

ZALA-NÉPAIKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefonszám 78. | Nyomdai út.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Közlésértel árak:
Egész évre 80— korona
Fél évre: 48— korona
Hogyud'ra 25— korona
Egy hónapra 7-50 korona

— MINDENKINEK! Mindazok, akik rémhíreket terjesztenek, vagy azt hazudják, hogy a kislíbrtok és kislipart a kormányzó tanács kislajátlja, vagy akármilyen más valótlán dolgot állítanak, a forradalmi törvény-szék által könyörtelenül halálra ítéltetnek.

DIREKTÓRIUM.

Uj alkotmány.

„A burzsoa állam létszólólagos demokráciája azaz az a proletariatus több nem lehet vele. Uj formát kell keresni, amely biztosítani fogja a munkásoknak az emberiség további fejlődése felé vezető útját. Ez az új forma a szovjet...“
A III. Internacionála felhívása.

Az új alkotmánytervezet készen van, a tanácsválasztásokat nemcsak a ki fogjuk írni és a választásokat minél előbb megtartjuk — mondotta tegnapi Kun Béla elvtárs. Néhány nap választásunk csak el bennünket attól a dicső naptól, amikor örökre meg fog szünni az a rablóállam, amelyben a burzsoázia a maga osztályuralmát „demokrácia”, „népuralom” és más hangzatos jelszavak alá rejti. A kommunizmus megszünteti a burzsoa áldemokráciát és megteremtí az új, a magasabb munkásdemokráciát formáit. Mindörökké megmarad az az áldemokrácia, amely csak létszólólagos befolyást enged egyes társadalmi rétegeknek az állam kormányzatába, a döntő kérdésekbe: a háború és béke kérdésébe azonban nem ad beleszólást.

Mi jön tehát ezen áldemokrácia helyébe a diktatúra után, amely csak átmeneti állapot a letisztított osztályok időleges fékmentesítésére? A választ a III. Internacionála felhívása adja meg: az új államforma a szovjet. A dolgozó tanácsainak kezébe megy át a hatalom; nemcsak a törvényhozó, hanem a bírósági és végrehajtó hatalom is.

A szovjet nem a régi értelemben vett parlamentet jelent, hanem egy olyan szervet, amely az összes állami funkcióknak nemcsak kezdeményezője, hanem végrehajtója is. Egészen új fajta cselekvő szerv ez, amelynek kiépítése alulról felfelé történik. Először a helyi tanácsokat kell kialakítani, a helyi tanácsokból kell kialakulni a járási tanácsoknak, úgy azonban, hogy ezekben együttlegyenek a városi és a falusi tanácsok kiküldöttjei, hogy szorosban együttműködhessek a város és falu proletársága. Ennek az elvnek kell érvényesülnie a megyei tanács megalakításában is. A városok és megyék kiküldöttjeiből alakul azután a tanácsok országos gyűlése. Ezek a tanácsok egymásnak vannak alárendelve és mindegyik tanács intéző bizottságot küld ki, amely ismét szervekre oszlik.

Csak így lehet az egész hatalom a

proletárság: az egész proletárság cselekvő részt vesz nemcsak a törvényhozásban, hanem a végrehajtásban is. Legfőbb elve az új alkotmány az, hogy jogokat csak a dolgozók élvezhetnek és aki nem dolgozik, vagy nem végez hasznos munkát, az nem lehet cselekvő része a forradalmi új alkotmányoknak.

Ez a folyamat természetesen pillanatokig tart: ezért kell a diktatúra. Az államhatalom ropant kolosszusának ledöntése nem törtenhetik meg márol holnapra. A tanács hatalom megszervezése és kiépítése olyan munka, amelynek gyorsabb vagy lassabb lefolyása a

proletárság biztos és tiszta célkitűzésétől, történelmi hivatásának tisztá átlátásától függ. Az átmeneti idő alatt tehát az egész proletáriátusnak egységesen kell támogatni a központi hatalmat, együtt kell vele dolgozni mindenkinél, de nem kicsinyen, gáncoskodó ellenőrzéssel, hanem egységes akarattal és komolysággal. Tegyük ezt annak tudatában, hogy az új alkotmány keresztülvitele nemcsak magyar ügy többé, hanem az egész világ proletárságának ügye; nekünk jutott a legnagyobb, de legnehezebb feladat: alkotmánymintát csinálunk egész Európa számára.

L. J.

A hadügyi népbiztos rendelete.

A katonai ruha és felszerelés lefoglalása a magánosoknál.

Budapest, április 1. A M. T. I. jelenti: A hadügyi népbiztos a katonai ruhának és felszerelésének a magánosoknál való lefoglalása tárgyában a következő rendeletet adta ki:

A Vörös Hadseregnek a legsürgősebben szüksége van minden használható katonai ruhára és felszerelésre. A szükséges fedezésére a hadügyi népbiztos igénybe veszi a magánosoknál levő következő használható cikkekét: Zubbony, nadrág, köpeny, bakancs, csizma, katonai bélyegzővel ellátott fehérnemű, derékszíj, fegyverszíj, hátizsák, stb. Az igénybevétele alól mentesek a tényleges katonai szolgálatban levő egyének, a vörös katonalomb és a munkásgárdák tagjai, valamint azok a leszerelt katonák, akiknek a katonai ruhán kívül más ruhájuk nincs. Az ipari és földmunkások a beszolgáltatott cikkekért kártérítést kapnak. A felszerelési cikkek összegyűjtésére a vidéken a direktóriumok által a katonatanács, a katonai hatóságok és

a szabászervezet csoportjának megbízottaitól bizottságok alakítandók. Munkájuk eredményéről a legközelebbi czed parancsnokságánál kell jelentést tenniük. A rendelet ellen vétők felett a forradalmi törvények határoznak.

Pogány, hadügyi népbiztos.

A magyar jegybank kormányzója az államadóságról.

Bécs, április 1. A Prassa Budapestre kiküldött tudósítója elől Lengyel Gyula, a magyar jegybank igazgatója a következőket mondotta:

— A szelvénybevitel szüneteltetése még nem jelenti az államadóság semmissé nyilvánítását, csak ezen kérdés megoldásának elhalasztását. A jegybank fennmaradása sem befolyásolt dolog, mert a pénznek a tanácsköztársaságban való megmaradása még nem tisztázott dolog. A készpénzforgalmat a minimálisra kívánjuk korlátozni. Reméljük, hogy a pénzforgalom helyébe teljesen az átutalási forgalmat tehetjük.

Párisban még mindig tárgyalgatnak.

Az amerikaiak otthagyták Páris.

Rotterdam, április 1. A Newyork Temps párisi tudósítója jelenti lapjának: Az amerikai rövidesen ott fogják hagyni a párisi békekonferenciát. Ha a békekonferencia a helyzetet nem változtat meg, valószínű, hogy a világ még nagy szencziókat él meg. A négyes tanács üléséi a szó szoros értelmében holpontra jutottak: az idét csak pocskolják, úgy, hogy a helyzet mindig rosszabb lesz.

Belszerke a kapitalizmus csődjét.

Páris, április 1. (Rádió.) A békekonferencia bizottsága elfogadta azt az egyezményt, amely nemzetközi munkásszervezetet létesít. Az egyezmény 41 szakaszból áll és a szakaszok hangsúlyozzák, hogy a jelenlegi munkafeltételek igazságtalanok és az abból támadó mozgalmak veszélyeztetik a világ békéjét és harmoniját.

Páris, április 1. Az Echo de Paris jelenti: Foch tábornok az utasítások átvétele után elutazott, hogy érintkezésbe lépjen a német békekedelgetésűekkel.

Páris, április 1. (Rádió.) Newyork Herald jelenti Párisból: Wilson küldöttséget fogadott, amely az amerikai kongresszusnak

hat köztársasági és hat demokrata tagjából alakult. A küldöttség bejelentette, hogy az amerikai nép helyesli a párisi békekonferencia népszavazás tervezését. Hogy azonban a kongresszus is elfogadhassa a tervezetet, kell, hogy biztosítékokat adjanak a Monroe-elv feltétlen megvédésére.

Most is kiárát a cseh-déliszláv korridor.

Prága április 1. A cseh-déliszláv korridor kérdése még nem dönt el a békekonferencián, azonban remélik, hogy nemcsak ez is sorra kerül. A „Narodni Listi” szerint 140 kilométer széles korridorról van szó, míg a cseh hivatalos körök 30–40 kilométer szélességgel is megelégednének. A csehek mindenképpen arról akarják meggyőzni a franciákat és angolokat, hogy a világképe és Kelet-európa fejlődésének érdeke az, hogy egy szalburgi és murakúzi köztársaság alakuljon, amely a magyarokat és németeket elválassza.

Kommunisták Grácban.

Gráca, április 1. A kommunista mozgalom Grácban egyre terjed. Néhány nap óta sok orszok lehet látni Grác utcáin, akik minő kommunista agitátorok és tőmérdek balseviki röpcédulát terjesztenek.

Garbai elvtárs a székely katonák közt.

**Meggyelőig a kormányzó-
tanács elnöke mellett.**

— *Sajtó tudósítónkól.* —

Garbai Sándor a forradalmi kormányzó-tanács elnöke meglátogatta hétfőn a Szénváralja és Nagybánya közötti demarkációs vonalon álló székely katonákat, hogy átadják nekik a magyarországi elvtársak forró üdvözlését és megígértesse felkeltet a dandalmas proletárforgalom nemcsak önméiben. Reggel 7 órakor zuhogó esőben futott be az elnök vonata a szalmári pályaudvarra, ahol szerény átkötött ruhájú kopott munkások álltak sorfalat. A szalmári város katonák zenekora a Marselles hangjaival várta az ország első elvtársát, Garbai Sándort.

Urak, miniszterek, fejedelmek, leültek rosz álmok ládréca, miért nem láttátok ezt a fogadtatást? Nem termos kocsiában jött a proletár vezér es nem kitüntetésre ühes főséppan fogadta. A szürke ruhás, gyűrött gallérú Jellinek Ede a szatmári direktorium egy-szerű munkástagja üdvözölte az elnököt, aki aki nem volt sem mélytiszttel, sem méltóságos, sem kegyelmes, sem fenséges, hanem ezeknek az összességé, minden: elvtárs! Az elnök elvtársa szeretettel lép el a kivonul székely dandártáradt elött és szeretettel fogadja Holányi János elvtárs jelentését is, aki a szatmári 12-os város katonák üdvözlését tolmácsolja. Semmi feszesség, semmi drukk, nem üres hódolat ez, nem kikényszerített aláírt: dolgozó proletárok szeretettel találkozása, meghitt, bizalmas baráti találkozás.

A szalmári városátza dandártörmen mintha Kossuth és Rákóczi képei megleve-nedő figyelmeztet Garbai elvtárs dűbörgő szavára, amint felat megrázó hangon hirdeti a szabadság dalát:

— Vége a bérrabszolgaságnak, a herék halad, fűktelein kőnyelmének, akik millió-számra kergettek vágóhídra a tehetetlen proletárt, akik a kevesek, a kiváltságosok, a rablók diktatúrája alapján halálba, nyomorba döntöttek a magyar proletárt. Most már azután elérkezett a többség, a dolgozó, a be-csületes proletárok diktatúrája, a boldog bé-kés társadalmat város hajnalra, mely nem ismer munkálatokat, heréket és nem lűr kassakányváltat.

Hihetetlen halása van Garbai elvtársa súlyos kalhpáccsként leasópó mondatainak. A kirendolt gyorslórnak meg mérgevesedik a jósa. A Vigadó nagytermében a harmadik másfőlérás beszédet mondja Garbai elvtárs és mi van még hátra? Szerénybűné a Panonnia értérmében, aztán kopott, rozoga, háborúban megviselt kupában kiutazunk Szénváraljára, a derék székely katonához. Az apai állomáson árag, fáradt, sáros szalmas földmívelőgeny üdvözli Garbai. Megnyugtatóat kér, hogy a szegény ember kival vagyonkáját nem veszik el, nem szocializálják. Itt mondja el Garbai ne-gyedik nagyhatása beszédét: **megnyugtálja az embereket, hogy a kormányzótanács nem nyúl a kivagyhoz, a kis lakóházhoz, a kis kocsik bolthoz; nekünk a gazda-gok, az elbizakodott kizsákmányolók jog talánággal és rabléssal összeharósolott vagyona kell.**

Az ötödik beszéd Szénváralja állomáson hangzott el, a hatodik a székely front katonái előtt. Ait Meg Szénváralja teljes népe- nek mond egy beszédet Garbai elvtárs, aztán visszafelé megyint az apai állomáson az ott összegyűlt székely katonáknak a nyolcadikat. Intenem, nyolc ilyen halálmas, nagyszerű tartalommal, gondolatokkal teltümmöt beszéd egyetlenegy napot! Ennyit dolgozol csak Garbai elvtárs tud! Ennyi munkát a munka társadalm: a proletárdiktatúra som kíván. Vagy csak mi gondoljuk ezt soknak? Sőtét este van, mire újra visszaérkezünk Szatmárra. Mindnyájan fáradtak vagyunk, csak Garbai elvtárs ugrik lo frissen, átalatosan a venáiról.

Nagy Imre.

Termelőszövetkezetek alakulnak Zalamegyében.

Horváth Béla gazdasági biztos elvtárs nyilatkozata. — Megmaradnak a klsbírtokok. — A reformot 70 gazdasági hajlja végre. — Egyéni kisajánlás a llsceberek részére.

A földművelésügyi népbirozság a Nagykanizsa direktorium mellé Horváth Béla elvtársat nevezte ki gazdasági biztosá. Horváth Béla elvtárs, aki a termelőszövetkezetek felállításával van megeléva, legnap Nagykanizsára érkezett és hivatalos mikkö-déséi rögön megkezdte. Munkatársunk fel-kereste Horváth elvtársat, aki a hozzáillet-zelt kérdésre a termelőszövetkezetek fel-állításáról a következő kitélenést tette a **Zala-Népakarat** részére:

— Minden illetkezés a termelés bi-zosításának érdekében történik. Ehhez az első lépés a termelő szövetkezetek gyors felállása. A termelőszövetkezetek felállásá-t megkezdtem, amennyiben mindazokat a nagybírtokokat, amelyeket az eddigi tulaj-donosok maguk, illetve a családjukkal megmivelnél nem tudnak, termelőszövet-kezetnek deklaráltam a velük mint ilyenek-ke érintkezem. Mindenesetre, hogy a ter-melőszövetkezetek de facto is felállítsanak, munkalátásra van szükségem s a vármegyét ebből a szempontból először meg kell szerveznem. A volt politikai járó-sokai termelőszövetkezetek járóskora osztjuk fel, amelyek viszont kisebb körzetekre lesz-nek bocsátva. Minden körzetben egy gaz-dabizos fogja a termelési vezemi, aki az egyes termelőszövetkezetekben megfelelő segedőkkel fog rendelkezni. Mindegy 70 hivatalos gazdasági segedő fog a közel-jövőben lekerelni, amely tárgyban ma egy sürgőit látvartól intéztem a földművelésügyi népbirozsághoz. Oly szervezeti fogja a termelési adminisztratív részét lebonyolítani, amint ez a muliban bármely más magán- vállalatnál is meg volt. Abban fog a ml termelési rendűk a magán adminisztrációt-ól különbözni, hogy minden szál a föld-művelésügyi népbirozságnál fut össze.

Horváth Béla elvtárs gazdasági biztos a földriform végrehajtásáról a következő részleteket mondotta el:

— Akinek annyit földje van, amennyi maga és családja megmivelnél képes, továbbra is tulajdonában marad, legyen az 100 hold is. Akinek tulajdonában nagyobb föld terület van, mint amennyi ő és családja megmivelnél tudna, az bér munkásoknak (cseléd, napzármas, szakmányos) igénybevetelésével megmivelnél. **Ez azonban csak akkor engedhető meg, ha az az illető községben munkafelesleggel rendelkező földmunkások (landások) belegyűrtésével történik** s ha a bér munkásoknak a kollektív szerződésben, avagy az ötéves kormányzó tanács által megállapított járandóság biztosítottak. Ott ahol a termelés nem látszik biztosítottak, ha vezetés a tulajdonos kezében marad, vagy ahol a munka felesleggel rendelkezők nem határodók bér munkásként dolgozni, ott a községi földmunkástanácsnak jogában van a gazdaságot az állam részére ki-sajátítani és azt az igénylőknek használatra átengedni. Az ilyen kisajánlott bírtokok azon-ban kizárólag termelőszövetkezetek alakítandók. Ahol a munkafelesleggel rendelke-zők kis része egyéni kisajánlást akar, kivételesen meg lehet ezt engedni azon esztében, ha az illetőknek van megfelelő fel-szerelés és voltmaga, amellyel a kisaján-lott földet megmivelnél. Az ilyen kisajánlá-sát azonban ügyelni kell arra, hogy egy családának a szántóföldje a kihalástól darabbal egyült 5 magyar holdnál, réle pedig az egy magyar holdnál nagyobb ne legyen. Olyan földmunkások családok, kiknek nincs ház-lyeik, a községben avagy annak közvetlen közelében kihalható egy magyar holdnál nem nagyobb házhely és házikori terület. Ipari munkásoknak, háziviseelőknél és egy-általán mindenkinek, aki mezőgazdasági munkával általában nem foglalkozik ugyan, de főfoglalkozása megengedi, hogy család-jával házáskülsőleg csejára termelen. ki-adható családönként legfeljebb 400 négyzet-éter kivehető terület. Ez a terület azonban csakis ott adható ki, ahol a földművelés igényel már kielégülést nyertek. Ezen ker-területek az egyes családok részére ki is

hasilható, mindazon által arra kell törekedni, hogy azok szövetkezeti alapon művelésse-nek ilyen kerületre nem adható annak, ki azt részben, vagy egészben bér munkásokkal akarja megmivelnél.

— Legelő, szőlő, komló-telep, kerület-telep, gyümölcs, homok, kavics, agyag, hánya, halastó, fűz-telep, nádas, díszkertek, épü-letek egyes egyének között ki nem hasil-hatóik. Amennyiben azok valamely bírtok alkotó részét képezik, ugyanazon elbírtok-ban részcsülnék, mint maga a bírtok, ha-pedig bírtokkal összfűgyésben egyáltalá; nincsenek, szövetkezeti kezelésre adandók. Valamely bírtokkal összfűgyésbe nem levő és annak üzem fenntartásához nem szükséges erdőterület közuladónba megy át. Ezen erdőterületek mikéll kihalásnál a helyi viszonyok figyelembe vételével, a földmű-velésügyi népbirozság rendelkezési szerint tör-tenek. Legelő szövetkezetek fog olyan egy-nyet, kinek legelőterese alkalmas állata van, avagy ilyen beszerés a állatállhoz mérten nincs elég legelője. Itt elsősorban azok lehetnek szövetkezeti tagok, akik legelője egyáltalán nem rendelkeznek.

— Szőlő szövetkezetek fog csak az lehet, aki a szőlő munkáját maga családjával képes végezni. Egy családra a szövetkezei-ben 1 magyar holdnál nagyobb terület nem számítható. Haszonkerti, szövetkezeti tagok csak azok lehetnek, akik a kerü összes munkáit végezni képesek. Homok, kavics, anyagbányák, fűz-telepek csakis községke-nek vagy szövetkezeteknek adhatóik. Dísz-kerület kizárólag községke veltelkek át-közhasználatára. Épületek elsősorban köz-telekora igényelendők, ha ily célra nem alkal-masak, olyankor engedők át, akik lakási igényeiket Halastavakait, nádasokat, gyümöl-csösököt községke vagy szövetkezetek igénybe-venek. Tanga/daság csejára mindon község már most kivelet igényelni 15—20 hold területet, melynek addig is, míg a gazdasági feltérlerelő nem lesz, művelése ről a község köteles gondoskodni.

— Szövetkezet kezelésre az állam által lefoglalt gazdaságokban további kivelet; az ügyelőkkel a gazdaság volt tulajdonosa köteles rendelkezésre bocsátani. Az állam által szövetkezeti kezelés alá foglalt gazdaságokról rendszeres csejára készüldő. A feltérlerelő kövvelendő irányelvekről: par-napon belül kiküldött utasítási kapnak a bírtok-reform végrehajtásával megbízott szervek. A szövetkezet gazdaságok megszervezéséről ugyancsak a legközelebbi időben meg-telelt utasítások fognak kiadani. Mezőgaz-dasági iparüzemek azon bírtokkal egyült sajálthatók csak ki, melyhez tartoznak. Ezek tartozéka a bírtokon létesített termelőszö-vetkezetek. Ha valakinek oly területtel ig-ealena van, melyet megmivelnél képes ugyan, azonban az telek köztelekora, vagy házhelyeknek egydül alkalmas hely, ezen célokra az kisajáltható. Gondoskodni kell azonban arról, hogy az illető más helyen olyan területtel ingalanti kapjon, melyet család-jával megmivelnél képes.

— Végül különösen hangsúlyozni kí-vánom: — folytatja Horváth gazdasági elvtárs — hogy azok a szegény földmű-velők, akiknek fuvaruk van, ha vetőmagyuk nincs is 5 hold szántóföldet és egy hold réle kaphatnak, ha az ebből igényüket be-jelenik; továbbá mindenkinek az az eddigi bírt földterület, amelyet akar saját maga, avagy családjával meg tud mivelnél, ha a 100 holdat meg is haladja, továbbra is bírtok-ban marad. Ami a belterjes gazdálko-dást illet, erre különös gondot fogunk fordítani. A szövetkezmény felállítás az igaz-ság szellemében fog előjárni a különböző telki-területtel és a földmunkásokra, azonban abban az esztében, ha a munkásság a ren-delet és a szocializáció biztos megkezdése és intézkedése előtt azaj kezdeményezéséből haladna végre a termelőszövetkezetek felállítását, ugy a rend fenntartása érdekében kénytelenek volnánk a legszigorubb rend-szabályokat életbeléptetni.

A Vörös Hadseregbe jelentkezzék, életkorra való tekintet nélkül, minden kiképzett proletár katonán!

HIREK.

NAPTAR.

A nap két 5 órá 51 perccor, nyugszik 6 óra 21 perccor.
A hold két éjjel 3 óra 41 perccor, nyugszik délután 2 óra 26 perccor

1919.
Április
ID
Szerda

A direktorium tagjai: Sneff, Brónyai és Bárány politikai megbízott elvtársak közül, hogy magánújságunkon sem bívatatos, sem magánügyekben nem fogadják.

A pénzügyi népbiztos megbízottja Nagykanizsán. A pénzügyi népbiztos Nagykanizsa város területére a pénzügyintézkedések vezetésével **Forbdi Jenő** elvtársat bízta meg és felhatalmazta arra, hogy az egyes intézetekhez írta beállításra szerinti ellenőrző megbízottakat küldhessen ki, valamint, hogy minden rendelkezést megtegyen, amit a magyar tanácsköztársaság érdekében s a forradalmi kormányzatának rendelkezéseinek végrehajtása tárgyában szükségesnek tart. Forbdi elvtárs, aki tegnap délután érkezett meg Nagykanizsára és ma közeli megközelítést megkezdte a munkájának elvégzését a következőket mondta:

— Csöm a kanizsai munkánévtárcsával legteljesebb egyetértésben a kormányzatának rendelkezései legszigorúbb betartását ellenőrzni. A közleg azokat végrehajtani és ezzel a proletármunkások megelégedését megnyerni. Következésképpen a pénzügyintézetek új szellemben teljesen átorganizálni, hogy az egyes pénzügyintézetek vezetése olyan kezbe kerüljön, amelyek egy pillanatra sem léteztek személtől a nagy elől, hogy ideáinkat gyakorlatilag is megvalósítsuk.

FELHÍVÁS A GAZDABIZTOSKHOZ! A megyében működésben levő gazdabiztosok jelentésük sürgönyileg beosztásuk székhelyét. A Direktorium.

Habsburg Ferencet őriztette vételek. Megirtuk, hogy Habsburg József fia: **Habsburg József Ferencet** a nagykanizsai direktorium parancsára **Vajnovits** elvtárs polgári megnevezéssel, **Budapestre** kísérte. **Vajnovits** elvtárs **Habsburg Ferencet** **Somsich Anon**ral népbiztos **Vidófi** helyi helyettes népbiztos elvtársnak adta át. **Vidófi** elvtárs **Habsburgot** és **Somsichot** kihallgatatta, majd elrendelte őriztette vételeit. Kihallgatásukkor különösen kiemelték a nagykanizsai direktorium humanus elvtársát, amit **Vajnovits** elvtárs megelégedéssel vett tudomásul.

Nagy Lajos visszahelyezték állásába. **Nagy Lajos** gazdasági elvtársát — amint annak idején megírta a lapok — a Weisz-féle uradalomnak természetelleneskedtetett való átalakítására irányult működése miatt állásából elmozdították. Az uradalom bízalmifeltartására tegnap tartott ülésen egyhangúlag elhatározta, hogy **Nagy Lajos** elvtársát visszahelyezi.

Kinevezés. A direktorium **Majtyosi** Jolán elvtársnő a VI—VII. kerületbe rendes önévűnévezi ki.

Letartóztatják a zalaezerségi huszárszázadot. Zalaezerségi tudósítónk telefonbeszélgetés szerint a zalaezerségi huszárszázadot a zalaezerségi direktorium kiiltotta a huszárszázadot a kaszárnyákból s további intézkedésig egy magánépületben — internálta őket. Egy erősítült, hogy a hadügyi népbiztosnak tegnapelőtti Zalaezerségre érkezett politikai megbízottai a munkánévtárcsával egyetemben új döntöttek, hogy legelőször is a huszárszázadot. A huszárszázad, számszerűen huszonnégy, úszentri familiából származnak s javerszt volt grófok és bárk, akiknek személyei és magánügyei egyáltalán

lában nem nyújtanak garanciát arra, hogy személyes szabadságuk meghagyása esetén nem folytatják-e erkölcsösten üzemüket továbbra is. A huszárszázad letartóztatása s forradalmi törvényszék elé állítása a közeli órákban várható.

Elmozdították a vöröshadseregben. Az illy magyar köztársaság leghatalmasabb tüzérsége a vöröshadsereg, a proletármunkások erőforrásából mind nagyobb és nagyobb méretűvel alakul ki. Az illység, amelynek a munkásmozgalmakban való részvételéről annyira kedves említi ki a magyar proletáriátusban, szintén megmozdult, hogy a kommunizmus győzelmét céljai mindankivel szemben megvédelmezzék. **Luvács József, Harmah Jenő, Kiss Ernő és Takács József** a kanizsai gimnázium tanulói megjelölték **Sneff József** politikai megbízott elvtársnál és kérték, hogy a vöröshadseregbe való belépésüket tegye lehetővé. **Sneff** elvtárs természetesen azonnal intézkedett, hogy diákvétársaik felvétele elő semmiféle akadályt ne górdítsen. Örömmel regisztráljuk ezt a hírt, mert a nacionalista eszünkkel félrevezetett diákpoleitárok útmutatára ebredését látjuk benne.

Felfüggesztett városi tisztviselők. A direktorium munkánévtárcsák végrehajtó bizottságának megbízásából ma a következők értesítést küldötte **Prack István, Novai Imre, Jutasi József, Faradi János, Orbán József** városi tisztviselőiknek: **Ertesztjük**, hogy Nagykanizsa városánál viselt állásuktól felmentjük, mert további működését a községállat érdekében nem tartjuk kívánatosnak. Felhívjuk, hogy hivatali működését azonnal szüntesse be. A Direktorium: **Sneff, Brónyai, Bárány.** A Munkánévtárcsák tegnap este tartott ülésen elhatározta, hogy **Prack, Füredi**, és **Novai** tisztviselők szolgálatát nem tartja továbbra kívánatosnak és megbizta a direktoriumot, az említett tisztviselők elmozdításával **Lutasy** és **Orbán** városi tisztviselőket — embarszagos szempontoktól irányítva — állásában továbbra is meghagyta.

A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak és **hó 10** este 6 órai kezdettel közös tancgyakorlat tartanak a Szocialista Klub dísztermében.

Szabad az élelmiszerállítás Budapestre. A hadügyi népbiztos a helyi népbiztosok egyetértésével írtatában közölte a nagykanizsai vasúti vörös mozgószolgálatot hogy az élelmiszer szállításra eddig fennállott tilalmat felfüggesztette. A jövőben közpödgyászként bárki szállíthat Budapestre élelmiszert, de csak saját szükségletre. Ugyancsak megengedtetet az élelmiszerzállítás az iparigazolvánnyal ellátott kereskedőknek. A közpödgyászként szállított élelmiszernek szállítást csak az esetben szabad megakadályozni, ha világosan kitűnik, hogy az adott esetben lánckereskedelemről van szó.

Pacsán rend van. Pacsán tudósítónk jelenti: A pacsán munkások és földművesek a nagykanizsai direktorium tegnap körirátvártának megfelelően megválasztották a földműves és munkánévtárcsákat. A munkánévtárcsák elnöke **Házy Ferenc** elvtárs, az együttes tanácsok elnöke pedig **Landi Ferenc** elvtárs lett. Az együttes tanács ülése elhatározta a vörös hadsereg részére a toborzást, megalkotta a különféle szakbizottságokat, elrendelte az üzemeltetést a letartóztatott, a fegyverek beszületését. A bizalmi kérdések során **Palfi László** bíró elvtársnak hivatali működését iránt bizalmát fejezte ki. Határozatot hozott, hogy a tanácsok tagjai szigorú büntetés mellett kötelezettek a gyűléseken megjeleni, mert aki igazolatlanul távol marad, azt a proletárok árulójának tekintik. Pacsán a legteljesebb rend és nyugalom van, amelynek fenntartásáról a vörös őrség gondoskodik.

Volt tengerészek gyűlése. Felhivatnak a kanizsai és környékbeli volt tengerészek, hogy 1919. évi április 9-án este fél 8 órakor a váróháza nagyteremben gyűlést tartanak úgy tárgyalására okvetlenül jelenjenek meg. **Propaganda bizottság.**

Értesítés. A nyomdai termékek elosztásával a nagykanizsai direktorium megbizta **Wolner Zsigmond, László Boldizsár** és **Kajdi Gyula** nyomdász elvtársakat. Figyelmeztetjük az összes pénzintézeteket, vállalatokat, közhatalmatok, szakszervezeteket, hogy nyomtatványmegrendelések csakis nálunk a Kaszinó helyiségében (a pártirodában), eszükölhetők. A mi ellenjegyzésünk nélkül semmiféle nyomdai megrendelést a nyomdák nem fogadhatnak el. **Wolner Zsigmond, László Boldizsár, Kajdi Gyula.** — Ez az intézkedés nem vonatkozik magánosok és üzletek nyomtatványmegrendeléseire, amelyek tehát ezontal is bármely nyomdának feladhatók.

Eljegyzés. **Banyosky Lajos** volt testőrtiszt eljegyezte **Tóth Bózsikát**.

Értesítés. A nagykanizsai cipész és csizmadia iparosok szakosztály értesíti özsze tagjait, hogy ma április 2-án, szerdán délután fél 6 órakor az iparügyleti helyiségben az összes kellekeket megvárosíthatják.

Megszűnt a boravalló a borbelyoknál. A borbelymesterek és alkalmazottak folyó évi április 1-én kollektív szerződés-kötöttek, melynek értelmében a megd elvtárs több boravallót nem fogadják el. A munkaidő tart április 1-től október 31-ig tartó időben: reggel 7 órától délig és délután fél 2-től este 7 óráig. **November 1-től reggel fél 8 órától délig, délután fél 2-től este 6 óráig.** A szolgálatának és igazló boravallórendszer eltörlésével elvtársaink régi jogos kívánása teljesült. A munkánévtárcsák által jóváhagyott boravalló a következő: **Boravallás 1.40 K, arszálvás 4.80 K, szálvás 2 K, hajvágás 3.20 K, hajvágás bővívelással 4.50, csésülés 70 fillér, Gyermekhajvágás, rövidre 1.80, Gyermekhajvágás, félkörre 2.40. Hajvágás szakálvágás 4.80, szakálvágás, géppel 1.40, szakálvágás, félkörre 2.40, fejborotválás 3.60, fejmosás 1.40, Bajuszvágás 50 L, Bajuszvágás 50 L, Bajuszvágás 1 K, bőreljegy 10-30szármal 11.20 K, hetenkint kétszeri borotválás 1 hajvágással havonta 11.20 K, hetenkint háromszor borotválás 1 hajvágással havonta 18.60 K, hetenkint négyszer borotválás havonta 19.60 K, mindennapi borotválás havonta 35 korona.**

Pakots József írta azt a remek flundrámat, melynek címe a **Leányasszony**, s amelyet az **Uránia** ma szerdán és csütörtökön mutat be. A filmet **Deasy Alfréd** rendezte s a főszereplő **Hollay Camilla, Gáli Annus** és **Dán Norbert** játékok.

Pártügyek.

A nagykanizsai szocialista nők szakszervezete megkezdte vidéki fiókszervezetek felállítását is. A legutóbb megalakult **felebráji** szakszervezet elnöke: **Kovács Ignác** né elvtársnő, **(Bánfa)** **Kovács Kálmán** né elvtársnő **(Vontepuszla)**, **Müller Anna** elvtársnő **(Kerettye)**, és **Bagladi Magdolna**. Alelőnk **Szeles Mária** elvtársnő. Felhívjuk vidéki elvtársainkat, hogy szervezeteiket mindannyira: minél előbb alakítsák meg s a névjegyeket juttassák hozzáink, hogy a tagsági könyvecskéket kiállíthassuk. **Vidéki** jelentkezőkkel felvesszük és mindennemű felvilágosítást ad deléltől 9-től 12-ig a szervező pénztárosa, található **Sugar-ut** 14. emelet. Este 6-tól 8-ig pedig a vezetőség a Szocialista Klubban **Kinczy-utca**, az emeleten van. **Vasárnap** a hó 9-án nagy négyülés lesz a nyári szinkrón. Gyűlés után tagfelvétel. **Vidéki** elvtársnők ti is jöjjetek el minél számbanban.

A szocialista nők szakszervezete közli, hogy hivatalos helyiségét a **Helyi** egyetemes helyiségéből a Szocialista Klubban első emeleti helyiségbe helyezték át. **Hivatalos** órák minden délután 9—8-ig.

A szakszervezetek szakszervezetei csütörtök este fél 8 órakor gyűlést tart, amelyre egy a női mint a férfi szakszervezeteket meg hívja: A elnökség.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy 1 lovas löcedő, kőni, egy pár löserszám szíjstráanggal, 2 db. zék Magyar-utca 12. sz. alatt eladó. 1179

Egy jó karban lévő, opálidí fordó kád Kinizsi-utca 21. sz. alatt eladó. 1180

Egy jó karban lévő szabadonfutó kerékpár eladó Kinizsi-utca 58. szám alatt.

Mindenre kocsis teljes állatállás felvételük Telek-ut 11. szám alatt.

Hirdetés.

A birtokrendezés központi hivatalának rendelkezése felszólítom a Zalavármegye területén lakó összes gazdaságosokat, akik a földosztás végrehajtásában részt óhajtanak venni, hogy hivatalomban: „Állami 15. földmérési felügyelőség” Szombathely, Hollán Ernő-utca 1. sz. minél előbb jelentkezzenek.

Szombathely, 1919. március hó 31.

Állami 15. földmérési felügyelőség.

Műszaki tanácsos.

felügyelőség vezetője.

Direktórium Nagykanizsa.

III. ügyosztály.

4785/1919.

1171

Világítás korlátozása.

A szénkészletek nagyon csekélyek. Takarékosknunk kell a világítással, hogy mindenkiné jusson.

Felvilágított mindenkit a világítás korlátozására a zárórára kiadott rendeletekre.

Ezek betartását bizalmi egyénekkel fogjuk ellenőrizni és túllépésüket legszigorúbban fogjuk büntetni.

Nagykanizsán, 1919. márc. hó 27.

Bárány s. k.

pol. megbízott

14/1919. végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai járásbírósnak 1919. évi Pk. 612. számú végzése következtében Tuboly Bandiné szentlőrinci os javára 319 K 05 t. s. jár. erejéig 1919. évi január hó 27-én f. ganatosított k. e. egítés: vég. el. ájtás útján le- és felvoglalt és 450-0 korolára becsült következő ingóságok, a m.: 4 db. ló és egy vastengelyű és vasúti és igáskodó nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai járásbírósnak 1919. évi Pk. 612. számú végzése folytán 319 kor. 05 f. h. k. követés és eddigi összesen 40 koronában bírólag már megállapított költségek erejéig, Nagykanizsa Telek ut 5. és onnét felvátva Petőfi-ut 28. sz. a. teendő megártására 1919. évi április hó 11-ik napjának délelőtti 14.9 órája határidővel kiütetlik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénztetés mellett, a legelőbbit igáróknak, szűkeg eseén becsáron alul is el fognak adani.

A tennyeiben a elárverezendő ingóságokat mások is le- és felvilágították és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrende tekin.

Kelt Nagykanizsán, 1919. március hó 24.

Haán Gyula

bírószági végrehajtó.

VILÁG nagyszínház

Színház Szálló. Telefon 74. sz.

Hollán, kedden és szerdán, március 31., április 1. és 2.

Robinson kisasszony

Kalandor-dráma 6 felvonásban.

Csütörtök, péntek. Április 3. és 4.

Nick Winter

Nagy detektívdráma 7 felvonásban.

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor
vasár- és ünneppon 3, 5 és 7 órakor.

VISZKETEĞ,

röh, sömör, ótvár, sebek és mindenemő
bőrbajokot gyorsan és biztosan gyógyít a

BORÓKA KENYŐCS

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis téglai ára: 5 K, nagy téglai 8 K, családi téglai ára 12 korona. Hozzávaló Boróka-zsappan 6 korona. Készíti:

Gezsi Bárdor

gyógyszerész, Nagykörös.

Nagykanizsán kapható összes gyógyszerárakban és drogériákban 327

HIRDETÉSEK

felvételnek

a Zala kiadóhivatalában

URANIA mozgóképpalota

Keszegyut-4. Telefon 239

Szerdán, csütörtökön. Április 2. és 3.

Hollay Camilla, Gáli Anna
és Dán Norbert felléptének

A leányasszony

dráma 1 előjáték és 6 felvonásban.
Irtá Pakots József, rendezte Deésy Alfréd.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Garamvölgyi és Szemere

dohánygyáruda és papírkülön-
legességek nagy raktára.

VI. házra sorleányok már kaphatók.

Ajánlják viszontelárusítóknak nagy-
választéku szilvarkahelyeket.

Weiszfeld és Fischer

DIVATÁRUHAZA

Nagykanizsa, Fő-út 1

Legelőcsőbb beraktári forrás!

Király-Sörfőzde Részvénytársaság

NAGYKANIZSA - Telefonszám 36.

ajánlja elsőrendű minőségű világos és sötétszínű
söreit, valamint betegeknek, lábadozóknak
mint tápanyagot tartalmazó kiváló minőségű
dupla-malátá tápsorkülönlegességét.

A Nagykanizsai Takarékpénztár igazgatósága, felügyelő-
bizottsága, választmányja és tisztviselői kara mély fájdalommal
jelenti, hogy

Ebenspanger Leó ur

ki 42 éven át volt az igazgatóság ügyvezető tagja, március hó
31-én elhunyt.

A megboldogult emléket hálás kegyelettel őrizzük meg.

Nagykanizsa, 1919. április hó 1-én.

ZALA-NÉPAIKARAT

szerkesztőség és kiadóhivatal: nagykanizsa, Bugár-ut. 4. szám szerkesztőségi és kiadóhivatali telefonszám: 78. 2. Nyomdai 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Éves előre 50— koronára
Fél évre 25— koronára
Havonta 5— koronára
Egy hónapra 2—50 koronára

A diktatura orvlámádól.

Nagykanizsa, Április 2.

Nem engedjük veszedelembé sodorni azokat a csodálatos eredményeket, amelyeket a magyar proletárság évtizeden harcai végre kiküzdötték. Nem engedjük aláadni a Tanácsköztársaság nagy művét és nem engedjük *felelőtlen elemektől* kompromittálni a proletárdiktatúrát. — Nekünk nagy és szent dolog ez, ami most Magyarországon történik; a mi álmunk, vágyunk ők testet most, a proletárság évtizedekre visszamenő küzdelmeinek érett, illatos gyümölcsei mosolyognak ránk és éppen azért, mert mámoros fejlet ünnepejük a proletárok nehéz harcainak dicsőes győzelmei, — minden harcokszűnésünkkel, elszántságunkkal és proletárerőnkkel odaállunk a kialakuló új rend mellé és *megvédelmezzük azt minden gonosz orvlámáddal szemben*. Mert orvlámádok már igenis vannak, itt bujálnak sorainkban és zavart, pánikot, okatlan rémületet próbálnak kelteni. Ez az, amit nem engedünk meg, ez az, ami ellen öklünkkel is harcba szállunk.

Soha még a világtörténelemben példa nem volt arra, hogy az átalakulás olyan zavartalanul, olyan simán menjen végbe, mint a mi átalakulásunk. Proletárdiktatura van, minden hatalom a munkásoké, a munkások élnek is a hatalommal, de a *diktatura orvlámádóit, akik a munkásság sorában visszádnék helyzetükkel, a proletáriátus közössége kilöki magából*.

Nagykanizsán és vidékén a direktóriumok megkezdtek már a kormányzótanács rendeleteinek végrehajtását és hála a proletárság fejelemzetttségének az átalakulás a legnagyobb rendben folyik. Egyes felelőtlen egyének azonban, akik nagyon szeretik magukat „elvtárs”-nak titulálni, rémhírek terjesztésében találnak perverz gyönyörűséget. Néhány felelőtlen és zavaros fejű csirkefogó szesztyárkodása komolyan veszélyezteti azt a nehéz és nagy munkát, amit igazi elvtársaink önfeláldozó módon, fáradtságot nem ismerve végeznek.

Azt hirdetik ezek a „semmiháziak”, hogy a tanácskormány kikergeti a kisbirtokost is a földjéről, hogy a kispartit is kommunizálni fogják, hogy lehetlenné fogják tenni a kisember megélhetését. Tudják meg tehát a kisemberek és a semmiházi rémhírterjesztők, hogy mindez *szemszédédi hazugság*. Tudják meg a kisemberek, hogy a gazdasági kérdések megoldásánál is a *moszkvai üzemet* tartja a forradalmi kormányzótanács szem előtt, amely ezt mondja: „A kis-

vagyont egyáltalában nem fogjuk kisa- játítani és a kisvagyonok tulaj- donosai, akik nem zsákmányolnak ki bér munkást, erőszakos rendszabályok- nak nem lesznek kitéve”. Tudja meg a torpebirtokos, a kisiparus, aki munkából él, az özvegy, aki parányi tőke tulajdo- nosa, a minősített szakember, aki dolgozni akar, hogy nem kell félnie az új rendtől, mert *felszabadulást hoz az ő számára is*.

De tudják meg a rémhírterjesztő szélhámosok is, akik esztelen szereplésükkel kompromittálják a proletárdikta-

turát, — hogy tulajdonképpen *ők szitják és tenyészítik az ellenforradalmat*. Mert ez az igazi ellenforradalom, amely a forradalom rendjét és fegyelmét ilyen módon igyekezik kompromittálni — hiszen más ellenforradalmi hajlam ma itt munkálni sem mer. *A forradalomnak ezen züllött orvlámádóit tehát forradalmi törvényszék elé kell állítani* és az egész vonalon meg kell tisztítani tőlük azt a gyönyörű építő munkát, amelyet az egész világ csodálatára ma végez Magyarország ezernyi mártíriumot megszenvedett munkássága.

A forradalmi kormányzótanács rendeletei.

Közintajdonban az árúárak.

Budapest, Április 2. A forradalmi kormányzótanács XXXI. számú rendelete többek között ezeket mondja: A magyarországi tanácsköztársaság feladatának tekintni annak biztosítását, hogy a rendelkezésre álló árú az igazán rászorulóknak jussonnak. E célból közintajdonba veszi és a munkásság előn- özése alá helyezi azokat az üzleteket, amelyek nagyban árusítanak, amelyek a kicsinyben való árusítás mellett nagyban is árusítanak és amelyek csak a fogyasztók részére árusítanak, de 1919. március 22-én hírdelt közintajdonba átvett üzleteket: a szociális termelés népbiztos átal kinevezett biztosa a volt tulajdonosok bevonásával vezetik.

Tovább működnek a munkaügyi bíróságok.

Budapest, Április 1. A forradalmi kormányzótanács XXVIII. számú rendelete a következő: Addig is, amíg az igazságügyi szervezet végleges rendezése meg nem történik, a forradalmi kormányzótanács a következőket rendeli el:

1. A munkaügyi bíróságok ezentul kizárólag 2 munkavállaló ülnök közreműködésével járnak el, meg pedig ott is, ahol eddig ülnök nélküli működtek. A munkaügyi bíróság előnké esetleg olyan ülnökök is meg- létezhet, akinek az illető ügy nem tartozik a szakmája körébe.

2. Fizetési meghagyás kibocsátásának helye nincs. Az örmedleges tárgyalási külön peralfelvetéssel nélküli a legelső esetben, de leg- később 15 napon belül meg kell tartani.

3. A munkaügyi bíróság köteles felde- rilteni a ténylegiséget, a szolgálati szerződés lét- rejté, a követelés fennállása és összege tekintetében. Ez a szabály elismerés, egy- szség és mulasztás esetén is áll.

4. A munkaügyi bíróság határozatai el- len fellebbezésnek helye nincs. Amennyiben a munkaügyi bíróság jelen rendelet életbe- lépése előtt már érdemleges ítéletet hozott, a fellebbezést tekintetében az eddigi szabályok azarányadók, azaz az eltéréssel, hogy a fellebbezíteli bíróság is kizárólag két munka- vállaló ülnök közreműködésével jár el meg akkor is, ha az elsőfokú bíróság ülnök nél- küli is határozott.

5. E rendeletet az igazságügyi nép- biztos hajtja végre.

A forradalmi kormányzótanács.

Követelések kiutalása.

Budapest, Április 2. A forradalmi kormányzótanács XXIX. sz. rendelete a következő:

1. Hatóságok magánfelvétel részére 1919. évi március 21-ikét megelőző időben belüli keletkezett követeléseket csak az alább köve- tkező módon utalványozhatnak.

2. Az egyes népbiztosoknál kiutal- ványozási joggal felruházott tisztviselők kö- telek, mielőtt az utalványozási bloszt elé javaslatot terjesztenek, az ügyet felülvizsgálat végeztet az igazsági népbiztosokhoz átküldeni. Ha az utalványozás haladéktalan sürgőssége miatt az előzetes közlés nem lehetséges, az utalvány kiadható, amiről azonban az igazsági ügy népbiztosokhoz haladéktalanul érte- síteni kell.

3. Az utalványozási joggal felruházott egyéb hatóságok az I. paragrafusban meg- határozott követelések utalványozásá- elött az utalványozási javaslatot felülvizsgálás vé- gett tartoznak az igazságügyi népbiztosok az összes iratokkal együtt átküldeni.

4. Ezen rendeletet nem kell alkalmazni azon követelésekre, amelyek 10,000 koronát meg nem haladnak, vagy személyes munka- teljesítésen alapulnak.

5. A rendelet kihirdetése napján lép életbe.

A forradalmi kormányzótanács.

Fogházkörök a vörös őrségben.

Budapest, Április 2. A forradalmi kormányzótanács XXX. számú rendelete a kö- vetkező:

1. A fogházörök és más büntető inté- zetek őrszemélyei a vörös őrség kiegészítő része.

2. A fogházörök az igazságügyi nép- biztos alá van rendelve, de addig is, míg a büntető intézetek felől a részletes rendelet meg nem jelenik, a büntető intézetek vezető- jének engedelmességét tartoznak.

3. A fogházról a személyzet javadalma- zása a vörös őrségével azonos. 4. Ezt a ren- deletet az igazságügyi népbiztos hajtja végre.

A forradalmi kormányzótanács.

A szociális termelés népbiztosá- nak rendeletei.

Budapest, Április 2. A szociális termelés népbiztosja idelgenesen felüggasztotta a lei- tározási kényszerűt a mezőgazdasági munka zavartalan folytatása érdekében mindezen ipari üzemeknél, amelyek kizárólag az állami birtokokon használható mezőgazdasági gépek javításával foglalkoznak.

A bolsevizmus diadalmás útja.

Jón az orosz segítség.

Apr. 2. A párisi *Journal* jelenti, hogy 180.000 fővel álló orosz bolsevik Haderő Gallia felé maszolnak és ahol ellenállásra nem talál, az orosz seregben teljes fegyelem van.

Az oroszországi cseh—szlovák elvtársak üdvözlöete.

Budapest, apr. 2. A magyar külügyi népbiztos Kiewből a következő székfátvirágot kapta:

— Világ proletárai egyesüljtek! Az oroszországi és ukránai cseh—szlovák komunisták párt szövésesen üdvözlö a magyar proletáriátust győzelem alkalmából és kéri, hogy adja át üdvözlőlevelét a cseh kommunistáknak, akik örüljenek annak, hogy már minos menara az idő anikor az oroszországi kommunisták Csehszlovákia helyzetét át működési területet.

Németországban terjed a asztrájk.

Stuttgart, április 2. A közlekedés, posta (áviró) és telefonforgalom teljesen szünetelt és a lapok sem jöttek meg. Tegnap több öszűküzés történt a sztrájkolók és a kormánycsapatok közt, miközben több ember

életét veszítette, sokán pedig megsebesültek. A kaszányákból ma délben gépfegyverrel lötték az éhes tömeget. Többen elestek.

Nyugtalanoság Horvátországban.

Budapest, április 2. Horvátországban és Szlavóniában a szerbek diktatúrája következtében válságos a helyzet. A lakosság a szerbek uralma miatt van elkiserodve. Valamennyi demokráta párt a centrálizmus és a Károgyerveiúcs dinasztia ellen van és a föderalizmust követeli. Március 14-én nagy tüntetés volt Zagrebban. A tömeg meg akart rohanni néhány kávéházat, de a katonaság megakadályozta. A szerb parancsnok Zagrebban ki hirdette a státumotum. Szlavóniában is nagyon komoly a helyzet: a legutóbbi napokig, általános zavargások voltak észlelhetők.

A cseh szocialisták üdvözlöik a magyar proletárságot.

Prága, apr. 2. A „Pravo Lidu” mai vezércikkében a következőket írja: A cseh szocialisták üdvözlöik a magyar tanácsküzárságot. Örülök fogunk, ha Magyarországon a szocializmus győz, mert az a diadal a cseh köztársaság szocialista pártjának megerősülését jelenti.

A kommunista világrénd alapvel.

A klavagyont egyáltalában nem sajtátókól kl. — A termelés központositása és együtésítése.

A kommunista Internationale, amely március 2. és o. között Moszkvában ülésezett, a következő irányelvekben állapodott meg:

1. Az emboriséget, amelynek egész kultúrája most romokban hever, a teljes megsemmisülés veszedelme fogonyti. Csak egy aró van, amely megmentheti és ez az orosz proletáriátus. A régi kapitalistá termelési mód a kóosz, amelyet csak a legnagyobb termelősztyái, a munkásosztály bírhát lo. A munkásoknak kell

a valóságos rendelet, a kommunista rendelet megteremtését,

nekik kell a töké uralmát megörünnök, a háborukat lehetetlennek tenniük, az egész világot — a maguk számára dolgozó közbőség [álfornálók, a népek tavérvisülését és fölszabadítását megvalósítaniok. A proletáriátus végleges győzelmevel kezdődik a fölszabadított emberiség igazi történelme.

A politikai hatalomnak a proletáriátus kezébe való jutása a burzuzúzia politikai hatalmának megsemmisülését jelenti.

A proletáriátus győzelmének zálog az ellenséges államok proletáriátus hatalmának megszervezése. Ez a győzelem jelenti a polgárság lerombolását és a proletár állam—szerkezt fölépítését.

2. A proletárdiktatúra államformája mindent elnyomási szervezetben valóad meg, de olyan elnyomási szervezetben, amely egyttal a munkásokkal ellenséges ellen irányul. Célya az, hogy

lehetatlenné tegye a kisgazamányolók ellenállását,

akkik kétségbeesett küzdelmekben semilyen eszközzel sem riadnak vissza, hogy a forradalmat vérbefojtásák. A diktatúra, amely a proletáriátusnak nyitnak megadja azt a helyzetet a társadalomban, amelyet azoltól a burzuzúzia foglalt el, másféloldi csapán átmeneti berendezésekűst jelevi, amely addig tart, amíg sikerül a burzuzúzia ellenállását megtörni, hatalmát kiszajítani és őt magát a társadalomnak egyik dolgozó rétegevé alakítani. A proletáriátus diktatúrája határozottan elveti az osztályállam alapjait, magát az ugynevezett demokráciát is. A polgári demokrácia nem egyéb, mint a burzuzúzia burkol diktatúrája.

A polgári demokrácia a fösztyát a szabadságnak tisztára alkai deklarációjára veti: az a szabadság azonban — éppen a munkás és fölproletárság számára, amelynek anyagi hatalma nincsen, haznavetetlenő

válk, míg a burzuzúziának sajtója és szervezetei révén meg vannak az eszközei arra, hogy a népet megcsalja és félrevezesse. Ezel szemben a tanácsrendszer, az államhatárolomnak az az új típusa, a fösztyát arra helyezi, hogy

a proletáriátus számára lehetővé tegye jogának és szabadságának valóágra váltását.

A polgári demokrácia parlamentáris rendszerre csak szavakkal kell az a látszatot, hogy a tömegek az állam kormányzáában részt vesznek. A valóóságban a tömegek és szervezeteik a tényleges kormányzástól teljesen távol állanak. A tanácsrendszerben a tömegszervezetek kormányoznak és általuk intézi a tömeg sejtő ügyét, amennyiben a számszerint is egytt gyarapodó tanácsokat bevonja a kormányzás munkájába.

A parlamentáris tanácsrendszer, a törvényhozó és végrehajó hatalom egyesítése a tanácsrendszer ama tulajdonságával bír, hogy a tömegeket az állam köztületekbe vonja. Ennek az összeköttetésnek követelménye, hogy a választások rendszere ne a mesterséges területi beosztás, hanem a termelői egység alapján torcise meg a szovjeteleket.

3. A burzuzúzia kiszajítása és a termelés társadalomositása.

A töks rendek, a töks munkafegyelenek fölbomlása a jelenlegi osztályviszonyok között a termelésnek a régi alapra való vissza—helyezését lehetlenné teszi. A munkások hőmozgalmai még credményességük esetén sem vezetnek sorsuknak remélt javítására, mert valamennyi szükségleti cikk vételárának hirtelen emelkedése minden eredményt meghajhisi. A munkások élelviszonyai csak akkor javulhatnak, ha nem a polgárság, hanem

magá a proletáriátus tartja kezében a termelés.

A gazdaság termelő erőinek fokozása végett a régi társadalmi haldoklását meghozszabító és így a gazdasági élet teljes lörombolásával fenyegető burzúpi ellenállás lehetőleg azonnali löröcsure a proletárdiktatúrának vegre kell hajtania a nagyburzuzúzia és junkerek kiszajítását és a termelés, valamint a közlekedés eszközeinek a profetarállam közös tulajdonává való átminositását. A kommunizmus most születik a kapitalizmus romjaiból. Más kivezöló utat nem nyit a történelem az emberiségnek. A proletárdiktatúra semleceetre sem hozza magval a termelő—és szállító eszközök fölosztását: ellenkezőleg az a célja,

hogy még jobban központositás a termelő erőket és az egész termelőt egyszéges lerv szerint intézése.

A kisebb üzemeket a proletáriátusnak fokozatosan össo kell foglalnia, de hangsúlyozzuk, hogy a klavagyont egyáltalában nem fogjuk kizsajátítani, és hogy olyan kisvagyonok tulajdonosai, akik nem zsákányolónak ki bérnyunkat, erőszakos rendzabálóknak nem lesznek kitéve. Ezt a réteget lassankint bevonjuk a szocialista szervezetbe, bevontunk példánk által, bevonjuk a gyakorlati segítségével, amely meg fogja mutatni neki az új rend előnyös voltát, ezt a rendet, amely a kisbirtokoságot és a városi klspolgárságot az uzaratóke és a junkerség gazdasági nyomásától vezetésesen az államodóságommisss nyilvánítás által az adóteherből is stb., megfogja szabadítani.

Ami az elosztást illeti, a proletárdiktatúrának a kereskedelmet a termékek helyes elosztásával kell pótolnia. Hogy ezt elérje, a következő legnevezetesebb intézkedéseket kell tennie: a nagykereskedelm szocializálása; valamennyi polgári, állami, és közbégiségi elemek központositása és átváltoztatása egy egyszéges egészé, amely észszerűen végzi a termékek elosztását.

Ugy a termelés, mint az állítás terén minden minősített technikus és szakember fel kell használni, mihelzt politikai ellentállást megérti és be tudnak már illeszkedni a töks termelőrend helyett az új termelőrendbe. A proletáriátus nem fogja őket elnyomni, sőt éppen a proletáriátus fogja majd lehetővé tenni számukra az igazi, az intenzív, termelői munkát.

4. A győzelem útja.

A forradalmi korszak azt követeli a proletáriátustól, hogy olyan harci eszközök—höz folyamodjék, amelyek egész energiáját összehusztúrik, a tömegakciók módszerét használja és módszer logikus folyamányában nyíll harcban keresse az öszetűzést a polgári államrenddel. E célnak kell alárendelnie minden egyéb módszert. Így például a polgári parlamentarizmus forradalmi fölhászálását is. De az ilyen harc sikerének szükségös föltétele az, hogy válljunk el nemcsak a töks lakajaitól és a kommunista forradalom hőhátról, azaz a szocialdemokrácia jobbzárnyától, hanem attól a „centrumtól” (a „kaukányusoktól”) is, akik a proletáriátust éppen válságos pillanatokban hagyják csorban, hogy nyíll ellenségesével kacarkodjanak.

A proletárakciók egybehangololásának parancsoló külsége meg kell, hogy teremtsen egy valóban forradalmi és valóban proletár internacionált!

Ez az internacionálé, amely az ugynevezett nemzeti érdekeket alárendeli a nemzetközi forradalom érdekeinek, testi valóágra váltja a különböző országok proletáriátusainak kölcsönös segítségét. Irtozatos a. biztosság. kanabólók fehér terrorja, megzámháltalanok a munkásosztály áldozatai. Elvesztettük legjobbjainkat, Liobknecht és Luxemburg Rószát.

E terror ellen a proletáriátusnak, mindénron védokeznie kell.

A kommunista Internationale az egész világ proletáriátusát felhívja erre az utolsó harorra!

Fegyverre fegyvert! Erőszókat az erőszak ellen!

Le a töks Imparialisztá öszekeszkölésével!

Éljen a proletártanácsok nemzetközi köztársasága.

— A hatóságli huszók közleménye. A város lakosságának az a része, amely március hónapban nem kapta meg a sztrájkaródságát, csütörtökön délután a szövetkezeti huszókban átvetölt. Azok részére pedig, akik a március havára járó járandóságukat már átvették, az április havára járó zairményiségét pénteken fogják kiutalni.

— A kereskedők figyelmebe. Ma cate ó óráru a direktorium az öszsge kereskedőket gyűléstire hívja öszsge a városháza: közgyűlési terebe. Minden kereskedő pontosan jelenjen meg.

MIREK.

NAPTÁR

A nap kol 5 órá 51 perccor, nyugozik 6 óra 21 perccor.

A hold kól ojjel 3 óra 41 perccor, nyugozik délután 2 óra 28 perccor.

1919
Április
3
Csütörtök

— A szerbek nem harcolnak magyar testvéreik ellen. Egy úntudatos szerb proletárkatoná okthgya csapatát, átszökött a Muravonaton és Nagykanizsára jött. Itt Nagykanizsán a direktoriumnál jelentkezett és kérte, hogy adjanak neki munkát, mert ő nem hajlandó magyar proletáristvérei ellen harcolni. Elmondotta, hogy a szerb katonaság már úntudatra ébredt, várja a kedvező alkalmat, hogy olensögoi: a szerb feudális urak és nagytökesek ellen fordulhasson. A szerbokat nem fogja senki arra rávenni, hogy a magyar proletárdiktatúra ellen forduljanak, mert ök maguk is utálják és lo is fogják rázni magukról a kapitalizmus uralmát. A szerb csapatok körében nagy az olégedetlenség, a katonák ott akarják hagyni csapatukat, hogy a nyolc éves háború fárajdalmait vegre kipihonhessék.

— Kinevezések. Rónai Zoltán elvtárs, helyettes igazgatógy népbiztos a nagykanizsai forradalmi törvényszék vándbíztosává Bartha József elvtársat nevezte ki. — A direktorium Földes Miklós polgári iskolai tanárt az összes nagykanizsai iskolák főlo tanügyi biztosa nevezte ki. Földes elvtárs a kapitalista rendszer klerikális iskolapolitikája idején tanusított magatartása praedesztinálta ennek az állásnak a betöltésére.

— Új élet — új szerelem. A burzsoaszöldi sok-sok réleyében van egy, amelyik öszintén boldogan nézi a saját rendjének öszzeomlását és figyelő, szemmel vizsgálza a pár napos proletárdiktatúra hatalmas eredményeit. Ez a lányok hatalmas tömege. A kapitalista rendszer nemcsak a proletáristust szpoliozta ki, de a maga formadökgokra és vagyona épített ideológiájával megölte az igaz érzések beteljesülését is. A kapitalista rend, még a csökök izé is megmérgezte. Az okos és szép egyenylények csak vágyta az élet örömeit s ha szereti, hibba szedeti, ha a férfi a burzsoázia embere volt. És sokszor nem is egyedül a férfi kicsinyesége, alacsony gondolkodása, de a réféköv életviszonyok is elsösorban okai voltak annak, hogy két egymásnak való ember nem egyesülhett. Azéltök csak nézni volt szabad egymást és a kapitalista rend, amilyen utalatos és káörtörvendi volt, még fél is megöszialta a „reménytelen” szerelmet. Minden házasság-nevű egyesülés érdekek és nem emberek találkozás volt. „Szerelmi házasság” ezt a külön jelzőt használják azokra, akik nem kápráztak el az aranyborjú, hideg sárga fényűlöl. Ezután nem így leaz. Ezután minden házasság szerelmi házasság lesz, mert a gazdasági érdekek elmerültek, mint homl ki rongyok a kapitalizmus eláuldyed halóján. Milyen szép lesz most. Nem az lesz a fontos, hogy mások mil azökönk hozzá. Az sem lesz létöröltellen bélyeg, ha a két ember nevé nem írják be a „nagykönyvbe”. Szép és egymáshoz való emberek élnék majd a világön. Akik szeretik egymást, azok szerethetik egymást, akik utálják, azok önhagyhatják egymást. Éa a női ényékek közül ölnük majd a vagyon s marad, ami igaz ényék: a tehetség és a becsület.

— A proletárok ügyében tarthatók bírósági tárgyalások. Rónai elvtárs, igazságy népbiztos helyettes ma táviratban értesítette a nagykanizsai direktoriumot, hogy a proletárok érdekében tarthatnak a bíróságok tárgyalásokat. Kidalogás alatt áll a végleges rundelet, amely meg fogja szabni, hogy milyen módon gyakorolja a proletariatus a jövőben bírói hatalmát. Addig is, amíg a rundelet elköszül, a bíróságok egyes sürgös esetekben öppen a proletáristus érdekében tarthatnak tárgyalásokat. — Kidalogás

alatt áll a végleges rundelet, amely meg fogja szabni, hogy milyen módon gyakorolja a proletáristus a jövőben bírói hatalmát. Addig is, amíg a rundelet elköszül, a bíróságoknak egyes sürgös esetekben öppen a proletariatus érdekében müködnök kell. A bíróságok helyösigeit önkényesen senki le nem foglalhatja, mert a forradalmi törvény-szököknek is szüksékök lesz a mai bírósági helyösigeokra. A rundeletök szerint tehát meg lesznek multiröndszérü bírói tárgyalások, de kizárólag csak azokban az esetekben, ahol az a proletáris érdeke halaszthatatlanná teszi. Eriesülésünk szerint, — ökönt a munkaügyi-bíróság fog a jövőben tárgyalásokat tartani, mint amely a munkásságnak a munkadökökkel szembeni követeléseiröl önt. — Ugyancsak a tegnapi napon, rundelet el az igazságygy népbiztosa a munkaügyi bíróság felebbézzeli tanácsának megszervezésöl, amely a bérkövetelések ügyében utolsö fokön fog dönteni. Hárány József elvtárs politikai megbízott utasítására a törvényszék elnök Samuyl Ottó elvtársat nevezte ki a felebbézzeli tanács elnökévé. Elöléráthatólag 3-4 napon belül megkezdödnék a tárgyalások.

— A pincérek bérharcra befejezödtök. A szállódai, éttermi és kávéházi munkások és munkadökök közötti bérharc a tegnapi éjjel 3 órakor befejezett tárgyalással ögyötörö véget ért. A tárgyalásokat Marvalics József elvtárs a munkástanács elnöke és Adler Béla elvtárs a munkástanács titkára vezették. A pincérek és ögyök kávéházi és éttermi alkalmazottak kollektív szerzödsöt kötöttek a munkadökökkel, amelynek lényegesebb pontjai a borrháló rendszer elörése és a fixizetés és százalékos rendszer bevezetése. Mollálpodtak továbbá abban hogy a rovirrendszer rögön bevezetik s a munkadökök továbbra is ölismerik a bizalmifürri rendszert. Lényeges pontja a szerzödsének, hogy az alkalmazottaknak 3 napi felmondási idő jár, azonban csak indokolt esetben lehet felmondani s az is csak a szervezet által fogantösiítható. A felszölgölö pincérek munkabérok heti 100 korona fixizetés és 15 százalék részesedés. Ahol a kávéházi felszölgölök ölemezést kapnak csak 10 százalék részesedés jár. Ezen bérmelet Kapcsán természetözen fölemelték a kávéházi és éttermi ötelek és italokárts és ögy értesülünk, hogy öfönyöng hiány miatt a kávéháziak rövidesen be is zárják. Mindenöstre megállapítható, hogy ezzel a kollektív szerzödséssel meg nem szöletelt, meg az új, kávéházi rend, mivel a pincérek csak öktöber ölejséig voltak hajlandók szerzödsöt kötni. A kollektív szerzöds érvénye már tegnap megkezdödtök.

— A forradalmi törvényszék tagjainak naplójára. A nagykanizsai direktorium tegnap a következő táviratot kapta: Eriesítöm, hogy a forradalmi törvényszék elnököl és vándbíztosát 50 korona napdíj öllöt meg. A forradalmi törvényszék tagjainak és jegyzökönyvvezetöinek, azokra a napokra, amelyeken müködnök, ölimulasztott munkaköremöknyök örtöndök meg, legfeljebb azonban napi 30 korona öszegben. Rónai s. k., igazságygy népbiztos helyettes.

— Választott bíróság-párt. Torma Pálné a helybeli Szocialista-párt végrehajlö biztosaánál Gerencsér Pálné ellen emelt panaszaára a folok által kört választott bíróság megoeit vizsgálát alapján a következő határozatot hozta: Miután a fölyoltott vizsgálat során, Gerencsér Pálnének Torma Pálné ellen, a népjöluti iródban teljesített müködséről tett azon gyanúsítása, hogy „Torma Pálné a népjöluti iródhöz segélyért forduló körözmeztököl, kerelmök kedvezö ölinítés címén közbenjárási díjat fogadott volna ö” — bebizonyított nem nyert; a választott bíróság Gerencsér Pálné, Torma Pálné elleni alaplan gyanúsítását Torma Pálnétöl a választott bíróság előtt „böcsánat kérsére” öllöte. Indokölés: A választott bíróság, a folok által megnevezett tanak vallomásából beigazolnak találta a gyanúsítás teljes alaplatanságot. — Gerencsér Pálnének, Torma Pálné gyanúsítására nézve kihallgatott tanak vallomásából megállapított, hogy a gyanúsítás Gerencsér Pálnétöl eredti gyanúsításának indító okát sem

tudta tanukkal igazolni. Alaplatan gyanúsítása ezuttal megöndöjölötelan cselekménynek minölítöztöjt a miért ellene a fönl határozat volt hoztatö. Ezen határozat a folok belonyögvásával fogantösiíva lett. Pálffy Zsigmond s. k. a választott bíróság elnöke Jaberics Lajos s. k. Beck Soma s. k. Török József s. k. Schuster Gyula s. k.

— A „Muzsa” tegnapi hangversenyét a jövő hétre köllöt halasztani, mivel a szereplö mívösök nem kaptak engedélyt a Budapest-röl való öltazásra. A jegyek érvényben maradnak, azonban azok, kik jegyeiket vissza öhajtják váltani, forduljanak Szerb Ernö öögehez. Simonyi Sándor.

— Nick Wintar hatalmas 4 felvonásos detektiv-ölagero keröl bemutatásra csütörtökön és pénteken a Világ nagyöszögben. Ezen filmatrakció mindön tekintetben ölsörendü alkotás.

— A hadikörházba polgári bélegeket is felvezének. A nagykanizsai hadikörház parancsnöksága a kövözetök közölmény köztétélelörö kért fél bennünket: a hadikörházba korra való tekintet nélkül polgári férilöbetegek is felvehetök, amennyiben körházi kezelös szükségesöge forog fenn. A hadikörházban özödöszierint specialista orvosok látják ö a ambuláns kezelöt, ami által a körház növjöa megfelel a budapesti körházak teljesitöképessegének.

— A magániltaztvölök és kereskedelmi alkalmazottak vígalmi biztosaánának tagjai folyó hó 3-án délután 5 órakor a Szocialista Klub helyösigeben öllöt tartanak. Minden tag pontos megjelölését körlük. A vezetöégy.

Pártügyek.

— A nagykanizsai fögmönázium diák-szervezete megalakult. Szabó Mihály tanár elvtárs kezdeményezéséböl március 31-én megalakult a nagykanizsai fögmönázium diák-szabadszervezete. Az alakuló gyölösön, amelyen a fögmönázium hetedik és nyolcadik osztályainak tanulói vettek részt, egyhangúlag ölhajtaröltöztök, hogy belöpnék a szocialista pártba. Ezután megválasztották a vezetöséget, amelynek elnöke Klein Andor elvtárs lett; bizalmiférvánc Nagy Károly, Smolc Lajos, Deutsch Ferenc és Fendler Károly elvtársakot választották.

— A magániltaztvölök nagykanizsai szakszervezete fölvijta az állásölökölú kártársakat, hogy f. hó 3-án d. e. fél 10 órakor a Rozgonyi-utcai helyösigeben jelenjenek meg. — A Tanitök Szakszervezete nagykanizsai csoportja részére ma, csütörtökön délután 5 órakor ölodás lesz a polgári füiskola rajztermben. Elölöz: dr. Aczel Géza. Mindenki ött legyen.

— Megalakult a nagykanizsai kereskedök szervezete. A kövözetök közölmény köztétélelörö körték fél bennünket: Vasárnap március 30-án a nagykanizsai kereskedök is megalakították a kereskedök szervezetöt. Ez a nagy testület, melyben csak a dolgozó, munkásköroskedök helyezkednek el — átérzi az új kor szellemét, s minden erejével bele akar öllökzedni az új rendbe. Az új egyesülöl első munkája volt a kereskedökök alkalmazottakkal ögy kollektív szerzöds kötésé. Az egyesülöl ölere a kövözetököl választottak meg: Elnök: Unger Ulmann Elek elvtárs, alelnökök Schwarz Gusztáv, Gold Ignác elvtársak, titkár Fischel Lajos elvtárs, jegyzö Tautsch Gusztáv elvtárs, pénztárnök Stern József elvtárs, választmányi tagok: Adám Róbert, Matán Ödön, Fonyó Mihály, Didsy Béla, Fischer Joachim, Grünfeld Márk, Dedováz Béla, Barta Miksa és Schwarz Deszö elvtársak. A kereskedök szervezete ö napokban tartandó újabb gyölösében fogja kimondani, hogy testölötök csatlakozik a Magyar Szocialista pártböz, és ögyakkor fogja megválasztani a munkás-tanácsba kiküldendö tagokat. A taggyölös csütörtök d. u. ö óráig folyik, aláírási ö Tautsch Gusztáv jegyzö elvtárs drogeria özlötében van lefektöve, ahol a meg csatlakozó öhajtö kereskedök jelentkezhetnek. — A kereskedök szervezete örséti tagjai, hogy csütörtökön, este fél 6 órakor a Szocialista Klub ömeleti helyösigeében gyölösöt tart.

Időszerű könyvek

kapthatók: Fischer Fülöp Fial könyvkereskedésében Nagykanizsán:

KULTURA ÉS TUDOMÁNY:

A szikrátvíró	K 8-80
A gondolatmenetiség története	9-50
Fagyal, A költészet és a művészet	9-90
Béla benedek és a művészet	4-40
A római kultúra legjelentősebb vonásai	4-40
Pellérd, Anglia története	4-40
Az új szabadság, Wodrow-Wilson. Ez a könyv választotta meg az Egyesült Államok elnövének	8-80
Károly Károly, Marx Károly történelmi jelentősége	2-76
A költészet diktatúrája	2-76
A szociális forradalom 1911.	5-60
Marx Károly, Bér-á-profit	2-20
Bérmunka és tőke	1-05
Hugels Frigyes, A kommunizmus alapelvei	2-20
Varga Jenő, Földosztás és földreform	1-85
A pécsi uradalom és bukása a háborúban	1-85
Walter Jakab, A szociáldemokrata párt és a béke	1-85
Móricz Zsigmond, Népszavazás a földreformról	1-80
A gyarmati tömegsztrájk	— 20
Munkaadókról — munkásokról	— 20
Vasvári János, A kiterjedés utolsó	2-20
Székely Gyula, A fenger szabadsága	1-10
Székely Vilmos, Négy év szavakban	3-—
Egy munkálatjának gyémántok	2-20
Lángler, Köszöntőnknek tört. fejlődése	2-40
Feladatok versenyzésnek	1-10
Földes István, A munkáviszonyok egy modern	3-—
gyárban	3-20
A Parasztykiosság	2-20
Nokkintak, csavogók és árvak	1-80
Visszért hadifoglyok katonai tanácsadója	1-80
Bona Dama, Magyarország tana	2-20
Illán István, A szellemi munkások és a szocializmus	2-20
Branó Róbert, Magyarország fejlődéséről és a nemzetiségi kérdés	4-—
Kalmár Antal, Az új választótörvény kérdései	3-30
in földosztás	2-30
Móricz Zsigmond, Az általános választójog	1-30
Karunközösségek és tisztviselők szolgálati viszonya	1-30
Szalay Vilmos, keresk. alk. és magániktisztviselő	3-60
szolgálati viszonyait szabályozó rendelkezések ismertet.	3-60
A munkágyi bíráskodás néptörvény és rendeletek	11-—
magyarországi alk. és jegyzék	2-20
A munkágyi bíráskodás vonatkozó rendeletei	2-20
Világosság könyvtár (teljes sorozat)	— 150
Dr. Várady Zs. Muziolovics István	0-20
Dr. Hara, Embertenyésítés	0-20
Patkó Sándor összes költeményei diákoktatásban	16-—
Tudományok kalandosok	16-—

Bárhol megjelent és hirdetteti könyv ugyanitt kapható.

AJÁNLOK

viszontelárusítók részére a legutányosabb gyári árákon

levélpapirokat

mappákban és dobozokban a legegyszerűbbtől a legdizesebb kivitelig.

Művészlapok

óriási választékban / cigarettahüvelyeket és cigarettapapirost a legjobb gyártmányokat.

Fischer Fülöp Fiai

nagykereskedése, Nagykanizsán.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy 1 lovas lövőcsa kocsi egy pár löszerszám szilfstránggal, 2 drb. szék Magyar-utca 12. sz. alatt eladó. 1177

Egy jó karban lévő családi fürdő kád Kinizsi-utca 21. sz. alatt eladó. 1180

Mindenek közt teljes ellátással felvétetik Teley-ut 11 szám alatt.

Direktórium Nagykanizsa. III. ögysztyály.

4785/1919. 1171

Világítás korlátozása

A szénkészletek nagyon csekélyek. Takarékosknunk kell mindenkinél jusszon.

Figyelmeztetünk mindenkit a világítás korlátozására és a záróra kiadott rendeletekre.

Ezek betartását bizalmi egyénekkel fogjuk ellenőrizni és túllépéseket legszigorubbán fogjuk büntetni.

Nagykanizsán, 1919. márc. hó 27. Bárány s. k. pol. megb.ott

Hirdetés.

A birtokrendezés központi hivatalnak rendelkezésre felszólítom a Zala megye területén lakó összes gazdászokat, akik a földosztás végrehajtásában részt óhajtának venni, hogy hivatalomban: „Állami 15. földmérés-i fölgylőség” Szombathely, Hollár Ernő-utca 1. sz. minél előbb jelenkezzenek.

Szombathely, 1919. március hó 31.

Állami 15. földmérés-i fölgylőség.

Műszaki tanácsos. fölgylőség vezető.

VILÁG

nagymozgószínház: Szarvas szálló. Telefon 74. sz.

Csütörtök, péntek. Április 4 és 5

Nick Winter 1919. évi 1-80 detektív-szerege

Nick Winter

Nagy detektívdráma 4 felvonásban.

Remek képfő műsor!

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor vasár- és ünneppon 3, 5 és 7 órakor.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal!

URANIA mozgóképpal

Hossznyi-ú. 4. Tel. 359

Szardán, csütörtökön Április 2 és 3.

Hollay Camilla, Gáll Annus és Dán Norbert felvételével

A leányasszony

dráma 1 előlétele 4 felvonásban.

H. Pakots vezek rendezte Deesy Alfréd.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Elsőrendű muraközi inén- és kanca-estkók állandóan kaphatók 1008. Szollva Jánosnál, Murakeresztúr

Ügyes kifutóleány felvétetik a Zala irodájában!

Garamvölgyi és Szemere

dohánnyagyáruda és papirküldönlegességek nagy raktára.

VI. húzása sorsjegyek már kaphatók.

Ajánlják viszontelárusítóknak nagyválasztékú szivarkahüvelyeket.

Zala-Népakarat

A KORA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKSEL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora raggal házhoz hordva, vidékre póstán küldve: 11

Egy hóra 7-50 korona

Negyed évre 22-50

Félf 45-—

Egész 90-—

Asztalmenüek, színes abroszok, szalvéták, törülközők

legnagyobb választékban olcsó árárt

FÜRST JÓZSEF

dívatruházában a „Kék csillaghoz”. Telefon 388.

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Buda-utca 4. szám
Szerkesztőség és kiadóhivatali
telefonszám 78. I. Nyomdai 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Hónap 4 Ft
Félféltéves 40 Ft
Éves 400 Ft
Külföldi előfizetőknek
a fenti árakhoz képest
100% többlet.

A kecskeméti példa.

Még mindig látunk csillogó szer-
számú jukker-kocsikat életveszedelmes
száguldani Kanizsa utcáin. Még mindig
látunk monoklis, bőrkabátos naplopókat,
akik, amíg mások dolgoznak, robotolnak,
eltetve az utcák kávéházakban, maguk
előtűzött sokágu koronás cigarettá-tár-
caikat, s kiélt, gotikus fejjel álmodoz-
nak róla, hogy ebben a kiuzsorzott
szegény országban milyen *dolce far-
uente*, milyen édes a semmittevés.

Fel kell ébreszteni ezeket az alvó
fikirokat, ezeket a munka csunokokat,
lőll kell rázni, ki kell rázni a bőrkabát-
ból. Dologra herék! Le a bőrkabátal,
le a monoklival. Munkaszubbonyt nekik,
vagy kényszerzubbonyt.

Miből élnek ezek az eddigi királyi-
lag, kizárólagosan szabadalmazott nap-
lopók? Miből aknágták teli a létört
hiomokát selyemrangyokkal? Miből tar-
tottak háremeket? A proletár dolgozott
nekik, értők. A proletár, akinek dologban
megélti, sátnya testét a "maguk Ionia
törvények paragrafus-korbácsaival verték
vérsre. A proletár kereste meg annak
a selyemrongynak az árát, amibe az
elcséblított proletár leányok bűnös testét
takarták.

Igy volt ez eddig. De változott az
idő. A nép most már maga eszi meg
azt a kenyert, amit megkeres. Most
már majd az eszik, aki dolgozik. A
heréket kidobja magából a dolgos társ-
adalom, ott fognak elnyulni éhen veszve
a munka kaptára előtti.

Nincs messzi az idő, amikor majd
megkérdezik a kávéházban, dologidőben
manikűröző fűsurokat és rogyant té dá
nőcsabábasokat, hogy mit keres a már-
vány asztal mellett akkor, amikor mások
dolgoznak. Nyakon fogják őket, s el-
viszik oda, ahol tisztességesen is lehet
kenyert keresni. Szerszámot nyomnak
otkólonos kezeikbe. Ha máshoz nem
értnek, hát seprőt nekik. Eleget piszko-
tak, most tanuljanak meg tisztítani.

Csak a kecskemétiakat utánozzuk,
ha seprőt nyomunk a herék manikűrö-
zött kacsóiba. A kecskeméti munkás-
tanács bizalmi emberei végigjárták a
kávéházakat, vendéglőket a napnak azon
szakában, amikor a becsületes emberek
dolgoznak. Ahol kártyázó bandákat
találtak, azokat a vörös katonákkal
összefogdoszták, elvitették a városházára.
Ott mindegyiknek markába nyomtak egy
seprőt s szépen, katonai fűlgyület
mellett söpörítették velők tisztára, de
ugyan tisztásra a város utcáit. A hiva-
tásos utasaprók meg azallat eldanoiták,
hogy: "söpörtem eleget, söpörjöm már
más is".

Pogány hadüglj népbiztos lemondott.

Budapest forradalmi proletársága követelte a népbiztos lemondását.
— Bizalom a forradalmi kormányzótanácsnak.

Budapest, április 3. A "Vörös Újság"
jelenti: Az elmúlt éjszaka a kormányzóta-
nács a hadügyi népbiztoság vezetőinek
ügylet tárgyalta és tárgyalások eredménye-
képpen Pogány József bead a lemondását,
amelyet a kormányzótanács elfogadott. A
hadügyi népbiztoság vezetéseben történt
enne személyli változás alkalmból a forrad-
almi katonák és munkások zart sorokban
zeneszeval falvonultak a várba. A Szent-
György-teren korjont voltak, amelyen belül
a csapatok elhelyezkedtek arccal a hadügyi-
miniszteri palota felé. A tömegből elke-
sereadt kiáltások hangzottak el Pogány József
ellen: A hadügyi népbiztoság erkelyéről elő-
ször az első vörös nemzetközi ezred pa-
rancsnoka beszélt:

— Eljöttünk ide, hogy megmutassuk a
megyer proletárságnak és az egész világ-
nak, hogy kézzen állunk a harcra és a har-
cserével rendelkezőnk hogy a proletárság
igazát mindenütt diadára vihetjük. Követel-
jük, hogy küdjenek bennünk a proletár-
ság ellenével ellen és jól tudjuk, hogy
mire visszerkerünk, diadalkapu fog
bennünk várt.

Ezután az összes kerületek szovjetjei-
nek megbizásából beszélt egy elvtárs, aki
ezeket mondta:

— Eljöttünk, hogy ragaszkodásunkat fe-
jezzük ki vezéreinknek, Kun Bélának és igaz
társainak, akikről tudjuk, hogy minden ere-
jükkel a proletariatus uralmának megszilár-
ditására törekzenek.

Ezután határozati javajslatot terjesztet-
tek elő, amelyben a forradalmi munkás és
katonatanácsok bizalmatlanságukat fejezik
ki Pogány népbiztos szemban és köve-
telik, hogy a népbiztot azonnal mozdítsák
el állásból. A javaslatoat egyhangu lelkes-
jéssel fogadták el. Ezután Vágó Béla bel-
ügyi népbiztos elvtárs, akit az erkelyen való
megjelenésük kitörő lelkesedéssel fogadtak,
a következőket mondotta:

— Közültem proletár testvéreimmel,
hogy a volt hadügyi népbiztos működése
nemcsak önéket, hanem másokat sém elé-

gített ki. A forradalmi kormányzótanács
jól tudta hogy a hadügyi népbiztoságnál
nem mennak ugye a dolgok, amint azt a
forradalom szent ügye megköveteli. Be-
jelenhetem, hogy a forradalmi hadsereg
megszervezését tegnap álljell ülésünkön
megoldtuk. A kormányzótanács elfogadta
Pogány József lemondását. Kérdem ön-
ket, biznak-e bennünk és tám-
olják-e a forradalmi kormányzótanácsot?

Hatalmas zugás hangzott fel a tömegből:
— Megbízunk bennetek! Eljen a forrad-
almi kormányzótanács.

Vágó elvtárs beszédének további folya-
mán hangsúlyozta, hogy ha a szovjetválasz-
tasokig nem tudjuk a legteljesbb rendet
fenntartani, hátrálhatjuk az európai általános
forradalom kitörését, amely küszöbön áll.
Ezután üdvözölte a jelenlévő első nemzet-
közi vörös ezred két zászlóját, majd kijele-
tette, hogy a forradalmi fegyvelm felteljenül
szükséges, mert enélkül nem tiporhatjuk le
ellenségeinket és nem tölthetjük te a burzo-
ázniát. Felszólította a jelenlévőket, hogy
figyelemzetlen távozzanak.

Vágó elvtárs beszédtől tomboló lelkesedé-
ssel fogadták. Utána Szabó Béla helyettes
forradalom kitérőst, amely küszöbön áll.
Ezután üdvözölte a jelenlévő első nemzet-
közi vörös ezred két zászlóját, majd kijele-
tette, hogy a forradalmi fegyvelm felteljenül
szükséges, mert enélkül nem tiporhatjuk le
ellenségeinket és nem tölthetjük te a burzo-
ázniát. Felszólította a jelenlévőket, hogy
figyelemzetlen távozzanak.

A győzelem tika a forradalmi fegyve-
lem, amely kell, hogy eltöltsen a vörös ha-
dusereg és a forradalmi munkásság minden
egyest tagját. A termelő munkának pillanatra
sem szabad megállania. Feladatunk, hogy
benneteket, forradalmi katonák, mielőbb a
proletárság belső és külső ellenségei ellen
szervezett egységben küldhessünk.

A tömeg és a vörös zászlójuk ezután
a zenekar-hangjai mellett rendezben elvonultak.

A bolsevizmus diadalmas utja.

Proletárdiktatura Posenben.

Berlin, április 3. A Bőrszenkurir jelenti:
Posenban a munkásság kiküldtette a dikta-
turát, amelyhez o-akhamar oszallkozott a
katonaság is. A poseni helyorságot leakar
tek fegyverezni, de ez nem sikerül.

Véd és dacozottság Bajorország és Oronszórg közi.

München, április 3. A bajor kormány és
a moszval szovjetkormány közt tárgyalá-
sok folynak véd és dacozottság meg-
költéséről.

Berlin, április 3. A Ruhr-viláóken sztrájk-
koló bányászok száma elérte a 110 ezret! A
sztrájkolok száma egyre növekszik. A jelek
szerint rövidesen általános sztrájkra kerül
a sor.

Bolsevik mozgalom Flumében.

Budapest március 3. Ellenörizhetetlen
hírek szerint Flumében bolsevista mozga-

lom tört ki, melynek azaddigi eredménye az,
hogy az orosz megállítócsapatokat kivon-
ták Fluméól

Spanyolországban terjed a bolsevizmus.

Páris, április 3. (Havas) A sztrájkoló
spanyol munkások a hadsereg azonnali le-
szereletét követelik és a mozgósított munka-
sok rögtön elbocsátását. Kordóvában olyan
komoly jellegű üsszétűközések voltak, hogy
Komanovics miniszterelnök a király előtti fel-
vetette a bizalmi kérdést. Hír szerint az álta-
lános sztrájk, amely bolsevik irányu, egyre
terjed.

Kommunista mozgalom Felső-Ausztriában.

Linz, április 3. A kommunisták vasár-
napra nagygyűlést hirdettek, amelynek nap-
rendjén a tanácsküzatarság kijelöltása volt.
A mozgalom egész Felső-Ausztriára kiterjed.

Bolgár bolsevisták Romániában

Bukarest, április 3. A konstanai kikötésben a napokban potromutartályok robbantak fel. A kikötő közelében levő házak mind elpusztultak. A halottak és sebesültek száma óriási. Azt hiszik, hogy a robbanást bolgár bolsevikok idézték elő, akik valóságilag elárasszák Romániát.

As anant feladja Kurlandot.

Rotterdam, április 3. A párisi fegyverszüneti bizottság ülésén legutóbb elhatározták, hogy Kurlandot az anant sereg feladja, mivel helyzete ott teljesen tarthatatlant.

Rendeletek.

Köztulajdonban a közép és nagybirtokok.

Budapest, ápril. 3. A forradalmi kormányzatnak XXXVI. számú rendeletét a következők: A magyar tanácsköztársaság a dolgozó proletárok állama. Aki nem dolgozik annak tulajdonában földbirtok nem maradhat. Ennélfogva minden közép- és nagybirtok köztulajdonba megy át. A kis és középbirtokok magántulajdonban maradnak. Hogy melyik birtok nagy-, közép- vagy kisbirtok, azt a földmivelésügyi népbiztos határozza meg. Sem a köztulajdonba átvett földbirtok, sem ennek felszerelése egyesek közt nem osztható fel.

A földmivelésügyi népbiztoság rendelete.

Budapest, ápr. 2. A magyar tanácsköztársaság földmivelésügyi népbiztosága a területi folytonosságának megővására, a földművelők fizetésének biztosítására és a szükséges anyagok beszerzéséhez szükségeseket rendeli: 1. Mindenki, aki 100 magyar holdnál nagyobb birtokon a saját számíltására gazdálkodik, köteles a vármegyei direktoriumnál hajladéktalanul bejelenteni, hogy ha valamely pénzintézetnél betéte, vagy folyószámlakövetelése van. E betéteiből a vármegyei direktorium a szükséges összeget kiutalhatja. 2. Ha 100 magyar holdnál nagyobb birtok felolós kezdőleg igazolja, hogy a rendelkezés elején megövezett cölökra nem áll semmilyen összeg rendelkezésére, a vármegyei direktorium folyószámlát nyithat számára.

Samuelly népbiztos nyilatkozata.

Budapest, április 3. Samuelly Tibor a következő nyilatkozatot tette közzé. Leikelen emberek azt a hirt terjesztik rólam, hogy fosztogatásra akarok engedélyt adni. Ez vakmerő rágalom, és alávaló hazudás. Felhívom az elvtársakat, hogy ilyen hírek terjesztésével szemben adjanak módot arra, hogy statáráisan járassunk el velük és a forradalmi törvényesek elé állíthassuk őket.

A magyar tanácsköztársaság és a párisi békekonferencia.

Newyork, április 3. (Szikratávirat.) Párisból jelentik: Egy nagyvilású államférfiú kijelentette, hogy a négyestanas még nem egyezett meg minden kérdésben, de a tárgyalások a legnagyobb mederben folynak. Némi könnyebbséget kapoztunk Kun Béla népbiztosnak. Vyx alezredés előtt tett ama kijelentése, a mely szerint ez új magyar tanácsköztársaság elismeri a novemberi fegyverszüneti szerződést. Mindjobban megerősödik a véleményem, hogy a párisi békekonferenciának Magyarországhoz való viszonyát nem lesz olyan passzív, mint Oroszországhoz.

Páris április 3. (Szikratávirat.) Foch marsall és Smuths tábornok megjelent tegnap a négyestanas előtt, ahol titkos üléseikkel álltak elő. Foch marsall Spaaba ment, Smutha pedig Magyarországra, mint a szövetségese és az Egyesült Államok küldöttei.

A forradalmi törvényesek

első ülése Nagykanizsán.

Egy hónapi fogház az alkoholtialom áthágásért. — „A forradalmi kormányzatának nevében” — A cigányok ügyét áttették az államügyészhez.

— Saját tudósítónkól.

Az igazságügyi palota első emeletén a főügyelőségi terem történelmi aktus színtere volt. Tegnap délután tartotta a proletárdiktatúra védelmére felállított bíróság: a forradalmi törvényesek első ülését.

A sötétedő szürke terem sokszor kicsinek bizonyult. Az érdeklődők és kíváncsiak egész serege szibong, zajong, telekedik egymás mellett.

A vádlottak padján muraközinek látszó pisztolember ül. kukorica nadrág van rajta, fizetős, zsíros ködmén és furcsán, félőn, hamulós szemekkel nézi a kiváncsi tömeget. Mellette a kék felt: koinoly, nagybajuszos fogházor. Bajonettes puskáját a földre támasztva nézi a közönséget. Ő már megszokhatta a tárgyalásokat, de ma mintha ő is örezné, hogy itt a kérelhetetlen, vasútközi proletáriátus nevében ítélekeznek.

A terem szibongása elül, a szemek előre figyelnek, amikor Szénes. Polat és Andras elvtársak a forradalmi törvényesek tagjai bevonulnak és a, hosszú zöld asztal mellé ülnek. Melletük egy emelvényen kis asztal mellett a vázbiztos, Bartha, elvtárs.

Az első vádlott a kukoricánadrágos, csapzott hajú, ijedt képi fiatalember: Ginter Andras. Védője nincs. A vázbiztos elvtárs előadja a vádat, Ginter Andras Letenyen március 28 án lérszegedett, közbörtányt okozott s ezzel a forradalmi kormányzatotánca 2. számú rendeltetése ütközés cselekményét követett el. Az elnök kérdéseire elmondja a vádolt, hogy munkabérlő volt a helyzen bort ivott, lérszegedett. Hogy mi történt aztán, nem tudja. Kesébb megmondta, hogy egy ablakot is bevort.

A vádlottat Letenyén ugyanazért a cselekményért az ottani, minden felhatalmazás nélküli alakult forradalmi törvényesek 6 hónapra és 500 korona pénzbüntetésre ítélté.

Az egész kihallgatás nem tart tovább öt percnél. Máskor — hónapok kellettek, mert minden kis formahiba hónapoknál dobta hátrább az ítéletet. A bíróság visszavonul, majd pár perc múlva újra elfoglalja a helyét. Szénes elvtárs kihirdeti: A forradalmi kormányzatának nevében a nagykanizsai forradalmi törvényesek Ginter Andras terhelte mértékletlen borfogyasztás miatt a kormányzatának 2. sz. rendelteték 2. pontja alapján egy hónapra fogházra és 500 korona pénzbüntetésre ítélt. Szénes elvtárs az indokolásban elmondja, hogy a forradalmi törvényesek főfeladata a rendezvarás megakadályozása, amit csakis alkoholfogyasztás súlyos büntetésével lehet elérni.

A következő vádlott az öreg, ősz, lecsapzottbajuszú Bazsinovics János. Alig tud magyarul, Macedoniában született Ochridában. Síró gyerekhangon beszél, nagyon megindult. A bünye: Ruzs Lajosnénak és Meszarics Józsefnének egy pint bort adott el, akik vízszent a kaszárnyában árulták a katonáknak.

Az öreg Bazsinovics nem tud írni, sem olvasni, az alkoholtialomról furcsa akcentussal csak annyit tud: „Titkos volt, titkos, hogy ilyen titkos azt nem tudtam.”

Ruzs Lajosné rongyos fekete ruháján kikopott szürke faltos, s zomorú proletársorsot kiablálják. A cipőjéből szürke rongy csafog ki — nyolc gyerekre asszony — a nyomor vitte erre az útra.

Meszarics Józsefnek valami rongy kötött hála vakcáknál. Ruzs né mellett: a haladó kapitalizmus áldozatai mindkettőn.

A tanúk kihallgatása után Bartha elvtárs teszi meg a vádindítványt. Annnyira megőrt ember szívvel beszél, hogy Fried elvtárs szép védbeszédre alig van már szükség. A bíróság Bazsinovicsot 5000, Ruzs Lajosné 2000 és Meszarics Jánosné 3000 korona pénzbüntetésre ítélté.

Mindenki fellélegzik, a vádlottak boldogan, sirva vonulnak, aztán négy fogházor felállóva hozza a két tőlőni cigányt: Lajos László és Kalányos Józsefet, akik március 21-én az öket elfogni akaró Jakabffy rendőr ellen emberölés kísérletét, megelőzőleg Janka-pusztán löszerezem lopást követtek el. A két cigány igazi gazember — típus: elő álló ajkak, kiugró pocakostok, a szemek mint élcsék kékülögnek. Kalányos tavaló szökecskétül ki a börtönből: 9 évig ült: az áccsét nyuzta agyon. A tanukat hallgatják ki, mind ellenük vannak.

Bartha elvtárs kétségbe vonja a forradalmi törvényesek illetékességét. A vádlottak nem raboltak: Janka-pusztán legfeljebb a lopás bűncselekményét követtek el. Jakabffy rendőrrel szemben nem használtak fegyvert, már pedig a kormányzatának rendelete szerint a forradalmi törvényesek csak fegyveres ellenességülése esetén illetékesek. Indítványára és Krausz vád-elvtárs kérésére a bíróság a cigányok ügyét áttette az államügyészhez.

A két cigányt újra megvasalják. Hat szuronyos börtönőr körülállja őket, a halgatók pedig avval a tudattal távoznak, hogy a proletáriátus ügye jó kezekben van. A forradalmi törvényesek kérelhetetlen és vasútközi sult le, ha a proletáriátus érdekeiről van szó, de szívvél és jószággal ítélekez, ha a kapitalista rend áldozatainak sorsáról kell döntenie.

Hirdetmény.

Minden egyes házban-bizalmi-teretnek haladéktalanul választandók és ezek nevei 21 óra délut. (Városház 1. emelet 17. szám al.) Adler Béla elvtársához bejelentendők.

A leltározott üzletek ismét megnyitnak. de áru csak a házak bizalmi férfai igazolását adatik ki. Ez az igazolás arról szóljon, hogy a vásárolni akaróknak az árua szükségük van.

Az utalványokra a Direktórium kereskedelmi osztálya látatmozása nélkül áru nem szolgáltatandó ki.

Óly házak lakói, hoi hárommal kevesebb lakherly van, utalványokat közvetlen a Direktórium kereskedelmi osztályánál igényelhetnek.

Nagykanizsán, 1919. Április hó 4-én.

Direktórium.

HIREK.

1919	
április	NAP T Á R
4	A nap két 5 ó a 38 perckor, nyugszik 6 óra 31 perckor.
Péntek	A hold két reggel 7 óra 32 perckor, nyugszik éjjel 11 óra 29 perckor

— FELHÍVÁS. Ma délelőtt 10 órakor az összes üzemek bizalmiférlés és üzemi választmányok tagjai felletlenül jelenjenek meg a városháza közgyűlési termében. Tárgy: az üzemek szocializálása. Sneff József, a direktórium elnöki osztályának vezetője.

— A lakásbiztoság felhívása. A lakásbiztoság figyelmezteti a lakástulajdonosokat, hogy lakásaikat, vagy annak egyes részeit csakis a lakásbiztoság engedélyével adhatják ki a lakásbiztoság a döntés alá kerülő ügyeket humanitárius és méltányossági szempontok figyelembevételével intézi, de azok, akik lakást vagy lakrészeket a lakásbiztoság tudta és beleegyezése nélkül adnak ki, forradalmi törvényesek elé állíthatnak.

— Vasárnap, április 6-án a Magyar Szocialista Párt az ország minden városában népgyűléseket rendez, melyeken a magyar Tanácsköztársaság intézményeit és tervét ismertetik. A nagykanizsai népgyűlés délután 3 órakor lesz a Fő-uton, a városháza előtt. Mindenki ott legyen. Előadó a párt egyik legjobb poet szónoka lesz.

A Vörös Hadseregbe jelentkezők, életkorra való tekintet nélkül, minden kikepzett proletár katonái

— A rendőrség elküldözik a város-házából. Az új közigazgatás, főleg a szociális ügyek intézésére hivatott szervek létesítése új hivatali helyiségeknek tesz szükségessé. — A direktorium a rendőrséget a közközház mellé modern, ómleates mentőlepel-épületbe helyezi át. Az épület emeletlen és a földszint egy részén lesznek a rendőrségi hivatalok. A többi földszinti helyiségek a rendőrszervezet lakásaiul fognak szolgálni. Az átelyezésnek az a nagy előnye is meg lesz, hogy az eddig külön-külön elhelyezett gyakorlatos és fővárosrendőrség a jövőben együtt lesz. A mostani mentőlepel csupán egy-két lóva van s így igazán pazarlás volna a modern épületet ilyenre használni. A földművelésügyi népbiztosság a direktorium kérésére átengedte a mentőlepel-épületet a rendőrség céljaira. — A mentőlepel személyzetét és lovait Palánba fogják elhelyezni.

— Soproni repülő Bécshelyi felett. Sopronból jelentik: A soproni propaganda népbiztosság tegnap egy Szalai nevű soproni repülő több katonával együtt autót Fischamendbe küldött. A katonák husz óra repülést vittek magukkal, amelyekben a magyar proletárlégió az osztrák proletárokat a proletárlégióterülethez való csatlakozásra szólítja fel. A soproni katonák küldeményükkel meg szombaton este megérkeztek Fischamendbe, onnan vasárnap délután repülőgéppel — amit egy bécsújhelyi pilóta vezetett — Bécshelyi fölé repültek és a röpképek egy részét leszárták Bécshelyi utcáira. Offenbuck elvtársánál, Bécshelyi polgármesterénél telefonon érdeklődött a soproni repülő útja iránt. Kijelentése szerint a bécsújhelyi nép nagy lelkesedéssel fogadta a magyar proletárokat lelkesítő üzenetét, a röpképek minden szava feltehetőlenül megmarad emlékeztetőnkben. Nincs messze ez az idő, amikor Bécshelyi proletársága egy uton halad a magyar testvérekkel és az az ut a csalekék útja lesz. Offenbuck elvtárs megjegyezte még, hogy misztériójának teljesítése után a repülőgéppel Bécs irányában folytatta útját.

— Még mindig a lakáskérdés. A rozgoyi-utcai lakásbiztosság embeffeltilti munkát fejt ki. Kora reggeltől késő estig dolgoznak elvtársaink, a kapitalizmus legnagyobb igazságtalanságát, a szükségletekben és az egészségtelen lyukakban való lakást kiküszöbölők. Da a lakások száma, kevés. A háború alatt házak dönték össze. Építkezés nem volt. A város lakosságának számára a lakásbiztosság becsleése szerint körülharmingy-ezer fere eimelkedett. Ilyen körülmények között aztán nem csoda, hogy még mintegy 800 proletár családnak kellene megfelelő lakás. A lakásbiztosság most erőlyes közzel azon fáradozik, hogy a szükséges lakásokat előteremtse. Ez természetesen nem megy egy-kettőre, amiért is türelemre intjük elvtársainkat. A kommunista állam mindenkinek megadja az elemi szükségleteket s így természetesen elősorban a tisztességes lakást.

— Meghívó. A nagykanizsai Első Temezőesi Egyetel folyó évi/április hó 0-án délután 3 órakor a régi gimnázium egyetel helyiségében közgyűlést tart, melyre az egyetel tagokat üsztelettel meghívja. Tárgy: az alapszabály módosítása, a temezőesi járúlek felomelése. Az elnökég

— Kineveztek a keszhelyi forradalmi törvényészék tagjait. Keszhelyi tudósítónk telefonjelentése: Az igazságügyi népbiztosság tegnap táviratot intézett a keszhelyi Munkás-tanácsához, amelyben a forradalmi törvényészék felállításáról és tagjainak kinevezéséről történelmi intézkedés. A forradalmi törvényészék elnökévé a kormányzótanács Szalay Dézsdó elvtársat nevezte ki. Vádbiztos Takács Gyula elvtárs, a törvényészék tagjait pedig Szavós Gyula, Fehér Gyula, Balogh József, Szollár István, Pál János és Molzer Gyula elvtársak lettek. A keszhelyi direktorium tegnap plakátokon közölte a város lakosságával a státárium kihirdetését. — Zalazentgróti tudósítónk jelenti: A kormányzótanács a zalazentgróti forradalmi törvényészék tagjaivá a kö-

vetkezőket nevezte ki: elnök Iflyuk Imre, vádbiztos Pusai Ferenc törvényészeki tagok: Balacska Sándor, Bartha Ferenc, ifj. Gócsán Gyula és Haly Lajos.

— Várkonyi Mihály a tőzserőipelőnek a remek ilmdramának, melynek címe a Szerzetes s a melyet ma ez holnap, azaz penteken és szombaton mutat be az Uránia.

— Fűred állását betöltötték. Az állásból elbocsátott Fűred János városi alkalmazott tőzrendőnek elvégzésére a direktorium további intézkedésig Klapper Miklós elvtársat rendelte ki. Ugyanakkor intézkedett a direktorium, hogy a lakásügyi biztosságtól elhelyeztet Klapper elvtárs teendőit Subics Lajos elvtárs lássa el.

— A Hadvély Szellemi Munkások estélye 8500 koronát jüvedelmezett. Az elnökég ez uton közzüni a felülvezetéseket s kéri mindazokat, akik jegyek árát még be nem fizettek, hogy az átvett jegyek árát szolgáltatassák be.

— Iskolai hegedők, vonók, hurok kaphatók Fischer Fülöp Fia hangszerraktárában, Nagykanizsán.

— A nagykanizsai kisiparosok terme löszövetkezeteket alakítanak. A nagykanizsai iparoság felismerve saját helyzetét, a Kommunizmus alapelvei szerint, a munkássággal kötölte. „Termelő Szövetkezetet” alakítanak. Így egyszer s mindenkorra megszűnik a munkaadók és munkások közötti bávviszony; nem lesz munkaadó és nem lesz bormunkás. Mindehki egyformán dolgoz tagja lesz a saját szármájából „Termelő Szövetkezetnek”. — Tudvalevő, hogy a kommunizmus a legfőbb meléndit politikai jogait, akik bormunkásokat alkalmaz. A „Termelő Szövetkezetekben” résztvevő, jelenleg még munkaadó elvtársak nem fogják elveszíteni választói jogukat, mert ők is dolgozó munkások lesznek. — Az Építő Munkáügyi Tanács az építő iparban megalkototta a maga „Termelő Szövetkezetét”. Alakulóban van a vas és fémpárhág, valamint a faiparosok Termelő Szövetkezte is. — Értelmezésük szerint az alakuló ipari termelő szövetkezeteket jelentős anyagi és erkölcsi támogatásban fogja részesíteni.

— Állandóan érkeznek ujdonságok zeneművészeink. Iskola hangjegyek minden hangszertész részére beszerezhető Fischer Fülöp Fia könyvtárában.

Aki az országot az ellenség-től meg akarja szabadítani, aki azt akarja, hogy minden ember boldog legyen, az belép a vörös hadseregbe.

Pártügyek.

Felkérjük a szakszervezetek vezetőseit, hogy a „Pártügyek” rovatba teendő közlemények szerkesztésükhöz az összes kedjenek oljuttatni.

Ifjummunkások figyelmébe. Folyó hó 0-án vasárnap délután 3 órakor a Munkásotthon nagytérben gyűlést tartunk. Minden ifjummunkás legyen ott. Az ifjummunkások vezetősege.

A szocialista lejmunkások szabadszervezetének összes tagjai, akik a szabadszervezetbe már beléptek, de a tagsági díjat még nem fizettek, felkérünk, hogy tagsági igazolványuk kiállítására végett három napon belül jéleltől 10—11-ig a szabadszervezet titkáránál (Kisfaludy-utca 17. a. 1. emelet) jelentkezenek. A szervezet munkanélküli tagjait kérésük, hogy jelentésük be címüket ugyanoda.

A Magániszviseleők Szakszervezete vasárnap azaz folyó hó 0-án délután 0 órakor a Munkáshelyi helyiségében taggyűlést tart. Tárgy: Kollektív szerződés megkötése. Megjelenés kötelező.

A Magánalkalmazottak Szakszervezeteinek Szövetkezte felkéri a szűköbb szervező bizottságot, hogy f. hó 0-án délután 4 órakor Bartha József elvtárs ügyvédi irodájában pontosan jelenjen meg. A teljes bizottság ugyanazon napon 0 órakor a kereskedelmi alkalmazottaknak helyiségében az oktatási kiubb, földszint értekezletet tart. Felülően megjelenést kérünk. Magániszviseleők (Országos Szövetsége Nagykanizsai Csoportjának szervező bizottsága).

Magánalkalmazottak Szakszervezeteinek Szövetkezte vasárnap azaz folyó hó 0-án déleltől 10 órakor tartja alakuló közgyűlést a városháza dísztermében. Akinél aláírási íva van, tartoznak legkésőbb folyó hó 4-én d. e. 11 óráig a Munkáshelyi helyiségben átadni.

Az üzemek és vállalatok szocializálása a forradalmi kormányzótanács feladata. Egyéni szocializálás csak zavart okoz és az ellenforradalmat szolgálja.

Nagykanizsa összes építő és roknoszáknak iparosaihoz.

— Beküldött közlemény. —

Látva a rettenetes lakásínséget, az erők hivatottak tehetetlenségét, a kisipar szerves csatlakozását és nyomorát, a nagy munkanélküliséget, az építési anyag hiányát a megelőkkel üztől láncoreskedelmet és a nagyfokú megszűnését — kénytelen voltam magam azzal, a javaslatot előállni a Munkás, Katona és Parnasztanács első ülésén, hogy változtatásunk a kormány támogatásával eme lehetetlen állapoton. Javaslatom egyhangy elfogadástára talált, mire minden szakma képviselőiből megalakult az építő Munkáügyi Tanács, melynek feladata a munkanélküliség megszüntetése, az építő szakmába vágó kisiparosok vagy anyagi, mint erkölcsi támogatása és azokat egy termelő szövetkezetben való egyesítése mellett produktívá vá tenni. A holt pontra jutott építőipart új életre kell kelteni, hogy ezzel a rettenetes lakásínség megszűnjön. Mert beláthatatlan annak a következménye, ha ezen mi, kik itt lakunk és a viszonyokat ismerjük, sürgősen nem segítünk.

Kérem azon szakcsoportokat, kiknek szervezéséhez még nem értem el — legyenek türelmemmel — mert a hivatal működését csak alig pár napja kezdte el s már is annyi kötelességet róttak rá, aminek elegend tenni hirtelen nem tud. Sajnos egyenlőre szervező erő nélkül vagyok s így nem juthattam el addig, hogy minden csoporttal a külön-külön való tárgyalást felvehetnem volna. De legyenek meggyőződve, munkámban az igazi szociális elvek alapján járok el — a jog, igazság, megértés és szeretet útjait fogom követni. Emléngyőlye így csak egy céloom lehet, mindnyájunk jóléte, megélhetése és egészségteljének biztosítása. Legyen az munkás, mester, vagy építő, mindnyájunkat dolgozónak és mindnyájban dolgozónak egyért.

Kérem önöket ne hagyják magukat rosszzindulatú önző elemekből befolyásoltatni, kik nem egyebek, mint Nagykanizsa város elkövnyítói, kik a város fejlődését évtizedek visszatartották, mert jól érezték bent magukat, mint patkányok a piszokban. Ez az idő elmúlt — pusztulás mindazokra, kik dolgozni nem akarnak s önző érdekből mások jólétét lehetetlenné teszik.

Az építő munkáügyi tanács a munkások, katonák és parasztok szövetségének valamint a Direktoriumnak támogatásával az utóbbi ellenőrzése mellett — kapitalista és önző érdekek kizárásával működik és mint ilyen biztosíthatok mindeval, hogy a Tanácsköztársaság támogatását is ki fogja érdemelni.

Schless István
nézők
munkáshelyi Hatalom.

APRÓ HIRDETÉSEK

Fiatalabb leány kis háztartásba nappalra felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Szépnek mondott fiatal barna urileány, megismerkedne szórakozás céljából corréti jellemű fiatal emberrel. Teljes című jelígis leveleket „Proletár” jelígre a kiadóhivatal továbbítja.

Ellátást keres hátul ember lakással jobb családnál. Cimeket állandó jelígre a kiadóhivatalba kérek. 1180

Sötétzöld tavaszi kosztüm kisebb alakra és kezzel kötött fehér női harisnyák eladók. Cím a kiadóhivatalban. 1178

Konvenziós kőműves azonnal felvétetik a nagyrecesi termelőszövetkezeti. 1179

Mindenek közt teljes ellátással felvétetik Telesky-ut 11 szám alatt.

Prima paptrapárga minden vas tagságban kapható Fischel Fülöp Fial cég nál, Nagykanizsán.

Zeneoktató

hegedű-összhangzaffian, ének- és zene elmélet. Árvai, Csengeri-u. 4. l. e.

Ügyes kifutóleány

felvétetik a Zala irodájában!

VILÁG nagyszínház

Szaryas szálloda. Telefon 74. sz.

Csillótörök, péntek. Április 3. és 4.

Nick Winter 1919. évi I. sz. detektív-stájerje!

Nick Winter

Nagy detektívdrama 4 felvonásban.

Remek kíséző műsor!

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor
vasár- és ünnepnapon 3, 5 és 7 órakor.

Garamvölgyi és Szemere

dohánygyár Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarok hüvelyeket, szivarok papirokat, szivar- és szivarok szopókákat, szivarok- és dohánytárcákat, — levélpapirokat és képeslap-ajándékokat.

Pontos kiszolgálás!

Bélyegpapíra!

HIRDETÉSEK

felvételnek

a Zala kiadóhivatalában

URANIA mozgóképalota

Rozsnyai-sz. 4. Telefon 256

Pénteken, szombaton. Április 4. és 5.

Szenzációs magyar attrakció Várkonyi Mihály és Laczkó Aranka fellépéssel

Szerzetes

színmű 3 felvonásban.

És a remek kíséző műsor.

Előadások hétköznapokon: 6 és 7 órakor
Vasár- és ünnepnapon: 3, 4 1/2, 5 és 7 1/2 órakor.

Betűszedő-tanoc

felvétetik a Zala-nyomdámban!

Gazdák figyelmébe

Bérlevél — Elbocsátási bizonyítvány
Napszám-kimutatás — Napszám-könyvecskék — Előjegyzés-könyvek — Szelvényes könyvek és egyéb gazdasági nyomtatványok

Kaphatók: FISCHEL FÜLÖP FIAI
könyv- és papíráruházban — NAGYKANIZSÁN.

ZALA nyomdavállalat**NAGYKANIZSA**

TELEFON 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet

papírárukészítés.

Mindennemű nyomtatványt a legizlésebb
kivitelben készít és legpontosabban szállít

ZALA-NÉPAKARAT

Berkasztás és kiadványai:
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
Berkasztási és kiadványai:
telepházám 78. i. Nyemdel 517.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Évi 400 Ft
Fél évi 200 Ft
Havonta 33 Ft 33
Gy. hóra 27 Ft 33

A Munkástanács ma este 8 órakor a Városháza nagytermében ülést tart Tárgy: A városi munkás-, katonai- és földművelés-tanács választása.

Elvtársak! Elvtársnők! Proletárok! A Nagykanizsai Szocialista Párt folyó hó 6-án délután 3 órakor a Városháza előtt nagy nyilvános négyülést tart a következő napirenddel: 1. A politikai helyzet. 2. A tanácsköztársaság alkotmánya. A napirendet a központi párt kiküldöttje ismereti. A magyar tanácsköztársaságnak minden egyes öntudatos, dolgozó proletárra szüksége van! Sorostokrol! Isten szó! Mindnyájan ott legyetek! Testvér! Üdvözlé!

A Nagykanizsai Szocialista Párt Hírközlője.

A sárga veszedelem,

amely ezredévek óta megbontotta az emberek nyugalalmát, rabszolgákat nevelt a világ első teremtményéből, az emberből, ez a sárga veszedelem utolsó napjait éli. Az arany, ez a sápadt termék a földnek, ez hajtotta az emberiség kezeit, ez irányította a munkát és ez volt az Isten, amelynek nevében millió és millió embert küldtek a vágóhídra a történelem banditái. Ami történt azóta, hogy hamis történelmet írnak az emberek, az mind az arany körül fordult meg. Trónokat emeltek aranyból, aranyból, halott, értékeltlen diszse kovácsok össze az emberi verejték gyöngyeit és az volt a hatalmas, az volt a nagy, az istenített, aki minél többet harcolt össze az aranyból.

A sárga veszedelem, utolsó óráit éli. A burzsoa most, amikor egészségés ez erős munkások karok lesztek őt arról a piadestárol, amit munkásokkal aranyból építettek maguknak magásra; a burzsoa, a kapitalizmus rabló lovagja most ingadozó lábmal jár a földön, amelyre teremtődött. Kilőtték alóla a lovat, egyetlen erejét, hatalmát: a pénzt, és most szédülten imbolyog azon a humuson, ahol a dolgozó proletár biztos léptekkel megy a maga céljai felé. Pedig a proletáriátus nagy győzelméből bizonyította, hogy nemcsak a termelés ereje, a munkaképesség rejlik az izmos karokban, hanem ott van összegyűjtve minden győzelem lehetősége is. A burzsoázia évezredek megszervezettségében állott itt öt évvel ezelőtt is. Hatalmas váraiban pöffeszkedett, az övé volt minden, a borzalmas, erős, nagy haderő, az övé volt az ágyupark, a löszgergály, az övé volt a sinek hálózata, a bányák, a vasuti kocsi, a földdek, amelyen az élelmiszer termelt és az övé voltak az anyák is, hogy az ő várainak védelmére erős fiakat szüljenek. Minden az övé volt, a szalonok bársonyától a gyár kormos helyiségéig. A sárga veszedelem iszonyú csap-

jaival a dolgozó milliók szívét fogta meg, guzba kötötte a kezét és vampir erejével ráteküdt. A proletáriátus aig hogy lélegzett, szegény volt, minden hatalom nélkül való. A kapitalizmus hatalmas eszközeivel szemben nem volt egyebe, csak munka, dolgozó kezű felszabadulása iránt való langoló vágya.

Ma minden a miénk, proletárok. Pusztá kézzel, mezeiellen mellett vittuk meg ezt a nagy csatát és ebben az országban, ahol a házörző kutyanak jobb dolga volt mint a munkásnak, összetörve fekszik előttünk a hajdan hatalmas kapitalizmus. Itt nem a proletáriátus győzedelmeskedett, hanem az igazság, amely erőt öntött a munkások karokba és lelkesedést a szívekbe.

Az események megmutatták, hogy a hatalom nem ott van, ahova a csengő aranyakat gyűjtik, hanem ott, ahol dolgoznak. Dolgozni vagy elbukni? Ez az egyedüli választása ma minden embernek ebben az országban. Ma még csak ebben, meg az orosz testvér államban. Holnap-holnapután már majd olasz, szerb, osztrák és horvat testvéreink hajójának arócarra is felszökik a vörös zászló. És akik ott ma még a föld sápadt, sárga gyilkosán csüngenek és körmeikkel védik a hideg éret, azok is a porban fognak fekdülni. A sárga veszedelem, a sárga gyilkos, a földi ördög, a binok anyja: az arany. — Holnap már nem lesz érték, legfeljebb kalapács a proletárkézben harcoló szerszámon.

Smuths tábornok megérkezett Budapestre

„Magyarország jogos követelését figyelembe fogva vételül”. — Kun Béla a külpolitikai helyzetről.

Bécs, ápr. 4. Ma egy angol, francia és olasz tiszteletből álló bizottság utazott innen külföldön Budapestre tárgyalás céljából. A „Vörös László” értesülése szerint Smuths tábornok kíséretével ma hajdan megérkezett Budapestre és ma a déliótti folyamán érintkezésbe lépett a magyar kormánnyal.

Bécs, ápr. 4. A Presse tria: Diplomáciai körökben Smuths tábornok budapesti küldetését megelégedéssel vette tudomásul. A tábornokot olasz emberek ismerik, aki kipróbált diplomáciai lapasztalattal megégyezett tud létesíteni a nemzetek közt, olyan, amely lehetővé teszi a békes együlést.

Bécs, ápr. 4. Az Echo de Paris jelenti: A négyes bizottság elhatározta, hogy Smuths tábornok jelenésének beérkezése után Magyarország képviselőit meghívják Párisba, hogy ott követeléseikről szakvéleményt terjesszenek elő és a javaslatot átvegyék. Magyarország jogos követelését figyelembe fogva vételül.

Budapest, ápr. 4. A Hamburger Fremdenblatt budapesti tudósítója elű Kun Béla elvtárs a következő kijelentést tette:

Nem támadják meg a tanácsköztársaságokat

Csehszlovákia nem avatkozik be ügyeinkbe.

Páris, ápr. 4. A szocialista blokk megbízottai ma megjelentek a Massaryck elnöknel és tudomására hozták a két szocialista párt azon döntését, hogy bármiféle fegyverbe avatkozásnak, vagy fellépésnek ellenmondanak Oroszország és Magyarország ellen. Megkérdezték, igaz-e, hogy a cseh miniszterek Párisban a fegyveres interвенció mellett foglaltak állást. A küldöttség kielégítő választ kapott, mire a bülgyminiszterhez mentek, ahol szintén megnyugtató választ kaptak. — A „Pravo Lidu” ezzel kapcsolatban megjegyzi: A szovjetállamok nyugodtak lehetnek: fegyveres interвенció sem Oroszország, sem Magyarország ellen nem lesz. Páris, ápr. 4. A nemzetgyűlés véderőbizottságának tegnapi ülésén Reiner hadügy-

— Külpolitikánk a béke politikája. Nem ismerünk gazdasági határokat és részünkről minden imperialista politika elcsik. Számítunk arra, hogy valamennyi függő kérdés a legjobbban fogjuk az antant megoldani. Németországgal az elképzelés legjobban viszonyban vagyunk és maradunk. Az antanttal nem állunk háborúban. Ha azonban az antant a korad jogán akarna velünk békét kötni, akkor a háború, amely el fog következni, nem olyan lesz, mint a régi háborúk, hanem az elnyomottak háborúja az elnyomottak ellen. Oroszországtól ugyanazt várjuk, mint a többi országtól: a proletáriátus nemzetközi szolidaritását.

Ezután az Oroszország élemezési nehézségeiről elterjedt híreket cáfolta. Kijelentette, hogy Oroszországban az élelís teljesen monopolizálva van. Végül kijelentette, hogy a magyar tanácsköztársaság ügyekről fog, hogy kijelölt megbízottak után mihamarabb felvegye az érintkezés nemcsak Németországgal és a semleges államokkal, hanem az antant hatalmakkal is.

(Félgyűlés) egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy a cseh-szlovák kormány minden intézkedés kizárólag védelmi jellegű: a cseh köztársaság nem fog Magyarország belügyébe beavatkozni.

A francia hadügyi államtitkár kijelentése.

Páris, április 4. (Havas) Barthu legutóbb mondott beszédében kijelentette, hogy Franciaország nem fogja kikerülni a bosevizmust, ha a féltjelesenben nem elégül ki: azon igények, amelyekkel most a francia katonák felléptek; a francia parasztek joggal követelik a rutornot és épp úgy teljesíteni kell, a munkások követeléseit is. Renedud szocialista képviselő a kamarában a hadhittel megtagadását követte és kijelentette, hogy Franciaország sem nem lehet érdeke a háború kitörése. Beszédre olyan to-

kelteti, hogy Abrami államtitkár kénytelen volt felvetni a bizalmi kérdést. Beszédében ezeket mondotta:

— Sem a Murman-parti, sem az orosz-szai expedíció nem volt francia, hanem közös expedíció volt. A francia kormány kijelenti, hogy semmiféle oroszországi akcióban nem vesz részt. Franciához első háborús vereségtől Oroszországban szenvedte, áldozataink ott voltak a legnagyobbak. A kormány ilyen kalandozó vállalkozásokra nem hajlandó és a célra, egy embert sem áldoz fel. A miniszterelnök felhatalmazott annak megállapítására, hogy teljes egészében meghagyatoljam azt az állítást, hogy ilyen expedícióba belemenünk. Többé Oroszországba egy embert sem küldünk ki. Nem hagyjuk azonban cserben Lengyelországot, Romániát és a Balkán államokat: élelemmel és ruhával segíteni fogjuk őket.

Rendeletek.

Birtokrendezés.

Budapest, április 4. A földművelésügyi népbizottság 5. számú rendelete a következő: Mindenféle birtokrendezési ügyben, továbbá a termelést biztosító ügyekben való intézkedésre a forradalmi kormányzatának 40. számú rendelete értelmében alakított községi, járási és megyei termelési bizottságok jogosultak. E rendelet kihirdetése után a községi, járási és megyei termelési bizottság előzetes beelgyezése nélkül sem birtokrendezést végrehatni, sem termelő szövetségeket alakítani nem szabad.

Boleség- és balcsébtisztítás.

Budapest, április 4. A munkügyi és népjóléti népbizottság 3. számú rendelete szerjött minúdig, akikre nézve a munkásbiztosítás a forradalmi kormányzatának rendelete értelmében kiterjed, március 31-től kezdve betegség- és balcsébtisztításra jogosultak és az ott feltételek fennfennfara esetén segélyre jogosultak. Azokat a közalkalmazottakat, akik eddig biztosítva nem voltak, a hivatal vezetői a rendelet megjelenése után nyolc napon belül a Kerületi Munkásbiztosítási Pénztárnál bejelenteni tartoznak. Ugyancsak bejelentendő 8 nap alatt a szocializált és magánüzemek összes alkalmazottai is.

„A lőporos kamra kellő közepébe esett a szikra.”

Berlin, április 4. A *Temps* a magyarországi helyzetről a következőket írja: A magyarországi forradalom új háború kezdetét jelent. A budapesti szovjet és Erdélyben román zászló alatt álló csapatok is tot vidéken levő cseh csapatok és a Bannót megközelítő seregek közt bőségesen fog társaknálni. Ha a magyar bolsevisták oroszországi és ukrániai elvtársaiknak kezét nyújt hatnak, akkor a longyeliek kénytelenek lesznek Lembergert védeni. A lőporkamra kellő közepébe esett a szikra. Egész Közép- és Kelet-Európa helyzetében változás állott be. A budapesti bolsevizmus Szóliában is meleg fogadtatásra talált.

A bolsevizmus diadalmos előnyomulása.

München, április 4. A sportkasok vezére dr. Lovin négyüléscs kéntelenül, hogy a bajó népek a szabad tanácsköztársaságok szövetségébe kell: fél év nem gyűlt el és elkergetjük Scheidemann Eberthel együtt és a kommunizmus győzni fog.

Berlin, április 4. A bolsevista mozgalom Lengyelországban állandóan növekszik: a több száz ezer munkanélküli egységes abban, hogy a proletárdiktatúrát követeli.

Forronganak a pécsi sereg megszálló csapatok.

Budapest, április 4. A M. T. I. Jelenti: Pécselt a szerb megszálló csapatok közt forrongás tört ki. A szerb katonák plakátokat ragasztáltak ki, amelyen a szerb köztársaságot állítik. A plakát szövege a szavakkal végződik:

— Hatal a Karagyorgyevicokra!

Ladányi termelési biztos nyilatkozata.

A vidékiek Budapestén 8 napra kaphatnak szállólati tartózkodási engedélyt. — Letörlik a szállólati uszorát.

Budapesti tudósítás jelentése.

A bérházak szocializálása után most a szállólatok kerülnek sorra, amelyek igazán megerjék már rá, hogy a proletár-ellen reájuk tegye kezét. Elképzelteliken az a druzsóra, amit a háborúban, felcséperedett szállólatosok írtak, olyan árakat követelve a szegény emberektől is, amelyek csak csupán verből aranyai sajátlo hadimilitomások tudnak megfizetni. A termelési biztos *Ladányi Kálmán*, aki a szállólatok szocializálásának munkálatait végzi, valóságos megostromlóják különböző hotelek lakói, akik mind a könyörtelesen szállólatosok ellen könyörtelegnek segítségért. Amikor a termelési biztos felkeresük, épp a margitszigeti Nagy-szálló lakói jártak nála köldöttségileg. A szállólat *Kraszner* nevíl igazgatója ellen emeltek panaszt, aki ki akarja tenni őket lakásukból, hogy gazdag burasoknak adhassa ki a proletárokat szobáik. Az igazgató, rószindulatú kis emberke, mint a dühös hőrszög lámadt a lakóra:

— Nekem Igenis jogom van kilenni őket szobáikból — kiálozott — azért vagyok a szállólat igazgatója!

— Nézze *Kraszner* — imente le a dü-höngő emberektől a népbizos — most más idők járnak, mint amit maga szerepel. Most nem a pénznek, hanem a proletároknak van igazuk. Tanulja meg hát az új idők igazságait is, meri különben kénytelen lesz...

A népbizos be sem fejezte még mondatát, amikor *Kraszner* igazgató ur vér-vörös arccal kiszökött a szobából.

Vége van a régi bürokratikus lassúságnak — mondotta munkatársunknak a termelési bizos — minden ilyen gyorsan és radikálisan intéznék el. Kihúzzák az urak talpa alól a gyékényt, és az se bír, ha köz-be egy kicsit orra esnek... Épp most szabadított meg a régi rezsim uraitól a szállólatokat. A szállólatok vezetősége köteles lesz bejelenteni, hogy hány üres szobátuk van és a lakókat is kötelezzük, hogy távozásukat legalább 24 órával előbb jelentésük be nálam. Az üres szobákat ezenen túl fogjuk kiadni, természetesen az első sorban a proletároknak és azoknak, kiknek nincs más lakásuk. *Videkiek és azok, akiknek bárhol lakásuk van, legfeljebb nyolc napra kaphatnak szállólati tartózkodási engedélyt, amelyet csak az esetben hosszabbítunk meg, ha arra feltétlen szükség van.* A bejelentési kötelezettség valószerűleg már április 1-én kezdődik. Addig az üzembiztosokat is kinevezük a szállólatok feire, akik a rendeletek pontos végrehajtását fogják ellenőrizni.

— Az üzembiztosok fizetése a szállólatok költségvetésének terhére lesz írva, cselleg több kisebb szállólat egyült fizet egy üzembiztos. A *gyógyfürdők szállólatában hat hétre állítottuk ki tartózkodási engedélyt*, amelyet csak az orvos javaslata alapján hosszabbítunk meg. Egy két hét után köll-belül lésztaban leszünk azzal, hogy mennyi a egyes szállólatok üzemköltsege. Ekkor azután nekifoghatunk a reellenes szállólat uszoráinak letörésének és méréselhejük a szobabérreket, természetesen csak a proletárlakók részére, mert azok, akik még ma is munkanélküli jövedelemből élnek, fogják lészteni a proletárlakóknak adandó rendkívüli kedvezményes folytán esetleg előálló deficitet. Ilyenek pedig ma is sokan vannak, mert a tanácsköztársaság sem képes egyik napról a másikra eltüntetni a borzalmas anyagi differenciákat. A külföldieknek és azoknak a gazdag burasoknak külön szállólatokat is tartunk fenn, ahol kivételes árakat fognak fizetni kivételes helyzetükké a tanácsköztársaságnak, mert lész minden üzem jövedelme a tanácsköztársaságot. Reméljük, ez is rövid ideig, mert a földről mihamar eltűnnek a munkanélküli jövedelemben élők. Három

szállólati szemelünk k'erre a célra: a lészeti a Hungáriát és az Astoriát. Orosz elvtársainkat is, ha majd megérkeznek, ezekben a hotelekben kellük vendéglő. A burasoknak különben megijük, hogy olyan hotelekbe szállának meg, amelyeket proletárlakó számra tartunk fenn és amelyekben proletárlakóknak megállapítva. Kivételek csupán a gyógyfürdőkhez szállólat lésznek, amelyekben mindenki kaphat lakást. Természetesen, a proletárokat lit is kivételes helyzetben lésznek. Az esetleges differenciát majd fizetik a burasok. Még kell jegeznem, hogy a *nyolc napi tartózkodási engedély és a többi korlátozás a lakásinség enyhítésére adni me-fog szólni*. Ha a helyzet megengedi, az emberi szabadságot feleslegesen sério, kólló-törő intézkedéseket azonnal vissza fogjuk vonni.

Györi Inre,

Az üzemek és vállalatok szocializálása a forradalmi kormányzatának feladata. Egyetlen szocializálás csak zavart okoz és az ell-antorradatnak szolgálja.

HIREK.

1918. április 5. A nap két 6 óra 34 perckor, nyugszik 6 óra 32 perckor. A hold két reggel 8 óra 28 perckor, nyugszik éjjel 11 óra 33 perckor.

— **Szocialis termelés.** Tegnap délelőtti Snell elvtárs, politikai megbizott gyűlésre hívta egybe az üzemi választmányok, valamint a cegek képviselőit, hogy a szocialis termelésnek Nagykanizsán való keresztülvételét megbeszéljék. Snell elvtárs hosszabb beszédben világított rá a jövő termelési politikájára, amelynek lényege: az üzemek centralizálásával a termelés intenzívabbá tétel. Közülte az értekezlettel, hogy a direktoriúm három termelési biztot kíván a szocializált népbiztosnágnak kinevezésre javaslataba hozni. A nagykanizsán levő összes üzemek műtszaki ügyének vezetésére Tánor József elvtársat, a kereskedelmi rész intézőjére László Vilmos elvtársat javasolta. A kereskedelmi és árúteltek főit üzeti biztot a direktoriúm Adle Bal elvtársat hozta javaslataba. — Az értekezlet a javaslathoz nagy lelkesedéssel hozzájárult. Snell elvtárs meg figyelmeztette az üzemek és üzletek volt tulajdonosait és vezetőit, hogy ha szabotáriai merészleteinek vagy egyéb módon a termelés intenzitását akadályozni próbálnak — állásukból azonnal elbocsájtatnak és a forradalmi törvények ellen állítatnak. — lit említjük meg, hogy a nagykanizsai szocializált nyomdavalalatok termelési biztosává a direktoriúm László Bódog elvtársat hozta javaslataba, aki az üzem folytatás részleteinek megbeszélése céljából tegnap Budapestre utazott.

— A proletárdiktatura és a rendőri statisztika. Amit sok-sok tudós annyi éve óta hiába bizonyított és hirdetett: hogy a bürocseneknek hatalmas százeleket a kapitalis rendszer lehetetlen társadalmi berendezkedése hozza létre — azt most a gyakorlat is bebizonyította. A proletárdiktatura életbe léptetése óta a nagykanizsai rendőrség egyáltalán nem tettek közönséges büncselekményről jelentést. A proletárdiktatura nyomán eltűnt a gaz: a kapitalista rend büne a tolvajok, gyilkosok, betörők légtója a mind jobban és jobban közeledünk ahhoz az időhöz, amikor már nehe lesz bűn és az emberkeket nem hajtja a vagyon vágya.

— **Kinevezés.** A direktoriúm Osaszky Márta elvtársat, a multban annyi mellőzött szenvedett rendőrségi irnokát Nagykanizsai városához alszámvevővé nevezte ki.

— **Magániszvizsgálók és kereskedelmi alkalmazottak folyó hó 5-én táncgyakorlatot tartanak 6 órai kezdettel a Szocialista klub tánctermében (a volt Casino).**

— **Előkészületek a választásokra.** A nagykanizsai direktorium megkezdte a választások előkészítését. Intézkedett, hogy a nagykanizsai, pacsai, keszthelyi, letenyói, alsódnai, csáktornyai és perleki járásokba a választási bizottság tagjai Nagykanizsáról jöjjenek ki, egyúttal távirattal intézkedett a Nagykanizsa városi választási bizottság tagjainak kijelöléséről. A járási választási bizottság tagjai Wugrinecz Károly, Tólosi Lajos, Polai János, Havas Hugó, Bárány Antal, Fischer Adám, Savanyu Ferenc, Kegytovich István és Samuelli Ottó, a városi választási bizottság tagjai pedig Popp István, Beck Soma, Pálfi Zsigmond, Baron Ferenc, Verem István, Jaberics Lajos és Bartha József lesznek.

— **Urban a gazdasági biztosok.** Néhány nappal ezelőtt megírta, hogy a földreform végrehajtására számszám gazdasági biztosok érkeztek Budapestről Nagykanizsára, hogy Zalamegyében végrehajtsák a kommunista földreformot. Horváth gazdasági biztos elvtárshoz tegnap érkezett meg a távirat Budapestről, amely szerint a gazdasági biztosok hétfőn indulnak el Budapestről. Így kitiltás van arra, hogy már a jövő héten elején megkezdődik a nagy munka, a nagybirtokok teremtő szövetkezekkel való átalakítása, a lortározás és főleg az élelmiszerkészlet megállapítása, amely lehetővé fogja tenni Budapest élelmiszerének megoldását is.

— **A megye felvilágosítása** Hahótó tudósítók jelölni: A nagykanizsai szocialista párt hónapok óta kitartó és eredményes agitációt folytat a megyében, hogy a falvak népének lelket a szocializmus gyönyörű igazságainak megvilágítására. Ennek a nagyarányú agitációnak köszönhető, hogy a megye népe a tanácsköztársaság eszméit és intézményeit magévá, olyan gyorsan magévá tette. A lelkes agitátorok a szocializmus eszméinek óriási szolgálatot tesznek. Először Hahótó volt impozáns szocialista nagygyűlés. **Bárdny Antal és László Holdizsár** elvtársakat, a nagykanizsai párt kiküldöttjeit lelkes tömeg hallgatta végig. Bárány elvtárs a proletárdiktatúra célját, lényegét és értelmét fejtegette ki. Elmondotta, hogy proletár és proletár között különbség nincs. A város és falu közötti ellentétet a kapitalista rendszer hozta létre, amit a kommunizmus is fog rombolni. László elvtárs a szocialista tanokat ismeretleves részleteken. Fegyver és kitarítás hiva fel az egybegyűlt elvtársakat, hogy kitartó erővel rombolhassuk le a tőke utolsó mentevárait is. Soós József elvtárs megnyugtatta a kisgazdákat, hogy a kormányzatának nem fogja őket tiltakoztatni. A kismembert a kommunizmus fellemeli, a tőke minden eddigi elfonytókai adja. A szabad ég alatt egybegyűlt proletár-tömeg gyakran szakította meg helyesítő és éljenző közbeszólásával a szónokok meggyőző beszédét, majd a tanácsköztársaság éljenzésével rendben zárták le.

— **Kommunista kultúra** **Faragó Márton**, **Sass Ferenc** és **Sassné** festőművészelvtársak, akiknek egész művészi mulja bizonyította tiszta szocialista felfogásukat. **Willényi István** elvtárs, kiváló komponista, ének és zenénátrál társulva elhatározta, hogy engednek a több oldalról jövő felszólításnak és Nagykanizsán a kommunista kultúrát terjesztő modern festő és zeneköltői létesítmény. A terv már régi, de a bureaszo társadalomnak a művészetet kihaló, de a művészeket nem törődő felfogása még csak helytelen nem tudott biztosítani a művészeknek. Most azonban a lakásbiztonság, amely tisztában van a proletáritás művelésének óriási fontosságával, hatalmas helyiséget fog a művészek rendelkezésére bocsátani. Tananyag, festészet, rajz, iparművészet és ezek elméleti ismeretese, zongora, ének és zeneművelés. A tanítás magánosok részére egyelőre csakély díjazással, **szervezett munkások részére**, kiknek a művészi rajztudásra szükségük van, **teljesen díjmentesen történik.** Részletes felvilágosítás nyerhető a nagykanizsai szocialista nők szakszervezetének helyiségében, (Casino, I. em.)naponta d. u. 8-8 óra között.

— **Pécsi gimnazisták a vörös hadseregben.** Kapovási tudósítók telefonálják: Tegnap Pécsről 65 gimnazista érkezett ide. A diákok átszűrték a demarkacionális vonalon

és sok viszontagság után érkeztek ide. A gimnazisták itt jelentek meg és Rétek felvételük a vörös hadseregbe. A diákok a sereg katonák hangulatáról érdekes híreket hoztak. Elmondták, hogy a sereg katonaság már kiemertül. A seregek visszaakarnak térni hazájukba. Minden szenvedésükért a dinasztia imperialista politikáját okolják. A parancsnokok nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy az esetleges forradalmat elkerüljék, azonban teljesen hiába. A levegő puskapörös s a kirobanást megakadályozni nem lehet.

— **Katonagyűlés.** A nagykanizsai vörös hadsereg katonái tegnap a volt honvédelmi tanácsban népes katonagyűlést tartottak, amely a legelősebben kelt ki a rendbontók ellen. **Jártó Gyula** budapesti kiküldött elvtárs üzenetét olvasta fel a vörös katonáknak: a személyi ellentétek küszöböljék ki és bajtársaságban éljenek. **Sneff** elvtárs leszórt egy ténnyt, hogy parancsnokok csakis régi, kipróbált szocialisták lehetnek, akiknek kezébe a vezetést nyugodtan le lehet tenni. Felhívta a katonákat, hogy a megbízhatatlanságokat távolítsák el maguk közül, mert csakis megbízható egynekkel lehet a forradalom vívmányait biztosítani. **Fodor** elvtárs a keszthelyi elvtársak üdvözlését tolmácolta és hangsúlyozta, hogy a hadsereg legnagyobb erőssége az egységes összetartás. A katonagyűlés **Malykó** budapesti kiküldött elvtárs és **Óadl** elvtárs hozzászólásai után rendben es nyugodtan oszlott szét.

— **A pécsi megszűlt csapatok** pokolba küldik **Petrárt.** Egy sok viszontagság után Pécsről Nagykanizsára érkezett utolsó érdekes dologt mondott: **el** a **Pecset** megszűlt sereg csapatok hangulatáról. A forradalom szele átterjedt már a megszűlt területekre is és a sereg csapatok foglye a utébbi hetekben minidjában meglazult. Az imperializmus elleni gyűlölet tegnap robbant ki vehemens erővel a sereg proletár katonákból. Tegnap reggel a sereg katonái város feliratu plakátokat ragasztottak ki a város utcáin:

— **Le Petrárt!** Le a Karagyorgyeveci drinasztiaival.

Nagyon valószínű, hogy a dinasztia megtagadása után nagyon közel áll a sereg katonaságnak a bolsevista sereg szocialista parthoz való csatlakozása.

— **Az újszék szocializálása.** A nagykanizsai üzleti biztonságáról nyert értesülések szerint a közeljövőben a következő üzletek fognak szocializáltni: **Beck Henrik**, **Neu és Klein**, **Szántó Salamon**, **Krammer Ignác**, **Steiner Jenő**, **Barta Miksa**, **Storn Vilmos**, **Kirschner Móric**, **Goldberger Károly**, **Perisz Jenő**, **Kabos Ignác**, **Heister Ignác** és **Stern József.**

— **A Világ-nagymozgásban** szombaton és vasárnap **Hella Moja**, a kérdésművözdiava fellépéssel bemutatja **Kirz** **Tíz év egy kártyás életről**, társadalmi dráma 4 felvonásban, és a remek kiegészítő képek.

— **Allandóan érkeznek** újdonságok zeneművekben. Iskola hangjegyek minden hangszer részére beszerezhető **Fischel Fülöp** Fia könyvkereskedésében.

— **A zslr.** A legnagyobb gond és legelső kívánság ma minden háztartásban: a zslr. A Fogyasztási Szövetkezet huszonnégy elött már **hajnal három órádól** a proletárelvtársak hosszú keifős sorfalra áll, amely alkonyati nemhogy zaugorodna, de mindig hosszabb és hosszabb lesz. Ma még a kapitalizmus legját nyögjék: az új társadalomnak csak a váza van még meg a most még a tőke évezredes nyomásának öröksége sulyosodik ránk. Ilyen örökség: a postálva szemben napestig kigyózó sora a szomorú existenciának. S azalatt amíg a proletár gyermekei éheznek, mert az anya elment zsírót állni, az alatt a tőke kitarítottai még mindig dussálnak a javakban. Egyiknek munkával semmi, a másiknak munkánélkül minden. — A nagykanizsai direktorium az egyenlőtlenség, a kapitalisták piszkos üzérkedésének elfojtására ma a következő felhívást bocsátotta ki: Asszonyok! Jelentetek fel mindazokat, akik több szerettségével az egész város zairókságát elterjesztették. — Azk vörösközésre, hogy akadnak egyesek, akik lelkeik érdekesebbi duplán akarják biztosítani zaironnyiségüket. —

Ezek okozói a legszegényebb nép nyomorúságának, mért is a nevezeteket forradalmi törvényszék elé állított. Jelentést a rendőrség kihágási osztályánál tegyék meg. Nagykanizsa, 1919. évi április hó 4-én. Direktorium

— **Ki jogosult az előzetes letartóztatás elrendelésére?** A „Tanácsköztársaság” mai száma közli a forradalmi kormányzatának XXXIX. számú rendeletét, amely előzetes letartóztatásra a következőket rendel: Az előzetes letartóztatás elrendelésére hivatott szervek: a forradalmi törvényszék mellett működő vádbiztosok, továbbá Budapestben a Vörös Ország névű politikai megbízott, a vidéket illetően pedig a Vörös Ország országos megbízottja. A népbiztosok is elrendelhetik az előzetes letartóztatást, oly büntetések miatt, melyek az ő végrehajtásuk alá tartozó rendeletek megszegésével következtek el.

Külföldi értékes bányákat elad **Fischel Fülöp** Fia cég könyv- és papírkereskedése. Nagykanizsán. (Városházaalota.)

Aki az országot az ellenségéi meg akarja szabadítani, aki azt akarja, hogy minden ember boldog legyen, az belép a vörös hadseregbe.

Pártügyek.

Felkérjük a szakszervezetek vezetőit, hogy a „Pártügyek” rovatba teendő közleményeiket szerkesztőségünkhez bejuttassanak.

Értesítés. A **Párttitkárság**, a **pártügyek intézősége** és a **földmunkások szakszervezete** a mai nappal átköltözött a **Szocialista Klub** emeleti helyiségébe.

A **Kereskedelmi Ügyvédek** és **Gyári Képviselek** szervezkedés céljából ma, folyó hó 5-én délután fél 6 órakor a Szocialista Klub helyiségében (I. emelet, párttitkárság) jelenjenek meg.

Forgalmi és közlekedési munkások I. Fontos gazdasági és egyéb ügyeink megbeszélése céljából a Munkásokthonban ma szombaton este pont 8 órakor értekezletet tartunk. Saját érdekében mindenki jelenjen meg. A magyarországi forgalmi, szállítási és közlekedési munkások országos szövetsége.

— **Megalakult a egészségügyi szakszervezet.** Városi alkalmasított országos szövetsége egészségügyi szakosztályának nagykanizsai helyi csoportja április 1-én megalakult. Felhívunk mindazon elvtársak, kik egészségügyi szakhoz tartoznak (fűrdő, temetkezési, sírásó alkalmazottak) saját érdekében, minél előbb belépésre jelentkezzenek. Szervezeti iroda: hadikórház, telefon 373. Felvilágosítást mindenkinél adunk. A **vezetőség.**

— **A famunkások kollektív szerződése.** A nagykanizsai asztalos segéd-elvtársak a mesterekkel március 23-án a munkaidő-és órabérek a következők szerződést kötötték meg: munkaidő napi 8 óra, illetve heti 48 óra. Minden munka csak órabér mellett készíthető. Örösköz: Ujonan felszabadult munkásoknak 2.50 K, egy évnél idősebb munkásoknak 3-4 K, önállóan dolgozni tudó munkásoknak 4-5 K-ig. Vidéki munka helyben, műhelyen kívül 3 napon túl 15%; vidéken városon kívül 30%. Az uti költséget úgy az utazási időt is a munkaadó viseli. Tuldrás csak rendkívül esetben 2 órán át 10%, továbbá 10 óráig 25%, a többi éjjeli munka 100% díjazandó. A hat végén, azaz szombaton délután az egész munkabér kifizetendő. A megélhetési viszonyokhoz képest az órabérek emelhetők és viszont leszállíthatók közös megállapodás szerint. A műhelyben csakis szervezett munkások dolgozhatnak. Minden műhelyben egy pontonban járó ára kifüggesztendő. Bizalmi férfi-penzészer elismerendő. — Ezen munkarend látható helyen kifüggesztendő. Ezen szerződés érvényes 1919. márc. 31-től 1920. május 1-ig marad érvényben.

APRÓ HIRDETÉSEK

Konvenolós kőműves azonnal felvétetik a nagyrecesi termelészövetkezetnél. 1179

Férfi és női kaptak eladók, Huszti-ter 6. szám alatt. 1186

Fiatlabb leány kis háztartásba nappalra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

Prima papirpárpa minden vas tagaságban kapható Fischel Fülöp Fiai cég nél, Nagykanizsán.

Megérkeztek a tavaszi és nyári divallapok Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésébe.

81/1919. ügyszámhoz.

1185

Árverési hirdetmény.

Atulirott Doctor Pihál Viktor nagykanizsai állami közjegyző ezennel közhírré teszem, hogy a „Király-Sörfőzde részvénytársaság” nagykanizsai bejegyzeti cég megkeresése folytán a Brill József kereskedő budapesti (V. kerület Árpád utca 12. szám) lakosnak eladott, de ez által át nem vett 1042 azaz Egyezer-negyenkettő darab Egyegyed (1/4) hektoliteres, 183 azaz Egerszanyolcvanhárom darab Fél (1/2) hektoliteres és 107 azaz Fvyszázhet darab egész hektoliteres selettes sörűshordó a folyó Egyezerkilencszáztizzenkilenc (1919) évi Április hó Huszonegyedik (24) napján délután Három (3) órákor Nagykanizsán, a Szentgyörgyvári-utca Harmadik (3) száma alatt fekvő házban levő hivatalos helységben, megkezdendő s ott közbenjötöm mellett megtartható nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett eladatik.

Az eladásra kerülő hordók a Király-Sörfőzde részvénytársaság” gyártelcpen, Nagykanizsán a Csengery-ut Egyháztizenegy (111) száma alatt, az árverést megelőzőleg naponta délelőtt Nyolc (8) és délután Kettő (2) óra között megtekintethők.

Az eladás a kerülő hordók minősége tekintetében a „Király-Sörfőzde részvénytársaság” semmiféle aravatosságot nem vállal.

Az eladás Három (3) tételben fog eszközölni, amennyiben külön-külön kerülnek árverés alá az Egyegyed (1/4) hektoliteres, a Fél (1/2) hektoliteres és az egész hektoliteres hordók.

Kikiáltási ár az Egyegyed (1/4) hektoliteres hordókra néve darabonként 15 azaz Tizenöt korona, a Fél (1/2) hektoliteres hordókra néve darabonként 25 azaz Huszonöt korona és az egész hektoliteres hordókra néve darabonként 40 azaz Negyven korona, azonban szükség esetén a hordók a kikiáltási áron alul is eladhatnak.

Árverezni kívánók a kikiáltási ár 10 azaz Tíz százalékát tartoznak minden darab hordó után bánatpénzül atulirott állami közjegyző kezéhez letenni, s ha a legtöbbet ígérő a vételért azonnal ki nem fizet, bánatpénzét elveszti, az általa megvett hordók az ő veszélyére nyomban újból e'árvereztetnek és szükség esetén az előbbi vételárnál kisebb összegzet is eladhatnak.

A vételi illeték a vevőt il'tve a vevőket terheli.

Kelt Nagykanizsán, Egyezerkilencszáz-tizenkilenc (1919) évi április hó Harmadik (3) napján

Dr. Pihál Viktor
állami közjegyző.

Nagykanizsa legolcsóbb
bevásárlási forrása

Kistaludi és Krausz

divatáruháza az ARANY
KAKAS-hoz Erzsébet-tér

URANIA mozgóképpalota

Bongoyti-u. 4. Telefon 209

Pénteken, szombaton, Április 4 és 5.

Szenzációs magyar attrakció *Várkonyi Mihály* és *Laczkó Aranka* felleptével

Szerzetes

színmű 3 felvonásban.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órákor.

Vasár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órákor.

Garamvölgyi és Szemere

dohánynagyáruda Nagykanizsa

Alánlunk legjobb minőségű szivarka hűvelyeket, szivarka papirokat, szivarka- és szivarka szopókákat, szivarka- és dohánytárcákat, — levélpapirokat és képeslap udjdoságokat.

Postos kiszolgálás!

Bélyegáruda!

Weisz és Ledótszky utódai

Hirschler Testvérek

Nagykanizsa, Főut 2.

Norinbergi, diszmu, rövid, szövvött és köttétáru nagykereskedése.

Ezen cikkemben Nagykanizsa legolcsóbb bevásárlási forrása.

Teutsch Gusztáv drogéria

Nagykanizsa, Városház épület

Legfinomabb parfümök, az összes piperecikkek, ugyszintén fényképészeti dolgok a legutányosabban kaphatók.

VILÁG nagymozgósínlház

Szarvas szálloda, Telefon 74. sz.

Szombaton, vasárnap. Április 6. és 6.

Tíz év

egy kártyás életéből

Társadalmi dráma 4 felvonásban.

Remek kísérő műsor!

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órákor
vasár- és ünneppon 3, 5 és 7 órákor.

Gazdák figyelmébe

Bárlevél — Elbocsátási bizonyítvány Napszám-kimutatás — Napszám-könyvecskék — Előjegyzésikönyvek — Szalvényes könyvek és egyéb gazdasági nyomtatványok

Kaphatók: FISCHEL FÜLÖP FIAI könyv- és papirtárkájában — NAGYKANIZSÁN.

Zala-Népakarat

A KORA REGGELI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, ERRENYI TELE-
FONÉS TAVIRAT
JELENTÉSEK KELL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva,
vidékre postán küldve:

Egy óra 7-50 korona
Negyed óra 22-50
Fél 45-
Egész 90-

Király-Sörfőzde Részvénytársaság

NAGYKANIZSA - Telefonszám 36.

ajánlja elsőrendű minőségű világos és sötétszínű söreit, valamint betegeknek, lábadozóknak mint tápsyógyitalt elismert kiváló minőségű

dupla-maláta tápsörkülönlegességét.

Besám tábornok 938. sz. parancsa önkényesen és egyoldalúlag megváltoztatott gazdasági életünk pótolhatatlan kárát (Vyx 1918. XII-ben kélt 353. sz. átirata)

a) A semleges zónának azon része, amely csapataink által kiürítendő és Tábornok ur ajánlata szerint is nemzetközi, vagyis angol—olasz—francia esetleg amerikai csapatokkal volna megszállandó, érvényben marad a magyar Tanácsköztársaság alkotmánya és az az által teremtett gazdasági és azonnali viszonyokban semminemű beavatkozás nem történik. Természetes, hogy Szegeden és Aradon ennek megfelelően a Tanácsköztársaság alkotmánya visszaállítandó azon alapelveknek megfelelően, melyekben a magyar Tanácsköztársaság alkotmánya nyugszik. Természetesen semmi akadály sem lehet annak, hogy a közigazgatás a lakosság anyanyelvén történjen.

b) A legteljesebb, minden korlátozástól mentes forgalom a semleges zóna területén úgy a magyar Tanácsköztársaság mint a román királyság irányában.

c) Szabad tranzit-forgalom a román királyság által megszállta tartott erélyi területeken.

2. Kérjük a blokádnak ezzel egyidejűleg teljes megszüntetését és a Tanácsköztársaságnak szénrel és szírral való ellátását.

3. Kérjük az általunk ajánlott és Tábornok ur által is javasolt konferencia egybeállítását, mely a párti békekonferencia tárgyalásával párhuzamosan a Magyar Tanácsköztársaság Csehország, Románia, Szerbia, Jugoszlávia és Németország kikiűrtjeiből alakulva lehetőleg Prágában vagy Bécsben a lehető legelőrébbesedően összejön és megállapítandó nemcsak a politikai határokat, de rendezni az országok között felmerülő összes gazdasági kérdéseket is. Ezzel kapcsolatban kijelentjük, hogy a Magyar Tanácsköztársaság nem áll a területi integritás alvének alapján, de a területi kérdések az Imperialista hódítás alapján való megoldását ellenzi.

4. Kérjük annak lehetővé tételét, hogy úgy a felsorolt, mint a többi államokban is gazdasági képviselést tartunk fenn, viszont külföldi államok is gondoskodhassanak megfelelő gazdasági képviselőségükről a Magyar Tanácsköztársaság területén.

5. Kérjük, hogy az entente-hatalmak gondoskodjanak azonnali bárbar üldözések megszüntetéséről, melyek a megszállott területeken a munkásmozgalmak minden fajtájával szemben megnyilatkoznak.

Midőn mindemelket tisztellett előterjesztjük, szives figyelmébe és jóindulatába ajánljuk Tábornok urnak, hogy kormányunk nemcsak rendeletet bocsájtott ki az idegen alattvalók személyének, különös védelmére, de kéznek mutatkozott arra is, hogy idegen alattvalók vagyona is különös védelemben részesüljön.

Fogadják Tábornok ur kiváló nagyvorbucsalúsnak öszinte kifejezését.

Garbal s. k. Kun s. k.
elnök. kulügyi népbiztos.

— A Nők Szabadszervezeté tegnap délután az értelem hatalmas gyűlést tartott. Az egybegyűltök hatalmas száma azok munkáját dicshat, akik a tanácsköztársaság érdekében impozáns agitációt fejtenek ki. A gyűlésen Mayerhofer Franciska elvtárnő, aki a szervezkedés fontosságát és célját ismertette, majd Pollák Lajos elvtárs, aki a reakciónak a nők ellen irányuló aknamunkáját ismertette — szólatlak fel. Szigeti Lajosné elvtárnő a női munka értékéről és megbecsüléséről mondott lelkes beszédet. Sasné Farkas Böske a szervezett eddigi eredményéről számolt be. Végül a hallgatóság kívánására Brányai elvtárs, politikai megbízott mondott frenetikus tetőzéssel fogadott beszédét. Felhívta a nőket, hogy a mai választáson mutassák meg az ő életüknek boldogságot hozó tanácsköztársaság mellett egységes állásfoglalásukat. Minden proletárnőnek kötelessége, hogy a szavazásban részt vegyen!

Csak proletárok szavazhatnak.

Rendelet a választási eljárásról.

Nagykanizsa, április 6.

A proletárok akaratának szavazás útján történő mai megnyilatkozása, alkalmából újra közöljük a forradalmi kormányzatának XXVI számú rendeletét, amely részletesen intézkedik a választás lefolyásáról. A rendelet a magyarországi tanácsköztársaság céljait a kapitalista termelési és társadalmi rendszer megszüntetését és a szocialista termelési és társadalmi rendszer megerősítését jelöli meg. A dolgozók uralkának biztosítása azonban csak a szocialista utján történhetik, amelyek megvalósításáról a rendelet következő szakaszai intézkednek:

Kinek van választó joga?

19. §. A Tanácsköztársaság csak a dolgozó népek adja meg a választóit. Választók és tanácsagokká választhatók nemzulek tekintet nélkül mindazok, akik *leányulcsodik életüket betöltötték és a társadalomra hasznos munkából élnek*, mint a munkások vagy alkalmazottak sív, vagy olyan háztartási munkával foglalkoznak, a melyek az előbb említett munkásoknak, alkalmazottaknak munkáját lehetővé teszi. Választók és választhatók továbbá a *Vörös Had sereg katonái*, valamint a Tanácsköztársaságnak azok a hasznos munkából élő munkásai és katonái, akik *munkahelyesükrök egészen, vagy részben elvesztették.*

20. §. Választók és választhatók más állam polgárai is, ha az előbbi §-ban említett feltételeknek megfelelnek.

21. §. Nem választók és nem választhatók azok, a) akik nyereség szerzése céljából barmunkásokat alkalmaznak, b) akik munkanélküli jövedelemből élnek, c) kereskedők, d) telkesek és szerzetesek, e) almeleggek és gondnokok által állók, f) akiknek politikai jogai aljas indokból elkövetett büntetéseknél miatt föl vannak függesztve, annak az időnek tartamára, amelyet az ítélet megállapít.

Hogyan történik a választás?

22. §. A Forradalmi Kormányzótanács minden városban választási bizottságot állít föl. A falusi, es. járási választások intézése a megyei székhelyeken állít föl külön választási bizottságot, amelynek joga van nagyobb községekre vagy egész járásokra külön választási bizottságokat kinevezni.

23. §. A szavazás a szavazószobák bizottságok előtt tilkosan, a *lelőknek nevét tartalmazó listák leadásával történik. Azokat a jelöltet kell megválasztottak tekinteni, akik a legtöbb szavazatot kapták.*

24. §. Azokban a falvakban és városokban, ahol a választók száma ezt megköveteli, több szavazószobát bizottságot kell föllátni.

25. §. A szavazószobai bizottságok tagjai a választási bizottság küldi ki.

26. §. A szavazásról kétféle példányban jegyzőkönyvet kell fölvenni. A szavazószobai bizottság összes tagjai mindkét példányt aláírják.

27. §. Minden szavazásról szóló jegyzőkönyvet az illetékes választási bizottságnak kell megküldeni.

28. §. A választási bizottságok megállapítják a tanács választások eredményét. Az eredmények megállapításáról két példányban jegyzőkönyvet vesznek föl: A jegyzőkönyv egy példányt megküldik a Kormányzó Tanácsnak. A Kormányzótanács fölbíráhatja a választási eredmények megállapítását és a szabálytalan választásokat megsemmisítheti.

29. §. A falusi és városi tanácsok megválasztása után történik a járási, a járási tanácsok megválasztása után a megyei, a megyei tanácsok megválasztása után az országos tanács tagjainak megválasztása. Mindennemű választás eredménye fölött végső fokon a tanácsok országos gyűlése dönt. A tanácsok egyelőre hat hónapra alakulnak.

Demonstráló nagygyűlés a proletárdiktatúráért.

Nagygyűlés a városháza előtt. — Proletárok a szavazóúrhoz!

(*Szociális újdonságok*) Számokban nehéz megállapítani annak az úntudatos proletár tömegnek a nagyságát, amely tegnap délután a városháza elé vonult, hogy bizonyosságot tegyen a tanácsköztársaság iránti ragaszkodás mellett és megmutassa azt az egységes erőit, amely Nagykanizsa proletárátusa képvisve. A korzó feketéllő úntudatos proletárium megalkusult hallgatta végig az előadó elvtársak gyűjtő beszédét, amelyek nyomán mint tiszó láng csapatok fel újra és újra a halálós ítélet: *Le a kapitalizmussal!* A gyűlést Brányai politikai megbízott elvtárs nyitotta meg. Üdvözölte az egybegyűltöket akiknek impozáns számban való megjelenése bizonyította annak az öntudatnak, amellyel Nagykanizsa kitűzött céljai felé töretlenül akaratall halad.

Kovacs Miklós elvtárs budapesti kiküldött beazt elután. Elmondotta, hogy az öszirózás forradalomra azért kellett következenie a vörös forradalomra, mert a koalíciós kormány nem tudta valóra váltani azokat az intézményeket, amelyeket a magyar proletáriátus követelt. A koalíciós kormány bukásának a magyar középosztály ingadozó politikája volt az oka. Fikvelemzeti a közép-osztályt, ne üljön fel az ellenforradalmi kísérleteknek, mert akkor a proletáriátus minden tekintetét fírtéve, vasókölltel fogja őket agyonzúzni.

Ne higjék, hogy az antant ellenünk nem jönni Francia, olasz, osztrák, szerb és cseh elvtársaink megmondották: nem engedek meg hogy a fiatal magyar tanácsköztársasághoz bárki is hozzányúljon.

A falu és város proletáriátusának szolidaritásnak kell lenni. Nem sok idő kell ahhoz, hogy a falvakban közevett utcák legyenek, csatornázás és villanyvilágítás legyen és a falu népe is a kultúra minden áldását élvezze. Ehhez azonban az kell, hogy a falu proletárja átadja feleslegét a város munkásainak, mert ha nincs élelem, akkor nincs munka és akkor a kommunizmus kulturaprogramját nem tudja megvalósítani. A diktatúra ellenességé ragalmakkal igyekeznek a proletáriátus harcait gáncsolni. Azt mondják, a választást akarjuk törölni. Mindenki tudja mi a programunk, senki meggyőződését nem bántjuk, a vallás magánügy. A másik rágalom, hogy a Kommunizmus megszünteti a családot, ez nem igaz! A család életet éppen a kapitalizmus dulta fel a proletárok prostitúciójával. A kommunizmus nem ismer prostitúciót. Ez a Tanácsköztársaság programja, amely mellett hivallást kell holnap tennünk. Minden proletár járuljon az úrhoz, hogy az egész világ lássa, milyen egységes akaratall halad a maga céljai felé a magyar proletáriátus.

Sneff elvtárs, politikai megbízott lépett elő ezután. Elmondotta hogy a proletáriátusnak a tolnapki nappal meg kell szilárdítania hatalmát, amelyet olyan caodtónos erővel és az egész világ bámulatát felkeltő egységgel valóított meg. A burzsoa osztály fél és rebbeg a mi uralmunktól, mert tudja, hogy am a tiszta szocialista társadalomban, amelyet mi megfogunk valóítani, a helyénköltök, a kiúszároknak nincs helye. A régi világ minden emlékének el kell tűnnie, a régi társadalom minden bástyájának össze kell omlania, hogy felépülhessen a tiszta szocialista társadalom, amelyben minden dolgozó ember a maga teljes egészében megkapja munkája ellenértékét. Ennek a társadalomnak a megvalósításáról dolgoznak a nők, akiknek a szocializmus teljes egyenlőségét és szabadságot biztosít. Ezért a társadalomért harcoljon minden proletár. Aki munkanélküli öntudatos proletár, tartva kötelességének, hogy az interacionális vörös hadsereg tagja legyen. Ez a hadsereg nem alias imperialista célok megvalósítását akarja, de a proletáriátus akaratának megvalósítója és érvényesítője. Az intracionális vörös hadsereg azért van és azért harcol, hogy megvalósítsa a leggyönyörűbb élet: a világ minden proletáriájának egységesületét.

Letartóztatták a kapornaki jezsuitákat.

Bangha páter megszökött.

(Saját tudósítónktól) Megírjuk, hogy Nagykapornak községben és ottani Jezsuita papok, a sötétség fekeke szemmel a község lakóit a tanácskormány ellen izgatják, a szocialista párti ellen lázlanak.

A nagykanizsai direktorium jelenleg folydán a kormányzólanás is tudomást szerzett a feketék aknamunkájáról és a belügy népbiztos a budapesti vörös óraeg detektív-csoportjának parancsot adott a kapornaki jezsuiták letartóztatására.

A detektívek leuizták Kapornakra, ahol 81 jezsuita pap elfoglalt. **Bangha páter** a magyar burzsoázának ez a legnagyobb és leglelkellenebb uszóli reakciósa megszökött. Elfogatására megtörténtek az intézkedések.

A budapesti detektívek a feketé. lavakat. Nagykanizsára szállították, akik a tegnapi éjszakai 11 órákor. Ma Budapestre szállították őket, ahol a forradalmi törvényszék fog látkézni feleltük.

Zalaegerszeg, április 6. (Saját tudósítónktól.) A Kapornakról megszökött **Bangha páter** letartóztatására íránt a direktorium megiette az összes intézkedéseket. A személylelés beszerzése után értesíték a szökötről az összes pályaudvar vörös óraegket és a szomszédos nagyobb városokat. A nyomozó őzsek ma este 10 óráig nem tudak eredmény felmutatni.

HIREK.

NAPTAR.

A nap két, 5 óra 34 perckor, nyugszik 6 óra 32 perckor.

A hold két reggel 8 óra 28 perckor, nyugszik éjjel 11 óra 56 perckor.

1910.
Április
7
Hétfő

— **Felhívás.** Tudomásomra jutott, hogy egyesek ékszárait aranyművesekhez viszik a azokat felvásárolják, hogy így az ékszárait értéket oszkoztassák. Figyelmeztetem az ékszárait tulajdonosait és az aranyműveseket, hogy aki a jelzett cselekményekről — formailis törvényszék elé kerül. **ADLER,** teradalmi biztos.

— **Ma nincs tanítás az iskolákban.** — A direktorium a választásokra való tekintettel a mai napra az összes nagykanizsai iskolákban szünetet rendelt el.

— **Az Építő Munkaügyi Tanács** tegnap délelőtt a városháza dísztermében az összes kispárosok és munkások bevonásával gyűlést tartott. A gyűlésen Schless elvtárs ismertette részletesen a Tanács céljait, amely felett hosszabb vita indult meg.

— **Zalaegerszegen a választásokat szerdán tartják meg.** Zalaegerszegi tudósítónk telefonjelentése: A zalaegerszegi munkástanács legutóbb tartott gyűlésen úgy határozott, hogy a községi választásokat szerdán é hó kilencedikén fogják megtartani. A választási jelöléseket tegnap későn este ajtették meg, amelynek eredménye még ismeretlen.

— **Nagy demonstráció gyűlés Zalaegerszegen.** Zalaegerszegi tudósítónk telefonjelentése: A szocialista párt tegnap délelőtt 11 órákor népgyűlést rendezett a vármegyeháza előtt, amelyen több ezer vidéki is részt vett. A gyűlésen Vanta József és Holló János elvtársak a budapesti központi párt kiküldöttéi tartottak nagy tetszésel fogadott beszédét, amelynek során ismertették a tanácskormány programját. Ezután Erdős Márkus és Lohász János elvtársak a helyi népbiztosság politikai megbízottai beszéltek.

— **Rekvirálási logják a lazsnaki kastélyt.** Tegnapi számunkban megírtuk a lazsnaki kastély ügyét. — Tegnapi delután **Snell** politikai megbízott elvtárs vezetésével biztosság szállt ki a kastély megtekintésére. A kastély, amely gyönyörű fékszával ritka szép látványosság, mintegy huszonöt szobából áll. A szobákban sok értékes antik és modern butoradarab van. Egyébb felszerelés azonban hiányzik. — A kastély, a szobák kis-terjedelme és a ködös levegő folydán munkásszanatórium részére aligha lesz alkalmas. A napokban szakértőkből álló biztosság fogja megállapítani, hogy a kastély proletrárdülőtelep vagy gyermekpanzió részére alkalmas-e.

— **A Magánalkalmazottak Fogyasztási Szövetkeze** tegnap délelőtt tartotta alakuló ülését a Szocialista Klub dísztermében. A gyűlésen, amelyen **Flesch** elvtárs elnökölt, **Bartha** elvtárs ismertette az alapzabályokat. Azután megvállalasztották a szövetkezet vezetőségét. A szövetkezet vezetőségét biztossá tekta annak, hogy a Szövetkezet kitűnő önlának, a proletrák olcsó élelmiszerekkel való ellátásának, meg is fog felelni.

— **A Világ nyomozóban** hétón, kedden és szerdán kerül bemutatóra **A skorpió** című 5 felvonásos rejtelmes történet 1. része, amelynek főszereplői Várkonyi, Balassa, Réthely, Kláry Lotto, és Halmi Margit. Ezenkívül képv valóságos remeke a filmgyártásnak.

— **Kanonok elvtárs.** Székesfehérvárról, jelentik: Kárpáti Kelemen premontréi kanonok székesfehérvári tankerületi főigazgató bejelentette a szocialista pártba való belépését.

A fehértógás, régen olyan nagyon is büszke főigazgatóra nagyon sokan emlékeznek meg itt Nagykanizsán is. Azt hisszük fehérvári elvtársaink is tisztában vannak a kanonok-elvtárs szocialista meggyőződésével. — A nagykanizsai gimnáziumnak ő volt a felettes hatóság. Amikor a rettegett híres „olegán” főigazgató bejelentette vizgóját, már hettelek megezőleg rémült és kétségbeesés uralkodott a Sugar. új ódon árgalában. A diákok csak ez foglalkoztatja, a tanárok maguk is félték tőle s alig tudták tikolni nyugtalanúságot. A fehérruhás, lakcipős, jóljárt, büszke főpap élet és halál ura volt Nagykanizsán. Amelyik tanár képe neki nem tetszett, mert nem volt eléggé kongregánista, azt elküldte valami nyomorult tó faluba, amelyik diák nem volt eléggé behódoló — annak nem kegyelmezett. Ő volt a rettegett érettségiző biztos, a diákok réme, fő-fő buktató. Olyan kegyes, cefrákódó ember volt, hogy a kantai gimnázium egyik igazán szocialista tanára „főokakadunak” nevezte el. Ez is maradt a pártba. Ez azonban aligha fogja megmenteni attól, hogy a jövőben a manikűrözés helyett valami produktívabban ne kelljen magának keresnie.

— **A Píros bugyellárás.** A festőmunkások szakszervezete tegnap este nagy számú közönség előtt, nagy sikerrel adta elő a Píros bugyellárás című népszimulvert. A főszereplők igyekeztek a legjobbat produkálni és ez sikerült is, amit az is igazol, hogy nagyon sokszor nyílt színen kitapsolták őket. Különböző jök voltak Badenek Annuska, Szabó Mariska, Bátor István, Szakacsi Károly, Geröcs István és Kocor Imre elvtársak.

Szerdán megnyílnak az üzletek.

Az új rend kereskedelme. — Adler elvtárs Nagykanizsa árukeszletéről.

(Saját tudósítónktól) Rövidesen ismét megnyílnak a kanizsai üzletek, amelyek a kormányzólanás rendelete folytán már majd egy hete zárva vannak. A bizalmiférfiak az üzletek árukeszletéről leltárt készítettek a azokat a direktorium kereskedelmi biztosság be te tejerzették. Az üzletek megnyitására szóló rendelet értelmében csak olyan üzletek nyithatók meg, amelyek az árukeszletéről a leltári jegyzőkönyvet felvették. Nagykanizsán ez már mindenütt megtörtént.

A kormányznak az üzletek megnyitását megengedő rendelkezése természetesen nem ad jelenti, hogy a szabad kereskedelem ismét életbe lép, mert hiszen a kommunista állam berendezésének egyik sarkalatos pontja az, hogy a szabad kereskedelmet, amely nem egyéb, mint a fogyasztó közönség kihasználása beszünteti. A kereskedelem, amely árukkal a termelőstől a fogyasztóig való közvet-

lését, intézi, mipt egyéni vállalkozás meg fog szünni s helyette az iparikkéket központi rendelkezések és irányelvek szerint fogják a fogyasztóhoz juttatni.

Ezt a munkát egyelőre a „szocializált” üzemekben az ellenőrző munkánstancs, a nem szocializált üzemekben a bizalmiférfiak felügyelete alatt a kereskedők végzik, az üzleti biztosság legfőbb irányítása és ellenőrzése mellett.

Adler Béla elvtárs kereskedelmi biztosságunkatancs a nagykanizsai üzletek kinyitásának kérdéséről a következőket mondta:

— Az üzletekben lévő áruokról felvett leltári jegyzékek már beérkeztek hozzám, azonkívül megkaptam az árukraktárakban felhalmozott áruk leltári jegyzékét is. Most még csak a házbizalmiférfiaknak teljes számban való bejelentésére várunk és akkor azonnal megnyitjuk az üzleteket. A bizalmiférfák bejelentése ma vagy holnap megtörténik s akkor a legnagyobb valószínűség szerint szerdán már meg is nyílnak az üzletek. Az üzletek további működésére vonatkozó rendelkezések úgynevelnek arra, hogy ez a működés ezúttal nem az ugynevezett szabadkereskedelem szellemében történik. Lesz örök és energiánk arra, hogy megakadályozzuk a maximális áruk túllépését.

— Az üzletek kinyitása a proletariatus érdekében fog történni, hogy azok szerzesenek be árukat, akiknek arra legelőb sorban van szükségük. A régi kereskedelem idején nem azok jutottak árukhöz, akiknek arra szükségük volt, hanem akik dusan megintették szebeiket a munkanélküli szerzett pénzzel. Ez az állapot megszünt: ma mindennek az ellenkezője fog történni. Intézkedünk, hogy a házbizalmiférfiak a vétel szükségességét ellenőrzik. A visszaéléseket szigorúan fogjuk büntetni.

Arra a kérdésünkre, hogy Nagykanizsán milyen árukeszlet van, **Adler** elvtárs a következő felvilágosítást adta:

A beérkezett leltári jegyzékekből megállapítható, hogy Nagykanizsán sokkal nagyobb árukeszlet van, mint azt gondoltuk volna.

Az áruk **legfeljebb** a maximális áruk lesznek, de azon vagyunk, hogy azokat mind jól jobban lefőröljük. Nagy esztőségünkre lesz az igények kielégítésénél a vasúton lefoglalt mintegy kétszáz ezer korona értékű áru, amelyet a magánalkalmazottak szakszervezete fog árusítani.

Pártügyek.

— **Györország.** Azon állásánküli kereskedelmi alkalmazottak, kik napisegélyben is részesülnek f, hód 8-án delután 6 órákor az egyesület titkári irodájában jelenkozenek.

— **A Bizgótársulat Tisztviselői** helyi csoportjának tagjai a pártkönyvescsúket ma délelőtt 9—10 óra között a csoport titkártól (Csengery-ut 2. félem.) okvetlenül vegyék át.

— **A Magán tisztviselői Szakszervezet** testületileg fogja szavaztatni leadni. Tartozik tehát mindenki ma d. u. fél kettőkor a Munkapóholy helyiségben felélni megjelenlni.

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykanizsa, Buda-út 4. szám.
Szerkesztőségi és kiadóhivatali telefonszám 78. I. Nyomda 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre 60— koronás
Fél évre 30— koronás
Negyed évre 15— koronás
Egy hónapra 7—50 koronás

Nagykanizsa város helyi munkás-, katonai és paraszttanácsa ma este fél 7 órakor a városháza nagytermében ülést tart. Tárgy: 1. Husz tagú bizottság megválasztása. 2. Harminc tagú járási bizottság kiküldése. A tanácsstagok csak meghívással léphetnek az ülésükre. A karzatán mindenki megjelenhet.

Uj diadal.

Nagykanizsa, Április 8.

A világ forradalmi proletárságának új nagy ünnepe van. A világmegváltó III. Internacionale harmadik állomására jutott el: ugyanakkor amikor a magyarországi Tanácsköztársaság — proletáriátusa első alkotmányos ténykedésével — végleg megszilárdult, megszületett a világ harmadik tanácsköztársasága, a **bajországi tanácsköztársaság.**

Bajor elvtársaink ez örömhirt, a kommunista forradalom euk újabb térhódítását a következő távlatban közölik **Lenin és Kun** elvtársakkal:

— **Bajországi forradalmi munkásdaga, parasztsága és katonasága közös erővel megvalósította a proletár diktatúrát, hogy a szocialista-kommunista társadalmat megvalósítsa. Vörös hadsereget állított fel. Ezzel a cselekedetünkkel megteremtettük a kapcsolatot az orosz és a magyar tanácsköztársaságokkal; természetes szövetségeseinkkel, akiknek első üdvözlöttnk küldtük. A bajországi tanácsköztársaság megtagad minden községet a kapitalizmus szolgált potsdami és weimari kormányokkal. Felhívjuk Németországot, Európát és az egész világ népeit, hogy kövessék példánkat, amihogy mi is követjük Oroszországot és Magyarországot példáját. Bizunk a világmegváltás napiban!** Eljen a III. Internacionale!

(Alfárások.)
Nagy jelentőségű eseményt rópt világba bajor elvtársaink távirata. Azt zengi a táviró drót minden ország felé, hogy a tőkés társadalom nem kerülheti el sorsát: a **szocializmus megvalósult az egész világon.** Azt jelenti ez a távirat, hogy a bolszevizmus hatalmas és gyors léptekkel nyomul elő a Nyugat felé, amelynek már kapuját döngeti. Azt hirdeti a bajor tanácsköztársaság kiküldése, hogy nagyon közel van már az éra, amelyben a ma már ébredező antant-proletariátus is lerázza eddigi rabszolgatartóit.

A. kommunistáknak, mint valami ragályos betegségtől, féltek és félnek az antant hatalmas. Tudják, hogy ez a ragály menthetetlenül átcsap az ő népeikre is, ha közelükbe ér. Rövid néhány héttel ezelőtt még nyugodtak voltak és csöndesen konferenciáztak Párisban.

Moszkva messze volt Párisától és Rómától. De most, hogy mind közelebb ér hozzájuk a forradalom szele, már érzik vezütnék, hallják már megkondulni a lélekharangot fejük felett, tudják, hogy nem sokára aktuális lesz náluk a lámpavas.

Most ott van a „veszedelem” közvetlen közelükben: Münchenben, Budapesten. Most már hiába parkodnak befekteteni a kommunista rendszert a legvadabb hírekkel, a legotrombább hazugságokkal. Megszűnt annak a lehetőség, hogy rut rágalmakkal vegyék el a népek kedvét emberi jogaik kivívásától. Mert a bajor és magyar kommunista

társadalom odaállítja a világ proletársága elé szemléltető példa gyanánt a maga **rendjét, foglyelmét, termelését és jólétét.** Nézzétek testvérek, — mondja — nézzétek proletárok, ezt tettük, így tettük, így lehet tenni; kövessétek példánkat, ha ti is fel akartok szabadulni évszázados rabságtokból!

A mai diadal: a bajor tanácsköztársaság kiküldése után már nagy közeli az idő, amikor Európa minden államának — a burzsoájjal már most is leszámolásra készül — proletárjai közt meg fog szólni a világförhadalom kürtjének szava: **Világ proletárjai egyesüljétek!**

Csödöt mond a párisi „békekonferencia“?

Wilson két hét múlva visszautazik Amerikába.

New York, április 8. (Radio.) Párisból jelentik: Wilson ultimátuma értelmében a békeértekezlet valószínűleg utolsó ülésében tart Tizenket napon belül az Egyesült Államok előke el fogja hagyni Páris. Wilson Amerikába való megérkezése után nyilatkozatot fog közzétenni, amelyben közölni fogja az Egyesült Államoknak a békeértekezleten elfoglalt álláspontját és rámutat az annexiók aknamunkájára, akik megakadályozták a béke megkötését és lehetetlennek tették a népszövetség létrejöttét. Az olasz béke-

delegátusok már nem fenyegetőznek, hogy elutaznak Párisból és ezt annak tulajdonítják, hogy Fiumét Olaszországnak igérik, az Adria partj idejüket pedig jóváhagyják.

New York, ápr. 8. (Radio.) Párisból jelentik: Párisban a legnagyobb izgalommal várják a kifejező diplomáciai csata eredményét. Mindenki tudja, hogy a hatalmaknak nem sikerül meggyezni, akkor a legmesszebbmenő következményekkel járó szakítás fog bekövetkezni a szövetségesek között.

A forradalmi kormányzótanács rendeletei.

Köztulajdonban a mozik és gyógyszerárak.

Budapest, ápr. 8. A forradalmi kormányzótanács rendelete szerint a magyarországi tanácsköztársaság köztulajdonba veszi tekintet nélkül a személyzet számára való mennyi filmgyártat, filmelőállítás és filmköltésznöz vállalatot, mozgóképfényképezőszínházat, ingó és ingatlan vagyonával és az üzem fenntartására szolgáló tőkével együtt.

Budapest, ápr. 8. A forradalmi kormányzótanács rendelete köztulajdonba veti minden gyógyszerárát, gyógyszerét és készített előállított vállalatot, gyógyszerárát és más gyógyszerert forgalombahöz kereskedést.

Budapest, április 8. Félhivatalosan jelentik: Spekulánsok és aljas rágalmazók ostoba fogásokkal nehezítik meg a pénzforgalmat. Azt hirdetik, hogy egy 10.000, 1000, 200 és 25 koronás bankjegyeket ki fogják venni a forgalomból és ez alapon igyekeznek az ilyen bankjegyeket olcsóbban visszavásárolni. Az efüle alaptalan hírek terjesztői és azok ellen, akik e bankjegyeket nem fogadják el, a pénzügyi népbiztonság a legdrágábbabb eljárás foga alkalmazni.

Budapest, április 8. Félhivatalosan jelentik: A közlelemzési népbiztonság neve ezután közleltási népbiztonság lesz. A közleltási népbiztonság hatáskörébe tartozik a rendelkező minden élelmiszer és a közleltési fogyasztás céljaira szolgáló minden egyéb közleltési cikk felett. Az ilyen árukat forgalomba hozó intézményeket a közleltási népbiztonság felügyelete alá helyezik.

Budapest, április 8. A forradalmi kormányzótanács elrendeli, hogy forradalmi tör-

vénységek elé kell állítani mindazokat, akik önkényesen intézkednek olyan ügyekben, amelyek a forradalmi kormányzótanácsnak, az egyes népbiztonságoknak, vagy az aljuk rendelt hatóságoknak intézkedési körébe tartozik. Különösen szigorú büntetés alá esnek azok, akik jogosulatlanul fegyveres erőt vesznek igénybe. A forradalmi törvények ezekre hallat szabhat ki.

Budapest, április 8. A forradalmi kormányzótanács felhívja az összes megyei és tiszti főorvosokat, hogy a hatáskörük alá tartozó összes kórházak, szanatóriumok és rendelő intézetek címét, az ott működő orvosok és ápolók számat 48 órán belül jelentésközzé be a népjóléti és munkügyi népbiztonságnak.

Budapest, április 8. A forradalmi kormányzótanács elrendelte a következőket: A Magyarország területén jelenleg hatályban levő egységes közép-európai időszámítás (O.É.) április 15-től kezdve szeptember 15-éig akként módosul, hogy az új időszámítás a jelenleg hatályban levő egységes közép-európai időnél egy órával előbbre lesz.

Budapest, április 8. A forradalmi kormányzótanács rendelete szerint minden posta és táviró-ügy a Budapesten székelő postaiügyi politikai megbízott hatáskörébe tartozik.

Csicserin üdvözölte

a bajor tanácsköztársaságot.

Budapest, április 8. A M. T. I. Jelenti: Csicserin, orosz külügyi népbiztos az orosz tanácsköztársaság nevében Kun Béla elvtárs útján üdvözölt táviratot intézett a bajor tanácsköztársasághoz.

Megindul az építkezés Nagykanizsán.

Az építési munkahelyi tanács saját üzemébe veszi át a városi mérnökhivatalt, a Stern-téle légiagyárat és a rédical fémgyárat munkáló telepet.

(Saját tudósítónktól.) Az építési munkahelyi tanács, mely az építési szakmák összes helyi munkásait szövetezte: (bőrtérítők, megkezdte már a munkáidőzár felbontását több mint 40 helyen dolgozókat már az építési munkahelyi tanács munkái. A munkások egyelőre az elvált lakások lakásai átadásából állanak, de rövidesen kftákba van arra, hogy nagyobb mennyiségű építkezés szilveszteri nyersanyag beszerzéséig a közmunkák is meg fognak kezdődni. Néhány nap múlva lebontásra kerül a régi gimnázium épülete s még a héten megkezdődik a Zerkowitz Lajos által kiadatokok céljaira felajánlott építványok átadásai. A Schless építési ügyintéző szerint a jelenleg úszimen kívül levő építványból 18 lakás és lakóhely, amelyek a lakosság prolektárisokká alakítanak át. A lakások, amelyek két szobából s konyhából fognak állni, először majd lesznek eltávo, amelyekbe az élektamárk a lakásokonként szilveszteri mellékeltységeken kívül be lesz vezetve a villanyvilágítás, továbbá a vízvezeték is.

Schless mérnök az építési munkahelyi tanács kifejtéséről a nagylétszámú való átadásokról a következőket mondotta el munkatársunknak:

— Nagykanizsa város területén építések csak az építési munkahelyi tanács kezében. Ha valaki új épület építési, avagy régi épület javítását vagy átadását végezni szeret, úgy köteles ezt az építési munkahelyi tanácsnál bejelenteni, amely a munkálattal felvétele s a költségvetés megállapítása végett szakértőt küld ki a helyszínre. Több oldalról felmerült tervüket elosztására céljából szilveszterkor látom kifejtett, hogy a munkálattal befelvezésével az építési tervet kifejtett összesen kívül ezen összesen csak is 20%-át hozzuk számlaiba, ami s szervezést fenntartásához szükséges is. Megállapított ez alapján, hogy az építési munkahelyi tanács haszon nélkül működik.

— Az építési munkahelyi tanács megalkadásakor rögtön akcióba lépett, hogy a munkanélküliek levezetése és a lakásosság enyhítése céljából megkezdje az építkezést. Ezen törekvésekben azonban gátolja az országosan mutatózó nyersanyaghiány, ami arra indította az építési munkahelyi tanácsot, hogy saját kezdeményezéséből nyersanyagokat fog az építkezés céljaira kitermelni. Az építési tanács ez okból távlatilag fordult a tanácskormányhoz, melyben a Stern-téle légiagyarak, továbbá a rédical fémgyárat munkálótelepet, valamint a sílmei mészgyárat üzemeltet a nagykanizsai építési munkahelyi tanács hátkörébe való átadását kéri. Úgy volt tervbe véve, hogy a három gyártelepet a szilveszteri bizottság után üzembe veszik s mint olyanokat szocializálják, ami létezőleg lézi a nagybörzsi néretű építkezés megkezdését, az ügymenet leegyszerűsítését és a költségek letemes csökkentését.

A tanácskormány úgy látszik fellemerie ezen értekes tervnek szociális és gazdasági előnyeit, mert tegnap a szocializáló népbizottságtól az építési munkahelyi tanácsához a következő ívratot érkezett:

„Kérünk írásos értesítést az állalk üzembe hozandó mész, tégl és fémgyárat munkáló telepekről. Az anyagi támogatás módjait is lsmérlelendők. Az eddigi előadás helyes. Szocializáló termelést népbizós.”

Az építési munkahelyi tanács még tegnap felterjesztette a szocializáló termelési népbizottsághoz az összes tervezeitek a abban az esetben, ha a tanácskormány rendelt. rövidesen megkezdjük az építkezés szilveszteri tégl, építő és mész kitermeléséről megkezdődhetik a már a többi elől megindulhat a nagybörzsi építkezés.

A munkahelyi tanács értekes rövid megkötése úgy látszik megoldotta végre a valódo építkezési problémát a ezzel Nagykanizsa város fejlődésének megújultak azok

az utal, amelyek egy kulturáros léle vezetnek.

Az építési munkahelyi tanácsához a kanizsai direktorium a következő ívratot intézte: Az ÉMÖT a direktorium felügyelete alatt áll, ügyvitelét, pénzügyeit, számadatát, kárviteltét elvondoz. Rendes kereskedelmi könyvelést vezet.

Feljegyzésük köz- és magánépítkezések tervezésére és végrehajtására, azokhoz szükséges anyagok beszerzésére, melyekért a lényeg igazolási és kiadott anyagköltiségeket, továbbá szellemi munka, irada fenntartási és általános költség felében 1-től 20%-ot számíthat fel.

Kiadásait a közpénztárból vagy a magánosoktól helyelő bevételekből fedezik.

Az ÉMÖT bevételeit elvondozzák és ha felesleg mutatkozik, köteles azt alapként kezelni. Ezen alap telel a direktorium vagy a Tanácsköztársaság rendelkezik és azt az ÉMÖT szellemi és fizikai munkásainak jóléti intézményeire ugymin munkanélküliek segélyezésére, család pótlékok és rendkívüli segélyekre fogja fordítani. Ha okkerzi gazdaságok mellett is hiány mutatkozik az a direktorium a megfelelő alaphal megteríti.

Az ÉMÖT-ot működésében csak a forradalmi kormányzatának rendeleteiben előírt szempontok és a szellemi, fizikai építők munkája prolektáris érdekek irányítják.

Nagykanizsa, 1919 április 4-én.

Direktorium:

Falu népe!

Nem bántjuk a ltsvagyonot. — Nem bántjuk a vallást. — A belügyi népbiztos távirata.

A zalamegyei bünös burzsoázia is tehetetlen ltsvagyonra néz, hogy erősödjön a prolektárság hatalma mind nagyobbra, hogy kelet felé emelkedik mind magasabbra egy boldogabb világ napja és árasztja el a vörvörös sugarával a földtöket minden táját. A halálraült burzsoázia, hogy nem tudja többé fellátóztatni a prolektárakat megvalósítását, rémültözve kapkodnak és toholton kinyújtanak a legaldalozó régalmarzt terjesztés. Az hamozsajnia, az a vörzspap, fája, hogy a tanácskormány el akarja törölni a kápolnikus vallást és azt hazudtatják, hogy elveszték a kibemereket házf. földjét, telehot.

Falu népe! Te egyszerű töcsülettel, körgecsü ember! Te néked szólnak most, néked frunk. Miért engeditek magukat ltsvezeteni, miért engeditek magokat hamis hírekkel becsapni. Mind hiszték azoknak a szélhamosoknak, akik megakarják bontani a mi rendet, kik fel akarják lázítani benneteket, kik az új szobvilágot teremteni munká elu akadályokat gördítenek, hogy a régi vörzspap világrólnd visszaállíthatassák és a semmittevő életüket testvérháborúba való kergötésekkel újra megteremthessék.

Óly sok hazug ltsvapng a sötétben, ily sokan akának titeket visszabuztatni a régi ltsvapnyaló világra, hogy a tanácskormány, amely elainte nem is látta szilveszternek ezeket a hazug híreket megcáfolni, ma már erőlyesen sikrazsál a népszóllókkal szemben.

A nagykanizsai direktoriumhoz a belügyi népbizottság tegnap a következő ívratot intézte:

Direktorium Nagykanizsa. Egyes hitvány emberek, akik a vallást mindig politikai cölakra használták ki és a vallást ilyen kizsárazsálással hízlalták magukat, az a hazugságot terjesztik, hogy a prolektár diktatúra a kápolnikus vallást el akarja törölni. Ez a ltszemenzsdotabb aljas hazugság és csak arra való, hogy a becsületes, dolgozó embereket félrevezessék és újra a zsebrákok és nagybörzsiokok igájába hajtssák a vallást mindenki magánügyének tekintjük, azt sohsem bántottuk és aki mást hirdet alávaló régalmozó félhívjuk

a házimosztó becsületes embereket, hogy az illetékes csapjuk fölön és állítsák a forradalmi törvényszék elé. A tanácsköztársaság kormányzatának.

A tanácskormány utasítására ezen ívratot röpdudta formájában minden közszegben terjesztieni fogják.

Ha ha ezutan mégis akadnának még hamis régalmozók, akik félre akarják benneteket vezetni, azt verjétek ki a falutökből, ha pedig nem megy, akkor fogjátok le és adjátok át a forradalmi törvényszéknek. Az majd elbánik velük.

HIREK.

100. NAPTAR.
1919. Április 9.
 A nap két 5 óra 34 perccor, nyugszik 6 óra 32 perccor.
 A hold két reggel 8 óra 28 perccor, nyugszik újjal 11 óra 56 perccor

Virágos,

fenyos tavasz nap volt a hétfői a szürke áprilisi napok sorában: az első aktus folyt le a kommunista alkotmány kitépítésében. A Polgári Együtt. földszinti étteremben reggel nyolc órakor kezdődött el a szavazás. Minden leadott szavazat egy-egy halálos ítélet volt a kapitalista társadalomra. Eleinte két urnánál folyt a szavazás. De a két bizottság nem bírta a munkát: a város minden prolektára eljött, mindenki azt akart lenni, hogy szavazatával hozzájáruljon a tanácsköztársaság megerősítéséhez. Tíz órakor már két új bizottságot kellett felállítani. Az alkotmányt rész szavazásban ltszenháromezer prolektár vett részt. Tizenháromezer ember — tizenháromezer halálos ítélet. A burzsoázia parazslóuralmának halálos ítéletét a legnagyobb és legfonszegebb bíróság a prolektariatus — egyhangúlag hozta meg. Disszonás hang nem keveredett az ünnepl aktusba, állg egy-két lap, ahol a Munkás tanács jelöltje helyett egy vagy más prolektár neve szerepel. Egy akaratóból egy cselekedet: a prolektariatus önmagából kiválasztotta azokat, akik jövőjét ltszinni fogják. A hosszú kigyózó sor bálmutás türellemmel várta míg az urnához kerül, a vörös katonák egy szava csodálatos rendet teremtett. A csodás szép tavasz nap ragyogott és pompázott le az égről, a szilveszter öröm lopakodott, a kigyóvonál: a várakozás hosszú sora alkotmányt és a sok kedves, drága prolektársziből indult jelenteni, ami urnánál lejátszódott: csodálatos ünneppan volt a tegnapi. Kérdés: ltsváné a 85 éves asszony, aki évek elvtárs kérdésére, hogy szavazott-e boldogan dagogta:

— Nem, én olyan boldog még sohasem voltam.

— És kire szavaz?

— Azokra a jó emberekre, akik a szegényeköl segítik.

Igaz van, forráson, a szavazalókat, amit olyan főve, férőn, boldogban szorongatott a kezében, jó helyre adta. Akiknek a kezében a sorát letette, azok maguk is szegény emberek, azok maguk is a vörjékkülkel és az idegkeikkel keresik a kenyertüket, azoknak a szilve a maga szilvevel ver egy tempóra, azok leltek azivel a ti sorotokl bántja, azok elveszték a gazdaságotól, hogy nektek adjanak, azoknak minden vágya, kinja, gondolatja, minden szilvk dobbanása, minden álmatlan éjszakája, minden dühös és haragja, minden boldogsága és öröme csak ti éretek van, a ti, a szegények, a kizsárazsoltak javért, örömeit, nyugalmért, boldogságért.

— Holnap kezdik meg a régi gimnázium lebontását. A direktorium utasította tegnap a munkahelyi tanácsot, hogy a régi gimnázium lebontását rögtön kezdje meg. A munkahelyi tanács a régi gimnázium lebontását már holnap megkezdte a előláthatólag egy millió téglát fognak az épületből nyerni. Ezeket a téglákat kizsárazsálnak utalják ltszintálók és más melléképítések átadására és tartozására.

A dolgozó nép házát és földjét a szocialisták nem veszik el.

— Egy havi fogház az alkohol megszegésért. Domonkos Kálmán murátráki lakos e hó 4-én munkájában a helyen lezsedezett s ilyen állapotban Mismás Lenárt házába ment, ahol Almisáné drasztikus szavakkal beszélgetően megsértette. Domonkos ügyét tegnap délután tárgyalta a forradalmi törvényszék, amelynek elnöke Szénes elvtárs, tagjai Kovács és Dömös elvtársak voltak. A vádat Barik vándorútváltás képviselte. A forradalmi törvényszék Domonkos kihallgatása és Rathi d. elvtárs védőbeszède után Domonkos Kálmán a forradalmi kormányzótanács 2. számú rendeletének 3. §-ában ütköző cselekménye miatt egy havi fogházra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

— A diktatúra ellenséggel. Nagykanizsa város hadsergeje bmulatos teljesítményeit a város proletáriátusa bmulja. A falvakban, ha valami bújkló reakció berongyol, a város ellen, megjelennek és rendet csinálnak. Szaguldó utóik láttán nyugalom és megelégedés tölti el minden proletár szívét és büszkén mondjuk Nagykanizsa munkássága üntudat, energia és határozottság tekintetében vezető helyen áll egész Dunántúlon. Annál szomorubb, hogy a toborzás házában olyan emberek is kerültek a nagykanizsai város hadsergbe, akik ellenszélvél a forradalmi kormányzó tanács parancsainak bekarnták szennyozni a nagykanizsai város hadserg makuláltán város lobogóját. Tegnap Szepetneken négy városi katona, akik a választás alkalmából karhatalmi kiküldetésben voltak, a város katonához és öntudatos proletárhoz nem méltó módon viselkedtek. Megszégették az alkohollal, lerészegedtek; behatoltak a házukba és üljelmiszert követeltek. Ahol élelmiszert nem kaptak, ott erőszakkal raboltak és egyéb kormányzótanácsai rendeltetbe ütközö cselekményeket követtek el. A nagykanizsai város hadserg, amely tisztában van azzal, hogy a proletárdiktatúra és a tanácsköztársaság gyönyörű programjának teljesítése csakis feygyelmezett proletárhadseregre támaszkodik kormányának áll módjában, a legnagyobb felháborodással vette tudomásul a négy katona zarádzalkodását. A nagykanizsai város helybőség maga követelte a négy katonának a forradalmi törvényszék elé állítását és szigorú megbüntetését. A forradalmi törvényszék a diktatúrának ezt a négy ellenséggel ügységét a legkisebbi napokban fogja tárgyalni.

— Ma kezdődik meg az ékszerék beszoállításása. A 2000 korona értékét meghaladó ékszerék beszoállításása ma napon megkezdődik. Az ékszerék a magyar tanácsköztársaság adóhivatalainál beszoaltatandók be, ahol az átvett értéktárgyokról olismernyőt adnak. Ezen átvételi olismernyőről a beszoállításás részről megörzöndök. — Adler Béla elvtárs kereskedelmi biztos felhívja az érdekeltek figyelmét az idevonatkozó rendelet pontos botrártására, mert ellenkező esetben, ha az ékszereket akár szétszedik, akár pedig elrejtik, a rendeltetellen vételket forradalmi törvényszék elé állítják.

— A házbiálmalk tájékoztatása. — Ma, szerdán délután pontosan 8 órakor az összes nagykanizsai házbiálmaltörök és nők jelennek meg a városház közgyűléstermében, ahol Adler Béla elvtárs részletesen informálja őket feladatokról és kiadás részükre a hivatalos utasításokat.

— A kiserberek támogató hitelköltség elgyelőre felléggesztették. A pénzügyi népbiztos politikai megbízottja tegnap a kövvelgő közleményt bocsátotta ki: A pénzügyi népbiztos rendeltetel folytán a kiserbereknek az kiskereskedőket támogató hitelköltség felléggesztett. E besztelvet nem lett. Közöljük ezt az érdekeltelekkel, miután a forradalmi kormányzó tanács, a pénzügyi ütvételek átförnyálása kényzeritve van, azonban legelső feladatát közö sorozza, hogy ezt alkalmasan a kiserbereknek és kiskereskedőknek támogató rendeltetel helyreállítsa.

— Keszthelyen megkezdették a bankok szocializálását. Forbth Jenő, a pénzügyi népbiztos nagykanizsai politikai megbízottja szombaton Keszthelyre utazott, ahol vasárnap

es holtn megkezdte az ottani pénzintézetek szocializálását. Az ottani pénzintézetek élen ma már megbízható, szocialista érzelmű tisztviselők állnak, akik a burzsoa társadalom érdekeit ellentézők és tisztán a proletárság céljait tartják szemük előtt. Keszthelyen nagy örömmel fogadták a pénzintézetek szocializálását, mert általános volt a meggyőződés, hogy a pénzintézetek régi vezetőit, akik teljesen a burzsoa kaszt befolyása alatt állottak meg kell tisztítani a bankokat. A kaszt-helyi Munkásitanács a legteljesebb támogatásában résztesítette Forbth politikai megbízott elvtársat, aki megelégedéssel állapította meg, hogy a proletáriátus ügye Keszthelyen megbízható kezébe van lételve. Itt említjük meg, hogy Forbth elvtárs tegnap délután Budapestre utazott, hogy eddigi munkájáról referáljon és a pénzügyi népbiztosny újabb intenciót megismerje. A pénzügyi népbiztos kanizsai politikai megbízottja néhány napig marad Budapesten, ahonnan visszárkezi folytatni fogja megkezdett és a proletárság érdekeit szolgáló munkáját.

— Házasság. Kovács Klári és Szepiet László házasságot kötöttek.

— Kinevezés. A hadügyi népbiztos tegnap távirattal közölte a nagykanizsai direktoriummal, hogy a 20. dandársorozat és a zalaegerszegi karhatalom parancsnokává Habacher András elvtársat nevezte ki. Habacher elvtárs a 48. gyalogezred kötelekében szolgált e zideig is a zalaegerszegi karhatalom parancsnoka volt.

— Földet kapott a nők szabadszervezete. A nagykanizsai katonaságnak a katonáért mögött elterülő hatalmas földje megművelhetlenül áll. A nők szabadszervezete, hogy tagjainak élelmiszerekkel való ellátását biztosítsa, akcióit indította, hogy a parlagon heverő területen intenzív műveléssel termelő szövetkezetet alakíthasson. A direktorium kéréséggel bocsátotta a földet a szabadszervezet rendelkezésére, amely a szövetkezet megalkotására megtette az összes előkészületeket.

— A termelési bizottság figyelemzeti a gyári tisztviselőket, hogy a gyári fogmatok csakis hivatalos küldetésben vehetik igénybe — magán célokra és hivatalba járás és távozások nem használhatják.

— Nem tartóztatták le a zalaegerszegi huszárszázadot. Zalaegerszegi tudósított jelenli: A Zalaegerszeg állomásozó huszárszázad letartóztatásáról hozott hírek nem felelnek meg a valóságnak. A hír téves informáláson alapult s csak annyit igaz, hogy a zalaegerszegi direktorium egyidejű kiiltotta a huszárszázadot a kaszárnyákból.

— A gyári termelési bizottság ideiglenes helybégere a Merkur gyári iródjában van. (Telefon 3-32) Hivatalos órák felok részére d. u. 2-5-g.

— Zsir. Soha a háború alatt nem volt annyi zsír Nagykanizsán, mint amennyit most oszt ki a Pogyasztási Szövetkezet huszárké. A mai részleimk igazán dicsegtetőek válik, hogy a helyzet magaslátára emelkedve ösorsóban a kiserberek élelmiszérésének megjavítását tartja szem előtt-e zórt fánadságot és kültésgyeket nem ismervo, beszerzi, azt a zirmennyiség, amelyet más városok ügylátásban nem tudnak olsteríteni. Naponta százzal láthatni kettős sorokban proletárszozonyokat a hatóságú huszárké előtt sorozni. Türeimosen várakoznak reggelőt estig, azonban gyakran megcsik, hogy két-három nap is el kell ácsorognia egyeseknek, amig megkapják a rájuk eső zirmennyiségét. Oly nagy a tolongás a hatóságú huszárké előtt, hogy néha életveszélyessé is válik, amin sürgösen segíteni kellene. A tolongás és ácsorogás sürgős megszüntetését azonban az tessai különösen szükségessé, hogy a zirkulálást napoként át váro proletárszozonyok nem tudnak elegend tenni a háztartási köztelététegeiknek, nem főzhetnek ebédet munkába robotoló férfiaknak és nem tudják a gyermekeiket kellő foglyelet alatt tartani. — Felmerül az az eszme nem lehetne-e a zirkiosztásba rendszerli vinni s esetleg utáncikni kiosztani a zirkjárandságot, de mérlegelés

lártyává lehetne tenni a nagykanizsai közalkalmazottak beszerzési csoportjának indítványát is. A nagykanizsai törvényszék területén működő közalkalmazottak azzal a kérelemmel fordultak a direktoriumhoz, hogy a város által háziilag hízalt sorlések szalonna termékeinek egy részét az ellátatlan közalkalmazottak közt leendő szétosztás végett bocsássák a beszerzési csoportjuk rendelkezésére, amely a kapott szalonnamennyiséget a beszoaltatandó zirkjeggel számolná el. Ha a direktorium ezen indítványhoz hozzájárulna, mérlegelés tárgyává lehetne tenni, hogy nem volna-e célszerű ezen kérelemnek az összes foglalkozási ágának helyt aeni, avagy nem volna-e lehetséges több olcsóto helyet is felállítani.

— Asszonyok figyelmébe. Megituk, hogy a direktorium rendeltet bocsátott ki, amelyben felhívja a nőket, hogy azokat, akik proletáriátus karára a szükségesnél több zirkir látják el magukat, jelentésük fel a rendbőség. Most árdrtesülünk, hogy a közbőség a felhívást tövésen magyarázza, amikor a direktorium rendeltet azzokra a proletárookra is vonatkoztatja, akik csak a legnagyobb nélkülözések áran tudták biztosítani öli zirkioszkészletüket. Eljárás csak azok ellen a proletáriátust károsító tökések ellen indít a rendbőség, akik azonfelül, hogy öli zirkioszkészletüket már biztosították s még ezenfelül a Pogyasztási Szövetkezet huszárkéből, ki-mondottan az ellátaloknak szánt zirkiról is vásárolnak. Ezeket tartás számán minden proletárszozony és jelentés fel könyörület nélkül a rendbőség.

Pártügyek.

A szocialista nők szakszervezete felhívja miedzoktat, kik bárkinél, vagy bárhol tagul jelennek, de eddig könyvet nem kaptak, hogy könyveiket a szervezet helybégében Szocialista Klub (Kaszinó Kazinciu utca 8-8 óra között jönnek el, mert nincs módunkban a könyveket házhoz küldeni. Ugyanakkor a könyveket tagujuk további befizetésére azok is, kik csak négy vagy öt hétre fizettek.

A tantók szakszervezete nagykanizsai csoportjának ma délután fél 5 órakor a polgári fiúiskola rajztermében. Aczél Géza előadást tart. Tagsági könyvecskét is ugyanott lesznek kiosztva. Mindenki pontosan ott legyen.

A szocialista tejművelők szakszervezete azon tagjai, akik tagsági igazolványal még nem rendelkeznek, felhívtnak hogy a tagsági díj befizetését végték 3 napon belül d. u. 10-11-g a szabadszervezetük házára (Kisfaludi u. 17/a. 1. om) annál is inkább jelenjenek meg, mert ellenesetben a tagok sorából töröltnék.

A biztosítási tisztviselők helyi csoportjának választmánya e hó 10-én csütörtökön délután 4 órakor ülést tart a Munkapályólyban. A vezetőség és választmány tagjai felkérletnek, hogy okvontulni jelenjenek meg.

A kereskedők szervezete szordán f. hó 9-én d. u. fél 8 órakor a Szocialista Klub (Kaszinó) 1. emeleti helybégében választmányi ülést tart, melyen minden tag megjelenésé kértük. A tagsági könyvecskék átvételé véget minden tag jelenkeztek 3 napon belül Teuts: Gusztáv jegyző elvtárs drogárjában. A vezetőség.

Nyugdíjazott igazságügyi alkalmazottak figyelmébe. Azok a nyugdíjas igazságügyi alkalmazottak, akik a magyarországi Szocialista párt kötelekébe tartozó nagykanizsai igazságügyi alkalmazottak szakszervezetébe belépni akarnak, jelenkezzenek Dr. Krausz László szakszervezeti jegyzőnél (Al lamügybőség).

A helybeli placi kiskereskedők ideiglenes elnöke felkéri a beiratkozott tagjai, hogy a folyó hó 9-én, szerdán délután 8 órakor a Kaszinó nagytérmeben tartandó alkülo közgyűléshen jelenjenek meg. Tárgyszorot: A vezetőség megválasztása. A szakszervezeté célja, alóadó a Szocialista párt ki-küldöttje. Tagsági díj megállapítása. Netár indítványok.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy takarítónői akl főzni is tud. Berek. Bővebbet Hunyadi-ut 16. sz. alatt. 1100
Egy éves farkaskutyát eladó. Cím: Németi István Iovasrendőz, Méntelep... 1193

Proletárnok proletár kislánytól levele van jelzett helyen

Flatal mindenféle lány kis háztartásit felvételik.

Egy egyes löszerszám eladó Rózsavető 14. szám alatt. 1194

Flatalobb leány kis háztartásba napra felvételik. Cím a kiadóhivatalban.

— Megérkeztek a tavaszi és nyári divattalpok *Fischel Fülöp Fiai* könyvkereskedésébe.

Építő Munkaügyi Tanács.

Hirdetmény.

* Felkérjük a munka nélkül levő közműves, ács és segéd munkás (napszámossal) elvtársakat, hogy foglalkozzanak céljából **1. hó 10-én reggel 8 órakor** a régi gimnázium Petőfi-utcai részén munkába jelentkezzenek.

Fizetés közműveseknek és ácsoknak óraber K 5.—. Segéd munkások (napszámossal) 14—16 éves korig K 1-50, 16—18 éves korig K 2-50, 18 éven felül K 3-50 óránként, női napszámossal ugyanint a férfiak 14—18 éves korig. Betegségélyző járulékokat a munkaügyi Tanács fizeti. Munkaidő napi 8 óra. A munka kezdete reggel 8 órakor és délután 2 órakor este 6 óráig, — míg a Tanácsköztársaság másképp nem intézkedik.

Építő Munkaügyi Tanács.

Munkaügyi biztosok

Falér s. k. Schless s. k.

Ügyes kifutóleány felvétetik a Zala irodájában!

Edob sokszorosító készülék a legjobb. Könnyen kezelhető Egyesületeknek, kereskedőknek irodáknak legjobban ajánlható. Kapható **FISCHEL FÜLÖP FIAI** papíráruházában Nagykanizsán

URANIA mozgóképpalota

Keddön és szerdán. Április 8. és 9.
Cortby Mira és Carmen Cartellieri felvételével.
Kettős álarc alatt
Detektivdráma 4 felvonásban.
Hohentels grófnő ... Cortby Mira
Landau gróf ... Szepesy Vilmos
Charliette betörő ... Wilson detektiv
Wilson detektiv ... Carmen Cartellieri
Detektiv 1. övcre

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepeken: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Garamvölgyi és Szemere

dohányagyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka hüvelyeket, szivarka papirokat, szivar- és szivarka szopókákat, szivarka- és dohánytárcákat, — levélpapirokat és képeslap ujdonságokat.

Pontos kiszolgálás! Bélyegáruda!

Elsőrendű muraközi mén- és kanca-csók
állandóan kaphatók
Szoliva Jánosnál, Murakeresztúr

Zala-Népakarat

AKORA REGGELI
ÓRÁKHAN JELENIK
MEG, EREDETI TELEFONÉSTÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva, vidékre postán küldve: ::

Egy óra 7-50 korona
Negyed évre 22-50
Fél 45 —
Egész 90 —

VILÁG nagymozgósínház

Szervus szállóba. Telefon 74.

Vasárnap, hétfőn. Keddön. Április 13-án, 14-én, 15-én
Azakanyemter
Jókai Mór örökösödési regénye 4 felvonásban.
Vasárnap délután 3 órakor
Ijúsági és önképződés!
Jegyek esőtörtőktől előre válthatók.
Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor
vasárnap 1/2, 3, 4, 1/2, 6 és 7 órakor.

Welszfeld és Fischer

DIVATÁRUHÁZA
Nagykanizsa, 56-ai 1

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Teutsch Gusztáv drogeria

Nagykanizsa, Városház épület
Legfinomabb parfümök, az összes piperecikkek, ugyszintén fényképezési dolgok a legutányosabban kaphatók.

AJÁNLOK

viszontelárusítók részére a legutányosabb gyári áron

levélpapirokat

mappákban és dobozokban
a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig.

Művészlapok

óriási választékban!
cigarettafüvelyeket

és cigaretta papirost
a legjobb gyártmányokat.

Fischel Fülöp Fiai
nagykereskedése, Nagykanizsán.

Asztalneműek, színes abroszok, szalvéták, törülközők

legnagyobb választékban olcsó árért

FÜRST JÓZSEF

divatáruházában a „Kék csillaghoz”. Telefon 388.

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
Szerkesztői és kiadóhivatali
telefonszám 78. | Nyomda 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Kiállításai árak:
Egész évre 40— korona
Fél évre 20— korona
Hónapról-hónapra 1-80 korona

Miért nem ragaszkodunk a területi integritáshoz?

Kuh Béla elvtárs, külügyi népbiztos abban a jegyzékben, amelyet Smuths tábornokhoz intézett, egész határozottsággal megmondotta, hogy a tanácsköztársaság kormánya nem ragaszkodik az ország integritáshoz. Ezt a kijelentést ne értsek félre az elvtársak. Korántsem annyit tesz ez, mintha a tanácsköztársaság kormánya lemondana mindazokról a területekről, amelyeket a román, cseh és szerb imperialista rablók kívánnak. A tanácsköztársaság kormánya a területi kérdéseket úgy fogja megoldani, hogy a dolgozó proletariátus érdekei feltétlenül megóvassanak és az egyet jelent azzal, hogy *semmirol sem mondunk le, ami az ország proletariátusának megélhetéséhez szükséges.*

Ne ejtsen senkit tévedésbe a „területi integritás” jelszava. Ezt a szót azok dobták ki, akik az imperialista és burzsoá Magyarország területének épességét akarták megóvni és nem törődtek azzal, hogy ez a területen belül hogyan él meg a ország proletársága. Ez a területi integritás azt jelentette, hogy tartuk fenn a be és kiviteli vármokait, melyek megdrágították a megőrzést és tartuk fenn általában a kapitalista termelési rendet, amelyeknek a profit megnövelésére szüksége van egy zárt gazdasági területre.

A kommunizmus programja nem ismer zárt országhatárokat: a kommunizmus programja a tanácsköztársaságok világszövetségét hirdeti. Nincs tehát semmi értelme annak, hogy egyes területek közé mesterséges határvonalakat húzzunk. **A termelési rendje a tanácsköztársaságokban egyforma: nem teremnek mesterségesen ipart ott, ahol nincsenek meg az ipar létesítéséhez szükséges feltételek és nem erőszakolják a mezőgazdasági termelést sem.** E termelési rendben természetesen nincsenek várnok, nincsenek be és kiviteli tilalmak. A mesterséges országhatárok tehát egyszerűen elvesztik jelentőségüket és a közigazgatást a tanácsköztársaságokban maguk a proletárok intézik és tisztelben tartanak minden nyelvet.

De egyébként is az egyes területek proletársága maga dönt afelől, hogy melyik tanácsköztársasághoz kíván tartozni. Ez a döntés sem végleges, mert a proletárságnak mindig meg van a módja, hogy elhatározását megmáltassa. A tanácsköztársaságok szövetsége testvéri egyetértésben él egymással, az egyes területeken termelt mezőgazdasági és iparcikkek egyenletesen szétosztandók a lakosság között. **Az egykori ország-**

határok tehát maguktól időszertele-
neké és föltesegesekké válnak.

Ilyen körülmény k között semmi értelme sem volna annak, ha a tanácsköztársaság kormánya föltétlenül ragaszkodnék Árva szikláihoz. vagy Fogaras havasaihoz, csak azért, mert annakidején ezek a területek a kapitalista termelési Magyarországhoz tartoztak. Szórne és vasra például föltétlenül szüksége van az ország proletariátusának. Ezekről a területekről tehát semmi esetre sem mondunk le, legalább is **addig nem, míg a körülöttünk levő országok pro-**

letáriátusa szintén meg nem valósítja a tanácsköztársaságot és ezzel számunkra is új helyzetet terem. Es ez az idő nincsen messze. A kommunizmus világtörténelmi szükségesség, felfolt és nagyszerű eszme, amelyeket diadalban csak idcig óráig akaszthat meg a burzsoák szervezete és erőszakossága. Nincs már messze az az idő, amikor Magyarország szomszédóságában meg fognak alakulni a román, s cseh és a szerb tanácsköztársaságok és a világ proletariátusainak egyesülésében mindenütt leomlanak a mesterséges országhatárok.

Csöd előtt a párisi békekonferencia.

Ágoston Péter külügyi népbiztos a külpolitikáról.

Bécs, április 9. A Neues Wiener Tagblatt budapesti levelezője előtt Ágoston Péter külügyi népbiztos a következőket mondotta: — A legközelebbi napokban közölni fogjuk azt a megállapodást, amelynek alapján a szocialisták és kommunisták együttműködnek. — Hangsúlyozzuk programunk nem területek propagandát a bolsevizmunk az egész világon való elterjesztésére. Háborút nem indítunk a minden oldalról könnyező ellenségeink ellen. Országunk ma helyzetben van. Az a véleményünk, hogy mint kommunista állam is jó viszonyban maradhatunk a többi államokkal, különösen gazdasági tekintetben.

Páris, április 8. (Szikra). A dolgok további fejlődése folytán attól kell tartani hogy végül is Franciaország elgyöngül, Amerika közömbössé válik, Romániában és Németországban pedig gyozón fog a bolsevizmus. Tudják, hogy Odesszából vissza kell vonni a csapatokat: a város kiürítése órák kérdése. Lehet, hogy Smuts nagy munkát fog végezni Magyarországon, de ez nem változtat a té-

nyen, hogy ha szövetségesek helyes politikát folytatnak a magyarországi bolsevizmust el lehetett volna korltni.

Rotterdam, április 9. A békekonferencia tegnapi ülésének tárgya az oroszországi helyzet megbeszélése volt. Az amerikai bekehdlegatusok azt javasolták, hogy Oroszországot (almiszurel) szigetkék. A békekonferencia nagy az aggodalom az archangelszki szövetséges csapatok miatt. Azt hiszik, hogy a szövetséges csapatok csak a Leninnel való megalapítással lehet segíteni.

Páris, április 9. (Havas.) A négyes tanács kedd délutáni ülésén Wilson is résztvett. A háborúért való felelősség kérdésében megállapították Vilmos császár bűnösségét, valamint, hogy ki kell szolgálatni és nemzetközi bíróság előtt kell megjeleníten.

Bécs, április 9. Párisból jelentik: Franciaországban a hadserg eszerelését május 15-ére elhatározták. Az intézkedést párisi politikai körökben a Ciemenceau-kormány erőpróbjának tekintik.

A bolsevizmus diadalmas előnyomulása.

Németországban érik a helyzet.

Budapest, április 9. A M. T. I. Jelehti Berlinből: Lichtenschlag hadteste bevonult Essenbe, miközben ütözött fejlődött ki, amelyben ketten elestek, néhányan pedig megsebesültek. A kilences bizottság egyik tagját letartóztatták.

Budapest, április 9. A M. T. I. Jelehti Berlinből: Magdóburgban véres összütközések voltak. A tömeg megrohanta a „Volksstimmé” szerkesztőséget. A harcban számszóan megsebesültek, néhányan elestek.

Bécs, április 9. Hamburgerből jelentik: Az ideirkezett régi bajor kormány tagjai négyüléseken beszédeket mondtak, a melyekben hangsúlyozták, hogy katonailag München ellen nem lehet semmi sem tenni.

Hálai az ellenforradalmárokra!

Budapest, április 9. A M. T. I. Jelehti Sárospatakról: Néhány fanatikus ellenforradalmár pap lázította ellenforradalmi puccs színhelyére tette Sárospatakat. Az ellenforradalom vezetője egy Becker nevű sváb paraszt volt, akinek agitációját következében 4 szornvölös községek kiszagdái, mintegy százötven

kétszáz ember hátfón bevonult Sárospatakra és colja egyelőre a vörös gárda lofogverése volt. A vezető Becker konyhakéssel habuszarta a vörös gárda posztját Center Zsigmond elvtársra, utána browningjából rálőtt. Ez volt a jel. A kiszagdák rárontottak az őrségre, állították az ellenforradalmi és a proletárdiktatúra letörését. A vörös katonáknak csak nagy nehezen sikerült tululnyalvó jutni: miközben Center elvtárs belchalt sobelbe két másik elvtárs is elesett és többen megsebesültek. A sátorlajuhelyi forradalmi törzvények kiszálló Sárospatakra, ahol Beokert közt állt határ felé, amit rögtön vgre le hajtottak. Ezekről még 19 lázító beki-sérték Sátorlajuhelyre; akik közül ketőt meg kivégeztettek. A többi ellen a vizsgálat megindult. Ujabb letartóztatások várhatók

A csehek föltek katonáikra.

Balanagymart, április 8. A demarkációs vonalon álló cseh őrségeknek nagyon sokszor váltják le. Csapataink jelentése szerint a fronton álló csehek minden nap felváltják, amit csak azzal lehet magyarázni, hogy ezzel a bolsevista eszmék átterjedését szeretnék megakadályozni.

Festetich keszthelyi kastélyát tüdőbeteg szanatoriummá alakítják át.

Szocializálják a kastélyt. — Tíz millió értékű műkincseire bukkantak.

Keszthely, április 10.

(Saját tudósítónktól.) A keszthelyi munkás-, katona- és földműveseknek tegnap köztulajdonba vette Festetich Taszilo herceg kastélyát. Már régóta foglalkoztatja Keszthely lakosságát az az eszme, hogy a Balaton melletti egy nagybörméről tüdőbeteg szanatorium állítsanak fel, amire a Festetich kateji szocializálása révén alkalom nyílik. A kastélyt Tamer István elvtárs keszthelyi pártelnök indíványára tüdőbetegszanatoriummá alakították át: e már meg is lértének az intézkedések a szükséges orvosi műszerek beszerzésére. Egyidőben idvratilag fordult a keszthelyi direktorium a helygityi népbiztoshoz a tervezet jóváhagyása végett, amelynek rövidese beérkezését számílabba lehet venni.

A munkás-, katona- és földművesintézet részéről tegnap kiszállt a kastélyba egy bizottság, mely terespemkél tartott a kastélyt a hozzáférő parkkal együtt zár alá helyezte. A bizottság tagjai Kis Géza elvtárs politikai megbízott, Kőrösi elvtárs a munkásintézet tagja, Hajós mérnök elvtárs, továbbá az uradalom tiltárjai voltak. A leltározás meglepő eredménnyel járt. Az egyes épületekárterezekben kimondhatatlan mennyiségű értékes műtárgyra bukkantak, amelyek félretek helyeken voltak elrejtve. A kastélyban óriási bsszegeket képviselő festmények, porcellánokat, bútorokat és gobeliókat találtak, amelyek értéke szakérteők hozzávetőleges becslése szerint körülbelül 10 millió koronára rug. Az értéktárgyak hovatudásait illetőleg a helygityi népbizottság intézkedését be kell várni: valószínűleg különböző muzeumokban fognak a műtárgyak elhelyezést nyerni s így kilátás van arra, hogy Keszthelyben is felállíthasson egy kisebbüzemi muzeumot.

Felmerült az az eszme, hogy nem-e lehetne addig is, amíg a helygityi népbizottság a műkincsek orszáráról intézkedni fog, beépítégy mellett közszemlére átengedni a kastélyt, hogy azok, akik rozoga kunyhókban és egyszerű proleárlakokban lengelék addig az életüket, amelyekbe beesett az eső és ahol hármán fekdének egy ágyban — most találják meg igazán gyűlölni a burzsoát, amely könyörtelen volt és proleárvér árán teremelt magának földi menyországotak.

Nőközösség és egyéb hazugságok.

Nagykanizsa, április 10.

A sötétben bukják burzsoábréncok, akik összes gyáva vadajkkal mindazidég fel-sültek, most újabb ostoba hazugsággal igye-keznek megmegtéyezni azoknak a lelket, akiknek a meggyőződéség még nem világította meg a szocialista igazság faklyáját. Zalamegyében és Nagykanizsán néhány nap óta a remegő burzsoák egyebet sem tesznek, mint a legagyafurtabban kiszélt hazugságokkal diszkreditálják a megvalósulás állapotába érlelődött szocializmust. A buta rágumak közül a legkirívóbb az, amit Nagykanizsán és a vármegyében a pénzüket vezetett tőkések és a ma már földtelen nagybirtokosok a nő közöséségről terjesztenek. Azt hangsúlyozzák, hogy a kommunizmus a nőt is kislejtálja es mindenki tulajdonává teszi az asszonyt!

Sőt ezek a bukkott burzsoák a béren-cikkel is inzultáltak a védelten gyenge nőket, amit a nagykanizsai direktorium, előt felvő akta is bizonyít. Az akta szerint két kommiházi csavargó, akiknek a killete egyelőre nem volt megállapítható, a legutóbbi idő-ban nyílt utcán megmegtámadt a védelten nőket és ezzel a megosztással a gyerekelem, telem, téged kommunizizáltak" inzultált mindenkit.

Ezek a csavargók megfizetelt brágyó a mai renddel meg nem elégedett proleárorsos felé siető burzsoának, akik nyugtalanságot akarnak terenteni és így akarják a rendet megbontani. Azt mesélik ezek a kétségbeesett burzsoák, hogy a szocialista közösésben mindenkinék jogában áll a más feleséglet vagy leányát egyszerűen magához venni és amikor akarja tetéség szerint elhagyni. A mesék kiszineznek az ilyen ostoba állításokat és a suta gondolat — hőlápadja tovább hómolyög, földszedven magára a rosszhiszemből és alantia gondolkodású embernek minden mocskos hazugságot. Természetes, hogy a nőközöségről elérjedti híresztelésekéből egy árva szó sem igaz. A szocializmus nem akar nőközöséséget, nem akarja kislejtítani a nőt, mint az ilyen üzsdéli remlirterjesztők ezt a tanulatlan és szervezeten emberek között híresztelik. Ellenben az tény, hogy a szocializmus gyökeresen meg akarja és meg is fogja változtatni a házasságnak azt az elfajulását, ami a polgári társadalomban minden szemérem nélkül garázdálkodott. Azt mindenki tudja, aki gondolkodni képes, hogy a polgári társadalomban a házasság e leg-több esetben nem volt más mint élné. A jómódú ember hozományt adott a lányának és ezzel megvásárolt a számára egy férfit. Akinek nem volt hozománya, annak kisebb

volt a férjhezmenetle esélye. A burzsoák fiait azt az állapotot alapon ki is használták és pénzért árulták magukat. Természetesen az ilyen üzleti alapon létrejött házasságban nem volt meg az érzelmi alapja. De a polgári erkölcs, amely teljesen a pénzben nyugodott, befogadta és törvényesítette ezt a helyzetet.

A munkálátának, a hivatalnoknőknek napbösszt kellett görnyednie a gyárban és az egészségtelen iródtámban, míg a burzsoák az ú puceos gyermegeit házasságra nevelte. Nem dolgozott a burzsoá lány semmit a polgári társadalomban, az életének minden megnyilvánulása csak azt célozta, hogy férjét fogjon magának és az apja pénzének segítségével minden belső vonzalom nélkül sikerüljön bejutnia a házasság révébe. Hát ezen az állapoton változtatni kell. A szocialista társadalomban magától megszűnik a hozomány erkölcsétlen és cudar rendszere. Olyan állapotok fognak kialakulni, amelyek lehetővé teszik, hogy a dolgozó férfi és munkás nő minden külső segítség nélkül a munkájából tarthassa el magát. Miután a nő dolgozni tud, nem kerül gazdasági függősébe a férfival szemben, a férfit pedig nem vonzza a hozomány, ennek folytán önállóan, minden befolyás nélkül a házasságot meg, hogy kivel osztják meg az életüket. Az állam minden kezdeményt megad a házasság megkönnyítésére és a gyermekek nevelését minden eszközzel előmozdítja. Rávidesen ez változatlan és a szocialisták álláspontja a házasságról. Aki ezt meggyezt magának, az fölényesen és megvetően siklik el a tudatlan emberek ostoba meséje felott.

Aki pedig rosszszarkaratulag terjeszt ezeket a híreket és inzultálja a nőket, azokat rögtön le kell fogni s forradalmi törvényesítéssel el kell állítani.

Egy pár sárga színű teljesen egyforma, 5 éves, hibátlan A R A B S teilver kancza és egy jókarban levő kocsi ELADÓ. Cím a kiadóhivatalban.

HIREK.

N A P T A R.

1919
Április
10
Csütörtök

A nap két 5 óra 34 per-
kor, nyugszik 6 óra 32 per-
kor.
A hold, két reggel 8 óra 28
perkor, nyugszik éjjel 11 óra
56 perkor.

A várostanács első ülése. Tegnap este a városháza dísztermében tartotta első ülését a tanácsköztársaság helyi alkotmányos szerve: a városi tanács. A diadalmas eszme a tegnapi nappal a tökéletes megvalósulás nagyfontosságú aktusához ért. A helyen proleára a város jóváírnyítása, a város proleáradereinek megvédelmésének feladata sulyosodik. A gyűlést Szeff elvtárs politikai megbízott nyitotta meg. Elmondotta, hogy a várostanács megalkulását a város új korszakba lépett. A várostanácsra nagy és súlyos feladat vár, mert tökéletet várja a városnak annyi időn át ki megsztartott, ehez és rongyokban járó proleáritásusa — sorsának jórafordítását. Ez a feladat annál nehezebb, mert az ország a hosszú háború alatt mindenből kifogyott s most már egyébb feladat nem marad, mint igazságosan szétosztani a meglévő. A gyűlés napirendjén a város Tanácsának intéző bizottságának és a járási Tanács intéző bizottságának megválasztása szerepelt. A város tanácsának intéző bizottságába a következő elvtársakat választották meg: Szeff József, Marvalics József, Samuely Ottó, Polai János, Fáyosi Lajos, Ráth Ferenc, Dr. Havas Hugó, Brónyai Lajos, Adler Béla, Földes Miklósné Sinkovics Sándor, Dr. Podor Aladár, László Vilmos, Savanyú Ferenc, Kleinfeld Ignác, Verem István, Dömös Gyula, Pländer Boldizsár Jácóris Lajos, Tiboly József, A járási tanács intéző bizottságának tagjai Szeff József, Marvalics József, Wugrinecz Károly, Polai János, Pozner Izidor, Tóthi Lajos, Brónyai Lajos, Dr. Elek Mór, Tóth György, Dr. Bartha József, Jancsecz Imre Beck, Soma, Zsolár Gyula, Balázs Ernő, Földes Miklós, Baron' Ferenc, Rárány Antal, Horváth János, Szepes Dezsőné, Viágy János, Jij, Pländer Boldizsár, Viola Ignác, Kom-marszka Frigyes, Arany Lajos, Kovács Endre, Szedlmayer Ferenc, Páfi Zsigmond, Rozsánica Erzi, Országy György, Flumbort Muczer György elvtársak lettek. A szavazás megjelése után Földes Miklós elvtárs hirta fel a tanács figyelmét arra a nagy feladatra, hogy a falvak népének kultúrsvizonyait minden aréval és eszközlel emelje fel. Szeff elvtárs Földes elvtárs beszédére válaszul felhívta a tanács tagjait, hogy foglalkozzanak Marx és Engola műveivel, hogy az eszmet, minden ember boldogságát, megismerjék a gyakorlatban valósitani. Szeff elvtársnak lelkes beszéde után Brónyai elvtárs beárta az ülést Holnap délelőtt 11 órakor a járási tanács intézőbizottsága tart ülést.

A házibizalmiférlak kötelességet. Tegnap délután a házibizalmiférlaknak és nőknék olyan tömege gyűlt egybe a városházán, hogy a nygterem szűknék bizonyult befogadásukra. Tájékoztatásul tehát itt közöljék a házibizalmiférlak kötelességet: A házibizalmiférlak állítják ki az egyes cikkekre szóló utalványokat; kötelességük megvizsgálni, hogy az illető lakosnak a kárt árúci-kekre tényleg szüksége van-e. A bizalmiférlak joga van a tényleg fennálló szükségéről a lakásban meggyőződni. A kis raktára való tekintettel a bizalmiférlak csak a legszükségesebb esetekben utaljanak ki árut. Luxus-cikkekre utalvány nem állítandó ki. Minden bizalmiférlak utalványkönyvet kap. A könyvben levő lapok leszkaltított részét a bizalmiférlak kiöltve és aláírva a lakosnak adja át, aki az utalványt az élelmiszere hivatalban elhelyezett kereskedelmi bizottságnál látatásosán végelt bemutatni tartozik. A betelt könyvecské a keresek bizottságnál leadandó. — A bizalmiférlak működését a direktorium esetenként kiküldöttek útján ellenőrzi. — Az üzletben a maximált cikkek árnyezské ki van rögzeeztve. A cikkmelésnél magasabb árat a kereskedők nem kérhetnek. Visszaélés esetén

A dolgozó nép házát és földjét a szocialisták nem veszik el.

az illető kereskedőt a kereskedelmi biztosság fel kell jelenteni. A maximális árak áthágóit forradalmi törvényszék elé állítják, — itt említjük meg, hogy azok, akik ma nem kapnak utalványkönyvecskéit, azt holnap délelőtti a hivatalos helyiségben átvethetik.

— A díktálura elvénél. Tegnap számunkban megírtuk, hogy Szepetkenen a vörös hadsereg három katonája lerészegedett és önkénylűleg rokvíralt, amióltal a vörös hadsereg jóhírverét és becsületét veszélyeztette. A nagykanizsai vörös ezred kifejezett kívánságára a három katonát forradalmi törvényszék elé állították. A törvényszék tegnap tárgyalta a díktatura e három orvtámadójának ügyét, akik proletharhoz és vörös katonához nem méltó magatartásukkal nagyban veszélyeztették a prolethariatus érdekeit. A forradalmi törvényszék melynek tagjai *Viaszák és Kőcsán* elvtársak voltak, *Varga, Orbán és Kállai* vörös katonákat az alkoholizálom megszegésében és még súlyos fegyelmeztetésben mondtotta ki büntőre. A törvényszék *Varga Jenőt*, aki bizalmi férfi volt, *egy évi, Orbán és Kállai* pedig hal-hal havi fogházra, továbbá mindhármukra a vörös hadseregtől való kizárást írtelte. A három vörös katonát beszállították a fogházba, ahol rögtön megkezdék büntetésük kiolvasását.

— Barátoknak a vörösek és a szerbek a demarkációs vonalon. Az utóbbi napokban Nagykanizsán mindenféle röhírhöz terjedtek el azokról az állítólagos kegyetlenkedésekről, melyeket a demarkációs vonalon álló szerbek követnének el. Az egyébként szerb uralom alá kívánkozó remegő burzsoák azt hiesztelik, hogy a szerbek akasztanak és minden ok nélkül emberekre lövöldöznek. Az ilyen hazugságokkal szemben kétségtelesen forrásból értesülünk, hogy a szerbek részéről semmiféle atrocitás nem tapasztalható. Sőt a helyzet a mi szempontunkból a lehető legreményteljesebb. A Barcs—Szigetvár közötti határvonalon állandó a barátságos érintkezés és a mi vörös járőrünk és a szerb járőrök között. Nemcsak a szerb legénység, de a szerb parancsnokság részéről is hangsúlyozzák, hogy nekik abszolúte nincs témaadó szándékuk s hogy mi se lépünk fel velük szemben támadással. Katonáinknak a szerbek sokszor adnak dohányt és más, szükséges dolgokat. Katonáinknak odakinél általában jó dolguk van. Úgy az élelmezés, mint az elszállásolás kifogástalan. A lakosság a legteljesebb szeretettel és bizalommal viselkedik a prolethadsereg iránt.

— Tizenöt özetlet szocializáltak. Az özetlet szocializálása és az árukeszletet észzeírása már befejezést nyert úgy, hogy az özetletre ma reggel már megnyitják s megindul az özetlet forgalom. A direktorium határozataivala folytán egyelőre nem szocializáltak az összes leltározott özetletet, bár a nem szocializált özetlet is majdnem oly elbánás alá esnek mint azok, amelyekkel közlatalomba vettek. Az özetlet árut csakis a házibizalmiférjak utalványára adhatnak ki, amely utalványok a hiányzó áruk fedezésére szolgálják. A szocializált özetlet vezetését a termelő biztos látja el az egyes özetletekben választott ellenőrző munkánásnokok együttműködésével. Nagykanizsán egyelőre csak tizenöt özetletet kommunizáltak, amely cék névsora a következők: Schöngar és Preuss, Hirscher Testvérek, Hoffmann és Franck, Deutsch József, Bühm Antal, Kisfaludi és Kraus, Schwarz és Tauber, Stram és Klein, Walics és Deutsch, Weisz Jakab, Bettelheim és Guth, Fischer és Bäder, Rosenfeld Adolf, Fiai, Hirsch és Szeged, továbbá Beck Henrik. A nem közzétűsgelti cikkeket árusító özetletben már tegnap óta minden korlátozás nélkül lehet vásárolni s ezekben nem is lesz utalványrendszer.

— Lämpavasra vetők. De a legelsőre ám azokkal a feketelőkkel ellenforradalmi bérencikkel, akik a tájékozatlan falusi nepet állhírekké akarják megtevésztetni. A régi rozzainok néhány bérence bejárattja a vidékeket és amikor senki sincsen a falu, arról sugnak boros mecsket, hogy a szocializmus

megbukott. Aki ilyen bérencel összeneked, ne sajnálja a fáradságot s jelentse fel, ha pedig meg akarja lepni, ne sajnálja torkon fogni és gondoskodni róla, hogy a forradalmi nép-törvényszék elé kerüljön. Hiszen meg a régi, pocéta világban is irították a veszeit kutyák. Ezeket a veszeit kutyákat ki kell irítani, mert ezek minden proletharnek fizetelt, lepenzelt ellenségei.

— Tömegesen szöknek át hozzánk a szerb katonatestvérek. Megbízható forrásból kapott információk szerint úgy a somogyi, mint a baranyai és a tolnai demarkációs vonal mögött álló szerb katonatestvérek tömegesen szöknek át hozzánk és ama kivétel-ságuknak adnak kifejezést, hogy be akarnak lépni a nemzetközi vörös hadseregbe.

— A katonai alreáliskolában folytatni fogják az oktatást. A hadügyi népbiztosság táviratilag közölte a nagykanizsai direktoriummal, hogy a katonai alreáliskolában a tanítás továbbra is rendszerezen folytatandó. A távirat szerint az alreáliskola internátusa továbbra is a hadügyi népbiztosság közvetlen irányítása alatt marad, ezzel szemben az ott elhelyezett növendékek élelmezéséről, továbbá ruházati cikkeik, valamint a szükséges cikkeik és anyagok beszerzéséről és javításáról a direktorium tartozik gondoskodni.

Ma megnyitnak az özetlek. A kereskedelmi biztosság közli, hogy ma az összes özetlet — az angrúzözetek kivételével — megnyitandók.

— A póstatakarékpénztár betevőinek személyazonosság igazolása. A postatakarékpénztár direktóriuma 1118/1910. sz. rendelkezése szerint a postatakarékpénztár betevői személyazonosságukat, a meg nem szállott területen levő bármely posta hivatalnál igazolhatják. Ha a betét 2000 koronát meg nem halad, a személyazonosság igazolása nem szükséges; 2000 koronától 50000 koronáig terjedő betétek tulajdonosai pedig 14 nap alatt kötelesek személyazonosságukat igazolni, mely igazolás céljára a nyomtatványokat a postatakarékpénztár küld meg a postahivataloknak. A csekszámla tulajdonosok közvetlenül kapják a postatakarékpénztártól az igazoló nyomtatványt.

— A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjgyelete ezután közli tagjaival, hogy működését a jelenlegi politikai viszonyok között is zavartalanul folytatja, a segélyeket rendszeresen kifizeti, így tehát aggodalomra egyáltalán nincs semmi ok. Az egyelet a kormányzó-tanácsnak nem áll szándékában felfüggesztését, előreláthatólag a rokkant- és agkori biztosítás megvalósításánál a munkásság ezen legnagyobb jóléti intézményére fontos hivatás van. A régi tagok jogai mindenben megóvotok, mert is a tagok tagsági kötelezettségeiket pontosan teljesítik.

— A Ög, ez a minden felfaló valami a témája annak a remek társadalmi drámanak, melytől ma és pénteken mutal be az Uránia remek műsor keretében. A főszerepet a legjobbabb filmművésznő *Lóth Illa* játsza, ki ezúttal tüneményével is briliáns tag.

— A nagykanizsai háborús segélyezés biztossága (*jóélt biztosság*) felhívja a város mindazon *közsegélyezésre szorult személyeit*, (az özvegység, betegség, rokkantság folytán keresetképtelenséket, a hadi árkvárt, a többgyermekes háziözvegyeket, hadifoglyalétségeket és egyéb vagdánytalanoakat) akik ettől a biztosságtól eddig segélyezésben nem részesültek, hogy segélyigényeiket *április 13-án délután* a biztosság irodájában (Zrínyi Miklós utca polgári iskola földszint 4. számú terem) *hátköznaponként a 9-12 és d. u. 3-6 óra között* jelentsek be.

— A lakáshivatal ma, 10-én és holnap 11-én a munka őszetorlódása miatt nem fogadhat feleket.

— A nagykanizsai hadirokkantok, hadifoglyak és hadilásos hadifoglyak ügyosztálya (Kisfaludy Márton rokkantügyi előadó osztálya) a városához II. em. 32. szám alatti helyiségéből április 12-étől kezdve a Kosuth-utca-terti mentelep-laktanyába teszi át székhelyét.

— Változás a Déli Vasut Üzemében. Április 1-től kezdve a Déli Vasut nagyobb állomásain a gyors és teherár felvétele, valamint ezek kiadása hétköznapiakon reggel 7 óráltól 12 és délután 1 óráltól 4 óráig történik. Délután 4 óra után gyors és teherár sem szállításra fel nem adható, sem pedig megérkezett árú át nem vehető.

— Felhívás. A nagy aprópréz hiányára való tekintettel a város pénzügyteheranyagbörzés 200 koronát és 25 koronát, valamint más nagyobb összegű papírpénz bankjegyet tudnak csak beszerezni. Miután tudomására jutott, hogy egyesek flogat a 25 és 200 koronás bankjegyek elfogadásától idegenkednek, közöljük az érdeket összes elvtársakkal, hogy ezek ép oly jó bankjegyek, mint a 20 vagy 10 koronás bankjegyek, miért is minden elvtárs teljes értékében elfogadni tartozik. Aki ez ellen vet, forradalmi törvényszék elé állítatik. A direktorium nevében: pénzügyi politikai megbíró.

— Kávéházi árak. A ravior rendszer. A Munkástanács által bevezetésével új kávéházi és éttermi árak léptek életbe, a jóváhagyott árak a következők: A tejeskávé délután 120 K, fekete v. kapuciner 1 K, tea citrommal 250 K, tea: tejjel 250 K, tea minden nélkül 150 K, csája v. grog 3 K, tea pohárban 1 v. 120 K, csokoládé, csacó 3 K, lótt tojás 1 drb. 180 K, tojás rántva 1 drb. 2 K, 1 drb. szalonna 2 K, 1 drb. kenyér 20 fill., 1 drb. tejes kenyér 70 fill., használt kártya 1 sz. 2 K, új kártya 1 sz. 6 fill., domínó 1 sz. 1 K, málnaszörp szódavál 2 dtl. 180 K, limonádé 2 dtl. 180 K, szalmi 7 K. Zsenél minden adag 20 fillérel drágább. *Élelmezési árak*: Halak 15 K, sonka 10 K, franciaszelet 10 K, nyelvek 8 K, borjú és sertésúj 10 K, marhasült 8 K, béciszelet, naturalszelet, rostélyos 12 K, bamsztek rúliszók, illés 13 K, való tojással 7 K, sóka v. laboda, pejsli 1 túkrtojással 650 K, 1 túkrtojással külön 2 K, borjú, marha, v. sertéspörkölt 7 K, sajtok 3 K, francia compót 8 K, párolt szilva 5 K, torták, 1 szelet 3 K, sült tésza 250 K, főtt tésza 180 K, saláták 150 köret főzelékek 150 K, 1 drb. palacsinta 120 K, omlett 1 személyre 10 K, 1 drb. cukrász sütemény 150 K, főzelék feltéttel 650 K, marhahus mártással 7 K, levesek 1 korona.

Stájerországban szocializálnak.

Graz, április 9. Tegnap Grazban kommunista gyűlés volt, amelyen kétezeröttszázan vettek részt. A gyűlésen a donavicki eseményekkel foglalkoztak. Az odavál alpesi bánnyatárelmet-munkásai és igazgatósága között ugyanis az élelmiszerek kincsása miatt konfliktus támadt. A munkások látva az igazgatóság habozó magatartását, elmozdították az egész igazgatóságot, a hányát pedig szocializáltak.

Pártügyek.

— A kereskedelmi alkalmazottak sport kedvelő tagjai felkértek, hogy folyó hó 10-én délután 5 órakor az egyesület helyiségében Szocialista Club jelenjenek meg.

— A tanulmányok csoportjának vezetősége felkéri a csoport összes tagjait, hogy ma délután 5 órakor a Munkás Olthon helyiségében jelenjenek meg.

— A cipész-munkások szakszoportja folyó hó 10-én este 7 órakor rendezes havi taggyűlést tart. Kérjük a tagokat pontosan megjelenni sziveskedjenek. A vezetőség.

Nyílt-tér.

Mindazon jóbarátjaimat és ismerősömet kikölti személyeimen búcsút nem vehetünk, ezúton kérem, tarisának meg ajvas jó emlékeztülébe.

Ney Miksa és családja.

APRÓ HIRDETÉSEK

Eladók nagytasú amerikai ringlet Plymouth roks; valamint sárga Orpington tenyészképes fajkakasok. Időnként tenyésztések kaphatók, Kazinczi-ulca 49. 1199

Vidékre, három tagu családhoz főzni is tudó leány vagy hadiözvegy kedvező feltételek mellett lehetőleg azonnalra kerestetik. Családja bányászati biztosítva. Cím megjelölhető a kiadóban. 1204

Fiatlebb leány kis háztartásba nappalra felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

— Megérkeztek a tavaszi és nyári divatlapok *Fischel Fülöp Fiai* könyvkereskedésbe.

URANIA mozgóképpalota

Köszvényi-s. 4. Telcelon 258

Csütörtök és péntek. Április 10. és 11.

Lóth Ila és Peterdy Klára

a magyar filmművészet reprezentánsai felépítével a

GÖG

társadalmi dráma 4 felvonásban.

És a remek kísérő műsor.Előadások hétköznapokon: 5 és 7 óraker. Vasár- és ünnepen: 3, 4^{1/2}, 6 és 7^{1/2} óraker.**Varrodámat**

Sugár-ut 8. szám alá
Dr. Rothschild ügyvéd házba
helyeztem át.

Baron Miczi, női-szabó.**Elsőrendű muraközi****mén- és kanca-csikók**

állandóan kaphatók 1008

Szoliva Jánosnál, Murakeresztúr

Garamvölgyi és Szemere

dohánynagyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka
hüvelyeket, szivarka papirokat, szivar-
és szivarka szopókákat, szivarka- és
dohánytőrccákat, — levélpapirokat és
:: képeslap udjóságokat.

Pontos kiszolgálás!

Bélyegáruda!

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a Zala kiadóhivatalában

VILÁG nagymozgószínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Vasárnap, hétfőn, kedden. Április 13-án, 14-én, 15-én

Azaranyember

Jóhal Már örökösön regénye 4 felvonásban.

Vasárnap délután 10 óraker

Ijúsági és diákelőadás!

Jegyek csütörtöktől előre válthatók.

Előadások hétköznapokon 5 és 7 óraker vasárnap 1^{1/2} 3, 4, 1^{1/2} 6 és 7 óraker.**Ügyes kifutóleány**
felvétetik a Zala irodájában!**Gazdák figyelmébe**

Bérlével — Elbocsátási bizonyítvány
Napszám-kimutatás — Napozám-
könyvecskék — Előjegyzésiköny-
vek — Szelvényes könyvek és
egyéb gazdasági nyomtatványok

Kaphatók: FISCHEL FÜLÖP FIAI

könyv- és papíráruházban — NAGYKANIZSÁN.

ZALA nyomdavállalat**NAGYKANIZSA**

TELEFON 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet**papírárukészítés.****Mindennemű nyomtatványt a legizlésesebb
kivitelben készít és legpontosabban szállít**

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és Hírdetvényt: Nagykanizsa, Bugár-ut. 4. szám. Szerkesztőség és Hírdetvényt: telefonszám 78. 1. Nyomdai 112.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Közlési Árak: Hét napos ára 80.— Korona Pál ára 25.— Korona Negyed ára 20.— Korona Egy hónapra 750 Korona

Várbeborult szömekkel

és habzó szájjal kullognak a csendes falvak házárosai mellett a hiénák és vesztepségüknek kinzó nyálát szét akarják löccsentesíteni a falvak dolgozó emberei között. A ledöntött, gyilkos, kiszíjolózó kapitalista uralom bestái még mindig nem tudnak beletörődni a munka győzelmébe, még mindig nem látják, hogy a üdöglátlanok, a kegyetlen kizsákmányolók ideje lejárt és megragadnak minden alkalmat, hogy aknáikat elhelyezzék a proletáriátus fiatal társadalmának épülete alá.

A „hiénák”, akik nem elégették meg, hogy évezredekent át a dolgozó milliók esontjainak velőjéből hizlalták kövérre renyhe testeiket, még mindig remélnék, még mindig azt hiszik, hogy azokkal a sötét hazugságokkal, amelyekkel oly sokáig rabláncban tudták tartani az embereket, — ismét le lehet tiporni a felszabadított **igazságot**.

A falvakban izgató emberek járkálnak és a falusi népek, amelyet eddig buaságban, a felvilágosultatlanság sötét-ségében tartottak, ostoba, rágalmazó hazugságokat mesélnek a proletárok uralmáról. Azt beszélik a hazugságnak ezek a sötét apostolai, hogy az új társadalom elviszi a falusi emberek kis házáit, elviszi fölük a szarvasmarhákat, a földet és el fogja venni a falukat.

A nép, a falvak egyszerű népe, a megdőlő kapitalista hatalom olynyom politikájára „következtében” nem juthatott ahhoz, hogy a tudás becsületese munkájával felvilágosították volna őket arról, hogy mi tulajdonképpen a kommunizmus, hogy mik azok a szent eszmék, amelyek megvalósulása magával hozza a dolgozó emberek boldogulását. Ezért nem csodálható, ha az izgatók gyalázatos hazugságai egyes helyeken izgalmat és nyugtalanságot keltenek.

Ezek a bujkáló fenevadak nemcsak Sárosmegyében, a Dunántúlon is dolgoznak: Nagykanizsa környékén is megpróbálkoztak már — eredmény nélkül. A soproni földműves proletárokat azzal az alávaló hazugsággal izgatták fel, hogy a kormány kivágatja a szőlőtökéket. Ilyen és ehhez hasonló bűrgyű hazugságokat hirdetnek a burzsoázia fizetett ügynökei a falusi nép között és ezek a lelketlen gazemberek nem törődnek azzal, hogy igazságukat a falvak dolgozó népet a proletárkatonák fegyverrel elé kergetik.

Nem törődnek vele. Sőt éppen ezt akarják. Zavart, szűzhúzást, vért és nyálát akarnak ök. Így szeretnék visszaillesíteni régi, kiszíjolózó uralmukat. De

— amint az eddigi példák mutatják — ma már nem így verik a cigányt. A proletáriátusnak erős és szervezett hatalom van a kezében: a **vörös hadsereg**, amelynek minden tagja verével is kész megpecsételni a **vörös zászlóra** tett esküjét. A proletáriátus, amelyen erővel dolgozik az új társadalmi rend felépítésén, éppen olyan **elszántan fogja letiporni azokat, akik ellene dolgoznak. Az izgatókat haláltünetessel fogjuk**

kiítani és a proletártársadalom nem fog visszarettenni attól, hogy **véresen toroljon meg minden akcióit, amely őt az új, boldogabb világ kiépítésében akadályozni merné**

Ezt vegyétek tudomásul a lelketlen verszopó izgatók, vegye tudomásul a buzsoa társadalom és **vegye tudomásul a falvak dolgozó népe, amelyet mi testvéri szeretettel akarunk keblünkre ölelni.**

A bolsevizmus diadalmas előnyomulása.

Megzdőlött az olasz proletáriátómeleg.

Genf, április 10. Az olasz proletáriátómegeket már nem lehet megszlogos szavakkal a tétől elteríteni, nem hallgatnak már Sonnino és Orlando szavaira. Az olasz proletáriátómege az egész olasz földön magához ragadta a hatalmat. A munkástanácsok mindenütt megalkultak és ezek képezik Olaszország valódi erejét. Milánóban teljesen a proletárság kezébe ment át a hatalom. Minden olasz városban egyre erősbödik a kormányellenes mozgalom is. Szavazásban néhány napja 30.000 főnyi tömeg tiltakolt a kormány ellen.

Berlin, április 10. A római szociálista párt elhatározta, hogy szolidáris a német forradalommal és Cuhk jelűül általános sztrájkot rendel el. Noha a kormányhatóságok megtiltottak minden tiltást, vasárnapra mégis nagyobb szabású demonstrációt szerveztek.

Lázosság Egyiptomban és Juddában.

London, április 20. A „The Labour Leader” című angol munkáslap rámutat arra, hogy az angol imperializmus tulengése meghozta azt az eredményt, hogy Anglia rövidesen elveszíti világhatármi állását. Megállapítja, hogy a lelketlen angol imperializmus idegen

népeket hajtott igába. Ennek következményei most mutatkoznak. Így Egyiptomban és Angliában olyan erőteljes angolellenes mozgalom észlelhető, amellyel a reápolitikának számolnia kell.

Hienn, apr. 10. A *Seco* londoni jelentése szerint az egyiptomi általános tisztviselősztrájk következtében újabb tiltásokról és összejövetelre került a sof a katonák és a sztrájkolók között. Kalórnban a tiltású sztrájkolók előbb az utcán, majd a házakból lövölöztek. Végül a katonaság csak nagy erőfeszítéssel tudta a rendet helyreállítani.

Ausztriában terjed a sztrájk.

Bécs, április 10. A posta, táviró és telefon alkalmazottak követelési ügyében ma delután lesz a döntés. Ha a döntés kedvezőtlen lesz, a posta, táviró és telefon alkalmazottak sztrájkba lépnek. A wülersdorfi muniógyár valamennyi munkása sztrájkba lépett. A tisztviselők szintén anyagi követelésekkel állottak elő és csatlakoztak a sztrájkolókhoz.

Szerbiából az öklöknek a hadifoglyok.

Kaposvár, április 10. Péca környékéről 50. bolgar katonát becsatlakoztak Kaposvárra, akik elöndték, hogy szerb hadifoglyokból szűktek meg.

Működik a forradalmi törvénszék.

Bécs, április 10. Egy bécsi lap tudósítja előtt Rákos Ferenc a budapesti forradalmi törvénszék elnöke a következőket mondotta:

— A forradalmi törvénszék épp oly szigorral lép fel a burzsoa, mint a személyi proletár ellen, amelyek az új rendet veszélyeztetik és akik ellen éppen ezért a legdrágábbban kell eljárni. A burzsoa részéről az a népbizonyíték, hogy vagy szabotázst követ el, vagy nyíltan szembeszáll a forradalmi kormányzatnacs rendelkezéseivel. A személyi proletár, amely alati nem szervezett proletár értek, az új idők izzó atalakulását fosztogatásra és rablásra használhatja fel. A forradalmi törvénszék leikusokból áll intézmény: tisztán munkásokból és katonákból áll. Helyettek azonban olyan igazságosok és találok, hogy nem egy hivatásos bír tanulhatna fölük meg szakkérdésekben. Az ítélet meghozásánál csak a proletárostályi érdekét tartják szem előtt. Ezt pedig csak a munkások és katonák érzik át igazán. A büntézés statisztika a forradalmi törvénszék működése óta állandan csökken, amit nem csupán a szigorú büntetéseknek kell betudni, hanem a legszigorubb alkohol tila-

lornak. A legtöbb büntetést a forradalmi kormányzatnacs ócsárai és rémhírek terjesztői követik el.

A forradalmi kormányzatnacs

51. számú rendeletében a munkásbiztosítások ügyét a szociális termelési népbiztoság és a földművelésügyi népbiztoság hatásköréből a munkaügyi és népbiztoság hatáskörébe utalta át.

Ruszkra-Krajna vörös hadsereget szervez.

Budapest, április 10. A ruszka-krajnai népbiztoság a következő rendeletet adta ki: Ruszka-Krajna területén haladókatlanul meg kell kezdeni a ruszka-krajnai vörös hadsereg megalkítását. A vörös hadsereg egy hadosztály keretében Máramaros, Ugocsa, Bereg, Ung, Zemplén, Sáros, Szepes és Gömörmegeben alakítandó meg. A vörös hadsereg székhelye Munkács, nyelve pedig a ruszin.

A belügyi népbiztosság Zalamegyét közigazgatásilag kettéválasztotta.

Hét járás Nagykanizsához, öt pedig Zalaegerszeghez tartozik. Kétlón megyei tanácsok alakulnak.

A sokáig vajdudó ügy végre dillőre jutott. A belügyi népbiztosság végérvényesen úgy szabályozta Zalamegye közigazgatását, hogy a régi vármegyei hét járás Nagykanizsához, öt pedig Zalaegerszeghez tartozzon. Nagykanizsa város proletárságának régi és jogos követelése ment elzellesebbé. A proletárságnak olyan mullia van Nagykanizsán, hogy már ez is prezesidéliai Nagykanizsai arra, hogy megveszkelhelye legyen a hozzá kereskedelmileg, közzgazdaságilag és közlekedéssel már régen tartozó jársoknak. A belügyi népbiztosság távirata, amelyre egészen objektív lélettel rá lehet mondani, hogy gordulási csomót vágott ketté, a következő:

Direktorium Nagykanizsa.

A zalaegerszegi direktoriumnak a következő táviratot küldtük:

— **Elrendeljük, hogy Nagykanizsa a hozzá beosztott hét járással külön megyei tanácsot, valamint önként is külön megyei tanácsot alakítsanak a Zalaegerszeghez beosztott öt járásból.**

Landler Jenő s. k.
belügyi népbiztos.

Vágó Béla s. k.
belügyi népbiztos.

A mai napról kezdve tehát a nagykanizsai, pacsai, lefnyei, keszthelyi, alsólendvai, perleki és csáktornyai járás közigazgatásilag végérvényesen a Nagykanizsán székelő megyei tanács hatásköré alá tartozik. A megyei tanács megvalósulása már a legközelebbi napokban meg fog történni, úgy, hogy az néhány nap múlva meg is kezdli működését. Itt említtük meg, hogy Sonmogymegye csurgói járásának egy része, amely közzgazdaságilag és közlekedés tekintetében szintén Nagykanizsára van utalva, szintén Nagykanizsa megyéhez kíván csatlakozni. Ez irányban a tárgyalások már folyamatosan vannak.

Megállapítjuk, hogy a tanácsközbizottság első pár heti uralma meghozta azt, amire azelőtt csak mint egy álomra gondoltunk: a közigazgatási copl, a megye, mint „lörte-helmi” alakulat végleg kiszervezett.

Fegyelem a letenyi vörös hadseregben.

A Japostávok télen a vörös csapatoktól. — A letenyi járásban győzött a szocializmus. — Sneff elvtárs nyilatkozata.

(Saját tudósítókól!) Sneff, Marvalics és Matyko elvtársak tegnap olyan impuziósokká tértek vissza letenyi utjafőről, amely minden proletárban megelégedést és örömet kelthet: a vörös katonák közi teljes a rend és a fegyelem; a letenyi járásban pedig a tanácsváltás után minden küzdelem nélkül győzött a szocializmus lista. Sneff elvtárs a letenyi utjafőre a következőkben nyilatkozik a Zala-Népakaratt munkatársai előtt:

Tegnap délután megvizsgáltuk a letenyi vörös csapatokat és a legteljesebb és legpéldásabb rendet és fegyelmet állapítottuk meg. A vörös csapatoknak a szembenálló szerbekhez való viszonyára jellemző a következő eset: Forács István, a letenyi vörös katonák parancsnoka 8-an és 9 órakor és félj 11 órakor a Mura hidján keresztüljohozt a szerb csapatokhoz és felszóllított őket, hogy a Murától fávollásik el azonnal azt a csónakot, amelyvel valami tervük lehetett — meri elleneszeren csapataival megátmadja őket és egész Muraközöböl kiveri őket. A szerbek láthatóan megremültek és teljesítettek a parancsot. Marvalics és Matyko elvtársakkal buzdított és lelkesítő beszédekkel intéztük a példás rendben összegyűlt vörös katonákat, mire azok megessékültek, hogy ha kell, vértük is ontják a szocializmus eszméjéért, a világ proletárjainak felszabadításáéért; ha kell, kiverik a szerbeket Muraközöböl; és

Zagrebb meg sem állnak. Azzal a meggyőződéssel váltunk el a dérek vörös katonáktól, hogy a proletárekdek védelmére mindig készek van látni. Ezután a letenyi tanácsváltások színhelyére mentünk és itt is csak a legmegnyugtatóbb tapasztalatok a választások a legnagyobb rendben folytak le és a hivatalos lista teljes győzelmével végződtek. A letenyi járási tanács előtt is tartottunk beszédet, aminek befejezésével megválasztottuk a megyei tanácsba, a kiküldötteket. Örömmel állapíthatom meg, a szocializmus az egész letenyi járásban a legteljesebb győzelmet aratta.

Matyko elvtárs, a hadügyi népbiztosság nagykanizsai politikai megbízottja ma a következő táviratot kapta:

— A demarkációs vonalon jelenleg szolgálatot teljesítő katonák közül jelenleg senki sem szabadsgolható tartósan és senki nem szerződés le. Mindenki köteles helyén maradni. A nagykanizsai direktorium által leszerelt és tartósan szabadsgolt 3 korosztályi tényleges szolgálatra azonnal behívandó.

Sneff elvtárs táviratával kapcsolatban kijelentem, hogy a nagykanizsai direktorium senkint nem szerzeli le: a három korosztályt az előbbi kormány rendelkezése az illetékes katonai parancsnokság szabadságot. Bevonulásukra az intézkedés már megtörtént.

Szocializmus, kommunizmus, anarchizmus.

A jövő fejlődésnek három nagyjelentőségű etapját jelzi ez a három fogalom. A fejlődés utja virágos, tisztá és nagyvonalú: a ma lal a-ított, egymást maró, egymás loptrására tervköz emberből meg kell születnie az igazi embernek, a felsőbbrendű embernek, akinek egész lényében, érzésében minden idegében és agyánán minden tekervényében kitörőhatetlenül benne kell élnie „annak a parancsnak, hogy semmit a másik ellenére, de mindent a másikiért.”

A kapitalizmus, a szabad verseny, a ezért való küzdelem állított ajlistotta az ember, állattabbá az utolsó állattal, amely legelőbb a saját feltéjét nem bántja. Az oroszlanok nem gyilkolják egymást, de a felrevoztelt emberek öt-éven át minden erejükkel és képességükkel arra fordítottak, hogy eszközü-

ket és módokat találjanak a minél nagyobb-arányú embergyilkolásra.

De a tömegek feleszméltek. Meglátták, hogy a sárga arany az, amely kivételzei az emberiséget emberi lényéből. A tömegek, hála mindazoknak a nagyoknak, akik a bajokat meglátták és utat mutattak és tán még több közönséget annak a sok kis profétának, aki a világ minden táján elvetette és táplálta a leg nagyobbakat tanítást, amelyekből tavasz, drága és féltelt virágként kiszökött a pipacs-színi szocializmus — a tömegek ráleptek a helyes utra.

Ma a szocializmus megvalósulásának korszakát éljük. Azót a korszakát, amelyben hatalmas, nehéz pengő kaplacsúttal lapitjuk össze a kapitalizmus hordozóját: a burzsoa társadalmat. Ma nagyvonalú, hatalmas

és lengőzöléségű vonalakban haladunk a következő világ, a kommunizmus felé.

A tiszta kommunizmus fasz az emberi lelkek és erkölcsök igazi választó víze, amelyben a kapitalista rendből örökdött meglátások és szemek kiveznek, ahol nem lesz gazdasági érdek és nem lesz létért való küzdelem. Az emberek lelkéből kivész a gyűlölet a kenyérrigység, a másik bántására hajtó őstien s így alakul és nemestül az ember folyton föléle és megszüntül a felsőbbrendű ember.

Ha már az emberekből kipusztult a rossz ha a más ember ellen törésnek meg a vágya is kivessét az emberi lélekből, akkor, természetesen nem lesz szükség törvényre, akkor minden ember-jelke maga lesz a törvény s. akkor elkövetkezhetik a legideálisabb államforma: az anarchizmus. Az anarchizmus nem emberek gyilkolása, ahogy az a közutdában él, de a társadalmi együttlétt olyan formája, amelyben nincs és nem kell erőszak; nem lesz törvény, nem lesz bürtön és nem lesz győzelem hatalom.

A megvalósulás idejét jósolni lehetetlen. Egy bizonyos az Átalakulások megkezdése csakis forradalommal mchett végebe a múltban; de felsőbbrendű ember nélkül anarchizmus átalakulása nem létezik. Aki anarchista tanokat hirdeti, az az emberiség gyilkosa.

Mindozt pedig azért tartottuk emondandónak, hogy meg ne tévesszen senkint a Budapestben utjonnan megalakult anarchistapárt. Annak a tagjai nemhogy anarchisták, de még szocialisták sem. Annak a tagjai a lipótváros méltó buraukat elért: unsozás és arisztokraták degenerált, dicsőségösen legázolt senkije. Azok még azt sem akarják ami ma van, nemhogy anarchisták lennének.

Ok látjuk, hogy a proletariattussal szemben feltápaszkodni: lehetetlen s azt gondolni, ha jobbra nem lehet megbuktatni a társadalmiság proletariattal, talan majd halra kerül. Tévednek. A proletárság eleve is kötelehátra lélti őket.

Magyarok Prágában!

Nagykanizsa, április 10.

Urak, magyar képviselő urak küldöttségben jártak Prágában és arra kérék a cseh szölvök kormányt, hogy a cseh hadsereg szálljon meg Budapestet és Magyarország többi eddig meg nem szállott részét. Magyar képviselőház nincs máz: az öktöbbség forradalmi fujta el azt a gyűlékezetet, amelyet a legsötétebb reakció, a legelkesmerlenebb korrupció tittelet a magyar nép nyakába. Több a kragában, jact. urak nem voltak képviselő urak, de magyar urak voltak, igazi magyar urak, egyfajta a régi magyar urakkal, akik ezer éven át irították a magyar népet, árulták a magyar hazát és vezettek be ide ellenséget. A magyar urak régi gyakorlatra, hogy amikor osztályverdekül kívánja, halomra gyilkolják a magyar népet és amikor nincs erővaló erejük id-egenekkel gyilkolattassák lo azt. Csak a cédőlközhatik a magyar urak prágai utján, aki elhitte frázisait, amelyek a magyar lét vedelméről, a magyar nemzeti szupranciáról, a nemzetiségi védelemről miatti aggodalmokról szól. Ezek a frázisok nem a magyarságot védik, hanem osztályverdeküket, azt a rendet, amely rabszolgájuknak tette meg a magyar népet és kényére-kedvére kiszolgáltatta azt nekik.

A szabad rablás, fosztogatás, kiszűpőlyozás volt az ó magyarságok, az ó magyar házaúk. Abban a percben, amikor ezt a élelelemüket vezetlyi fenyegeti, megszűnik számukra minden faj és hazaszerelet és futnak az ellenséges segítségért, hogy ez helyező őket vissza régi privilégiumukba: a munkanélküli jétébe. és dözölésbe. Amikor arról van szó, főtündek őket minden társuk kírja, amelyet az ellenséges megszállás jelent. Hadd hulljon bot asszonyok testére, gyűljön garmadába az agyonlétt gyermekek holttete, telepedjék éhínség akár az egész ország, csak egy maradjon meg: az ó ó szabadságok, a kizsákmányolás szabadsága. Így hívják őket ide a törkök, így a Habsburgokat, így a cári seregeket, így irították

A dolgozó nép házát és földjét a szocialisták nem veszik el.

Erdély magyarságát és így gyilkolták le Dózsa parasztjai.

Elegét tesznek e csehek a szives meg-hívásnak? A cseh imperializmus ugyan nagy kedvteliséssel hivatkozik arra, hogy ime elő-kező magyar rétegek sürgetik bevonulásukat, de a magyar tanácsköztársaság ereje és a csehországi elvtársaink esztályi tudata a leg-teljesebb mértékben fog érvényesülni, ha a csehek burzsoázija a magyar "társak" segít-ségére akarna jönni.

Nem a magyar urak fogják legújabb árulásuk hasznát látni; a magyar dolgozó nép ügyének fog ez is gyümölcsöt hajtani, mert minden érvnél világosabban szól a prole-tár diktatura mellett. Akinek még kétsége volna az iránt, hogy vajon szükséges-e a burzsoáziát teljesen kizárni az államhatalom kezéből, imo nézzén a prágai záradokra. Szabad-e ezeket beengedni oda, ahol ország és nép sorsát intézik? Szabad-e millióit ismét kiszolgáltatni az ő lelketlen kaspisza-gunknak, minden árulásra kész esztánságunk-nak? A magyar népet életösztöne hajtotta a bolszevizmus útjára, ezen menekülhet az ősi ellenségétől és ezen jut a boldogabb, szebb jövőbe.

Aki az országot az ellenség-től meg akarja szabadítani, aki azt akarja, hogy minden ember boldog legyen, az lép a vörös hadseregbe.

HIREK.

APRIL 11.
A nap két 5 óra 23 per-
kor, nyugszik 6 óra 41 per-
kor.
A hold két délután 3 óra 2
perckor, nyugszik éjjel 3 óra
23 perckor

Eltárs,

hidd meg, együtt érzek veled, mikor látlak, hogy az utcán jurtadban-keltedben, bár jókívúly voltál, egyszer csak hopp, megtorpansz. társ-
ámod megörök, tekintetned előllobban lényo, homlokod gondokat-jelentő ráncokba száradók, eszedbe ottul valami, valami bus, bántó gon-dolat, gondolat arról, ami körülötled történik, a nagy változásról és a kis változásokról, egész kacsiról, apró bajokról, olyasmikről, amikre eddig nem is gondoltál volna, hogy házad van és házért kell fizetned, hogy kínosan és keveresen összekuporgatott barna szencseként 'be jelentened, hogy a családí arany kancsád, ami évek óta érintetlen nek-szöl valami itkos szekrenyárookban, be kell szolgáltatnod és uramília, ha kocscintani aherz legjobb pajtásoddal, keszervé kell fenni szárd izének az anachórta lemondásról... En kedves elvtársam hidd meg, veled érzek és meleg érzéssel nyujtom feléd sovány cigarettá-tárcám, csak kétfő van benne, de gyutsz rá az ódes koalicionizmus jegyében, osszuk fel ez-eket is magunk közt, ha már bánatod fele a részvét szaryain ugyis aróppent hozzáz és halgasz meg a vigasztaló beszédem. Tudod, így-éda közben, kora tavaszi kedves délu-tánon, sok minden eszedbe jut az' embernek és én nem tudok attól a gondtól' sehogy-
sem megszabadulni, hogy élmórtójam' nek-ed, inhez is hasonlatos az a mostani világ. Ez a mostani világ, én kedves elvtársam, a magu forrongó emberéivel igen hasonlatos az *ápló ó házhoz*, aminek ódon falait a hirtelen jövő tavaszi áradat összedöntötte, ócska tetejét hirtelen tavaszi széltek felborították, de aminek rendbelsőháza már itt a bölcs gazda öles-termetű hat fával és fúrjak, faragjak az új fundamentumot, meg a hozzávalót a mint az igaz munkában verekkeljük dolgozó testük, fel sem veszik; hogy fogyatékos a táplálko-zásuk, szakadozik gunyájuk róluk és éjjeli nyugvók bokor alatt hajtják le fejüket...

Csak egy fu torpan meg néha, de annak azt mondja az apja, amit én neked elvtársam; *"Azert szenvedsz most még egy kis ideig, hogy azután soha többé ne keifjen szenved-
ned"* Ne haragudj kedves elvtársam, csak éppen vigasztalni akaralak.

— A direktórium elrendelt, hogy ma, 11-én reggel 9 órakor az összes nagykar-
házi magánfogatok jelenjenek meg a város-háza udvarán.

— Kinevezés. Az igazságügyi népbiztos Bartha József elvtársat a nagykanizsai tör-
vénszékhöz hites-német-telmeóssá nevezte ki.

— Új állások a városnál. A városnál a küzöljövőben két új állást szerveznek. Ezek egyike a fogalmazó, másika a gazdasági in-tézői állás. Prétulesünk szerint az elsőre *Maltz József*, a másodikra *Rótkó Géza* elvtársat fogja kinevezni a direktórium.

— A magyar hadügyi népbiztoság (7158) ein. G. 1919. számú rendelet kapcsán a volt hadseregben tönnyelges katonai szolgál-tatra addig köteleztek 1890—1897—1898 zül-
letű évfolyambeli hadifogságból visszatér-
őgyének a vöröshadseregbe való belépés-
re felzárthatók, de erre nem kötelezendők. A leszerelői illetékre való jogosultság az eddig kiadott rendeletek értelmében érintetlen ma-rad. Hadügyi népbiztoság.

— Még egy jelentés a zalaegerszegi huszárlászlékról. Zalaegerszegről jelentik: A főtámasz és vidék-
napokban olyan (tartalmu tudósítás jelent meg, amely szerint a Zala-
egerszegi állomásozó huszárezred tisztikara a kaszárnyában ellenforradalmi beszédek-
et tartott a katonáknak és ezért a direktórium-
üket a kaszárnyákból kiiltotta, valamennyit internálta, fegyverezte és forradalmi törvény-
szék elé állította. Ez a tudósítás a városá-g-
nem felel meg. A tisztiek nem tartottak ellenforradalmi beszédeket, a direktórium nem internálta, nem fegyverezte le őket és nem állította forradalmi törvényszék elé. Mindössze az történt, hogy a vörös hadsereget meg-szavaztatták arra nézve, hogy megengedik-e, hogy a tisztiek a huszárlaktanyába ezután is bejájjanak. A katonák akként döntöttek, hogy ezután a tisztiek a kaszárnyában nem jelen-hetnek meg, illetve csak azok, akiknek ez a legénység megengedi.

— Választások Zalaegerszegen. Zala-
egerszegről jelentik: Zalaegerszegen szerdán tartották meg a szovjetválasztásokat. A vá-lasztás a vörös hadsereg, vörös őrség és a szervezett munkásság felvonulásával kezdő-dött, amelyek a vörös főtámasz gyűltekeztek és innen... indultak...
Összesen 3813 szavazatot adtak le. A hivatalos lista óriási többséggel győzött. Este a színházban vörös katoná-cs volt. A közönséghez napközben és este az elvtársak lelkesítő beszédeket mondatott. A választás eredményét tizediken ünnepélyes módon hirdették ki.

— A lakáshivatal nagy munkában van. Azoknak a proletároknak tisztességes elhe-lyezéséről van szó, akik eddig szűkségiak-sokban húzódtak meg. A lakáshivatali mun-kája eredménnyel jár, minden nap sok prole-tárnak utalnak ki-
emberhez...
Tegnap is 20 nál több proletár jutott meg-felold lakáshoz. Ez a munka a lakáshivatali annyira lefoglalja, hogy ma a lakáshivatali feleket nem fogadhat.

— Több alapítóg lépett be ismét a zalamegyei hadirokktant, hadiövezgyek és hadiárva-k szövetségébe. Mégpedig Ungár Henrik, Zerkovitz Lajos, Singer József, Ren-senthal Jakab, Frank Jenő, Pátia pótkávagyár és a Zalamegyei Takarékpénztár. Közéne-k azok is, kik dacára a felhívásnak, a mai na-pig sem iratkoztak az alapító...
Itt a közönség iródjában Batthyány-utca 2. sz. alatt.

— Országos vásár. Április hó 14-én Nagykanizsán az országos vásár ló és szarvas-marha felhajtással meg lesz tartva.

— Máthé-est. A volt Polgári Egylet nagytermében holnap és holnapután nagy-becsu művészest lesz, amelyen Máté Gyulá-val élen kitűnő fővárosi művészek és mű-
vészek fognak szerepelni. A Máthé, Horth és Tarnai neveik mind kiérdemelt a közönség legnagyobb érdeklődését az szocialista párt tagjai a partitárságnak kaphatnak kedvez-ményes jegyeket. Jegyek egyébként Fischel Fülöp Fia csempéi ártíthatók előre.

— Értéslet. A nagykanizsai cipész és csizmadiai-
iparosok szakszövételya értesíti a szakszövétely tagjait, hogy pénteken 11-én délután 9 órakor a tagjai közt anyagot oszt szét az Ipartestület helyiségében. *Vasútszög.*

— Ingeny lőszék kiosztás 600 szegény proletár család részére. A Magyar Mező-gazdák Kereskedelmi Részvénytársasága Nagy-kanizsán, Csengeri-út 6. szám alatti irodájá-nál, illetve elvezetési-üzleténél a Direktórium jóváhagyásával szombat, e hó 12-én reggel 8 órai kezdettel 600 szegény proletár család részére savanyított káposztát fog ingeny kiszolgáltatni. Az igényjogosultak megfelelő edényt hozzanak magukkal. Az igényjogosul-tást a Direktórium által kiküldendő bizott-ság fogja ellenőrizni. Esztelges visszafelé-
megbüntettettek. Az illetékes adag megállá-pításához ajánlatos a közlemezési beszer-zés könyvszékét mindenkinél megvaló hozni.

— Kert és földmunkások figyelmébe. Felhívjuk azon kert és földtulajdonosokat, kik kertjüket vagy földjüket rész munkáltá-sába óhajják adni, jelenték ezt a Cso-
kaszervezetében szocialista Klub (Csinók Kazinczy-utca) naponta este 6—8 óra között.

— A Kanizsa Tűrke ezentul minden hétfőn a déli órákban jelenik meg. A lap ve-zetőse továbbra is a régi szerkesztőség ke-zében maradt.

— Elvezett. Folyó hó 10-én d. k. fel 12 és 12 óra között elvezett egy arany lán-c-karkötő, a Szabó István Fő-utól kitértél a Szarvas kávéházig. Kérlek a bejelentés meg-találó a "Zala-Népakarat" kiadványátalába la-dani.

Az üzemek és vállalatok szocializálása a forradalmi kormány-zótanács feladata. Együl szocializálják csak zavart okoz ez az ellenforradalmat szolgálja.

Pártügyek.

Ily munkások figyelmébe. Vasárnap d. k. 3 órakor gyűlést tartunk a Munkásokonk hon termében. Tárgy: Az iparostanonk fizetés rendezése. A tagok teljes számu meg-jelenését kéri a vezetőség.

Állásnévelők kereskedelmi alkalmá-zottak, akik napisegélyben részesülnek, az utalványaikert legkésőbb szombat délig jelen-kezzenek, mert...
A kereskedelmi alkalmazottak nagyvonalú csoportja.

Nyilt-ter.

Nyiltkozati.
Alulírott Radék József tőzénimertani fóni lakos, mindazon tőzénimertloni elvtársaktól, akiket akaratom ellenére megéreltetek, ezuton kérek bocsánatot azaz, hogy ez a jövőben nem fog megtörténni.

Radék József.
Varrodámat
Sugár-ut 8. szám al.
Dr. Rothschild ügyvéd hába helyeztem.
Baron Miczi, női-szabó.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy szabadonfutó Puch kerékpár teljesen új belső és külső gumikkal, olcsó, eladó. Megtekinthető Forgács kislőzde, Magyar-ut. 43.

Jókarban levő kovács-szerszám tényleg teljes berendezéssel eladó. Bővebbre a lap kiadóhivatalában. 2200

Eladók nagyestű amerikai ringo Plymouthis roks; valamint sárga Orlington teniszképes faljakasok. Időnként tenisztojások kaphatók, Kazinczi-utca 49. 2209

Vidékre, három tagú családhoz tényleg is tudó teány vagy hadiózvegy kedező feletelek mellett lehetőleg azonnalra keresetlik. Családiás bérásmód biztosítva. Csak megtekinthető a kiadóban. 1204

Fiatlabb leány kis háztartásba nappalra felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

5642/1919.

Tárgy: Szarvasmarhák vérvizelése elleni védekezés.

Hirdetmény.

Eltendöljük, hogy minden szarvasmarha tulajdonos legelőre járó szarvasmarháról esténként mikor a legelőről hazakeresik, a kullancsokat szedje le, mert ezen kullancsok idezik elő a szarvasmarhák vérvizelését (vérhuzogozását) amely nagyobb részt elállással végződik.

A kullancsokat meliőt lestedik, nyers carbol, terpentín, vagy petroleummal kell meg a szarvasmarhákon bekenneni, hogy móduljanak. Ezen védekezéssel 15-20% szarvasmarhát lehet éventik az elhullástól megmenteni. Nagykanizsa, 1919. évi április hó 1-én.

Direktórium.

Időszerű könyvek

kaphatók: Fischel Földpál Fial könyvkereskedésében Nagykanizsán:

KULTURA ÉS TUDOMÁNY:

A asztalvirág	K 880
A gondolatnabadaj története	550
Pagal, A kultúráság, kultúsa	880
Róma beszédelési a művészetéről	390
A román kultúra fejlődéséhez vonásai	440
Pallás, Anglia története	440
Az új szabadság, Wedrow-Wilson. Ez a könyv választotta meg az Egyesült-Államok elnökévé	880
Kautsky Károly, Marx Károly történelmi jelentősége	K 275
A proletáruság diktatúrája	275
A szociális forradalom I. II.	360
Marx Károly, Bár a szociális	320
Bárunk és tőke	320
Bogács József, a kommunizmus alapelvei	1405
Varga Jenő, Földosztás és földreform	220
A pénz utalima és bukása a háborúban	165
Welter Jakab, A szociálistoknál párt és a béke	65
Mátészalka, Népszavazás a földreformról	60
A gyarmati tolongásokról	60
Munkásokról - munkásoknak	40
Vancsó János, A klerikális mérték	220
Szendes Gyula, A tenger szabadsága	110
Szekely Vilmos, Négy év szavakban	320
Egy munkáslány gyermekkorán	220
Laufer, Köztársaságunk tört. fejlődése	240
Préfalaték versek könyve	140
Földes Béla, A munkáviszonyok egy modern gyárban	320
A Ferret-gyilkosság	320
Rokkantik, csavogók és árvek	180
Visszatérő hullófogók teleni tanácsadója	320
Hossz Barba, Magyarország igaza	220
Illés Béla, A szellemi munkások os a szocializmus	220
Branu Robert, Magyarország földszabása és a nemzetiségi kérdés	320
W. Imre Antal; Az új választótörvény kérdések és feltevések	40
Kuall Zsigmond, Az Államnos választólóg	240
Szerkesztőnagyság és tisztviselők aszignálti viszonya	120
Szalay Vilmos, keresk. sikk. és magánállásviselők szolgalmi viszonyai szabályozó rendelkezések (ismert.)	360
A munkálgói munkások népbizony és rendelkezések magyarságunkkal és jgyeztetéssel	110
A munkálgói bizottságának javaslatok rendelkezések	290
Világosság könyvtár teljes sora	180
Dr. Varsány Zs. Martinovics István	180
Dr. Hars, Embertenyésztés	010
Felkötő Sándor Bessen költésnyelvi diktatókában	90
Tudományos kalandok	150

Bárhol megajánl és hirdetett könyv ugyanitt kapható.

URANIA mozgóképpalota

Csütörtök és péntek, Április 10. és 11.

Lóth Ila és Peterdy Mára

a magyar filmművészet reprezentánsai fellépésével a

GÖG

társadalmi dráma 4. felvonásban.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepeken 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órákor.

Egy pár sárga színű teljesen egyforma, 5 éves, hibátlan

ARABS tellívér kaptva

és egy jókarban levő kocsi

ELADÓ. Cim a kiadóhivatalban.

Garamvölgyi és Szemere

dohánygyáruda Nagykanizsa

Alánlunk legjobb minőségű szivarka hüvelyekel, szivarka papirokai, szivar- és szivarka szopókákat, szivarka- és dohánylárcákai, — levelepapirokai és képeslap udjóságokai.

Pontos kiszolgálás! Bélyeggyáruda!

Weisz és Ledetszky utódai

Hirschler Testvérek

Nagykanizsa, Főút 2.

Norinbergi, dielmű, rövid, szövött és költőitáru nagykereskedése.

Ezen cikkeken Nagykanizsa legolcsóbb bevásárlási forrása.

Király-Sörfőzde Részvénytársaság

NAGYKANIZSA - Telefonszám 36.

ajánlja elsőrendű minőségű világos és sötétszínű sörreit, valamint betegeknek, lábadozóknak mint tápanyógyitalt elismert kiváló minőségű

dupla-malata tápsörkülönlegességét.

(10)

VILÁG nagymozgószínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Péntek-szombat, április 11-én és 12-én

A skorpió II. rész

rejtélyes történet 5 felvonásban.

Vasárnap, hétfőnk, kedden. Április 13-án, 14-án, 15-én

Aranyember

Jókat Mór örömesen regénye 4 felvonásban.

Vasárnap, hétfőnk, 12-én, 3 órákor

Ifjusági és diákelőadás!

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órákor. Vasárnap 1/2, 3, 4, 1/2, 6 és 7 órákor.

Elsőrendű muraközi

lőm- és kanca-csúkok

állandóan kaphatók

Szollva Jánosnál, Murakeresztur

Pontos és szolid kiszolgálás

Deutsch József

Nagykanizsa, Kazinczi-utca 8. szám

Rövid-, norinbergi- és szövött-árúk nagykereskedése.

Welszfeld és Fischer

DIVATÁRHÁZA Nagykanizsa, Fő-út 1

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Teutsch Gusztáv drogéria

Nagykanizsa, Városház terület

Legfinomabb parfümök, az összes piperecikkek, ugyisint ényképészeti dolgok legújtanysabban kaphatók.

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és hirdetői hivatal: Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám.
Szerkesztőségi és hirdetői hivatali telefonszám 78. / Nyomdai 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egyszeri ára 20— korona
Fél évi 85— korona
Három hónapi 125— korona
Évi 250— korona

Rendelelet.

A Forradalmi Kormányzótanács XI. számú rendelete folytán a proletárállamban csak azoknak van joguk élni, aki dolgozik, miért is elrendeljük, hogy minden egészséges munkabíró férfi 18-tól 50 éves korig tartozik munkát végezni. DOLOGTALANOKAT TÖBBÉ NEM TÜRÜNK.

Azok akik nem tudják igazolni, hogy a proletárállam érdekében hasznos munkát végeznek, karhatalommal lesznek munkára kényszerítve.

Nagykanizsán, 1919. évi április 11-én.

DIREKTÓRIUM.

A városi tanács ma délután 5 órakor a városháza nagytermében ülést tart. A megyei tanács tagjainak megválasztása.

A megyei tanács és a városi tanács 14-én délután 8 órakor a városháza nagytermében együttes ülést tart. Tárgy: A tanácsok országos gyűlése tagjainak megválasztása.

Proletárok, ne csüggedjétek!

Ha nincs még itt a Kánaán, a tejfel-mézcel gazdag ország, ne panaszkodjatok! A magnak is idő kell, hogy megérlelődjék, kalászbá tusson. Az ember sem egy nap alatt serdült fel. Ha rongyos még a csizmátok, ha szakadozik a ruhátok, ha nehéz gondnal jár a megélhetés, még mindig nem ok a kétségbeesésre. Minden koplalásnak, mely a nyakatokba szakadt, a régi betyár világ az oka. A földesurak és a kereskedők kápiszsága, a közigazgatás hiányossága, a megyei, járási és községi kisistenek rosszindulata közömbössége. A háború alatt elfogyott a bőr, a szövet, megromlottak a járművek, vonat, kocsik, tönkrement a jószág. A szörnyű pokol előidézői, az emberek százezreivel ocsmány és kegyetlen játékokat űző gonosztevők szakadással hájszoltak mindent, életet, értéket, csakhogy a nagy vagyon egyre gyarapodjék. Most anyaszűzmeztelen az ország. Szegények, elhagyottak vagyunk s ha azt akarjuk, hogy ebből a nyomorúságból hinárból kilgázzunk, hogy egészséges, jobb világot teremtsünk, ketszeres, sőt tízszeres elszántással és szorgalommal kell dolgoznunk és építenünk.

Ha bajaitok vannak, ha nem is teljesül minden kívánságotok úgy, mint a karikacsapás, ha fáradtat, bánatosak is vagytok, ne türelmetlenkedjétek. Ne járjatok busan, ne átkozzatok a jelent, ne szidjátok azokat a bátor és elszánt embereket, akik felgyújtották a régi rothadt világot. Nem volt az jó élet, szegény cselédnek lenni, koldusberben tengődni, urak talpát nyalni, tengerentútra vándorolni. Ne sirjátok vissza a múltat, a szolgaságot, elnyomottságot, a

baromi sorsot! Örüljétek, hogy szabadok lettétek, hogy a munkásembert ma már meg kell becsülni, hogy az állam minden hatalma, a gazdagok minden vagyona a munkás-, kalona- és földművelészeknek tanácsainak kezében lesz. A herék, a naplopók, a dologtalanok, a grófok, a püspökök, a bankárok tördelhetik a kezüket, de ti csak újjonghattok. *Tieitek az erő, tieitek a jövő is, csak dolgozzatok kitartóan érte.* Kezdejétek munkához. A gyárakban, a műhelyekben dolgozzanak a szorgalmas munkáskezek — a jövőért. A mezőkön is égjen a munka, harcoljon a földműves keze — a jövőért. Ma arra törekedjétek, hogy legyen bőséges kenyér, holnap már kalács lesz. Holnap lesz csizma is, lesz ruha is, lesz jó világ, de ahhoz kettő kell. Két kezettel megfogni az eke szarvát, két szemekkel pedig éberben figyelni, hogy a munkásdiktatúrát az ellenforradalom ne döntesse. Nappal dolgozz, este szervezd proletárestvejeidet és szabad időddhen ne itallal táplálkozz, hanem betűvel. *Olvas, tanulj, gondolkodj, niert a tudatlan ember olyan, mint a vak, akit könnyen elvezethetnek az örvény szélére.* Tanuld meg jól, milyen erő van a szervezetségben, értsd meg jól, mi a diktatúra és akkor be fogod látni;

hogy fel kell építeni az új Magyarországot és meg fogod érteni, hogy csakis úgy lehet felépíteni, ha a munkásnép összefog és hosszú, kemény, becsületes munkával, körülhatetlen szorgalommal, szorgalommal és forradalmi tüzzel, új pillérekre helyezi az egész társadalmat, az élet minden eddigi intézményét.

Ne akarjátok letépni a gyümölcsöt a fáról, míg teljesen meg nem érti, Várjatok türellemmel, dolgozzatok — ha kell verejétkel — most végre saját magatoknak dolgozzatok. A lelketek pedli: legyen tele forró tüzzel és akaratall, hogy a szocialista világot, a szocialista intézményeket minden poklokban keresztül megteremtsetek. Dobjátok le a régi avult szokásokat, mint az ócska, lerongyolódott ruhákat, tegyetek erősek, öntudatosak, forradalmiak. S ha rongyos is a csizmátok, bánat is űl a lelketekben, ha nehéz küzdelmekbe és munkába kerül is, hogy ezt a szegény országot a nyomorúságból kiemeljétek, ne csüggedjétek. A Tanácsköztársaságot meg kell erősíteni, hogy a szovjet Magyarország példaként ragyogjon az egész világ dolgozó tömegei előtt. *Munka és forradalmi lélek,* ez legyen a ti léteitek, mert ez a jövő, a megváltás, a megújulás.

A bolsevizmus diadalmas előnyomulása.

A forradalom nemcsak a Rajna partjához fog érni.

Moszkva, ápr. 11. A moszkvai szovjet elnöke a szovjet tegnap-ülésen a bajor tanácsköztársaság megalakulása alkalmából mondott beszédében többek közt ezt mondotta:

— Örömlünk fejehetjük ki, anélkül, hogy csodálkoznánk, mert történelmi szükségesség vezet ez eseményekre. A proletárok forradalma gyorsan halad és nemcsak a Rajna partjára fog érni. Az események azt mutatják, hogy a bolsevizmus semmiféle erő nem tudja feltartóztatni.

A beszéd után a moszkvai szovjet elhatározta, hogy a bajor tanácsköztársaságot melegen üdvözli.

A megszálló franciák kőrt terjed a bolsevizmus.

Klakunfélegyháza, április 11. A városban teljes a rend. A toborzás eredményel megy. Szegeden a megszálló francia katonák közt mindjohiban terjed a kommunizmus, úgy hogy a francia parancsnokság kénytelen a „fehér” katonákat „szines” katonákkal felváltani. Szeged már tele van „szines” katonákkal.

Németországban érik a helyzet.

Berlin, április 11. A lapok jelentése szerint a Rührvidéken tegnap már ki akarták kiáltani a tanácsköztársaságot. A Wuppertal-érsítésűesé szerint a proletárdiktatúra kikiáltása a Ruhr-vidéken Essen megszállása akadályozta meg. Wilhelmshafenben tegnap tartóztatották a munkás tanács 17 tagját, akik valamennyien a tanácsköztársaság kikiáltása mellett foglaltak állást, tartóztatották.

Sztrájkok Német-Ausztriában.

Bécs, április 11. A posta, távíró és telefon alkalmazottak sztrájkjához ma a helyi örségi kórházak egészségügyi személyeire is csatlakozott. A helyi örségi kórházak személyeire egész sor követelést terjesztett elő. Az esti lapok értesülése szerint a betegápolók sztrájkja következtében a betegek ápolói nélkül maradtak.

Salzburg, április 11. Polában nagymérvű sztrájk tört ki.

A mozgóképek elszállításának köz-talajdonba vétele.

Budapest, ápr. 11. A forradalmi kormányzótanács 48 számú rendelete értelmében az összes mozgóképszínházak és filmipari üzemek köztalajdonba vették át és a Központi Üzemvezető Tanács (Budapest, Markó-utca 23—25. III. emelet) hatáskörébe tartalták. Felhivatnak a vidéki munkánstanácsok és direktóriumok, hogy területükön levő mozgóképszínházakat leltározzák és az alkalmazottakból alakítsanak munkánstanács ellenőrzése alá helyezték. A leltárokat és a köztalajdonba való átvételről szóló jegyzőkönyveket a Központi Üzemvezető Tanácsához kell elküldeni.

Budapest, ápr. 11. A budapesti forradalmi törvényesék ellátta Zsigmond Endre volt százados, mivel azt híresztelte, hogy Dobreczenben és Nagyváradon a főhőrgárma szervezkedik, 15 évi fegyházbüntetésre. Ellátották Grünfeld Mór csalás miatt 15 évi, — Lazarovics Béla lopás miatt 10 évi, — Franck Géza ékszerelrejtés miatt 3 évi fegyházbüntetésre.

Pórol járnak a pénzleirejtők!

Lengyel Gyula népbiztos bankkormányzó nyilatkozik az Osztrák-Magyar Bank átvételéről, a bankjegyelállításról, pénzleirejtőről és Pénzünetezési Központról.

A forradalmi kormányzótanács a proleárdiktatúra életbeviteléhez naplón tudvaleg Lengyel Gyula volt kereskedelmi iskolai tanárát állította az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetének élére. Ez a kinevezés több volt annál a megbízásnál, amelyet az októberi forradalom adott Lengyel hivatali előléptetésére. Itt már nem arról volt szó, hogy valaki a bécsi anyaintézetet „kellemes” legye a viszonyt, hanem arról, hogy a legnagyobb gyorsasággal és energiával keresztilly vigye a Magyar Tanácsköztársaság önálló bankjának felállítását és az osztrák függőségétől való megszabadítását.

A valóságban az a helyzet, hogy az önálló magyar bank, amelyről annyi líbával való ázicsérelés folyt az ugynevezett magyar parlamentben, már meg is van, mert az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetének ilyen jellege a proleárdiktatúra kitörésével teljesen megszűnt és csupán keretül adja az új, teljesen önálló magyar jegybanknak időközben Lengyel Gyula pénzügyi népbiztos lété. Ezt megelőzően az Osztrák-Magyar Bankról és az összefüggő kérdésekről beható beszélgetést folytatunk Lengyel Gyula bankkormányzó népbiztossal, aki a következőket mondotta:

— Az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetét és az összes magyar, meg nem szállott területen levő fiókjait átvettem a magyar tanácsköztársaság tulajdonába anélkül, hogy ezzel az anyagi elszámolás kérdését elintézték volna. Minthogy általában az az álláspontunk, hogy bármiféle külföldi vonatkozású dolgot nem számdeközünk egyoldalúan megoldálni. Az Osztrák-Magyar Bank legfőbb intézői állásuktól felfüggesztettem, miután a banknak alapzabállyszere szervezte a fenitiek folytján megszűnt. Bécsi követésüknél állandóan tárgyalások folytak a korábbi jegybankkal, egyrészt a bankjegykérdés, másrészt a bank magyar ügyeinek likvidálása tárgyában.

Ezzel szemben a magyar területen levő Osztrák-Magyar Bank fiókjainak a közvelen érinkezésével Bécscsal megállítottam. A bank átvételéről az intézet működését egész szük körre szorítottam. Beszűntem a váltóle számlatitást, a lombard és lejárólógikáknak folyósítását és felfüggesztettem a hadkölcsönpénztár működését. **Jelenleg az Osztrák-Magyar Bank álmindéltá fiókjai után a giroforgalom kiterjesztésével lényegesen megszorított pénzforgalmat és sikerült is megakadályozni, hogy pénzszűkök hiányában zavarok ne támadjanak.** Ezt aránylag csakély eszközökkel érhetjük el, úgy, hogy **hosszu időre el vagyunk lúva bankjegyekkel.**

— Az Osztrák-Magyar Bank közvelentül semmiféle kasszáltségeit (tehát sem katonai, sem termelési) célokra sem utal ki összegeket, hanem csakis az állampénztár kivételéből az állampénztár számlájára. **Mindazokat az összegeket, amelyekkel a vidéki munkás-, katonatanácsok és direktóriumok a hadsereg szervezésé, a közeljövő és termelés folytonossága szempontjából igényelnek, az Osztrák-Magyar Bank illetékes fiókjai, az adóhivatalok, tehát az állampénztár számlájára utalják ki.** úgy, hogy a budapesti főintézet pénzt csak a fiókoknak küld. Örömmel állapítom meg, hogy a vidéki tanácsok az eddigi tapasztalatok szerint komolyan és gondosan mérlegelik a szüksegleteket és ezen a téren is tudatosúg tesznek a munkásság nagyfokú éréségéről.

Arra a kérdésre, hogy a bankiegy eladás és pénzszűkök tekintetében nem mutatkoznak-e zavarok, a bankkormányzó a következőket mondta:

— Bankjegyekkel, mint már említettem, hosszú időre el vagyunk lúva, mert a pénzcirkuláció már az első napokban lényegesen megszorítottuk. **A szovjet köztársaság gazdasági berendezése a pénz szerepét**

egyre szűkebb körre fogja szorítani, mert naponta újabb üzemeket veszünk köztulajdonba és ezek egymásközötti elszámolásait a pénzintézet központnál csináltatjuk. Váltópénzben hiány mutatkozik, mert a bankjegyek lebegyészéséről való felmérésekben sokan a vas és nikkel darabokat rejtik el. Vannak falvak, ahol csak ilyen váltópénzért lehet vásárolni. Természetes, hogy **ennek semmi célja nincs, mert egyelőre bankiegy lebegyészés dolgában a pénzügyi népbiztoság még nem határozott,** másrészt, miután a váltópénz cirkulációját mindenkép biztosítani kell, az elrejtés oly intézkedéseket vehet maga után, amelyek éppen az elrejtett pénz elérhetetenséget vonhatják maguk után. Márts üzembem van a pénzverde, amely megfelelő váltópénz utánpótlásáról gondoskodik fog. Hány mutatkozik az egy és két koronás papírpénzben is, miután ezeket más országokban nem bélyegezték le s ebben való bizakodásban sokan nálunk is elrejkik.

Arra a kérdésre, hogy van-e az elrejtésnek értelme, a kormányzó így felel:

Az elrejtésnek semmi értelme, mert a pénzügyi népbiztoság eddig nem érintette a bankokban levő pénzeket, csak a tulajdonjogi rendelkezést korlátozza. Figyelmeztetni kell mindenkit, hogy a bankokban levő betétek mindig olyan pénzben vehetők fel, amely az adott időpontban forgalomképes, míg az elrejtett pénz elérhetetenségre hatékony intézkedéseket lehet tenni. Bár egyelőre újabb papírpénz kibocsátása nincsen terbe véve, mégis ha a közbizság a bankiegy elrejtéssel szabotálja működésünket, **móduunk van például arra is, hogy 2000 koronán**

felül érvénytelenítsünk minden olyan pénzt, amely nincsen bankban elhelyezve s ezek helyébe újakat bocsátunk ki. Helyesen és saját érdekében cselekszik tehát mindenki ha a pénzt bankban helyezi el.

A forradalom megkönnyítése kérdésében a bankkormányzó a következőket mondta.

— Minden lehető elkövetünk, hogy a készpénz nélküli forgalom zavartalanul és bizonyos könnyűségekkal honvillássákk le meg fog lenni egy rendelet, amely kötelező lesz, a csakének fizetési eszközöknek való előadását. Ellenben mindenütt ahol közellátási, hadügyi, termelési vagy más közérdek követel, ott lehetővé tesszük a készpénz forgalmat. A készpénzforgalom korlátozására vonatkozó intézkedéseink nem akarják ellehelenné tenni a forgalom fennmaradását, hanem csak oda tendálnak, hogy pénzt mielőbb kihasználják, miután a pénz kommunista gazdasági rend negálja.

— Mi a szerepe a Pénzünetezési Központnak?

— Az Osztrák Magyar Bank hatáskörét azért terjesztettük ki a Pénzünetezési Központra, mert szüksség van az össze-szocializált üzemek egysege pénzügyi ellenőrzésére és reviziójának megszervezésére. Pénzünetezési Központban egy igen nagy szabású revizori osztály létesült, amely az egész termelési és elosztási folyamatot pénzügyi szempontból ellenőrzi és mely szervezelmek módjában lesz a nem produktív üzemeket a termelésből kikapcsolni s a produktív üzemek fokozott kihasználását biztosítani. Pénzünetezési Központnak ebből a szempontból tehát a kollektív gazdasági rend szervezésében egészen rendkívüli jelentőség jű. **Ez lesz a statisztikai hivatal,** amelyet kommunista gazdasági rend egyik fő szervek szoktak tekinteni.

A vörösezed tüntetése.

Az árak 50 százalékos leszállítása. — Megszűnik a munkanélküli segély. — A munkakereskedőket karhatalommal viszik munkára. — Fárdó a proletár gyerekeknek. — Impozans tüntetés a városháza előtt.

(Saját tudósítónktól) Tegnap délutótt Nagykiszánta katonaprolétárija impozans tüntetést rendeztek, amelyen a vörös hadsereg kivánságai mellett demonstráltak. A tüntetés maga annyira fegyelmelzett volt, olyan páldás rendben és anyi higgadt, üntudatos tütrekészséggel folyt le, hogy a város egész fel-szabadult proletár tömegének eddigi erejét szászorosára aoldotta. A nagykiszánti vörösezed megmutatta, hogy itt Nagykiszánti és a megyében olyan eszűk, olyan hatalmas egyseges karhatalom áll a proletáriátus kezében, amellyel minden felidörkű Tekelő, vagy sárta, a proletáriátus ellen tőrő akardóást — mert hisz ’omoly cselekvésre a leltpor burzsoázia nem is mer készülni) — csirájában, gyökerében, az első megmozdulásában le tudunk tiporni, el tudunk fojtani.

Mi elsősorban ebből a szempontból örülünk a tognapi demonstrációnak. Minden proletár szíve örömmel tel meg, amikor a burzsoázia remegészt, a rémüldöző arckat és a rossz lelkiismeretek kapkodását látja. A tüntetés — amelynek megtartását a vörösezed reggeli gyűlésén határozták el — a déli órákban folyt le.

Tömött négyes sorokban, vörös zászlóval, a bizalmiférjak vezetésével a legnagyobb indult: a Marcellaisét énekelve cigányzenével a Sugár-úton át a városháza elé vonultak katona elvársánkj.

A városháza előtt az ezred kettős vonalra fejlődött, majd a megválasztott küldöttség a direktórium helyiségebe vonult, ahol Sneff elvtársat keresétek fel és átadták neki pontokba foglalt kivánságait.

Sneff elvtárs a városháza erkélyéről beszédet mondott a lennt várakozó elvársakhoz. Elmondotta, hogy ma a kormányzótanács rendelkezéseinek végrehajtása a legelső feladat. Örömet fejezte ki, hogy a katonatanácsok egy csomó olyan kivánságát léptek fel, amelyek a direktórium is megvalósítani szándékozott. Kérte őket, hogy a tárgyalásokat bizák

megválasztott küldöttségre, ók maguk pedig vonuljanak állomáshegyeikre. végül felhívta őket, hogy a nagy cél, a proleárdiktatúra érdekében félve vigyázzanak a hadsereg egysege s az egysef megbontót távolítsák el maguk közől.

Sneff elvtársnak lelkes öljenezéssel fogadott beszéde után a vörösezed az burzsoázia ’bücgölésével és a tanácsköztársaság életével a legnagyobb rendben visszatért a lakanyába.

Ezúttan a megválasztott bizottság és a direktórium megkezdte a benyújtott memorandum tárgyalását. A tárgyalások során kitűnt, hitűnt, hogy az igazgatólanságoknak s az ennek nyomán támad elégedetlenségnek ismé a burzsoázia az oka. Az egyes házak lakói különösen ott, ahol a burzsoázia vannak többségben nem gyűltek arra, hogy megválasztott bizalmiférjak lehetőleg a legmeggyőződésebb szocialista és megbízható szervezet munkás legyen. Ezek a bizalmiférjak nyakra-főre állították ki utalványokat anélkül, hogy meggyőződtek volna a tényleges szüksegről s így elopták a proletáriátus elől az őt és csakis őt megillető ipari cikkeket. Isme telien itt is figyelmeztetjük a bizalmiférjakat, hogy semmi egyebet, mint a proletáriátus érdekeit nem tarthatnak szárm előt. Aki lelki ismeretlenül jár el, forradalmi törvénysszék elé kerül.

— A bizottság a direktóriummal a következőkben egyezett meg:

— A termelési bizottság hoz négytűg két katonából és két szervezett munkásból álló bizottságot szervezve.

— Az összes lejáróztott olkkok ára ötven százalékkal leszállítandó.

Behozandó az általános munkakereskedés. A munkanélküli segély azonnali beszüntetés. A munkanélkülieket karhatalommal kell munkára kényseríteni.

A dolgozó nép házat és földjét a szocialisták nem veszik el.

A gödöllői hatenkint három délután a proletárgyermekek, három délután a vörös hadsereg rendelkezésére bocsátandó.

A lakéhibizottsághoz négy vörös katonát delegálnak.

A vörös hadsereg parancsnokait a hadügyi népbiztosok a vörös hadsereg tagjai élelmiszeri váltásának 15 korára való feladásáért.

A zsold emelést mindig előre fizetendő.

A memorandumba foglalt többi követelést, a tényleges tisztázása után, a bizottság elejtette.

A nagykanizsai katonatáncos a mai tüntetéssel kapcsolatban a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Nyilatkozat.

A nagykanizsai 20. nemzetközi vörös ezrednek f. hó 11-én történt demonstrál felvonulása alkalmával — a direktóriumnak átgyújtott memorandum 7. pontja — azon magukat politikai megbízottaknak nevező, de minden törvényes megbízást nélkülöző személyek ellen szűk, kik felelőtlenül agitációjukkal, a vörös katonák között az egységet megbontani igyekeznek. Ezek személyazonossági megállapítása folyamata a tényleg. Ez természetesen nem Matyók elvtárs, a hivatalos politikai megbízottja vonatkozik. *Kanonandus.*

Az újszemek és vállalatok szocializálása a forradalmi kormányzat feladata. Egyetlen szocializálási cikk zavart okoz és az ellenforradalmat szolgálja.

HIREK.

1919
Április
12
Szombat

NAPTÁR

A nap két 5 óra 23 percor, nyugszik 6 óra 41 percor.

A hold két délután 3 óra 2 percor, nyugszik éjjel 3 óra 23 percor

— A direktórium felszólít minden kis és nagy ipari üzemet, amelynek az üzem folytatásához kovácszénre van szüksége, hogy igényüket a direktórium első osztályánál meg lehetleg ma jelentse be akár szóval, akár írásban. Aki a bejelentést elmulasztja, az nem fog részesedni abból a két végnap kovácszénből, amelyet a szénügyek népbiztosa Nagykanizsa részére már kiutalt.

— A nagykanizsai járási tanács megalakulása. A nagykanizsai községek helyi tanácsainak megbízottja csütörtökön délelőtt Nagykanizsán összejűttek, hogy megválasszák a járási tanácsba beküldendő 30 tanácsost. Az ülést Sneff elvtárs nyitotta meg és kelkes beszédben ismertette a proletárdiktatúra céljait. Ezután megtörtént a választás és a járási tanács következőképpen alakult meg: Dávid István (Eszteregnya), Zimmermann János (Magyariszentmiklós), Földeti József (Nagybakónak), Marzin István (Magyarzardahely), Péter Mihály (Zalaszentbalázs), Gilleli István (Sormás), Szabó József (Garabonc), Kovács József (Zalamerenye), Adorján József (Zalakaros), Varga József (Murakeresztúr), Zuki Pál (Kacorlak), Törőcsik Kálmán (Homokmáram), Hajmási József (Pölskefő), Molnár János (Kilimán), Balázs József (Ujduvar), Molnár István (Gelső), Kis Ernő (Nagyrése), Marton Vendel (Kiskomárom), Pintér János (Bajcsa), Kocsis Jónó (Rigárc), Zimmermann Ádám (Füzdövény), Gregor István (Gelsősziget), Talabér Gyula (Zalasárszeg), Wolf József (Pain), Marton Vendel (Galam-

bok), Marton Ferenc (Komarváros), Csernek Ferenc (Szepetnek), Smidt János (Ilosszuvölgy), Mátys István (Hocska), Szalay István (Zalaszentbalázs). A járási tanács másik harminc tagját, mint már közöltük, Nagykanizsa város szerdán választotta meg. Az így 90 tagúra felszaporodott járási tanács az *in loco bizottságba* a következőket választotta meg: Nagykanizsa részéről Sneff József, Wugrinecz Károly, Tólosi Lajos, Brónyai Lajos, dr. Elek Mór, Zsuhár Gyula, Rozsanicus Erzsébet és Szedelmajer Ferenc; a falvak részéről Dávid István, Zimmermann János, Marzin István, Péter Mihály, Molnár István, Zernek Lőrinc és Smidt János. Kzután a járási tanács a falvak részéről a *mezeyi tanácsba* a következőket delegálta: Dávid István (Eszteregnya), Vargha József (Murakeresztúr), Molnár István (Gelső), Talabér Gyula (Zalasárszeg), Rozsanicus Erzsébet és dr. Elek Mór, a kanizsajárási szolgabírószághoz beosztott politikai megbízott megmagyarázta a járási és helyi tanácsok kötelezettségeit és felvilágosította őket teendőikről és működésük hatásköréről.

— Vörös katoná-est a mozokban. Budapest és már a vidék több városában rendezett nagysikerű vörös katoná-est mintájára Nagykanizsán is több ilyen fényes műsorral összehíltított szórakoztató előadást tart a vörös hadsereg szervezése kiküldött bizottság. Ma délután Matyók Gyula, a hadügyi népbiztoságtól kiküldött politikai megbízott az Uránia és a Világ moziban rendezt el első vörös estet. Ez alkalommal csakis a vörös gardisták mulattatása a fő cél. A jövő hét végén rendezendő vörös kabaré-est már a publikum előtt is propagálja azt a lelkesedést, mely az egész társadalomban meggyílyvált a vörös internacionálé katonái iránt.

— Házaság, Österreicher József és Brück Júlia házasságát költöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Az eszteregnyei téglagyár szocializálása. A nagykanizsai direktórium megbízta Székely Nándor mérnök elvtársat a Haba-féle eszteregnyei téglagyár szocializálásával, illetve üzembe helyezésével és az üzem munkástanács megalakításával.

— Kinevezés Rónai elvtárs igazságügyi népbiztos a nagykanizsai forradalmi törvényközhöz Knauze László elvtársat jegyzőkönyvvezetővé nevezte ki.

— Folyószámla betétek igazolása. Bankkörökből értesülünk, hogy a folyószámlán lévő követelések igazolása, annak ellenére, hogy az 5000 koronán felüli egyenleget feltüntető számlák legkésőbb április 15-ig igazolandók, igen kevés folyószámla tulajdonos által ojták meg. Figyelmeztetjük a folyóbetétekkel rendelkező egyéneket, hogy a személyazonosság igazolását saját érdekében haladéktalanul teljesítsék. Az 5000 koronán aluli folyó- és takarékbetétek igazolása a rendelet szerint április hó végéig eszközölhető.

— Az életbiztosítások érvényessége. Lengyel pénzügyi népbiztos aláírásával hirdetmény tétetett közzé, mely szerint a Forradalmi Kormányzatának minden kisvagyont, mely munkakeresményből keletkezett, kíméli. Az a nyugtalanság tehát, mely különösen a munkások körében az életbiztosítások érvényességébe dögölgében keletkezett, teljesen alaptalan. Az életbiztosítási díjak további befizetésével a munkás baj esetén a biztosított összeg kifizetésére feltétlenül számíthat. A biztosítási ügy fizetéséről vonatkozólag, a pénzintézetektől azon értesülést nyertük, hogy mindenemű díjtartozás betétkönyvről, vagy folyószámláról átutalással rendezhető. Természetes, hogy a tűz-, jég- és betörézbiztosítások továbbra is változatlanul érvényben maradnak, ha a biztosítottak az eseményeket bejelölik.

— Az orosz forradalom idejéről szól és egy újkétegy irag kumát festi a Szegényföld című remek film-attrakció melyet ma és holnap mutat be az Uránia remek műsor keretében. A főszerepe *Polva Negri*, a világ-hírű mimo művésznő játsza.

— Nincs többé törvénytelen gyermek. A forradalmi kormányzatának VII. számú rendelete tudvalegölég kimondotta, hogy a házasságon kívül született gyermekek jogai ugyanazok, mint a házasságból született gyermekekéi. A rendelet folytán a helybeli árvaszék most már teljes erejével dolgozik a házasságon kívül született gyermekek teljes egyenlősítésének megvalósításáért. Az árvaszék ügyek előadója felszólítja tehát a proletárestíveket, hogy aki cselekedni akar házasságon kívül született gyermeke érdekében, menjen az árvaszékhez. Az árvaszék ezekben az ügyekben mindnap délelőtt 11 — 12 óra között a proletárestívekre rendelkezésre áll, akiket kér, hogy okvetlenül jelenjenek meg, mert máskülönbön a rendelet csak papíron marad.

— Máthé-est. A volt Polgári Egyet nagytermében ma és holnap napszabású kabaré-estély lesz. A szereplő művészek mind a fővárosi színházaknak voltak a volt művészei. Máthé Gyulán a társulat főerősségén kívül bizonyára nagy sikert fognak aratni Máthé Manci és Worth Helga táncművésznők. — A szocialista párt tagjai párttitkárságnál kedvezményes árujegyet kaphatnak. Jegyek egyébként Füstös utóp Pia cégnél kaphatók.

— Meghívó. A nagykanizsai „Első Demokráciai Egyet” f. éváprilis 10-13-án délután fél 5 órakor a Fő-ú. 24. sz. i. emeleti egyeti helyiségében (Baltacsany-tételemeleg) közgyűlést tart, melyre az egyeti tagokat tisztelettel meghívja. Tervez a választmány módosítása, a temeközött járulók felelősele *Aszindusz.*

— A szocialista nők szabadszervezete vasárnap délután négy órakor a szimkurban nyilvános népgyűlést tart. Szónokok: Nagy Böske és dr. Szabó Mihály elvtársak. Mindenki ott legyen.

— A magántisztviselők szakszervezete alkalmazottak szervezete 12-én este 6 órai kezdettel lánccsélyt tart, Sárközi Dezső tenekarával a Szocialista Klub dísztermében.

Legujabb.

Kitört a szerb proletárforradalom.

Budapest, ápr. 11. A M. T. I. jelenti: Szerbiából napok óta olyan hírek érkeztek, amelyek szerint ott a proletárforradalom küszöbén áll. Pénteken Szegedre az újr érkezett, hogy Szerbiában kitört a proletárforradalom Erre a hírre a szerb magazalok letették a fagyvart. Délután a franciák a kivonultak Szegedről Ujogedre, ahol a hidat most ök tartják. Szabadkáról hasonló hírek érkeztek.

Pártügyek.

A Magánalkalmazottak Szövetkezete f. hó 14-én d. u. 4 órakor a Munkapály helyiségében igazgatóság gyűlést tart, melyre az igazgatósági tagok pontos megjelenése kéri.

— Előadás. Dr. Kovács László elvtárs 1919. április 12-én d. u. 4 órakor a törvényes közgyűlést természetben előadást tart a szocialis mozgalom történetéről.

— A Magántisztviselők szakszervezete gyorsítási- és könyvelési tanfolyamot nyit. Résztvenni szándékozók azonnal jelentkezzenek a titkárságnál. (Munkapály.)

Varrodámat

Sugár-ut 8. számon alá
Dr. Rothchild ügyvéd háza
helyeztem át.

Baron Miczl, női-szabó.

Felhívás**mezőgazdasági üzemek vezetőihez.**

Hivatkozással a Pöldmívelési Építész- és P. N. sz. rendeletére, kivonom a nagykanizsai, keszihelyi, pacsai, sólendvai, csaktornyai, letnyeli, perlaki járási földgazdasági bizottság, valamint ezen járási területein fekvő 100 magyar holdnál nagyobb gazdaságok feletti vezetői, illetőleg amennyiben a gazdaság más szociáliszáva nincs — azok tulajdonosait, hogy nagykanizsán a városháza épületében levő hivatalos helyiségben folyó hó 16-án délután 3 órákor személyesen jelenkezzenek.

Horváth Béla
megyei gazdasági tisztviselő.

Konyha, ebédlő és mosószoba berendezést vennék. Angyal dohányárakat. 1213

Úgyes leány, vagy a szony bejárónőnek felvétetik, ki a kenyér készítését és a házi munkát érti. 120 korona fizetés és koszárral. Mittényi-étkezde Kazinczi-utca 55. sz. 1214

Gyermekágyat keresek megvételre. Cim a kiadóhivatalban. 1218

URANIA mozgóképpalota
Kozgódíj-a. 4. Telefon 229

Szombaton, vasárnap. Április 11. és 13.

A világ híri művésznő
Pola Negri fellépével!

Szegényfolt

Dráma az orosz forradalomról. 4 felvonás.

Es a remek kisrő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnepek: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

VILÁG színpadmozisínház
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Péntek-szombat, április 11-én és 12-én

A skorpió II. rész

rejtélyes történet 5 felvonásban

Vasárnap, hétfőn, kedden. Április 13-án, 14-én, 15-én

Aranyember

Jókai Mór örökbevezet regénye 4 felvonásban.

Vasárnap délután 1 1/2 órakor

Ifjusági és diákéledadás!

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor
vasárnap 1 1/2, 4, 1 1/2, 6 és 7 órakor.

Harmat Simon

rőfös- és divátáru

üzletét megnyitotta

a Bazárban a Takarékszövetkezet előtt.

Elsőrendű muraközi

mén- és kacsa-csikók

állandóan kaphatók

Szoliva Jánosnál, Muraközestúr

Asztalneműek, színes abroszok, szalvéták, törülközők

legnagyobb választékban
olcsó árért

FÜRST JÓZSEF

divatruházában a „Kék
csillaghoz”. Telefon 388.

ZALA nyomdavállalat

NAGYKANIZSA

TELEFON 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet

papírarukészítés.

**Mindennemű nyomtatványt a legizlesebb
kivitelben készít es legpontosabban szállít**

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Sugárút 4. szám
Szerkesztő: Dr. Kádóczy István
telefonszám 78. I. Nyomda: 112.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egész évre 60— korona
Fél évre 45— korona
Negyed évre 35— korona
Hét hónapra 25— korona

A megyei tanács és a városi tanács 14-én délután 6 órakor a városháza nagytermében együttes ülést tart. Tárty: A tanácsok országos gyűlése tagjainak megválasztása.

Nem lehet

megállítani a világorradalmat. Az övezredes sanyargatás, eltiprás, a rengeteg könny, szomorúság és szenvedés elviselhetlenségig gyűlemlett fel az elnyomott milliók lelkeiben és egy retentő erőt vulkanikus erupcióban tört ki, mely földöntúli hatásával megreszkedtetted az egész világot.

Az a lávafolyam, melynek krátere Oroszországban nyílt meg. Tiszító üzével feltartóztathatatlanul végig fog hömpölyögni az összes földrészeken. Sem kioltani, sem megállítani nem lehet.

A magyar nép már átesset a szent megújodáson, az ár pedig diadalmasan zug tovább.

Tegnap a szomszédos Szerbia és Horvátország proletársága állott alá és ráta le nyakáról évezredes elnyomóit. A magyar proletariátus győnyörű diadala természetesen hat egész Európára. Recseg-ropeg az imperializmus anyarönusa a szárazföldön, s a felszabadult bajor proletárokat most közvetlen közelünkben a szerb testvérek követik. A szerb imperializmusnak előrelégyerített őrszemei eldobták fegyvereiket és ezekkel együtt hajították el maguktól az elvakult és kapzsi Karagyorgyevics hatalmi álarát is. Tiszta, felszabadult, ömragyakra eszmélt proletárok maradtak ott a demarkacionális vonalakon szerb testvéreink, akik egyesültek velünk a nunka becületében és most, mint jóbarátaink, mint a mi katonáink özőnlének át hozzánk a gőgös imperializmus választóvonalain. Ismét egy űnnapnak a felszabadult milliók történetében, a diadal egy fenséges pillanata, melyet hamarosan még több fog követni. Ez a ma diadala. Holnap átsap a forralom hulláma a Lajtán, holnapután a Raján keresztül eler a Szajnán, a britt szigeteketig és az Óceán hullámain át el fogja árasztani a bűndös, nagyfőkés, trösztös Amerikát is.

A nyugati országok imperialistái és kapitalistái már hallják fonyogató dűbörgetését és . . . reszketnek.

A nagy sztrájkok Svájcban, Francia-, Angolországban, Belgiumban és Hollandiában, mind forradalmi jellegűek. Lefolyásuk tanúságát teszi arról, hogy a tömegek tiszába jöttek már azzal, hogy a tartós béke, de egyáltalán béke, kenyér, föld és szabadság csak akkor lesz, ha a nép a proletár diktatura útján magához ragadja a hatalmat és egyszer-

smindenkorra megsemmisíti a háborúnak, valamint minden egyéb nyomorúságnak egyetlen okát: embernek ember által való kizsákmányolásának átkos rendszerét.

Erről az utról nem engedik magukat még akkor sem eltéríteni, ha szocialistának nevezett proletárbörbe rejtőzködő burzsoák 50 százaléka szeretőnek kiegyezkedni a most már fenyegetően követelőző proletárok börére, mint ahogy ezt Poroszországban próbálják.

Egyezkedésnek többé nincs helye, most már a mindent vagy semmit korszakát éljük. Bajorországban kikiáltották a tanácsköztársaságot, Jugoszláviában pokolba kergették a serteskupecből királlyá vedlett Karagyorgyevics dinasztiáját, Olaszországban hetek kérdőse a forradalom kűtörése, Franciaország is izzik és minden pillanatban kűtörhet a tűz, Angliában proletárvérrel próbálják eloltani a felcsapódó lángokat . . .

Eg, ég, mindenfelé. Az a kis bandita csoport pedig, amely eddig a nyakunkon ült, kábult, buja, riadozó tekintettel nezi, látja, hogy szűkül körülötte a tűzgyűrű. Szivszorongva érzi, hogy inog, recseg a lába alatt és a szilárdnak megingathatlannak vélt talapat, amelyről korlátolt otosbaságában elfeledte, hogy annak tartó pillérei a proletárság eleven testéből épültek fel, amelyek meg is mozdulhatnak valamikor . . .

Megmozdultunk és összedőlt a hivalkodó hamis bálványok temploma. Takarítsuk hát el gyorsan a romokat és kezdjük meg az új, a mi templomunk felépítését. Izmaink kemények, erőtől duzzadok, csak akarnunk kell és menni fog.

Az egész világ szeme ügyel ránk, a világ proletárjai, akik fölünk várják a példát, a segítséget, a biztatást.

Felbomlott a megszálló szerb hadsereg.

Szeged, április 12. Ma délután két órakor az ujszegedi szerb parancsnokság meglepetészerűen megnyitotta az ujszegedi hidat. A hidon nyomban megindult a szabad közeletés. A városban dobszóval hirdették ki, hogy a hid nincs többé elzárva. A közönség lelkes örömmel fogadta a hírt. A magyar hatóságok a szerb csendőrséghez fordultak, hogy hiteles értesülést kapjanak. A szerb csendőrség részéről nyert válasz megerősítette, hogy a hid elzárását a szerb parancsnokság fűggesztette fel és kiondították, hogy a szerb katonák nem akarnak többé harcolni magyar proletártestvéreikkel szemben és nem tartják tovább a frontot. Ezalatt a szerb katonák a város különböző helyein eldobták fegyvereiket, sőt Ujszegeden egy helyütt mágyárt raktak puskákból. Sok fegyvert a Tiszába dobtak. A szerb katonák a megnyitott hidon át nagy tömegben jöttek át Szegedre, forradalmi dalokat énekeltek és a magyarokkal együtt jártak be az utcákba, miközben fegyvereikből tüdővéseket adtak le. Minden lel arra mutat, hogy a szerb katonák teljesen áthitotta a szocializmus szelleme és ma nincs olyan hatalom, amely őket rábírhatalja, hogy tovább harcoljanak idegen érdekekért. Szegedre lenelés érkezett arról, hogy a nagybecseréki szerb dandár, amely a Szeged vidéki demarkációs vonalat tartotta, teljes felbomlásban van. A szerb csapatok letették a fegyvert és ellindultak haza felé. Viszont Szerbiából tömegesen jönnek liaz a magyar hadifoglyok, akik az mondják, hogy Szerbiában felbomlott a rend. A megszálló szerb csapatok közt az a hír terjedt el, hogy Szerbiában kiűrt a forradalom, a Karagyorgyevics dinasztiát elkergettek és kikiáltották a proletárdiktatúrát.

A franciák íparkodnak a szerbek által otthagytott demarkációs vonalat helyreállítani: délután 4 órakor francia katonaság szállta meg a szegedi hidat. Azonban a franciákra is hatást tett a szerb katonaság megatartása. Beatrix ezredes megnyitotta közzét lelt a lakosságnak. Kiküldette, hogy az aniani balkáni főparancsnokságnak azt javasolja, hogy Szegeddel haladéktalanul állítsa helyre a fõrgámat Szeged élelmezésének megkönyvítésére.

Parancs.

A vörös órág a vörös hadsereg kiegészítő részeit képezi. Elrendeljük tehát, hogy ha a vörös órág keretébé tartozó alakulatok ellenforradalmi megnyilvánulás észlelhető, azokat, akik az ellenforradalmi mozgalmat szítják, vagy vezetik, nem a forradalmi törvényesek elé kell állítani, hanem tettenérés eselén azonnali halálbüntetéssel - vagyandó. Ha a vörös órág tagja fozogtat, vagy állításokat erőszakkal megakadályoz, tettenérés esetén ugyanilyen módon büntendő. Felhívjuk az összes parancsnokokat, hogy a rendelkezést a személyzet előtt mindenütt kihirdessék.

Bélgylj népbiztosság

Németország a proletárdiktatura előtt.

Düsseldorf, április 12. A sztrájkbotottság elhatározta, hogy a sztrájkot mindandó tovább folytatják, míg a kormánycsapatok az utolsó gyólyó ki nem lövik.

Danzig, április 12. Tegnap délben a városi munkások is sztrájkba léptek.

A szocialista párt agitátorai. A Magyarországi Szocialista Párt iktársága az alábbi ügyelmeztetés adta ki: Mindazok, akik a vidék, vagy a főváros agitielőiben részt vesznek, el vannak látva a központi pártútkárság igazolványával. Aki nek ilyen igazolvány nincs és a part megbízására hivatkozna, azonnal letartóztatandó és a forradalmi törvényesek elé állítandó.

Végig a felszabadult demarkációs vonalon.

— Kiküldött tudósítónktól. —

1919. Április 12. — ezt a dátumot jól véssé az emlékeztetés mindenki, akit annyira éneknek annyi kínos, keserves szenvedésén át érezte és sirta a kapitalizmus könyörtelen és lelketlen igazát. Es a tegnapi nap új, lezzé fénycsodát vetett a világ népei közé, amelynek fénye a maga sziporkázóan képrázatos fényével fel fogja gyújtani az egész világot a kapitalizmus hazug cirákdákkal kidisztelt roskadozó épületét.

A diadalmas orosz, magyar és bajor proletáriátus új szövetségeát nyert a legszenzációnos harcban, szerb proletártestvéreink álltak mellette, hogy páros vállal, kettős erővel hajtsuk tovább a kommunizmus minden legyőző napzakerét.

Tegnapp reggel érkezett Nagykanizsára a felüldöt, megörvendető, új küzdelem híre. Budapest, Pécs, Kaposvár, Gyékényos sora jelentették, hogy lám! felszabadult egy nép, ismét öntudatra ébredt és új proletáriátus és forráza magáról a láncot. Belgrádban ki-küldötték a tanácsköztársaságot és a demarkációs vonalon testvéri barátságban egyesült a félrevezetett szerb proletár katona a magyarral.

A direktorium, amikor a szinte felmérhetetlen örömet hozott esemény hírt vette, külön vonatot állított össze, hogy megvigye a magyar proletáriátus üdvözlését a szerb proletároknak s hogy együtt ünnepelje a kapitalizmus újabb bukását.

A különvonat, amelyen Sneff, Brónyai Bárány, Marvalics és Matyko elvtársakn kívül a pártvezetés, vöröshadsereg és a vasut nagyszámú képviselői utaztak, délelőtti félközvetkörü futott ki a kanizsai pályaudvarról. Gyönyörű szép áprilisi napfényben lengett a vonat vörös selyemzászlója s amerre elhaladt diadalmas zenevel, diadalmias proletárok boldogságtól zivózó üdvözlései kísértek. A mezők gyönyörű zöldbe szöktek szikái, a virágzásba borult fehér almák és minden pompája a természetnek tobzódtól végig a mezőkön, mintha minden ünnepeit akart volna az emberrel, akitől új megváltást, nagy hitet és legyőzhetetlen erőt hozott a tegnapi nap. A mezők dolgozó proletárai fehér kendőboglattal köszöntötték az örömmágnos vonatot, a vasutállomások a proletár diktatúra éljenzését zengték újra, meg újra, nagyzerb hozanával köszöntve a legszebb élet valóráváását.

As első állomás Murakeresztúr volt. A murakeresztúri hídnál, ahol a két árcsál két hónapos óta szemben egymással, volt az első ütközés találkozás a szerbekkel. Itt Sneff, Brónyai, Kumpert elvtársak intéztek lelkes beszédet a szerb örszöveg. Elmondották, hogy a régi ellentéteknek vége, proletár proletár ellen többre nem harcol, de egyesülnek és segítségére mennek azoknak a proletároknak, akik eddig még nem tudták lépni magukról a rabbiállásból. A tizenkétfől álló "küldöttég" minden tagja egyezsere akart beállást, hogy mindegyikük kiönthesse a szíve örömét, a szabadulás megváltó valóráváása felett.

Elmondották, hogy nincsen erő és hatalom, amely őket a magyar proletárok ellen tudja még valaha vinni. Ők is proletárok, testvérei a szabad magyar proletároknak. Az események tudják s csak a hivatalos értesítést várják, hogy eldobbassák fogyvereiket és visszatérjenek hazáukba. Szerencsénél-bejönni Nagykanizsára, hogy méltó fényvel és pompával ünnepelhesük meg a szabadulás örömét.

Sneff elvtárs válaszlott tolmács után a szerb testvéreknek. Elmondotta, hogy mi proletárrendégszeretettel várjuk és hívjuk őket, jöjjenek, legyenek a vendégeink, de ma már csak egyetlen cél lehet előttünk, a minál gyorsabb és minál teljesebb diadal. Ennek a győzelemnek pedig a feltétele, hogy lelkes harcossal legyenek. Kérte őket: maradjanak és terjeszték az eszmét katonatestvéreik között és fáltsa vizsgáljanak, hogy a szabadság fiatal gyümölcseit senki ne vesdélyeztesse.

Ezután a küldöttég meg-endegette a

szerbeket és a legjobb hangulaban, vig barátkozás közben, vagy félórás beszélgettek ott a testvérproletárok képviselői. Az az óléle, amelyben a két eddig ellenséges tábor ott az aláaknázott, drótkádállyal kettészelt murakeresztúri hídon egyesült, új halálós itele volt a kapitalizmus és keresztelője az internacionális uharcos csapatoknak.

Légrád volt a következő állomás. Itt a komp elromlott s így a küldöttég sem-mehetett át a szerbek oldalára. A szerb testvérek, akik a Mura túlsó partján a malommal, leli házbán vannak elszállásolva, amikor meg-látták a vörös lobogót, szaladva jöttek a partra és "Zavijó" kiáltásokkal éltették a szerb és magyar proletárságot.

A küldöttég szerbül beszélő tagjai elmondották a belgrádi eseményeket, amit azok lelkesedéssel boldogsággal hallgattak. Sapekájukat az ég felé dobálták, fehér kendőket lo-bogattak s hiába volt a két tábor között a Mura szelése, lassu folyásu víztömege; a lelkek, a proletárelkek ott voltak egymás melletti és ott fogadtak örök szövetséget a Mura aranyú tükre felett.

Vig zenével, trombitaszóval, a Murellistest énekelve haladt tovább a diadalmas vörösvonala.

Gyékényes volt a következő megálló-hely. Itt Kumpert, Tóth és András elvtársak mondták el a hídrőrségnek a felszabadulás örömhírét. A szerb hadnagya, a község, pa-ranszenka, amikor a Karagyorgyevis dinasztia győztes és kiérdemelt végzetéről értesült, halálraesapdá csak annyit tudott dadogni: Hát mégis igaz? A legénység természetesen itt is lelkesen éljenzett a proletárdiktatúrára. A szerb elvtársnak a hivatalos értesítés vé-rának s azután utaznak azonnala hazá Nagykanizsán keresztül, mert Nagykanizsát okvet-lenül látni akarják. Amikor a bizottság eltá-vozott: "vizionálásra" kiáltással üdvözölték s zsebkendőket lengetve éljenzétek, amig csak ott nem tűnt szemek elől.

Nagykanizsán természetesen hamar el-terjedt a híre, hogy a direktorium tagjai a demarkációs vonalra utaztak, az örövendés esemény híradása céljából.

Déután négy órákor az összes üze-mekben megállt a munka. A város egész munkássága letette a szerszámot, hogy méltó keretekben ünnepelje új szövetségüket.

A vörös hadsereg, az összes szakszer-vezetek, vagy tizenöt ezer ember tödült a pályaudvar felé, hogy az érkezőket üdvözölje. A pályaudvar fedett része nagyon is szűk volt ahhoz, hogy mind-n ünneplő proletáriát tudjon fogadni. A pályaudvar előtt, a ka-zinczy utcában ezrekekre monó tömeg hóm-polygott. Soha még Nagykanizsán ilyen óriási arányu demonstráció nem volt. De azt is hozzá kell tennünk, hogy annyira felgyelme-zett, annyira pódás rendben léfolyt demon-stráció nem volt. A vöröshadsereg megmutatta, hogy olyan fogymelt tud tartani, amihöz fogható a régi, drótre alapított katonaság nem rudott produktán. A szakszervezetek fel-vonulása monumentális volt.

Rivalgó éljenzés, cigányzene és kürtzót fogadta a beérkező vonatot. A pályaudvarról a tömeg a városkaza elé vonult, hogy meg-hallgassa a direktorium beszámolóját. A vá-rosháza erkélyéről Brónyai, Sneff és Matyko elvtársak mondták el beszámoló beszédüket, amelyeket sora szakított meg a feltörő éljenzés vihára. A rikán látható ünnepi demonstráció a legnagyobb rendben ért véget.

Bajorország tanácsköztársaság.

A proletárdiktatúra világhódító körüta elérkezett második stációjára. Rémlélet de-mesztli meg a burzsoa államok vezetőit és azok, akik mint a világ urai jöttek össze Párisban, hogy kapitalizmus érdekében szeri-nyírják ki és szabják szétjez országok, vilá-grészek térképeit, mint megriaszott vadak kapkodnak (hűző-fához. Futkosnak egy-montó gondolatolt a másikhoz, hogy meg-meneküljenek attól a rémtől, amely az egész világotat rombadöntéssel fenyegeti.

E kommunista párt. kiáltványában a kommunizmus még csak kísérlet, ma azonban már valóság, hatalmas, legyőzhetetlen, a razvasság és erőszak minden akadályán kezesz túllépő erő. Igen, a párisi békekonferencián diktatúráknak rémlélete teljesen jogos. Az diktatúrájukat, mely a tőke diktatúrája, létet, megemmisít, egy másik, egy új diktatúra, a proletáriátus diktatúrája és most, amikor a kommunizmus már nem kísérlet, hanem vala-góság, most néznek rá úgy, mint kísérletre. Értelmetlen megdöbbenéssel kérők, hogy miért vesz kériba minden erőlködésük, miért török pozdorjává minden fegyverőt, amelyet onk az ő halálós ellenségüknek szegeznek neki. Kérdezik, hogy hol rejtjük arzenálját, amely kifogyhatatlan bőséggel látja el harci eszkö-zökkel és hogy hol tartja taborozását, hogy napról napra milliószáma növekszik harcosai-nak száma.

Még azon tanakodtak, hogy fegyveret, vagy alkuvál szereljek-ö le az orosz bolszev-must, amikor már elfoglalta Ukrajnát, Estlan-dot és Livlandot. Már azt hitték, hogy sikerült gátot emelniök és vad mohósággal vetették magukat a letiprot Magyarországra, hogy lakmározhasanak rajta, amikor harapásra kész fogalmba belevegott a bolszevism vas-úkle. Most pedig, amikor a magyarországi bolszevism szeretnek fenyegetéssel és ige-rettel megállítani, ez egy óriási lépésel immár a francia határ tövében, Bajorországban tértelt.

Amig azazal vizagstálták magukat, hogy a bolszevismra esak a megvert országok inklinalódnak, a "győztes" Angliában és Bu-giumban sohasem tapasztalt, nagyaránu sztrájkok rázkódtatják meg az egész állam-struktúrá. A "győztes" Franciaország kór-mánya nem meri haszeresztetni a katonáit, mert fél, hogy csakhamar mint ellensé-g fogják őket vizionáltani és a "győztes" Olasz-ország munkássága nyiltan és határozottan kimondja a bolszevizmushoz való csatlakozását.

A félelem babonájával kísértetként nézik a valóságot és nem veszik észre, hogy a kommunizmus ereje miben áll os, hogy mit teszi ott ellenállhatatlanná. Fogvagyvoga beszönek a bolszeviki agitátorok, mintha az agitátorok akármilyen sokasága is elérhetne ilyen eredményt. Rámutatnak részeket újalk-ka a dolgozó népek felülkerékedő belátására és öntudatra, de észükbe sem jut, hogy an-nyk az erőnek van egy tartalmas szövetsé-gese, amely ott él a remegő burzsoa közé-pette és biztos kézzel segíti elő a proletáriátus ügyét: a kapitalista társadalom belső öz-zemlétsa a proletáriátus szövetsége.

A kapitalizmusból kivesszt az, ami min-den élő organizmus sajátossága, kivessztet be-lőle az életösztön. Az antant burzszája vak-sága, melyel a bökérgényalásokat a végtelen-ség elhuzta és lehetetlenné tette, hogy a meggyőztört emberiség a regeneráló munk-vágányára kerüljön, minden ország burzsoái-nak vad önzésel, amely meg é őslegsáttá vá-ruk, az osztályállam léteéréke sem volt tekintettel és amely a maga tobzódasá-ba nem ismert már semmi erkölcsi korlátot. — Mindez annak a ténynek a megnyilvánulása, hogy a kapitalizmusból kivesszt az élet öp-tudata.

A régi rend még ott terpeszkedik a föl-nem szabadult népeken, de a nyomás, ar-cnyel kifejti, már nem az élő, hanem a holt-teszté. Itt ott még mozog is, de brutálisítá-m csak az elbódított test holt erejének a megnyilvánulása. A kapitalizmus enyaszet-

Varrodámát
Sugár-ut 8. szám alá
Dr. Rothschild ügyvéd házába
helyeztem át.

Baron Miczi, női-szabó.

nek indult holt teteme szerteszéjjel rongja a levegőt: már csak a világ progletariskus elbátározását várja, hogy végleg eltarikassák és a helyén, ahol' élt és áll, új élet. a munka és a jólét élete kezdődjék.

HÍREK

NAPTÁR

A nap két 5 óra 23 percor, nyugszik 6 óra 41 percor.

A hold két délután 3 óra 2 percor, nyugszik éjjel 3 óra 23 percor.

1919.
Április
13
Vasárnap

— Személyi hír. *Bírdny* József direktorium tagot, a harmadik ügyosztály vezetőjét a kereskedelmiügyi népbizottság a délvastu igazgatóságához rendelte ki és a személyzeti ügyek ellenőrzésével bízta meg. Bárány elvtárs, akiben Nagykanizsa proletársága kipróbált vezető emberét veszíti el, ma délután utazik Budapestre, hogy új hivatalát elfoglalja. Helyettesítéséről, illetőleg a direktoriumi tagok megválasztásáról a megyei tanács hétfői ülésé fog dönteni.

— Tájékoztató a házibizalmiértékek ügyelmébe. F. hó 12-én délután a szociális- és termelési bizottsághoz kirendelt négytagú ellenőrző bizottság a következő határozatot hozta: 1. A házibizalmiértékek ügyelmét felhívja, hogy ezután csakis azoknak a proletárestvéreknek adának bevásárlási utalványt, akiknél személyesen meggyőződést szereznek arról, hogy valóban szükség van a beszerzendő árucikkekre. 2. Naponta többször ki fog szállni az ellenőrző bizottság egy-egy tagja és utánvizsgálja, hogy tényleg jogosít-e az utalványt az 50 %-os engedménnyel a vételre. 3. Újabb intézkedésmegvalósítja a burzsoák részére utalványok kiadását. Ezután semmiféle kedvezményben nem részesülnek a 4. falusi proletárestvérek is jogosultak az ötven perccel leszállított üzleti árcikkre, ha beigazolvják, hogy feltétlen sürgős szükségük van annak beszerzésére. 5. Az eddig kiadott, de bevásárlásra fel nem használt utalványok érvénytelenek. Helyettük a fenti pontok alapján újat kell kiállítani. 6. Az utalványt ténytálat kell írni. A mennyiséget pedig betűvel és számmal jelezni. Megnyugtatta az ellenőrző bizottság mind a munkás- és mind a katonaelvtársakat, hogy ezután illetéktelenek nem részesülhetnek a lejárított olcsó árucikkből. Az ellenőrző bizottság tagjai a nemzetközi vörös ezredből: Andras Jenő és Boghatty János. A munkástanácsból: Tibola József és Il-rváth Ferenc.

— Testvérgyilkos katona. Újjelet arról értesültünk a rendőrségtől, hogy Kellermann Minály, aki a lövöldében teljesít s-olgálatot, öccsét Kellermann Lászlót agyonszorta. Kellermann László, aki a Mura-menti demarkációs vonalról jött haza szabadságra, meg is halt. A gyilkosság okát eddig nem lehetett megállapítani.

— Máthé-est. Tegnap este a volt Polgár Egyet nagyeremben folyt le Máthé Gyula ársulatának kabará-estélye. Az estély anyagi sikere nem volt tökéletes, amit csak annak a sok csodálónak tudhatunk be ami a nagykanizsai közönséget ezen a téren érte. Pedig a Máthé-ársulat rászolgált volna a legteljesebb anyagi sikerre is. Máthé Gyulán az ezermesteren kívül Horih Hellárt és Máthé Manciót felkésdett leginkább a közönség. A sablonos kommunokák hangját kölövsz az mondhatjuk, hogy a tegnapi estély résztvevőinek összes művészi kívánságait kielégülték. Mindenki, aki tegnap este ott volt, ma estére is megváltozta a jegyét. Reméljük, hogy a közönség ma este már — amikor meggyőződött arról, hogy komoly és lehetséges művészekkel van dolga — tökéletesen megfogja tölteni a nézőteret.

— A husvét sportünnepély. A sok szigorú parancsot, felhívást hirtető plakát között ma egy régen nem látott, kellemes ismerősre is bukkantunk a hosszú horobor után. A Nagykanizsai Torna Egyet jelenti be a sport barátainak, hogy folyó hó 21-én husvét

hétfőn délután a katona réten 10 számból álló atletikai propaganda mérkőzést és utána a Zákányi Vasutas csapatát bemutató football-mérkőzést rendez. A verseny célja a városunkban eddig mostoha gyermekként kezelt sportélet fellendíteni, tömegsportot nevelni. E tekintetben nagyon sokat kell meg tanulunk Kaposvártól, Szombathelytől, ahol a város állat letesített gyönyörű pályákön 3—4 egyesület is dolgozik. Az atletikai versenyzámokra nevezni lehet Simonyi Sándornál (a Gazdasági Takarékpénztárban) és az Egyesület keddi és péntek esti gyakorló óráin (Polgári iskola tornatermében) 1919 április hó 18-ig. Nevezési díj, tekintve a propaganda célt — nincsen! A győztes és a helyezettek érdemdíjazásban részesülnek. Itt említtük meg, hogy az Egyesület vasárnap d. u. 4 órakor és csütörtökön d. u. 5 órakor a katona réten nyilvános összejáratnngat tart.

— Kinevezés. A belügyi népbiztos a nagykanizsai anyakönyvi kerületbe *Pritker* Gyula állami anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

— A világhírű balletáncosnő, Olga Desmond játsza a löszerecei az Urániában hétfőn és kedden, 14, és 15-én bemutatásra kerülő filmen, melynek címe: „A táncosnő kálváriája”.

— Jókat Mór önkbecsű regénye filmen. A Világ-nagymozg' április hó 13., 14. és 15-én mutatja be Jókat Mór „Az aranyember” című 4 felvonásos filmregényét, melynek főszerepelt a legjobb művészek játsák.

— A klasszikus regénytár új sorozatáról lapunk mai számátv- czatol bejelentőül olvasónk figyelmébe ajánljuk.

— A Délvideki Szövetség tohoroz. Vörös Hadseregbe. A Délvideken teljes erővel megindult a Vörös Hadseregbe való toborzás. Az Első Bacsikai Vörösezred Kiskunhalason székel. Az első napon háromszáznál több vörös katona jelentkezett az ezredbe. A katonák nagy lelkesedéssel csatlakoztak fel. A Délvideki Szövetség felkéri Bácska, „Bánát, Baranya, Somogy, Tolna, Csongrád, Csanád, Arad, és Zala ontuatos proletárait, hogy jelentkezzenek a szövetség iródájában (IV. Kálmán-utca 8 földszint 1.) ahonnan mindenkit a megfelelő vörösezredbe irányítanak.

— Elvezített egy szegény asszony két kulcsot, kérétek a megtaláló ezeket a „Központ” kávéházban leadni.

— Elvezített a Zrinyi Miklós-utatótól a vasutisg terjedő utvonalon egy erszény, melyben 100 koróna és egy arany nyaklánc volt. Kérétek a becseletes megtaláló azt a „Zala-Népkarat” kiadóhivatalában jutalom ellenében leadni.

Ne zavarjuk a forradalmi törvényszéket.

A proletárdiktatúrának egyik főlételemül szükséges és erős pillére a forradalmi létő törvényszék. Itél azok fölött, akik ellenszegülnek a forradalmi kormányzótanács rendelkezésnek, vagy bármi más módon azon igyekeznek, hogy a proletárok hatalmát megdöntsék, vagy meggyöngyöskés. Ez a forradalmi törvényszék nem a régi kapitalisztikus államrendből klsarjadó jog alapján létezik. Itélőbírói nem is azok, akiknek nevelését megferőzte a burzsoá jogrendszer, hanem osztálytudatos proletárok, munkások, katonák és földművelés szegények, akiknek lételeté a legnagyobb emberi eszme, a világot proletárdiktatúrának élétereke irányítja.

A proletárdiktatúrának állandóan zavarják munkáiban. Akadnak sokan, akik a proletárdiktatúrát arra akarják felhasználni, hogy kicsinyes magánbösszűjüket kltőltsék — ezért a forradalmi törvényszékkel elárszták mindenféle feljelentéssel. Nével és név nélkül, de inkább név nélkül megieit feljelentések vármadavai fektűsznek a forradalmi törvényszéknl a a proletár bírák idejét el-

vonják azok elől az ügyek elől, amelyek a proletárdiktatúra megerősítésének szempontjából sokkal, de sokkal fontosabbak.

Természetes, hogy a forradalmi törvényszék minden hozzája intézett írást elolvas, de nem megszufoldsa-e a forradalmi törvényszék Intézményének az, ha haszontalan s a proletár érdekét egyáltalán nem érintő ügyekkel zaklatják? Értse meg mindenki, hogy a forradalmi törvényszék nem arra való, hogy önző magánérdekeknek állítsák a szolgálatába, még akkor sem, ha ez a magánérdek ügyesen el tud rejőzni.

Sok helyütt azt hiszik, hogy mindenféle denunciózással kedvében járnak a forradalmi törvényszéknek, pedig éppen ellenkezőleg áll a dolog és a proletárbírák módját foglák találni annak, hogy az nek nélkül és a magánbösszűből árukkodókat megbüntessék. Szó van arról, hogy a névelnül beérkező feljelentéseket csak nagyon kivételes esetekben veszik figyelembe a nével, de igaztalanul vádaskodók odakerülnek a forradalmi törvényszék elé. Azok tehát, akik privát céllalra akarják felhasználni a forradalmi törvényszék Intézményét, nem foglák elkerülni bünhődésüket.

A proletárdiktatúra első napjában, amikor minden egyébnél fontosabb volt a munkásság utalmának megerősítése és a burzsoá ellenforradalom megakadályozása, természetesen nem lehetett aprókéosan megvizsgálni minden ügyet, Ma már azonban biztos és erős alapon nyugszik a munkások, katonák és földművelés szegények diktatúrája és így a forradalmi törvényszék utána fognak nézni annak is, hogy nem fölöslegesen háborgatják-e őket?

Meri mit is jelent ez a fölösleges háborgatás? Azt, hogy a forradalmi törvényszék igazságs, mindenben megfelelő Intézményét „díszkedlősi akarják, népszüritlenné, gyűlöletessé akarják tenni, ami olyan nyilvánvalóan ellenforradalmi cselekedet, amelyért halálbüntetés jár ki. A forradalmi törvényszék feladata tisztán és világos: megbüntetik, elnémítják, lehetlenné teszik azokat, akik a proletár utalomra ásküldőnek, de nem állanak szolgálatába a magánbösszűnek, meg ha az a közérdek palástja is burkolódzik. Mindenki, aki ellenforradalmi ásküldősről értesül, azonnal sietessen a forradalmi törvényszékhez, de tartassa magát távol az, akik nem kizárólag a proletárság szent ügye vezet, meri megéjelet a kézt!

Pártügyek.

A Tanítók Szakszervezete holnap vasárnap délelőtti tíz órátkor taggyűlést tart. — Előadás: Aczél Géza. Mindenki ott ott legyen. Előadás után bizalmi testület értekezlet.

A Nagykanizsai Piaci Kiskereskedők szakszervezete értesíti a csoport tagjait, vasárnap délután 2 órátkor biztekezlet tart. A biztekezlet alkalmával mindenki tartozik az igazgatóványit magával hozni a Munkásoththonban, az előlétség.

A Szabómesterek Szakközpontja f. hó 13-án, azaz vasárnap d. e. 10 órakor fontos-üggyben taggyűlést tart, melyre úgy a férfi, mint a női szabómestereket ezután hívja meg a *Vezetőszék*. — Felhívja a szociáldemokrata pártba belépett tagokat, hogy Kaufmann Mór elvtársnál az üzletben a tagdíjakat befizethetik, a hol utólag tagkönyveiket átvethetik.

APRÓ HIRDETÉSEK

Eladók nagytesztli amerikai ringlet Ply-mouth roks; valamint sarga Orangeon tenyészképes fajkakasok. Időként an észtojások kaphatók, Kazinczi-utca 1199.

Ögves leány, vagy asszony bejárónőnel felvétetik, ki a kenyér készítését és a házi munkát érti, 120 korona fizetés és kosztjál. Millény-útkerde Kazinczi-ut 53. sz. 1214

Gyermek- és keresek megvételre. Cim a Kláridán, 1218

Zala megye nagy feltérképe vászonra huzva, lécekel ismét kapható Fischel Fülöp Fiai könyvkereskedésében.

13/9/9. sz. 123

Felhívás

a zala megyei termelőszövetkezetek (volt uradalomnak) vezetőihez.

A vármegyei gazdaszövetkezéssel segéd-tiszti szolgálatra alkalmas jelentkezők vannak előjegyezve. Felkérem a vezetőket, ha ilyenekre szívesek válnak a gazdaságokban forduljanak: Zalaegerszegre a vármegyei gazdaszövetkező, vagy a nagykanizsai megyei gazdaszövetkezőhöz (Városház 1. em. 15. ajtó.)

Horváth,
vm. gazdaszövetkező.

13/9/19. sz. 122

Felhívás!

Mindazon okleveles, vagy ennek hiányában 15 évi gyakorlattal rendelkező állásbelső-küli gazdaszövetkezőket, kik gazdaszövetkezői állásra pályáznak, hogy okmányikkal megszerelten jelenkezzenek a földművelésügyi népbizottságnál Budapesten (Földm. pal. 1. em. 43.) Jelenkezés minden hétfőn történik.

Mindazon állásbelső-küli gazdaszövetkezők, kik a fenti képesítésnél kisebb előtanulmánnyal rendelkeznek és kevesebb gyakorlattal, személyi adataikat közöljék velem és Zalaegerszegre a vármegyei birtokrendező Bizottságnál, vagy Nagykanizsán a vármegyei birtokrendező Bizottságnál.

Nagykanizsa, 1919. április 11.

Horváth,
vm. gazdaszövetkező.

Földművelésügyi Népbizottság.

1401/1919. sz. 1222

Zalavármegyei gazdaszövetkezőknek.

A volt nagy gazdaszövetkezőkben elhelyezett feltérképezés céljára való felhasználása szorgosan elvárható és az erre vonatkozó utasítás a: összel a tartozó gazdaszövetkezőknek ezek határon a munkás- és földművelés tanácsoknál: a adékalanul kiadandó.

Elvtársi tisztelettel
Horváth

Felhívás

mezőgazdasági üzemek vezetőihez.

Hívtalkozással a Földművelésügyi Népbizottság 2. P. N. sz. rendeletére, felkérem a nagykanizsai, keszthelyi, pacsal, algyői, stb.

VILÁG nagymezőgazdasági Szarvas szőlő. Tízton 74. sz.

Vasárnap, hétfőn, kedden. Április 13-án, 14-én, 15-én

Azarányember

Jókai Mór örökbeviszt regénye. 4 felvonás.

Vasárnap délután 1 óra 3 órakor

ffjusági és díakeladás!

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor vasárnap 1/2 3, 4, 1/2 6 és 7 órakor.

A lisztbarmat és a firtperonospora ellen egyetlen bevált szer a

Rézkénpor,

melyet fújtatással kell a szőlők lombjaira és firtjeire juttatni. — Legfontosabb a virágzás alatt és közvetlenül utána porozni. —

60% kén és 12% réz tartalom. Ára kg.-kint 10.— csomagolás nélkül.

Az egyetlen beszerzési forrás:

a „Magyar Mezőgazdák Szövetkezte” (Budapest, V., Alkotmány-u. 20.)

ismét kapható

JUNÓ

crème szájvíz fog-crème

Nagykanizsa legolcsóbb bevásárlási forrása:

Kistaludi és Krausz

dívatáruháza az ARANY KAKAS-hoz Erzsébet-tér

URANIA mozgóképfilm

Hétfőn, kedden. Április 14. és 15-én

Olga Desmond

a világhírű bálletáncosnő fellépésével

A táncosnő kálváriája

dramája 3 felvonásban.

és a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor Vasár- és ünnepeken 3, 4/2, 6 és 7/2 órakor.

Harmat Simon

rőfös- és dívatáru

üzletét megnyitotta

a Bazárban a Takarékpénztár előtt.

Zala-Népakarat

AKORAREGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEK.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva, vidékre póstán küldve:

Egy óra 7-50 korona
Negyed óra 22-50
Fél 43—
Egész 90—

Halló! Halló!

Kinek van használt

hanglemeze?

Regi vagy törött hanglemezeket, míg az anyaghiány tart, legmagasabb áron veszünk vagy cserélünk

WÁGNER

az országszerte elismert elsőrendű magyar hangszór és becselőgép nagy Áruháza Budapest, József-körút 18. Flók: IX, Ráday-utca 18. Becselőgépek 1000 koronáig. — Árjegyzék ingyen!

ZALA-NÉPAKARAT

szervezőbizottság és kiadóhivatali
Nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám
szervezőbizottság és kiadóhivatali
telefonszám 78. 1. Nyomdai 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Égész évre 90— korona
Fél évre 45— korona
Negyed évre 25— korona
Egy hónapra 7—50 korona

A pártvezetőség 16-án szerdán
Caslnóban gyűlést tart.

A munkástanácsok feladata.

A munkástanácsok feladata *cselekedni* és nem *becsegni*. A proletár állampölitnek ezek a pillérei, ezek a képviselőtestületei arra valók, hogy a forradalmi uton megszerzett politikai hatalom ényomó és fékmentő erőszakát gyakorolják. Egyben az új társadalmi rendnek a csirái, amikből szervezsen nőhet ki a kommunista társadalom *második fokának* demokráciája.

A proletariátus a munkástanácsok utján kormányozza önmagát, és egyben, mint uralkodó osztály az egész társadalmat. A munkástanács hatalmi szerv, törvényhozó szerv. De kell és a proletariátusra nézve *életbevágóan szükséges, hogy a munkástanács végrehajtó szerve is legyen meghozott törvényeinek. Végre kell hajtania a törvényeket, az államhatalom két legfőbb feladatát egyesítenie kell, mert különben új bürokrácia alakul ki, amely kiemelkedik a társadalomból és újra elősdi, különlő testet fog alkotni a társadalmi test fölött.*

A munkástanácsnak dolgoznia kell. A tanácsrendszer célja és nagy jelentősége éppen abban áll, hogy a *legüriterebb helyi önkormányzat* mellett a *legcentralizáltabb államhatalom* gyakorlását teszi lehetővé. A helyi munkástanácsok a *helyi* jelentőségű ügyekre nézve a legfőbb hatalom; belőlük alakul ki választás utján az *országos* ügyekre nézve legfőbb hatalom, a tanácsok kongresszusa. A proletariátusba csesztik tehát gyökereiket a képviselőtestületek. A helyi munkástanácsok *végrehajtó bizottsága* az egész munkástanácsal a *legszorosabb együttmunkálkodás*ban kell, hogy maradjon. Az a néhány ember, akit a helyi munkástanács legfőbb ügyvivőkül jelöl meg, tulajdonképpen ezzel kiemelődik a proletariátus dolgozó testéből és a proletariátus önkormányzatának *végrehajtója, hivatalnok*a lesz. Éppen ezért *ezerszeresen fontos és jelentőségteljes a szoros együttműködés*. Nem szabad elkülönülniök a végrehajtó szerveknek, nem szabad beállania annak, hogy a szervezetek végrehajtó bizottságai *külön* életre vergődjenek a szöveteiken belül, nem szabad, hogy a végrehajtó bizottságak *külön* céljai legyenek. Ezért fokozott éberség szükséges és az éberség szükségességének belátása.

A tanácsok valóban *dolgozó* testületek legyenek. A magyarországi munká-

mozgalomban nagyon divott eddig a *szavak* forradalmisága. A munkásság igen sokat hallott a forradalomról, a világmegváltásról szónokolni, de forradalmiságát *cselekedetekben* gyakorolni még nem próbálta. Most ezt kell elvégezni. A magyar proletariátus akkor teljesíti ma a nemzetközi forradalom iránti kötelességét, ha erős és energikus munkával megszilárdítja idebenn diktatúráját, ha haladéktalanul hozzáfekd a dolgozók társadalmának megépítéséhez.

Számtalan akadály, számtalan nehézség meredezik ezen munka elé. A munkástanácsoknak meg kell birkóznok az élelmezés milliö kérdésével, a leromlott termeléssel, a burzsoázia szabotáló kísérleteivel. De minden nehézségen és akadályon keresztül meg is *kell* birkóznok. A proletárforradalom sorsa fűződik ehhez a munkához. A magyar-

országi forradalom vívmányának biztosítása az ellenforradalommal szemben és a forradalom áptlantálási munkájának sikere függ tőle. A munkástanácsok ezt tartásuk szemük előtt. A világ proletárjainak tartoznak felelősséggel munkájukért. *Egységet, céltudatosságot, forradalmi szellemet* kell dokumentálniuk. A magyarországi tanácsköztársaság ma Hínterlandja a világforradalomnak. Erre gondoljanak. És arra, hogy ezt a egyszerű feladatot csak úgy lehet teljesíteni, ha ez a Hínterland kemény és biztos talaju; ha forradalmi szolidaritásban tömörülnek a tömegek és ha ez a forradalmi szolidaritás hatja át a tömegek önkormányzatának teljesítőit: a munkások, katonák- és parasztszegények tanácsait. Az a tudat kell, hogy áthassa őket, hogy az ő munkájuk tegláhoradás a világforradalom épületéhez.

Vörös katonák!

Fegyelem nélküli a forradalom nem egyéb anarchizál. A forradalmi fegyelem az az alapzat, amelyre a forradalom alkotmánya felépülhet. Minden forradalomnak, amely nemcsak győzni, hanem élni és berendezkedni is akar, legelső kelleke egy egységes, szilárd, harcra kész, vasfegyelmű hadsereg. A hadseregnek kell sakkban tartani az ország belsejében azokat az elemeket, amelyek nem tudnak és nem akarnak beleyugorndi a változathatalomba. Ha forradalmunk elemi eréle ott is adák a derekukat, sokkal jobban beletétek magukat gazdasági politikai és katonai zsarnokságukba, semhogy arról könnyen lemondanak.

Ezért van szükség forradalmi vöröshadseregére, amely a duskáló burzsoái, a dugzagdag henyé mágánást, az elősdi dzenesírt és a szolgálatukban álló papsgárol és bürokráciát minden reményéről leszakította. Szükség van rá, hogy lecsapjon és lehetelenné legyen minden olyan álmadási, amely kívülről akarja veszélyeztetni a forradalmi proletáruralom kivívott eredményeit. Annak a *hadseregének*, amely erre a nagy feladatra vállalkozott, minden egyes emberében és egészében tökéletesnek kell lenni. Híbtálan, tökéletes forradalmi példányokból kell összeválogalni ezt a hadsereget. *Testileg, lelkiileg, szellemileg és erkölcsileg kiválóknak kell lennie a forradalmi hadsereg minden egyes katonájának.* A vörös hadsereg minden egyes katonájának, őriznie kell az egész forradalmi hadsereg erkölcsét és szepitőlen becsületét. Gondoskodni kell arról, hogy aki nem a *Vörös Hadseregbe* való, az ottan *eltávolítsák*. Az a katona, aki kívülről-belől nincs acéltól, összerokad a forradalom vasfegyelmé alatt. Az ilyen gyengéknek a mi hadseregünkben nem lehet helye. Van és felitelen fegyelmét követel a hadseregtől mindnyánuunk ura: a forradalom. Mindnyánu az ő világlétszabadtól és népboldogító hatalmát szolgáljuk. Az is, aki *parancsol* a vörös katonának, az is, akinek a vörös katona engedelmeskedik. A mi hadseregtünk a *proletárok osztályhadserege. Parancsokká* mellett *állanak a politikai megbízottak, úgy, hogy a vörös hadsereg minden egyes katonája a tanácsköztársaság parancsát követi.* E parancs szigorú, mint a proletár ökle.

A vörös hadsereg fegyelmé nem *tűr ellenmondást, sem habozást. Aki a fegyelmet sérti, az ellenforradalmár.* A jó vörös katonának minden parancsot híven teljesíteni kell. Nemcsak magdi vizsgálja meg a vörös katona, de arra is figyeljen, hogy minden ballárás *így cselekedjen: az öntudatos vörös katona tartózkodik minden kicsapongástól, nem részegeskedik, mert a szesz ellensége a test és a lélek egészségének; nem lop, nem rabol, nem dahajkodik, nem érezteli fegyveres eréjét védtelen gyengékkel szemben és ha meg tudja valahelyi bajtársra hasonló boldságt, gondoskodni köteles róla, hogy ilyenektől a vörös hadsereg megszabaduljon és lárdalmi lövészszék elé kerüljön.*

A magyar tanácsköztársaság a legnagyobb gondnal válogatta össze a vörös hadsereg katonáit. A magyar proletárságnak dicső testőrsége e hadsereg. A forradalom vívmányának megvédelmezése csak kell foglra a vörös katonának és a polgári proletárnak és akkor nem lesz a pokloknek olyan hatalma, amely a magyar tanácsköztársaság épületeit meg tudja ingálni.

Vörös katonákt! Nem hódító célokra, nem más proletárok legázására, nem a nagy vagyon védelmére, hanem a proletáruralom védelmére kerülök illuagiók eréjét, lelkeket *lészta* ragyogásár. Ezért *lészitellni* meg-bemmetek a legnagyobb bizalommal, amikor a vörös hadseregbe befogadunk benneket. Ti vagytok a világ sárából aranyvilágot gyúró forradalmi eszme eréle, hatalma! Vörös Katonák! *Fegyelmét követelök a forradalmi kormányzatának.*

Kun Béla s. k., Szánró Béla s. k., Böhm Vilmos s. k., Fiedler Rezső s. k., Halbrich József s. k.

A bolsevizmus diadalmos előnyomulása

Szegednél felsőbb parancsra vonultak vissza a szerbek. — Semleges zóna a Maros mentén. — A franciák közt is terjed a bolsevizmus. — Szegeden megförténtenek a szovjetválasztások. — Szerbiában küszöbön a proletárdiktatura.

Budapest, április 14. A „Vörös Újság” jelenti: Ma már tisztán és határozottan állapítható meg, hogy a tegnapi éjtelni délután Szegeden lefolyt események törvényszerű bizonyossággal a bekövetkező szerb forradalomnak. A szerbek magasabb katonai hatóságoktól kapott parancs alapján szüntették meg a frontot és a hid megsemmisítették. A szerb katonaság elvonulásának következtül magyarázta az, hogy az antant Újszegedet és a marosmenti területnek a szerbök által megszállva tartott részét semleges zónának jelentette ki. A szerbek ezért vállalták fel a franciák. Emellett szól a szentesi direktóriumtól származó amaz értesülés is, hogy nemcsak Újszeged alól vonták vissza a szerb csapatokat, hanem Makót is kilértették és mindenütt sávek vonták vissza őket Szegedről Szörögen át Ócsanádig. A szerbök mindenütt eldobták legyereiket amelyeket a franciák szedtek össze. A franciák változatlanul megszállva tartják Szegedet, de járőrök azt beszélik, hogy 2—3 nap óta nem lehet francia katonát látni az állásokban: mindenütt sávhak vannak. A francia katonák eltávolításának oka az, hogy a franciák közt is rohamosan terjed a bolsevik szellem. A francia katonák apakénti bélése alá elejtve már több ízben felíták vörös forradalmi szalagokat. A türelmetlenség mind nagyobb mértékben terjed közöttük. Ennek oka az, hogy a francia katonák tudatára jutottak a magyar proletárforradalom jelentőségének és nem értenek egyet a francia imperialista érdekekkel, amelyek szolgálatában állanak. Szegeden viszonylagos rend és nyugalom van. A szerb katonaság demonstrációját a lakosság kitörő lelkesedéssel fogadta. Francia részről újabb nagyobb gondolat ügyelnek a város ellátására. A franciák nem gördítenek akadályokat a forradalmi kormányzatos szocializált rendelkezéseinek végrehajtása elé. A megszállott Szegeden hétfőn folytak le a szovjet választások, amelyekben a forradalmi kormányzatos rendelettel pontosan be tartották. Egy Belgrádból négy nappal ezelőtt megköszönt cukrász a szerbiái viszonyokról a következőket mondta:

— A közérteséggé eszme erősen átterjedt Belgrádban, a munkások és katonák pedig a kommunizmus igazságaitól át vannak hatva. A szerb tisztek közi ayyra több a kommunista: a soviniaták Sándor régens közvetlen környezetében vannak. A munkások fel vannak készítve, hogy legközelebb általános sztrájkba lépnek, hogy megvívják a döntő harcot a mai tarthatatlan rendszerrel. A katonák közt mind kevesebb a sovénizelmű: harci kedvük, amelyet tisztelik a hosszú háborús kódot után, már amögys is csak erőszakkal tudtak fenntartani, végképp lelohasztotta a hír, amely szerint Wilson levelet intézett Sándor régenshez, amelyben közölte, hogy semmiféle imperialista akciói nem támogat.

A házbúrzsora letörése.

A lakásbiztonság felblyása.

„Hajlékot a hajléktalan proletárok.” Ez a jelzava a nagykanizsai lakásbiztonság-nak, mert Nagykanizsa proletárságának megszámlálhatatlan szenvedése között a legsúlyosabb a lakásnyomorúság.

Kütelekét menne annak a rombolásnak a vázolója, melyet a házbúrzsora a proletárok legértékesebb javában, egészségében és erkölcsében vitt véghez.

A házbúrzsorások és kiltartóik, kik a városban uralkodtak, lehetetlennek tarták, hogy kellő számú ház épüljön és ezzel az úres lakások száma megnövekedjék.

Tudatosan rossz közlekedési politikájukkal elérték, hogy Nagykanizsán ne legyen veszélyeztetve a házilakás monopoliuma és így a lakosságot kiúszorázták a kevés és drága lakással, míattal a legborzalmasabb viszonyokat létesítettek, úgy hogy Nagykanizsán a tulzsfuott lakások a tudóvész és erkölcsi romlottság fészkei voltak. Hogy ezt elkerülhessük, felhívom a lakókat és tulajdonosokat, hogy az ilyen, az egészségre és erkölcsiségre ártalmas lakhelyeket a lakásügy biztosságához haladéktalanul jelentésk be, akik pedig ezen felhívásnak eleget nem tesznek, azokat forradalmi törvényszék elé állítatom.

Panasz érkezik továbbá a lakótól a ház tulajdonosokra, hogy a lakbért nem hogy teszállítanák, sőt felemelik, miért is figyelemzetem a ház tulajdonosokat, ha ilyen visszaesések tudomásomra jutnak, őket a forradalmi törvényszék elé állítatom, egyben elrendelem, hogy a lakbércek május 1-től kezdve husz százalékkal leszállítandók, mire a lakók figyelmét ezuton felhívom.

Felhívom egyben a lakókat és lakástulajdonosokat, hogy az összes raktárakat azonnal jelentésk be helyre.

A lakáskeresőköt pedig figyelmeztetem, hogy a lakásbiztosság munkatára nagyon megnehezedett, miért is addig legyenek türelmettel, míg több lakással rendelkezünk a hiába ne zaklassanak bennünk, hiszen mi nem ismerünk fáradságot, csak egy kis türelmet kérünk.

Polyai lakásbiztos.

Az üzemek és vállalatok szocializálása a forradalmi kormányzatos feladata. Egyéni szocializálás csak zavart okoz és az ellenforradalmat szolgálja.

Az új iskola

legyen vizgatója mindazoknak, akiknek elvett a régi rend megrontotta. Azt a tömötlen feljalmat, kart, megaláztatás és sok egyéb szenvedést, amelyet a kapitalizmus rott minden dolgozóra, karpotolja a jövő reménye. Ennek a reménynek a legbiztosabb alapja az új iskola. Mi volt eddig az iskola? Gyermeket kintző és elrontó műhelye a kapitalizmusnak led fogtak be elsősorban a lelekben és testben egyaránt hajlítható ifjúságot, hogy megantissák munda embelettség tiszteletre, amelyet a magantulajdon gazdagsági rendszere a zernakok általánának áttagyásására kigondolt. Megantított arra, hogy vakon kell az „isten rend” tiszteletben hinni, amely rendnek alapja, gerince az volt, hogy a nagy tömegek dolgozzanak, nyomorogjanak és pusztuljanak a kevesek biztos jólété és körtőlán fiatalma érdekében.

Megantított arra, hogy amikor ezeknek a keveseknek az örökéről van szó, akkor a bün, amelyet ezért követelnek, erényre magasztosul, akkor szabad gyilkolni, szabad rabolni, mert a legfőbb erkölcsi törvény, hogy azok, akik a nagy tömegség kiszípolgázásából meggazdagodtak, meg gazdagabbak legyenek és még inkább kizsákmányolhassák a dolgozókat és hogy azok, akik a sokaságot szolgálásban tartották, meg hatalmasabbak legyenek és még nagyobb mértékben gyakorolhassák az elnyomást. A szörnyűségek tázava volt, amit a régi iskola a vallásán, a történelmet, az irodalom és egyéb tantárgyal segítségével a lelkebe plántált. Azok, akik folyton panaszoitok, hogy a gyermekek milyen nagy sokasága marad iskolázatlanul, látva a burzsozias leiket ölel iskolázatlansági rendjét kétségbeesve kérdézőköt önmagunköt, hogy vajjon nem volna-e még job a gyermekek leiket megkímélni ettől a megrontástól? Megdöbbenő volt az arány, amellyel az iskoláknek számával kapcsolatban emelkedett az ifjúság mesterségesen szított megvelése a munkával szemben és ezzel az „elnyomás” hajlandósága a kiszípolgáltatlakok szemben és lelketlen kíméletlenség a dolgozókkal szemben.

Az iskolába erőszaktele le gyökért a régi rendszer. Innen szilva magába az erőt, ez növelte naggyá a gazdagokban az erőt, ez növelte naggyá a gazdagok önzését, ez telte

kérges szívüvé a jövendő hivatalnokokat és az tette engedelmis rabszolgáivá a dolgozókat. Amint a régi rend az iskolákban rakta tele vipera tojással, úgy fogta itt elvetni az új rend a tiszta emberiség, a szabadság, a bo'dogság és boldogítás eszméjét. A multak történetének igaz feltárása, a társadalmi viszonyok helyes megismertése, egymás őszinte megbecsülése, az egész emberiség együvé tartozása: ezek lesznek az új iskola céljai. Nem egymás elnyomására, hanem egymás hasznára fogja az iskola a jövő nemzedéket nevelni. A bekövetkező világréng megfíztült levegőjében szebb, jobb emberiség fog fejlődni. Ennek a jövőnek a szempontjából az a tény, hogy a proletár uralom kezébe valte az ifjúság nevelését, fontosságban egyenrangú mindazzal a bátor és nagyszürű cselekedettel, amellyel a burzsoázia uralmát megsemmisítette

Kun Béla apja.

Megírjuk azt a hírt, hogy az oldh bojárok imperialista hatalma a bolsevizmuslól való kétségbeesett retelégésben elhurcoltá Kun Béla elváltásnak Erdélyben lakó családját. A kapitalizmus gazdaságára minden kielteiben jellemző ez a legutóbb álláság, mely élénken bizonyítja, hogy a proletárdiktatura — csupán enyhe rendszabály ahhoz a mindenre kész undok terrorhoz képest, amit a kapitalizmus alkalmaz rablathalmának megvédésére. Kun Béla 72 éves apját és 68 éves édes anyját, akiknek a polliákhoz semmi közük nem volt, Romániába hurcolták el, hogy ezzel is nyomást tudjanak gyakorolni a lángeklük bolsevik vezére, aki rállongó szerellett csüng munkában és szegénységben megváltott öreg szülőin. Elhurcolták ezekenkívül Kun Sándort, a népbiztos öccsét és húgát is.

Az öreg Kun bácsival legutóbb 1910. év telén találkoztam Kolozsváron. Esze volt, esztí a hó gyönyörű nagy pelyhekben a Weaslélnyi Miklóss-utca régi házára. A katonazenekar vidám hanglára állt meg az utca népe, a 21-es honvédek menetszáza vonuli énekelve az állomás felé. A kolozsvári údságörök egyik volt drága kollégáját, az örökké vitatkozó, minden szidó és mindennel elégedetlen Kun Bédát kísértük ki a vonathoz. A menetszáz elején, az első szakasz után masztrozott Kun Béla a széles váltú önkéntes kaplár, hátán a hatalmas hátszákkal.

A katonabanda gyors indulól játszott, amelynek hanglára a masztrozás tempója mindig gyorsabbá vált. A csapat után sör oláhasszonyok mentek, fiatal kolozsvári lányok, civilek és sorosan fogták a vágóhídra küldött fátalemberek kezét. A katonabanda örült rászóval ordította a halál, a pusztulás, az érváság, a nyomor víg dalait és csendes, halk plékében hallott a hó.

A rohanó menetszáz oldalán ment fia után az öreg Kun bácsi is. Helven évtől meg bírt a fiatal legények masztrozásának tempóját, meg-megbóított a havas kúvezelen, nagy csontos kezével görbszenen Kun Béla kezét, piros volt az arca. Ilhegett a fáradságtól, de ment gyorsan fátáradhatatlanul, makacsul, szerellett, elszántan, ment a fia után.

— Üljön egy kicsiba édes apám, majd az állomáson megvárom — kérlette Kun Béla az öreg urat — ott ugyis lesz idő. Kun bácsi hajlíthatatlan maradt. Még görbszebben, még szorosabban fogta meg az önkéntes kaplár kezét és a hosszú Ferenc József-uton kikiértte fiát az állomásig, fíltáta melten éves öreg testet az apal szerellett szent megevére.

Az állomáson alig beszélhetett a fívalt. Egy hadnagy jött, alig engedte, hogy elbucszunk Kun Bédától, durván rákírtott és Kun Bédát a vagonba zavarta. Az öreg Kun bácsi sítva maradt ott az állomáson.

Vizgatóiaini próbálom:

— Ne féljen bátyám, nem lesz semmi baja Bédának. Van neki esze elég, majd vigyáz magára.

— Dehogy vigyázz, dehogy vigyázz. Nem olyan ember az. Ilthon is mindig ő vezette a tünteléseket, mindig ő állott a

A dolgozó nép házát és földjét a szocialisták nem veszik el.

csendőrnagy előli, mikor Tiesza Ist volt, akkor is csak az isten csodája, hogy le nem lökték, ő vezette a munkásokat, nem jóródk és ő életével, attól félek, hogy ő a háboruban is mindig elől lesz.

Kun bácsinak igaza volt. Kun Béla, míg fogságba nem került, mindig elől volt a fronton. Csak sebesülten jött haza, mihiely felgyógyult, ment vissza a frontra. Nem lögött a kórházakban, nem udvarolt senkinek, nem kért senkitől szívszeget. A költésességtudás, a harc, a küzdelem tüze égött benne.

Pár hónap múlva megjött a hír Kolozsvárra, hogy a két Kun fiu, Kun Béla hadapród és Kun Sándor zászlós kapott arany viházségi érmet. A hazajövk katonák csodálatbeszéltek a két Kun fiu bátorságáról.

Kun Béla hű maradt önmagához, amelyen rettenetellen bátor volt a harcien, olyan imponáló bátorsággal harcolt Pesten is a proletárlátus szent eszméjéért és elő a burzsoázia ellenesség várában is báran ágézi szemébe annak a halálnak, amely a burzsoázia jólváltó minden utcasarokról leselkedett reá. Aminghoy nem iledi meg a kozákok pikádlói, ugy nem félt ő sem, amelynek rendőrololeok puskaulától sem, amelynek csapásai után a magyar burzsoázia boldogban sóháltott fel: Végeztük vele!

Kun bácsinak igaza volt. Az ő fia elől lesz mindig, ahol harc folyik az igazsággért és amelyik eszmének ilyen harcosai vannak, mint Kun Béla, az győzedelmeskedni fog azokon a gazembereken is, akik hevenként éves ártilan emberek rabságba hurcolnak.

N. K.

totta meg egyhangu szavazással. A megyei direktóriumba: Sneff József, Brónyay Lajos és Tálos József elvtársakat választották meg. A megyei intéző bizottság tagjai Sneff József, Marvalics József, Wugrinecz Károly, Polai János, Tálos József, ifj. Pländer Boldizsár, Brónyay Lajos, Földes Miklósné, Földes Miklós, dr. Fodor Aladár, András Lajos, Elek Mór, Dávid István, Jaberics Lajos, Pál Sándor, Vajda Lajos, Fehér Sándor, Mavlin József, Novák Ferenc, Bezeredy Ferenc, Dandy Ferenc és Keglovich István elvtársak lettek.

— Szabadonbocsájtják a kapitalista rendszert ellíróit. A kapitalista társadalmi berendezkedés alávaló arcatlansággal hozta sorra a maga védőtörvényeit, de egyszersmind belekényeztetette a proletárt abba, hogy ezekkel a törvényekkel összeütköztesse kerüljön. Ellítelte a proletárányát, aki, hogy gyermekeit az éhenhalástól megmentse, el merie venni a más „tulajdonban” levő életmet: börtönbe juttatta a proletárgyereket, akit rákényszerített a züllés utjára, amikor tanulás és a lélek csiszolását a tökések kiváltságává tette s így tovább börtönbe juttatott mindenkit, aki leges-legszentebb magantulajdont meg merie sérteni. Ezen égiszűlő igazságatlanságon segít a nagykanizsai direktórium és a forradalmi törvényszék. Holnap a forradalmi törvényszék előkéből és védbiztosából, valamint az államügyészből álló bizottság fogja végigjárni a fogházat, hogy a kapitalizmus áldozatait szabadon bocsássa. A bizottság minden fogoly ügyét vizsgálát tárgyává teszi s annak eredménye szorint dönt a szabadonbocsájtás kérdésében. A forradalmi törvényszék által ellított szabadonbocsájtásról természetesen szó sem lehet.

— A szocializált üzletek volt főnökei és ezek ellenőrző munkástanácsainak tagjai folyó hó 15-én este 7 órakor jelennek meg a Nagykanizsai Takaréksz. helyiségében, ahol a szocializált népbiztos politikai megbízottja értekezletet tart a termelési folyamatának lehetőségéről. **Termelési bizos.**

— Mészések összejövele. Nagykanizsán és a gazdasági forgalmi viszonyok folytán ide tartozó területen mészességek sarsaim óhajának engedve, felkértem az érdekelteket, hogy az oszkerü mészességek gyakorlása, ismertetése és terjesztése, valamint ezen cél elérésére szolgáló eszközök és módok megbeszélése végett f. hó 21-én (hétfőn) héttől Nagykanizsán, Zrinyi-utca 2. szám alatt levő irodahelyiségében megjelenni szükségesjen. **Mészestársi üdvözléssel: dr. Hoch Oszkár.**

— Eljegyzés. Farkas Búzsikét eljegyezte Viola Gyula Nagykanizsán.

— Házasság. Folyó hó 12-én Nagykanizsán házasságot kötött Varga Lajos és Takács Mariska.

— Felhívás. Az összes fodrászról és a iparigazgatás „külső” horbolyokait felhívjuk, hogy f. hó 10-án, szerdán este fél 8 órára az Ipartestület helyiségében jelenjenek meg. Egyben figyelemreztetjük a borbérlőket tulajdonosaik a záró pontok betartására. **— Az elnökség.**

— Az Általános Fogyasztási Szövetkezet értesíti tagjait, hogy az Első Magyar Általános Biztosító Társaság palotájában (Csengeri-ut) főközlöletet nyitott, hol a Csengeri, Tuleky és a többi közbel levő utcák lakói vásárlásaikat megkezdhetik. Továbbá értesítjük tagjainkat, hogy május havi cukor f. hó 15-étől kezdve, mindkét üzletben kiosztásra kerül. **Az igazgatók.**

— Budapesti megszűntek a luxus-temetések. A temetkezési vállalkozók a halottak eltemetésére a dolgozó proletárság anyagi érdekeit messze meghaladó és a szolgáltatásokkal arányban nem álló költségeket számitanak fel. Addig is, míg a teljesen ingyenes temetések megvalósul, a főváros népbizottsága rendeletet adott ki, mely szerint a mai napotl kezdődően a főváros területén a volt árviszgaló bizottságnak mult évi november 7-én 9800/1918. szám alatt kelt rendeletével megállapított tipusmetsémen kívül más temetést rendezni nem szabad. A tipusmetsé-

tések után a hivatkozott rendeletben megállapított díjakon kívül más díjat felszámítani nem lehet. A sírboliba való temetéseknek a tipusmetsétek költségeihez csakis a három osztályba sorozott koporsóárah között mutakozó különbözőzet számítható fel. Az a rendelkezők ellenőrzött forradalmi törvényszék elé állítják.

— Zárva maradnak az üzletek. Az üzleti bizottság közli, hogy a további intézkedésig az üzletek zárva maradnak. Az üzletek tehát ma sem szabad felnyitani.

— A megyei szövetkezeti tanács. A nagykanizsai Munkás-, Katona- és Paraszt-tanács szombat este tartott ülésében a megyei tanácsba a következőket választotta meg: Sneff József, Marvalics József, Szamuely Ottó, Wugrinecz Károly, Polai János, Posner Izidor, Popp Ernő, Tálosi Lajos, Balázs János, Rauch Ferenc, dr. Havas Hugó, Brónyay Lajos, Adler Béla, Földes Miklósné, Beck Soma, Földes Miklós, Tenner József, dr. Fodor Aladár, Szentes Dezső, ifj. Pländer Boldizsár, László Vilmos, Kleinfeld Ignác, Kollárics Imre, Tálosi József, András Lajos, Dömös Gyula, Pländer Boldizsár, Jaberics Lajos, Karczag Rezső, Tibolya József és Hoffner Karolin elvtársakat.

**Aki az országot az ellenség-
től meg akarja szabadítani, aki
azt akarja, hogy minden ember
boldog legyen, az belép a vörös
haderegbe.**

Pártügyek.

Felhívtnak az alanti szakszervezetek, hogy április hó 16-ától kezdve a Rosenberg Salamon féle üzletben (Pollák borkereskedés mellett F6-ut) a részlekre kiutalt áruk átvétele végett megjelenni szivekedjenek. Mennyiség ugyanolyt megtekinthető. Fűtőház, forgalmi személyzet, Dóli Vasút raktár, mérnök osztály, nyugdíjas vasutasok, pártikárság, kereskedelmi alkalmazottak, vas és fém munkások, 1-6 számú posta és távírva hivatal, mozgó posta, posta és távírva álliszt szaksz csoport, famunkások, hadikórház, tanítók szakszervezete, cipész és csizmadák szakszervezete. Pátia pótkégyvár, szabók és szabónők szakszervezete, szobafestők és mázólok szakszervezete, molnár és malom munkások szakszervezete, villamos üzemi munkások, bormunkások, kéményseprők, husipari munkások, borbély és fodrász munkások, rendőr alkalmazottak, könyvkötő csoport, fejmunkások szakszervezete, magántisztviselők szakszervezete, építő-munkások szakszervezete. Ács munkások szakszervezete, élelmi ipar munkások, reáliskola, tárház, sörgyár.

Kereskedelmi alkalmazottak, kik f. évi március hó 15-ike előtt munkanélküli segélyben részesültek a szakszervezet titkári irodájában, sürgősen, jelentkezzenek. Jelenkezni lehet 16-án délután 5 óráig.

Famunkáscsoport szerdán este fél 6 órakor tartja meg a rendes havi taggyűlést. Kérjük a tagok pontos megjeleneését. Vezetőség.

A pártvezetőség 16-án szerdán a Casinóban gyűlést tart.

Nyílt-tér.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy lakásomat Zrinyi Miklós-u. 26. szám alól **Zrinyi Miklós-u. 36. szám alá, Bazár-éplőt,** 11-k udvarba helyeztem át. Egyben megszűrészt is elfogadok.

Kérem továbbra is szives pártfogásukat a vagyok

Illos Istvánnal
Fehér Arnold.
sz. 2266.

HIREK

NAP TÁR

A nap két 5 óra 15 percor, nyugszik 6 óra 41 percor.

A hold két délután 3 óra 2 percor, nyugszik éjjel 3 óra 23 percor.

1919.
Április
15
Kedd

— Havas Hugó — a helygyl népbiztos helyettese. Landler Jenő elvtárs, belügyi-és közlekedésügyi népbiztos Havas Hugó elvtársat, a nagykanizsai direktórium ügyosztály vezetőjét a helygyl népbiztososság rendeletile meg. Havas elvtárs feladata Landler népbiztos elvtárs helyettesítéséé lesz, ügyköre pedig teljesen fedni fogja Landler ügykörét. Havas elvtárs első teendője a helygyl népbizottság újjászervezése lesz, ugyanis a helygyl népbiztos az egész régi bürokrata helygylminiszteriumt foszlattá. Havas elvtárs a hó 23-án foglalja el hivatalát. — Havas Hugóban városunk egyik legképzettebb és legkiválóbb emberét, pártunk pedig egyik legigaziasabb és legnagyobb tudású harcosát veszíti. Al. Havas elvtársnak multban kifejtett működése nem szorul bővebb kommentálásra: az igaznak és szépnok volt mindig önfeláldozó harcosa. Új állása csak elismerése kiváló képességeinek, melyek őt már régen nagy szabású feladatok megvalósítására hivatko, de a kapitalista rendszer természetesen őt is — mint mindenkit — elgancsolta. Kinevezését a város egész lakossága osztatlan, nagy és lelkes örömmel fogadta.

— Figyelmeztetés! F. évi Április hó 14-ől április 13-ra hajtó éjjelen után 2 órakor a nyári időszámítás lép életbe. Április hó 15-én hajnalban 2 órakor az órák 3 órára előregazittatnak s ez időtől kezdve a vonatok ezen új időszámítás szerint közlekednek. **A Dévasút üzemeltetéséről.**

— A tegnapi választások. A városi és megyei tanács tegnap este tartott ülésén a tanácsok országos kongresszusa tagjait Sneff József, Wugrinecz Károly, Marvalics József, Fodor Imre, Reiter Ernő, Havas Hugó, Tamási Károly, póttagokul: Polai János, Boa József és Keglovich István elvtársakat választ-

APRÓ HIRDETÉSEK

Ónálló Iparos vagyok, házasság álljából megismerkednék egy negyven év korú gyermekifelen özvegy asszonnyal. — Levelet kérek Iparos címre a kiadóba. 1928

Egy benzín-motor csepőlével kedvező áron eladó Vörösmarti-u. 37/a sz. alatt.

— Zalamegye nagy falterképe vászonra huzva, lécekkal ísmét kapható *Fischel Fülöp Fiai* könyvkereskedésében.

Platából leány kis háztartásba nappra felvételik. Cím a kiadóhivatalban.

Felhívás

mezőgazdasági üzemek vezetőihez.

Hilvalkozással a Földmivelési Népbiztoság 2. P. N. az. rendeletére, felhívom a nagykanizsai, keszthelyi, pacsai, alsóendrédi, csáktornyai, letenyi, perlaki járásek gazdasági biztosa, valamint ezen járásek illetékén fekvő 100 magyar holdnál nagyobb gazdaságok feletti vezetői, illetve személyben a gazdasági és szociális ügyre nincs — azok tulajdonosa, hogy Nagykanizsán a városháza épületében levő hivatalos helyiségben **folyó hó 15-án délután 3 órakor** személyesen jelenkezzenek.

Horváth Béla
megyel gazdasági biztos

13/010. sz.

Felhívás!

Mindazon okleveles, vagy ennek hiányában 15 évi gyakorlattal rendelkező állami nélküli gazdákat felhívom, kik gazdasági állásra pályáznak, hogy okmányaikkal szívesen jelentkezzenek a földmivelési biztosságnál Budapesten (Üldm. palota) (13) Jelentkezés minden hétfőn történik.

Mindazon állás nélküli gazdák, kik a tenti köpösítésnél kisebb előtanú-nannyal rendelkeznek és kevesebb gyakorlattal, személyi adataikat közöljék helyben vagy Zalaegerszegen a vármegyei birtokrendező Bizottságnál, vagy Nagykanizsán a vármegyei birtokrendező Bizottságnál.

Nagykanizsa, 1910. április 11.

Horváth,
vm. gazdasági biztos

Betűszedőtanonc

felvételik a Zala-nyomdában!

Garamvölgyi és Szemere

dohánynagyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka hüvelyeket, szivarka papirokat, szivar- és szivarka szopókákat, szivarka- és dohánylárcskákat, — levélpapirokat és képeslap udonságokat.

Pontos kiszolgálás!

Bélyegáruda!

Pontos és szolid kiszolgálás
Deutsch József

Nagykanizsa
Könyv- és papírkereskedés

Rövid-, norinbergi- és szövölt-
árak nagykereskedése

VILÁG nagymozgószínház

Szerras szállóba. Telefon 74. sz.

Vasárnap, hétfőre, kedden. Április 13-án, 14-én, 15-én

Azaranyember

Jókai Mór örökbeccsü regénye. 4 felvonás.

Szerda, csütörtök. Április 16. és 17.

Szenvedély rabjai

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor
vasárnap 1/2 3, 4, 1/2 6 és 7 órakor.

Husvétra

Imakönyvek

Ifjúsági iratok

Szépirodalmi könyvek

Gyermekjátékok

Fényképalbumok

Képeslapalbumok stb.

Diszleवलpapirok

Festékszerek

nagy választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papírkereskedésben

— NAGYKANIZSÁN. —

Teutsch Gusztáv drogéria

Nagykanizsa, Városház épület

Legfinomabb parfümök, az összes piperecikkek, valamint fényképészeti dolgok a legutányosabban kaphatók.

URANIA mozgóképpalota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 100

Hétfőn, kedden. Április 14. és 15-én

Olga Desmond

a világhírű balettáncosnő fellépésével

A táncosnő kávariája

drám. 3 felvonásban.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor
Vasár- és ünnepon: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Hirdetéseket felviesz a kiadóhivatal!

Weisz és Ledofszky utódai

Hirschlar Testvérek

Nagykanizsa, Főut. 1120

Norinbergi, diszintú, rova, szövölt és költőirtaru nagykereskedése.

Ezen cikkekben Nagykanizsa legolcsóbb bevásárlási forrása.

Zala-Népakarat

A KORAREGGLI

ÓRÁKBAN JELENIK

MEG, EREDETI TELE-

FONÉS TÁVIRAT

JELENTÉSEKKEK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva,
vidékre postán küldve:

Egy hóra 7-50 korona

Negyed hóra 22-50

Fél 45—

Egész 90—

Király-Sörfőzde Részvénytársaság

NAGYKANIZSA - Telefonszám 36.

ajánlja elsörendü minőségű világos és sötétszínű söreit, valamint betegeknek lábadozóknak mint tápsyógyitalt elismert kiváló minőségű

dupla-maláta tápsörkülönlegességét.

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Rögér-ut. 4. szám
Szerkesztő: Dr. Bláthy István
Telefonszám 76. / Nyomda: 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egy évre 80 —
Fél évre 48 —
Három hónapra 28 —
Egy hónapra 7-8 —

Kereszténység és kommunizmus.

Ahogy a papság önző, anyagi és hatalmi érdekből elárulta a krisztusi békeesség elvét a katonáskodás kérdésében, ugyanígy elárulta a szeretet és testvériség elvét is — az élet gazdasági kérdéseiben. Az evangélium azt tanítja, hogy: „Ne gyűjtsetek kincset a földön, hol a rozsda és a moly megemészti és ahol a tolvajok kiásák és ellopják azt”. És mit tapasztalunk?

A papok kezén sok millió föld van; a rajta dolgozó, robotoló népet rosszul fizették, kiuzsorázták évszázadok óta könyörtelenül. Míg maguknak nagyvagyontok gyűjtöttek, nem törődtek azzal, hogy a nagybirtokok és pápi birtokok vidékéről a nép Amerikába vándorol; így tették a népet koldussá, hazátlanná, kivándorlóvá. Igaza van az evangéliumnak, mikor azt tanítja: „Senki sem szolgálhat két urnak, mert ha az egyiket gyűlöli, a másikat szereti”. Hát ki szolgáltak eddig a papok? Istent-e, vagy pedig a pénz szörnyűséges bálványát, az aranyborjút?

Ugy-e, erre se nehéz a felelet? És nem közönséges népcsalás-e, mikor ők azt hirdetik rólunk, hogy mi el akarjuk fordítani a nép szívét a vallástól? Mi csak a népet akarjuk észre téríteni, mikor teleplezzük a vallással való szédélgetést!

Ez a szó, hogy „evangélium”, magyarul azt jelenti, hogy: „örömhírnök”. Jézus Krisztus tanítása a szegények számára akart örömhírnök lenni, mert nirdette, hogy Isten országba fog megvalósulni a földön, olyan állapot, amidőn az emberek nem tesznek egymás között különbséget, hanem egymást szeretve dolgozni fognak, egymást támogatva vagyongöröztségben élnek. Mint Pál apostol írja: „Hol nincsen görög és zsidó, körülmetélkedés és körülmetélkedetlenség, pogány, scithial, szolga és szabados”, hanem mindenki él a testvériség érzése és eszméje. Az emberiség testvéri egyesüléséért is csak a kommunizisták küzdenek, mert csak a mi pártunk nem tesz különbséget az emberi fajtak között; mi közöttünk vannak görögök, zsidók, magyarok, tótok, románok, szerbek, németek, hivők és hitetlenek, mert mi minden embert látóruunkba hívunk és fogadunk, aki alismeri az emberek testvériségét s. „aki nem akar népnyuzt lenni, hanem becsülettel, békés munkával akarja megkeresni a maga kenyerét.

Azt a világot, amit az öskeresztények „Isten országának” neveztek, a békesség munka-társadalmat, melyben

az emberek nem gyűlölködnek, nem háboruszkodnak, csak a legtűsebb kommunizmusban valósíthatja meg az emberiség. Az apostolok és öskeresztények szintén erre törekedtek, ezen munkálkodtak. Az „Apostolok cselekedetei”-ben olvashatjuk a következőket: „Mindnyájan pedig, akik hisznek vala, együtt valának és minden közös vala. És jószágokat, marhákat eladják vala, és elosztják vala azokat mindenneknek, mint a szükség mutajta vala”. És addig, míg a hatalomra, rangra, munkanélküli jövedelemre vágyó, egymással folyton versengő, önző papok meg nem bontották az öskeresztények testvéri egyetértését, meg volt közöttük a kommunizmus, azaz a vagyoni közönség. Az öskereszténység legnagyobb egyházaitái is hívei és hirdetői voltak a kommunizmusnak. Így szent Kelemen, aki műveiben ilyeneket mond: „Aki elveszi vlnakinek a ruháját, azt tolvajnak mondjuk; de nevezhetjük-e másnak azt, aki nem öltözteti fel a ruhátlant, mikor felöltöztethető?” — Ugy más helyen: „Minél több vagyona van valakinek, annál bizonyosabban következtethetünk arra, hogy nincs benne szeretet”. Szent Gyergy azt mondja a tőkésről, a mások

munkájából élőködőről, az uzorásról, hogy: „Azt akarja, hogy neki nőjjon minden, amikor se nem szánt, se nem vet. Azt, ami köztulajdon, azt ő saját tulajdonnak, maganulajdonnak tartja”. Szent Ambróziusz, szent Agoston, valamennyien a kommunizmus hirdetői és tanítómesterei voltak: sőt az utóbbi kiváló egyházatya nemcsak a vagyongöröztséget hirdette, hanem az erőszak és tekintélyre felépített államot, mint amilyen Magyarország is volt a forradalom előtt, királyával együtt szervezett rablóbandának nevezte.

A szocializmus nem azt a vagyongöröztséget akarja megvalósítani, amit az öskeresztények csináltak meg, mert azóta haladt a világ, de hozzá hasonló, mikor azt hirdették, hogy senki sem élhet munkanélküli jövedelemből s a föld, a bányá, a gyár köztulajdon, az azoké, akik megművelik, akik benne dolgoznak. Az, amit mi akarunk megvalósítani, ugy hasonló a öskereszténység kommunizmusához, mint a kinyitlt rözsa a bimbóhoz. Belőle származott, de szebb, teljesebb. Aki szíveben hordja Jézus tanítását, annak nemzetközi forradalmi szociáldemokratának kell lenni, annak akarnia kell a kommunizmust!

A forradalmi kormányzótanács rendeletei.

A hadügy népbizottság hoz

beérkezett jelentések szerint egyes városokban és községekben a vörös hadseregbe való felvétel végett nagyszámban történnék jelentkezések és így esetekben az egyes direktoriumok saját hatáskörükben fogantatottak különböző intézkedéseket a jelentkezők betoborzását illetőleg. Minthogy a toborzás pontos végrehajtása egységes irányítást követel meg, a direktoriumok felhívatták, hogy e kérdésben szigorúan tartsák magukat az alábbi utasításokhoz:

1. A vörös hadseregbe történő toborzások a terület szerint illetékes hadosztályok vezetik, melyek egyes fontosabb helyeken állandó toborzó bizottságokat állítanak fel. Ezen állandó toborzó bizottságok székelyei a saját újján lesznék kizűdómásra hozva.
2. A városi és községi direktoriumok kötelesek a vörös hadseregbe való jelentkezők esetében a városhoz, illetve a községhez legközelebb eső állandó toborzó bizottságot megkeresni úgy célból, hogy az utóbbi újján a hadosztály a toborzás megjelölése végett ugynevezett lökötborzó bizottságot küldjön ki az illető községbe, mert csak ezen rendeltileg szabályozott toborzóbizottságok által felvett elvtársak tekintendek a vörös hadsereg tényleges tagjainak.
3. Amennyiben valamely városi és községi direktorium saját hatáskörében az illetékes hadosztály értesítése nélkül más toborzás eszközzel volna, köteles az illetékes hadosztály a legközelebb levő toborzó bizottság újján értesíteni a toborzás „megjelölése” végett.
4. Bárki, vagy bármely illetéktelen hatóság, vagy személy részéről ezentul megjelendő

toborzás, vagy a már megjelölt toborzásnak a harmadik pont alapján történő be nem jelentése büncselekményt képez és a tettesek forradalmi törvényezék elé állítandak.

Házberak elengedése.

Budapest, április 15. A forradalmi kormányzótanács 50. szám alatt a következő nyújtatott rendeletet adta ki: A tanácsköztársaság kötelességének tartja, hogy a hadból visszatérteket és az általuk eltarított házzartozókat felmenise a világháború alatt lezapotortok házbértartozás alá, amelyek befizetésére (nekik) a régi rend-halasztást adott. A tanácsköztársaság ezért a hadból visszatértekek végett elengedi a házbéretet, amelyekkel a házbavonulások ideje alatt hátrálékban maradtak, tekintet nélkül arra, hogy az illető ház köztulajdonban van-e, vagy sem.

Tilos a vetés kaszálása.

Budapest, április 15. A földmivelségi népbizottság 23. F. N. számú rendeletében úgy intézkedett, hogy búzát, rozsot, kétézert, árpat, zabot be nem érett állapotban kaszálni, vagy vágni, etetésre, vagy más célra felhasználni tilos. Kivétel, ha valamely elemi csapás (jég, víz, fagy) a termést tönkre teszi. Az elemi csapást ért vetés felhasználására a járási birtokrendező és termelői. Biztosító bizottság ad engedélyt.

Budapest, április 15. A szociálisták gazdaságok és termelői szöveteleknek tagjainak kötelessége a rostanyagok előállítására alkalmas lenkőrő termelése. Országunk legfontosabb szükségletének fedezéséről van szó. A vetés sürgős. Lenmagot vetésre kiutal a szocializáló termelési népbizottság textilcsoportjának lentermelési alosztálya.

Ma nyílnak meg az üzletek.

Landler népbiztos tiltakozása az újabb 50 százalékos árcsökken-tessel szemben. — A fővárosi árak az irányadók!

(Saját tudósítónktól.) A nagykanizsai üzletek egy része több napos szünet után ma nyílnak meg. A dividári kereskedéseken kívül (Kisfaludi és Krausz, Kürschner Mór, Bartha Miksa, Kohn L. Lajos, Grünberger Sándor) megnyílnak az összes vaskereske-dések és angro üzletek is. Az üzletek újból való zárvaratására a közönségnek ama követelése adta meg az okot, hogy az árak utból szállítsák le. Ez ügyben Adler elvtárs tegnapi telefonbeszélgetésében lépett Landler János helygyl népbiztos, aki a hozzá intézett kérdésekre többek közt eze-ket mondotta:

— Az újabb 50 százalékos árcsökken-tést a kormányzó tanács nem engedélyez-het, mert az árak már nem a kereskedők, hanem a tanácsközösségé; önkéntes prolejár pedig azért magd nem károsít-hatja meg. Az árak megállapításánál mind-g a pesti árak legyenek az irányadók. Ha Nagykanizsán a forradalmi kormányzó-tanács eme intenciójának nem lesznek ele-gel, el fogjuk vitélni Nagykanizsáról az árakat, a városi boltokat alá helyezzük, úgy, hogy nem fog semmilyen áru sem kapni. Mert a tanácsközösségségi ily nagy mértékben megkárosítani nem lehet.

Ugyanígyen álláspontot foglalnak el a tanácskormány nagykanizsai exponensel, a pollikát megbizottak is, úgy, hogy a közön-

ségnek bele kell nyugodnia az először meg-állapított árakba. Ezek az árak már nem a készákmányoló kereskedők által megszabott árak! Ezek az árak még a budapestieknél is kisebbek és a vidéki városokéhoz viszony-lva is lényeges olcsóság állapítható meg. Hogy csak egy példát említsünk, a zefir, amelynek méterje Budapestien 38, Miskolcon 48, Szombathelyen 35, Zalaegerszegen 34 korona. — Nagykanizsán 25—32 koronába kerül. Ugyanígyen, álag 30 százalékos ár-differencia van más ruháknál is. A nagyka-nizsai intézők körök tehát, már az első ár-megállapításnál figyelembe vették a közön-ség jogos igényeit. A közönség annak átér-tésével és belátásával álljon el újabb köve-telésétől, anél Landler népbiztos elvtárs mondott: „Az újabb 50 százalékos árcsökkentés a tanácsközösségségé, azé volna!”

Ezúton szólított fel ismételt a ház-bizalmiférfiak, hogy a szűkegyleteket a legszigorabb ellenőrzéssel, csak a legst-rögösebb esetben és a legminimálisabb mennyi-ségben állapítsák meg. A házibizalmi férfiak ellenőrzését ma kezdi meg a repül-ő ellenőrző bizottság, amely az utalványok kiállításának szűkegységét észirelő-esetere meg fogja állapítani. Azok elteni, akik e rendelkezéseket meg nem tartják, azonnal megindul az eljárás.

PARANCS! A jelenleg tényle-ges szolgálatot teljesítő katonák kötelesek a Vörös Hadseregbe belépni és a Vörös Hadsereg kötelezettségét aláírni. Akik ennek ele-gel tenni nem akarnak, forradalmi törvényszék elé állítandók. **A hadügyi népbiztosok.**

HIREK.

1919. N A P T A
Április 16 Szerda
A nap két óra 15 per-cor, nyugszik 6 óra 41 per-cor.
A hold két délután 3 óra 2 perccor, nyugszik éjjel 3 óra 23 perccor

MOZIBA

mentek tegnapi proletárgyerékek. A Sza-badság-láren vonult végig a kedves, szemfü-rzősöd lábör, csipogva, nevetve, vígan han-curozva az élet megnyílt kapuja előtt. Az áprilisi szél jászóit a rongyos kabátjukkal, belekapaszkodott a lányok rossz perkukszo-nyáiba és a cicafarkhajnak lengtek, lobogtak, ugráltak a várakozó öröm izgalmaiban. Apró-kis emberek a szomorú cipőkben, a fuzla-dók hürsenyákban és szinesere foltozott, na-gyoktól levetett, anyakazargatka runáknán ott álltak és vártak és tülekedtek az elju-vendő nagy szenzációk előtt. Sokan istenen — szegény gyermekek, proletárgyermekek — ma voltak tán. Először moziban, utalukben Eddig csak a térséknél hallották talán, hog-dobann szines csodák vannak, nagy gyö-nyűrű paloták és a palotákban tündérszép szobák és hogy még szines kép-k is jö-nnek, az egyik csupa rózsaszín, mint a gazdag lányok ünnepölő ruhája, a másik csup-kőcség, mint az ég kéljeje; vagy a kirakati-játékhuzár atillaja és még szines képek is vannak ott, tiszta olyanok mint az életben: a fák zöldek, a rózsák pirosak, a házak sárgák, az arok rózsaszínűk. Es elmozdították házak vannak és játszák is van, mint lány-rok törezo, meg cukkenző emberek torkig. És ezt most mind látni fogják a valóban es-tem úgy, mint eddig csak lipzereben ama hallgatózva, ha a gazdagok egymásnak me-sólik — istenem! — hiez a gazdagoknál még olyan is van, akiknek otthon is van mozija, kicsi és ha besötétített a lepedőn eleven em-berek járnak, de gyönyörűség lehet az d-csodaszép... Ezeket, ezeket a drága késem-mizelt gyermekeket szerettem volna ott a lelkeimre ölelni valamennyit, a féltékeny izga-tot, soha most nem látott, népkönyva-erő proletárgyermekeket és összegyűjteni sze-rettem volna őket ez tivni valami nagy-nagy bazárba a leggyönyörűbb játékok közé, hogy örüljenek és izguljanak és törjenek össze mindent dübükkben a multért. De milyen drága proletárszívük van, biztosan tudom még törni sem tudak volna.

— **A vörös hadsereg egysége és tisz-tasága.** Tegnapi számunkban közöltük a hadügyi népbiztosok felhívását a vörös kato-nákhoz, amelyben katonaelvtársainkát felhívják arra, hogy a vörös hadseregből a lelkileg, szellemileg vagy erkölcsileg oda nem való elemeket távolítsák el. A nagykanizsai vörös hadseregben már régebben mozogalm indult meg a szervezési lazában bekerült és oda nem való elemek távolítására. Ez a moz-galom tegnapi eredményre is vezetett, amé-nyiben a vörös hadsereg erkölcsi intaksága érdekében, a nagykanizsai ezredből mintegy tizenöt-husz egyént elbocsátottak. Ezekel ki-küszöbösödött a kanizsai vörös ezredből az egyenetlenséget és elégedetlenséget szító elem s ma már az ezred csupa erkölcsi-leg is a legkiválóbb szocialisták áll... Itt említtük meg azt a kiválóan árvendesez er-dményt, hogy a nagykanizsai internacionáli-vörös ezredbe a tegnapi napon ismét száz husz szervezett munkás lépett be.

— **Eljegyzés.** Marton István (egyvez-t. Föld Annuskát. (Mindon külön értesítés he-lylett.)

Védekezés a reakciós sajtótermékek és a ponyvairódomal ellen.

Az egész országban őszelírják a sajtótermékek jegyzékét. — Szaba-don Sándor közoktatásügyi népbiztos nyilatkozata.

Az egész országban leállozott már a népbolondító papok és a tökések napja. A sajtóra már ráteite a szovietkormány a kezét, és az ártalmas reakciós könyveket meg mind-g szabadon árusítják a boltosok, akik hozs-éves éveken keresztül annyira írtóztak a nép kultúráját előmozdító művészi és tudományos értékű munkák kiadásától.

Igazán fehér hólló volt itt a multban az a kiadó, akit, nem a legridegebb kapitalista érdekek vezettek volna és csak ezzel ma-gyarazható, hogy Marx legjelentősebb munkái még ma sem jelentek meg magyar fordítás-ban. Annál nagyobb lelkesedéssel dolgoztak, porre a oszthak és nagyokos elvárásait. Az isten háta mögötti falvakat is szabadon állami támogatással árusították el reakciós írásokkal, amelyekben az egokig magasztal-ták a hű szolgát, aki szelid moosallj. az aj-kán hall éhen és a sárga földig legyalnzták a „jött-mont” szocialistát, aki fel akarja lá-títani a derék népet arról. A különböző „mi asszonyunk” és más effle című vallásos írásulatok, amelyekel kivétel nélkül papok és dugzagad emberek alapítottak, akiknek való-ban volt-mit feltenniük, a nép önkudatnére-bésésétől, a kegyes és a szocialista szárfi hazugságoktól hemzsgő ratok egész özön-vel árusították el a jó vidéket, nem is be-szélve a templomokban áhítottot szentes ki-adványokról és a szézeszetőds valendarium-okról és álmoknyvokról, amelyek szánt-szándékosan terjesztették az ostoba lelekvágy-son babonát és sötét tudatlanságot, amelyek egy örültek a papok, kereskedők és a többi kapitalisták.

Ma még forgalomban vannak azok a sötét formunkák, amelyek úgy Viszák szét a tudatlanságot és a nyomor tisztelőtől a nép közé, mint a bakteriumok viszik a betegségét az egészséges emberi testbe. Ma még árulják a templomok kapujában a kegyes nönikék a jesusita atyak műveit és a városi boltokban mennyezetig van felhalmozva a rengeteg szo-cialistától pámllet. De már csak rövid ideg. Munkatársunk beszélgetett Szabados Sándor közoktatásügyi népbiztosnál, aki a következ-őket mondotta a könyvpiac készülő megrend-szabályozásáról:

— A közoktatásügyi népbiztoság utal-tására most írják össze a kiadók az összes

forgalomban levő műveket. A jegyzőket a sajtótermékek országos tanácsára révön felter-jesztik a közoktatásügyi népbiztosághoz, amely revizió alá vesz minden irodalmi és tudományos munkát, amely az utolsó évi-zetében megjelent és azokat is, amelyek most vannak sajtó alatt. Természetesen azokat a mű-veket, amelyek egy irodalmi, mint tudomá-nyos szempontból értékelenek, az u. n. ponyvát, amely fadjalom uralkodó csillaga volt a magyar könyvnyiacnak, azonnal kivon-juk a forgalomból. Amint a középkorban a papok égették el a nagy szkeptikusok és gondolkodók műveit, az fogjuk mi csinálni ezekkel a téremunkákkal: Csakhogy a régi leudás Magyarorszag bűnei és a más tudat-lanságot égetjük el azon a gízési mágyán, amelyen az elmulit reakciós kapitalista Ma-gyarorszag egész államrendszerét és véike marazi bürokráciáját már időbb megégettük. Efele téremunkák a magyar tanácsközössé-gségben soha többé nem látnak napvilágot. — A régi világ bérencsi, ha úgy tetszik, elin-dulhatnak u hazát keresni, inert itt a legki-sebb szedőgyerekek munkacerejét sem vásárol-hatják meg többé. **Az azemek szocializádsá-vál a proletárium lett az egyetlen kiadó.** My pedig majd gondoskodom arról, hogy egyetlen reakciós sor se hagyassza el többé a sajtót és meg ne metélyezhesse a legsze-gényebb földmives proletár lelkét sem. Az egész országra kiterjedő könyvcenzurát léptet-nék életbe és ez a cenzura fogja elbírálni a kultúridőri hezőlő sajtótermékeket is, ne-hogy a levíztölt kapitalisták valamelyik ide-gen országból folytathassák reakciós propa-gandájukat. Az igazi időknek és tudósoknak nincs mit felniük ottai a cenzurától, amely a legliberalisabb lesz mindszal szemben, ami valóban irodalom, tudomány és művészet. — Csak a reakció és a ponyvairódomal csatló-sainak fellegettett be mindörökké ebben az or-zágoan.

Aki az országot az ellenség-től meg akarja szabadítani, aki azt akarja, hogy minden ember boldog legyen, az belép a vörös hadseregbe.

A dolgozó nép házat és földjét a szocialisták nem veszik el.

A pénzintézetek szocializálása. A pénzügyek szocializálása az egész megyében seregyen folyik. Forrád Jenő elvtárs, a pénzügyi népbiztos politikai megbízottja az intézetek ellenőrzés alá helyezését Budapestre való visszatérte után is szorgalmasan folytatja. A helybeli intézetek után most a Kanizsa vidéki intézetek kerülnek sorra, egyelőre pedig Keszthely, Tapolca, Balatonfüred pénzintézetek megszervezésén is munkálkodik, egy személyesen, mint megbíhatóság szocialista ellenőrző közegei után. Ma Zalaegerszegre utazott, hogy az ottani pénzintézetek vegye ellenőrzés alá és lassanként egy gyönyörű, jól megszervezett hálózat fogja összekötni némcsak az egyes községek, járások, városok, hanem a megyék és az egész ország pénzintézeteit és ezzel összes pénzügyeit is, amelyek így a régi kizsákmányolók ellen a munkásállam érdekeit fogja kizárólag szolgálni.

— **Közéleti közlemények.** Tüzifa: Figyelemztetjük a közönséget, hogy fűtálatványokat csak az azok kaphatnak, akiknél a ház-bizalmifőri igazolva, hogy tűzifa készletük egyáltalán nincs s így tűzifára sürgős szükségük van. Ezek is egyszerre legfeljebb 1000 kg. fára kaphatnak utalványt. Felhívjuk a ház-bizalmifőriakat, hogy mielőtt a faszükségletet igazolják, szigorú utánjárással győződjön meg a szükséglet sürgősségéről és fenntartásáról. Visszalélek esetén a ház-bizalmifőriak felelősségre vonatnak és miután az ily visszalélek a közéletet és az igazságos elosztást veszélyeztetik, a forradalmi törvényszék elé állíthatnak. *Közéleti hívat.*

— **Kibővített a sétateret.** A régi bürokrata, ide-oda küldözgető, formásgöngyön nyargalható közigazgatás semmivel sem tördött, ami nem a kaptaliskák érdekeivel (üggött össze. Ha arról volt szó, hogy valamit a köz érdekében kellene megvalósítani, mindig a „ráérünk meg” kifogásával tolták el magukat az életrevaló gondolatot. Mit tördött a jó urak avval, hogy a sétatér, ahova minden proletárnak szabad volt bemenne, elzúlik, tönkremegy és dehogyan is kívánták azt, hogy az egyetlen nyilvános sétatérünk fejlődésnek és örömet szerezhesen és egészéget hozhasson a szegény emberek. A munkások elvitették a levegőt amikor tűdősorvasztólyukban való lakásra kényszerítették és elvitették a pihenését, a vig kedvét — amikor züllet hagyták és élvezhetelenné tették a sétatérét. Miért is tördött volna avval, ha az ó drága kérdéssel ápolottait nagyszerű magánparkjuktban élvezték a tavaszt és az életet. A diktatura most ezen is segít. A proletár-Nagykanizsa jóváteszi a burzsoa Nagykanizsa hibáit. A sétatér kibővítésének hat éve hoveró aktáját elvették és Király Sándor elvtárs már be is terjesztette a sétatér kibővítésének tervezetét. A törv szerinti sétatérnek a Csengeri-ut és Temető-út közötti részét a Vécsey Zsigmond-utcaig mintegy tízhegyezert négyzetkilométert bővítendő ki: A szükséges telkek kisajátítására rövidesen megindul az eljárás

— **A gazdaszettek állásukban való megerősítése.** A nagykanizsai és zalaegecszi direktoriuma ma a következő táviratot kapta: A nagykanizsai és zalaegecszi birtokrendező és földosztó bizottságok feljogosítottak, hogy oly gazdaszettek, akiknek helyükön való megmaradását a munkásság és családok kívánja, állásukban megerősíthető. Földmivvelésügyi népbiztos. Ertesztésünk szerint a direktoriumok már megelőzőleg több ilyen esetben tettek eleget a földmunkások kívánásának.

— **Úban a só.** A mozgátlások következményeit az antant imperializmusának kiázhethető politikáját már a gyomrunk is érzi. Nagykanizsán már napok óta nincs só, aminek első oka sóbányák megszűlése. Budapestben a megelőd sókiszárlat előszűrése gazdaságos elosztására előszűrése hivatali állított fel a kormányzotnának és ettől tegnap érkezett meg Nagykanizsára a hivatalos értesítés, hogy egy vagon só van városunk

proletárjai részére kiutalva. A direktorium intézkedett, hogy ez az előragru életszükségleti cikk mielőbb a fogyasztóhoz jusson: már uton van.

— **Gazdaértekezlet.** A közéleti népbiztoslag kiküldöttje április 17-én délelőtt 9 órakor a városba nagyertermében a *terménvrekuldrás* ügyében értekezletet tart, amelyen a Nagykanizsa járási 100 holdnál nagyobb birtok művelői, valamint a községi tanácsok 1-1 kiküldöttje okvetlenül jelenjen meg.

— **Magántisztviselők és közéleti alkalmazottak f. hó 10-án este 6 órai kezdettel táncmulatságot rendeznek.** Dező zenekarának közreműködésével a volt Casinó dísztermében.

— **Bíró Lajos** a híres magyar író művét, a *Hotel Imperial* című drámát mutatja be az Uránia ma és holnap Várkonyi Mihály főszereplésével.

— **Magánalkalmazottak ügyelméi!** A könyvelés és gyorsírás tanfolyama jelentkezett karitársak és oktatók f. hó 17-én délután 5 órakor a Munkapályban jelenjenek meg.

— **Helyreigazítás.** Pognapi számkönyvben a megyei intéző-bizottság tagjai névsorában sajtóhiba folytán Landy Ferenc elvtárs helyett Dandy Ferenc neve került be.

— **Egy vörös katona** 8-án este egy vendéglo udvarában 14 koronát talált; amelyet a Zala-Népkarat kiadóhivatalába küldött be. Igazolati tulajdonosa itt átvetheti.

— **Iskolai hegedők,** vonók, hurok kaphatók Fischel Fülöp fia hangszeraktárában, Nagykanizsán.

— **Sürgöny.** A Világ-tűgyomzóságban általános közkiavatra ma szerdán is az *Aranyember* című filmregény kerül bemutatásra. A Jókai Mór ezen orkencsű regénye vetekedni a külföld bármely produkciójával.

— **Elvezetett a Magyarutca 20. és 32. szám között egy fekete-fehér selyem** — A becsületes megtaláló, aki értéken fölül díjazásban részesül, adja le Brányai Kalapfüzetében (Kazinczy-utca 5.)

— **Állandóan érkeznek újdoncságok** zeneművekben. Iskola hangjegyek minden hangszere részére beszerezhető Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében.

Pártügyek.

A pártvezetőség 16-án szerdán a Casinóban gyűlést tart.

Felhívtnak az alanti szakszervezetek, hogy április hó 10-ától kezdve a Rosenberg Salamon főle üzletben (Pollák borkereskedés mellett Fő-ut) a részükre kiutalt áruk átvétele végett megjelenjen sziveskedjen. Mennyiséget ugyanott megtekinthet. Fűtőház, forgalmi személyzet, Déli Vasúrtaktár, mérnök osztály, nyugdíjas vasutasok, párttitkárság, kereskedelmi alkalmazottak, vas és fémfunkások, 1-50 számú posta és távirdu hivatal, mozgó posta, posta és távirdu alitst szakszervezet, funamunkások, hadikórház, tanítók szakszervezete, cipész és csizmadák szakszervezete, Pártipótkészítők, szabók és szabónők szakszervezete, szobafestők és mázoló szakszervezete, molnár és malomunkások szakszervezete, villamos üzemi munkások, bormunkások, kéményaprók, huipári munkások, bordély és fodrász munkások, rendőr alkalmazottak, könyvtáros csoport, fejmunkások szakszervezete, magántisztviselők szakszervezete, építő munkások szakszervezete, ács munkások szakszervezete, állami ipar munkások, realiskola, tárház, sörgyár.

A nagykanizsai kereskedők szervezetenek tagjai, kik tagsági könyveiket már bevitették és akik még beiratkozni óhajtának, könyveik átvétele végett és beiratkozás céljából f. hó 16-án délelőtt 10-12-ig a Szocialista Club (volt Casinó) nagyertermében okvetlenül jelenjenek meg. A vezetőség.

Felhívás. Felhívjuk mindazokat a szakszervezeteket és csoportokat, amelyek a mostani ruhaelosztásban nem részesültek, a tagok számáról pontos névjegyzéket terjesztenek be, amennyiben a pár nap alatt kiosztásra kerülő ruhamennyiségből ők részesülnek első sorban. Párttitkárság.

A magántisztviselők szövetsége felkéri az összes alkalmazottai bíró ügyvédek, hogy a f. hó 17-én csütörtökön délután 6 órakor a magántisztviselők szövetségének helyiségében (Munkapály) okvetlenül megjelenjen sziveskedjenek.

Felhívás. A nagykanizsai vas és fém munkások szervezete felkéri az összes férfi és nő tagjait, hogy f. hó 10-án este 6 órakor a Munkásokon helyiségében ruhaelosztás ügyében pontosan jelenjenek meg. Pénzt mindenki hozzon magával. A vezetőség.

Az özemek és vállalatok szocializálása a forradalmi kormányzatnanc feladata. Egyéni szocializálás csak savart okoz és az ellenforradalmat szolgálja.

Hirdetmény.

A dohány-jegyrendszer életelőltetésére lárghányan értesítettük a város lakosságát, hogy a dohány és szivar elosztás arányos keresztülitelése és a dohány kiosztás körüljárás elkerülése végett a direktorium a dohányjegyrendszert lépteti életbe.

Dohányjegyre igénye van minden 18 évet tel haladott nasykanizsai férfi lakosnak, ki tel idelg is dohányozni szokott.

Az igényelő bírók dohányjegyeikért az életelőltési hivatalban jelenkezzenek és ugyan akkor hatósági igazolványuk felmutatása mellett a ház-bizalmi férfi tanusítványával igazolni tartoznak, hogy ez ideig is dohányozni szoktak.

A ház-bizalmifőriak figyelmeztetnek, hogy a tanusítványokkal a valószáslat megfelelő adatokkal igazolják, mert minden visszajutás a forradalmi törvényszék által fog megforolratni.

Csak azok jelenkezzenek, kik a ténylek szerinti dohányjigyre igényelő bírnak.

A jelenléti vsorrendje a következő: Április 17. J. B. 8-án az Államnépnyozásügyi Szövetkezet tagjai. 22-én Benk Henrich vásárlói. 23-án Irand Adolf vásárlói. 24-én Berger Adolf és Berger Benő vásárlói. 25-én Brunegesi József, Balaton Tószék vásárlói. 26-án Dedovics Béla és L. J. J. vásárlói. 28-án F. J. J. vásárlói. 29-én Fleischack Albert vásárlói. 30-án és május 2-án Fischler Fergo vásárlói. 3-án Sipos Andor vásárlói. 4-án Köztisztviselők szervezete csoport tagjai. 7-én Lachenbacher József vásárlói. 8-án M. Meisits. Nővérek vásárlói. 10. 12. 13-án Neu és Klein vásárlói. 14-én Rosenthal Adolf vásárlói. 15-én Rác ut. Szövetkezet és Rosenberg Béla vásárlói. 16-án Reich Mátyas vásárlói. 17-én Rosenthal Jakab vásárlói. 19 és 20-án Stamp Zsigmond vásárlói. 21. és 22-én Sziger István vásárlói. 23-án Valics és Beutosh vásárlói. 24-én Volják Mór vásárlói.

Nagykanizsa, 1919. Ápril. hó 15.

Közéleti közlemény

Varrodámat
Sugár-ut 8. szám alá
Dr. Rothschild ügyvéd háza
helyeztem át.
Baron Miczi, né(-szabó).

APRÓ HIRDETÉSEK

Szecakavágó és kukoricafeldolgozó léldó
Kazinczy-utca 43. sz. alatt. 1233

— Zalamegye nagy falitéréképe vászonra
huzva, léccel ismét kapható **Fischel Fülöp**
Fiai könyvkereskedésében.

Fiatlabb leány kis háztartásba nappalra
felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

5245/919. sz.

1234.

Régi gimnázium anyagainak értékesítése.

Akik a régi gimnázium anyagából
venni akarnak, igényüket az „Egítő”
Munkatügyi Tanácsnál (Sugár-utca 4. sz.)
jelentésk be. — A kiutalt anyagok vételárát
ugyanott kell lefizetni.

Nagykanizsa, 1919. április 15.

Székelty, mérnök
a város megbízottja

13/918. sz.

1224

Felhívás!

Mindazon okleveles, vagy ennek helyében
15 évi gyakorlattal rendelkező állás nélküli
gazdákat felhívom, kik — gondosbírók
állásra pályáznak, hogy okmányaikkal felszerel-
ten jelentkezzenek a földmívelésügyi népbiz-
toságságnál Budapesten (Földm. palota I. em.
63) Jelentkezés minden hétfőn történik.

Mindazon állás nélküli gazdák, kik a
fenti képesítésnél kisebb előtanulmánnyal
rendelkeznek és kevesebb gyakorlattal, szemé-
lyi adataikat közöljék leveiben vagy Zalamegye-
szeregen a vármegyei birtokrendező Bizottsá-
gnál, vagy Nagykanizsán a vármegyei
birtokrendező Bizottságnál.

Nagykanizsa, 1919. április 11.

Horváth,
gazdabíró.

Garamvölgyi és Szemere dohánygyáruda Nagykanizsa

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka
hívelyeket, szivarka papirokat, szivar-
és szivarka szopókákat, szivarka-
és dohánytárcákat, — levélpaprokat és
képeslap újdonságokat.

Pontos kiszolgálás!

Bélyegáruda!

Welszfeld és Fischer

DIVATÁRUHÁZA
Nagykanizsa, 6-út 1

Legelőcsőbb bevásárlási forrás!

URANIA mozgóképpalota

Rozgonyi-u. Telefon 289

Szerda, váltótörték. Április hó 16. és 17.

Várkonyi Mihály felvételeivel

Hotel Imperiál

Szinmü 6 féltérképén. Irta Biró Miklós.

És a remek kísérő műsor.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor
Vasár- és ünnepeken: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesitem felvédei-
met és megrendelőimét, hogy
cipőszmülvámet Magyar-u. 49. sz. alól
Sugár-ut 2. szám alá helyeztem át!

Tisztelettel

WILLNER LAJOS, cipész.

Husvétra

Imakönyvek

Ifjúsági iratok

Szépirodalmi könyvek

Gyermekjátékok

Fényképalbumok

Képeslapalbumok stb.

Diszlelvélpapírok

Festékszerek

nagy választékban kaphatók
Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papírkereskedésében

NAGYKANIZSÁN.

Nagykanizsa legelőcsőbb
bevásárlási forrása

Kistaludi és Krausz

divatáruháza az ARANY
KAKAS-hoz Erzsébet-tér

VILÁG nagymozgószaínház

Szarus szálloda. Telefon 74. sz.

Cváltörték április hó 17-én

Richard Oswald rendezésével

Szenvedély rabjai

Kulturfilm 3 felvonásban.

18-ikán, nagypénteken moziüznet!

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor
vasárnap 1/3, 4, 1/3 6 és 7 órakor.

Egy éjjeli fiatal

segédmunkás
felvétetik a Zala nyomdájában

A világítási rendelet

határozati a fényhatás
csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM-félfattos lámpákkal

lehet betartítani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású
Tungsramlámpákat.

HIRDETÉSEK

felvétetnek
a Zala kiadóhivatalában

Zala-Népakarat

AKORAREGGELI
ÓRÁKBAN JELENIK
MEG, EREDETI TELE-
FON ÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva,
vidékre postán küldve:

Egy hóra 7-30 korona
Negyed évre 22-30
Fél 43
Egész 90

Asztalneműek, színes abroszok, szalvéták, törülközők

legnagyobb választékban
olcsó árért

FÜRST JÓZSEF

divatáruházában a „Kék
csillaghoz”. Telefon 388.

ZALA-NÉPAKARAT

szervezettség és kiadéhvatali nagykanizsa, Bugár-ut. 4. szám szervezettség és kiadéhvatali telefonszám 78. 1. nyomdai 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egyszeri ár... 25— korona
Fél éves... 125— korona
Negyed éves... 82-50 korona
Évi hónapra... 7-50 korona

A szocialista párt végrehajtó bizottsága ma este 6 órakor a városháza nagyterében ülést tart, amelyre az összes helyi szervezetek vezetőit, bizalmilírelt és a vörös hadsereg bizalmilírelt meghívja. Naprend: Állásfoglalás a tüntetéssel szemben.

Mi a proletárság diktatúrája?

Diktatúra. Eddig nem volt rokonszenves szó. Felidézte bennünk a rabzsolgató, a kizsákmányolás legleketlenebb formáját élő ókort, felidézte bennünk a hóherelyomatás legválságosabb időit, amikor az utolsó hatalmi eszközt rángatták elő a minden ereztékében recsegő-ropogó zsarnok társadalmi rend megsemmítésére, felidézte bennünk a diktatúrát legremesebbekét, a militarista rabsg tötefókat, a tábornoki pálcá rnyuralmát. A diktatúra a legesetöbb rnyomás, a leglekettebb reakció találmánya, a legrettenetesebb erőszak egy piciny éldosi csoport kiválságának védelmére, a dolgozó tömegek könyörtelen kigázására.

Am a proletárság diktatúrája egészen más. A proletárság diktatúrája erőszak, de nem agresszív, hanem defenzív erőszak. Célja nem a rabigába hajtás, nem a szabadság legázólása, nem a szabad gondolatnak méhében való megfojtása. A proletárság diktatúrája a védelem erőszaka. A nagy dolgozó tömeg erőszaka a henyélőknek, a társadalom herének kényuralma ellen. Tiltakozás az eddigi társadalmi rend, a kizsákmányolás ellen, lehetetlenné tétele minden kísérletnek, amely annak visszaállítására irányulna. A proletárság diktatúrája a dolgozók hatalmi eszköze az új világrend megteremtésére, a sötétség országának az igazság birodalmává alakítására, minden kizsákmányolásnak örök megszüntetésére.

A szocializmus megvalósítását két uton képzelték el eddig: folytonos vivmányok, reformok útján, békés eszközökkel, lépcsőről-lépcsőre, vagy pedig erőszakos, forradalmi útján, minden alkudozás nélkül. Kétségtelen, hogy csak az utóbbi ut lehet a helyes. Alkudozás, reformálásal el lehet érni ideig-óráig tartó pillanatnyi sikereket, de nem lehet végképp megszüntetni a társadalmi igazságtalanságot. Az uralkodó osztályok a történelem eddigi folyamán soha nemlétele kiválságukról önként le nem mondtak, csakis a nyers erő fenyegetésére. A reformátor gyógyító irral, balzsammal kúrálja a fájdalmas kelevény. A forradalmár hasonlít az orvos tudomány mesteréhez, aki egy merész

műtéttel gyökerében szünteti meg örökre a bajt. A mi utunk a szociális forradalom útja.

De van egy átmenet, a mikor a régi rend már nincs meg, az új pedig még a jövő méhében rejtőzik. Ennek az átmeneti időnek a megrövidítésére, a szülés fájdalmainak enyvitésére, az új berendezkedés tervszerű, szigorúan követezetes kiépítésére való a proletárdiktatúra. A burzsoázia a földre teperve végsőket vonaglik. Készt torján tartja a diadalmas forradalm. De erőforrásainak még birtokában van, bámulatosan tökéletes szervezete még érintetlen. Ha meg-hajuk mozgási szabadságát és módot adunk neki a cselekvésre, minden pillanatban veszélyeztetheti az eddigi küzdelem vlamennyi eredményét. Ki kell tehát vsavarni kezéből féltelmet fegyverést, roppant hatalmának forrását: gazdasági javait és gazdasági szervezetét. Ennek a munkának irgalom nélküli, pontos, számító megvalósítására kell a proletárdiktatúra.

Alkudozásokkal, megelévedésekkel

sem mire sem mehetünk, rajtunk csak a yvors cselekvés segít. Minden kizsákmányoltnak, minjén osztálytudatos egyének fel kell végre ébrednie a reformista álomból, a melybe eltévedt apostolok ringatták. Minden elnyomottnak sietnie kell a proletárdiktatúra szolgálatára és védelmére, ha szabadságát örök időkre meg akarja szilárdítani, ha eddigi küzdelmes, fáradságos munkájának gyümölcsseit valóban élvezni akarja!

A proletárság diktatúrája a szabadság uralma a zsarnokság lenyigözésére és teljes megszüntetésére. A mint ez az utolsó cél el van érve, a mini a hatalmi eszközök átmenet a társadalom tulajdonába, a mint a gazdasági előnyök, az élet szépségei mindenki számára biztosítva vannak, a mint megszűntették a kizsákmányolást és kiirtották a rabló szellemet, megszűnik a proletárság diktatúrájának átmeneti állapota és elkövetkezik mindenki számára a korlátlan szabadság mesés birodalma.

Addig azonban feyvert a kézbe! Addig: Eljen a proletárdiktatúra!

A bolsevizmus diadalmas előnyomulása.

A franciák téleek a bolsevizmustól

Arad, április 16. A megszálló franciák főparancsnoksága szigorú intézkedéseket léptetett életbe. Eszerint a 18—42 év közötti lakosok nem hagyhatják el a városát a főparancsnokság engedélye nélkül. Az aradi kormányzótanács közbenjárására történtek ugyana némi enyhítések, a franciá parancsnokság intézkedéseit azonban általában a bolsevizmustól való félelem jellemzi. Ismeretes, hogy a francia katonákat teljesen izóllalták a polgárságtól, újabbban a magyar tiszteket is ellenőrzik: egyenruhában, oldalfegyverrel kell járniok. Szigorúan öröknek a franciák arra, hogy a tanácsköztársaság kormányának rendeletei még lapok útján se jussanak se a franciák, se a lakosság tudomására. — Jellemző, hogy letartóztatták Zombert Andor volt aradi főreláliskolai tanárt, aki jelenleg a tanácsköztársaság közoktatásügyi neptbizottsághoz van beosztva és aki a napokban Aradon járt, ahonnan lapokat vitt magával és ismerősei között az új rend céljait fejtegette. Ez elég volt arra, hogy letartóztassák. Varjasi polgármester és a kormányzótanács közbenjárására Zombort három nap múlva bocsátották szabadon.

Bréma szovjet-kormányát akar.

Berlin, április 16. A Vossische Zeitungnak táviratozók Brémából: A független szocialisták és kommunisták ultimátum forradalmat nyújtottak át ismert követeléseiket a kormánynak. Sürgőtik az ostromállapot megszüntetését és a tanácsrendszer behozatalát. Ma délután 3 óráig szabtak határidőt és ha követeléseiket nem teljesítik, azonnal kihirdetik az általános sztrájkot.

Németországban érik a helyzet.

Bern, április 16. A „Deutsches Tagblatt” jelentéi Essenből: Ma délután Werdén külvárosban a kormánycsapatok letartóztat-

ták a Kuhvidéki sztrájkoló bányamunkások sztrájkvezetőségét. A sztrájkvezetőség gyűlését a szigorított ostromállapot miatt nem tarthatta meg Essenben és ezért ült össze Werdén elővárosban. A letartóztatás alkalmával több sztrájkvezető súlyosan megsebesült.

Kommunista gyűlések Szászországban.

Lepzig, ápr. 16. Tegnap délelött nagy munkásgyűlés volt a Königsplatzon. Műlzer spartacista volt a hivatalos szónok. Szólta a kormány elávóltását, az ostromállapot megszüntetését, a politikai foglyok szabadon bocsátását, az üzemek szocializálását, a tanácsrendszer meghonosítását és csatlakozást Oroszországhoz és Magyarországhoz. A zwickaui sztrájkoló bányások sztrájkbizottságának kiküldött felelősi hirta a munkásságot, hogy általános sztrájkjal támogassa a zwickaui bányászokat. Tegnap este a népházban a munkásság bizalmifüsti összejűttek, hogy az általános sztrájk kimondásáról tanácskozzanak.

Május elsje Moszkvában.

Moszkva, április 16. (Szikratívrat.) A moszkvai tanácsok nagy előkészűleteket tesznek május elsje megünneplésére. Az ünnepe első része a vöröstérren fog lezajlani, ahol a vörös hadsereg csapatain kívül a szakszerzetek is testületileg fognak megjelenni. Ugyanakkor a város terein hangversenyeket fognak adni a proletárok számára, a színházban pedig mindenütt vörös esték tartanak.

Moszkva, április 16. (Szikratívrat.) A központi végrehajtó bizottság dekretumot bocsátott ki szocialista akadémia alapításáról. Az akadémiának az általános tudományokon kívül főleg a szociális tanok tanulmányozása és tanítása, valamint a kommunista állam felépítésére szükséges céltudatos munkások kiképzése lesz a célja.

Rendelet.

A hadügyi népbiztoságé

beérkezett jelentések szerint egyes városokban és községekben a vörös hadseregbe való felvételt végezték nagy számban történnek jelenléteket és így esetekben az egyes direktóriumok saját hatáskörükben fogantatottak különböző intézkedéseket a jelentkezők beborzítását illetőleg. Mint hogy a toborzás pontos végrehajtása egyenes irányítást követel meg, a direktóriumok felhívatták a kövelekedésben szigorúan tartásuk magukat az alábbi utasításokhoz:

1. A vörös hadseregbe történő toborzást a terület szerint illetékes hadosztályok végelik, melyek egyes fontosabb helyeken állandó toborzó bizottságokat állítanak fel. Ezen állandó toborzó bizottságok székelyei a saját újján lesznék köztudomásra hozva.

2. A városi és községi direktóriumok kötelesek a vörös hadseregbe való jelentkezések esetében a városok, illetve a községek legközelebb eső állandó toborzó bizottságokat megkeresni oly célból, hogy az utóbbi útján a hadosztály a toborzást megtehesse végül úgynevezett főtoborzó bizottságot küldjön ki az illető községbe, mert csak ezen rendeltetleg szabályozott toborzóbizottság által felvett elvtársak tekinthetnek a vörös hadsereg tényleges tagjainak.

3. Amennyiben valamely városi és községi direktórium saját hatáskörében az illetékes hadosztály értesítése nélkül más toborzást eszközölt volna, köteles az illetékes hadosztályt a legrosszabb lévő toborzó bűnösség útján értesíteni a toborzás „megajtása” végül.

4. Bárki, vagy bármely illetéktelen hatóság, vagy személy részéről eszentel megjelent toborzás, vagy a már megjelent toborzásoknak a harmadik pont alapján történő be nem jelentése büntesdelményt képez és a tettesek forradalmi törvényszék elé állíttanak.

A hadügyi népbiztosok

A vörös katonák részére holnap délután mindkét mozgósuláshoz előadás lesz tartva.

A biztosító intézetek szocializálása.

Ferbát politikai megbízott elvtárs a biztosítás jövőjéről.

Nagykanizsa, Április 15. *Ferbát* Jenő a pénzügyi népbiztos zalamegyei politikai megbízottja tegnap érkezett vissza Budapestről, ahol a pénzügyi és a többi népbiztoság intenciói és tervei felől informáltatta magát. Ferbát elvtárs megérkezése után rögtön folytatta a kommunista állam kielégítéséhez szükséges hatalmas szervező munkáját: tegnap este a biztosító intézetek szocializálására került a sor. A biztosító intézetek vezetői és többi munkás proletárijai előtti markáns vonásokban mutatták rá a biztosító szakma nagy jövőjére:

— A biztosításnak a szociálista államban éppen a proletárelemek szempontjából kell az állam kezébe átmennie. Ez nem jelenti azt, hogy a biztosítás megszűnik, sőt most fog csak igazán fejlődni. A kibemernék és-birtokosok most legálabb olyan érdeke, mint azelőtt volt, hogy vagyonát, amelyet az állam nem fog kisajátítani, tűz, betörés és jeg előtti biztosítás. Ez utóbbi különben legrövidebb időn belül államilag lesz szervezve. A szocializált üzemek biztosításának fenntartása, illetéges feladatja szintén nagyon ajánlatos, mert bár az állam ilyen kár esetén egyik zsebéből a másikba teszi a pénzt, de mégis az üzem proletárijának érdeke, hogy a biztosítás legyen mindenfélre kár ellen. Mert ha valami kár ér az üzemet és a biztosító azt megtéríti, úgy az üzem folytatására ismét mód lesz. Ha azonban a könnyelmű vezetők ezt elmulasztják, nagyobb kár esetén kénytelen lesz az állam az üzemet beszüntetni, mert rá nem fizethet semmire sem, hanem inkább egy

hasonló vállalatot, amely üzemben van, fog kibővíteni, hogy a munkái és a pénzt egy meg nem lévőre ne kelljen pazarolni. Az életbiztosítást rá nézve pedig éppenséggel ajánljuk, hogy az elvtársak továbbra is fizessék a díjakat, mert most legalább is oly jól fog omlani a dolgozó proletárnak az életjáradék, ha nyugalmaba vonul, vagy elhalálozás esetén a családjának, mint azelőtt. Igaz, hogy az állam maga is gondoskodik majd arról, de azért azt; ki nehe. munkája kerésiményével, a díjak szorgalmas félretekészésével, kik tényleg juttított magának, hogy életét később kényelmesebbé tegye magának, nem fogja hagyni megkötötten. Az újabb életbiztosítások felvétele ugyan egyelőre fel van függesztve, de rövidesen remélni lehet, hogy az állam kezelésében, a proletár érdekek szem előtt tartásával újból megindul. A szociálista állam munkáit minden előre nem látható elemi vagy természetellenes csapástól is megvédi.

Aki a forradalmi kormányzótanács rendeletét kritizálja, az ellensége a proletárdiktatúrának.

A külföldi újságírók nyilatkozata a magyar tanácsköztársaságról.

Kaposvárról írják: A tegnapelőtti Kaposvárra érkezett külföldi újságírók újságról előt a következő nyomatosságu és rendkívül érdekes kijelentéseket tették:

H. J. Oosterveen (Hollandia) a Väderland (Hága), Aliehanda (Stockholm), Neue Züricher Zeitung lapok tudósítója:

A négy forradalom közül a vértelen magyar forradalmat tartom a legfigyelemreméltóbbnak; epp olyan csodálatos az a szíves fogadtatás, amelyben a magyar nép az idegen újságírókat Pestben és az ország vidéki városaiban reszesztette.

Hiram K. Modervell (Amerika). „The Masses”, Newyork City tudósítója:

Annak az osztálytudatos amerikai munkásosztályi nevében, amely az orosz szovjet forradalmat is lidvőzölte, leiszvílyesebb lidvőzöletet küldöm a szabad magyar munkásosztálynak.

Oliver Madox Aneller (Anglia). „The Daily Chronicle” (London) tudósítója:

Igen örülök, hogy alkalmam van a helyszínen tanulmányozhatni Magyarország és hitáisan köszönnöm, hogy ezt Önök megkönymlik nekem.

H. N. Brailsford (Anglia) Correspondent of The London socialist „Daily Herald” tudósítója:

Móddfeleit meg vagyok halva attól a szíveségtől és fogadtatástól, melyben a magyar szocialisták egy „elleneséges” bajtársat reszesztettek és arról akarom biztosítani öket, hogy minden ídem lehet el fogok követni a két nemzet kölcsönös megértése és az egymásnak való segítség nyújtása érdekében.

— **Dohányjegy-rendszer Nagykanizsán.** Az új rendben megoldódott ez a súlyosnak látszó probléma is aminék a kiviteltelenségét a városi régi vezetők, a bírúosa e diszvirágai oly sokszor vitaták örökhozzat tartó beszédekben, hol a tanács-üléseken, hol a közgyűlési tereben szerencsétlenségükre mindig úgy, hogy a meggyőző érvek mögött csak úgy kandikáltak elő a lólabák. Nem is csoda! A dohányjegy-rendszer behozatala egyértelmű lett volna azzal, hogy a nagygyűlési főnökök ugyanannyit kapjanak, mint az a szegény munkás, aki talán már övek óta nem szíhartott: trafik cigarettát csak azért, mert a korrupt rendszer a maga embeireit halmozta el. Véc. Bár a lagutóbbi dohánykiszátságát életbeléptett új intézkedések a legteljesebb megelégedést váltották ki a városi proletárszázadban, mégis kellett, hogy az ácsorgás elkerültesse. Erre a célra a legjobban megfelel a dohányjegy-rendszer, mely már a legközelebbi időben életbe lép.

PARANCS! A jelenleg tényleges szolgálatot teljesítő katonák kötelesek a Vörös Hadseregbe kötelezőjé aláírni. Akik ennek eléget tenni nem akarnak, forradalmi törvényszék elé állíttandók.

A hadügyi népbiztosok.

HIREK.

1919.		N A P T A R	
aprilis	17	A nap kél 5 óra 15 per.	kor, nyugszik 6 óra 41 per.
Csalótörök		A hold kél délután 3 óra 2 per.	parckor, nyugszik éjjel 3 óra 23 perckor

— Ma a következő útlelet tartandó nyitva: Weiszfeld és Fischer, Szántó Salamon, Fönvő Mihály, Steiner Jenő, Barta Alfréd és Stern József cégek. A kereskedők kötelesek az árukat az eddigi maximálit Áraknál 20 százalékkal olcsóbban adni. Aki e rendelkezések ellen vét, forradalmi törvényszék elé állíttatik. Figyelemztetjük a kereskedőket, hogy mindazon kereskedők, akiknél a kiürüaszt igazoló utalványok nem fedik a letárlaban felvett árannynységét, forradalmi törvényszék elé állíttanak. — **DIREKTÓRIUM**

— A nagykanizsai szocialista párt végrehajló bizottsága a direktóriummal együttes ülést tartott, amelyen megállapították, hogy a vörös elvtársak mind a forradalmi kormányzótanács rendeletét értelmében járt el, miert is kötelezők állásának további megtartására. Adler elvtárs hivatalát továbbra is mindaddig vezetni fogja, amíg illetékesek a kormányzótanács rendelőitnek megfelelnek.

— **Hírek a demarkációs vonalról.** Kaposvárról jelentik: Kellar Lajos és Egerszegi János elvtársak, politikai megbízottak ismételen bejártak a demarkációs vonalnak, ahol mindentűt a legteljesebb rendet és nyugalmat tapasztalhattak. Vörös katonáink a legbarátságosabb viszonyban vannak a szerb katonákkal, kik ismételen csak azt hangoztatják, hogy ök nem akarnak, de nem is fognak a magyar elvtársak ellen harcolni. Vörös katonáink minden tekintetben előnnyel vannak ellátva: Határalján lőfegyversérel teljesítik szolgálataikat, mert tudják, hogy nem mások az üntő, imperialista, hanem a szocializmus szent eszméjeinek állanak szolgálatába.

— **Választások a Zalaegerszeghez tartozó járásokban.** Zalaegerszegről jelentik: A Zalaegerszeghez tartozó járásokban a tanácsos megválasztása mindennél megtörtént. Az öccs járásokban a hivatalos lista győzött: a proletárság érdekeit most már megfelelő kezek képviselik. A Zalaegerszeghez tartozó járásk kiküldetőiből álló megyei tanács 14-én tartotta meg alakuló ülését és a tanács elnökévé *Holló* János elvtársat, az ügyek intézésére pedig kiléne-tagu intéző bizottságot választottak meg. A megyei és városi tanács a tanácsos országos gyűlésébe a következő elvtársakat választotta be: *Holló* Jánost, *Gróf* Jánost, *Schneider* Ernőt, *Gál* Jánost és *Varga* Gábort.

— **Nősülnek a katolikus papok.** Kürrübelül vissz katolikus pap nősül meg a fővárosban a március forradalom óta. Rendkívül érdekes, hogy a padoadásban azok járnak legelő, akik a lógarciában klerikális-muszokró voltak híresek, *Iszaf* Alajos, aki *Proházska* püspöknek volt a tanítványa s a „Zászlók” című katolikus ifjuságmételező lapot szerkesztette, *Kántor* Gizellát, lapja ügyi gépíróként vette felétele, a VII. kerületi anyakönyvezető eldit.

— **A kilépett papok tanári oklevelet kapnak.** A közoktatásügyi népbiztoság velésügyi megbízottja közli, hogy mindazok, akik kilépnak az egyházi rendből és közpilletolai tanári oklevelet őhájának szerzeni jelentkezzenek a bizottságnak (Országgház) Kárvényük a helyi direktórium által igazolandó. Mezőgazdasági tanfolyam szeptember 1-én kezdődik.

Aki a proletárság egységét megbontja, — ellenforradalmár és forradalmi törvényszék elé állítandó.

— A pénzüzetek szocializálása. A szénügyi népbizottság politikai megbízottjának közlése szerint a következő pénzüzetek állanak ellenőrzés alatt: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főlk (Hudi József, h. Schramper Etel), Osztrák Magyar Bank főlk (H. Taplinger Jenő), Kaposi Géza, Nagykanizsai Takarékpénztár (Hochfluss Soma, h. Vilde Ferenc), Nagykanizsai Bankgyűlésület (Miklós Gyula, h. Nyitrai Olga), Délzalai Takarékpénztár (Riedimayer Károly, h. Martinek Gyula), Néptakarékpénztár (Gellert Henrik, h. Vermesné Spitzer Irma), Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár (Kleinfeld Ignác, h. Osterreicher József), Nagykanizsai Segélyegylet (Rosenberg Oszkár), Letenyi Takarékpénztár és Letenyi Onsegélyző Egylet (Bezeredy Ferenc, h. Fodor Margit), Zala-szentgróti és Vidéke Takarékpénztár (Weisz Lajos), Keszthelyi Takarékpénztár R.-T. (Kálmán Henrik, Nagy Imre), Keszthelyi Vidéki Takarékpénztár R.-T. (Rechnitzer Ernő, dr. Hoffmann Imre), Keszthelyi Ipar és Gazdasági Szövetkezet mint az OKH. tagja (Szenes Jenő), Keszthelyi Községségi Segélyszövetkezet (Rosenberg Zoltán), Tapolcai Takarékpénztár R.-T. (Szűcs Jenő és Fodor Nándorne megbízott), Balatonvidéki Takarékpénztár (Somogyi Henrik megbízott), Tapolcavideki Gazdasági Takarékpénztár és Központi Hitelszövetkezet mint az OKH. tagja (Sebestyén Jenő megbízott) a Tapolca Keszthelyvidéki pénzüzetek direktorium tagjai. Somogyi Henrik, Kálmán Henrik és Szenes Jenő lettek

— Körházi személyzet díjazása. — A nagyjót. Tanácsköztársaság munkatitai és népbiztosok a 2075 számú rendeletben a betegápolónok és körházi segélyszemélyzet illetményét az alábbiak szerint állapította meg: A teljes ellátáson felül: Segédápolónok, takarítónők, házi munkások és konyha személyzet havi 300 K. Oszályos ápolónok, műtőnők, szülésznek, felügyelők, portások, mozdónok, varrónők havi 400 K. Havi 150 K ruha, cipő és mosási pótlók — Körházon kívül lakónak havi 100 K lakásár jár. A fortozó kúrházakban ezenfelül még havi 100 K, az elmosztályban, a tüdő- és rákosztályban alkalmazottnak havi 50 K pótlék jár. Minden gyermek után a havi családi pótlók 30 K.

— Új jelvény a katonarvosoknak. A munkatitai és népbiztosok a kizárólag a város hadsergeben szolgálatot teljesítő orvosok részére orvosi jelvény rendszeresítését határozta el. Ez a jelvény 2 és fél cm. átmérőjű fehér kőralapon álló 2 mm. széles vöröskereszt, mely sapkarózsának és a zubbony gallérjának mindkét oldalán a volt rendfokozat helyén viselendő. Azonkívül a bal felsőkar külső oldalán szintén vöröskereszt viselendő. A jelvények beszerzéséről az érdekeltek maguk gondoskodnak.

— Teljes vasárnapi munkaszünet az állampénztáraknál. A tanácskormány elrendelte a pirosbetűs napokon a teljes munkaszünetet azokban a közhatalokban, ahol a közgazdasági élet zavartalan folytonosságát megengedi. A pénzügyi népbizottságtól tegnap érkezett rendelet értelmében az állami pénztárakban (régii állami adóhivatalok) akkor is teljes vasár- és ünnepnap munkaszünetet kell tartani, ha az elcséjre vagy másodikára esik is. Ez esetben az illetményeket egy nappal később fizetik ki. Ha pedig a munkaszünet a hó utolsó napjával esik egybe, akkor a napidíjak járandóságai egy nappal előbb kapják kézhez.

— Keszthely fejlődése. A proletárdiktatúra óta a felszabadult munkásság mindenütt hatalmas lendülettel kezdte meg alkotó munkáját, mellyel maradóan biztos alapra építi a béke, egyenlőség és jog krisztusi államát. Válvette látott hozzá Keszthely proletáriátusának derék vezetősége is a konzervatív „patópálok” hanyag és önző mulasztása miatt visszamaradt fűrdőhely újajteremtéséhez. A háromhetes munkássáralom a legszebb perspektíváját mutatja a küszöbön álló jobb kor internacionálisan berendezett nagyságának.

Az üzleti spekulációval irányított Hévíz Fürdő kisajátítva Keszthelyhez csatolták. Ezáltal mindenkre néző közkinccsé vált a protekciós úri társaság részére elfoglalt hiroves gyógyhely. Tervebe vették azt is, hogy még ez évben látni fűrdővő alakítsák át. A fürdőt az ottani munkástanácsból választott bizottság vezeti. Ezzel kapcsolatban a pazari kibéltelivel hercegi versenytállókak üdülő szanatóriumá alakítsák át, melyben ingyenes kezelésben részesülnek a beteg proletárok. Szocializálták a községi kórházat és több osztályt létesítettek, melyek vezetésével dr. Sándor Márton, dr. Weisz László, dr. Jopcsa Viktor és dr. Mesterics Elek orvos-elvtársakak bízták meg. A lakosság régi óhaját teljesítve Keszthelyi gyógykórházat rendezett tanácsú várossá emelték. Hozzácsatolták Kiskeszthely és Csereszogtomy kőszégeket. De ezekkel a modern újításokkal még nem fejezték be Keszthelyi elvtársaink tervebe vett céljait, hanem fáradságtalanul tovább gyarapítottak tollal és kalapáccsal az igazi szaber kultúrát. Sok érdemes elvtársaink közül Pámer István Mór a Keszthelyi Munkástanács elnöke tesz legelőbb megváltó forradalmunk születése óta, pedig nem akar még csak aranyárnás oklevelet sem, mint hajdanában dívat volt.

— A forradalom emlékeinek gyűjtése. A forradalom emlékeinek (jelvények, zászlók, képek, fényképek, szobrok, rópiratok, kéziratok) a forradalom eseményehez fűződő tárgyak) összegyűjtése elsőrendű érdeke a proletárműveltség fejlesztésének. Ezeknek az emlékeknek közkinccsé kell lenniük. A közoktatási népbizottság műveltségi, politikai megbízottja felhív mindenkit, akinek ilyen emléke van, hogy haladéktalanul jelentse be az e tárgyak gyűjtésével megbízott Fővárosi Muzzeumnak (VII. Stefánia-ut, telefon 153—16). A bejelentés személyesen, írásban vagy telefonon történhetik.

— A Dispensaire mulatsága. A nagykanizsai Dispensaire kiválóan sikertült mulatságáról annak idején a torlódó események miatt nem emlíkezhetünk meg. Az estély teljes erkölcsi és anyagi sikert aratott s így lehetővé vált, hogy a közelgő ünnepek alkalmából a szegény, szenedő tüdőbetegek nagyobb pénzösszegetben részesülhettek. Az estély 3031 korona 60 fillér tiszta bevétellel zárult. A felültezők névsorát ezuttal közöljük: ösv. Guttmann-Albárté 100 K, Szántó Sálamón 75, Ország Lajos, Glasgall Vilmos, Fürst József, Antal Jenő 50—60 kor., Somogyi Zsigmond 30 kor., Vidor Samuné, Sommer Ignacné, Prager Ferenc, Sabján Gyula 25—25 kor., Rechnitzer Mór 21 kor., Berényi Árpád exkuzerész, Gutenberg nyomda, Weiszfeld és Fischer, Grünhut Andor, Melczek Jakab, Hirschler Miksa, Stern Józsefné 20—20 kor., Kádár Lajos ev. ref. lelkes 15 kor., N. N. Kádár Lajos ev. ref. lelkes 15 kor., N. N. Kádár Lajos ev. ref. lelkes 15 kor., N. N. Kádár Lajos ev. ref. lelkes 15 kor., Bloch műszaki tanácsos, Steiner Jenő, Barla Miksa, Makovicszy Gyula, Balaton Tostverek, Ötvös Emine, Arvai Lajosné, Vida Lajos 10—10 kor., Kanizsa tükre, N. Zsigmond, N. N. N. 8—8 kor., Hofrichter Emma 7 kor., Bruner, Hoffmann Henrik 5—5 kor., Reinberger J. 4 kor., N. N. 2 kor., N. N. 1 kor., Postahivatali gyűjtése 31 K 20 fill., Ruhatárbi jutalek 183 kor., Villany világítás fejében 100 kor., összesen 1237 K 20 fillér.

— A Vili-gnagymozgásban Április 17-én, csütörtökön, csak egy nap került bemutatásra a Szenyadály rabjai című 5 felvonásos kultúrilm, melyet R. Chard Oswald írt és rendezett. Ezen nagykeresim cselekménye, megjárás és rendezése felülmúl minden eddigi.

— Gazdártekeztel. A közlémeztel népbizottság kiküldött Április 17-én délelőtti 9 órákor a városháza nagyteremben a tar manvarekóráds ügyében értekezletet tart, amelyen a Nagykanizsa járási 100 holdnál nagyobb bírtok művelői, valamint a községi tanácsok 1—1 kiküldötti okvetlenül jelenjen meg.

— Nyugdij és szegényügyek. A direktorium a nyugdíjasok nyugtáinak láttamozásával és a szegényügyek kezelésével Kisfaludy Márton elvtársat, a rokkantügyek kezelőjét bízták meg, ki a Mentelep-laktanya (Kóssuth Lajos-ter) 1. emeleti helyiségében naponta 9 órától 1 óráig tart hivatalát.

— Balatonvármegyé. Keszthelyről írják: A Munkás-, katona- és Földmiválasztás Ülésén Fodor Imre elvtárs indítványára elhatározta, hogy Balatonvármegyé felállítását fogja kérni a helyügyi népbiztosától Keszthelyi szék-helyet, melyhez az összes 80 kilométer körzeten belül fekvő községek tartoznának. A kérdés elvitáztatásával Pámer István Mór elvtársat bízták meg, ki el utazott, hogy a kérelmet személyesen terjessze a helyügyi népbiztos elé. A Balatonvármegyé létesítése — úgy hisszük — ma nem aktuális. A jövőben a vármegyék vagy is megszűnnek s helyüket a kerültek foglalják el, amelyek valószínűleg sokkal nagyobb területet foglalnak el, semhogy székhelyük olyan lakosságmal bíró város lehetne, mint Keszthely.

— Elvezetett Benedek Erzsébet névszó 15381. sz. Tagsági jegy kerülék a megtalálót, az élelmezési ipari munkás csoportjánál „Munkás Otthon” leadni.

— Rajzeszközök legjobb külföldi gyártmány nagyobb választékban kaphatók Felsőbb Fülöp Fia könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Aki az országot az ellenség-től meg akarja szabadítani, aki azt akarja, hogy minden ember boldog legyen, az belép a Vörös

Pártügyek.

A cipész munkás és munkások helyi szakszerveletje felkéri az összes tagjait, hogy ruhakiosztás végett 17-én este fél 7 órákor a csoport helyiségében jelenjenek meg. Pénzt mindenki hozzon magával. A vezetőség.

A Szocialista Fejlemkedők Szabadszervezetének azon tagjai, akik a kiosztásra kerülő sifon és zseblélek igényelnek és arra tényleg rá is sorolnának, felhívjuk, hogy f. hó 17-én d. e. 10—11-ig az d. u. 1—3-ig a szabadszervezet titkárnál (Kisfaludy-u. 17/a I. em. jelenjenek meg.

Magántisztviselők ruhajelvénye. Ruházati cikkre ezuttal csak azok tarthatnak igényt, akik a második forradalom (márc. 21.) előtt már tagjai voltak az egyesületnek, felkérjük tehát ezen elvtársakat és elvtárnőket, hogy a Munkahelyi helyiségében felleltetett levei jelentésük be igényüket, de legkésőbb ma este 6 óráig. Ungyancs ma, 17-én este 8 órákor választmányi gyűlés.

A városi alkalmazottak szakszervezete. A városi alkalmazottak szakszervezetének mindezen tagjai, akik a kiosztásra kerülő ruhamenet igényt tarthatnak, legkésőbb f. hó 18-ig Földy Imre János elvtársnál (Városi adóhivatal) okvetlenül jelentkezzenek, később jelentkezésük igényel nem lesznek figyelembe vehetőek. Vezetőség.

A vas és fémmunkások szakszervezete a 15-ikét követő első csütörtökre tervezett taggyűlését az elnök távolléte miatt további intézkedésig elhalasztja

Nyílt-tör.

Tisztelettel értesítlem s. n. é. közönséget, hogy lakdsomat Zrínyi Miklós-u. 26. szám alól Zrínyi Miklós-u. 35. szám alá, ez értekezlet, ill. kiudvarba helyeztem át. — Egyben megszűrteti a eladandók.

Kérem továbbra is azazva párttagjásukal a vagyok

Teljes lellelell
Fáhn Ernőné.

APRÓ HIRDETESEK

Megvételre keresünk 4 db vagy 5-ös számú vas pénzes szekrényt, a Munkásügyi Tanács, Sugár-ut 4. 1241

Egy szakácsnőt, egy gyakorlott éruisító leányt és egy mindenes kocsist azonnal alkalmaz Toth Miklós vegyeskereskedő a Hadikórháznál, 1240

Eladó egy homokfúró gépi üléses fiaker. Ár 2200 korona *Hollár Angli Bajcsa.* 1242

1919. El. 28/F. 1.

1244

Hirdetmény.

1. A nagykanizsai forradalmi törvényszék hivatalos helyisége Nagykanizsán az Igazságügyi palotában (Érszobátér földszint 3. szám.) van, ugyanitt az Államügyességi helyiségében van a forradalmi törvényszék vádbiztosának hivatalos helyisége (telefon 52.)
2. A nagykanizsai forradalmi törvényszéknek illetékessége kiterjed a keszthelyi járás kivételével a nagykanizsai törvényszék egész területére.
3. A nagykanizsai forradalmi törvényszék területén elkövetett minden bűncselekményre vonatkozó feljelentés és jelentés a nagykanizsai forradalmi törvényszék vádbiztosához és pedig ennek hivatalos helyiségébe (1 pont) küldendő (Eörr. Korm. XLV. sz. rend.)
4. Névtelen feljelentések olvigatott hivatalos ügydarabokként nem kezelendők.
5. A politikai bűncselekményekre vonatkozó feljelentések és jelentések zárt borítékban küldendők be. A borítékra „Politikai bűncselekmény” jelszó irandó.
6. Ugyiratok, pénz, bűnjeltek s őrizetbe vett gyanúsítottak átvételére jogosított a forradalmi törvényszék vádbiztosra s ennek megbízása alapján a vezető államügyész, illetőleg helyettese.
7. Közétsé leintartóztatás és házkutatás csak a vádbiztos sajátkezű aláírásával elintézt irásbéli parancs alapján fogadható. Tetterítés és a tettenért terhelt üllözése esetén a rendszeti közegek (parórság, csendőrség, rendőrség, karhatalmi kirendeltségek stb.) ez őrizetbe vétel és házkutatás fogantatásánál körül az eddigi szabályok szerint járnak.

Őrizetbe vett gyanúsítottak lefoglatl ingóságok *írásbéli jelentés* mellett haladéktanulni a vádbiztosnak szolgáltatandó be. Aki az őrizetbe vett gyanúsítottat az őrizetbe vételtől számított 24 órá (huszonnégy) belül a vádbiztosnak *írásbéli jelentés* mellett át nem adja, ugyszintén az, aki a fogantatott házkutatásról a fogantatástól számított 24 órá (huszonnégy) belül a vádbiztosnak a lefoglatl ingóságok beszoállítására mellett *írásbéli jelentést* nem tesz, a Forradalmi Kormányzó Tanács XLV. sz. rendjete szccnt bűncselekményt követ el, halálal is büntetethető.

8. A Munkás, katonai és földmives tanácsok bűntügyekben a vádbiztoséget, illetve rendszeti közegeket és a katonatáncsot tartoznak a fennálló szabályok szerint igénybe venni.

Nagykanizsa, 1919. évi április hó 5.

Szenes Dezső s. k. Dr. Bartha József s. k.
a forradalmi törvényszék elnöke. a forradalmi törvényszék vádbiztosa.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem a vevőimet és megrendelőimet, hogy **cipészműhelyemet Magyar-ut/49. sz. alól Sugár-ut 2. szám alá helyeztem át!**

Tisztelettel

WILLNER LAJOS, cipész.

URANIA mozgóképpalota

Rospányi-u. 6. Telefon 250

Szerda, esütörtök. Április hó 16. és 17.

Várkonyi Mihály feljéptével

Hotel imperlál

Szinnü-6 felvonásban. Irta Bíró Miklós.

A szarnyítás hétköznapokon d e 10-12-ig, d. u. 3-10, vasár, és ünnepekon d e 10-12, d. u. 1 és fél órátt.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órákor

Vasár- és ünnepen: 3. 4/4, 6 és 7/4 órákor.

Tisztelettel értesítem a nagy-
érdemű közönséget, — jogu

szörme szalonomat

Érszobát-tér 1. szám alá helyeztem át!

Továbbá értesítem, hogy a nagy-kár ellen való megóvást vállalom. Hívásra házhöz megyek érte. Kiváló tisztelettel!

Löbl Béla, szűcsmester

Érszobát-tér 1. sz. Balhyányi-téle barangi házában.

Könyvek :: Folyóiratok :: Zenaművek

FISCHEL Fűtőfia

Könyv- és papírnádasok

KALITZANZI. (Törökzi palota.)

Irodaszerek, üzletikönyvek, papírok
hangszerek, diazműauk, játéktérnyak

VILÁG nagymozgósínház

Szervus szállóba. Telefon 74. sz.

Csütörtök április hó 17-én

Richard Oswald rendezésével

Szenvedély Tabjai

Kulturfilm 5 felvonásban.

18-ikán, nagypénteken moziszenet!

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órákor
vasárnap 1/4 3, 4, 1/4 6 és 7 órákor.

Irógépjavitó- és tisztító műhely!

Nagykanizsán, Zrínyi Miklós-u. 35. sz. II. Irógép-javitó műhely rendeztem meg. — Az Irógépek nagy hlányára és nagy értékére való elkinnteteli, érdekeber áll minden Irógép-ajutadononak, hogy géple állandón jókarban legyen tarva, mert csak ez által érhető el, hogy a gép hosszabb időn át használható állapotban maradj. — Válatom az Irógép-eknek esztől-estere való javítását és tisztítását, valamint méréskelt áron egész esztől-estert jókarban tartásáit.

Epstein Vilmos.

Hirdetések

felvétetnek

a Zala kiadóhivatalában

Zala nyomdavállalat

Nagykanizsa

TELEFON : 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papíraru-
készítés. Mindennemű nyomtatványt a leg-
izlesebb kivitelben készít és legponto-
sabbban szállit.

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség az kiadói címe:
Nagykanizsa, Sugár-út 4. szám
Szerkesztőségi és kiadói címe:
telefonszám 78. ; Nyomdai 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Éves ár 90— korona
Fél éves 45— korona
Negyed éves 22-50 korona
Egy hónapra 7-60 korona

Vasárnap délután 3 óraker a város-
háza előtt négyfelét tartunk. Előadó:
Rékos Mátys elvtárs, szociális termelési
népbiztos lesz. Téma: A politika helyzete
ismeretése. Minden proletár ott legyen!

A SZOCIALISTA PÁRT.

A profit békeje.

Egymás kezét keresgetig, egymás
felé pislogatnak az antant kapitalisták és
a német álszocialisták. Mint az ellen-
ségek, akiket a közös piszkos üzlet
kényszere egymás felé hajt, nyújtogatják
egymás felé reszkető kezeiket és zavar-
ban vannak: melyik hódoljon be előbb.

De megtalálták egymást, mert arról
volt szó, hogy az igazi szocializmust
kell elgáncsolni, a proletariatus boldog-
ságát kell megakadályozni. Az igazi
szocializmusnak Ebert—Scheidemann-féle
aruló, a szocializmus álarcá alá bujtat-
ott kapitalista ritteker, az entente im-
perializmusának német béronci meg-
kapták első méltó szövetségésüket az
angol nagytőkésbéronci egyesültek egy
bolsevizmustól rettegő, reszkető kézszo-
ritásban.

Az angol „államférfiak”, a nagy-
töke béronci a németek kezét keresik:
bomba, bamba, igazi burzsoa rövidlátás-
sal azt hiszik, hogy megutadják akadá-
lyozni azt, hogy az éjszakára nappal,
a kapitalizmusra halál következze.

Az a beszéd, amelyet Churchill
mondott és amelyben befoglatatik az
egész bűnös kapitalista rend alávalósága,
semmiesetre sem a meggyőződéstől su-
galmazott beszéd. Minden mondatán
megérzik a reszkető félelem, amelyet az
entente államok imperialista eszméinek
elvakult képviselői éreznek a diadalmas
utjára indult proletariatus ellen.

Megboesájtást — hirdet. — és...álbékát
kinál, de ezt a mézes-mázasságot az
igazságtól való félelem diktálja. Attól
fél az entente kapitalizmus, hogy ha
Németországban is győz a bolsevizmus
eszméje, akkor az entente nem kaphat
semmiféle kártérítést a legyőzött álla-
mokról és maga is elpusztul.

Igeen elpusztul s kell is hogy el-
pusztuljon, mert gaz igazságtalán, mert
a testi és szellemi munkának minden
eredményét, a munkásizmot és agyvér-
őket minden dus tartalmát kiszivta magának,
a kiszivott véron. Tudjuk ettől félnék. A
Spartakus-elvtársak litáni harcainak szük-
seszerűleg bekövetkező diadalától,
a világ proletárjainak egymásratalálásától
félnék.

Majd ha Németország bolsevista
állammá lesz, annak hatását egészen
Kínáig megérzik. Az egész föld, nap-

Kelottól napnyugatig a világ proletariá-
tusának adná minden munkáját és mun-
kájának eredményét s mi lenne akkor a
kapitalizmusból, hová lenne az az arany,
amelyet az entente kapitalizmus a cszár-
zadok óta a proletárok véres véréjteke-
ből gyűjtött és amelyet most mint győz-
tes még fokozottabb mértékben szeretne
gyűjtöni és felhalmozni, mint tartalék-
töket, a proletariatus elleni harcra.

Ezt szeretnék megakadályozni. A
kiszármaguló Anglia odaál a német
álszocialisták melle, hogy így talán meg-
mentheti a maga számára azt, ami
menthető. Az ijedteknek, a fogvacogók-
nak, a sülyedő hajóról vízbeesetteknek
utolsó szalmaszála ez, amelyet úgy el-
fog fujni a Keletről elindult véres szél-
főcs, mintahogy a vihar elszokta fujni
a szalmaszálat.

Erdély munkássága sztrájkba lépett.

A román bojárok erdélyi orvámadására. — Erdély proletársága hátha-
léonadja az orvámadókat. — A bukovinai román csapatok megta-
gadták az engedelmességét.

Budapest, április 18. Tegnap a „Vörös
Újság” röviden jeleentette, hogy a román
csapatok tegnapelőtti megámadták az erdélyi
fronton levő csapataikat. A támadásról a
hadügyi népbiztosok a következő felvilgó-
sítást adta ki:

— A tanácsköztársaság kormánya épp
ugy, mint az előző kei kormány híven és
becsületlen teljesítette az antant csapatok
főparancsnokságával kötött fegyverszüneti
szerződést. Ennek ellenére az antant impe-
riálisták bojár kirendeltsége tegnapelőtti
orvul megámadta erdélyi fronton álló csapa-
tainkat. A támadás a Színérváralja—
Zilah—Csucsua vonalon történt. A románok
nagyobb erőket koncentráltak e frontra, mi-
nek következtében a vörös katonák helyen-
ként hátrább vonultak, jobb állásokba. Vörös
katonáink a beérkezett jelentések szerint
pénzdús hősiességgel harcoltak. Megmutat-
ták, hogy ha kell, vérrelkell is megüldöz-
kedni a proletárállam iránti hűségükért.
Különösen a budapesti 22-esek, a székely
21-esek és a székely 24-esek küzdöttek vi-
vélül. A románok óriási veszteségeket szen-
vedtek, de természetesen a mi oldalunkon
is voltak veszteségek. Katonáink számos
románról foglyul ejtettek, a mielőtt közül állg
néhányan csak fogóságba: egy sem adta
meg magát. A románok ugdyúszták azt
akarják kleroszakolnii, hogy csapatainkat
addig a vonalig vonjuk vissza, amelyet Vyx
alezredes legelőbbi jegyzékében a semleges
zóna keleti-határának megjelölt. Szóval ki
akarják erőszakolni annak a jegyzéknek a
végrehajtását, amelynek felhívóitól fogta-
lásra a március 21-iki eseményekre ve-
zeltet. A tanácsköztársaság kormányzó-
tanácsa természetesen gondoskodott arról,
hogy, megfelelő erősségekkel azonnal lemen-
jenek a veszélyeztetett pontokra.

A hadügyi népbiztosok ezen infor-
mációt megnyugtaltaknak mindenkit: nem
kell túlságosan tartani a román bojárok
csucsua offenzívájától. Sokkal nagyobb bal-
ban vannak elő megük is, semhogy a mi
tanácsköztársaságunkat veszélyeztethetnék.
Iristülésünk szerinti az oroszok erélyes
támadásra készülnek a román front ellen,
amiért is a román hadseregnek minden
créjét az orosz szovjetköztársaság offe-
nzívájának felliaróztatására kelet felé kell
irányítania. A románoknak tehát igen súlyos
és keserves áldozatukba kerülhet az a né-
hány kilonjéternyi előnyomulás, amelyet a
Színérváralja—Csucsua vonalon meglepetés-
szerű előrelőréssel elérték. Befelé sem áll
túlcsúgos szilárdan a bolár rablók uralma.
Kolozsvárról, Marosvásárhelyről és Erdély

több más városból azt a jelentést kap-
tuk, hogy a munkásság Erdélyben állan-
dos sztrájkba lépett, sőt egy olyan hír is
érkezett, hogy Erdély proletársága felleg-
yerkezett és hátha támadja a vörös had-
sereg ellen támadó román csapatokat.

Fellázadtak a román parasztek.

Budapest, április 18. A román para-
sztek forrongása válságos lázadásra fajult.
A bukovinai román csapatok vonakodtak a
felkezők ellen tiltakni. A bukovinai forra-
jalmai mozgalomnak a galiciai szocialdemok-
ráta a vezetői, akik kommunista alapon áll-
lanak. Bukovina fehér gárda által megszállott
területen a munkások és szegény földművelők
rokonszenzvenek a szovjet uralommal. Bár
mindenkit üldöznek, akit a bolsevizmus gya-
nuja ér es a gyűléseket büntetés terhe alatt
megtiltották, a kommunisták mégta tizer-
számra terjesztik a 13 szövegű proklamá-
ciót.

Olaszországban terjed a sztrájk.

Lucano, április 18. A vidékről érkezett
hírek szerint az általános sztrájk tovább ter-
jed: Bolognában, Turinban és Genóban ter-
mondják az általános sztrájkot. Az olasz-
országi szocialdemokrata párt római központi
bizottsága tegnap este Milanóba utazott
Milanóból ma sem érkeztek lapok.

Bécs proletársága tovább forrong

Bécs, április 18. Bécs proletárságának
hangulata a tegnapi véres tüntetés után is
izzó, amely minden pillanatban kitörhet. A
tegnapi tüntetés áldozatainak száma az eddigi
megállapítás szerint 5 balot, akik közül 4
rendőr és egy asszony. Ma röpcédulákat
osztottak ki, amely felhívja a munkásokat és
munkanélkülieket, hogy holnap ismét gyűlje-
nek össze a város háza előtt.

Az „előzetes békeszerződést” május 15-én írják alá?

Paris, április 18. (Radio) Az előzetes
békeszerződés feltételeit a szövetségesegek de-
legátusainak jelenlétében felolvasás után ápr-
ilis 20-án fogják nyilvánosságra hozni. Dip-
lomáciai köröknek az a véleményük, hogy az
előzetes béket csak május 15-én fogják alá-
írni.

Newyork, április 18. (Rádio) Páriából
jelentik: A négyes tanács elfogadta Nansen
javaslatát, amely szerint Orszoszágot az
eszaki semleges országokban szervezett bi-
zottságok révén fogják fölmeznii.

Illés népbiztos a közéletmezésről.

A városok élelmezése a falu öntudatos népének hivatása.

Illés Arthur a közéleti népbiztoság népbiztosa a közéletmezés mai rendjéről és legfontosabb teendőiről a következőképpen nyilatkozott:

— A proletárdiktatúrának egyik legfőbb gondja rendet, fegyelmet és megelőzést teremtani az ország közéletmezésében. A proletárdiktatúra kialakítása után egész csomó elemi cikkektől tüni el a piacról, különösen olyanok, amelyek régebben a rendeletek kijátszásával maximálisan áron felül kezelt forgalomba. Ilyen elemi cikkekké voltak például a nullás lisztből készült sütemények, vaj, zsír, stb. — Ezeket az elsőrendű elemi cikkeket horribilis áron adták el a közönségnek. Erdősök azonban, a cikkeket minden rendelet megjelenése nélkül egyszerűen eltünték. Ez elemiszere forgalombahozói ugyanis egész helyesen attól féltek, hogy a proletárdiktatúra emberi pillanattal meg fogják túrni a visszárdékeket és a proletárság kiűzörfazását.

— Természetesen egyéb politikai és gazdasági ok is közzérőztet az elemiszerehozatal csökkentésében, bár azt is konstátálnunk kell, hogy már a proletárdiktatúra előtt is egészen minimális volt a felhozott elemiszermennyiség. Az elemiszerehozatal nagymértvű csökkenése egyik oka legfőképp volt az is, hogy az egyes megyei munkánaiások lojalis érdekeket tartva szem előtt, nem engedték ki területükről az elemiszereket. A közéleti népbiztoság legfőbb feladata jelenleg az állat és elemiszere felhozatalnak rendszeres és országos megszervezése. Ez a munka nagy apparátussal folyik. Főleg a földmívelésügyi népbiztosággal egyetértőleg arra törekzünk, hogy minál több elemiszere, különösen szarvasmarha és sertés, zöldség és friss fozólik kerüljön a városba.

— A munkásság részére folyó akciósok helyütt igen szép eredménnyel jár, sok helyen pedig a legszebb sikerrel kecsegett. Egyes vármegyék valóságos versenynek, hogy minél bővegszebben és gyorsabban lássák el Budapest proletárfiztását élelemmel. Ezek a megyék tudatában vannak annak, hogy mily nagy fontossággal bír a városi munkásság ellátásának zavartalansága. *Különböen Somogy, Moson és a Zala megyei földmívelés proletársága siettel a budapesti munkásság szükségére, bizonyosokot teve testvéri érzésről és proletár szolidaritásról.* Ezzel szemben, sajnos, vannak még megyék, melyeknek gazdái még mindig nem ismeri a nagyszabású cfoákat, melyeknek szolgálatába kellene, hogy álljon. Ezek a gazdák még mindig visszatartják készleteiket a baromfi, a tojást, a legelőbrendű elemi cikkeket és még mindig nem adják elő közfogyasztási cfookra. E kisgazdák megszokták, hogy a háború öt esztendője alatt rengeteg pénzt keressenek és ennek a jogosulatlan nagy haszonnak elmaradása most természetesen kellemetlenül érinti őket. Pedig a proletárdiktatúra államában meg kellene tanulniuk és szivelnük, hogy egyik munkáskategóriát sem vezérhelteik egoizmus szomponok, hanem az ipari munkásságnak és a mezőgazdasági termelőnek arra kell törekedni, hogy kölcsönös megértéssel dolgozzanak egymás életszükségleteinek emberi kielégítése érdekében.

— Az ipari munkásság azt várta, hogy a proletárdiktatúra megteremtése lényegesen csökkenteni fogja az elemiszerek árát. Bármi kívánatos is volna ez, sajnos márci-holnapra mégsem valósítható meg. Az áralakulásokra ugyanis számtalan gazdasági tényező bír irányító hatással, különösen a termelői árak mennyisége és a termelési költségek kérdése. Igaz, hogy a sok illegitím haszon és az értékesítés folyamataiba betolakodott ügy-nökök és lánckereskedők kiküszöbölése itt-ott javított valamelyt a helyzetet.

— Ma tehát a legfőbb törekvésünk, hogy a proletárdiktatúra drákok szigorral szűjtsen le azokra, akik a megállapított maximális árakat túllépik és egyéb visszárdéket követnek el. Az árcsökkenést csak produkció nagymértvű fo-

kozása idézi elő. Remélhetőleg, ugy az ipari munkásság, mint a mezőgazdasági proletárság meg fogja érteni a proletárdiktatúra által teremtett helyzetet és minden erőjével támogatni fogja a közéleti népbiztoságot feltele nehéz és fontos munkájában. Különösen bizunk a falusi szegénység munkájában, mely most kezébe vette a termelést és a gazda elvtársak egyetértésében, hogy a városi lakosságot különösen pedig a főváros proletárfiztását állandóan, rendszeresen ellátják a legszükségesebb elemi cikkekekkel.

Rendület.

Nagykanizsa város és a nagykanizsai direktórium hatásköré alá tartozó összes járások területén a mai napról kezdve a munkaidő alatt (délelőtől 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig) mindennemű kártyajáték tilos. Abban az időben, amikor a kártyajáték meg van engedve (délután 12 órától 3-ig és este 6 órától 8-ig), sem szabad házardjátékot, vagy más kártyajátékot házard alapon játszani! Aki a tilos időben kártyázik, vagy a kártyaidőben házard játékot játszik, az az ő munkájára fog felelni. A kártyajátéko szabályrendelet Nagykanizsa város területén ma lép életbe.

NAGYKANIZSAI DIREKTÓRIUM.

HIREK.

A nap két órá a 13 perckor, nyugszik 6 óra 41 perckor.
A hold két délután 3 óra 23 perckor, nyugszik éjjel 3 óra 23 perckor.

Nyilatkozai.

Alulírottak ezennel proletár becűlétszavunkra fogadják, hogy a Magyar Tanácsköztársaságnak jól, megbízható munkásló leszünk s a vöröshadsereg kötelekében szolgálva minden erőnkkel tudásunkkal arra törekzünk, hogy a proletárdiktatúra vívmányait s a proletárság uralmát biztosítsuk.

Kijelentjük, hogy a vörös hadsereg szabályainak magunkat minden tekintetben alávetjük és a fegyelmet a legszigorubbann megtartjuk s a bizalmifőnök és a parancsnokok rendelkezéseit híven követjük.

Kijelentjük továbbá, hogy ma a mulban a kapitalista társadalom törvényei ellen vétünk is, most tisztoságes proletárok leszünk. A mulban csak azért nem dolgoztunk, mert a kapitalisták uralmát saját munkánk gyűlöselével nagyobbra növelni nem akartuk s ha létünknek eszölt munkanélkül is (munka nélkül) akartuk, azért tettük, mert a kapitalista uralom alatt azt tapasztaltuk, hogy nálunk értékelőbb elemek s olyanok, akik helyzetüket csak szerencsés születésüknek köszönhettek, szintén munkanélkül, sőt a proletárok kizsáklányfolyásából éltek és ezek nagyobb bünsök voltak, mint mi és minden nyomorúságnak, sőt a mi helyzetünknek is ók voltak az okozói.

Ezután azonban, amikor minden embernek dolgozni kell, mi is ki akarjuk venni a munkából részünket s azt kérjük, hogy ezen becűlétes társadalomban, nekünk is helyünk legyen s itt-ismétlenten megfogadjuk, hogy becűlétesen működünk és dolgozunk és ha visszárdéket követnénk el, elismertjük, hogy a legszigorubb büntetés érdemeljük ki, sőt ha máltalánk leszünk a proletársághoz, löjjenek főbe bennünket, amit megérdemlünk és ez esetben nemcsak mi, hanem megérdemlik ugyan-ezen büntetés azok a vagyonos egyének is, akik a mai társadalomba beilleszkedni nem tudnak.

Ne mutasson tehát ezentul senkire újjal mi reánk, mert a többi proletár társainkkal teljesen egyformák akarunk lenni, sőt kiváló csapatra leszünk a proletárságnak a burzsoák elleni harcban.

Nagykanizsán, 1919. évi április hó 18-án.
Nabich Gyula, Szukovics Pál, Mandbalomb Ferenc, Bálint István, Jámber Sándor, Zsupanics József, Plander László, Czvetkó István.

— Uj vádbiztos. Dr. Bartha József elvtárs, a forradalmi törvényszék vádbiztosa állásától való felmentését kérte a direktóriumtól. A direktórium a lemondást elfogadta s vádbiztosul Polai János elvtársat ajánlotta az igazságügyi népbiztoságnak a nagykanizsai forradalmi törvényszék vádbiztosául való kinevezésére. Polai elvtárs személye garancia arra, hogy mindkeli, aki a proletárdiktatúra ellen vét, vagy a forradalmi kormányzatot ellenrelettel ellen csak a tugsoküveibeit is elköveti — könyörtelen és méltó büntetésben részesül. — Éjjel értesülünk arról, hogy a direktórium előterjesztést az igazságügyi népbiztoság elfogadta és Polai János elvtársat, délvasuti kazánkövácst és a vasutasok titkárt a nagykanizsai forradalmi törvényszékhez vádbiztosul kinevezte.

— Ma a következő cégek tartoznak nyilatvatatni üzleteiket: Kisfaludi és Krausz, Kirschner Alór, Bartha Miksa, Kohn L. Lajos Grünberger Sándor, Kaufman Testvérek és az összes férfiruha és cipőüzlet.

— A közéleti hívatásban ma a nagyszombatra való tekintettel csak délelőtől 4 óra 12 óra között írják alá a házbizalmifőnök által kiállított vásárlási utalványokat.

— A lakásügyi biztoság felhívja mindazokat, akik eddig rákór szobánál nagyobb lakásokat, valamint raktár- és egyéb mellek-helyiségeiket be nem jelentették, hogy azokú haladéktalanul jeleentsék be.

— Kun Béla — Katonaotthon. A sugárúti volt nevényolcas fekete-sárga kaszárnya kapuja fölött új díszes tábla jelzi a nemzetközi vörös ezred megalapításának diadalmas szellemét. Budapestben s, már mindon nagyobb városban Kun Béla hadügyi népbiztosról nevezték el a vörös katonák egy-egy laknyáját. Az ő neve mindonkor lángra lobbanja a világháború borzalmait átéli proletárok izgalmas forradalmi érzelmét. A nagykanizsai vörös katonák elvtársaink is hű ragaszkodásuknak s szerelötöknek adtak méltó örök kifejezést, hogy egyik otthonukat az ő nevével joitlétek meg.

— Nem vagyunk sovinszíták! A proletárdiktatúra célja a legszentebb: mindon ország proletárfiztájának egyttös felszabadítása. Nemcsak a magyar proletárfiztás boldogságát küzdünk, de küzdünk minden, a világ bármely részén élő, bármilyen nyelvet beszélő proletárfiztájának boldogságáért. A mi színrünk a forradalom vörös lobogója. Ugyáltszunk vannak, akik ezt még, nem tudják. Hát tudják meg, hogy egyedül a vörös lobogó az, amely a nemzetközi forradalom egységét hirdeti. Ezért küzd ma a magyar proletárfiztás, amelynek csak egy színe van: a vörös!

— A Kanizsa Tökre husvéti száma 20 oldal terjedelemben jelenik meg. A husvéti száma nemcsak terjedelemben, hanem tartalmában is rendkívül lesz: szenzációs riportokon kívül egy egyfelvonásos humoroskedés is felúttást fog kelteni, amelyben közismert kanizsai személyek játszó a főszerepet.

— Nagykanizsa tejjelátása. A városok élelmezése a régi rendszerben mindig a nagybirtokos kenyerekedvtől függött. Ha a nagybirtokos akart adni tojást, vajat, tejet, — adott, ha nem akart, nem adott. Legtöbbször a jól fizető lánckereskedők a külföld származótól elöltünk az elemiszerek legjavát és mi, szegény városi proletárok csak a legalfját kaptuk, ami senkinek sem kellett, — ha ugyan egyáltalában kaptunk valmit. A kapitalista rendszer kivégzése, a nagybirtokosok egyuralmának letörése után ilyen rabtós és kiűlázó politikának többé nem lehet helye. Nem megy többé az elemiszere számtalan lánckereskedő kezében keresztül a messze idegen országokba, — mi magyar proletárok fogyaszjuk el a magyar föld termékeit — sőt annyi és ugy termelünk, ahogy és amennyit a proletárerdek megkíván. Tejtört, sem fogunk könyörögni a nagybirtokosnak: a falu proletárja nem tagadja meg: a városi proletárfiztás és szállítani fogja már a legközelebbi időben a jó, zamatos, életet adó tejet az agyonnyagyalott városi proletárnak. Horvák Béla megyei gazdasági biztos elvtárs már befejezéséhez közeledik annak a nagy munkának, amelynek eredményeképpen Nagykanizsa proletárfiztás rendszeresen és bővegsen fognak jó

Aki a proletárság egységét megbontja, — ellenforradalmár és forradalmi törvényszék elé állítandó.

tejet kapni. A környékbeli — és a vasutonalak melletti termelőszövetkezetek ténálálományát olyan mértékben szaporítják fel, hogy a városnak teljeltelése a legteljesebb mértékben biztosítja lesz már a legközelebbi időben.

Termelőszövetkezetek a megyében.
A nagy és középbirtokos szocializálása, termelőszövetkezetek alakítása egész Zalamegyében serényen folyik. Ma már a régi vármegye területén 110.000 holdnyi területen működnek a termelőszövetkezetek, amelyeknek elsősorban a városok élelmezése a feladata. A nagy munka-oroszlánrésze Horváth Béla megyei gazdasági biztos elvtársnak jutott, aki a tegnapi napig úgy a Nagykanizsához, mint a Zalaegerszeghez tartozó járásokban egyedül Intézte a termelőszövetkezetek alakításának vezetését. Tegnapi Zalamegye külön megyei gazdasági biztost kapott Sárközy Viktor elvtárs személyében, míg Kanizsán megyei gazdasági biztos továbbra is Horváth Béla elvtárs marad. Horváth elvtárs a közeli napokban Somogy megyébe utazik, hogy az ott oly nagyserűben bevált termelőszövetkezet-rendszer minden előnyét megismerhesse és azokat Kanizsamegye szövetkezeti előállítására átültesse.

— A magánltszívelők és kereskedelmi alkalmazottak Szakszervezete f. hó 19-én este 6 órai kezdettel táncmulatságot rendez Sárközy Dezso zónokarának közreműködésével a volt Kaszinó díszteremben.

— **Felhívjuk a Nagykanizsán, illetve a Nagykanizsához beosztott járások területén működő összes politikai megbízottakat, hogy f. hó 18-án, legkésőbb 19-én a Direktórium I. ügyosztályánál okvetlenül jelentkezzenek.** Direktórium.

— Segélyt kapnak az amerikai magyarok hozzátartozói. A helyi népbiztoság ma a következő tervig: küldjtte a nagykanizsai direktóriumhoz: Az Amerikába vándorolt magyar állampolgárok hozzátartozói közül azok, akik munkakezelének és segélyre tényleg rászorulnak a fennálló szegényügy szabályok alapján segélyben részesítendők.

— **Heyreligazítás.** A nagykanizsai forradalmi törvényszék 1919. L. sz. I. áhird. ményeinek 8. pontja tévesen lett közölve. A helyösszeveg a következő: 8. A Munkáskatonák és földmives tanácsok bünyűgeke és városrészeit, illetve rendszeli közegeket és katonaságot tartoznak a fennálló szabályok szerint igénybe venni.

Pártügyek.

A munkáscsoport összes tagjai felhívának, hogy ma szombaton délután 2 órakor a Munkásokon (Erzsébet-ter) helyiségben ruhakiosztás végett jelenjenek meg.

Iljummunkások! Felhívának az Iljummunkáscsoport vezetői, hogy folyó hó 19-én, szombaton d. u. 4 órakor vezetőségű ülést tartunk, melyre a választmányi tagok pontkömegjelenését kéri a vezetés.

A szociálsta nők szabadszervezete husvét vasárnap délután, a néps. ülés után fél 5 órakor gyűlést tart a szinkörben. Hódolók: Pöldes Miklósné és Wehry Hódol elvtársak. Mindenki ott legyen.

Felhívjuk az összes hadirokkantokat és hadi özvegyeket, kiknek párttagsági könyveskéje nincs, hogy azt minél előbb váltású kiadják, a rokkantak és özvegyek iróadjában reg. jel. 8 óráig d. u. (f. hó 1-ig) (Batthányi-utca 2. sz. a.), mert ellenkező esetben elkésnek az utasítást kiosztandó árukról.

Lesz ruha. A szükséglet kérdéseinek megoldását a Magánalkalmazottak Szakszervezetének Szövetkeze vállalta magára. Emiért is mindenki saját érdekében csatlakozzon a Munkáspály helyiségben, Vida elvtársnál üzletészt jegezz, melynek ára darabonként 52 K 40 fill. Szakszervezet igazolvány letulajdonlás.

Figyelmeztetés. Figyelmezteti a nagykanizsai Vas- és Fém munkás csoport azon tagjait, akik még a ruhaösszeírás végett nem jelentkezték, hogy legközelebb, f. hó 20-án este 7 óráig a Munkásokonban jelentkezzenek, mert ellenesetben elvesztik igényjogsultságukat. A vezetés.

Rendelet

Az összes fogyasztási szövetkezetekhez.

A szövetkezetek létesítésének szüköségese kézenlévő dolog, mert a szövetkezetek a közlelmezés és a közlelítés terén a dolgozó proletárok érdekében fontos és hasznos munkát végezhetnek. Eppen ezért a tanácskormány a szövetkezetek nagy hatásúrti akar adni. A cél az, hogy minden községben legyen egy fogyasztási szövetkezet, amely biztosítja majd a közlelítést, az élelmeszerek és a különböző közszüköségellér áruk igazgóság szükösztését. A tanácskormány ennek a célnak előmozdítására az összes fogyasztási szövetkezetek részéről **Hamburger Sándor** elvtárs személyében politikai megbízottat küldött ki. A politikai megbízott első rendelkezésén az alább kövlelkező utasításokat adta a vármegyei és városi direktóriumoknak:

Minden fogyasztási szövetkezet köteles működését folytani, üzletét abban nem hagyhatni, mársá dt nem ruházhatja, a lezámolást ki nem mondhatja. A vezetőkés alkalmazottak kötelesek helyllkben maradni, minden tudással és erejükkel a szövetkezetet tovább szolgálni. Szükségllni helyllkora politikai megbízott hozzájárulása nélkül sekkik ellárolítani nem lehet. A vezetők és alkalmazottak fizetése a végleges rendezésig nem lehet több annál a jvedelménél, amely a szövetkezetll eddig kaptak. Az üzlelzet, vagy a pénztáros végleges álvázás esetein az üzlel, vagy pénztár ávételének átadásának pontos leír utellett kell történni. A végleges rendezésig az árusítás a eddigi módon a kövlelkező szabályok szerlly folyik:

Jegyre árusított cikkekett továbbra l csak jegy ellenében szabad eladni; érvényben maradnak az üzlel forgalomban elrendelt zárolatok és korlárolások; ruházati cikkekett, bulort edényll és evdeszközöket csak vásárlást engedély ellenében szabad árusítani. Ruházati cikkekett alult érendők fértől, gyermek alsó- és felsóruházati, gyapll pamut, len, kender, selyem és máslleny, valamint az ezek keverékekéből készült szövetek, kötött és szövölr áruk, llyen nyertanyagból való fonalak és órnák, ágyszalimalek, törlőközök, cipők és csizmal. Egyáltalán nem árusíthatók a további intézkedésig szeszes italok és katonai felszerelési cikkek.

A fel nem emlíelt árucikkekett szabadon lehet forgalomba hozni, de ügyelni kell arra, hogy ezeket a lehetőségek szerlly igazságosan és arányosan szükösztassák ki. A legmagasabb és időközölati áruk egyelőre érvényben maradnak. Azokat a cikkekett, amelyeknek ára megállapítva nincs, olyan áron kell árusítani, amely a beszerzési áron felül az üzlell költségeket foglalja magában. Az ezen felül haszon felszámítása tilos.

Az árusítás szabályainak betartását a város, illetve a község direktóruma ellenörzi és esetleges visszazelésékről a politikai megbízotthoz jelentés tesz. A helyi direktórium a fogyasztási szövetkezetek belső ügyeibe nem avatkozhatik. Tilos a fogyasztási szövetkezetek üzlellét, pénzt, vagy üzlell könyveket bírlokba venni, a vezetöket, vagy alkalmazottakat a politikai megbízott hozzájárulása nélkül ellárolítani, az alkalmazottak fizetését, felémléni és kitulványozni, ul alkalmazottakat az üzlelbe beállítani és az áratok önkényesen megállapítani. Minden fogyasztási szövetkezet leg-

feljebb 2000 korona állandó pénztárkézlelet tarthat. Ez az öszzeget meghaladó pénztárösszeget, amennyiben a 10.000 koronát eléri, az üzlel zárlatát követő napon, egyébként helenként egyszer, salát szövetkezetll közpónálhoz, közpóni kölelkebe nem tartozó szövetkezet pedig a postakárékpénztárba, vagy valamely szocializált bankba salát folyószámlára kell befizetnie. Folyószámla csak egy bankban, vagy a postakárékpénztárnál tartható. Az 1918. üzlell évre a fogyasztási szövetkezetek öszlelket és vásárlási visszatérítési további intézkedésség nem folyósíthatnak és a felmondott üzlellretek értéket vissza nem fizethetik.

A politikai megbízott rendelkezésén végül hangsúlyozza, hogy a felügyelöket salát magának tarlla fenn. A szövetkezetek ügyllvelebe tehát a direktóriumok be nem folyhatnak, ellenben öket működésükben, különösen az áru szállításában támogatni tartoznak.

Rendelet.

A kormánytanácsok hadügyi népbiztoságához beérkezelt jelentések szerllyt egyes városokban és községekben a városi hadsergebe való felvétel végett nagyszámban történnék jelentkezesek és ly eseten az egyes direktóriumok saját hatáskörükben fogantositottak különböző intézkedéseket a jelentkezők beborzást állítöleg. Minthogy a toborzás pontos végrehajtása egységes irányítást kívüvel meg, a direktóriumok felhívának, hogy a kérdésben szükösán tartassák magukat az alábbi utasításokhoz:

1. A városi hadsergebe történnő toborzókat a terület szerllyt illetékes hadosztályok vezetik, melyek egyes fontosabb helyeken állandó toborzó bizottságokat állítanak fel. Ezen állandó toborzó bizottságok székelyhely a saljtó utján lesznek közudomásra hozva.

2. A városi és községi direktóriumok kötelesek a városi hadsergebe való jelentkezes eseteiben a városhoz, illetve a községhez legközelebb eső állandó toborzó bizottságokat megkeresni oly célból, hogy az utóbbi utján a hadosztály a toborzás megjelthetése végett ugynevezett flóktorborzó bizottságot küldjön ki az illető községbe, mert csak ezen rendleletileg szabályozott toborzóbizottságok által felvett elvtársak tekintetnek a városi hadserge tényleges tagjainak.

3. Amennyiben valamely városi és községi direktórium saját hatáskörében az illetékes hadosztály értesítése nélkül, más toborzást öszküszölt volna, köleltes az illetékes hadosztályt a legközelebb levő toborzó bizottság-utján értesíteni a toborzás „megjelthése” végett.

4. Bárki, vagy bármely illetéktelen hatóság, vagy személy részéről eszentul megjelthendő toborzás, vagy a már megjelthett toborzásnak a harmadik pont alapján történnő be nem jelentése büncselekmény képez és a tettesek forradalmi törvényszék elé állítanak.

Értesítés.

Az állami hivatalok elvitatolok ünnepek és vasárnap munkasünetének törvényben leandó szabályozásáig, az 1918. évi december 20-án kelt 112.595. számú körendelet második bekezdésének módosítását eszentul az állampénztárakban (adóhivatalokban) ahol a pénztári szükösztés különleges követelményeire vagy tekintettel az ügyleltes szükösztéllt bevezethető, vasárnapokon és az összes ünnepnapon hivatalos órákat még akkor sem kell tartani, ha a napok a hónap elején, vagy másodikára esnek. Ez eseten az öszledek fizetéseket egy nappal előbb, a nyugdíjakat pedig egy nappal később kell kifizetni.

Ha pedig vasárnap és ánnapnap a hónap utolsó napja esik, akkor az eszedékes nyugdíjak is egy nappal előbb fizetendők ki és ezan a napon fizetendők a havi zárlatok is.

M. tanácsközt. Pénzügyigazgatóság.
Türi, a. k.
m. áll. pénzügyigazg.

2055/1010. sz.

1251

Hirdetmény.

A magyar tanácsköztársaság pénzügyi népbiztossága f. évi március hó 20-án 25.000 számú kirendeletével elrendelte, hogy az állampénztárakban (adóhivatalokban) ahol a pénztári szolgálat különleges köv. közmenyekből való tekintettel az ügyelők szolgálatát be nem vehető, vasárnapokon és az összes ünnepnapokon hivatalos órákat nem kell tartani.

Ha e napok a hónap elsőjére vagy másodikára esnek, úgy az esedékes az esetek egy nappal előbb, a nyugdíjakat pedig egy nappal később kell kiizni.

Ha pedig a vasárnap vagy ünnepnap a hónap utolsó napjára esik, akkor az esedékes napidíjak is egy nappal előbb esedékesek ki.

Magyar Állampénztár.

Nagykanizsa, 1919. évi április hó 14-én.

Zalaváry,
tanácsos.

Nagykanizsa város gazdabiztosától.

Azon nagykanizsai lakosok, kik kaszálóra igényt tartanak, szakszervezetük útján f. hó 28-ig jelentésk be az állatjark számát és az igényelt kaszáló nagyságát. A rétek létszint pénzért. részint pedig rész kaszálásra adatnak ki.

Nagykanizsa, 1919. április 17.

Rolkó, s. k.

Hivatalos másolat.

Működésükben akadályozott községi, vármegyei és városi alkalmazottak kormánybiztosa. 2374/1910. szám. Sajnos, tapasztalom, hogy az utóbbi időben a működésükben akadályozott közig. tisztviselők ideiglenes elhelyezésével elérni szándékozt az a fontos közcél, hogy a közigazgatást megfelelően rendszeres mértékben működjék, — mesterséges akadályokba ütközik. Így tapasztaltam több esetben, hogy egyes kirendelt tisztviselők betegségére hivatkozva iparkodnak kijárni rendelkezéseim teljesítése alól, vagy új állomás helyüket kedvezőbb beosztás reményében önkénytelenül elhagyják. Ez az eljárás ha gyakoribbá válna, könnyen megakasztaná az elosztást, amely e tekintetben kormánybiztosi hatáskörömben szám is járul, vagyis az ország közigazgatása zavartalan menetelét biztosítja. Erre való tekintettel kérve alig pár (polgármeester) urat tegye megfelelő módon a legszélesebb körben közhírré a törvényhatóság területén tartózkodó összes működésükben akadályozott vármegyei, városi és községi alkalmazottak között, hogy a betegséggel való védekezőt csak az esetben fogom igazolni, ha azt hatályos tisztviselő szabályszerű orvosi bizonyítvány tanúsítja. Fontosom még magamnak — esetben is azt a jogot, hogy az illető tisztviselőnek egészségügyi állapota esetleg megvizsgáltsam engedéltségre minősítő magatartás esetén gondoskodni fogok arról, hogy a hibás alkalmazott felelőségre vonassék. S őt az alkalmazott járandóságai felől rendelkezni hivatott helyügyminiszterem is bejelenti. Kérem Pál kormánybiztos a.

A másolat hitelű!

Erdélyi János s. k.
v. kiadó.

PAUK, VILMOSNÉ

Kazinczy u. 59. szám alatt

gyermekruha varróját megnyitotta!

Egyben varró- és szabásati tanfolyamot tart.

URANIA mozgóképpalota

Kassanyi-u. 4. Felületen 858

Szombaton, vasárnap. Április 19. és 20.

kerül bemutatóra a kinematográfia legcselebb cirkusz attrakciója, a világhírű varieté művésznő: **LORI LEUX** fellépésével.

NEMEZIS

artista dráma 5 felvonásban.

Főestélyi előadások: d. e. 10—12-ig, d. u. 3-tól, vasár, és ünnepnapokon d. e. 10—12, d. u. 1 és fél óráttól.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órákor
Vasár- és ünnep: 3, 4 $\frac{1}{2}$, 6 és 7 $\frac{1}{2}$ órákor.

Husvétra

Imakönyvek

Hitusági iratok

Szépirodalmi könyvek

Gyermekjátékok

Fényképalbumok

Képeslapalbumok stb.

Diszlevélpapírok

Festékszerek

nagy választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fiai

könyv- és papírkereskedésben

— NAGYKANIZSÁN. —

VILÁG nagymozgósínház

Szabvány szállóban. Telefon 74. sz.

Szombaton, vasárnap. Április 19. és 20.

Nagy husvétii műsor!

Maria Fein legelső mozi-díva, és
Erich Kaiser Tilt fellépésével

Nemes vad

Filmregény 4 felvonásban.

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órákor
vasárnap 1/3, 4, 1/6 és 7 órákor.

Zala-Népakarat

AKORAREGGELEI
ÓRÁKRAJELNIK
MEG, EREDETI TELE-
FON ÉS TÁVIRAT
JELENTÉSEKKEL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhöz hordva,
vidékre postán küldve:

Egy óra	7-50 korona
Negyed óra	22-50
Fél	45—
Egész	90—

Zala nyomdavállalat

Nagykanizsa

TELEFON: 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet, papíráru-
készítés. Mindenemü nyomtatványt a leg-
izlésesebb kivitelben készít és legponto-
sabbban szállít.

ZALA-NÉPAKARAT

szociálisták és kiadóhivatali: Zalaegerszeg, Bugár-ut 4. szám
szociálisták és kiadóhivatali telefonszám 79. I. Nyomdai 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Hírfelirato árak:
Egész évre 90.— korona
Fél évre 45.— korona
Negyed évre 22 50 korona
Egy hónapra 7 50 korona

Ma, vasárnap délután 3 órakor a városháza előtt népgyűlést tartunk. Előadó RAKOS MARYAS elvtárs, szociális termelési népbiztos lesz. Téma: A politikai helyzet ismeretése. Minden nagykanizsai és környékbeli öntudatos proletár ott legyen!

A SZOCIÁLISTA PÁRT.

Vörös fegyelem.

Émlékeztetek meg a régi hadseregre? Igaz, régen volt, azóta már évszázadokat ugrott át órák alatt az idő kereké, lehet, hogy elfeledtétek. A rosszat, a csunyát szereti az ember hamar elfelejteni.

Émlékeztetek? Fél méztelenül, cebegve álltunk a sorozó tervmben, vizsgálták, forgatták, lemérték, tapogatták bennünket, mint a marhát szokás a vásár előtt. Azután felolvastak előttünk egy szöveget, amit fölemélt karral, kinyújtott három ujjal és szivre tett kézzel kellett utána mondanunk. Hogy egy embert, egy másik embert, akivel nem volt semmi lelki közösségünk, akit nem ismertünk, nem is szeretünk, szárazon es vizen, víz alatt és levegőben és még nem tudom én hol, megfogunk védeni. Esküdtünk. A száh mozogott, de keserűség és a tehetetlenség lájzó dűhe szorongatta a torkunkat, a szívünk mélyén komoran állt őrt a büszke dac... és odahaza keservesen sirt az édes anyánk. Csak a száh jár ottan, de a szívünk nem esküdt!

Pár nap, vagy pár hét múlva beteltek a kaszárnyába. Idegenül, ostobán ott álltunk a sorban és valami idegen, értelmetlen vezényzavakat ordítottak felénk. Masiroztunk, csináltuk a „schramme Bewegungokat”, mert ha nem, belénk rugtak.

Rapport, haditörvényszék, kikötés, egyes, várfogság, kurtavas és legcsékélyebb büntető a halál... ezek a némekek az ezekkel való fenyegetések tartották össze azt az egységnek és megindaglatlanul hirdetőt, monstrumot, amit úgy hívtak, hogy K. u. k. hadsereg.

Nem a hősiesség, nem a halált megvető bátorság hajtotta az embereket a pergőtűzek retentő poklában, a Limanovai temetőbe, a Mazuri tavakba, a Kárpátok jeges ormaira, a Sant-Michelére, a Piave habjaiba, hanem, Lukaecsis, Szurmal, Terscsanszky meg a többi vértől megrészegetett hóhér... Szegegy, hősi halottak”, ha ti beszélni tudnátok!

„Potaf befogni és tovább szolgálni vagy meghalni”, ezen a mottón épült fel a régi hadsereg.

Ami volt, minden bűnével, minden ocsmánságával elpusztult, nincs többé

a K. u. k. Herr-sem, de van új hadseregünk!

Ilyu, erőteljű duzzadó, öntudattól csillogó, teterős, lelkes és letiporhatatlan Vörös Hadsereg.

Vidám énekszavuk, végigesendül az utcákon, amerre masiroznak. Kimért zárt sorokban, tömött oszlopokban a legpéldásabb rendben és a vörös hadsereg sorkatonái vonultak végig tegnap a városon, egymás után.

Lelkesedés, öntudat és fegyelem mosolyog le az arcokról. Nem élettelen kényszeredett lélekneküli gépek ezek, mint régebben voltak, hanem a kivívott jogokért élni, halni kész csapatú daliás emberek.

Ezek esküje volt az igazi eskü, ezek lelkesedése az igazi lelkesedés, ezek hősiessége az igazi hősiesség, ezek fegyelme az igazi, a forradalmi fegyelem, „amelyen mint bentonaltapozaton a forradalom alkotásai felépülnek. Ez a hadsereg, az igazi hadsereg, mely minden torradalomnak, amely nemcsak győzni, hanem élni és véglegesen berendezkedni „akar, legelső gondja”. Egységes, szilárd, harcra kész és vésfegyelmű hadsereg.

Vörös katonák, a régi feltámadás napján kiáltjuk felétek: *támadjon fel bennetek a proletár-öntudat!* Vörös fegyelmet tarisotok és dobjátok ki soraitokból a nem-odaválókat!

Veszélyben a forradalmi

Munkások! Elvtársak! Elvtársanők!

Ezzel a címmel a magyarországi szociálista párt, a forradalmi kormányzótanács és a budapesti forradalmi Munkás- és katonatanács proklamációt adott ki. Ennek előzménye képpen a budapesti munkatanács a forradalmi kormányzótanács összes tagjainak jelenlétében ülést tartott, amelyben a felszólaló a politikai helyzetről számoltak be. Ráműtettek, hogy a hójér imperialisták megtanulják a magyarországi tanácsköztársaságot, több helyen visszavonulásra kényszeríték a vörös hadsereget. Megállapították a szónokok, hogy a forradalom veszélyben van! Ennek egyedül ellenszere, ha minden elvtárs az ellenforradalom feltárára fordítja ezeket az erőt mondja.

— A forradalmi munkások, katonák és parasztok diadalmas forradalma hívó szavattal fordul hozzátok: **legyetek lel! Fegyverkezeltek életben, gondolatban, érzésben!** Ilyes proklámkézeltekbe vegyétek a fegyvert, mert a kizsákmányolás, az elnyomás, művének kezében is legyér van. Elérkezett a tettek ideje a nemzetközi proletárárság magyarországi csoportja számára. A derék szövetséges orozs szovjetkormány vörös hadserege át-lepte Gallicia keleti határát és kelet felől támadja a bajorkor által elnyomott Romániát. A nemzetközi forradalom feltároztrhatatlanul halad előre nyugat fel! Van-e proletár, aki nem tudná, hogy a harc az átmenet szenvedési útja szabadság, jótét, erkölcsi felismerkedés, testi és szellemi vívmányok lesznek az új társadalomban? A demarkációs vonalon túl a román, cseh-tót és francia fegyverek védelme alatt nyíltan szervezkedik a fehér ellenforradalom.

A proklamáció így végződik:
— Ezért szólít mindnyájatokat a vörös hadseregre a forradalmi kormányzótanács. Minden öntudatos proletár lépjen sorompóba az imperializmus anyomó klsérlete ellen: minden proletár lépjen be a forradalmi nemzetközi vörös hadseregbe! Eljen a világ tanácsköztársaságainak nemzetközi szövetsége!

Kommunista gyűlések Bécsben.

Bécs, április 19. Ma délután egész sokkommunista gyűlés volt. A munkanélküliek tegnapielőti gyűlésen megválasztott küldöttség ma megjelent Vanus Ferdinánd népjóltási államtitkárnál, hogy átvegye a kormányválaszt. Az államtitkár közölte, hogy kedden a szakszervezetek képviselőivel tanácskozott annak megállapítására, hogy milyen módon és milyen arányban teljesítsék a munkanélküliek követelését.

Működik a forradalmi törvényszék

Budapest, április 19. A váci katonai forradalmi törvényszék e hó 18-án a következő ítéletet hozta: Hegedűs József 32-ik gyalogrezdbeli vörös katonát gyávaságra való felbujtás miatt halálra ítélte; az ítélet

végro is hajtották. Szabó József és Gyató József 32-ik gyalogrezdbeli vörös katonákat 2—2 évi fegyháza ítélték.

Gondostoknak a rokkantak elátásáról.

Budapest, április 18. A rokkantügy népbiztoság árendelte, hogy mindazon rokkantaknak, akiknek rokkantsági százaléka meg van állapítva és a fizetési meghagyások megkaphatók, 1919. évi április 1-től visszamenőleg megkezdjék a 4800 korona évi rokkantdíj havi járulékaiknak kitalását. Azok a rokkantak, akiknek rokkantsági százaléka még nincs megállapítva, de a fizetési meghagyást már megkapták, egyenlőre 40 százalékos rokkantsági arány alapján április 1-től számítva kell a rokkantsági járulékot folyósítani.

Rendelet.

A kormányzatának hadügyi népbiztosságához beérkezett jelentések szerint egyes városokban és községekben a vörös hadseregbe való felvétel végett nagyszámúan történnek jelentkezések és így esetekben az egyes direktoriumok saját hatáskörükben foganatosítottak különböző intézkedéseket a jelentkezők betörésait illetőleg. Minthogy a toborzás pontos végrehajtása egységes irányítású követel meg, a direktoriumok felhatalmazást kérnek a kérdésben szigorúan tartásukat az alábbi utasításokhoz:

1. A vörös hadseregbe történő toborzásokat a terület szerint illetékes hadosztályok vezetik, melyek egyes fontosabb helyeken állandó toborzó bizottságokat állítanak fel. Ezen állandó toborzó bizottságok székhelyei a saját újján lesznék köztudomására hozva.

2. A városi és községi direktoriumok kötelesek a vörös hadseregbe való jelentkezéseket esetiben a városokhoz, illetve a községhez legközelebb eső állandó toborzó bizottságok megkeresni oly célból, hogy az utóbbi útján a hadosztály a toborzás megcéljeltése végett ugynevezett foktoborzó bizottságok kiüljön ki az illető községre, mert csak ezen rendeltetleg szabályozott toborzó bizottságok által felvett elvárások tekintetnek a vörös hadsereg lényegese magának.

3. Amennyiben valamely városi és községi direktorium saját hatáskörében az illetékes hadosztály értesítése nélkül más toborzást eszközölt volna, köteles az illetékes hadosztályt a legközelebb levő toborzó bizottság felvilágosítani a toborzás megcéljeltése végett.

4. Bárki, vagy bármely illetéktelen hatóság, vagy személy részről eszmélet megzavaró toborzás, vagy a már megcélzott toborzásnak a harmadik pont alapján történő be nem jelentése bünteseképpemnyit képez és a tettesek forradalmi törvényszék elé állítanak.

Csuf hazugságot tiport el

A közoktatásügyi népbiztosnak a legújabb rendelete, amely a vallás szabad gyakorlását mindenki számára biztosítja. A vallást eddig is mindenki magánügyének tekintette a szocializmus az egyén létszemélyben magánügynek. A kufarok, a nép elnyomói, a nép rabszolgáirol azonban, akik most elvesztették halinálukat, azzal boldondították a szegény és megcélzott embereket, hogy a "proletárdiktatúra" meg akarja szüntetni a vallást; magtárokat, táncmestereket akar a templomokból csinálni, mozikat akar az oltárok helyébe állítani. Ennek a gyűlözetes hazugságnak véget vet most a közoktatásügyi népbiztós rendele.

A rendelet világosan és félreérthetetlenül kijelenti, hogy a vallást minden ember magánügyének tekintni és a vallás szabad gyakorlását mindenki számára biztosítja. De hangsúlyozza a rendelet azt is, hogy a forradalmi fennélességeit "tekintni" mindazokat, akik a vallás szabad gyakorlásában bárkik is megakadályoznak vagy megzavarják. Ez csak világos beszéd? Ki meri ezek után azt mondani hogy a proletárdiktatúra a lelkiismereti szabadság ellensége?

De tovább megyünk. A tanácsköztársaság nemcsak a forradalom ellenségeinek tekintni azokat, akik valakik vallása szabad gyakorlásában megakadályoznak, de a legkíméletlenebb szigorral meg is fogja torolni az ilyen visszaéléseket. A proletárdiktatúra eddig sem ismert írást és nem fogja túlnyomóan semmibevesévé, vagy mellőzését. Kemény és kíméletlen szigorral csapni le a nép ellenségeire és ugyanazzal az irgalmatlansággal fog lesújtani azokra, akik akár tudatlanságból, akár gonosz számításból veszélyeztetik a tanácsköztársaság rendjét azzal, hogy megzavarják az istentiszteleteket, egyházi szertartásokat, vagy az istentisztelettel összekapcsolva egyéb templomi ceremóniákat és körmeneteket.

Tudjuk nagyon jól, hogy kik azok, akik azt a hazugságot terjesztik, hogy a proletárdiktatúra megszünteti a vallást és

kabarékat fog a templomokban rendezni. A hatalmukat és kiváltságukat veszített oligarchák, a leírni burzsoázia és a papnag. A leírni uralkodnak a papság volli a legkészegecsébb és leghibesebb támasza, az őszölgő azaal a kezozitotes ömlésaal, hogy minden jót van ugy. ahogy van, mert iletu rendelese, hogy ur és szolga, gazdag és koldus legyen. Tudatosan félrevezette a népet és a legvértelözlöbb igazságtalansággal is azzal mentegette, hogy a folsöbbség akaratában meg kell nyugodniuk, mivel ök iletan kegyelméslö kormányozzák a nepket.

Ezt az árást nem ingyen végeztek. Hatalmas földbirtokokat kaptak díjat, nagy-szerü gazdaságra és ezzel egyült természetesen örlési politikai hatalomra lettek szerü. Évszázadokon keresztül döntö szava volt Magyarországon a papságnak az egyházi törvényhozásban csakugy, mint a társadalomban és ezt a hatalmat a papság nem a nép érdekébe, hanem a nép ellen használta fel, készségesen uszalyhordozóla léven az uralkodó oligarcháknak és burzsoázilának. Gyüldölte a haladást és ellenzett mindent, ami a népet szabadabb lélekzétévelhez jutaltatja volna.

Ön látuk a papságot a háborubn is. A generálisok khráddal és géptyöverrel, a papok feszülettel a kezükben hajolták a katonákat a végöhrára. A proletárdiktatúra kicsevarata az ö kezöklöb is a hatalmuk. Az egyház elvesztette földbirtokait és ezzel egyült politikai hatalmát is. Ez táj a papoknak, ezí sirlejt vissza, amikor azzal lártlanak a szözeökröl, hogy a tanácsköztársaság meg akarja szüntetni a vallást és színházakat csinál majd a templomokból. A tudatlanság és hiszékenységei hivják segítséget elvesztett hatalmuk és gazdaságuk visszaszerzésére és a proletárdiktatúra megszüntetésére.

Ennek a galád oknannunkának azonban véget veten most a közoktatásügyi népbiztós rendelele és a rendeleté épp-azoknak kell a népnek hirdetni szerü az országban, akik a hazugságot terjesztették és onnan kell kihárdeinöki, ahonnan világgó röplöttek a rágalomnak: a szözeökröl! A templomi szözeökekröl kell kihárdeinöki a papoknak ma husvét vasárnapján és a kövözetök két vasárnapon: hogy a **tanácsköztársaság mindenki számára teljes vallászsabadságot biztosít; szertartásaink elvégzésében senki nem zavarhatja; hogy a templomokból és egyéb vallásos célokak szözeökröl épületeökböl sem színházakat sem kufarokat csinálni nem fognak és végül még azt is** — mert ezzel a gyölözetös hazugsággal is boldondították az embereket — **hogy a proletárdiktatúra nem akarja és nem fogja megváltoztatni a házasságnak és a családi életnek eddigi rendjét, nem akarja és nem fogja behozni a nőközösséget.**

Aki pedig ezután is ilyen, vagy ehhez hasonló rágalommal állassza a tanácsköztársaság rendjét, megbolygaltja a nép nyugalmát, az forradalmi törvényszék elé kerül, amely irgalmatlanul éreztetni fogja vele a proletárdiktatúra hatalmát. A szocializmus ellensége minden babonának és előítéletnek. A tudatlanságnak csak egy ellenszere van: a tudás és a felvilágosítás. A proletárdiktatúra minden rendelkezésére álló szellemi és kulturális fegyverrel küzdeni fog, hogy a népet kímélje a babonák és előítéletek évszázados hárdrájából és megismeresse vele a természet tudományok kultúlsók eredményét. És ha a nép ezeket az eredményeket meg fogja ismerni, akkor tudatára fog ébredni annak, hogy boldogulása feltételei nem a felhök közöl, hanem itt a földön kell keresnie, mert csak itt találhatja meg azokat.

Nem hagyjuk tehát a kufaroknak, a hatalmukat veszített rabszolgatartóknak, szabadon imádkozhatók akár templomokban, akár otthon, senki sem akadályozhat meg ebben benneteket. A lelkiismereti szabadsága mindenki számára biztosítva van, senki sem bántja családí szentélyeiket, senki sem nyúl feleslegeskezhöz. A proletárdiktatúra a dolgozók szabadságáért és boldogságáért harcol.

HIREK.

NAP T A R.

A nap két 5 óra 15 perckor, nyugszik 6 óra 41 perckor.

A hold két délután 3 óra 9 perckor, nyugszik öjtel 3 óra 23 perckor

Paulina Dzikovna

Sokoló (Oroszlengyelország) lakos, tegnap délután Nagykanizsára érkezett az életével. Az életét az arcan viselte, a szemei megtörtek, kapkodásban, a törött, majdnem pupos hátában, a ráhullajtott rongyokban, s a zilált, köcsög sárga hajában: egy nyomorult, elrontott lélekretet elot: hiába — a nagy-nagymenyörödében. A háboru valami özkö legényit hozott az utjába, bizonyos virághegy legényi — a novót nem tudom, nem is fontos, nem is furcsa, nem is ritka: két gyercke lett Paulina Dzikovnáknak, meg a virághegy legénynek. Sokol, meg Virághegy igen messze vannak, de nyomor és talán a vágy nem is merik "mészézt". Dzikovna asszony fölül a vonatra, gyalogol, kinyöngör, másnyelvu emberekkel vesztetedat, bajmoldot — elment Virághegy. Virághegy kis falu, de szép falu — különösen ilyen szöbeborult szivarányos tavasz napokon, Dzikovna asszony elment a virághegy legényhez, vitte a két gyermeket: egyiket a hatan, másikat a koblón — az még szöps — és odavitte a virághegy emberhez: "Virághegy Ember! Itt a két gyermekeink: szeret — az! mondat — öljtöten hozzád, segíts öltövenni a két szöke fladat!" A virághegy ember — nem is ember — neki hatódott meg a szöke csöpsögek: a járkádt ö kiruga, a pölyásat — jaj! — kiböbta. Nem kellett neki a gyercke Szegény Paulina Dzikovna szomoruan, öszöztört öltövel, vöngörözt a városba. Valánai jember a város házára a jömberekhez küldte: az elsőmeltre jobbra. Maskor — de hiába küldte volna — de most ördöz szövek foglaltoskodtak a szegény ember sorsával. Meghallgatták a bánatát és — most jön a legöztönyöröb költemény — a virághegy embert megidézték arra, ha nem jönne, a forradalmi törvényözk fog öltökezní föltöte. Az asszonynak segely, lakást, a két gyermekeknek — hallgassatok! — minden röggöle. Más föltöte! tejet adtak. A két szöke proletárcsöpsögek: nem föltötek jó közben van a sorsuk; nem fogják özni soha, hogy az apjuk kiböbta öket.

— Aki a forradalmi kormányzótának, a vörös hadsereg vagy a direktorium plakájtát letépi vagy megromolja — forradalmi törvényözk elé állítatik.

— Jönnek a szölnöczek. A kultúraban annyira elmaradt és a kulturára annyira öhes Nagykanizsa a proletárdiktatúra jövöböltöb hamarosan hozzájut a színház övezetéhez. Május 15-ig. Föbör. Vilmos. kivül szöntörülata Nagykanizsára jön a egy hónapi propaganda előadás-sorozat rendez. Mítsoron a világirodalom legkivöböltöb, proletárdramái szerepelnek — öztöli kezdöve — végrel — állandó szöntörülata tesz Nagykanizsán. Föbör Vilmos szöntörülata ugyanis az öztöli kezdöve az ö célra általököltött volt Polgári Egylet nyertömben állandó előadásokat rendez. — Á: Állandó színház, és ö egyöke azoknak a kérdöseknek, amit a burzsoa-társadaloma megvalósítani nem tudott s amit a harmötbes proletárurolom egy-kettöre valóra váltott.

— Budapest életmészler — való öllö: ösödött. Keisz Mör, a huagyeök országos biztosa a kövözetök rendelkezést adta ki: Tudomásra jutott, hogy egyesök, akiknek engedély adtam arra, hogy Budapest részöre öltö és öölt öllatökött vásároljanak, visszadöve megbízásukkal a megvásárolt öllatökött Budapestre irányítják, hanem azokat helyben értékesítik, vagy pedig másféle küldik spekuláció céljából. Felhívom az összes direktoriumokat, hogy megbízötalimat a legöztörubban ellenörözzék, visszajöles ösötön: haladöktalanul tartöztassák le és öllitassák öket forradalmi tör-

vényszék elé. Mindazokat ellenben, akik él-
lémszereket Budapestre való szállításában
közreműködnek, a helyi hatóságoknak a leg-
messzebbmennyi támogatásban kell részesíteni.

— Foglyok belépséje a vörös had-
seregbe. A kanizsai állomásparancsnokság
közli: A jelenleg Magyarországon tartózkodó,
illetve az országba érkező volt ellenséges
hadifoglyok a magyar vörös hadseregbe való
belépésre felszólítandók. Amennyiben ezen
felszólításnak eleget nem tesznek, úgy nevezett
egyenek, kivéve azokat, akik régebb óta
a ország területén munkaadónak tartóz-
kodnak és produktív munkát végeznek, össze-
gyűjtendőek és a csődi hadifoglyótáborba ir-
ányítandók, ahol jó bánásmód és élelmezés
mellát a változott viszonyokról ki lesznek
oktatva, körülbelül 2—3 héti iskoláztatás után
hazájukba elbocsátva.

— A nyomdászok és hírlapírók április
hó 27-én, vasárnap este 7 órakor táncsal egy-
bekötött *művésztársulat* rendezek a volt Pol-
gári Egylet hágytermében. A művésztársulat
elővázartate nagy várakozással néznek és
nem alaptalanul, mert az első próbákon oly
nagy sikerű este ígérte tekintetozott ki a ren-
dezés előlt, amilyenre Kanizsán még alig volt
példa. Jegyek keddtől kezdve előre válthatók
Fischer Fülöp Fiai cégnél.

— Bélyeggyűjtemények beszoigáltatása.
A pénzügyi népbiztosság XV. számú rendelete
szerint olyan bélyeggyűjteményeket, illetve
készleteket, melyeknek jelenlegi értéke ket-
tezer koronánál magasabb, valamint mindazon
egyes bélyegeket, melyeknek jelenlegi forgalmi
értéke 20 koronát meghaladja, a pénzüneti köz-
ponti által megjelölt intézetek ez év április
hó 25-ig el kell szűkításként. A hivatalos
lap közlése szerint Nagykanizsán és körzete
részére, ilyen bélyeggyűjtemények, illetve bé-
lyegek átvetévével, a pénzüneti központi a
*Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Nyakya-
nzsal Fiókját* bizta meg, mely intézet a le-
zárt és lepecsételt csomagban átadott bélyeg-
gekről elismervényt ad a beszoigáltató
egységnek.

— A hétfői futóball meccs. A Nagyka-
nizsai Torna Egylet busvet hétfői benamolt
futóball mérkőzésen a Zákányi Vasutasok a
következő csapat összejárással szerepelnek:
Nagy, Papp, Klein, Zsóry, Söhlösinger, Mol-
nár, Porro, Blagó, Bogdán, Krenster, Lubics.
Ezzel szemben az NTE az alábbi csapatnál
áll ki: Pukny, Polanos, Harván, Krauer, Si-
mony, Tóth, Hirschler Dezsó, Sallér Vince.
Harangozó. Az előre látható, élvezetes, fair
mérkőzés Mező fogja vezetni.

Hétfői reggel személyvonat megy
Budapestre. E hó 21-én reggel 8 óra 38 per-
cor a Déllvasut Nagykanizsáról a 209. számú
személyvonatot indítja Budapestre. A személy-
vonat délután 5 óra 45 percor érkezik Buda-
pest Déllvasutra. — Émek a vonatnak ellen-
vonata nincs a kivételesen, csakis e hó 21-én
közlekedik.

— Sorozatos előadások. A Kereske-
delmi Alkalmazottak Szakszervezete elhatá-
rozta, hogy sorozatos előadásokat fog ren-
dezni saját helyiségében. E hó 18-án este
volt az első ismertető előadás Mindvégig ér-
dekes előadást Porisz Jend elvtárs tartotta. E
hó 21-én este 5 órai kezdettel Wortmann
Emil és Berger Aladár elvtársak tartanak is-
mertető előadást.

Táncestély. Nagykanizsa szervezett ösz-
munkássága ma, vasárnap este 7 órakor tánc-
gyakorlatot tart a Szocialista Clubb (volt
Casino) dísztermében.

— Hadifoglyok hagyatéka és bűnjelek
kezelése. A kanizsai állomásparancsnokság
közli: A magyar hadügyi népbiztosság—há-
dászállya kebelén belüli volt ellenséges hadi-
foglyok központi letétkeléséről (I. ker. Tár-
nok-u. 2. sz.) létesített. Ezen szorv működési
köre felüli az összes volt idegen hadifog-
lyok nyilvántartási és letétpénz felszámoló
munkáitait, a hadifoglyótáborokból hazszól-
tolt hagyatékok és bűnjelek kezelését, végül
az összes Magyarországon elhalt idegen hadi-
foglyok halotti anyakönyvezését. Felkérem
ennél fogva az összes alárendelt parancsnok-
ságot, hogy az alárendelt hatóságokat (áll.
üzemek, ármentesítés, közmunkák stb.) azóval

mindazon helyeket, ahol hadifoglyok munká-
ban állottak, utasítani sziveskedjenek, hogy a
haluk után kezelő létezőknek úgy meghele-
lő névjegyzék kíséretében a fenti címre
küldjék be, illetve a magyar postakártyák-
penztárnál fennálló 42802. számú csekk-szám-
lára utalják át.

— Dohányjegyek kiosztása. Igénnyel
bírok hatósági igazolványukkal és a ház-
bizalmiférfi tanúsítványával a következő sor-
rendben jelentkezzenek az élelmezési hivatal-
ban: *április 23-án Brand Adolf, Berger Adolf*
és *Berger Benő* vásárlói. 24-én *Bruncsics*
József, Balatog Testvérek és a *Déli vasuti*
raktár vásárlói. 25-én *Mezrički József* és
Dedováz Béla vásárlói. 26-án *Fleischacker*
Albert és *Sipos Andor* vásárlói. 28-án *Fischer*
Ferenc vásárlói. 29-én *Mersits Nővérek* vásárlói.
30-án *Rácz-utcai Szövetkezet* és *Rosen-
berg Béla* vásárlói. *Május 2.* és *3-án* *Köz-
tisztviselőik* beszerzési csoportjainak tagjai.
5. és *6-án* *Neu* és *Klein* vásárlói. 7-én *Rösen-
feld Adolf* és *Lackenbacher József* vásárlói.
8-án *Reich Mátyas* és *Rosenthal Jakab* vásárlói.
9-én *Stampf Zsigmond* vásárlói. 10-én
Sziger István vásárlói. 12-én *Valics és Deutch*
és *Wollák Mór* vásárlói. Igénylők csak a
résztükre megállapított napon jelentkezzenek.
Közlekedési üzem.

— Az Uránia hétfőn és kedden, e hó
21. és 22-én mutatja be remek műsor ke-
retében *Nő, aki szerel* c. filmdrámát, melynek
rendkívüli érdekességet nyújt az, hogy főszere-
plője a világhírű fekete szépség *Ellen*
Richter.

— Nem váltják lel a tizezreket. A
pénzügyi népbiztosság 87. számú rendelete a
következőket közli: Figyelemzteljük a pénz-
intézeteknél működő ellenőrző megbízottakat,
hogy 10,000 koronás bankjegyeket felváltani,
illetve ilyen összegről szóló kamatmentes
pénztárjegyeket beváltani nem szabad. Az
ilyen címletek értéke folyószámlán jóváírható
s a követelésről a rendelkezés értelmében lehet
rendelkezni. Ennek az utasításnak az a célja,
hogy olyanok számára, akik ilyen bankjegyeket
elrejtettek, ne tehessék lehetővé az *Porra-
dalmi Kormánybizottság XII.* sz. rendeletében
megnyilvánuló célnak kijátszását. Viszont a
rendelkezés korántsem jelenti azt, amit rossz-
hiszemű üzemek hirdetnek, hogy 1. i. a 10000,
100, 200 és 25 koronás bankjegyeket hívón-
gja a forgalomból. Az efféle alaptalan hírek
terjesztői és azok ellen, akik bármely bank-
jegyet fizetéskefél nem fogadnak el, a pénz-
ügyi népbiztosság kimélet nélkül fog eljárni.

Atmenet a kapitalizmusból a kommunizmusig

irta: Lenin.

Ez állítás helyességét a legszemléletetőb-
ben Németország példáján lehet kimutatni,
ahol az alkotmányos törvényesség bűmlato-
san sokáig, majdnem félévszázadig fennmarad-
t (1871-től 1914-ig), míg a szociáldemokrácia
ebben az országban a világ minden más or-
szágánál jobban értett ahhoz, hogy a törvényes
utakat a munkásság oly nagy részének poli-
tikai pártját való szervezésére felhasználja.

Mily nagy már most a politikailag tudás-
os és tevékeny hérrárszolgáknak ez a tö-
mege, mely a tőkés társadalomban megfigyelt
esetek között a legnagyobb? Egy millió tagja
a szociáldemokrata pártnak, tizenöt millió
bárrárszolgával szemben, három millió szak-
szervezeti tag tizenöt millió közül.

Demokrácia — egy elenyésző kisebbebb
számúra, demokrácia a gazdagoknak — így
néz ki a tőkés társadalmi demokrácia. Ha
a tőkés demokrácia szerkezetét jobban szem-
ügyre vesszük, úgy mindenütt, úgy a képvisel-
tőlételezők választói jogának és választási
technikájának jelentékétlen. Állítólag jelen-
rékteleen részleteiben, mint a gyűlékezési jog
tényleges akadályozásában (a középületek
zárvá vannak a „szegények” előtt) és a napi-
sajtó tőkés szervezetében — mindenütt, ahová
nézünk, a demokrácia korlátozása látható.
Ezek a korlátozások, akadályozások, kivéte-
lek, melyeket a szegényekkel szemben alkai-

znak, jelentékteleneeknek tűnnek fel, külgö-
nözben az olyan előtt, aki sohasem érezte a
saját testén a szükségletet és nem jutott az el-
nyomott osztályok tömegével érintkezésbe.
(ez a polgári publicisták és politikusok
kiléno tizedemlé, ha nem kilencvenkilenc szá-
zadánál így van) — mindezek a korlátozások
összesen mégis távolították a szegényeket a
politikától, a demokráciában való aktív
résztvételtől.

Marx kitűnően felfogta a kapitalista
demokráciának ezt a lényegét, midőn a kom-
mún tapasztalatainak elemzésénél azt írta.
hogy az elnyomott osztályoknak minden pár-
tévben egyszer megengedik a döntést arról,
hogy az uralkodó osztályok melyik képviselő-
lője képviseljen, vagyis tápossa el őket a
parlamentben.

Ebből a tőkés demokráciából azonban
— melynek elkerülhetetlenül korlátoznak kell
lennie, mely a szegényeket titokban félreléki
s igaz-végy tetetőt és hazug — nem vezet az
ut. egyenesen és simán egy mindig széle-
sebb demokratizálódáshoz, ahogy ezt a liberá-
lis profeszorok és a biapolgári oportunisták
hirdetni sziveskednek. Nem. A további fejlődés,
vagyis a kommunizmusoz való fejlődés a
proletáriátus diktatúráján keresztül vezet a
nem is vezethet más uton, mert senki más, hogy a
proletáriátuson kívül nem képes arra, hogy a
tőkés kizsákmányoló ellenállását megtöri.

A proletáriátus diktatúrája, vagyis az
elnyomottak élcsapatának uralkodó osztályá-
nak szervezése a kizsákmányolók elnyomására,
nem vezethet egyszerűen a demokrácia ki-
szélesítésére. A demokrácia végtelen kiterje-
désével egyidejűleg az először lesz a szegé-
nyek, a nép demokráciája, nem pedig a jó-
módúak demokráciája. A proletáriátus dikta-
túrája egész sor kivételt állít majd fel a
kizsákmányolókat, elnyomók, tőkéses szabad-
ságra vonatkozólag. El kell nyomniunk őket,
hogy az emberek bárrárszolgátságól meg-
szabadíthatassuk. Ellenállásukat erőszakkal kell
megdöntönni és világos, hogy ahol erőszakot
követnek el, ott nincs szabadság, ott nincs
demokrácia.

Kitűnően jöttette ki ezt Engels Babelhez
irt levelében, mikor azt mondja: ... ameddig
a proletáriátusnak még szüksége van az áll-
lamra, nem a szabadság érdekében van a
szüksége, hanem ellenfelei elnyomására érde-
kében s mielőtt szabadságról szö lehet, meg-
szűnik az állam, mint ilyen. (Folyt. köv)

Pártügyek.

Az építőmunkáscsoport folyó hó 22-én
kedden délután 2 órakor ruhakiosztást tart.

Kereskedelmi alkalmazottak, kik ruhá-
zati cikket mag. nem kapnak, sürgősen jelent-
kezzenek az egyesületi helyiségben.

Felhívás. Az összes nagykanizsai ipari
üzemek bizalmi férfjai 22-én, kedden, este 7
órákor megtartandó értekezleten a Szocialista
Casinó helyiségében ökövlen jelenjenek meg.
Tanner Jozsef műszaki-termelő biztos.

A placi kiskereskedők szakszervezet
felszólítja mindazon placi kiskereskedőket,
akik eddig nem iraroktak be a szakszerve-
zethez, hogy hétfőn délután 2 órádól fig-
igazolvánnyal jelenjenek meg a Munkások-
honban.

Nyílt-tér.

Felkérem a tisztelt örlető feleltnet, akik
nek a nagyrészei malomban van örlető-
gahondjuk, keresessenek más malmot, mivel a
gépítésre malot bizonytalan időre az örlető-
kénytelenek vagyunk beszüntetni.

Szorgatós Miklós
malomkiosztó.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget,
hogy lakosomat Zrinyi Miklós-u. 26. szám alól
*Zrinyi Miklós-u. 35. szám alá, Berek-
ápdét*, ill-ik udvarba helyeztem át. Egy-
ben maszlorozás is elfogadok.

Kérem továbbra is szives pártfogásuk-
sá vgyok

István Tisztelettel
Falkó Arnold.

A nagykanizsai vármegyei Bizottság tanügyi biztosa.

9/1919. 1206

Az iskolázatló szülőkhöz és tanoncizatókhoz!

A népiszkolai Igazgatóságok felmentéséről egyes szülői és tanonci bizottságok által a mindennapi iskolákba a gyermekeket (8-12 év) indokolatlanul visszatartják, illetőleg elűrik azoknak igazolatlan mulasztásait. Ez az eljárás nem egyeztethető össze a mai közzel szemlével s figyelembe véve, hogy a törvény a mindennapi iskolák kötelezettségét két évvel fel is emelte, a mulasztások a jövőben súlyosabb beszámítás alá esnek.

Felhívom tehát a szülőket, a törvényhez pontosan és lelkiismeretesen annál is inkább alkalmazkodniuk, mert az igazolatlanul mulasztások szemben nem régén megállapított, de ma már teljesen hatástalan 1-3 koronás büntetést okozhat, hanem sokkal szigorúbb és érzékenyebb megítélésről fogok gondoskodni.

Egyes mesterek (kezelkedők) még ma is visszatartják tanoncikat a tanonciskolától, vagy nem ellenőrzik azoknak pontos iskolázatóságát. Ezek megfélemlenek arról, hogy ez a mulasztás nagy vétség a proletáriátus szellemi színvonalát ellen s hogy ez a mai viszonyok között mennyivel súlyosabb beszámítás alá esik. A mulasztások azért harapóztak el, mert a letűlt kor hatóságai a proletárdiktatúrát sokkal a rendeltettségű szerepű tényezőnek tekintették a mulasztásokkal szemben nem alkalmazták a törvényt szigorúan. Figyelemmeltem az érdekelteket, hogy a jövőben a mulasztókkal szemben a törvény teljes szigorú alkalmazni fogom s a visszaesőkkel szemben a törvény hatóságánál a tanonctartási jog megvonását is javaslatba hozom.

Nagykanizsa, 1919. április 17.

A tanügyi biztosa.

5891/1919. sz. 1206

Tárgy: A villamos árammal való takarékoság

Hirdetmény.

A villamosáram fogyasztása tekintetében a következőket rendeljük:

1. A villamosmotorok további intézkedésig üzemben kívül helyezendők.

Ezen rendelkezés alól kivételnek oly motorok, melyek a tűzbiztonság, az egészség, a villámlátás, a világítás és a közüzemek fenntartásához, továbbá a közlekedési eszközök gyártásánál és javításánál, a ruházati és élelmiszeriparoknál, a tüzelőanyagok ártításánál, a napilapok előállításánál, a nyomtatványoknál szükségesek. Használatban maradhathat még oly kis üzemek motorjai is, melyekben a motorok együttes teljesítménye a 10 lóerőt meg nem haladja.

2. Egy-egy helyiség megvilágítására csak egy dr. 60 wattos égőt szabad használni, minden további égőt - kivéve a hordozható lámpákban lévőkét - ki kell csavarni, illetőleg el kell távolítani.

Irodákban, műhelyekben általában minden oly munkahelyiségben, ahol egyenlő több személy dolgozik, minden munkahelyre legfeljebb egy dr. 60 wattos égő alkalmazható.

Áruházakban, vendéglőkben, étkezőhelyiségekben, kávéházakban, cukrászdákban és korcsmákban, egyetiek és társaskörök helyiségeiben, hangversenytermekben, nézőtérben, és egyéb szórakozóhelyiségekben stb. a helyiségben tartózkodó személyek egy darab, minden további 6-8 személy után számítva további egy-egy darab 60 wattos izzólámpát szabad csak égetni.

Oly helyiségekben, melyeknek területén 50 négyzetméternél nagyobb a helyiség általában megvilágítására 50 négyzetméterenként további 2 dr. 60 wattos égő alkalmazható.

Oly helyen, ahol világításra szükség nincs, világítani nem szabad.
Ezen korlátozások orvosi rendelésre, egészségügyi intézményekre nem vonatkoznak.

ugyszintén oly fogyasztókra sem, akik saját telepükön termelt áramot használnak.

Ezen rendelet megszerzői felett a forradalmi törvények éltel.

DIREKTÓRIUM.

Nagykanizsán, 1919 évi április hó 9-én.

Bárany s. k. pol. megbízott.

APRÓ-HIRDETÉSEK

Egy jó megjelenésű iparos pénzbeszedő, raktárnoki, kézbesítő vagy más hasonló állást keres. Címe a kiadóban. 1788

Egy mindenes főzőnő, egy gyakornoki elárulástól és egy mindenes kocsist azonnal alkalmaz Toth Miksa vegyészrekeskedő a hidikórháznál. 1267

Jobb fiatal leányt keresek napi pár óra idősebb nő mellé, sétálni, felolvasni stb. Jó fizetés, jó bánásmód. **Szenes Dezsőné**, Sugár- u. 14. l. 1254

Felhívás a gazdákhöz!

Nagyobb mennyiségű len és zender mag áll rendelkezésre vetési időkre. Sürgősen kérem bejelenteni hívásomhoz (Városház I. em. 15.) aki velem öhajt, leltünetve az igényelt mennyiséget. Nagykanizsa, 1919. április 18.

Horváth, gazdabiztos.

1264

Nagykanizsa város gazdabiztosaiól.

Azon nagykanizsai lakosok, kik kaszálóra igényt tartanak, szelvényvezető útján f. hó 28-ig jelelték be az állatjark számát és az igényelt kaszáló nagyságát. A rétek részint pénzért, részint pedig rész kaszálásra adhatnak ki.

Nagykanizsa, 1919. április 17.

Rolkó, s. k.

URANIA mozgókélpalota

Hétfőn, kedden, április 21-én 22-én

A fekete film-csoport

Ellen Richter felléptével!

Nő, aki szeret

filmdráma 4 felvonásban.

Próbajelentés hétköznapokon d. e. 10-12-ig, d. u. 3-6-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 10-12, d. u. 1 óra felolvasó.

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepen: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

VILÁG nagymozgósíznéz

Szervas szálloda, Telefon 742 sz.

Hétfőn, kedden, szerdán, április 21-én, 22-én, 23-én

XXX. aranyoroszló

Az aranyember

II. rész

Jókai Mór okoscsu regénye. 4 felvonás.

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor vasárnap 1/2, 3, 4, 1/2 és 7 órakor.

Értesitem a t. közönséget, hogy szűk mos évi budapesti működésem után Nagykanizsán

gyermekruha szabóműhely!

nyitottam. - Készíték ru- és legénykaruhákat, felöltöket és minden szikmába vágó munkát a legjob és legizlesebb kivitelben. Tisztelettel

STRASSER MÓR, szabó Sugár-út 40.

Harmat Simon

rőfös- és divatruha üzletét megnyitotta

a Bazárban a Takarékok bejárata előtt.

Zala-Népakarat

A KORAI REGGELI

ÓRÁKBAN JELENIK

MEG, EREDETI TELEFON ÉS TÁVIRAT

JELENTÉSEKKEL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva, vidékre postán küldve:

Egy óra 7-50 korona

Negyed évre 22-50

Fél 45-

Egész 90-

DÉLIVASPÁLYATÁRSASÁG

Hirdetmény.

A talált tárgyak és kézbesíthetetlen küldemények 1919 évi április 22 és 23-án délelőtt 9 órakor Nagykanizsa állomásunk teherkötő tárában az idevágó határozmányok alapján elverveztetnek, mihez a venni szándékozók ezennel meghívottak.

Budapest, 1919. március hó 27-én.

AZ ÜZLETIGAZGATÓSÁG

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatali nagykanizsa, Sugár-ut 4. szám szerkesztőségi és kiadóhivatali telefonszám 78. I. Nyomdai 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak: Egész évre 90— korona Fel évre 50— korona Negyed évre 28/50 korona Egy hónapra 7/50 korona

Mi történt az erdélyi fronton.

A bürokrácia és a szoldateszka nyíltan az ellenforradalom szolgálatába lépett.

Budapest, Április 22. A proletár diktatúra megalakulása után a burzsoázia cikonta megálpult, de most, hogy reménység villant fel, hogy a régi rendet visszatehet állítani, nyíltan az ellenforradalom élére állott. Amikor a román bojár-imperializmus a fegyverszünet ellenére megtámadta a magyar tanácskörtársaságot, Szatmáron és Nagyváradon nyíltan színtelített a burzsoázia és azok mellé az elnyomó románok mellé állott, amelyek ellen addig ízigott leghevesebben. A hadügyi népbiztosok kezébe egy körtávirat került, amelyet a nagyradí esendősorparancsnokság intézett az alantás parancsnokságokhoz azért, hogy tudatos félrevételssel pártokot időzden elő. A körtávirat többek között ezeket mondja:

— A kormányzótanács megszűnt, a kormányzást megint a szolgábrak vették át. A megszálló francia és román katonaság közeledik. A parancsnokok jelennek meg a megszállóknál és a fegyverszüneti szerződésre hivatkozva ajánlják fel a szolgáltatásokat. Minden piros jelezendő, a rendőrfőosztályt és a nemzeti színi jelelvényok felteendők. A lakosság nyugalomra intendó.

Szolgábraparancsnokság.

A polcáról ledobott szoldateszka tehát nyíltan az ellenforradalom szolgálatába szepődött és a legnagyobb gazsággal, hazugsággal hamisítja meg a tényeket, hogy ezzel a jeltiszemű tömeget újra az imperializmus karjába dobja. A esendősoroldateszka gazsághoz méltó teszenszky mészárszék főszoaligábró körtáviratna, a járásához tartozó jelezőköz, amely, mint minden más alantomás gazságy napnyévre került:

Értesíten, hogy a mai napon a főszoaligábró hivatal vezetését átvevtem és a következők rendelkezem: Régi előjárások azonnal foglalkálj el helysikeit, pénztraktat jelezőkönny ellenében vegyék át. A direktoriumok megszűntelendők, a Kommunista mozgalom 21 óra alatt bejelentendő, sziatiumot kiiridelem. Ellentállás—eseten azonnali jelentést kérés, hogy a székelly hadosztály helyreállításhoz a rendet. Járasi főszoaligábróság.

A hivatalból kirugott főszoaligábró tehát színtel elkergette nek az időt a régi rabló uralma visszaállítására. Kész volt a román bojár-uralom szolgáltatása szegődni, hogy visszállíthassa a magaz és osztály régi kizsákmányoló uralmát. Ezért volt a nagyváradi és szatmári közönség teljes tájékozatlanságban és ezért kellett daruk város katonáinknak, ellenállás nélküli kiritenők Szatmár és Nagyváradot. Ez árulók, a proletár forradalom millió büntetésüket, mihelyt a proletárság kezébe kerülnek. A proletárság pedig okunni fog a példán és soha-többé nem ül addigi gaz kizsákmányolói rémhíreinek.

Forradalmi mozgalom Olaszországban

Lugano, ápril. 22. Rómában és Nápolyban tegnap általános sztrájkot rendeztek a milanoi munkásság mozgalmával való szolidaritás kifejezésére. Milánóban és Lombardia ipari vidékein a munkásság és a fémipari tisztviselők elhatározták a sztrájk folytatását

Vörös proletár-vasárnap.

A népbiztosok a tanácskörtársaság városaiban.

Vasárnapra virradóra mondták ki a forradalmi kormányzótanács és a főváros tanácsai, hogy *veszélyben a forradalom*. A hir villámgyorsan járta be a magyar proletár államot, mindenütt megmozdult a proletártömeg és miáltal a város katonák ezrei vonultak minden városból a veszélyeztetett pontokra, a népbiztosok körüljárták az egész országot, ködlhordozták a vörös kardot és megmondták a proletárnak, hogy mi a kötelessége: **be a vörös hadseregbe!** Minden városban, ahol a népbiztosok megjelennek, óriási tömeg hallgatta meg öntudatra ébresztő és lelkesítő szavaikat. Minden városban azzal a szent érzéssel oszlott szét a proletártömeg, hogy: éjjen a proletárdiktatúra, halál a burzsoára és a fehérgárdára, be a vörös hadseregbe! Az országban vasárnap lefolyt népgyűlésekről következő tudósításunk számol be:

Népgyűlés Székesfehérváron.

Beláthatatlan sokaságu proletárközönség hullamzott vasárnap délelőtt 11 órakor a székesfehérvári városbáz téren, ahol Neumann József és Hódosi elvtársak ismertették a kommunizmus eszméit és az új rend feladatát. Mintegy 1000 főnyü proletár leborhatatlanul lelkes hangulatban hallgatta az ígét és hársány eljenzssel kísérté az előadó elvtársak minden mondatát, végül pedig lelkesen tüntelt a tanácskörtársaság mellett. Székesfehérvári proletárnak e lelkes állásfoglalása rendkívüli jelentőségű, mert a proletárok zöme a földművelők sorából kerül ki és itt az ipar és a föld proletáriai nyújtják ki kezüket egymás felé baráti és testvéri szorításra, mely most a további együttes vállvetett küzdelem magpacsutolése. *Hambuzer János* népbiztos elvtárs eredeti tervéltől eltérően nem vehetett részt a gyűlésen, mert a népbiztosaság más fontos ügyet Kaposszóra hívtak. A népgyűlést 11 órakor nyitotta meg *Bartalók* Akos elvtárs, a mori direktorium elnöke. Rövid üdvözítő beszéde után Neumann József elvtárs állott a székbe. Legelőször a földműves proletár és a városi proletár egymást megértesítő szölet, arról, hogy ennek a megértésnek miut állotta újat hosszú időkön át az addigi uralmon levő osztály. Ezután ismertette a szocialista elveket. Istentagadónak, rablóknak, hazállalónaknak bélyegeztek a szociálistákkal azért, mert azt akartak hogy a föld, azó legyen, aki megműveli, mert azt hirdették, hogy a vallás mindenkinek magánügye és ha valaki püspök, ez még nem ad jogot száz és száz ezer hold birtokra. Tekintet nélküli, hogy gróf, vagy báró, vagy pap—A birtokos, a nagybirtokot elvesszük és annak adjuk, aki uagra megműveli. Áltér aztán az antant erzközakostojásaira. Mi — ugymond — az antant diktatúráját nem fogadjuk el hanem szembe helyezük vele a mi népdiktatúránkat. (Élénk helyeslés.) Ezután sorra szölet, hogy Ausztriában, Franciországban, Romániában és Csehszágban már csak idő kérdése a proletárdiktatúra. Ezután arról szölet, hogy a kommunista állam a kisbirtokot nem veszi el, csak a nagybirtokot. Végül kitartásra buzdította a népgyűlés hallgatóságát. Utána Hódosi elvtárs mondtól hosszabb beszédet.

Szamuely népbiztos Győről.

Szamuely Győr népbiztos vasárnap éjjen érkezett Győrbé. Döngölt egy menetszázadot buszított az állomáson. Délután három órakor tartotta meg beszédét a Széchenyi téren, hol igen nagy tömeg gyűlt egybe. —

Azzal kezdte, hogy a burzsoa arconok ma kaján mosolyt látnak:

— A feltámadás ünnepe! — mondotta, — saját feltámadásukat merészolki ünnepleni. Csak egy helyen volt elég bátor és becsületkezzan ahhoz a magyar burzsoa, hogy szövetkezzan a román imperialista banditákkal; csak egy helyen mert megmoccani és linc, az egész ország burzsoáziján reménykedik. Jól tudjuk, hogy március 21-iké a proletárok győzelmét jelentette politikailag és gazdaságilag, de jom jelentette a burzsoázia megszűnését, mint osztályt. Nem lehet addig biztosítani a győzelmét, míg ki nem irtjuk még a reményegét is annak, hogy feltámadni merészoljen a régi rendszer. A burzsoa március 21-én megretent a munkásság szervezlet ocejétől, megalapult, de nem adta fel a harcot és jól tudjuk, hogy nem is fogja feladni. Most, hogy a kezünkben van a hatalom, kónyszerítünk kell erre: a hatalmat fel kell használni a munkásságnak; ol kell nyomnia teljesen a burzsoázit, meg kell semmisíteni, ki-kell pusztítani, csiráját, a lehetőségét is annak, hogy nyakunkba rakhassa újból a rabigát, hogy visszatérhesse a magántulajdon iandzseré. A burzsoázia, mely nem volt soha szentimentális, amikor milliók kellett a háborúba, a végőhírdm titényen nem érzékenykedett el egy pillanatra sem, amikor látta, hogy milyen rombolást művel. A hatalom közömbösben van, kónyszeríteni fogjuk őket arra, hogy letörjessék, hogy ne állhassanak ellen. Mi sem lehetünk szentimentálisak, nem kivághatnak tőlünk érzékenységet, mert a mi életünk csak most kezd lenni: most saját magunk, a proletáriátus boldoguláslárol van szó. Ne legyünk tehát tekintetel semmire sem éppen úgy, ahogyan a burzsoázia sem volt tekintetel. A hatalmat ki kell használniuk. A proletár addig azért nyomorgott, hogy a papok, a bankárok és a gyárosok zsebet gyarapítsan. Most azért fogunk nyomorogni, ha nyomorognunk kell, hogy a jövőben ne keljen nyomorognunk. De ha-itt ismét visszatér a töke uralma, ha-ismét visszatérnek a tőkésök a régi püfesztedők, akkor megót a kizsákmányolóknak. Iszünk kiszolgáltatva. Aki ezt akarja, legyen az burzsoa, vagy aki, hogy visszatérjön a régi uralom, azt-kiműveljenül fel kell akasztani. Hitvány és nem közömbös való az, aki a proletáriátus szervezett egységét és erejét akarja megbontani, hogy az ellenforradalmárok malmára hajtja a vizet. Az ilyenek bele kell haragni a torkába. A magyarországi proletáriátus eddigi győzelmé nem került különös áldozatokba. Most azonban szükség lesz arra, hogy vér omoljon. A vértől nem kell félni: a vpr acél, oróllát a szívet, erőstti

a proletárkölt, hatalmassá fog tenni bennünket a vér. A vér lesz az, amely megtisztít bennünket, a vér lesz az, amely az igazi kommunizmusig elvezet minket. Nincs okunk retegni az ellenforradalomtól, mert az ellenforradalom fogja megszűlni a proletárhatalom erején, mint ahogy Oroszországban is az ellenforradalom szűnt meg azt. A nemzetközi helyzet sok jóval kecsesgott bennünket. Párizsban a béket nem képesek találni hozni, nem képesek egymással béket kötni az imperialisták azért, mert a saját országukban a burzsoázia és a proletariatus között sincs meg a béke. A világháború megszűnt, de az osztályharc még elősebb. Ki fogjuk irtani azt az osztályt, ha elenünk merész felomlani a kezét, ha le akarja rombolni azokat a vívmányokat, amelyek megilletnek bennünket. — El fogjuk vonni a burzsoázia minden javát és a romok alá fogjuk tolni őket. Ha meg kell halni halj meg először a burzsoa. Ha vérenek kell folyni, folyjon a először a burzsoa, véra. Ha alá zarta kerül a sor, drágán fogja megfizetni mindenki, akik magával szemben talál a proletariatus. Erre a harcra, hívom föl az elvtársakat. Az önök harca keltőbb kell legyen. Először a termelés munkáját kell biztosítani, fuytatni kell a munkát, fokozódott szorgalommal kell dolgozni, hogy a hadsereget elláthassuk. Másodszor azoknak, akiknek munkája ideháza nélkülözhető, azonnal fegyvert kell ragadni és el kell menni a frontra, hogy megvédjék a proletariatus eddigi vívmányait.

— A népbiztos beszédet nagy tetszéssel és lelkesedéssel fogadták. — Utána Szabó József győri elvtárs beszélt, aki felszólította a proletariatus, hogy álljon a zászló alá. A népbiztos ezzel vezet ért.

A népbiztosok proklamációja Debrecenben.

A forradalmi kormányzatának Debrecenben időzött tagjai a következő proklamációt adták ki:

— Katonák! Munkások! Világ proletárjai egyesüljétek! A román imperialista rablók félrevezetést és botrányos eljárást tartott katonaságukkal magtanadók a magyar tanácskormányzatot. Ezt a látnadást az ellenforradalom csapóelke örömjongással fogadta és a nagybirtokosok, a főszolgabírók, a főkezek politikuskok, a kapitalisták becsületlen hazugsággal azonnal csatlakoztak a betörő román bandákhoz. Az ellenforradalmi csapóelke athenis hitvány módon egész mulajához méltóan gyávázást rágalmakat, röhömböket terjeszt mindentül hogy zavart szítsanak a forradalom bátor és elázott hadseregében. A fehér gárda seennyis és becsületlen aknamunkájával szemben legfelhározottabban kijelentjük és tudjukra hozzuk, hogy a magyarországi tanácskormányzat forradalmi kormányzatának egész országra kiterjed. Alapítalmi és gazdaság mindon olyan állítás, amely azt a gázsgórt terjeszti, hogy a proletár kormány elhagyja a helyét. Eppon ellenkezően, a proletár-kormány hatalma még sokszorosan megőrsődött Budapest munkássága és való együtt az egész ország proletársága a mai napon fegyvert fogott, hogy félmeletes tömegekkel a még félmeletesebb olaszintással kiverje a proletár haza területéről a román bujárak szerencsétlen rabuszágit. No hogyan-jetek el saami vak jármál, amely a régi rend szer viaszterelési hazudja, mert arégtrend valamennyi politikuskát (Kököri) őriztetni teszi ártalmatlanná. Bennünket azért küldött a kormányzatánása a frontra, mert elhatároztuk szándékunk, hogy az utolsó cepp verünkig ellen állunk a román hordárknak és a fehér gárdának, ellenállhatatlan lendülettel csúfosan kikergetjük őket az országból. Hitvány ragalmakkal próbálják a székely csapatokat is a proletárkormány ellen fordítani. Azt terjesztik köztük, hogy mi le akarjuk őket fegyverezni. Elvetemédett hazugság ez is. Mi csak azok ellen fordultunk kérelmetlenül a győztes, akik vissza akarták állítani a régi rendszert, akik cimboráinkat a betörő románokkal. Teatvári szeretettel üleljük azonban leguinkhoz azokat a székelly katonákat, akik fegyverrel a kezükben verüket ontva segítnek bennünket a román imperialista rablók

ellen Magyarország megmontásában és Erdély elzababadiásában. Asofalka a székelly tiszteket — szoroncábró csak egy kis részük vált árulóvá — akik szövekezték az országos román támadókkal, a magyar és székelly proletárság és katonaság elrejtett példát adva fog elbánni. Néhány hitvány áruló büne ne csüggesse senki bennünket. A nagy magyar és székelly katonaságok nelfeltűnik vannak. Filanálunk a végéig. Szervezzük a frontot. Minden proletár és katonák álljoff mellett a forradalom védelmére és az idegen hódítók kiverésére. Elyon a proletárforradalmi Minden hatalmat a munkások, földművesek és katonák laancsálják! Halál a fehér gárdára! A forradalmi kormányzatánása nevében:

Böhm Vilmos, Lándler J. nő, Pogány József, Vigó Béla népbiztosok.

Győr elvtárs Mikolcon.

Mikolcon a husvét első napjára hirdett népbiztos délelőtti 11 órára a Tettervartérre hívta össze a pártvezetőség, de már 8 óra után megindult a néparadat a népbiztos színhelyre fel. Nemcsak a miskolc szervezők vonultak fel teljes számban, de a vidék is. Győr elvtárs Sándor emelkedett ezután szólarra és a közönség osztalan figyelmé és érdeklődése mellett a következő nagyszabású beszédet mondotta:

Tisztelt zoltársak! Ebben a fontos órában, mikor nekem is önöknek is nehéz szerepünk van, kérem önöket, hogy lyegyelemmel, saj nélkül halgassanak meg, mert a ter nagysága az elvtársak sokasága lehetetlenül teszi, hogy mindenki számára olyan hangon tudjak beszélni, hogy a legszélső emberegyik is meghallhassák. Nagy súlyt helyezek ugyanis arra, hogy megértsék mindnyájan miről van szó, a feltekibe véssék ezeknek a mondatoknak a jelentőségét, mert a hirc idején némesek szavakat kell hallanunk, de a meggyőződés számára a szíveket és lelkeket is meg kell nylni. Nem elég, hogy a szavak átjenek ajkukon. Olyan idöket élünk, amikor a csaldetekben ösözöttségében kell az elmondott és hirdett önkünk kikristályosodni. Ma a szavak és tettek egyot jelentenek.

Tisztelt elvtársaim! Az emberiség, az országban dolgozó munkás tömegek érdeke, hogy a régi államrend átalakuljon. Azt mondták, hogy akik a világháborút befejezik és megismétlést lehetetlenül akarják tenni, akik meg akarják szüntetni a népek elégedetlenségét csak egy módon tudják elérni a cért: hogy a kizsákmányoló vagyott kőgütalijonba vessék át. Az átalakulás igazsága szempontjából a kormányzatánás kimondotta, hogy a kistpart, kistörtéket, kisüzemeket, amelyekben az egyes tulajdonosok maguk is dolgoznak, meghagyja a magántulajdonban, mert azok az üzemek a munkás tömegek kizsákmányolására nem alkalmasak. De minden olyan vagyott, amely a munkacért kizsákmányolja, minden üzemet, nagykereskedelmot, bányát minden néven nevezzen, munkanélküli jóvődelem forrását, amely a tömegek munkájából él, a társadalomnak át kell vennie munkásaival jóvődelem, de a dolgozó munkásnak toromség meg a tisztesség megelhetőt. Ezt az átalakulást nem tudjuk mások megtörtéteni, minthogy újabb osztályuralmat teremtünk. Ezek alapján tartjuk az államhatalmat kezünkben. Most új osztályuralom kezdődik és pedig a dolgozó munkásság, amely osztályuralom kizsáka a gazdaságot a választójogi törvény. Azt kérdem n vagyott, hogy nekik választói jog nélkül éni? Emlékezzetek arra, amikor mi követeltük a választói jogot. Most érik már az, mint jelent politikai jog nélkül éni. Most mi mondjuk azt, hogy nem kell választói jog a vagyosoknak és a hitványeknek. A munkástársadalom borenzésére szükségese eszközöket a gazdaságtól vetük el. Nöknök, tisztelt elvtársak, arra kell gondolnunk, hogy körül vagyunk véve kapitalista államok hadseregeivel. Ezen kapitalista államok hadseregeivel szemben kétféle fegyverrel akarunk küzdeni: egyrészen szembe fogunk szállani a kapitalista államok legyvers. erejével; azonban nemcsak ilt, hanem a tulajdon oldalán is küzdünk még fegyvernemmel is: röpiratokkal és agitátorokkal.

Amit mi ebben az országban megtörtéünk, ugyanazt akarjuk elérni a környező kapitalista államoknál is és csak idő kérdése, hogy az átalakulás oit is bekövetkezzék. A régi rend visszahozni ugyanolyan képtelenség, mint a callegok járárdi megfordítani. Azt az állapott, amelyet a proletárhatalm teremtett, visszafordítani nem lehet. A burzsoa államrendben az uralkodó osztály kis csoportja rákényszerítette a katonákat a dolgozó milliókra. A tanácskormányzat ennek a megfordítójára. A népbiztosok a maga akaratát arra a kis csoportra, amely kizsákmányolókból akar élni. A burzsoázianak azt mondom: nem zartjuk ki őket a mi osztályuralmunkból, ahol jödel mi sokkal lovgányabbak, sokkal műveltebbek, sokkal gavalorabbak leszünk, mint ők voltak, — ha feladják a kizsákmányolásnak, az üzárszkadásnak, a panamázásnak mesterségét és a tisztességes foglalkozásra térnek át. A bankár egészen jól bílelki gyári munkásnak.

Győr elvtárs beszéde lehatatlan lelkesedéssel, éljenzéssel és tpsápal fogadta a népbiztos közönsége. Utána Győr Sora és Groszman Zsigmond szóllalt fel. Az utóbbi indítványra kimondották, hogy felkérjük a kormányzatánás elnökét, hogy küldje a népbiztos melet üdvözletet az orosz szovjetlet és a külföldi államokban forradalmat csináló proletársággal.

Könel és Kalmar népbiztosok Sopronban.

Ma délután három órákor nagy népbiztos Sopronban, amelyen Thomas nagy elvtárs a bécsi kommunizistá vezére, Rónai Zoltán és Kalmar Henrik népbiztosok és Könel Sándor soproni teljhatalmu politikai megbízott mondtak beszédet 160 000 főnyi tömeg előtt, amely az egész városgege területéről gyűlt össze. Először

Thomas nagy elvtárs beszélt, aki a nemzetosztárk forradalmi proletariatus üdvözletét hozta a soproni proletariatusnak, amely kezébe vette a hatalmat és lerázta magáról a közege erevs rávesztelést, amely borzalmas háborúra vezetett. Ez a háború a mi szabadságharcunk volt a burzsoázia ellen. Az orosz proletariatus miúttit meg nekünk az utat, amely előrelátó vezérrel Lenin elvtársal az élen az internacionálé nevében háborút üzent az egész világ kapitalizmusának. Az orosz proletariatus haza kezébe a fakályt, amely megmutatta a világnak, hogy a magyar forradalom a világ államok politikáját megszabadítja az emberiségét. (Eljenzés) Thomas nagy elvtárs szólalt fel, aki rámutatott arra, hogy a magyar proletariatus-élet a kommunizistá forradalom fakályját az orosz proletariatus, hogy továbbá az egész Európa proletariatusának a világ kőpét a forradalmak és nem a háborúk fogják meghatározni. A világháborúban lehetetlenül teszi, hogy Európa egyik része addífoljé legyen Európa másik részének. Ezt a gyalazatot Európa öntudatos proletariatusa nem viselheti el. Ha a forradalom tusa lángba bújaja Európát, akkor nem kell vonkolpen béket kötni, mert a proletárok nem álltak harcban egymással, hanem a kapitalisták harcoltak a kapitalistákkal és a proletárokat küldték maguk előtt a végé. Rónai elvtárs ezután behatárolt ismerette a kormányzatánás álláspontját a kisvagyon tekintetében, majd rátért a szellemi és fizikai munkások közötti különbségekre.

Rákosi és Hamburger elvtársak Nagykanizsán.

Vasárnap délután 3 órákor óriási tömeg gyűlt egybe a városban előtt, hogy meghallgassa a népbiztos elvtársnak a politikai helyzetéről tartott beszédét. A városban város selyemzárólával borított erkélyéről hangzott el a felhívás: Proletárok! siossotok a tanácskormányzat védelmére!

A gyűlést Shell elvtárs nyitotta meg, majd átadta a szót Rákosi szocializáló népbiztos elvtársnak, aki a következő beszédet mondotta:

— Elvtársak! Eljöttünk hozzátok, hogy számot adjunk arról a munkáról, amit a proletárdiktatura négy hete alatt a kormányzatánás végzett. Programunk világos és egyszerű volt. megismételtt azt az évezredes igazságtalanságot, hogy a dolgozók szenved-

Rendelet.

A szénhányra való tekintettel elrendeljük, hogy este 11 óra után mindenütt kivétel nélkül szigoruan tilos a villámáram fogyasztása. A villámáramelőállítás nem a rendes gépekkel történik, úgy, hogy ha valaki a rendelet ellenére is használná este 11 óra után az áramot, az önkretenné a gépet és ezzel lehetetlenné tenné a város világlátását. Mindenki, aki a rendeletet megszegi, forradalmi törvényszék elé állítandó. Nagykanizsai termelési biztosság.

HIREK.

N A P T Á R	
1919	A nap két 5 óra 15 percor, nyugszik 6 óra 41 percor.
Aprilis 23 Szerda	A hold két délután 3 óra 2 percor, nyugszik éjjel 3 óra 23 percor

A helyzet. Budapestről jelentik: Budapestben tökéletes rend és fegyelme uralkodik. A szakszervezetek sorsa ajándék fel szolgálataikat a forradalmi kormányzódnácsnak. A vörös hadsereg létszáma hihetetlenül megduzzadt. A vörös katonája és munkás csapatok hangulata a lehető legkedvezőbb. A vidékről is a legkedvezőbb hírek érkeznek be. — Nagykanizsán némi nyugtalanság keletkezett amiatt, hogy a rendes vonaljaratokat beszüntették. Hangsúlyozzuk, hogy ennek az intézkedésnek semmi más oka nincsen mint a szénhiány.

Elynyomták az ellenforradalmat a Várnegyében. A nagykanizsai direktorium ma a következő szövegű hirdetményt bocsátja ki: — Várnegyébenk itt-ott feltűnt a fejét az ellenforradalom. Rövid időre volt. Néhány órai próbálkozás után győztesül kiirtottuk. A megzondorlatlan és felszólaló elemeknek nem lesz több alkalma hasonló merényletre. Verrel, vassal fogunk minden próbálkozást elfojtani. De biztosítsuk akarunk, hogy-hasonló mozgalmak ne ismétlődhessenek. Evegőből a nyugalom és a proletárdiktatúra biztosítékképpon a város polgárai közül tizenkét tuzt jövelünk ki, kik életükkel felelnek minden legesélyebb ellenforradalmi mozgolódásért. Senkinek és a tuszonak sem lesz semmi bántódásuk, ha a proletárdiktatúra parancsint mindenki híven teljesül. De az ellenforradulónaknak pusztulniuk kel! — Direktórium.

A villámáram szolgáltatása. A Villámáram szolgáltatása a további intézkedésig este 8-11 óráig törökig. 11 óra után minden magánháztartásban az összes áram eloltandó. Aki 11 óra után villámáramot használ, forradalmi törvényszék elé állítatik. — A vasut világlátása kúla megállapodás szerint történik. Termelőbiat.

Eljegyzés. Loser Margit és Van Ottó jegyesek. (Mindon kívül értesítés helyett).

Házasságok. Izisz (Steinberger) Albert Budapest és Keleti Magyar Nagykanizsa házasságot kötöttek. — Dedky Gizike és Dedk Endro házasságot kötöttek.

Sorozatos előadások. A Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete sorozatos előadásának második része. f. hó 21-én d. u. 5 órakor volt, amelyen Wortmann Emil elvtárs tartott lelkes előadást a forradalmi szocializmusról. — Legközelebb f. hó 24-én d. u. 8 órakor Berger Aladár elvtárs tart előadást a nőkérdésről.

Magántisztviselők és a kereskedelmi alkalmazottak folyó hó 23-án Szárszegi Dező zenekarával Áncostól tartanak, volt Kazsindban 7 órai kezdettel.

— Megalkult a zalavármegyei fogászok szakszervezete. Mindennemű írásbeli megkeresések: Böltner Hugó Nagykanizsa, Eölvös-tér 25 alá küldendők.

Tízzer proletár család kaphat sürgősen butort. A lakásügyek népbiztosai a proletárok butorinségének enyhítésére a lakásbiztosság mellé központi butor elosztó hivatalt szervezett, amelynek vezetése a következő nyilatkozatot tette: A jelenlegi közletről az összes proletárok jogos igényeit ki lehet elégíteni. Sok butor van készítés alatt és egyedül a meglévő készletekből, mintegy tízezer proletár család juthat a legrobbibb idő alatt butorhoz. A pontos butor kataszter előkészítésén lézasan dolgozik a hivatal. — Ebből a kataszterből megfogjuk tudni állapítani, hogy a kereskedők és gyárak készletein felül hol vannak rejtett butorkészletek. Ezek felderítését a korlelt munkástanácsok is jelentős eredménnyel végzik. Az igényjelölt proletárok butorigényüket pontos részletezéssel igazoltassák a házbizalmiakkal. Az igazolás alkalmával a házbizalmi köteles feltüntetni azt is, hogy mily butorok vannak a proletár tulajdonában. A butorigénylő lapokat most nyomják és keddén, szerdán már minden kerület munkástanácsnál kaphatók lesznek. Az igénylést a házbizalmiak igazolásával ellátva, az illetékes kerületi munkástanácsokhoz kell benyújtani. A tanácsok esetleg helyszíni szemle után felülvizsgálják ezeket és ezután beküldik délelőtt fél 10 óráig a központi lakásbiztosság behatályoz, illetve kormánykösztyálhoz. Minden jogosult igénylést három nap alatt elintézik. Minden önkényes butorforgalás tilos. Aki ilyen visszaélést követ el, azt a proletárdiktatúra teljes szigorúságával büntetik. Az iradai berendezések kiutalása iránt egyelőre a közléstáisi népbiztosság (üzletnyilvántartó osztályhoz kell fordulni. Ingyon butort senki sem igényelhet, osztály-öntudatos proletár alamiznát nem fogad el. Az összes butorokat részletezéstre kapni. Az árákról külön rendelet fog majd megjelenni.

A Világ nagymozgóban egész héten Az aranyberm című film 11. része lesz bemutatva naponként egy előadásban fél 8 órai kezdettel. A keddi 5 órai előadásra váltott jegyek szerdán, a szerdai 5 órai jegyek csütörtökön és szerdai hét órai jegyek pénteken lesznek érvényesek. Pontos megjelenés kérik.

Warrené mestersége a címe annak a remek arklós-dramának, melyet ma és holnap mutat be az Uránia Egede Niessen a legjobbabb mozi-művésznő fellépéivel.

Pártügyek.

Magántisztviselők figyelme. Akik rőtös-árut ezidig még nem kaptak, legkésőbb e hó 23-áig jelentétek be igényüket az egyáltalán helyiségben. — Csütörtök este választásmanvi ülés.

A nagykanizsai szabómunkások és munkások szakszervezete összehívta tagjai folyó hó 23-án, szerdán este, saját helyiségében meghuastsát végett este fél 7 órakor jelenjenek meg. A vezetőség.

A vas-és fém munkások csoporta felhívja azon tagjait, akik még a kiosztásra kerülő ruhákat nem vitték el, azt szerdán délelőtt 9 óráig este 7 óráig a Munkásosztályban átvehetik. Azon családok, akik több ruhára tartanak igényt, ezidőben föltétlenül jelenjenek meg. A vezetőség.

Nyílt-tör.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy lakásomat Zrinyi Miklós-u. 26. szám alól Zrinyi Miklós-u. 36. szám alá, Bészáréplét. 11-ik udvarba helyeztem át. Egyben massirozást is elfogadok. Kérem továbbra is szives pályafogásukat a vagyok teljes tisztelettel Fahn Árpáddó.

jenek és minden gyűnőcsőt a henyőlők átvezetnek. Eat meg is valóstítottuk és eltávolítottunk minden mágnást és minden tőkét, aki törökveácinok utjába állt. Amit ígértünk, azt a legnokezebb körülmények között meg is valóstítottuk. Ezélt négy héttel, egy szombati napon hirdettük ki a proletárdiktatúrát és már a rákövetkező hétfőn egy tollvonással elvettük a földet azoktól, akik azt sohasem munkálták, lefogaltuk a tőkétet és betéteket és nagyvnyolgo őr alatt megvalóstítottunk mindent, amit ígértünk.

Ez azonban csak a kezdet volt. Le kellett rombolniuk a tőkét és magánulajdon évezredes épületeit. Ezután kezdődik csak az építés munkája — hogy ez hogy történik, egy hétköznapi hasonlattal szoktam megvilágítani. Ha valaki rossz lakásból jobb lakásba költözik — már hetekkel előbb igazgató, szörtőlődik, költözöködes közben egy csomó tárgy eltörik — a gyerekek sírnak — az asszony túrelmetlen s az új lakás is eleinte kényelmetlen. De ha a lakás jó és kényelmes, pár hét múlva már csak undorral gondolunk vissza a régi lakásra. Ez az átköltözöködes történet a kommunista társadalomba is.

Természetesen a nagy átalakulás zökkenés nélkül nem mehet. De minden, ami eddig történt, azt bizonyítja, hogy a gyagyar munkásság elég érejt a kommunizmusra. De a burzsoázia nem merad nyugodtan, hanem megkezdte áknamunkáját a fatal tanácsköztársaság ellen. A nagy nagyurak külföldre menekültek és ott igazgatók élennék. Sikertől nekik a román bojárakókat átellenük foligatni — de nem köll agódnunk, a proletárorradalom olyan mint a fegyver, melynek lángja mindenhova el fog terjedni.

Addig is harcolunk hittel és ö tudattal. A román. támadás híre talpra állította az ország proletáriátusát.

Felvezük az élnök dobott keztyűt és megküzödnök a külső és belső ellenséggel: a proletárorradalmat utolsó csepp vérig védelmezni fogjuk. A világ proletáriáját figyelnek bennünk: tőlünk ígük a nemzetközi világforradalom sorsa a hogy azt valóra válthassuk küzödnök kifelé, de kilöknök magunk közül minden kétes értékű elemet és léltve vígyázunk a proletáriátus egységére.

Rakosi elvtárs hatalmas éntességgel fogadott beszébe jután általaonok éjlenzés közben Hamburger elvtárs lépett elő és a következő beszédet mondotta:

Elvtársak! Nagykanizsa proletáriátusának elhozzam a forradalmi kormányzótanács üdvözléte. Abban a hitben és biztos tudatban élünk, hogy a proletárdiktatúra uti a donarképtős vonal közléiben jó kezekben van. Nagykanizsa munkássága ahogy a multban megmutatta az-6 forradalmi szellemét, akként a jövőben is mindent meg fog tenni a proletárdiktatúra védelmére.

Nem elég felgyverezni és a harctérre küldöni a katonákat fel kell gyverezni a gyárimunkásságot, mert az ellenség nemcsak a fronon van, hanem itt bujkál közöttünk: a burzsoázia.

Nekünk nem ellenségünk a szerb proletár: csak a szerb tőkés, aki proletáriátusveinciket öllöpnök küldi, aminthogy ellenségünk minden ország minden tőkése. Most köll összejönni mindonkinek a vörös lobogó alá, hárt most az élet nagy halál kérdése előtt állunk. Semmi kétségünk: Nagykanizsa proletáriátusa eljő lesz ebben a harcban is.

Hamburger elvtárs beszéde után Snoff elvtárs tartott rövid, izzó, gyűjtő beszédet, amelyben felhívta a proletáriátust: fogyverkezétek fel és védjé meg az új feltérett gyűnőcsöt, amiért anny-nyi kínos-keserves eseten-döt keresztülharcolt.

A gyűlés brónyai elvtárs lelkes szavai után a legnagyobb renghen osztolt szét.

— Hódi Pál a budapesti második vörös ezred katonája a rábizott 150000 koronával megszökött. Termete magas, szeme kék fogai jók, sötét matróz nadrág, civil kabát és puha kalap volt rajta. Igen erős ember. — A nyomra vezetó, az adatokat, a nagykanizsai járás vörös őrségnek (volt oszondórség) adja tudomására.

APRÓ HIRDETÉSEI

Egy jó karban levő szoba- és mosógéppel, bútor azonnal eladó. Cím a kiadóban. 4870

Egy jó megjelenésű iparos pénzbeszedő, raktárnoki, kézbesítő vagy más hasonló állást keres. Címe a kiadóban. 1268

Megérkeztek a tavaszi és nyári divatlapok *Fischel Fülöp Fiai* könyvkereskedésébe.

5691/1919. sz.

1206

Tárgy: A villamos árammal való takarékosság Hirdetmény.

A villamosáram fogyasztása tekintetében a következőket rendeljük:

1. A villamosmotorok további intézkedésig üzemben kívül helyezendők.

Ezen rendelkezés alól kivételnek oly motorok, melyek a tűzbiztonság, az egészség, a villatás, a világítás és a közüzemek fenntartásához, továbbá a közlekedési eszközök gyártásánál és javításánál, a ruházati és élelmiszeri iparoknál, a tüzelőanyagok áprításánál, a napilepok előállításánál, a nyomtatás gépeknél szükségesek. Használatban maradhatnak még oly kis üzemek motorjai is, melyekben a motorok együttes teljesítménye 8 lóerőt meg nem haladja.

2. Egy-egy helyiség megvilágítására csak egy db., legfeljebb 60 wattos égőt szabad használni, minden további égőt — kivéve a hordozható lámpákban lévők — ki kell csavarni, illetőleg el kell távolítani.

Irodákban, műhelyekben és általában minden oly munkahelyiségben, ahol egyenlő több személy dolgozik, minden munkahelyre legfeljebb egy db. 60 wattos égő alkalmazható.

Áruházakban, vendéglőkben, étkezőhelyiségekben, kávéházakban, cukrászdákban és korcsmákban, egyteltek és társaskörök helyiségeiben, hangversenyteremben, nézőtérben, és egyéb szórakozóhelyiségekben stb. a helyiségben tartózkodó személy egy darab, minden további 0-6 személy után számíttva további egy-egy darab 60 wattos izzólámpát szabad csak égetni.

Oly helyiségekben, melyeknek területét 60 négyzetméternél nagyobb, a helyiség általános megvilágítására 50 négyzetméterenként további 2 db. 40 wattos égő alkalmazható.

Oly helyen, ahol világítása szükség nincs, világítani nem szabad.

Ezen korlátozások orvosi rendelésre, egészségügyi intézményekre nem vonatkoznak; ugyancsak oly fogyasztókra sem, akik saját telepükön termelt áramot használnak.

Ezen rendelet megszegései felett a forradalmi törvényszék ítél.

DIREKTORIUM.

Nagykanizsán, 1919. évi április hó 9-én.

Bárány s. k. pol. megbízott.

Felhívás a gazdákhöz!

Nagyobb mennyiségű len és kender mag áll rendelkezésre vetési célokra. Sürgősen kérem bejelenteni hatálimhoz (Városház 1. em. 15.) aki a vetni óhajt; feltüntetve az igényelt mennyiséget.

Nagykanizsa, 1919. április 18.

Horváth,

vm. gazdabíró

Hirdetések felvételnek a Zala kladóhivatalában

VILÁG nagymozgósíni Szarus szállás. Telefon 72-32.

Kérlek, kedden, szerdán. Április 21-én, 22-én, 23-án
XXX. aranyosorozat

Azaranyempör

Jókai Mór örökbeszű regénye. 4 felvonás.

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor
vasárnap 1/2 3, 4, 1/2 6 és 7 órakor.

Ismét kapható

JUNÓ

crème
szőlővíz
fog-
crème

AJÁNLOK

viszontelárusítók részére a legjutányosabb gyári árakon

levélpapirokat

mappákban és dobozokban

a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelig.

Művészlapok

óriási választékban!

cigarettafüveket

és cigarettaapapirost

a legjobb gyártmányokat.

Fischel Fülöp Fiai

nagykereskedése, Nagykanizsán.

URANIA mozgóképpalota

Beszegny-ú. 4. Tel. 1206

Szardán, osztrótkón. Április 23-án 24

Engede Niessen

a legfőbb mozgóképművésznek feltevével

Warrené mestersége

örökösdráma 4 felvonásban.

Prézentiálás hétköznapokon 6 óra 10-12-ig, d. u. 3-6 óra, vasár, és ünnepnapokon d. u. 10-12, d. u. 1 és 6 órakor

Előadások hétköznapokon: 5 és 7 órakor
Vasár- és ünnepeken: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

Értesitem a t. közönséget, hogy számomra évi budapesti működésem utáni Nagykanizsán

gyermekruha szabóműhelyt

nyitottam. - Készítek fiú- és leányruhákat, felöltőt és minden e szakmába vágó munkát a legjobb és legizesebb kivitelben. Tisztelettel

STRASSER MÓR, szabó
Buzsácz-ú. 40.

Zala-Népakarat

A KORA REGGELI ÓRÁKBAN JELENIK MRG. EREDETI TELEFONÉS TÁVIRAT JELENTÉSEKKEL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva vidékre postán küldve:

Egy hóra	7-50 korona
Negyed évre	22-50
Fél	45.-
Égész	90.-

Alulírottak úgy a maguk, valamint számos rokonuk nevében fájjalommal mégtört lélekkel tudatják, hogy felejthetetlen szeretettel jó férje, drága édesanyja, apósuk, nagyapjuk illetve rokonuk

ids. Modrovich Nánor

ny. ur. ú. főgépész

husvét másnapján életének 73-ik, boldog házasságának 45-ik évében, szívzselhűdésben hirtelen elhunyt. — A drága holtot temető a római kath. temető 5 halottasházában felvételvezető, 1919. április 23-án, szerdán délután 5 órakor kísérik a helyball római kath. egyház megáldása után örök pülvő helyére. Az engedélyt szentmise-átvétel hó 23-án délután 8 1/2 órakor fog a helyball szentlőrencrendiek templomában em. egok uszák bemutatattani.

Nagykanizsa, 1010. április 21.

Aldott legyen emléke! Nyugodjon békében!

Üst. Modrovich Mándorné sz. Klara Ágnes feladga.

Modrovich Bála, Vihar Imre név. Modrovich Lenke, H. Modrovich Mándor, Üst. Szollár Istvána Modrovich Ilonka az Modrovich Irma gyermekéi.

Vihar Imre veje, Modrovich Bála név. Math Mica menyec. Vihar Lenke, Vilma, Pirocha, Hajnalka, Imrike, Micolke, Levante, Szollár Flórián, Viki, Lenke unokái.

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Nagyatlan 2. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefonszám 76. I. Nyomdai 113.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Kültségei Árak:
Égés ára 90.— koronás
Fai ára 42.— koronás
Nyugodt ár 32-50 koronás
Égy hónapra 7-30 koronás

Álarc nélkül.

A burzsoázia lakásai, akik a fehér ellenforradalommal — amely csak névben fehér, de tulajdonképpen feketébb minden eddigi mozgalomnál, most taktikát változtattak.

A nagytőke, a földtől nagybirtok, a kapitalizmus vezeterei és azok ügynökei eddig avval a harci eszközzel dolgoztak, hogy, pápábbak akartak lenni a papánál, kommunisztábbak Leninnél és radikálisabban le akarták főzni, Kun Béla.

Azán taktikát változtattak: a legkeptelenebb hazugságokat és számarásokat auták elő és ezzel akartak hangulatot kelteni a tanácsköztársaság ellen. Hazudták azt, hogy a tanácskormány elveszi a kisbirtokot, megszünteti a kis tőkét — de természetesen fíradószűk niába való volt — a tanácskormány erőley kézzel befojtotta a szót ezekbe az Álvörösébe.

Most, hogy — ugy hitték ők — a kommunizmust aljában fenyegeti az imperialisták által megindított aljas harc, most amikor ugy hitték, a szocializmus napjai meg vannak számlálva — most mognuatták önmagukat. A nagyváradi fehérgárdistákról, a nagyváradi életre kelt tökésekről és feltámadt mágnás és dzentery-alakokról leuult a lepel: ma már tudjuk: ők csak mutatták a megnyugtást; a meghunyászkodásuk csak orgyújtás volt, hogy az első kedvező alkalommal nyíltan szembeszálljanak a munkássággal.

Álarc nélkül, felhúzott sisakkal állunk tehát az ellenséggel szemben, amelynek ortvámadásából, piszkos harci modorról megtanulhattuk azt, hogy nem szabad kímélteseknek lennünk. Akik most, az ellenséges megszállás alatt, orvul ellenünk támadtak, akik elárulták a szocializmust, akik bojár kére adták munkástársainkat — azok reszkesznek és tudják meg, hogy nem lesz többé irtalom a részükre. Ártatlan elihullott testvéreinket az árulokon fogjuk megboszulni. Szamuely győri beszéde és a tegnapi csapatszeme a budapesti munkásezredek felett közel-álál markáns intő jel a burzsoáziának: Van valami a párolgó vérben, ami meg-tisztít, felemel és öntudatra ébreszt.

— Az igazi ember a veszélyek idején mutatkozik meg. Most itt van a vesekvés ideje. Aki ma nem teljesíti kötelességét, annak majd a nyugalom és a béke idején sem lesz közöttünk keresnivalója. — Álvörösök pusztuljanak közülünk! **Aki nincs velünk — az ellenünk.**

Csapatszeme a munkásezredek felett.

Felvonulás az Andrásy-útra. — Fegyverben a munkásság. — A munkásezredek veszik át az Őrködést Budapest közbiztonasága felett. — Ha kell le tiporjuk a fosztogató csöcseléket, csakogy, mint az ellenforradalmár burzsoáziát.

Budapest, április 23 A gyári munkásezredek fegyelmzett sorai ma délben lettek a pörlyüt, hogy kezükbe vegyék a védelmező fegyvert.

A munkásezredek kivonultak ma délután az Andrásy-útra, ahol a kormányzótanács csapatszemelet tartott felettük. A gyári munkásezredek a 1 órakor kezdtek gyülekezni. Porosan, kormosan, ugy ahogy lettek a kalapácsot álltak a sorokban, a munkások a legkitűnőbb fegyelmzettétségben haladtak a gyülekező helyre, ahol a parancsszóra a legpompásabb rendben kiszámított katonai mozdulatokkal helyezkedett el. Az Andrásy utat már kora délután elállotta a közönség. A házakat és üzleteket vörös díszítéssel vonták be és az utakat előlül közönség lelkesedéssel ünnepele az Andrásy-ut mellett utcából bekenyárodó munkásezredekkel.

Három órakor egy tengerész különítmény vonult végig az Andrásy uton, negyed óra múlva 8 különböző utvonalonról özönlen kezdtek a munkásezredek, számrá nézve 8000 ember, összesen mintegy 15000 fegyveres munkás.

— Vájlra tett puskával jönnek. A proletárzenekar a Marsellaiséi játsza, a munkás katonák együtt éneklük a munkáshimnuszt, közben egy repülőgép nagy kört ír le a város felett, amely, egyre szűkül a végül az Andrásy-ut felett kering. Az ezredek elhelyezkednek zászlóalj, századok és szakaszok szerint. Különösen érdekes volt a „Mátyás” repülőgép gyár.munkásezredek, mely a VI. ezred kültekében vonult fel a Köröndön. — Orosz sapka fedte minden egyes munkásetona fejét, amelyek vörös jelvényél és szalaggal voltak díszítve. Ez a zászlóalj magával hozta géppuskás századát és sebesült szállító automobilját, amelyet egy elvtársnó vezetett.

Négy óra után néhány percel érkeztek meg a kormányzótanács tagjai az operához. A kormányzótanács részéről Garbal elnök elvtárs, továbbá Kun, Haubroh és Szántó Béla népbiztos elvtársak jelentek meg. Az ezredek parancsnoka leadta jelentését Garbal elvtársnak, mire Garbal és Kun kezét szorították a parancsnokkal.

Minden ezredhez más szónok tartott beszédet. Az egyik szónok Vinozo Sándor többek között a következőket mondotta:

— Ez a 29 zászlóalj esetleg az a fegyveres erő, amelyre a kormányzótanács rábiza Budapest rendjének fenntartását, az esetleges fosztogatók megállítását és Budapest közbiz-

tonságának őrzését. Ez az a csapat, amely minden ellenforradalmi lérekevéssel szemben sziklaszilárdan meg fogja védelmezni a rendet és a tanácsköztársaságot is és le fogja tiporni a fosztogató csöcseléket, csakogy mint az ellenforradalmár burzsoáziát.

A beszédek után a kormányzótanács megvárta a csapatszemet.

Nő az elégedetlenség a békekonferencia ellen.

Budapest, április 23. Tolstra beszédet mondott Arsheimben a szocialdemokrata párt előtt és kijelentette a párisi békekonferenciáról, hogy az antant fokozza a nyugateurópai forradalom kilitásait. Tiltakozik az antantországok politikája ellen, amely rosszabb az emberekre, mint amelyet a győztes Németország dikált volna. A népszövetséget karikatúrának csinálták. Az antant meg akarja semmisíteni az ellenségeinek gazdasági életét. Ami Párisban összefoldoznak, megcafolása a békeknek, a népszövetségnek és a leszerelőseknek és oly erős áramlatot teremt az antant ellen, mely szocialista alapra helyezi a békét és nem engadi Oroszország és Magyarország letiprását. Az antant államokban fellépett elégedetlenség segíti a szocialista mozgalom határát kiterjeszteni. Az elégedetlenség politikai és gazdasági termelési üzemek szocializálását is követeli.

Az Adria kérdést Olaszország javára oldják meg?

Berlin, április 23. A Deutsche Allgemeine Zeitungnak jelenti a Havas ügynökség Párisból: A francia sajtó élénken foglalkozik az Adria-kérdéssel és kevés kivétellel az olasz igényeket támogatják. A Matin kijelenti, hogy Olaszország nagy áldozatot hozott halottakban és az egész háború alatt harcban állott. Mivel ezenkívül a szövetségesek kötelezettségét vállaltak, hogy nem kötnék külön békét, most az Adria-kérdés megoldásától függ leginkább Francia és Olaszország között a megegyezés, sőt esetleg a békeszerződés aláírása is.

Rendelet.

A tényleges állományu vagy havidíjasok rangosztályába nem sorolt havidíjasok és tényleges állományu vagy hivatalos altisztek a vörös hadseregbe való kötelező jelentkezésére kiadott különböző intézkedések folytán: feltermelő kétélyek elosztására végett a hadügyi népbiztoság közli, hogy mindazok akik a bevonulási rendeletnek folyó évi május hó 1-ig eleget nem tesznek, a forradalmi törvényesék elé lesznek állítva.

Budapest, április hó 23.

A hadügyi népbiztoság

Amikor a dolgozók a föld.

— Kiküldött munkatársunktól. —

Kaposvár. 1919. tavaszán. II.

Amikor ezek a sorok napvilágot látnak, Somogy vármegye területén megszervezve dolgoznak már a termelő szövetkezetek. Háromszáznyolcvanheezer katasztrális föld dusan termő dunánült talajon harmincezer nincstelen proletáré a grófok, papok és egyéb nagybirtokosok minden földje és minden ami a földön van.

Nagyszerűen megszervezett hálózatban egyesülnek a termelő szövetkezetek. E hálózat legfelsőbb foka a Somogy megyei Földműves Termelő Szövetkezetek Központja, amelynek Irodái a régi kaposvári öbrvény-szék épületében vannak. Lázas, de nem kapkodó és nem ideges munka folyik a szövetkezeli központban. Minden irászat mellett igazán odaváló ember dolgozik.

Parkas Adolf elvtárs a szövetkezeli központi felügyelő nagyszerűen szervezte meg a hálózatot és kitűnően állította munkába a gyakorlati tudású proletárokat. Az Irodákban például a malmok ellenőrzésével foglalkozó osztályt a Hadlermenny kaposvári kirendeltségének volt igazgatója vezeti, a könyvelője osztály élén olyan elvtárs áll, aki a forradalom előtt az ország egyik legnagyobb terménykereskedő cégének volt a főkönyvelője és az egész apparátusának érvényesült az az elv, hogy minden pozícióba azok a proletárok kerültek, akiknek meg volt a tudás és a gyakorlat ahhoz, hogy munkásságukat a köz javára értékesítsék.

A szövetkezeli központi működése igen sok irányú. Mindenekelőtt a központi nyilvántartás az összes vármegyey szövetkezeteket. Mindegyik szövetkezetnek külön törzskönyve van. Ebbe a törzskönyvbe veszik fel a szövetkezet egész leírását, és ezen az alapon tudják megállapítani, hogy hol és miből van felesleg. Természetesen a megállapítás mellett könnyen lehet intézkedni a felesleg elszállításáról és így most már megérthetik a városi proletárok, hogy miért jön állandóan Somogy megyéből annyi sertés, ökör, bárány, gabona, liszt, burgonya és egyéb élelmiszer a gyárak dolgozó munkásainak Budapestre.

Mint hogy a szövetkezetek feleslegüket csak a központi úton értékesíthetik, emel-fogva a szövetkezetek minden bevétele a központhoz folyik be. E bevételekkel a szövetkezeteket elismerik, viszont a szövetkezetek létrehozásához azokat a kiadásokat, amelyeknek fedezésétől színién a központi gondoskodik. A kiadások és bevételek szembeállításával az év végén készült el a mérleg.

A szövetkezeli központi felügyelete alá tartoznak mindazoknak az üzemeknek a dolgai, amelyek bármiféle kapcsolatban is vannak a mezőgazdasággal. Mert Somogyban a szövetkezeli központi működés már a malmok, szeszyárak, téglagyárak, keménylőgyárak, a cukorgyár, a halastavak, de rövidesen kommunis alapokra helyezik a kereskedelmet is és a szövetkezeli központi mellett fellépő anyagbeszerző és eladói csoportot kezeli a szövetkezeteket és a szövetkezeli tagokat úgy a gazdaság világra szükséges árukkal, mint a közszükségleti

cikkekkel. Ennek a nagy apparátusnak a fellépésével megszűnik a kapitalista kereskedelem, a fogyasztás szabályozása biztos, a szűkségletet kielégés pedig proflméküll lesz. Az anyagbeszerző és eladói csoport a járáásokban rakidákat állít fel, e rakidák kerébe vonják majd bele a megvőő mngánvállalkozásokat, a vaskereskedőket, az épületeskereskedőket, de ennek a szervnek a hálózatába kapcsolódnak bele a lakarepénztársak áruosztályai, sőt a vasúti rakidák is.

A központi hatásköre kiterjed még a vármegye egész élelmészére. Parkas Adolf elvtárs úgy intézkedik, hogy a megyei élelmészési szervek változatlanul lennmaradnak, de szűkségletüket csak a központiól kap-hatják, közvetlenül a vármegyében, senki és semmit sem vásárolhat, míámlat egyrészt az élelmész zavarlatlansága lesz biztosítva, másrészt pedig lehetetlenné váli az, hogy egyesek szűkségletüket több helyen is beszerezhesseék.

Aki csak egy félórát is tölt el a központi Irodákban, az csodálkozással, de egyben végtelen megnyugvással írózik onnan. Mindenütt munka folyik. De nem az a munka, ami a régi társadalom blokká-cióval telt hivatalaiban folyik. A hivatalos elvtársak tudatában vannak fontos hivata-suknak, mindenki munkálatnak legjavát adja oda, percek alatt intézik el a telefonon vagy íráviraiban a legfontosabb dolgokat és em-nek tudható be, hogy a vármegyében a ter-melésben sehol semmi zavar vagy fennakad-ás nincs és boldog büszkeséggel jelenhethet ki Parkas elvtárs:

— Somogy megyében egy talpalatnyi föld sem marad bevetetlenül!

HIREK.

N A P I Á
A napról 4 óra 58 perc
kor, nyugszik 6 óra 50 perc
kor.
A hold két éjjel 1 óra 30
perc, nyugszik délelőtt 11 óra
13 perc, kor.

A fővárosi proletárságának élelmészere.

A vidéki munkástanácsok az akadályoz-zák az élelmiszereknek a fővárosba való szállítását. A proletárság ellensége mindenki, aki megakadályozza a fővárosi proletárság élelmészését. Azok közt, a teendők közt, a melyek a munkásság hatalmának megalapo-zására és a proletárdiktatúra megerősítésére elengedhetetlenül szükségesek, első helyen áll az élelmész kérdésének megoldása, kü-lönösen pedig a fővárosi proletárium elá-lításának biztosítása. Budapest munkásságának zavartalan élelmészere nemcsak azért rendkívül fontos, mert ezen múlik, hogy el tudjuk látni a falu népi ipari és gazdasági cikkei-keket, hanem azért is, mert minden fővárosi gyárban minden proletárkéz a frontnak dolgozik és a forradalom ellensége az, aki az izmos karok serény munkáját renyhévé és ellankadóvá teszi.

A fővárosi élelmészének ez óriási fon-tossága ellenére még ma is megtörténni gyak-rabban a kotelletlen, hogy egyes vidéki mun-kástanácsok. Ánhatalmúlag visszatartják a Budapestre irányított élelmiszerküldeményeket és azokat a helyi fogyasztás céljaira foglalják

le. A munkástanácsoknak ennél a kérdésnél elsősorban figyelembe kell venniük, hogy lehetetlen helyi érdeket előbe helyezni az ország érdekeinek; nem szabad a közellátási népbizottság határozott utasításainak és rendelkezéseinek semmibevetésével csupán helyi körzetek szempontjának megfelelően cselekedni és igen súlyos következményekkel járhat, ha egyes helyi szervek a lokális érdekeknek kedvezve egyenesen megakadályozzák a fővárosi proletárságának emberi ellátását.

A közellátási népbizottságnak az az-intenciója, hogy a proletárság élelmészere igazságos, arányos, egyenletes és ki-légítő legyen. Ennek a célnak keresztülvitele azonban teljesen lehetetlen, ha azokat az elemi-szerküldeményeket, amelyeket a népbizottság utasításai Budapestre irányítottak, egyes helyi szervek ónhatalmúlag visszatartanak és ezzel súlyosan sértik a főváros munkásságának létérdekeit, csorbítják energiáját, munkakép-ségét. Az összes vidéki szervek a proletár-összesség érdekében járnak el, ha ilyen ónhatalmi eljárások tartózkodnak és minde-mbering lehetőséket előkötveinek, hogy minél több élelmiszer: élő állat, zsír, burgonya, gabona, tej, baromfi, tojás, zöldségféle, stb. kerüljön a fővárosba a Budapestre munkásság részére. Hasonnak oda a vidéki munkástanácsok is direktóriumok, hogy a Budapestre irányított élelmiszerküldeményeket senki semmiféle jog-címen ne tartóztassa fel, sőt az erre illetékes ténylegzőknek köteleességük azon lenni, hogy a fővárosnak szánt élelmiszerküldemények minél gyorsabban és akadálytalanul kerüljenek az ország szívébe. A vidéki tanácsoknak nemcsak a fővárosi proletárság érdekében, de saját egzisztenciájuk érdekében is járnak el, ha az egyes központoknak lehetővé teszi, hogy a népbizottság utasításait, értelemében a fővárosnak szükséges élelmiszereket össze-szedjék és Budapestre küldjék. Gondolja meg a vidék, hogy ha a fővárosi munkásságnak nincsen elegendő élelme, nem tud ipari és gazdasági cikket termelni, se műmiciót, a frontra küldeni és ilyenképpen megfog a proletárság hatalma. Senki ne merje tehát megakadályozni a Budapestre irányított élelmiszerküldemények elszállítását, vagy tovább-szállítását, mert aki ezt teszi, az nemcsak a proletárságnak, de önmaguknak is ellenségei.

— Rákosi Mátyas népbiztos nyilatko-zata az anyagbeszerzésről. A hajdai ke-reskedelmi miniszterium épületében, a megbukott rend kijáróinak a kedvenc találkozhelyén, most az új világban kora reggel-őlunka este szorgalmas, épltes és alkotó-munka folyik. A Forradalmi Kormányzatás egyik legfontosabb és legjelentősebb szerve a szocializálás népbizottság nyert itt elhelyezést. Varga Jenő és Rákosi Mátyas népbiztosok székelnek ebben az épületben és vezetik; frányítják a szocializálás tágkeretűbe összefutó sokféle országos jelentőségű ügye-ket. Munkatársunk, Rákosi Mátyas népbiztos elvtársat — aki a napokban Nagykiszánt jár — megkérte, hogy legközelebbi munka programjáról a nyilvánosság számára nyilatko-zatot adjon. A népbiztos a nyilvánosság számára az alábbi nyilatkozatot volt szives adni: — Ami eddig a mi működési körünk-ben történt, az nem volt egyéb, mint az anyagkészlet átvétele az üzletteladósoktól. Az a célunk, hogy a megvőő árukat kizáró-lag proletároknak juttassuk, nagyrészt sikerült is. Most folyik a külkereskedelem orga-

nizációja és reméljük, hogy olyan áruforgalmat tudunk elérni, amely biztosítja nagy anyagi nyújtást. Az anyagelosztás szerveinek kiépítését már megkezdjük. — A munka folyik és reméljük, hogy a magyar munkásság, amely a proletár diktatúra alatt példás fegyelmekkel támogatott bennünket, megértéssel viseli azokat a nehézségeket, amelyek a legszebb építőmunka közben sem kerülhetők el.

— A nyomdászok és hírlapírók április hó 27-ire hirdetett művész-estélyre előre nem látott technikai akadályok következtében május hó 4-ére halasztották. Az előre váltott jegyek érvényesek maradnak a május 4-iki estélyre. Jegyek még kaphatók Fischelel Fülöp Fiai papirkereskedésében.

— A villamos áramfogyasztás korlátozása. A nagykanizsai vörösrög az alábbi hirdetményt bocsátotta ki:

A Direktorium által kinevezeti termelőbiztos a nagy szénhiányra való tekintettel elrendelte, hogy a villamosvilágítás a nappali órákban, valamint este 11 óra után mindentől a legszigorúbban tilos. Aki ezen rendelkezés ellen vét, 6 hónapig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. — Viszaszáraz esetén pedig forradalmi törvényszék elé kerül. Nagykanizsa, 1910. ápr. 23-án. Kiss Lajos

— A nagykanizsai rendőri büntető bíróság ma délelőtt megtartott tárgyalásán két nagykanizsai kereskedőt azért, mert délelőtti folyamán üzletükben villányt égettek, 3000 kor. fő- és 1000 kor. mellékbüntetésre ítélte.

— Csemneccy volt százados három hónapra ítélték. Csemneccy József volt százados a határvédelmi csapatok körében a prolektárikus erőkkel szembeni tevékenységéért a nagykanizsai direktorium letartóztatta és Zalaegerszegrre szállította. A zalaegerszegi katonai forradalmi törvényszék Csemneccy József volt százados ellen látásá miatt tett folyamatba eljárást. A látás vádjára nem bizonyult valószínű, belzsongódtat azonban, hogy vádlott a Vörös Hadseregöt a legénység előtt beszéltél hangon nyilatkozott. Ezért a katonai forradalmi törvényszék. Csemneccy Józsefet három-havi fogságra ítélte. Az ítélet végrehajtását azonnal foganatba is vették.

— A postatakarépként mindenki tarthat folyószámlát. A pénzügyi és szociális népbiztosok különböző rendeleteikben a készpénzforgalom csökkentése érdekében új folyószámlák nyitására és a meglévő folyószámlák egyétesítésére kötelezik az érdektel gazdasági köröket. A folyószámlák egyétesítésének kényszere azonban nem vonatkozik azokra a folyószámlákra, amelyek a postatakarépként állanak fenn, vagyis mindenki jogában áll bank-folyószámlája mellett a postatakarépként is folyószámlát fenntartani.

— A nagykanizsai vasutas szövség vigalmi csoportja ma este 7 órakor táncösszgyűlést tart a volt Polgári Együletben levő helyiségében.

— Az összes bolgárkertészek állami szövetkeztben egyesülnek. A földművelésügyi népbiztoság kérésére ügyosztályosa most folytat tárgyalást a bolgár konzulátus után a már vonatkozóan, hogy az összes bolgár kertészeket szövetkeztbe keréltében egyesítsék és a köz szolgálatba állítsák. A magyarországi bolgárkertészek nagy többsége maga jelentkezik, hogy szövetkeztet alapon bekapcsolják a szövetkeztbe. A bolgárkertészek kezén több ezer hold kert állott az ország területén is Intenzív művelés alatt.

— Művészi lényképek. Néhány nap óta Fischelel Fülöp fia cég kirakataiban szép, művészi, plasztikus fényképek láthatók, melyek Kaufmann-Vilma és Woldke Erzsébet felvételei, valódi apuareli. gumminyomatok és tulajdonosai a fényképezés legemesebb eljárásai közé tartoznak s még a fővárosban is csak kevesen ismerik. Ezen eljárást inkább a külföldön használják.

— Nagykanizsai Torna-Egylet — Zákány Vasutas Sport Club tálbalmérkőzése. (3-0) Ritka sportévetben volt ezeket a hűtél-hűtélnek annak a küze. 1500 főnyi lelkes prolektar, mely nem történő a rossz idővel, szívesen kereste fel a katonarétet, hogy tanulta legyen a két csapat küzdelmének. A háború óta ez volt az első nyilvános szereplése a N. T. E.-nek, mely most ismét megmutatta, hogy Kanizsán is tudnak futbalozni, s eddig csupán a kanizsai közönség sport iránt való nemtörődömsége akadályozta meg a különben igen törekvő N. T. E.-t abban, hogy sport tekintetében is felvehessék a versenyt más nagyobb, vidéki városokkal. A mérkőzést — melynek szépségéből ugyan sokan levon az orkánzásról szél — a kanizsaiak nyertek meg 3-0 arányban. Az első félidőben Zákány játszott szűllet hátban, de ezt az előnyét sehogysom tudta kihasználni, dicserélt a kanizsaiak kitűnő védelemének, sőt az első tíz pernyi hullámzó mezejényjáték után már N. T. E. lép fel támadólag úgy, hogy a gyorsabb Dezső jobb összekötő nem egyszer a legkritikusabb helyzetbe hozza Zákány kapuját, de kapusuk mindonkor nagy bravúrral ment. Majd ismét Zákány támad, de Polancz és Horváth hátvédekön megtröki minden akciójuk. Már már úgy látszik, hogy a lép idő jog nélkül végződik, midőn Saller és Dezső szép összejátekából előbbi védehetően gólt. Ezután még pár cornerrel végszélyeztetnek a kanizsaiak, de Zákány ügyes védelme mindent elhárít. — A második félidő rögtön N. T. E. támadással kezdődik lövészt lövés követ, de Zákány kapusa mindenz fog. A sok támadás azonban még sem maradható eredmény nélkül, mert a 20-ik percben. Saller ügyesen kijátsza az ellenfél védelmet megszerzi csapatának a második gólt. Ezután az N. T. E. döntő fölténybe jut úgy, hogy Zákány kénytelen állandóan 0-8 emberrel védeni szorongatott-kapuját es már csak itt-ott egy-egyénit kitörésekkel próbál helyzetet javítani, mely egyben majdnem sikerül is, de Krámer jobbhalf még időben ment. A félidő végélel Vince ugta a mérkőzés utolsó gólját, mely után a játéki kissé elanyhul és így a mérkőzés 3-0 eredményű végződik. N. T. E.-ben Polancz, Dezső, Saller és a fardradhatatlan Krámer váltak ki. Jó volt még Horváth és Tót. Pulhaj kapusnak nem volt alkalma tudását bemutatni. Zákány csapatában elsősorban a kapust kell megemlíteni azonkívül Klein hátrvéd Bogdán centerstársát és Schlesinger centerhalf játéka it illeti dicser. Hirschler Imre közmegelegedése bírásokodott.

— Győrben letartóztatták Hatványékat. Sopronból jelentik: Tegnapi letartóztatták Győrben a Hatvány család több tagját, akiknél 150 ezer koronát találtak angol pénzben. A pénz egy vákosba volt bevarrva. A vörösrög és a vánkost tartalmazó együtt felolagatta, a társaságot letartóztatta és az eljárást azonnal megindították ellenük.

Pártügyek.

A szociális nők szabadszervezete felkéri azokat a munkaadókat, kiknek bármilyen munkára nómunkásra van szükségük, jelenséket be igényüket, mert ott jelenleg is több jó munkaeor van előjegyezveben. — A nők szabadszervezete után következő keresek állást: 1 vizsgázott ápolóné, 1 négy polgári végzett nő, pénztárnoknő állást, 1 fiatal léány elárutitónok, 5 gyári munkánő, 1 megbízható idősebb nő, 1 német és francia nyelv és zenetanárnő, 1 jobb nő delutáni vagy esti fogalkozásra. Felvilágosítást adunk naponta este 6-8 óra között.

Felhívhatunk az Ifjúságok csoport vezetőit, hogy folyó hó 24-én, csütörtökön este 7 órakor vezetőségi ülést tartunk, melyre a választmányi tagok pontos megjelenését kéri a vezetőség.

A Magánalkalmazottak Szakszervezetének Szövetkeztet f. hó 25-én, pénteken d. u. 4 órakor igazgatósági gyűlést tart a Munkapályi helyiségében. Ungancsak felhívja a Szövetkeztet azon tagjait, akik az üzletrész második felével hátráléban vannak, hogy az ősszel, a hó végéig a Munkapályi helyiségében feltétlen befizessék!

Kis-kereskedelem, kisipar, kisbirtok.

Ezzenedők hosszú sora óta néma megadással néztük azt a retentó rablógazdálkodást, amelyet a tőkés termelői-réteg igyekezett Magyarországon is meghonosítani. — Hiába verekedtünk, hiába harcoltunk, a legjobb gyökezet és a legbecsületesebb szándék is hajótörést szenvedett azon a vértézet gazdaságon, amelyet ennek a szerencsétlen országunk, ha lehet, még szerencsétlenebb politikussai az ország gazdaság poltúkját irányítottak. Csunyább és jellemzőbb játékok még alig üztek társadalmi osztállyal, mint ezekkel a kis gazdaságokkal. És a kisemberek, noha jórészt valóban produktív munkát végeztek, nem lamerte, nem akarta felismerni osztályhelyzetét, alázatos rabszolgáira maradt annyit a kapitalizmusnak, amely végeredményben-hosszabb, rövidebb idő múlva amugy is megsemmisítette volna.

A tanácskoztársaság a proletárok, a dolgozó tömegek hatalmán épül fel. Szemben a kapitalizmussal kizáróan azoknak az érdekeit védi, akik produktív munkát végeznek és akár szellemi, akár fizikai munkájukkal lehetősé teszik a proletár állam kialakulását. Tormészetes, hogy a kisembereknek a hátrá munkájával szerzett vagyona szintén a tanácskoztársaság védelme alatt áll. Köszönetlen azonban, hogy ez a nagy átalakulás ráüti bölgyélet a kis gazdaságokra. Hiszen elképzelhetetlen volna, hogy a proletárral, amelynek egész gazdasági berendezkedése teljesen ellentétben áll minden eddigi ellentéttel, számításon kívül hagyja hatalmas tömegét, azoknak a dolgozó embereknek, akik mesterségükben bizonyos határokon belül épen olyan produktív munkát végeznek, mint a nagy gyári üzemek, vagy vállalatok egyes alkalmazottai. A probléma, mely ezt a kérdést a proletárralamban bonyolította teszi, az, hogy miként illeszthetők be a társadalmi törmelésebe?

Amikor a proletáriátus kezébe vette a hatalmat és egyéb kiváltságokkal együtt megszüntette a magántulajdont, új, biztató utjait nyitotta meg a termelésnek. A termelésnek és szövetkeztnek ez a nagyarányússa teszi csupán problémaként minden jóakaró daczára is a kis gazdaságok élettelenség. A nagyüzemek közülatjában vétele mellett aligha fog megélni a kisipar, a szövetkezeti áruelosztás kétségessé teszi a kereskedelem létjogosultságát, a termelőföldet, a nagybirtok-teszteket a legelőkeltebb eszközökkel való megmunkálása viszont a kisbirtokost állítja a bizonytalanság elé.

Hogy ez a szűkösabot korlát biztósítani tudja-e a megélhetését a kis gazdaságok nagy tömegének, olyan kérdés, amelyre föleletet csak a teljesen kialakult kommunista társadalom tudja majd megadni. A tanácskoztársaság természeténél fogva nem fogja utját állani a kereskedelmi, kisipari törekvésnek, de ugyanakkor minden lehető elkövet, hogy a kommunista szellemnek megfelelően úgy az elosztást, mint a termelést, központiilag egyétesen tudja ellátni. Ugyanez áll a kisbirtokosra is, aki végeredményben ugyan- csak hozzá fog idomulni a nagyüzemi termeléshez, mert végeredményben ez az egyetlen mód, hogy a gazdasági életben is diadalra vihessük a legtisztább kommunista elveket.

Átmenet a kapitalizmusból a kommunizmusig

Ira: Lenin.
III.

Demokrácia a nép túlnyomó többsége számára, de erőszakos elnyomása a kizsákmányolóknak, a nép elnyomóinak és kizárásuk a demokráciából — ez az a változás, melyen a demokráciának keresztül kell mennie a kapitalizmusból a kommunizmusba való átmenetnél.

Csak a szocialista társadalomban, miután a tőkésök ellenállása megtörtött, ha a tőkésök eltűntek majd, ha nem lesznek már osztályok (vagyis ha már semmi különbség sem lesz a társadalom tagjai között a nyilvános termelőeszközökre vonatkozólag) — csak akkor szűnik meg az állam s lehet szabadságról beszélni. Csak akkor lehetséges a demokrácia és vihető keresztül a tényleg tökéletes demokrácia minden kivétel nélkül. Csak akkor kezdődik meg majd a demokrácia elhalása abból az egyszerű okból, hogy a kapitalista rabszolgaságtól, a kapitalista kizsákmányolás megszámíthatatlan borzalmaiktól, örültségeitől, badarságaitól és aljasságaitól megszabadult emberek lassankint hozzászoknak majd, hogy a legelembb, évszázadok óta ismert és évezredek óta minden hagyományban ismételt szabályait a társadalmi együttélésnek megtartásuk, erőszak nélkül, alárendeltség nélkül, államnak nevezett különös kényszerítő szervezet nélkül tiszteletben tartásuk.

A kifejezést „az állam elhal” igen találatosan választották meg, mert egyaránt utal a

folyamat lassuságára és elemiségére. Csak a szokás hozhat és hoz létre ily katást, mert milliószám megfigyelhetjük magunk körül, mily könnyen megszakják az emberek a társadalmi együttélés szabályait, ha nincs kizsákmányolás, ha nem látják föl őket semmi, nem kényszeríti őket tiltakozásra és felkelésre semmi és az erőszak alkalmazása fölülleges.

Összefoglalva mondhatjuk tehát: A tökéletes demokrácia csak korlátozott, siralmas meg-hamisított demokrácia csak a gazdagok számára. Csak a proletáriátus diktatúrája, a kommunizmusba való átmenet időszaka terem majd első ízben demokráciát a nép, a többség számára: míg a kisebbséget, a kizsákmányolókat szükségképen elnyomja majd; csak egyedül a kommunizmus lesz képes tökéletes demokráciát nyújtani s minél tökéletesebb lesz ez a demokrácia, annál hamarabb válik majd fölöslegessé és hal el magától.

Más szóval: A kapitalizmus alatt az állam igazi állam, a szó tulajdonképpen értelmében, különös gépezet egyik osztály elnyomására a másik által és pedig a többség elnyomása a kisebbség által. Természetesen, hogy az ilyen urekvés célját elérje, hogy a kizsákmányoltak kisebbsége rendszeresen elnyomhassa, ahhoz a legnagyobb kegyetlenségre állati elnyomásra van szükség, vértengerre, melyben az ember a rabszolgaság, jobbágyaság, bérmunka állapotában gázol (Folyt. köv.)

Német klasszony,

aki a háztartásban is segít, gyermekek mellé állást keres. Cim a kindoblyában.

VILÁG nagyszínház Szarvas Színház. Tel. 100. 1. sz.

Egész héten át

XXX. aranyező

Az aranyember

II. rész

Jókai Mór örökbevirágzó regénye. 4 felvonás.

Előadások hétköznapokon 5 és 7 órakor
vasárnap 1/3, 4, 1/2 6 és 7 órakor.

URANIA mozgóképvilág
Szarvasi u. 1. tel. 100.

Szerdán, csütörtökön, Április 23. és 24.

Engede Nilsen

a legbájosabb mozgóképvilágzó fellépéssel

Warrené mestersége

erkölcsdrama 4 felvonásban.

P. műszínház hétköznapokon 3 és 10—12-ig, d. u. 3 tel,
vasár- és ünnepnapokon d. u. 10—12, d. u. 1 és fél óráig.

Előadások hétköznapokon; 5 és 7 órakor.
Vasár- és ünnep: 3, 4 1/2, 6 és 7 1/2 órakor.

A NYOMDÁSOK ÉS HIRLAPIRÓK

MŰVÉSZESTÉLYE

1919. május hó 4-én lesz megtartva

Jegyek még kaphatók Fischer Fülöp Fiai papíráruházában!

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztője és kiadóhivatala:
Nagykanizsa, Április 24. szám
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefonszám 78. 1. Nyomdai 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Éves ár: 90.- korona
Fél éves: 48.- korona
Negyed éves: 28.50 korona
Egy hónapra: 7.50 korona

Miért omlott össze a régi világerend?

A proletariátus csupán történelmi hivatását teljesítette, amikor az országban minden hatalmat s ezzel a termelés irányítását is saját kezébe vette. Ez a történelmi hivatottság a proletariátus feladatává tette, hogy a kapitalista termelésben meglévő és annak fejlődésével mindjobban kiütköző és mind élesebbé váló ellentéteket megszüntesse és a termelés fejtelenségének, anarchizának egy tökéletesebb szervezet létesítésével véget vessen.

Melyek is azok az ellentétek, amelyek a tőkés termelési rend szükségképeni velejárói s amelyek végül is erre a termelési rendszerre felépített társadalom felbomlásához vezetnek? Vegyük a legfontosabbat. A kapitalista termelésnek egyik fő törekvése a *mínél olcsóbban való termelés*, a javaknak a lehetőleg legkisebb költséggel való előállítását, mert a szabad verseny mellett csak így tudja a fogyasztó piacot magának biztosítani.

Az olcsó termeléshez vezető eszközök legfontosabbjai, mint tökéletesebb technikai eszközöknek feltalálása és megfelelően eljárás módoknak alkalmazása, a termelők akaratától függetlenek. Van azonban oly eszközök, melyek magától a termelőtől függnek és e részben legfontosabb a termelt javak mennyiségének növelése, mert a tömegtermelés csökkenti az egy-egy termelvényre eső költséget, másrészt a termelési költségek redukálásának hatásos eszköze a *munkabérek leszorítása*. Mi sem természetesebb, mint hogy minden tőkés első sorban ehhez a legkönnyebben hozzáférhető módhoz fog folyamodni.

Ime tehát itt szemlélhetjük a tőkés termelés egyik legkirívóbb ellentmondását! Az egyik oldalon igyekszik meg növelni a végtelenségig a termelvények mennyiségét, a másik oldalán a minimumra csökkenti a munkabéreket s nem veszi észre, hogy *épen ez által meggyengíti a termelt javakra ráutalt nagy tömegeknek a proletárok százezreinek vásárló erejét. Teit rakítárok és nélkülöző tömegek*, ezek voltak a legszomorubb kísérő jelenségei a háború előtti kapitalista berendezkedésnek. Teit rakítárok az egyik oldalon és nélkülöző nincsetlen tömegek a másik oldalán, ez hozza magával, hogy a *termelést időnként be kellett szüntetni* s egy kapitalistának szíve sem fájdult meg a miatt, hogy ezrével dobta oda az éhhalálnak a munkanélkülivé lett proletárokat.

A háború még további éhhalál-dásokat is hozott felszínre, a melyek

fáradhatatlanul ragicsáló módjára kezdtek ki a kapitalizmus törzsét. A háború a termelő eszközök leromlását, tönkremenését s ezzel az egész termelés tetemes megcsökkenését okozta egyrészt, másrészt viszont igényesebbekké, *öntudatosabbakká tette az elnyomott proletárokat*, akiknek folyton fokozódó igényeit ez a leromlott, legyengült, halálos kórház vonagló kapitalizmus *kielégíteni már nem tudhatta*.

A kapitalizmust tehát ezek a *belsejében dúló körös ellentétek pusztították voltaképpen el*, miután az egész szervezeti előzőleg már alaposan legyengítették. A proletariátusnak forradalmi fellépése csak szíttette ezt a bomló folyamatot s irányt adott a további fejlődésnek. A *szocialista társadalomban a termelés menetet a felmerülő szükségletek fogják irányítani*.

Nem fogja tűrni a tobzódó kényelmet és pompát az egyik parton s az életemek meg nem szűnő szenvedéseit és megpróbáltatásait a másik parton. — Ahogyan az egyes ember józanul *csakis*

akkor költethet fényűzési dolgokra, amikor az elsőrendű életszükségelei már kielégülést nyertek, ugyanúgy a társadalom is csak akkor engedheti meg a fényűzési javaknak előállítását, ha már minden egyes tagjának életszükségeitől megfelelő módon gondoskodás történt.

A múltban egy neves közgazdász a társadalmat terített asztalhoz hasonlította, a hol azonban nem jut mindenki számára teríték. A mindenbe belenyugvó régiék szeint innét eredt azután minden baj és nyomorúság. Mi szociálisták azt mondjuk, hogy a *természet, az talán mindenki számára egyformán terített, csak a falánk, kapzsi és kufár lelkek elorozták az eledelt a gyöngébbek és szemermsőbbek elől. A szocialista társadalom asztalánál mindenki, aki dolgozik, egyenlően helyet talál s ha bősz lesz, egyenlően fogju: annak örülhetni, s ha netalán nélkülözések ideje is következne el, az is enyhülni fog azáltal, hogy sokak, mindannyiunk között oszlik meg.*

Darvas Simon.

Kitört a forradalom a tót földön.

Budapest, április 24. Amit minden nap vártunk, végre bekövetkezett. Megindult a forradalom a tót földön. Megmozdult a cseh proletariátus tömege, a cseh imperialista kormány eddigi megdönthetetlen támasza. A demarkációs vonalon Ungvárnál 2 zászlóalj cseh katonaság jött át a magyar tanácsköztársaság területére azzal az elhatározással, hogy a magyar proletariátus vörös hadserege ellen harcolni nem fog, sőt a nemzetközi szocialista internacionalizmus értelmében együtt harcol a magyar proletársággal a tót-föld és a cseh proletariátus felszabadulása, valamint az egész világ proletársága érdekében. A forradalmi mozgalom és a cseh katonaság elégedetlensége ép így nyilvánul meg a tót-föld belsejében is. A Losoncban állomásozó cseh gépfegyver ezred osztagai feláldáltak. Megtámadták az engedelmességet és levegőbe

röpítették az ottani löszerraktárt az összes munició készlettel együtt. Érsekújváron, ahol nagy tartalékok állottak, akiket a demarkációs vonal fontosabb pontjaira akartak vinni, határozatot hoztak arról, hogy részlegesen le fognak szerelni és minden 30 esztendőnél idősebb katona hazájába visszatér. A többiek a rend fontartására visszamaradnak, de harcolni nem fognak.

Budapest, április 24. A csehek és tótok szocialista frakciója, amely tudomást szerzett arról az eseményről, üdvöztetőt küldte a cseh és tót harcosoknak, akik a magyar tanácsköztársaság mellé álltak. Közönlötte a losonci géppuskásokat és az érsekújvári cseh katona proletárokat és felhívta az összes testvéreiket, hogy kövessék az ungvári, losonci és érsekújvári példát.

Az Internacionale daladala.

Törökországban kikiáltották a Tanácsköztársaságot.

Bécs, április 24. A párisi lapokban táviratozták Ajánból: Konstantinápolyban komoly zavargások törtek ki. A volt utjörök csoport hívei fellázdattak a kormány ellen és kikiáltották az utjörök szovjet-köztársaságot. Heves utcai harcok voltak, a külföldi állampolgároknak azonban nem esett bántódása.

Bécs, április 24. A Havas ügyönkösg megerősíti a konstantinápolyi lázadás és a Tanácsköztársaság kikiáltásának híreit.

Pénteken kiáltják ki Bécsben a Tanácsköztársaságot.

Bécs, április 24. A hadból visszatértek

legnap délután 3 órakor nagygyűlést tartottak. A gyűlés nyugalomban folyt le. A kormány engedményt és ígérést elégedetlenül fogadtak és elfogadhatatlannak jelentették ki. Elhatározták, hogy élnek propagandát indítanak a munkanélküliek és a hazatértek érdekében s e célból péntek délután 100.000 főnyi tömegben újra összegyűlnek és kikiáltják a német-osztrák Tanácsköztársaságot, mint amely az egyetlen eszköz annak, hogy a munkanélküliek és a birtoktalan proletárság jogos követeléseit kielégítenessék. Ot drakor délután a résztvevők kisebb csoportokban szétozoltattak.

Beműlik „a békekonferenciát”

Budapest, április 24. A Magyar Távirati Iroda Jelenti: Hír szerint az olaszok szakítottak a párisi békekonferencián. Olthagyatták Páris, eltávolították az egész diplomáciát karral és kijelentették, hogy felszabadultak és ezennel olyan kereskedelmi politikát fognak folytatni, amilyen az ő érdekeiknek megfelel.

Fabér népbiztos az egyházak mai helyzetéről.

Budapest, április 24. Faber Oszkár a közoktatásügyi népbiztoság vallás ügyeit likvidáló politikai megbízottja a népbiztoság munkájáról budapesti munkatársunknak a következő kijelentést tette:

— A vidéken még sok a félreértés, nem értik meg az egyház és az állam szétválasztását. A szeparálás értelmeben sem az állam, sem az egyes szervei, tehát a helyi szövetkezetek foglalkozhatnak többé az egyház ügyeivel. Nem utalhatnak ki sem segélyt a telekezetek számára, de a papjakat sem csapathajlék el, vagy nevezhetnek ki újakat. Így tehát teljesen helytelen, hogy a direktóriumnak záros határidő mellett kitilják az egyes telekezetek papjait a községből és éppen így helytelen, hogy prédikációkat és egyházi szertartásokat tiltassanak. A direktóriumok csak azt kísérjék meggyömelni, hogy nem követ-e el a lelkesek a szövetkezőtársaság kárára valamit. Ebben az esetben állítsák a bünsöket könyörtelenül a forradalmi törvényeszek elé.

— Vallását mindenki szabadon gyakorolhatja. A hitoktatás tekintetében a régi keresztények álláspontjára helyezkedünk. Tanítások a lelkesek a templomokban az oktatásra jelentkező gyermekekot

Nagyszabású ellenforradalmi összeesküvés leleplezése.

Az összeesküvés szálai Bécsbe vezetnek.

Budapest, április 24. A proletárius uralomra jutása utáni első időkben a zsemkéményt vesztett burzsoázia csendben és meg-hunyászkodva hallgatott és várt. A hatalom elvesztésébe való belenyugvásuk azonban csak látszólagos volt. Az első napok után megkezdődött az aknamunka.

Nagyszabású ellenforradalmi összeesküvés messze ágazó szálai kerültek most nyilvánosságra. Egy teljesen megszervezett kitérni készülő ellenforradalom nyomára akadtak, amelynek résztvevői felett nagyon itélkezelt a budapesti forradalmi törvényeszek.

Az ellenforradalmi, akció 8 cinkosának kihallgatásakor megállapítást nyert, hogy nagyobb szabású összeesküvés készítették elő, amelynek szálai vidéki városokba is elhúzódnak, sőt még a demarkációs vonalon tútra is. A burzsoázis gazdikkal nagyrészt tönkeltéses aktiv tisztek és rendőrtisztek, akik a demarkációs vonalon túlról akartak pénz és fegyvertárolgatást szerezni gyalázatos maffia-kuhoz. Megállapítást nyert az is, hogy az összeesküvés a Bécsbe szökött magyar ellenforradalmi burzsoázia által a Tanácsokormány ellen alapított lapból, a bécsi Magyar Futártól indult ki és ebbe a kimúlt kapitalista rendnek több közeletti nagysága van belekeverve. Az összeesküvés oly nagyszabású volt, hogy csak az idején való gyors beavatkozásnak köszönhető, hogy az ellenforradalmi mozgalomnak nincsenek veszedelmesebb következményei.

A budapesti forradalmi törvényeszek nem keméldizott sokat. Pár nappal az elfogatás után megförtötték a tárgyalást és miután minden bizonyíték ellenük szőlt, itélkezett és az ítéletet végre is hajtotta. A vádlottak közül a főbűnösöket Steiner Vilmos ügyvéd és Mikolányi Deszö volt rendőrségi detektívvel golyó általi halálra ítélte a forradalmi törvényeszek. A többi vádlottakat névszerint Szalkay Ferenc meggyötmit hallgatót, Saghly László jeghallgatót, Saghly Tibor tüzéhadnagyot, Wesinger Gyözö volt századost, Papp Zoltán ökölevőket és Mörzö Lóránt volt főhadnagyot életfogytiglani fegyházra ítélték. Steiner és Mikolányin a halálos ítéletet tegnap végrehajtották.

Dolgoznak a falun.

Gyönyörű park közepén emelkedik a merenyei kastély. Magas fenyőfák veszik körül örökzöld ágakkal a kastélyt, előlállják a kilátást az ablakokból, talán azért, hogy a tisztelendő urak, akik eddig birtokosai voltak a hatalmas darab földnek, no lássák meg belül a falut, a lyukas tojói nedves cselédházakat, ahol a családsgs tizedmagával lakott a penészes szobában.

Most már nem a piarista papok laknak a kastélyban, Biedermann Béla elvtárs dolgozik ott. Ő az igali járás gazdasági felügyelője. Régi gazda, végigharcolta a háborút, aztán orosz fogságba került, a fogságban Kun Béla oldalán harcolt a világot megváltoztató igazságot internacionale diadalért. Az első intézkedése volt, hogy a gazdasági intézőt is felköltöztette a kastélyba, van ott szoba bőven, az intéző inkább behurcolkoltak azok a szövetkezeti tagok, akiknek legegészségtelegebb volt a lakásuk.

Künn a földeken szorgalmasan folyik a munka. A szövetkezet birtokában 3172 katasztrális hold terület van, ami így oszlik meg:

Szántó	1541	—	hold
Rét	13	—	—
Kert	145	—	—
Szőlő	13	—	—
Legelő	297	—	—
Érdő	1089'05	—	—
Adó alá nem eső terület	635	—	—

Baudis László intéző mondja:

— Az elvtársak megértették a nagy igazságot, tessék bemenni akarmelyik cselédházba, ahol most már öntudatos szövetkezeti tagok laknak, mindnütt egy agitátorra talál. Itt nálunk mindenki tudja már, hogy mi az a termelő szövetkezet: az igazság. És mindenki kettőzött erővel dolgozik, mert tudja, hogy kell a kenyér a városi proletároknak. Mi a városért dolgozunk, hiszen tudjuk jól, hogy a gyárakban dolgozó testvéreink munkáik javát minökünk adják. És ezért van az, hogy vagy a mi szövetkezetünkben, mint az egész járásban nem lesz egyetlen rög, amely az idén kenyeret ne adna.

Ketten jöttek be a szobába, Hanzel Péter és Decsi István. Ők a bizalmiak. Hanzel Péter régi szocialista már, részt vett mozgalmainkban, Decsi István öreg béres volt ennek előtte, megrokkant a háboruban, Szibériában járt, onnan hozta haza az igazságot.

Ők magyarázzák el nekem:

— A szövetkezet ügyeit a direktórium és a gazdasági együtt vezeti. A direktórium minden vasárnap tart ülést, amelyen csak akkor nem élnekők a gazdasági, ha személyi kérdésről van szó. A legutolsó ülésen megállapították, hogy milyen lesz a héten az előkészítendő munka, az ülésen számbolt be a gazdasági arról, hogy mit végeztek az elmúlt hét nap alatt, ezen a tanácskozáson állapították meg, hogy az elkövetkező héten mire és mennyi pénz kell és hogy mennyi pénz adtak ki az ülés előtti időben. Ugyanez a tárgyszorozata minden ülésnek és a direktórium ülésük határozatát nem kell elterjeszteni a központhoz jóváhagyás végett, ha a határozat valaki nem felelőbb meg, vagy ha a határozat nem tartalmazza a termelés eddigi rendjének megváltoztatását. Mert egyelőre a régi termelési rendszert kell folytatni, ahol tavaly búzát vetettünk, ott az idén is búzát aratunk és ahol tavaly répa föld volt, ott az idén is répa terem.

Szóval: minden szövetkezet egy külön tanácsköztársaság. A föld proletárius maguk döntenek a sorokról, de testvéri viszonyban élnek a szomszédos szövetkezetekkel. — Ha valamelyik szövetkezetnek nincs elegendő vetőmagja, úgy nyomban kaphat a testvérszövetkezetektől, amennyiben annak felesége van, ha pedig nem lenne felesleges, akkor a központ gondoskodik a szükséglet kielégítéséről. És az csak természetes, hogy a szövetkezetek az ilyen kíségetésért nem fizetnek egymásnak semmit. A kölcsönbe kapott értéket természetben adják vissza; majd az aratás után, amikor a kölcsön megfizetése nem okoz gondot és nem jár nehézséggel.

... És szerte az egész tanyán boldogság lakik. Öntudatos emberek lelkének megnyugvása és lelkeknek boldogsága... Mert előtt az igazság messzi keletéről és vörvörös sugarait elhittette a magyar földeken is, azok a magyar földek, ahol addig nem törődtek a néppel, ahol csak a butaságot akartak terjeszteni és megölni az emberi öntudatot, ahol csak a tulvilági lélekről prédikáltak, de a proletárok földi életével nem törődött senki és ahol nincsenet földműnásokok dolgoztak megszakadtság, hogy a palotában lakóknak kényelmesen és munkanélkül teljenek el napjai.

Aki ma utazik el a régi kastélyok és a friss barázdák szomszédságába, csak az láthatja, hogy mennyire megváltozott itt is a világ.

Közbiztonság a diktatura alatt.

A menekülő Lakatos Salamont a vörös ökrök lelítették.

Még a múlt hónapban, a proletárdiktatura első napjaiban történt, hogy a mindig bünye hajló cigányok a rendszerváltozást zavarosnak vélték, amelyben ők halászhatnak loptak, raboltak, a hatóság embereivel erőszakoskodtak és egyiküknek sikerült is elmenekülnie. A megszökött Lakatos Salamont tegnap került a vörös örség kezébe. Ez eseményben nemcsak a proletárdiktatura meg erősödését látjuk, hanem azt is, hogy a közbiztonság örei: a vörös ökrök a proletárdiktatura alatt fokozott éberséggel őrködnek a személy és vagyonbiztonság felett. A proletárlámban nincs több helye a lopásnak, rablásnak, mert itt már minden dolgozó elhelyezkedhetik. Kétszeres bűn tehát minden tett, amely a proletárok életét és vagyonát veszélyezteti, vagy megdöntö. Lakatos Salamont elfogatásáról következő tudósításunk számol be:

Március végén történt, hogy a nagykanizsai piacon három cigány lopott lószerszámot áru. Egy vörös örs igazolásra szólította fel őket, be akarta kísérni őket a város házára, a cigányok azonban felkaptak egy kocsira, az utánuk kapaszkodó vörös örs útni. Venni kezdték és végül tehetatlanná tették. A cigányok közül kettőt mégis sikerült elfogni, míg a harmadik a mai napig szökve van.

A harmadik cigány Lakatos Salamont, a kiskomáromi Lakatos Sándor fia volt, aki ellen a Nagykanizsa járási vörös örség a legerélyesebb hajszát indította.

Szerdán délután 3 óra tájban Farkas Pál és Vargha István vörös ökrökből álló járőrhosszú és fardatóság szolgálatból volt hazatérőben. Kiskomárom mellett elhaladva, kátelességezűen meg akarta vizsgálni a sáter alatt tanyázó Lakatos családot, hogy nincs-

elt a szökésben levő Lakatos Salamon. A sátorhoz közelítve látták, hogy egy purd beugrott a sátorba — jelentette a „veszély” közlédét — mire Lakatos Salamon csakhamar kiugrott a füstös sátorból és futának eredt. A rajta levő katonák kabátot futás közben levettette és eldobta.

A járó a hosszú szolgálat után már teljesen ki volt merülve. Mégis üzöbe vette a menekülő cigányt és a szemközti jövő embereket is felzárkóztatta, hogy fogják el a cigányt. A cigány látva, hogy az országút székutcába került, kifutott a mezőre. Futott, futott és a vörös örök többszöri felszólítására sem akart megállani. A járó ekkor a menekülőre tüzelt, a cigány oldalra a földre bukott. A golyó alsó testét járta át.

A cigányt a vörös örök részesítették első segélyben, azután beszállították a kanizsai kórházba, ahol ma régőre sérüléseibe behalhat. Így az egyik emberörbön járkáló fenevad már elnyerte méltó büntetését, a másik kottó pedig az ügyesség fogházában várja az igazságosztó kéz losztatását.

A cigány-kérdés mindig megoldatlan problémája volt a társadalomnak. Minden cigánynak születésétől kezdve bűnöző hajlama van, amit a régi rendszer sehogyan sem tudott kiperálni bűnös telkeiből. A proletárdiktatúrának itt is radikálisan kell eljárnia. Kés meggyőződésünk, hogy ha a legsekevényben bűnöző cigányokat is *forradalmi töbrüzsékek elé állítandók*, nem volna a cigány előtt még ma is *erény* a bűn.

Elfogott olasz repülők.

Hogyan csúsztak bolsevik-propagandát a cseppregi vörös örök.

— Soproni tudósítónk, jelentése. —

Husvét hétfőn délután 3 óra tájban Cseppreg felett két olasz repülő tört fel: az egyik Caproni típusú hatalmas alkotmány, a másik kisebb, gyorsabb járatu felderítő gép. A hirtelen kelezett nagy vihar szállására kényszerítette az olaszokat. Mindkét gép sílman, zavar nélkül szállt le a földre, ahol már várak rájuk derék vörös öreink, akik a gépeket és a pilótákat rögtön őriztebe vették. A repülőgépeket, amelyek a külső jelek után hitve a román frontra akartak perllni, beszállították Sopronba, ahol a vörös őrség parancsnoka egy határozott, hogy a két repülőgépet kivázzik a halárra és szabadon bocsázzák őket.

Igy is történi. A két olasz repülő hálaltel szízzel közönte meg a visszanyert szabadságot. Bámulatuknak adtak kifejezést, hogy milyen lökeleles rend és nyugalom van ebben az országban, szemben a külföldi sajtóban sok helyütt felbukkanó aljas hazugságokkal és rágalmakkal, melyek a magyar tanácsköztársaságban uralkodó anarchiáról, vörös terrortól és egyéb fantazmagóriákról adnak hírt. Nem tudták eléggé csodálni, hogy a bürokrácia teljesen megszűnt, hogy ügyük minden formalitás mellőzésével milyen gyorsan nyert glóriázt. *Megígérték, hogy hazájukba visszatérve, mindenütt meg fogják cáfolni a magyar proletárdiktatúráról terjesztett rémségeket és mindenkinet hirdetni fogják, hogy a magyar tanácsköztársaságban a legpéldázbabb rend uralkodik.*

Igy csináltak a derék soproni vörös örök két harcias olasz pilótából bolsevik agitátort.

HIREK.

N A P T A R.

A nap két 4 óra 58 percor, nyugszik 6 óra 59 percor.

A hold két éjjel 1 óra 39 percor; nyugszik délelőtt 11 óra 13 percor.

1919.
április
25
Péntek

— **Uj beosztás a direktórlumnál.** A rengeteg és folyton szaporodó munka, — amit a polgári társadalom gyökeres lerombolása és a szocialista társadalom képzése jelent — a direktóriumot is rendkívül megterhelte. A várakozók szárai várják apró-cseprő ügyeik elintézését s így a politikai megbízottak fontos feladatukat csak roppant nehézség árán teljesíthetik. Az ügyvitel megkönnyítésére és leegyszerűsítésére a városházán most uj beosztás készül, amely értesülésünk szerint hamarosan életbe is lép. Az uj beosztás valószínűleg a következő lesz: Az összes ügyeket három ügyosztályban intézik, melyek mindegyikének élén a vármegyei intézőbizottság egy-egy tagja áll. Az ügyosztályok alosztályokra oszlanak. Az első ügyosztály a *politikai*, amely a következő alosztályokra oszlik: 1. Politika (Barány). 2. Közigazgatás (Szabján és Krátyk). 3. Közművelődés (Fülden). 4. Közegészségügy (Fodor). A második ügyosztály a szocializálási. Alosztályai 1. Szocializálás (László, Tenner). 2. Kereskedelmi (Adier). 3. Iparügyi (Kaufmann). 4. Pénzügyi (Ilemmert). A harmadik a *gazdasági* ügyosztály. Alosztályai: 1. Mezőgazdasági üzemek szocializálása (Horváth). 2. Országos —, 3. vármegyei közellátási ügyek (Krátyk) — Valószínűleg ilyen lesz a direktórium uj ügybeosztása. A beosztás véglegesítése után természetesen az egyes hivatalok beosztása is megfog változni.

— **Hivatalos frontjelentés.** A Magyar Távirati Iroda jelent: Folyó hó 23-án a románok előnyomulásukat főként a keleti hadsereg déli szárnya ellen folytatták és a legutóbbi jelentés szerint Kürtös, Sarkad és a Sebes-Körös mentén Komádi továbbá Debrecen és Mátészalka vonalában állottak Debrecenről csupán román lovasság nyomult előre. Különösen vitéz magatartást tanúsították a tanácskormányhoz hű székelyek, kik többnapig vörös harc jután Mátészalka előtt küzdönek, közvetlen érintkezésben a románokkal. — Az Ung torkolatánál közvetlen, néhány kiöbrötmötre előnyomult cseh csapatokat visszavertük. Egyébként a csehek csak Ungvár közvetlen közelében Órdárnánál támadtak, melyet elfoglaltak A cseh csapatok között kommunizmus terjedt.

— **Dohányt kérnek a szegényház lakói.** A szegényház is a kapitalista rendszer egyik bűne, égbekiáltó igazságtalansága. A kapitalista, ha megöregedett, minden földi jót: ápolást, ételt és kényelmet maga körül alkalmazhatott és élvezhette „munkás” élete gyümölcseit. A proletár, ha végig küzdött, sirta és szenvedte a rászabott évek kínjait, ha megrokkant és megöregedett, csak akkor kezdődött el számára a gondok gondja. A tőke kizittá az erejét és félredobta, mert már nem tudott kihozni belőle semmit. De mert csunya látvány és nem kellemes, ha koldusok kopognak alamizsnáért a fehér lakosok ajtóik előtt, hát megcsinálták — a még nevében is aszpiritó — a szegényházat, a megöregedett proletárok számára. Itt éltek aztán csendes és szomorú életet a családialan proletárok. Nem panaszkodhattak sokat — akiknek a

legtöbb okuk lett volna a panasza. Még kérni sem mertek. Most hogy rájuk is süttöt a nap „kérelmellel eszednek” a direktóriumnál egy kis szívnáláért. Biztosan tudjuk, hogy meg is kapják, hisz ők igazán nem állhatnak örökait a trafikok előtt.

— **A győgszerzetet szocializálása.** A munkaügyi és népjóléti népbizottság már meg szervezte a győgszerzetet államosításáit. A vegyészeti ipar kommunizálása általánosan előrehaladott stádiumban van s egyes vegyészeti atkkekbeől legközelebb már *hivatalra* is juttat. Át szervezték a csecesemő tápszer ipart is és a proletár gyermekek részére folyékony malata készült. A győgnövény termesztésénél nagyobb tetele érdekében állami *győgnövény hisérlati állomás létesült* Gödöllőn, ahol földmivelősiügyi népbizottság 30 holdas palatára termelési telepet jelölt ki. Ezen a területen a termesztés már megkezdődött. A legközelebb exportra jutó malátakivonatot „A Magyar Tanácsköztársaság gyártmánya” felirattal látják el.

— **Nyugdíjas vasutasok figyelmébe.** A vasutas nyugdíjasok részére kiutalt szövet elosztást, mely f. hó 22-án kezdődött meg, c hó 28-án befejeződik. Később jelentkező igényigysultakat nem vesztünk figyelembe. Mayerhofer József bizalmiléri.

— **Május elejétől kezdve a vasutak nem vállalják a tömeggárak rakodását.** A volt monarchia területén működő összes vasuti vállalatok meggyőzést készülnék külni, melynek értelmében folyó évi május elejétől kezdve a vasutavállalatok a tömeggárak rakodását egyáltalában nem vállalják. A kovácsmunkásokat kitévő árak bo- és kirakodása ettől az időponttól kezdve a szállítmányozó községségre fog hárulni. Kivételesen egyes állomásokon, melyeknek nevét természetesen idejekorán közhírré tesszük, a vasutak az öt ezer kilogrammnyi és ennél nagyobb súlyú küldemények rakodását is vállalni fogják.

— **Vörös május Nagykanizsán.** Nagykanizsa forradalmi proletáriátusa az idel májust minden eddigi májusnál szebben akarja megünnepelni. Pazarsága ennek az ünneppnek nagyob lesz az aranykor boldog virágünnepeinél, szépsége tündököbbs a görög kor olimpiádjánál. Színe azonban a vörös lesz. A vér, a láng és a végszabadság hajnalának vörös izása ömlik ki 1919 május eleje felett, ebben az éven virja meg a magyar proletáriátus legnagyobb győgszerzet, de egyben leg-súlyosabb küzdelmét. . . Kanizsa proletáriát, készüjüket a vörös májusra!

— **Az Aranús mozgásúháztában ma pénteken is a *Warrandé mesterassága* című epkősdarabja kerül bemutatásra.** E helyen is közzüjük, hogy a további intézkedésig naponként csak egy előadás tartatik, este fél 8 órakor.

Pártügyek.

Felhívás. Az összes szakaszervezetek haladéktalanul jelentésk be, hogy mely napokon, hol és milyen időben vesznek fel új tagokat és tartanak befizetést. Párttitkarság

Tej a proletárgyermekeknek. A párttitkarságnak egyenlőre nem nagy mennyiségű tejkezeslet áll rendelkezésre, így tehát felhívjuk azokat a proletárcsaládotkat, hol apró gyermekek, vagy olyan betegek vannak, kiknek feltétlenül teje van szükségük, hogy folyó hó 25-től kezdve d. u. 3—6 óráig a titkarság iródájában szakaszervezeti igazolványuk felmutatása mellett tejigazolványokat kapnak, melyre már 28-án reggel, Kazinczy-utca 18. szám alatt, a volt Pongrácz tele uradalomban litemként 1.50 K kaphatnak fejt. Orvosi bizonyítványt hozandó. Párttitkarság.

A kereskedelmi alkalmazzottak 25-én 5 és fél órai kezdettel taggyűlést tartanak. Az összes tagok jelenjenek meg. Vezetőség.

Átmenet a kapitalizmusból a kommunizmusig.

Irta: Lemlin.

Továbbá: A kapitalizmusból a kommunizmusba való átmenetnél az elnyomás még szükséges. De itt már a kizsákmányolók kezebbé nyomja el a kizsákmányoltak többsége. Az elnyomás különös szerkezete, különös képzete „az állam” még szükséges, de ez már átmeneti állam, nem állam a szó tulajdonképpeni értelmében, mert a kizsákmányolók kisebbségének elnyomása a tegnapi bérrabszolgák többsége által aránylag oly könnyű, egyszerű és természetes dolog, hogy sokkal kevesebb vért fog megkövetelni, mint a rabszolgák, jobbágyok és bérmunkások lázadásainak elnyomása és sokkal olcsóbb lesz az emberiségre nézve. Ez az elnyomás összehozható a demokrácia kiterjesztésével is a lakosság oly túlnyomó többségére, hogy egy különös képzetet szükségesít az elnyomás céljára tenni kezd majd.

A kizsákmányolók természetesen nem képesek a nép elnyomására anélkül, hogy ehhez bonyolult gépezetre ne volna szükségük. A nép ellenben a kizsákmányolókat igen egyszerű „gépezettel”, majdnem gépezet nélkül, különös szervezet nélkül képes elnyomni a fegyveres tömegek egyszerű megszervezésével. (Talán a munkás- és katonatanácsok mintájára, ha szabad ezt megelőzően megjegyezni.)

A kommunizmus végre megteremti azt az állapotot, melyben az állam teljesen feleslegessé válik, mert nincs már senki, akít el kellene nyomni, „senki” az osztály értelmében, a lakosság meghatározott részének rend-

szeres leküzdése értelmében. Nem vagyunk utopisták és semmiképpen sem tagadjuk annak lehetőségét és kikerülhetetlenségét, hogy egyes személyek kihágásokat fognak elkövetni és szükséges is lesz az ilyen kihágások ellen eljárni. De először is o edra nincs szükség különös gépezetre, különös elnyomó szerkezetre. A fegyveres nép oly könnyen és egyszerűen fogja ezt végrehajtani, ahogyan a civilizált emberek tetszésszerinti csoportja a mai társadalomban is megteszi oly emberekkel szemben, kik varekedéseket kezdenek, vagy egy asszonyon erőszakot akarnak elkövetni. Másodszor tudjuk, hogy a kihágásoknak, melyek a társadalmi együttélés szabályainak megsértését jelentik, társadalmi alapokra a tömegek kizsákmányolása, a nyomor és a szegénység.

Ennek a főoknak a kiküszöbölésével a kihágásoknak is kikerülhetlenül „el kell halniuk”. Neve tudjuk, mily gyorsan vagy lassan fog ez bekövetkezni, de mindenesetre tudjuk, hogy ez az elhalás be fog következni. A kihágások elhalásával az állam is elhal majd. (Vége)

Ertesitem a t. közönséget, hogy számos évi budapesti működésem után Nagykanizsán

gyermekiroda szabóműhely

nyitottam. - Készítek flu- és kanyarukákat, feltöltöket és mindenféle szakmába vágó munkát a legjobb és legizlésebb kivitelben. Tisztelettel

STRASSER MÓR, szabó

Sugár-út 40.

URANIA mozgóképpalota

Beszégetés 8-10 óráig

Pénteken. Április 25-én

Engede Nlessen

a legbájosabb mozgóképfőnök felléptével

Warrené mestersége

erkölcsdráma 4 felvonásban.

Péntekenkénti hétköznapokon d. e. 10-12 óráig, d. u. 8-10 óráig, és ünnepeken d. e. 10-12 óráig, d. u. 1 óráig (fél óráig).

Előadás kezdete fél 8 órakor!

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

VILÁG nagymozgószínház

Szarvas szálloda. Tel. 74. sz.

Közész németját

XXX. aranyaroz

Az aranyember

II. rész

Jókai Mór örökös regénye. 4 felvonás.

Előadás kezdete fél 8 órakor!

A NYOMDÁSOK ÉS HIRLAPIRÓK

MŰVÉSZESTÉLYE

1919. május hó 4-én lesz megtartva

Jegyek még kaphatók Fischel Fülöp Fiai papíráruházában!

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Buzsáczai út 2. szám.
Szerkesztőségi és kiadóhivatali
telefonszám 78. I. Nyomdai 117.

A SZOCIALISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egyes évre 90.— korona
Fél évre 48.— " "
Kispolgári árú 22—50 korona
Húj hónapra 7—50 korona

Győz az eszmel

A régi buzdózások világa elmúlt, a diplomáciai elhalgatások, a szászértelmi Hófer jelentések ideje letűnt, a világbirodítás nem az az esaköz, amelyel a proletariátus vezetői kifia cini szoktak: a magyar proletariátus helyzete ebben a pillanatban tisztán áll mindenki előtt. A világ burzsoázija összelegett, hogy meglojtsa a proletárok magyarországi fiatal uralmát és ezzel megölje a lehetőséget annak, hogy az orosz irtoralom lángjai kigyuljanak minden ország proletárijai felkén.

E pillanatban még nem tudni, hogy az oláh bojárok elbolondított fegyveres proletárijai meddig nyomulnak előre, és nem tudni, vajon a déli szerb és az északi csehvilvon megmozdul-e, hogy szükrebe vonja a gyűrűt Budapest körül. A magyar proletariátus azonban minderre készen áll, Nyilvánvaló volt, hogy egy fiatal kevéssé felszerelt proletárhadsereggel nem lehet győzelmesen ellentállani egy régi, jól felszerelt és most még győzelmes imperialista hadsereggel és így a magyar proletariátus a maga uralmát egyelőre nem a szuronyok hegyére építette fel, hanem arra mindennél erősebb hatotamra, amit igazságnak neveznek és amelynek előbb-utóbb győzedelmeskednie kell az egész világon.

A magyar burzsoázia, bár a proletariátus már eddig is megfosztotta országának körme legnagyobb részétől, félretéve azt a hazaszeretetet, amelyet a hazálan proletárokkal szemben annyiszor emlegetett, most nem remél és óhajta várja az ellenséges zsoldosok bevonulását, hogy ismét uralkodhassék a dolgozó tömegek felett. Tudjuk hogy titokban a győzelméi mámor égéti, a burzsoá körök lelkiét, tudjuk, hogy suttogva, óhajta omlegetik azt a messzeeső valószínűséget, hogy az entente bérencéinek segítségét ismét nyakára ülthetik a proletariátusnak és tudjuk, hogy mindent elkövetnek és elkövetnének, hogy megássák sirját a proletárdiktaturnak.

A rejtejt öröm, a burzsoázia titkolt, boldog öröme még nagyon korai. Az idegen járom előnyomulása alatt nyögő proletárestvéreink: még távolról sem jelenti a proletariátus nagy céljainak vereségét. Még ha nem is állanak meg a bojárok, hanem az előnyomuló szerbekkel és a cseh militaristákkal együtt Budapest felé nyomulnának elő, es ha ágyúk segítségével győzedelmesen vonulnának be Budapest utáin, hogy ott vére fojtsák a világszabadság szent fogadalmát, még akkor se óuljenek a kapitálisiták, mert a győzelem teljes mértékben akkor is a miénk a proletároké.

Mi nyugodt lélekkel nézünk a jövendőre. Ha ágyúk menydörgése tölti be itt a levegőt, ha beláthatatlan hadai az imperialista

musnak fognak itt eltakarni minden talpalatnyi földet, ebben az országban mégis a proletár lesz az ur. Milyen hatalom lehet az, amely a proletárelleket, ahonnan olyan hatalmas erővel tört ki a forradalom lángja ismét szolgálóvá tudná átváltoztatni? Milyen hatalom lehet az, amely járomba hajtaná ismét a dolgozók millióit? Ilyen hatalom nincs!

Magyarországon minden ember, aki dolgozik, boldogan szegődött segítőrsul a proletárdiktaturnához. Ez a hatalom a dolgozó emberek hatalma. Vajon milyen lehet ez a kormány, amely abban az esetben ha az entente fegyverrel történ le a proletárdiktaturnát — ebben az országban az ügyek intézését átvénné? — Ki tudná megteremteni azt a bántalmat imponáló rendet, amelyet most a proletárdiktaturnra tart fenn, hol vennék az erkölcsi erőt és az anyagi hatalmat ahhoz, hogy működésre képesek legyenek az állami organizmust?

Minden erőszakos hatalom, amely nem a proletár hatalma volna, szombe talánna magával a megszervezett, az úntados és a szabadság vágyától lángoló magyar proletárok millióit, akikkel szemben hiábavaló volna az antantnak minden ágyuja is. Megállana minden termelés. A munkanélküliség és az éhező ellátatlanok millióinak lelkében égne kiolthatatlanul a forradalom tüze és ebben a khaotikus rendtelenségben ellenállhatatlan erővel törnének ki a legvadabb emberi indulatok: rablás, betörés, gyilkosság volna itt naplrend és ezek a szaporán megismétlődő büntettek koránt sem a proletariátus, hanem teljes erővel és minden esetre a burzsoázia ellen irányulnának.

Ide más hatalom nem jöhet csak a proletárhatalom. Ha az elvakult burzsoázija a világnak mégis le akarná törni a proletariátust, ha mégis vére akarná fojtani a szent forradalmat, akkor a mostani rendes állapot helyett a kétségbeesés, a szenvedés és élete bizonytalanságának özőnet zudítaná a magyar burzsoáziaira. Az öröm tehát még korai tisztelt burzsoá urak! A proletariátus még győzelmesen áll itt a magántulajdon romjain és nem is lesz leverve soha! Ezt jegyezzék meg magúknak a nagykanizsai burzsoák is.

Francia tengerész-katonák bolsevik mozgalma.

Moszkva, április 25. (Szikrátávirat.) Április 19-én a m-török gyűlést tartottak az antantnak Szebesztópóban horgonyzó hajóin. Vasárnap pedig körülbelül 500 fonyi tengerész-katona szállt partra vörös zászlókkal és nagy tüntetést rendezett a városban. A tengerészek ezt kiabálták: Éljen a szovjet-hatalom, éljenk a bolsevisták! A görög flottá ezután tulszálat kezdett a szebesztópóli antant hajók ellen. 14 francia katona és 10 polgári személy megsebesült, a franciák közül öt belehalt sérülésébe.

Trockij a nemzetközi és harc-téri helyzetről.

A moszkvai vasutasok határozata a végsőkig való kitartásról.

Moszkva, április 25. (Szikrátávirat.) Joraszandban nagy népgyűlés volt, amelyen Trockij beszédet mondott a nemzetközi és harc-téri helyzetről.

Beszédben ezt mondta többek között: — Kolsak miután pénzt és felszerelést kapott az antanttól, hadsereget szervez felvilágosodatlan monarchista diákokból és szibériai tisztékből. Most olyan fordulópontra előtt állunk, hogy az Urat mentén döntik el a világ sorsát. Mi nem félünk — a munkások és parasztek egy emberként keltek fel és szet fogjuk morzsolni a hidra utolsó fejet is! És akkor lesz majd béke és munka.

A népgyűlés végén Joraszand valamennyi munkásai elhatározták, hogy utolsó csepp vérig megvédelmezik a forradalmat.

Moszkva, április 25. (Szikrátávirat.) A moszkvai vasutasok munkásokongresszusa, a melyen 35.000 munkás képviseltében 700 kiküldött velt részt, megemittették az általános belső és külső helyzetet és az élelmészérlő szülő jelentéseket.

Levinnak a mozgósításról elmondott rövid és megragadó beszéde a munkásoksztyalegleges győzelmet világitotta meg. A gyűlés ezután határozati javaslatot fogadott el, amely így végződik: A paraszti és munkásoksztyaleg szovjeteket élt át. A szenvedések az utóbbi időkbén még megokszorosodtak. A kongresszus mindazonáltal kijelenti, hogy a munkások nem másították meg akaratukat és a jövőben is kitartók lesznek. A munkásoksztyaleg mindent elkövet a helyzet megvédelmezésére és az egész világ ellen megvédelmezi a szovjeteken felépült Országoszágot.

Olasz forradalom előtt.

Követelik az azonnali békét és a szocialista köztársaság kikéltetését.

Frankfurt a/M. április 25. Azok a jelentések, amelyek szerint az olasz hadseregben ellenforradalmi árgarlat ütötte föl a fejét, mind gyakoribbá válnak. Az olasz hadügyminiszter legutóbbi milánói utazása is ezzel a lézongással függ össze. A milánói általános sztráikkal kapcsolatban ugyanis a csapatok megtagadták az engedelmességet és nem akarják a sztrájkolók ellen fellépni. A katonák követelték az azonnali meggyezéses békét, a király detronizálását és a szocialista köztársaság kikéltését.

Május elsőjén hozzák nyilvánosságra a békefeltételeket.

Paris, április 25. Az Echo de Paris szerint a május elsőjén megjelenő lapokban közfétészik a békefeltételek kivonatát. A kivonat 3 újságoldal terjedelmű lesz.

Budapestben ingyen temetik a proletárokat.

Budapest április 25. A munkás-és katonatanács elnöksége holnap rendeletet áll ki, amely szerint Budapestben hétfőtől, április 28-tól kezdve ingyen végzik a proletárok temetését. Ezzel kapcsolatban két temetkezési központot állítottak fel, egyet a budai és egyet a pesti oldalon.

Rendület.

A tejtermékek gyártásának korlátozása.

Az összes belföldi tejtermékek termelésének fokozása, valamint mindennemű tejtermékek a fogyasztók között való arányos elosztás céljából országos tejtermék-központ létesült amely olyan helyeken, ahonnan a tej eddig állapotban még a fogyasztókhoz juttatható tejtermékek gyártását meg nem engedti. Minden más esetben a központ fogja engedélyezni és megállapítani a feldolgozható mennyiséget.

A sajtkészlet zár alá vétele a cukor ipari felhasználásának ellátása.

A cukrászok és mézeskalácsok termékeik előállításához cukrot és mézet nem használnak fel. Kávéházakban, hűtőházak stb. csak egységes típusú süteményt szabad készíteni, így ellenben áruítani. A közállítási biztosság az összes gyár sajtkészleteit zár alá vette.

A vidéki lakásbiztosítóságok felállításán.

Tekintettel arra, hogy a lakásügy rendezése országos feladat, mert nemcsak Budapest és környékén vannak a lakásügyek elhanyagolt állapotban, hanem a vidéken is, ami a napokban érkező táviratokból kitűnik a központi lakásbiztosság országos lakásbiztosítóság alakulni. Felhívja ennek előmozdítására a vidéki munkás-, földművelői- és katonatanácsokat, hogy ahol lakásbiztosítóságok alakultak, a lakásbiztosítóságok elnökeinek nevezzék azonnal jelentésbe és az országos lakásbiztosítóságnak, ahol pedig lakásbiztosítóságok akarnak alakulni, a szükséges irányítást végtél sürgősen esetleg táviratlag forduljanak az országos lakásbiztosítósághoz (Budapest, Országgyűlési Ház, volt Főrendiház.)

A román trónörökös Erdélyben

A proletárak távollattartotta magát az ünnepségtől.

Budapest, április 25. A bukaresti újságok részletesen beszámolnak arról a feletté ünnepélyesnek tervezett, de feltehetően ünnepélyesen sikerült útról, amelyet a román trónörökös tett Erdélyben udvar és katonai kísérettel.

A trónörökös ötsz sorban a román intelligencia felsőközéletét látogatta meg Balázstól, Szászvárosban, Felistólán és Nagyszombatban, ahol a román lakosság mindenütt nagy külső ünnepélyességgel, de annál kevesebb belső mélyszégyel fogadta. A román alkü proletárság éppen úgy való meradt az ünnepélyességtől, mint a magyarok és a szászok, amelyeket pedig minden áron meg akartak nyerni, hogy azzal a románokhoz való esztalokozás mellett demonstráljanak.

Kommunista kongresszus Német-Ausztriában.

Bécs, április 25. A kommunista párt titkársága május 4-ére és 5-ére a német-ausztriai kommunista munkás pártot Bécsbe kongresszusra hívta össze. Meghívott kaptak a kommunista katonatanácsok is. A napirend szerepel többek között a következők: pont: Német-Ausztria és a nemzetközi helyzet, a Tanácsköztársaság és a munkástanácsok jelentősége és legközelebbi feladatai.

Az olaszok szaktársának nő-hajjal.

Amsterdam április 25. A 'Telegraf' írja: Mint a Tribün párisi kiadása jelenti Wilson legutóbbi nyilatkozata az adria kérdésben minden esetre utolsó szava ezen a téren Franciaország és Anglia szava nem mindig súlyos helyzetben van, mert a szövetségesek meggyeztek volt abban, hogy nem köncnek külön békét.

Nem fogunk éhezni!

Szakértői nyilatkozat a meg nem szállott Magyarország természetének nagyságáról.

Nagykanizsa, április 25.

(Saját tudósítónktól) A rabló anélkül Imperializmus megint rákicsorította fogát, megint kilátja a száját, hogy újabb darabtermő földet ragadjon el a magyar proleárid szőlőitől. Szó se róla, a magyar proleáridsággal foglalkodni fel az anélkül újabb rablóhadjáratai láttára, hiszen a megszállás az oka annak, hogy nincs szőlő, nincs sör; nincs éptőfal; azért nem tud megindulni a termelés. Közüldomás, hogy ez kényezre bele a magyar proleáridságot, hogy kezébe ragadja a halálmat és a világ proleáridjához appelláljon az anélkül gazdasággal szemben. De az már nem igaz, szemszemmel hazugság, mivel egyesek — bizonyára azok, akiknek érdekük — azzal reámszegték a magyar proleáridságot, hogy a megszállások következtében éhezni fogunk. Az ilyen hirtelrelelése alvóló tririka, amelynek nyilvánvaló célzata az, hogy elégedetlenséget keltsen a proleáridtömegekben és annak mostani szent egységet alkotó mosdó módon megbontsa. Hogy mennyire így van ez, az kitűnik a következő nyilatkozatból, amelyet egy nagykanizsai természetzakértő (II J) adott a Zala-Népkarant számára:

— A nagy közönség körében nem egy lévszeme terjedt el, amelyet a lakosok addig vallottak, míg teljesen alment a köztudatba, megévesztve azokat is, kik gazdasági kérdésekkel behatóban foglalkoznak. Ilyen lévszeme az is, hogy Magyarország 'élecskamrája' a Bácska és Bántát s hogy ezen vidéknek esetleges elvesztése az ország ellátása szempontjából katasztrófát jelentene. Ma különösen aktuálisan véleln lehet, hogy a közönség: e tekintetben felvilágosítsuk és rámutassunk a Dunántúli jellemzésére. Kevesen tudják, hogy Magyarország gabonakivitelének majdnem a felét a Dunántúl, az a valóságos Kánaán szolgáltatta, a mi annyit jelent, hogy a Dunántúlnak akkora a gabonafülsége, hogy az összes, az egész országból kivitt gabonának a fele a Dunántúlról került ki. Aztán voltam az országos statisztikai tanácsban, melyben a Dunántúli képviseltem. Mindegyik évvel ezédtől a miniszteriumban tartott egyik statisztikai ülésben rámutattam a főtávisz tagok lévszámára, kik állandóan igen alacsonyra becsülték a Dunántúli kivitelét, mire Vargha államtitkár az ülés felgyűszte, elrendelte a kivitt mennyiségnek meggyéknél való csoportosítását a meglévő hiteles adatok alapján. Pél őra multa pontos megállapítás nyert, hogy a Dunántúl az összkivitelben 42 százalékkal volt érdekelt. Ha már most a normális kivitt 7 millió métermárával vesszük, könnyen kiszámíthatjuk, hogy mily óriási gabonamennyiség képezi a Dunántúli, fölüléggé s hogy mekkora mennyiségével néhezünk a többi még akkor is, ha a Bántát és Bácska fölünk esztalokoznak. Némi megyerzafalt szolgálhat azon körülmény is, hogy igaz ugyan, hogy a Bántának és Bácskának kitűnő földjei jó termés esetén megadják a holdanként 15—16 métermáráds termést, de igen gyakori ott az egy és két métermáráds hozam is, mert az ottani földek túlzárkények az időjárás szélsőségei iránt. A Dunántúli ezzel szemben nem ad ugyan 10—12 métermáráds többit, de viszont az állagtermes sohasem gyérbő 7—10 métermáráds. A termésnek ezen biztonsága az a mi mindenkit megnyugtat. Ha nekünk minden egyéni nélkülözölő mezőgazdasági természetén kívül pusztán gabonából ekkora kivitelű föltségünk van, hiszen semmi ok nyugtalanságra. Terményeinkért mindenkor bőségesen fogjuk megkapni a szükséges ipari cikkekkel, hiszen az utolsó évek megmegtörtököt bennünket arra, hogy minden egyéni fontosabb az élelmicik és a legbiztosabb azon országok boldogulása, melyek élelmicik cikkekkel bővelkednek. Élelmiszert minden kaphat, redék lehet csak az a feladati hárul, hogy földjeinkből mentől nagyobb

szorgalommal mentől nagyobb termelési biztosítsunk s akkor nemcsak megélethetünk hanem jólétünk is biztosítható van.

Nagyon megnyugtató nyilatkozat ez Minden proleárid megnyugodhatik: nem fogunk éhezni a magyar anyaföld nem hagyja cserében a magyar proleárid! De szó ez azon jóhiszemű és rosszakaratu rémhírtérjesztőknek is, akik eddig utonulitlan a fenyegető éhínségről járatták jobba sorsra érdemes szájukat. Vegye mindenki tudomásul: Nem fogunk éhezni!

Proletárgyermekek.

a gödöllői parkban.

Nem is olyan régen még gondosan lezárt évekigpark választották el a világtól ezt a hatalmas parkot! Tejűveglet tettek a kapuk szárnyaiba, hogy egyszerű emberek meg csak az úvegben keresztülj se lássák azokat a fákat, amelyeknek árnyékában az 'isten kegyelméből uralkodó' királyok és lakájai sétáltak a lukutusi lakomák után. Szauonyos katonák álltak őrt a kapu előtt és járj volt annak, aki kíváncsi tekintetével a park felé fordult.

Husvét vasárnapján megnyitották a gödöllői parkot a proleárid gyermekeknek. Keltölték a faluban, hogy ezentul mindenki lányának és mindenki fiának szabad bemenni a parkba. A zöld gypc arra való, hogy meztis has proleáridgyermekök hancurozzanak rajta és a fenéjük azért földülnek ki, hogy azon adjanak a levegőnek, amelyek erősebb teszi a proleárid gyerekek gyöngye tüdejét.

A park közepén hatalmas fenéyfák lábánál széles virágárok vannak. Virág nincsen most bennük, csak zöldlélő fel, amelyet 'kint a bárány, bent a farkas' játszik vagy hátra tucat jökeadvé, nevető, vidámucur gyerek. Cipője minden harmadiknak van talán. A ruhájuk is rongyos, de csillog a szemük.

A gödöllői parknak is ünnepnapja van ma: ilyen vendégei meg nem voltak. Az egyik gyereket, aki cigánykoroket hányt, a barsenyos gyepen, oda intem magamhoz. Kérdézem tőle:

— Hogy hívnak tiat?
— Kis Jánosnak.
— Hány esztendő vagy?
— Szüretkor leszek ünnekelő.
— Aztán mond meg Kis Jancsi, örülsz annak, hogy most itt játszhatok a parkban?
— Persze, hogy örülök.
— Aztán tudod-e, hogy miért jöhettek ti most ide?
— Tudom. Azért, mert a kert már nem a királyé hanem a miénk.
— Hát mi vagy te?
— Proleárid!
— Ki mondta ezt neked? Az apád?
— Nem. Nekem nincs apám, az ön apám meghalt Galiciában, de mások mondták.
— Hát tudod, hogy mi az a proleárid?
— Persze, hogy tudom. Azok a proleárid, akik azelőtt nem jöhettek el a királyi kertjébe. Én nem jöhettem el, a Tóth Ilonka sem jöhettet el, a Kulcsár Gusztó sem jöhettet el. Mink proleáridok vagyunk. A király nem volt proleárid.

A beszélgetésünk véget ért ezzel. Mielőtt azonban Kis Jancsi visszament volna a körbe félve kérdezte meg tőlem:

— Ugye bácsi nem jön vissza a királyi Gödöllőre és a katonák ezentul sem zavarnak ki bennünket ebből a kertből?
— Ne félj Kis Jancsi, nem jön már többet vissza a király és senki sem zavar ki benneteket innen, ahol olyan jól érzitek magatokat. A katonák pedig nem azért vannak itt, hogy a proleárid gyermekeket bántásik. A katonák azokat fogják bántani csak, akik megzavarják a ti játékaikat.

Kis Jancsi sugárzó arccal szaladt vissza a gyepen. Gyorsabban hányt a cigánykepeket és a bejáratnál mosolyt varázsolott annak a felháú úreg katonának a számára is, aki husz év óta áll őrt a fenéyfák között, de akiknek eddig nevetni nem volt szabad.

— Táncestély. A Szociálista párt folyó hó 27-én vasárnap este 7 órakor táncestélyt tart, Sárközy Dező cigányzenekarának közreműködésével a Szociálista Klub (volt Casine) díszteremben.

HIREK.

NAPTÁR.

1919.
Április
26
Szombat

A nap két óra 55 perccor, nyugszik 7 óra 02 perccor.

A hold két éjjel 2 óra 34 perccor, nyugszik délután 2 óra 32 perccor.

Május 1. A proletárság leggyönyörűbb történelmi ünnepeit még soha nem látott keretekben fogja ünnepelni Nagykanizsa munkásága: A "reménytelenül" nére írték "da dolgozik a nagyszabású ünnepség előkészítésénél" nagy vonalakban megállapította az ünnepség programját. A május 1-jei proletárnap programtervezetét a következők:

Délután 1. óra kezdesz ábrészt 2. óra órákor ingyen reggeli az Erzsébet téren a proletár gyermekek részére. A proletár iskolás-gyermekek a tanítók vezetésével vonulnak fel. 3. A reggeli után Földes elvtárs és Földesné elvtársnő beszélnek a gyerekeknek. 4. Fél 10 órákor a szakszervezetek felvonulása az Erzsébet tere. A vasutas és mozgósztás szakszervezet a vasutállomásra, a többi szakszervezet pedig saját helyiségéből vonul fel. 5. Az összes szakszervezetek az Erzsébet tere a város fő utárolán u. m. Rozgonyi, Sugár, Csengeri, Szemeré, Kanczy és Fő utcán át a városház elé vonulnak, ahol fél 11 órákor ünnepi szónokok fogják a proletárcsoportokat a nap jelentőségét méltatni. 6. Az ünnepi beszéd után a munkás zenésző melett felvonul: a katonárok, ahol ingyen ebéd várja a proletár testvéreket. Ebéd alatt a zenekar játszik.

Délután 2. óra kezdődik a délutáni népiünnep a katonárok, ahol előadások, szavaltók, tánc és énekszámok, hangverseny és sportszámok, valamint egyéb tréfás előadások és mutatóványok fogják szórakoztatni a proletár testvéreket. 3. Városi katonaság programja a katonárok 9. órákor zónás taktakor. 10. Tűzijáték a katonárok. — A részletes program megállapítása céljából ma délután fél 4 óra a direktorium a városháza nagytérre érkezik fél 5 óráig. Ezen az értekezleten a rendezőbizottság kivül a női szabadszervezet, a vasutas szervezet, a Tornagyűlés, az iskolai dalárkád és zenekarok vezetősége, továbbá a helybéli műkövelők is jelennek meg.

A régi rend alatt megindított bünyűgyek likvidálása. A hadügyi és igazgatási népbiztosok tegnap látáratban felhívták a nagykanizsai direktoriumot, hogy a kormányzó tanács 82. számú rendelete értelmében a megyében tanácsot — szükségéig képest többet — alakítsanak a régi rend alatt megindított bünyűgyek átvizsgálására. A tanács mellette vagy több igazgatóügyi előadót kell kiválasztani az igazgatóügyi népbiztosok. Igazgatási előadók csak jogi képzésűeknek lehetnek. — A bünyűgyek likvidálása tanács, továbbá az igazgatási előadók megválasztása tárgyában az intéző bizottság ma délután 5 órákor a kis tanácsotermében ülést tart.

A külföldiek kedvezménye. A városi örség országos főparancsnoka tegnap leirt a nagykanizsai direktoriumhoz, amelyben felváltva a hatóságokat, hogy a külföldiekkel szemben előzőekben és barátságos magatartást tanúsítsanak. A leirta többek között a következőket mondja: A külföldi állampolgárok a foglalatidús hatóság eljáráskor folyamán a magyar állampolgároknál kedvezőbb elbánásban részesüljenek. A kormányzótanács kivétel nélkül élemezési szabályokat kíván az itt tartózkodó külföldiekkel szemben megállapítani, sőt közel jövőben egyébként is könnyítések fog részükre biztosítani. — A főparancsnok felhívja a nagykanizsai direktoriumot, hasonlóan oda, hogy a magyar külügyi népbiztoságnak ezek a német ember-érzésből fakadó intézkedéseik megvalósuljanak s általában a megye területén megforduló külföldiekkel szemben egy a hivatalos, érintkezésben a személyzet, mint magánvalonakozásban és barátságos a legmesszebbmenő szimpátiát és barátságos érzelmet mutasson. De ezt ne csupán költészekkel nyilvánítsák, hanem az idegen

állampolgárokat a felkarolás, pártolása és megkülönböztető jókarat jelei mellett minden téren jóléti előnyökhöz valóban hozzájutásuk. — Csak ilyen, a proletárcsoportok igazgatási gondolatból fakadó intézkedésekkel lehet elérni azt a sovíniszta gyűlöletet, amely — sajnos — az előző kormányok bünei miatt nálunk lábra kapott s külföldön rósz hírnéket költötte.

A falvak lakói együttesen kapják meg áruhátsági felteket. A csekély áruhátsági igazgatás elosztása szükségessé tette a sztrótszás centralizálását. A falvak lakósságának érdekei megvédésére, továbbá a falvak "birtoklásának" a felelősség utazgatókat Váto mentesítés céljából a nagykanizsai direktorium látáratban értesítette a járási direktoriumokat, hogy ruházati cikkeket a jövőben egyeseknek nem adnak ki. A szükségletet az egyes községek külön öszzelírják és járásoknál Nagykanizsára terjesztik be. Árut pénz ellenében egyáltalán nem fog a direktorium kiadni, hanem csakis élelmiszerről. Így aztán lehetőségek lesz, hogy azok a községek, a melyek proletárintudattal sietnek az éhező városi munkássegítésére, ugyanilyen segítséget részesülhessenek a városi munkássegítés részéről.

A Tornagyűlet ma este 8 órákor választmányi ülést tart.

Hétfőn jelenik meg a Kanizsa Tükre. Ugy értesülünk, hogy az általánoságban elterjedt hírekkel szemben a "Kanizsa Tükre" nem számítette be a direktorium, hanem a jövőben is meg fog jelenni. Tekintve, hogy Nagykanizsán hétfőn reggel semmiféle lap nem jelenik meg, a direktorium határozatából kifolyólag a "Kanizsa Tükre" ezenkívül mindig hétfőn délelőtti órákban hagyja el a sajtót.

Proletárcsoportok. A nagykanizsai úterni és kóvátházi alkalmazottak szakszervezete beadvánnyal fordult a direktoriumhoz, amelyben közli, hogy Nagykanizsán proletárcsoportok felállítását határozták el. A terv kiállításához a direktorium jóváhagyását kéri. Az éterem helyiségű a Szarvas-száló éterem szolgálja. A szakszervezet az étermet teljesen altruista alapon kívánja fenntartani s méréseket azon akar a proletárcsoportok elhelyezését. Az éterek árnak megállapítása, a beszerzési ár és a fenntartási költség alapján történne haszon nélkül. A direktorium értesítésként szarvas elvon magóvá tette a tervet s lehetséges, hogy a pinccer elvtársak vágya teljesedik: május elejére megnyílik a proletárcsoport.

A szerb Imperálizmus. Eljárja tölünk a horvát vasutakat. Hogy a szerb imperializmus milyen súlytal felszárja a "nagy-szerb" állam kizsákmányolható tartományává süllyed hajdani Horvátország, azt jellemző a következő tény is, melynek híret Zagrából kapjuk Az S. H. S. vasutak zagrábi igazgatóság közvetlenül a megalakulása után sietett belépni a volt magyar és osztrák vasutak még a mai napig is fennálló meneti egyezményébe. Ez a meneti egyezmény igazságtalosa a benne részes vasutak között a közvetlen meneti egyezmény kiadását, megállapítja az egymás között nyújtandó meneti-kedvezményeket és a díjmentes utazások (szabadjegyek) mértékét. Alig lépett be a zagrábi igazgatóság az egyezmény aláírásához, a balgrádi közlekedésügyi miniszterium rendelkezést kénytelen volt belépését visszavonni. Ennek következtében a magyar és a horvát vasutak között közvetlen személyforgalmat egyelőre nem lehet lebonyolítani, közvetlen meneti egyezmény nem adnak ki és a meneti-kedvezményeket, valamint a szabadjegyeket sincsenek érvényben. Az utasoknak további intézkedésig a határállomásokon át kell szállniuk.

Méh-szeregyűlet híre. Nagykanizsa és környékének méhészei ülést tartottak május 21-én a nagykanizsai napján a Nagykanizsán és környékén méhészek közötti élelmiszer részletek mellett megállapított a méhészek megalkotta és idejében vezetőségét megválasztotta. A idejében vezetőség az első rendes közgyűlést 1919. évi május hó 4-ik napjának d. u. 3 óra tájéki ki az egyesület hivatalos helyiségében, Zrínyi-Miklós utca 2 sz. alá, ahova a méhésztársaság meghívja.

Hirdetmény. A villamos áram napal sem üzem, sem világiatási célokra nem használható. Szintugy 10 óra 11 óra után egy a köz, mint a magánépületekben, a kapuajták, folyosók és feljáratok világítása s az ugynevezett pászálé égők használata. A Termelési biztos

Hogy történjen a hatalványok bevitála. A közleléási hivatal ma a következő kommunikált becsajította ki: Értesítjük a közönséget, hogy a Magyar utcai fátalep a naponta tömegesen kiállított utatványokat csak késedelmesen tudja beváltani, miért is a további tartóadás elkerülése és a hátralekötés. A "Kisútdöntés" végzett az utatványok f. h. 28, 29 és 30-án szünetel. Egyáltalán újabb felhívjuk a közönséget és a hazibiztos felírtaik, hogy a igénybevitelére csak az jogosult, akinek semmi fája nincs. Ezen rendelkezés betartását városi katonák fogják házról-háza járva ellenőrizni. Minden visszaélés szigorú büntetést von maga után.

Közvetlen nyilváníttás. Azon becütlet megállapították ki e hó 18-án délután a posta épületben elvesztett pénztárcák kezelméhez jutatta ezután mindenki hála közönlét Horváth Pál.

Henny Porten a szöke dímsoda a főszereplője annak a remek mesélő film-attrakciónak, melynek címe *És élet álarcsodája* és amelyet szombaton és vasárnap mutat be az Uránia. E helyen közöljük, hogy a további intézkedésig az Uránia naponként csak egy előadást tart, este fél 8 órákor.

A hadirokkantak, özvegyek és árva elhelyezkedése az új társadalomban. A katonai nyugdíjszámfejtés szerint a tényleges katonai állományon kívül 256000 katonai rokkant meg, 120000 asszony vált özvegyek és 240000 gyermek lett árva a háború alatt. Ezekről a szerezéscélterületről vagy egyáltalán nem gondoskodtak a régi kormányok, vagy pedig apró almozásokkal, pillanatnyi tevékenységekkel akarták őket hozzácsatolni a köldüláshoz. A kommunista társadalom nem tűrte munkálat, de gondoskodni arról, hogy mindenki kellő oktatást, elhelyezkedést nyerjen és megélhetést találjon. Ezért mindenekelőtt ismételt felhívásigazlik a rokkantakat, de ezáltal nem katonai szolgálát, hanem munkaképesség szempontjából. Minden rokkant, aki dolgozni tud, elhelyezkedni eredeti, vagy adott tanulni foglalkozási ágában. Az elhelyezés olyan módon történik, hogy az egészséges munkások közé börtönök számban rokkantak kerüljenek be. Ezeknek a rokkantoknak munkahelyre azonos az ugyanabban a foglalkozási ágban dolgozó egészséges munkások munkahelyével. Azok, akiknek munkaképességük szűz szakszakkal csökkent és így tehetetlenek, vagy teljes eltilást és gondozást kapnak ellátó intézetekben, esetleg családjaiknál, vagy az ipari baleseti sérültekkel azonos járulékokban részesülnek. Az özvegyek és árva ugyanolyan eltilásban részesülnek, mint a szociális balesetbiztosításban. A hadigondozás fejlődése hatalmas problémává új tudományok fejlődött. Nehéz tudomány, mert az élet hihetetlenül gyorsan rácsófol minden olyan elméletre, amely nem tekintti át a kérdések egész komplexumát. Ugy a rokkantak, mint az özvegyek és árva munkátatása érdekében a kormányzó tanács még közelebb fog gondoskodni ezek oktatásáról. Különösen fontos, hogy ezek kettőzadásokban fognak elhelyezést nyerni és ilt baromfitenyésztéssel, gyümölcskertészettel, méhészettel, nyúlászattal és haltenyésztéssel meg a legminimálisabb munkaképességgel bírók is foglalkozhatnak.

Pártügyek.

Felhívás. Felhívjuk a nagykanizsai cipész és csizmadia iparosok szakszervezetének tagjait, hogy folyó hó 21-án, szombaton d. u. 3 órákor az iparistületi helyiségben bór anyajukat vegyék át. — A vezetőség.

Nők gyűlése. A nők szabadszervezet vasárnap e hó 27-én gyűlést tart a nyári szinkabon. A gyűlésen Sneff József és Gábor Ödön elvtársak és Szentes Dezsőné elvtársnő fognak beszélni. A gyűlés fél 5 órákor kezdődik. Mindenki jöjjön el.

Nyílt-tér.

Tisztelettel értesítem a közönséget, hogy lakásomat Zrinyi Miklós-u. 26. szám alól Zrinyi Miklós-u. 35. szám alá, Bazár-épület, II-ik udvarba helyeztem át. — Egyben maszírozást is elfogadok.

Kérem továbbra is zivizes pártfogásukat a vagyok

teljes tisztelettel
Fahn Arnoldné.
szülőház.

Hirdetmény.

A Forradalmi Kormányzó Tanács LVII. számú rendelete értelmében azok az aranytárgyak, ékszerek és drágakövek, melyeknek jelenlegi értéke darabonként 2000 (Kétezer) koronát meghaladja, a helybeli állampostáiba beszoállításandók.

Ezen rendelkezések Nagykanizsán csak részben volt foganatja.

Eritesítjük az érdekeket, hogy a fent említett tárgyak beszoállítását határideje f. hó 30-án jár le. Aki ezen időn belül be nem szolgáltatta, azt a forradalmi törvényszék a legszigorúbban bünteti, megfigyelve, hogy a direktóriumnak biztos tudomása van arról, hogy kik nem szolgáltatták meg pe érték-tárgyaikat.

Nagykanizsán, 1919. évi április hó 25.

1172

Direktórium.

Hirdetések

felvételnek
a Zala kiadóhivatalában

APRÓ HIRDETÉSEK

Vennék egy hídat (serléső) a kinek ilyen van eladó, ajánlhatja délelőtt 8—12-ig és délután 2—4-ig a dohányraktárban, Erzsébet-tér. 1277

Kis üzletberendezést pulttal veszek. Cim a kiadóhivatalban.

VILÁG nagymozgószínház

Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Egész héten át

XXX. arany sorozat

Az aranyember

II. rész

Jókai Mór örökbecsű regénye. 4 felvonás.

Előadás kezdete fél 8 órakor!

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL Kálmán Fia

Könyv- és papírárukereskedés

NAGYKANIZSA. (Fővárosi palota)

Irodaszerek, üzletikönyvek, papírok
hangszerek, diazművek, játéktárgyak

URANIA mozgóképek-palota

Rozsnyai-u. 4. Telefon 299

Szombat, vasárnap. Április 26. és 27.

Henny Porten fellépéssel!

Az élet
álarcosbálja

társadalmi dráma 4 felvonásban.

P. natáryítás hétköznapokon d. e. 10—13-ig, d. u. 8-4-ig,
vasár, és ünnepnapokon d. e. 10—12, d. u. 1 és fél óráig

Előadás kezdete fél 8 órakor!

Egy éjjeli fiatal
segéd munkás
felvételnek a Zala nyomdájában

Garamvölgyi és Szemere

dohánynagyáruda Nagykanizsán

Ajánlunk legjobb minőségű szivarka
hüvelyeket, szivarka papírokat, szivar-
és szivarka szopókákat, szivarka- és
dohánylárcákat, — levélpapírokat és
:: képeslap ajdonságokat. ::

Pontos kiszolgálás!

Bélyegáruda!

ZALA nyomdavállalat
NAGYKANIZSA

TELEFON 78.

Üzleti könyvgyár, könyvkötészet

papírárukesztés.

Mindennemű nyomtatványt a legizlésesebb
kivitelben készít és legpontosabban szállít

ZALA-NÉPAKARAT

szociálisták és kiadói hivatal:
Nagykanizsa, Magyar-ut 4. szám
szociálisták és kiadói hivatal:
telefonszám 78. Nyomdai 117.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Méret: 40 x 55 cm
Felirat: 10-12 soros
Korona
10-12 soros
Korona
10-12 soros

Anarchisztikus termelés.

A polgári közgazdaságtan dogmái szerint a gazdasági válságok elkerülhetetlenek. Jön váratlanul, eleinte csak kisebb pusztításokat végez, feszültség keletkezik a pénzpiacon, a kereskedők kezdik magukat rosszul érezni, valahogy nem tudnak az árujukon tudni, a gyárosok szintén ijedten kapkodnak fejükhez és zsebükhöz, a termelés üteme kizökent a rendes kerékvágásból. Később a válság hatalmas erőre kap, a tőzsdéket küeli a hideg, régi, sziklaerőnek hitt égek buknak meg, a gyárak megállíjják a gépeket és a munkások százai kenyér nélkül maradnak... s ez a gazdasági válság nem tiszteli a határokat. Átcsap az egyik országból a másikba s végigszeli az egész földet. Amikor pedig áldozatait alig lehet már ésszeszámolni, annyian vannak — akkor enyhülni kezd, lecsillapodik, majd visszataranak a rendes idők és a gazdaságiélet ismét „virulni” kezd.

Körülbelül ilyen képet festettek a gazdasági válságokról a polgári közgazdászok. A kép hü. Csak az nem felel meg a valóságnak, mintha a válságok elkerülhetetlenek lennének. Az időszakoként fellépő gazdasági válságok és a nyomukban keletkező megérhetetlen nyomor és pusztulás a kapitalisztikus termelési rend velejárója. Megpróbált minden lehetőséget a kiküszöbölésére vagy enyhítésére, de eredménytelenül. Nem is végződhette-e kísérlet másképpen, mert a válságokat csak úgy lehetett volna megszüntetni, ha magát a kapitalista termelési rendet szüntetik meg.

Ha a kommunista gazdaságrend kiépül, a válságok a mesék birodalmába fognak tartozni, annál az egyszerű oknál fogva, mert azok igazi előidézője az anarchisztikus kapitalista termelés nem lesz többé. A tőkés társadalomban mindenki azt gyárt vagy termel, amit akar. A gyárost vagy termelőt csak az az egyetlen egy szempont vezérli, miből csinolhatja ki ő a lehető legnagyobb hasznot. Gyárt, vagy termel olyan árut, amiről az gondolja, hogy megveszik. Tudni tudja, természetesen, bizonyosan nem ezt, mert hiszen sejtelle sincsen arról, hogy — először — abból az áruból mennyire van szüksége az emberiségnek s — másodsor — hogy szakkolgató mennyit gyártottak, vagy termeltek már ugyanaból az áruból. — Mindannyian csak dolgoztatnak-dolgoztatnak, termelik az árut s viszi ki a piacra, a nélkül, hogy legesekegyebb fogalmuk lenne arról, hány vevőt találnak ott, sokat-e vagy keveset, el tudnak-e

adni mindent, vagy a nyakukon marad-e minden?

Amikor így évekig deüre-borura — anarchisztikusan — termeltek és gyártottak, akkor hirtelen észreveszik, hogy valami baj van. Árutelődés keletkezett, az árut nem veszik. (Közbevetőleg jegyezzük itt meg, nem azért nem veszik, minthú nem kellene. Hiszen, ha például megegyeszer annyi cipőt és eszímát varrtak volna, mint amennyit varrtak, még akkor is maradt volna mezitelenül láb. Hogy mégsem vették a lábbelit, annak az volt az oka, hogy a vásárlásra képes emberek száma csekély volt, vagy épenséggel még e kevesek száma is megfogyott valamilyen oknál fogva.) Tehát megindul a gazdasági válság lavínja. Az egyik iparágból átkap a másikba. Mert ha, tesszem, a vasiparban út ki a válság, az elbocsátott munkások százzezreinek vásárló képessége nyomban alászáll a minimumra, s így azok az iparok, amelyek e vásárlókból élnek, szintén tüstént á nyakukon érzik a válság kemény igáját.

Igy terjed szután tova mindaddig, míg az egész gazdasági életet karjai közé szorította. Magától értődik, a munkásság szenved a legtöbbet. Ha egy-két tőkés agyon is lövi magát, a tulajnyom többségnek azért van mit ennie. Az elbocsátott munkásnak azonban nyomban éheznie kell.

A kommunista társadalomban pontosan tudnifogják, mennyi búzára, ruhára, cipőre, húzra, könyvre, butorra van szükség. És csak annyit fogunk termelni, amennyire szükség van. — Amennyire a proletariátusnak szüksége van. Minden kezét olyan cikkeket gyártására főgnak kényszeríteni, amilyenekre a munkásoknak van szükségük. Minden termelő erő a proletárok szolgálatában fog állani. Ebben a társadalomban tehát ismeretlen lesz a „tultermelés”, amelynek milliók éheznek. A kommunizmus megszünteti az anarchisztikus termelést és helyére a tervszerű termelést és elosztást vezeti be.

Szétzúllik a „békekonferencia”.

Róma tüntet Páris ellen.

Berlin április 26. A Berliner Tagblattnak jelentik Luganóból: Rómában 100,000 ember tüntetett a párisi konferenciának Olaszországgal szemben tanusított viselkedése ellen. A tömeg a japán követés elé vonult tinnepelte a japánokat és gyalázta az angol sajtót. A tüntelők ezután az antáni követség épületét eláratk akarták tüntetni, de megakadályozták őket.

A Popolo Italia a tüntetéssel kapcsolatban a következőket írja:

— Tudják meg a szövetségesek, hogy mi nemcsak helyesebbül és támogathatók, de fokozhatjuk is Németország revanche álmát.

A lap „Angliát és Amerikát német-olasz szövetség lehetőségeit fenyegeti, amely ki-zsorítja Angliát a Földközi tengerről és megdöntheti Anglia gyarmati hatalmát. Franciaországnak is eminens érdeke, hogy feláldozjon Anglia és Amerika tengeri uralma ellen.

Harc nélkül az olaszok nem adják Fiumét.

Bécs, április 26. A Magyar Távirati Iroda magánjelentése: A Der Neue Tag Rotterdami jelentése szerint a Morning Postnak táviratozzák Párisból, hogy Orlandó kijelentette az olasz sajtó párisi képviselőinek, hogy olaszország Fiuméről harc nélkül nem mond le.

Bécs, április 26. A Magyar Távirati Iroda magánjelentése: A Der Neue Tag jelenti Párisból: „Párisi az Egyesült Államok római nagykövete” beadta lemondását, mert nem helyesli az antantnak Olaszországgal szemben követelt eljárását.

Bécs, április 26. A Neue Freie Presse jelenti Fentől: Sonnino és Salandra, akik Párisban maradtak, átvették Orlandó Rómából küldött távirátát, amely Olaszország végleges választást tartalmazza a hármastanács részére.

Japán is otthagyja a békekonferenciát.

Kopenhága, április 26. Párisból jelentik: A Liberté jelentése szerint Amerika és Japán konfliktusa megoldhatatlannak látszik. Japán azzal a tervvel foglalkozik, hogy otthagyja a békekonferenciát, mert Amerika ragaszkodik Wilson 14. pontjához.

Rotterdam, április 26. A Nieuwe Rotterdamse Courant és a Daily Chronicle párisi értesítése szerint Kioocau Japán birtokában marad. Ha nem döntöme a békekonferencia így, akkor Japán nem vesz részt a további tárgyalásokon és megbízottait hazahívja.

Anglia sem írja át a békekonferenciát.

Páris, április 26. A MTI, magánjelentése. A Newyork Herald párisi híradása szerint Wilson nyilatkozata nagyon meglepte az angol meghatalmazottakat. Nemcsak határozott és véglegesítet jelentő szavai, hanem a közélettel gyorsasága is meglepő volt. Ugyanaból az angol forrásból arról értesült a Newyork Herald, hogy ha az olasz delegátusok elvonnak a konferenciáról és megtagadják a békeszerződés aláírását, úgy azt Anglia sem írja alá, mert nem engedheti, hogy a háborút olyan szerződés fejezze be, amelyhez nem járul hozzá valamennyi szövetséges.

Salgótarjánban rend van.

Salgótarján április 26. Ugy a bányákban, mint a gyárakban rend van. A munka zavartalanul folyik. A munkástanácsa tegnapi ülésén egyhangulag elhatározta egy bányász és egy vasas zászlóját felállítását. A teremben közlészerint csökkenés nem mutatkozik. Az élelmezés kielégítő.

Rendelet.

Felhívás a ruhénékekhez.

Ruszká-Krajna népbiztosa a hadügyi népbiztossal egyetemben felhívja a 18 életévüket betöltött proletárokat és hivatásos tisztet és aliszteket, akik Ruszká-Krajna területéről származnak, hogy a ruhénéhadreszbe történő belépés végett haladéktalanul jelentkezzenek Budapestre a ruszká-Krajna népbiztosságánál. (Országgház, VI. kapu.)

Váres kommunista tüntetés. Bécsben.

Bécs, április 26. A munkanélküliek és a halffogásból visszatértek tegnap megtartott gyűlésén zavargások támadtak, amelyek olyan nagyméretűek lettek, hogy a rendőrségnek be kellett avatkoznia. Az összejutók zsebekben lizenőkné könyvekben megbeszéltek Este 8 órakor újra rend volt és az új felnyámn sem történt semmi zavargás.

A gyűlés résztvevői tüntető megmentben vonultak végig a Ring-Strassan. A hatóságok szelőkörü intézkedéseket tettek, hogy a tüntetők a belső városrészekbe ne kerülhessenek és különösen vigyáztak, hogy az üzletekben és magánlakásokban fosztogatások ne történjenek. A Ring- és a Johannes Strasse sarkán komoly összejutés támadt a néporséggel. A tüntetők a néporséget megverték és lefegyverezték. Utána összerombolták két kávéházat, majd a hadügyi minisztérium elé vonultak. Különösget nemnezettek a hadügyi miniszterre, a hadügyi államtitkár azonban már nem találta ott. Hadszedege pedig azt a választ adta, hogy engedni fog a tömeg kívánásának és visszatérnek a néporséget. Az „Internacionál” kávéháza, amely közüdomás szerint zug kerüsködök bürzeje a tüntetők megrohanták, bevertek az ablakühlaknt és öszszetörték a berendezést. Bántalmazták a közönséget és a személyzetet is. A helyzet válságosra fordult. A rendőrség, amelyet segítségül hívtak, szelészásra szólította fel a tömeget, de miután az nem engedelmesskedett a rendőrség fegyvert használta. Körübelül 17-en sebesültek meg a rendőrök és a tüntetők közül. A történekre való tekintettel a kormány megtiltotta, hogy szabad ég alatt gyűlést tartssanak.

Bécs, április 26. A kommunista párt taktikája egészen világos. Allgáridan izgalomban akarja tartani Bécs polgári lakosságát. Ez a célja a nagy kongresszusnak is: amelyet május 4-ere és 5-ére hívott egybe a német-ösztrák kommunista pártok titkársága.

Komoly bolsevik mozgalom Franciaországban.

A szakszervezeti koalíció radikális lépés előtt.

Budapest, április 26. A Vörös Újság mai száma közli: Párisból jelentik: A legutóbbi nagy sztrájkok alkalmával tudvalevőleg a vasúti munkások, gépalkalmés és bányászok között megállapodás jött létre, amelyben különösen biztosították egymást a követeléseik teljesítéséről. Később csatlakoztak ezen egyezményhez a francia vas-és fém munkások és biztosítva van a textil munkások kooperációja is. Ez azért is fontos, mert ez a mozgalom a francia kommunista vezeték Lorrainek irányításából indult ki és azoknak a munkavezetőknek biztositotta a mozgalom vezetését, akik egyetlen radikális lépéssel akarják megmozdítani a francia munkásság politikai hatalmát.

Nagyon valószínű, tehát, hogy az eddigi francia pártszervezet helyett a szakszervezeteknek az újabb szövetség fogja magához ragadni a vezetését.

Berlin, április 28. Bambergből jelentik: A kormány helyzete igen nehéz kezd lenni, mert a nürnbergiek nem lehet számítani. Legutóbbi napokban a függőelőknek gyűlése voltak, amelyeken a kormány ellen igen nagy élkeskedés nyilvánult meg. Beavatótt helyen azt az eságot állítják, hogy a nürnbergiek május elsőjén Tanácsköztársasághoz csatlakoznak.

A termelőszoövetkezetekben az értékmérő: a munka.

Megkértem a somogyinegyel Földművelésügyi Szövetkezeti központjának felügyelőjét, Parkos elvtársat arra, mondanád meg nekem és magyaráznád el az egész országnak, hogy milyen lesz a termelő szövetkezetekben a munka megbeszélése.

E kérdésre a következő feleletet kaptam: — A mi társadalmunkban egyedül és kizárólag csak a munkát becsülik meg. Mindenkihez a munka van a munkához, de munka nélkül nem élhet meg senki. Ez az új érvényesül a termelő szövetkezeteknél is. — Nálunk az egység a munkában eltiltolt nap.

— Ez az igazság.
— Az az igazság, hogy mindenki a munkában eltöltött napok után kapja meg a fizetését. E pillanatok meg pénz van, tehát a munka ellenértékét is pénzben szállítjuk ki. — Gyakorlatban a megoldás következőképp történik:

— Minden szövetkezetben, minden szövetkezeti tagnak külön folyószámlalapja van. Ezen a folyószámlalappon előtérlelékényi azon munkanapok száma szerepel, amelyekre a szövetkezeti tag magától lekötelezte. A munkanapok felülmérése nem értékesítéssel történik. Minden, amit a szövetkezeti tag akár természetben, akár pénzben kap, a folyószámlalap tartozik oldalára kerül, a követel oldalra jut ellenben a munkában eltöltött nap. A feljegyzés nemcsak öszszeszerileg történik meg, hanem úgy, hogy úgy a tartozik, mint a követel oldalán a mennyiségek és a teljesítés ideje is világosan kiemelhető.

— Már most az év végén az összes szövetkezeti tagok folyószámlalapjairól könnyen megállapítható, hogy a szövetkezeti birtokában levő terület megmunkálására összesen hány munkanapot fordítottak. Mivel pedig pontos adatok állnak rendelkezésre a termelés eredményéről és arról, hogy az értékesítés pénzbelileg minő eredménnyel jár, ezt a végző eredményt eloszlik a munkanapok számaival és így megkapjuk azt az egységet, amelyből minden szövetkezeti tag annyit kap, ahány napot munkával eltöltött.

A Somogy megyében megkötött kollektív szerződésében megállapított konvenció minden szövetkezeti tag az eszedékség idején pontosan megkapja. Ez a konvenció a folyószámlalappon a tartozik oldalra kerül, de ha a termelés eredménye olyan, hogy a szövetkezeti tagoknak a konvencióban felölt meg jár valami a termelési eredményből, akkor ezt a felesleget is meg fogják kapni.

Számitani kell azonban arra, hogy elemi természetű, fagy, jég, szárazság, rossz termés, tűz befolyásolják a termést és ezért úgy fogunk cselekedni, hogy a szövetkezetek bevételeinek egy bizonyos, később meghatározandó részét biztosítási tartalékalapnak tesszük félre, a biztosítási tartalékalapból történik meg azután azt a kárt, amit a szövetkezeteknek az elemi csapás okozott. Mert hiszen a dolgozó embert nem érheti kár azért, ha rajta kívül eső ok miatt munkásságának eredménye nem lett teljes. Ha az egész országban megalkulnak a termelő szövetkezetek, akkor az így tartalékolni biztosítási alapot majd központilag kezelik Budapestre és onnan intézkednek az elemi csapások által okozott károk megtérítéséről illetőleg is.

De a földközvettségben csak az elemi csapások okozhatnak kárt. A szövetkezeti tagok a hanyagságuk, vagy gondatlanságuk által okozott kárt tartoznak megtéríteni és csak igazán rendkívüli méllánylati eredmény esetében meniheti fel a központ a károkozott az okozott kár megtérítésére előtérlelést. — Egyikben maguk a szövetkezeti tagok ügyelnek arra, hogy a szövetkezeti minden tagja tehetségének és erejének megfelelően tényleg dolgozzék is. Egymást ellenőrzik és a nem dolgozókat felelték ki. Az illetéket pedig legvégső fokán a szövetkezeti tagjai sorából való kizárás is lehet.

Gondoskodunk arról is, hogy a dolgozó emberek mindenne meglegyen, ami az

életéhez kell. A központi, járási és kerületi ráktárak minden szövetkezeti tag szükségletét kielégíti és pedig haszon nélkül. Mert hiszen nem lehet keresni azon, hogy valahán az élete folytatásához szükséges cikkeket rendelkezésére bocsájtsuk.

Ezeket mondta Parkos Adolf elvtárs. Kipirult arcával, kemény szavakkal mondotta el ezek a nehéz igazságok. És mi városi emberek csodálkozzuk néhézünk a falu felé, ahol szintén diadalmasokodó a vörös igazság és ahol ilyen gondolkodó emberek ráziák fel természetükből a föld proletariátját.

HIREK.

1919
Április
27
Vasárnap

NAPTAR

A nap két óra 53 perccor, nyugszik 7 óra 01 perccor.
A hold két éjjel 3 óra 1 perccor, nyugszik délután 3 óra 51 perccor.

— Hivatalos frontjelentés. Budapest. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelent: A románok e hó 26-én a keleti hadseregünk öszaki szárnya ellen támadva Nagyköltöt érték el és a csapli Tisza-kanyarulat irányában dél felé nyomultak előre. A keleti hadsereg többi frontreszején a románok csupán jelenléteken mértékben nyertek tért. A déli fronton 25-én este a jugoszlávok Bántaszék felől Szekesvárd irányába biztosító csapatainkat megtámadták és néhány kilométerrel észak felé szorították vissza. Egyébként a helyzet változatlan.

— Szocializáltak a nagykanizsai épülettelépeket. Vágó elvtárs a szocialis termelés népbiztosa megbízta a nagykanizsai Építő Munkáügyi Tanácsot a nagykanizsai és sümegi tégl- és mészgőző telepek szocializálásával. Együttel Schiess István mérnök elvtárs megbízást kapott a nagykanizsai fapipari telepek szocializálására és ellenőrzésére. A telepek szocializálása a fokozottkedőkkel legnap lefolytatott tárgyalás után már megtörtént és meg csak a telepek leltározása van hátra. A leltározás hétfőn fog megtörténni. Az összes faterék ennélfogva központi vezetés alá kerül a jövőben már mint felelőstök szövetkezet fog működni. — Itt említjük meg, hogy a szocialis termelés népbiztossága Schiess István mérnököt a redicus famegmunkáló telepek termelési-biztosává nevezte ki.

— A keszthelyi gazdasági akadémiát átszervezzék. A keszthelyi direktórium Pámer István Múr és ottani szovjet elnökének javaslatára Faber Sándor tanár és Pestl Béla intéző kiegészítő tervei szerint a gazdasági akadémiát átszervezték. A 120 holdas iskola birtokot kiegészítették a volt Főreisch helyi Újmalor és Fenék pusztá, a világhírű méntelep hozzászólásával. Ezáltal az állattenyésztést és tejgazdaságot külön öf fokozott nagyságúvá fejlesztik, hogy az állattalományból és tejtermékekből bőven jut a közéletmezésnek is. A keszthelyi tojóközpont már jövő hó 2-án üzembe lép.

— A forradalmi törvénszék újabb ítéletet. A nagykanizsai forradalmi törvénszék tegnap délelőtt Szemes Dező elvtárs önkölesséval ülést tartott. A bíróság tajjai Komerska Frigyes és András Lajos elvtársak voltak. A vádat Polai János vádbiztos elvtárs képviselte. A bíróság a következő ítéleteket hozta: Kolariós Györgyöt részeg ségért és közbotrány okozás miatt 14 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre. Koskák Gézá szinlent az alkoholtürlom megsebzéséért és botrányokozásért 1 hónapi fogházra és 1000 korona pénzbüntetésre ítélt. Vögül tárgyalta még a bíróság a Lakatos öf. Kalányos cigányok ügyét a Lakatos Józsefet 10 hónapi fogházra és Kalányos Józsefet 10 hónapi fogházra és mindkettőt a büntetés tartama alatt teljesített súlyos kényszer-munkára ítélt.

— Eljegyzés. Odor Ödön és Mú Nesy jogyosok. (Mindén külön értesítéshelyett.)

— **Vörös tavasz.** Ude, tavaszi szellő muzsikált tegnap estele a jó öreg "Magyar-után. Kopotás fakégnység erős robotosok és piros bokrártás magyar bolsevik katonák jöttek-montak vagy áldogáltak és hangosan, szenvedélyvel vitatkoztak. Mindgyik jözo volt és komoly reményvel néztek egymás jóságos viharrort arcába. Három öszymal-koztak, letertek a járda külső szelére és po-litizálni próbáltak. Látszott rajtuk, hogy egész héten dolgoztak "Egyiknek nagyfejtsé jögött a karján, a másik saros kapát tartott a vállán s a harmadik hosszonyulni sünká-lapásra támaszkodott. A kis-zugó csoport a biborosa esti homályban úgy hatott, mintha a megváltó vörös világröfadalom egyik töhe-telén-lánscseme volna. Lassan ráborult az enyhe tavaszi és csendes utcára. A három fáradt pájtás kezét szorított és szerencsés felvirradást kívánva egymásnak, elmentek szegényes viskójukba. Egyik, aki a pörlyüt vite, visszaköltött a kettő után: Elvtársak in-már holnap ülelőtöt belépek a vörös had-seregbe. T. J.

— **Adóüzítés.** A kapitalista állam adó-szedésére rendezkedett be és az adók folyo-atosan szaporodó tömegevel az imperialista téboly külléngésnek csak egy csoklyé hünya-dát tudtak kipréselni, úgy hogy az adósságok folyton növekedtek. Addig azonban amig a magántulajdon bármily formában fennmarad, addig a kommunista állam is fog bizonyos mértékben adót szedni: a kapitalista állam gízgisi mértékű adószedésző gépezetét ter-mészetesen nem lesz szükség. Az átmeneti időkzabban tehát mindenkinek kell adót fizetni. Itt említtük meg, hogy a nagykanizsai dir-ektórium a napokban rendeletet fog kiadni, a melyben felszólít mindenkit, hogy hátralekös adóját az év május 15-éig okvetlenül fizesse be, annál is inkább, mert a késlekedőket — az adó behajtásán kívül — forradalmi tör-vényszék elé fogják állítani.

— **A nyomdászok és hírlapírók május 4-iki művészestélyére** városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg; nem is alaptalanul, mert a kanizsai nyomdászok és hírlapírók oly ügyes műsort állítottak össze, amelyen egy a téli szezonban sem volt Nagykanizsán. A nyomdászok és a hírlapírók közül váro-sunk hírneves műkedvelői fognak szerepelni. Külön érdekesége lesz az estélynek a Műsor Újság, mely a műsoron kívül tartalmazni fogja a helybeli újságírók apró, kedves ak-tusú írásait. — Jogyek válthatók Fischel Fülöp író papírkéréskedésében.

— **Megválasztották a Munkás-Olthon a vezetőségét.** A nagykanizsai Munkások-otn intéző bizottsága a f. hó 25-én megar-tott alakuló gyűlésén a Munkásokotn vezető-ségébe a következő elvtársakat választotta ki; Elnök Beck Soma, pénztáros Popp Ernő, ellenőrök Bárány Antal és Verem István, jegyző Güttli Dező, felügyelők Posner Izidor és Dobos József. Az intéző bizottság tagjai lettek: Jaberics Lajos, Kolarics Imre, Horváth János, Virág János, Jancsics Imre és Török József elvtársak. Mindenféle a Munkásokotn órintó ügyekben történő megkeresések, kérel-mek, levelek stb. a Munkásokotn intézőbi-zottságának címére küldendők (A Szocialista párt Klub helyisége)

— **Zöldi Márton meghalt.** Budapesti tudósítónk jelenti telefonon: A régi iróvilág egyik érdekes alakja tűnt el az élők sorából. Zöldi Márton ma Budapesten 64 éves korá-ban meghalt.

— **Labdarúgás.** Ma délután fél 4 órák a Katonaróten a Nagykanizsai Tornayegylet I. és II-ik csapata mérkőzik. Belépődj 2 kor.

— **A hadilövegben levők hozzátörtö-zői segélye, hadilövegtek és árva segélye,** az nyugdíja, a hadirokkantak segélye folyó 6vi május hó 1-én tartandó munkásünnepre való tekintettel nem május hó 1-én és 2-án, hanem április 29-én és 30-án lesz kifizetve a városi adóhivatalnál.

— **Szabad előadás a nőkérdésről.** A kereskedelmi alkalmazottak f. hó 24-én tar-tott felolvasásán Berger Aladár elvtárs a nő-kérdésről tartott előadást. Berger elvtárs tar-talmas beszédében ismertette a nő helyzetét az elmúlt és a jövő társadalomban.

— **Ipari tanfolyam a bankmunkások részére.** A Pénzügyügyi Munkások Országos Szövetségének direktóriuma az állatában bank-alkalmazottak és a tanulni akaró állásban lévő bankmunkások részére ipari szaktanfolyamo-kozt fog rendezni, hogy a bankmunkások fel-zabadulói tömege mielőbb el tudjon helyez-kedni az új gazdasági rendben. A tanfolya-mok a legrövidebb időn belül megkezdődnek.

— **Táncestély.** A Szociálta párt folyó hó 27-én vasárnap este 7 órák táncestélyt tart, Sárközy Dező cigányzenekarának köz-reműködésével a Szocialista Klub (volt Casino) dísztermében.

— **A Vasutas Szövetség** ma, vasárnap este 7 órák táncszüvegalkorlatot tart a volt Polgári Egyetel nagytérben.

— **Halálözös.** Folyó hó 26-án éjjel el-hunyt Arstern Ignác a nagykanizsai keres-kedő-világ egy érdemes, szolgalmás tagja. Temetésé f. hó 27-én d. u. 4 órák lesz az izraelita sírkert halottasházából.

— **Felhívás.** A direktórium felhívja az összes mutatónyusokat és bábosokat, akik a május elszej ünnepségen részt aknának venni, hogy ebbeli zándákukat legkésőbb é. hó 28-ig jeltentek a városháza 20. számú szobájában.

— **Újra bezárják az üzleteket.** A termelési bizottságtól nyert érteusülésünk szerint hétfőn az összes üzletek bezárják s az anyag-készletelői új leltárakat készítenek. Az üzletek mindössze egy-két napig maradnak zárva. Ez idő alatt természetesen a jegyek látatmozása is szünetel.

KOMMUNISTA MŰVÉSZET

A társadalmisított mozik át szervezése.

Milyen lesz a mozit?

Budapest, április 26. Az Est holnapji száma írja: A mozik társadalmisítása ugy-szólván teljesen befejeződött és a moziszak-mával foglalkozó bizottság befejezté, műkö-dését.

A mozik társadalmisítását végző bizott-ság egy tagja a bizottság működéséről és a jövő mozijáról a következő nyilatkozatot tette:

— 5000 okvizitencia irányítása tartozik a hivatali hatáskörébe és az első évi forga-lom legkisebb is 160-millió koronára tehető. A fokozatosan beálló műsorváltozás igazolni fogja az eddigi fátadásos munkát. Ugy a magyar film gyártásának, mint a külföldi-dieknél árvenyesülési-fog az a feladog, hogy az ostoba és ponyva detektív történetek tel-jesen mellőztessenek. Ezek a detektív filmek azonban nem fognak teljesen eltűnni, mert ezek között is akadnak irodalmilag jó munkák.

— Összül "kezdve" valamennyi mozgó-fénykép-zsinház bizonyos hányadát ismeret-terjesztő-és kultúrilmek számára foglalták le. Az ezekben előadott filmek nagyobbrészt magyar gyártmányok lesznek. A technikai fejlődést fogják bemutatni filmen, lesznek tu-dományos filmek és berendezkednek mikro-szkopikus filmek felvetelőire is.

— Nagy film készül a világ összecmlá-sáról, amely meg fogja jelenteni az új idő-pontot, amikor az üstökös összeütözik a földdel. Nemcsak az égitestek mozgását fog-ják bemutatni, hanem a csillagászat érdekes-ségeit is és meg fog előlökni elevenedni a a pillanat, amikor az üstökös nekiszalad a föld golyóibanak. A nyáron elkészítendő paedagogiai és kultur filmek legalább 100.000 méterre tehetőik. Lesznek természetudományi, csillagászati és egészségügyi felvételtek.

— A mozik tojajezését is maga elé tűzte célul a politikai bizottság. Az a terve, hogy észre legalább 50 új helyiségeben fog-nak felállítani mozit, ahol még nem volt — Most van szervezés alatt 5 vidéki vándor mozit, amely a már eddig meglévő filmeket fogja bemutatni. A bemutatandó filmek között szerepel a vörös film riportja, amely a magyar szovjet-közítársaság megalakulásáról és a fiatal közítársaság eddigi életéről mutat be

képeket. Ezeket a filmeket különben Ausztriá-ban, Németországban és Oroszországban is vászonra vetjük, mindenki látni fogja, hogy mily diadalmasan halad a szovjetközítársaság a fejlődés útján. A művészi filmek nivója essentel magasabb lesz. Legközelebb megke-zdik Marx életének filmen való feldolgozását

Az angol munkásság az angol termelési rend ellen.

Bécs, április 26. Az angol munkásság mozgalmá áterjedt a mezőgazdaságra is. Anglia több helyén nagy mezőgazdasági munkás-sztrájkok vannak, mint például Ulster grósság egyes helyein. A hangulat itt oly iz-gatótt és annyira kiélesedett, hogy a földbir-tokokosok és bírók a kormánytól csapatok kérétek, továbbá fegyvereket, hogy megakoj gondoskodjanak vagyonuk és személyük vé-delméről.

A németek Versaillesben.

Páris, április 26. (Szkratávirat) A né-met delegátusok ma Versaillesbe érkeztek

Pártügyek.

Felhívjuk az összes szakszervezetek figyelmét, hogy beküldött közleményeink (tíntával írják, mivel ceruzával írott kézira-tokat a nyomdász elvtársak nem szedik ki A kiadóhivatal.

A pártvezetés felhívja az összes szakszervezeti tagokat, hogy — kévéhdzok helyett — a Szocialista Klub helyiségeit hétköznapokon is minél nagyobb számban látogassák, mert csak így lehetőségek — az aktuális kérdések állandó megvitásáá. — a proletáridtus egységes szellemét meg őrizni.

Szállodások, vendéglősök és kávéso-k szakszervezete hétfőn délután 4 órák a "Vaskapuban" gyűltek tart. Az elnökség.

Kereskedelmi alkalmazottak folyó hó 27-én délután fél 5 órák felolvasást tartanak.

Borbélymesterek és fodrászok figyel-mébe. Felhívjuk az összes borbélymesterek és fodrászokat, hogy f. hó 28-án, hétfőn este fél 8 órák rendkívül fontos ügyben az Ipartestület helyiségében okvetlen jelenjenek meg. Az elnökség.

Felhívás Felhívhatok a nagykanizsai cipész és eszmiadia iparosok szakszatiá-lának tagjai, akik a kiutalt tehén bőrt és zsíros tehénbőrre igényt tartanak, legkésőbb hétfőn azaz f. hó 28-án este 8 óráig az Ipartestület-ben jelentkezzen. A vezetőség.

A férfi- és nőilábózk szakszervezete fontos ügyben, folyó hó 27-én, vasárnap d. e. 10 órák tartandó gyűlésára az Ipar-estület helyiségébe tagjait meghívja. Az elnökség.

A szállodal, éttermi és kávéházi munká-sok helyi csoportja a hó 29-én kedden este 9 órák a Munkásokotnban fontos ügyben rendkívül fontos ülést tart. Tárgy: Május elszej megünneplése. Az elnökség.

A nők szabadszervezete felhívja mind-azon elvtársakat és elvtársakat, akik jól tud-nak táncolni és a május elszej szabadszín-padi szereplésre vállalkoznak, jelentkezzenek hétfőn délután 4 órák a szabadszervezet vezetőségénél (Casinó 1. emelet).

A tantók szabadszervezete ma délután 10 órák a polgári iskola rajztermében gyű-lést tart. Előadó: Aczód Géza. Mindenki ott legyen!

A Magánalkalmazottak Szövetkezete felkéri a felügyelő bizottság tagjait, hogy ma d. e. 10 órák a Munkápholy helyiségében pontosan jelenjenek meg.

A hadirokkantak, hadilövegtek és hadilávák is tartanak meg ünneplésmájus elszejt, úgy készüljön mindenki május elszej-nek megünneplésére, úgy a város mint a közságbeliek, valamint a kórházakban levő rokkant elvtársak. Hadilövegtek és hadilávák is kötelesek a "szóvesztés jászó táblái alatt tömörülni, illetve kivonulni. Program: a párt-itiárság utatitása szentel

Nyílt-tér.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy boldogult férjem üzletét saját nevémmel **Sam. Schweitzer László vezetésével** mellett jövőben a lenn fogom tartani, miért is igen kérem nagyon tisztelt üzletfeleimnek és a n. é. közönség további szives támogatását. Igyekeznék fogunk mindenkor a n. é. közönség igényét — úgy mint eddig, ezenül is — a legnagyobb pontossággal és figyelemmel kielégíteni.
Nagykanizsa, 1919. április hó 26.

Öz. Schweitzer Józsefné

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy lakásomat **Zrinyi Miklós-u. 26. szám alól Zrinyi Miklós-u. 22. szám alá, Felső-Érdőtet, 11-k udvarba** helyeztem át. — Egyben masztrozást is elfogadok.

Kérem továbbra is szives pártfogásukat a vagyok

teljes tisztelettel
Kahn Arnoldné.
szülőné.

66.9/1919.

1281

Hirdetmény.

A hadügyi népbiztosság elrendelte a magánosoknál levő katonai ruházattal és felszerelési cikkek lefoglalását és igénybevételét.

A vörös hadseregnek legalább részben szüksége van minden használható katonai ruházatra és felszerelésre. Ennek a szükségletnek a ledezésére a hadügyi népbiztosság korlátlan számban igénybe veszi az országban található alább felsorolt cikkeket: katonai sapkák, zubbonyok, nadrágok, köpenyek, katonai lábbelik (bakancsok) és katonai csizmák) katonai csökök, kézüllő fémremjű cikkek a végül mindazon felszerelési cikkek, melyeket hadfelszerelési célokra készítettek (hátszék, derékszaljak).

Az igénybevétel alól mentesek:

A lényeges katonai szolgálatot teljesítő egyének, a Vörös karhatalmak, a munkasgardák tagjainak saját ruházataikra és felszerelésükre szolgáló cikkei. Használóképpen, magántulajdonban maradtak a leszerelt katonák birtokában levő ill. katonai cikkek, ha az illetőknek ezenkívül csak egy civilruhájuk van.

Ipari- és földmunkások, alkalmazottak és közilasztviselek a beszerzőállítói teljesen használható ruhacikkeikért kártérítést kapnak.

A katonai sapkáért 10 korona, zubbonyért 90 korona, nadrágért 50 korona, köpenyért 90 korona, bakancsokért 50 korona, csizmáért 80 korona, ingért 12 korona, lábravalóért 9 korona kártérítést. Viselt ruházatait és felszerelési cikkeikért a megfelelő részértéket utalják ki. Minden más nem említett foglalkozású egyéntől gyűjtött ruházati és felszerelési cikkekért kártérítést egyelőre nem fizetnek. Ezek csak átvevői elismerényt kapnak, a mennyiség és minőség szerint. Az elismervények szerint kijáró kártérítés kifizetése később szabályoztatik.

Felhívjuk mindazokat, akik a rendelet értelmében a birtokukban levő katonai ruházati és felszerelési cikkeket beszüllőállítói tartoznak, hogy ezen cikkeket **f. hó 28., 29. és 30-án a Zrinyi Miklós-utcai elemi iskola tornatermében a. e. 9-12-ig és d. u. 3-5 óráig** az átvevő bizottságnak annál is inkább szolgáltatásuk be, meri ellenkező esetben a forradalmi törvényszék elé állítatnak.

Nagykanizsa, 1919. évi április hó 25.

Direktórium.

Betűszedőtanonc

felvetették a Zala-nyomdában!

PÁLYÁZAT.

A nagykanizsai Munkásöthonok Bizottsága ezennel pályázatot hirdet a következő

házmesteri és gondnoki állásokra.

Pályázhat minden szervezett munkás, valamint a jelenlegi gondnokok és házmesterek is pályázhatnak.

Állanlatok zárt borítékba, felül címlere kiüldendő, amelyben a pályázó családi állapota is közlendő. — Javádalom: lakás, fűtés, világítás. Egyéb feltételek megállapodás szerinti.

APRÓ HIRDETÉSEI

Gazdaasszonyoknak menne magánosokhoz, magányos urhoz vidékre is elmegy. Cím a kiadóhivataltban. 1280

Magánórákat számlán, mértékű fizetése és gyorsírásból állóval szaktanár. Cím a kiadóhivataltban. 1285

URANIA mozgóképpalota

Hagyomány-é. 4. Tel. 10 850

Szombat, vasárnap, Április 26. és 27.

Henny Porten felléptével!

Az élet álarcosbálja

Írásadalmi dráma 4 felvonásban.

P. ártérnyitási betétkénapokon d. e. 10-12-ig, d. u. 3-6-ig, vasár, és ünnepnapokon d. e. 10-12, d. u. 1 és fél óráig.

Előadás kezdete fél 8 órakor!

Értesítem a t. közönséget, hogy számom évi budapesti működés után Nagykanizsán

gyermeknaha szabóműhelyt

nyitottam. - Készítek fiú- és leánykaruhákat, felöltöket és minden e szakmába vágó munkát a legjobb és legizlősebb kivitelben. Tisztelettel

STRASSER MÓR, szabó
Bogrács-ut. 66.

VILÁG negyemzörgöszínház Szarvas szálloda. Tel. 74. 27.

Ma vasárnap két előadás

XXX. aranykorzat

Azaranyember

II. rész

Jókaj Mór örökbecsű regénye. 4 felvonás.

Előadás kezdete 6 és 8 órakor!

Edob sokszorosító készülék a

legjobb. Könnyen kezelhető.

Egyesületeknek, kereskedőknek, Irodáknak legjobban ajánlható.

Kapható **FISCHEL FÜLÖP FIAI** papírárúházában Nagykanizsán

Zala-Népakarat

A KORAK REGGÉLI

ÓRÁKBAN JELENIK

MEG, EREBETI TELE-

FONÉS TÁVIRAT

JELENTÉSEKSEL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva, vidékre postán köldve: ::

Egy óra **7.50** korona

Negyed óra **2.50**

Fél **45.-**

Egész **90.-**

Halló! Halló!

Kinek van használt

hanglemeze?

Régi vagy törött hanglemezeket, míg az anyaghiány tart, legmagasabb áron veszünk vagy cserélünk

WÄGNER

az országunkra általánosan elismert magyar hangszerek készítője nagy áruház Budapest, József-körút 18. Műh. IX. Ráday-utca 10

Beosztások 1000 koronáig. - Árjegyzék legyen!

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadói hivatal:
Nagykanizsa, Sugár-ut. 4. szám
Szerkesztői és kiadói hivatal:
Sálföldvár 78. / Nyomdai 112.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Műfajtái árak:
Egy évre 85.— koronás
Fél évre 45.— koronás
Három hónapra 35.— koronás
Egy hónapra 7—50 koronás

Kommunista-állam helyzete a kapitalista államok között.

Ne arról beszéljünk, hogyan lesz, ha tőkésuralomra kerül mindenütt felvilágosított kommunista termelésrend. A berendezkedés alapelvei ugyanis le vannak fektetve, ezt elvégezte Marx, hogy azután a megvalósítási pillanatban hogy kell élettel megtölteni a halott formát, azt megszabta Oroszországban Lenin. Nem dogma szerint, hanem a gyakorlati helyzet adta dicső példának megoldásával. Így történik ez Magyarországon is, az orosz eredmények felhasználásával ugyan, de tulajdonképpen egészen önállóan, megpörög a formák között, az elnevezés olyan formák között, amelyet szavér előtti a legnagyobb alkotó zseni sem tudott elképzelni.

Tudományos meggyőződésünk és meg nem ingatható hitünk szerint el kell következni a termelési rend forradalmi átalakításának minden ipari és agrár államban, de nyitott szemmel kell látni ezt a valóságot, hogy ez az átalakulás nem történik meg most mindjárt. Ha nem most, hát később elkövetkezik a hadállapot vége és nemzetközi béke lesz. Hogy ez a béke tulajdonképpen az antant imperialista tőkésének gazdasági rablóhadjáratai vezeti be, tehát valóban még csak fejtverszűneinek sem tekinthető, ezt most kapcsoljuk ki.

A valóság az, hogy Európában vannak kommunista államok: Oroszország, Magyarország, Bajorország, a közeljövőben Németország Német-Ausztriával együtt; és ott vannak a többi nem kommunista államok. Hogy meddig lesz ez a helyzet, azt nem tudja megmondani senki. Ott ahol a polgári osztály erős és szervezett, ott ahol a munkások osztályának egy tömege relatív jóléti él, ahol a munkások osztályának legjobban kereső része politikai vezérelvvel együtt elpolgárilagosodott, ott ahol a világ-háború nem döntötte fel az ország alapjait: ott a kapitalista termelés leírása nehezebb. Így van ez egyelőre a semleges államokban. Viszont annak ellenére, hogy például Dánia semleges volt, a legközelebbi jövőben megtörténhetik ott a kapitalista termelésrend bukása, ha eladja nem áruért, hanem akár aranyért is minden élelmiszerét és nyersanyagát a háborúban levő államoknak. A tőkés a profit vakká tette és bekövetkezhettek olyan állapotok, hogy Dániában a paraszt és a polgár felzúgogott, de éheztek, a városi proletár, nyersanyag híján nem kap munkát, tehát forradalmosvá van épen úgy, mint a föld szegények. Ha ilyen az állapot, akkor annak ellenére, hogy Dánia nem volt részt a háborúban, a proletárlorradalom és a tőkésuralom leírásának bukása a legtróvább idő alatt bekövetkezik. Azt nem kell felejtetni, hogy a győzelem antant államokban milyen a helyzet, mert hiszen közüdmös, hogy az erősen megszervezett burzsoázsiának milyen halálra erőszéltébe kerül, hogy ideig-óráig védje a hatalmát.

Szóval egy darabig imperialista, vagy mondjuk demokráta burzsoáz államok között élünk. Az a kérdés: veszedelmet jelent-e az ilyen állapot a magyar, orosz, német proletárlorradalom eredményeit illetően? Megokoll-e a francia és az angol imperialistának az a reménye, hogy a mi új rendünk felbomlik? Ez a reményesség csak jámbor óhajlás

marad, mert visszacsúdnálni, amit törvényesül szükségességgel, mondjuk kényszerüléssel megtörtént, nem lehet, még pedig a következők okok miatt:

1. Kétségtelen, hogy fegyverrel, háborúval nem lehet létreírni három országban a proletárlorradalmat, mert a bolsevizmus gondolata már befészkelte magát minden állam nincstelen proletárlorradalmának a lelkébe. Milliók halderegetek ellenünk toborozni nem lehet, nem is mernek, mert a milliók hadsereg nem is ellenünk fordítja fegyverét, hanem a tőkés burzsoázuralom ellen, amelyik lefegyverezte.

2. Gazdasági háborút lehet szervezni ellenünk, de teljesen kiűzéstalanul. Mert ennek a háborúnak az országunk a népet kiéheztenni nem lehet. Kenyerünk mindig és feltétlenül lesz, mert a kommunista szövetség óriási területe még a legrosszabb termés esetén is tud adni, ha nem is bőségesen, mindenkinek kenyereit. Lennek cikkeket átmenetileg szűkítve kelléni, de csak addig, amíg az ipari termelés beszerzése meg nem történik. Ezen a téren a nélkülözés nem ország szánkunkra. Elvonhatják tőlünk a szén, a legszükségesebb nyersanyagokat, de ezt csak ideig-óráig lehet, mert ellenkezik az a tőkésuralom rendjük alapelveivel.

3. A tőkés nem háborút, hanem hasznót

akar és a haszon élvezetének a nyugalmát. Szüksége van ránk, hogy elhelyezhessék ipari termékeit, gépeit, hogy eladhassa szénét. Ha ezt nem teszi, nemcsak hogy a hasznát nem tudja biztosítani magának, de veszedelembé dől a tőkésuralomra is, mert kénytelenek lecsúszkenni a termelést, elkövetkezik a munkanélküliség, a proletárlorradalom fokozása és kész a proletárlorradalom.

4. Gazdasági háború helyett tehát kell, hogy a nem kommunista államok rendes áru-cseréforralomba lépjenek velünk még akkor is, ha régi követeléseiket nem ismernek el.

5. A kapitalista állam és a kommunista állam tehát megtehetnek egymás mellett, mint üzlefelek, már azért is, mert a kommunista állam mint adós, ma aránytalanul gazdagabb, erősebb, mint volt. Kézenfekvő, hogy a proletárlorradalom előtti Magyarországnak a külfölddel szemben ugyanannyi adóssága volt, mint a mostani Magyarországnak. Vagyona most több van, mert a hadiközeiben milliórdok tulajomó része nem terhel, a nagy vagyonok, föld, ház, ékszer, termelési eszközök mind a birtokában vannak és ami a legfontosabb: megtudja szervezni a termelést, munkába tudja állítani a proletárlorradalmat az emberket. Ez a legnagyobb garancia.

Az erjedő Európa.

200.000 svájci munkás a tanácsrendszerét. — Olaszország fenntartja a mozgósítást. — A burzsoázia utolsó erőlködése Párlaban.

Gen, április 28. Ma folyt le a svájci szindikalista munkások szövetségének kongresszusa, amelyen 200.000 szervezett munkás képviselte magát. A kongresszus mindenekelőtt felszólította a svájci kormányt, hogy azonnal vegye fel a gazdasági összeköttetést az orosz szovjet köztársasággal és azonnal hívja meg az orosz kormány meghatalmazottját. A szövetségi kongresszus egyserzemint megállapította, hogy a sztrájk meghusztolásának legelső oka a paraszt osztály konzervatív magartatása volt. Ezért elhatározták, hogy a parasztokat erőlyesen kiterjesztik a falvakra is és minden eszközzel azon lesznek, hogy a paraszt osztályt megnyerjék a paraszttanácsok tervének. A propaganda már folyamatban van és kétségtelen eredményre fog vezetni.

Ma dől el a népszövetség sorsa.

Párls, április 28. (Szikratávrat.) A békedöntéssel ma délutáni teljes ülésen fog elődni, vajon a népszövetség tervezett elfogadják-e. A tervezet módosított alakjához 13 kormány adta hozzájárulását és vezeti a tárgyalások alkalmával.

E tervezet első szakasza megállapítja azokat a feltételeket, amelyek mellett a volt ellenséges országok a népszövetségbe belelphetnek. A 2—5 szakaszokra terjedő rész a népszövetség törvényhozó testületének összeállítását és működését írja le. Az a negygyűlés, amely 150 tagból fog állani, a népszövetségnek tulajdonképpen legelső szerve mely a kabinet szerepét fogja játszani a törvényhozó testület mellett. A 8—15. szakaszok a béke biztosítékait sorolják fel Ezek közé tartozik a fegyverkezés korlátozása. A 18—24-ig terjedő szakaszok szerint minden nemzetközi szerződésnek nyilvánosnak kell lennie és az összeszerényben levő nem-

zetközi szerződéseket a népszövetségnek be kell jelenteni Wilson azt hiszi, hogy az amerikai tanácsosok el fogják fogadni a tervezetet.

Keletgallciában szovjetek alakultak.

Moskva, április 28. (Szikratávrat) Keletgallciában ukrán szovjetek alakultak. Közeli részletek hiányzanak.

Olaszország nem szerel le.

Lugano, április 28. A kormány elhatározta, hogy az egész hadsereg általános mozgósítást fenntartja mindaddig, amíg a Fiume kérdés elintézését nem nyer.

Újabb jelentés a hajduszoszói harcokról.

Budapest, április 28. A Vörös Ujság írja: Az a hónap 25-ről 26-ra virradó éjjel a románok újabb megkezdtek a támadást Hajduszoszói ellen. A város birtokáért véres utcai harcok folytak. Részünkről a Biharigárdá vörös erdebe vette Hajduszoszói. A Biharigárdá azonban tévesen értelmezett parancs folytán állásából visszavonult, mire a románok bevonultak az úraszen hagyott állásokba és a negyvenháromezret oldalba támadták, akik a heves és türelőben levő támadás elől kénytelenek voltak visszavonulni. Ezután csapatunk újabb rendbéli szételűzőkötés és rögtön támadást intéztek a városban levő románok ellen. Örökig tartó véres utcai harc kezdődött, amelybe a románok túlszámú is beavatkozott. A 44-esek hőiesen erőszéltéssel vételeztek, de az utabban érkező segítő-csapatokkal megerősödött románok elől a délutáni órákban kénytelenek voltak visszavonulni.

A proletárváros tervezete.

A burzsoázia egyik legjellegzetesebb politikai produktuma, a régi kommunális osztályszervezet romokban hever. A hivatalnok magisztrátusok, törvényhatósági közgyűlések, polgármesteri és tanácsnoki állások az ország minden városában megszűntek és helyüket új proletárszervezeteknek kell elfoglalniuk. Nem lehet egyetlen becsületes dolgozó ember ebben az országban, aki könnyel eltene a kizsákmányolók e szigorúan osztályrödekű intézményének elmulása felett. A városházak nem lesznek többé a kapitalista romlásból a korrupció és a panama rablószeleik, ahonnan származva van a munkásság, az igazi város-alkutó és város fenntartó elemek közérdeke. Az új városházának a népjólét, a kultúra és a haladás központjának és a tiszta proletárszellem fórumának kell immár lennie.

A régi városi szervezetet felülről csinálták. A belügyminiszter volt az egész ország városainak legfőbb ellenőre és a speciális helyi viszonyokra való tekintet nélkül somán intézte el a városok ügyeit. Az osztályparlament a maga képre alkotta meg a városokról szóló törvényt, amely gondosan kirekesztette az alsóbb rétegeket a városi törvényhozásból. A forradalom alulról épült. Kívételzetesen hű maradt a proletáritömegek akaratához. Az egyes városi kerületek megválasztják a maguk munkás és katonatanácsait, ezekből tevődik össze, illetve ezekből válszadjik ki a városi központi tanácsát. Az egyes kerületi munkás és katonatanácsok csatlódnak a kerületi ügyeinek vezetésére külön intézőbizottságot választanak. Egyrésztől így épül ki alulról fokozatosan a városi organizáció, másrészt a kerületeknek, mint kisebb közéletnek érdekei ügyeinek intézvé gondozását. Egyrészt így marad a tanácsrendszer eleven és igazságos kapcsolatban a dolgozó tömegekkel, amelyek egyébként is bármikor visszahívhatják küldötjeiket, másrészt a proletárokból álló kerületi intézőbizottságok működése révén az egyéne, minden proletár jóléti és kulturális igényére is kiterjed a figyelmre.

Az alakuló proletárvárosnak tömteletlen elvezényi valójára lesz a városi élet minden terén. Valóban felesleges képet festeni arról, hogy különösen vidéki városainkban az ugynevezett polgári civilizáció milyen barbár színvonalon állott. Rongeteg munka, utánpótlás vár az új proletárvárosokra. Kórházakat, ellátást és élemezést, iskolákat, rendes vízvezeteket, csatornázást, utburkolást, lakást, ipart, szociálpolitikát, virágzó városi politikát kell teremteni a proletár számára. Ennek a nehéz, de felelős szép munkának keresztvételéhez az új városi organizáció kitűnő együttműködésére van szükség. Hogyan épüljön ki ez az együttműködés? Erre adnak választ a következők sorok:

A nagy reform a teljes városi önkormányzat szabadság alapján áll. A városnak kétféle jövedelmű lorrána van: 1. az állam részéről átengedett, közvagyon és jövedelem. 2. az egyenlőség elve alapján a város lakosaitól a pénzügyi építkezés meghallgatása után a Forradalmi Kormányzatnak hozzájárulásával szedott járulékok. A közigazgatás kerületi szervei: a kerületi tanácsok és a kerületi husz tagu intézőbizottságok. A központi igazgatás szervei: a központi tanács, a központi nyolcvan tagu (vidéken a lélekszám arányához képest kisebb számú) intézőbizottság, mely a tanácskongresszuson is képviseli a város érdekeit, végül az intézőbizottságnak saját kórelőből választott öt tagu ölnöksége.

A kerületi tanácsok határoznak a kerületi igazgatásnak általános elveire nézve. A Kerületi husz tagu intézőbizottságok proletártanájak vezetik a kerületi közigazgatást. Végrehajtják a központi szervek és a kerületi tanácsok határozatait. Mineen intézőbizottság tagu ügycsoportot állít fel és pedig pénzügyi, lakásügyi, építési, gazdasági, népjóléti, népeségi és katonai, közéleti, közművelődési, közegészségügyi és bíráskodási ügycsoportot amelyeket két-két intézőbizottsági tag vezet. A központi tanács a város életének

ogytomes irányító és ellenőrző szerve. Megállapítja a városi igazgatásnak általános irányelveit és utasítja a nyolcvan tagu központi intézőbizottságot a lakosságot érintő általános határozatok alkotására. Ellenőrzését gyakorolja a központi intézőbizottság, mint a kerületi tanácsok és intézőbizottság feletti jogában áll azok határozatait megváltoztatni. A régi magisztrátust pótló központi nyolcvan tagu intézőbizottság, amely a tisztviselő kizárásával csakis proletárokból áll, vezeti a város egész közigazgatását, végrehajtja a központi tanács határozatait és annak előterjesztéseket tesz, megállapítja a költségvetést, a központi ölnökség által eléje terjesztett javaslatok alapján a lakosokat érintő általános határozatokat megállapítja és a kerületi intézőbizottságok ilyen határozatait jóváhagyja. Ezt megelőzően köteles szándékát az illetékes népbizottsággal közölni, hogy ennek módjában legyen országos érdekből a tervezett határozatot megvizsgálni. Kiküldöttjei után ellenőrzést gyakorol a kerületek felett.

A központi ölnökséget a központi intézőbizottság által választott öt ölnökségi tag alkotja, akik egyetemlegesen felelősek. Az ölnökség végrehajtja a központi intézőbizottság határozatainak és az intézőbizottság hatáskörébe tartozó ügyekben előterjesztéseket tesz. Az egész városi igazgatás tényleges vezetője és mint ilyen, sürgős esetben más szervek hatáskörébe tartozó intézkedéseket ideiglenesen saját felelőssége mellett meglehet. Az összes hivatalokkal és irodákkal a vezető útján rendelkezik. Az öddigi lakóügyi osztály helyett 11 ügycsoportot létesít, összevonván a pénzügyi osztályt a közigazgatással, a városépítéssel az ut és csatornázással, a világiat és közlekedéssel, valamint a közjótékonyaságit a szociálpolitikával.

A kerületi tanácsok és az intézőbizottságok között egyrésztől s a központi tanács és intézőbizottság között másrésztől felmerülő hatásköri összekötőkések kérdésében illetékes dönt. Ha a város valamelyik népbizottság rendelkezést szcelmenek talál, a központi ölnökség útján előterjesztéssel élhet a tanácskongresszus; által. alakítandó országos igazgatási illetékeshez, amely 8 napon belül végérnyesen dönt.

Ez a legnagyobb magyar város vezetéseinek reformtervezete. E szerint kell megszervezniök a vidéki városoknak a maguk autonóm adminisztrációját. A főelv: semmi bürokrácia és mindl több és mlyrehatóbb közbjört történő intézkedés.

Az elmondottak a proletáros adminisztrációjának csak a vázát adják. Bizonyos, hogy ez a váz nem fog élettelemnek bizonyulni, mert proletárszív él benne s a gyakorlatban hussá és vérré kell válnia, hogy olyan olyan életfunkció kifejlesztésre képesítse, a proletároknak-munkástanak, amelyek harmonikus szolgálat a szocialista világfogás haladását és a városi proletáriátus kulturájának kiegészését. Ezt a városi szervezet nem vezetik többé hivatalnokok, hanem a proletártestvérek minden gondját, baját, igényét és vagyát ismerő és érző proletárok. A magyar város nem lesz többé a bürokrácia fellegvára. Az új városi organizáció az átkos bürokrácia felett megbuzta a lélekhangot s a kommunális élet jövő horizontján két vezérszillag ragyog: a proletárentergia és a proletárelőrel. Az új városok, amelyek most kezdenek kiépülni az országban szang, szét, az emberi testvériség empóriumiak lesznek.

Robert Oszkár.

— Hivatalos frontjelentés. Budapest. A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelent: E hó 27-én a szerbek Makót és Nagykatot megszálltak. A románok Orosháza, Szarvas, Gyoma iránybanhő diónyomultak. Kabát, Balmauzavrost, Hajdu-Nánást és Nyíregyházát megszállták. A csapi Tisza-hidat felrobantották. Utóvédcsapatink 27-én csak lovasjárőrökkel jutottak érintkezésbe. A cseheknek 28-ánál Bánrévénél északra végrehajtott részleges támadását csapatink visszaverték. A többi harctérről nincs lényegesebb jelenteni való.

Parancs.

Csapatzállásokról, csapatelölösökről szóló híreknek lapokban, levéleiben táviradón, telefonon közlése illos. A parancs ellen vétők torradalmi törvényszék elé állíttatnak.

HIREK.

1919
Április
29
Kedd

N A P Y A R

A nap két 4 óra 40 perccor, nyugszik 7 óra 6 perccor.

A hold két éjjel 4 óra 1 perccor, nyugszik délután 6 óra 31 perccor.

Attörtük a gátat.

Látatok már vásári viaszfűt, amelynek ábrázata rafágotyú a köhögés fitora! Valahogy olyan lelt a burzsoa tőkésék ábrázata, mikor azt hitük egy percig, vagy egy napig, hogy kiderül még egyszer az ebből feleltük, hogy falvirrad megögyeszer az ő napjuk, hogy visszalahot csinálni mindent ami történt. Azt képzeltük, hogy megögyeszer rátoposhatnak a proletárszegénység nyakára. Ugy hitük, hogy mert a tőkés cseledek egyik másik helyen a román imperialista csapatok közlekedtél. Áruők lettek, aljás ostobaságukban feloldozták az általuk meg nem érdemelt szabad-életet a régi rabzoltságáról és buta jétek talpnyalói lettek a kulturálan, rabzsolgatór imperializmusnak, azt képzelték, hogy a hatalmas proletárfordalomnak, ennek a legnagyobb világegésnek most má vége. Mi tudtuk, hogy a proletárszegénység diadalútján még csak az elején vagyunk Irországtól Indiáig mindent, ahol tőkés rabzsolgatór és proletármorom van, feltámadtak a népek. Egyptom leigazott néptörélt bilineszt, Törökország beknepesoldott a proletárfordalomba, az ír szejvet dacol Anglia hatalmával és India mohamedán proletári szövetséget kötötte a hindu páriákkal. Nem érleljük túl ezeket az eseményeknek a jelentőségét. Nagyon jól tudjuk, hogy a megmozdulástól hosszú ut vezet a győzelemig és hogy a tömegek tudatlansága még; mindig nagy segítséget jelent az uralmon levő nagytőkének, de az a körülmény, hogy az általuk ellenőrzött táviraduzalokon megkerülve mégis eljutnak hozzánk a népek forradalmának hírei. már megcolja Poch tábornoknak azt a büszke kijelentését, hogy a bolsevizmus legyőzött országok betögyése. Legyőzött országok fogalma csak a tőkés imperialisták gondolatvilágában van meg. A bolsevizmus pedig a leigazott proletárszegénység öntudatra ébredett életrevaló fellámadását, diadalmas harcát jelent a dolgozó nép kizártságos uralmáért. A dolgozó munkás: proletár bolsevizmusa egyforma gyorsasággal terjed minden országban... Ott ahol a tőkés-uralmat a háboru nem gyengítette meg, ott ahol a hadikárpótlásnak nevezett rablásnak reményese a burzsoa szocialistákat is vakka teszi, ott gyilkolk és börtönnel akarják elfojtani a bolsevizmus lángját, de ezt a megvaló gondolatot hiába feszütek keresztbe, hiába áruink el a judások, hiába tagadják meg a kétkedők, támadók, harmadnap mulva fellámad srjából és felszabadító igazságval halhatatlan tényével beválgítja a mindenséget

— Sopron huszezer méter szövetet Importál Szásztról. Sopronból írják: A soproni direktorium külkereskedelmi osztályú svájci és németországú cégekkel megállapodást kötött, hogy bor, sör és burgonya ellenében textill és iparicikét szállítanak Soproni cégeknek. Többek közt sikerült Sopronnak 200 waggon burgonya fejében, amelyből az első 50 waggont a napokban szállítják le Bécseyhelyben a következő árukat lekötni: 20.000 m. különféle ruhaszövet, 5500 pár cipő 3000 kg. talpbőr, 10.000 kg. ekevas, 20.000 drb. új futászk, 15 waggon prima kősz, 8 waggon marhasz, 1000 drb. eke sz. Sopronnak ez a példája kell, hogy buzdítólóg ban-nak. Nagykenizsára. Sopron proletáriátusának

már nem okoz gondot a ruha, cipő, és egyéb legfontosabb közszükségleti cikkek beszerzése. Nagykanizsa előnyös és kedvező kérése kell, hogy az arra hivatott tényezőket Sopron példájának követésére serkentse.

— A Pricps telep körül. A városi tanács tegnap este 8 órakor ülést tartott. Amelyen Nagykanizsa felállítását tárgyalták. A tanács úgy határozott, hogy Pricpsot mint idegen állampolgárt telepelték a szocializált népbiztonság útján kártalanítják, egyben oda-hatnak, hogy a telepen kérteltet, mivel az Nagykanizsa lakosságának szükségletének mindössze egyharmadát fedezi, városunk szükségletére fordítsanak. A hosszú vita folyamán felvetődött indítványok közül a tanács elfogadta azt, hogy a mai napig kezdve Nagykanizsán a kórházak csak reggel 6 órától 9 óráig és este 6 órától kilenc óráig legyenek nyitva.

— A Cseh Imperializmus és a magyar vasutak. A cseh imperializmus mohóságát és éhségét jellemzi az az átirat, mely a napokban április 5-iki kelettel érkezett Berlinből a Német Vasutagylet vezetőségétől az összes magyar állami és szocializált magánvasutak igazgatóságaihoz. Az átiratban értesítik a magyar vasutaglegatóságokat, hogy a cseh-szlovák köztársaság Prágá, Pilsen, Olmütz, Brünn, Königrätz, Pressburg (Bratislava) és Kaschau (Kosica) városokban önműködő cseh-szlovák államvasúti igazgatóságokat állított fel. A cseh-szlovák Államvasutak szállítási bevételét ezek az igazgatóságok fogják a jövőben leszámlálni. Az idegen vasutakra eső szállítási részesedést pedig a prágai cseh-szlovák vasúti minisztérium fogja likvidálni. Az átirat keltőlől azt lehet következtetni, hogy a csehek még-magyar Tanácsköztársaság megalakulása előtt határozták el a magyar felvidék vasutainak anekezitását.

— A bűnügyek likvidálása. Megirtuk, hogy az igazgatóság népbiztonság a régi rend bűnügyeinek likvidálását végző tanács megválasztására utasította a nagykanizsai sovjetet. A tanács két bizottságot választott. Az első bizottság elnökeül Posner Izidor, igazgatóság elnökeül Szamuely Ottó, tagjaül Kolarics Imre, Kohári József, Balázs Ernő és Popp Ernő elvtársakat; a második bizottság elnökeül Göttl Dezso, igazgatóság elnökeül Gátrner Antal, tagjaül Tibolya József, Jancsac Imre, Fischer Ádám és Cizmádia Lajos elvtársakat.

— A május elsej rendező bizottság felkéri azon elvtársakat és elvtársnőket, kik szereplni tudnának a szabadszimpadon, különösen akik már tudnak valami táncszámot (és hozzá ruhájuk is van) holnap este 8 órakor a Casinó nagyertermében jelenjenek meg, hol előzetes próba lesz. — Május elsején az összes kórházak egész nap zárva lesznek. Az éttermek az étkezési idő alatt a közönség rendelkezésére állanak.

— A vörös őrség. v. rendőrség hivatalos óráit ezentul délelőtt 8 óratól délután 2 óráig tartja. A vörös őrség délután feleket nem fogad.

— A nők gyűlése. A nagykanizsai szocialista nők mindig agilis és szorgalmas szervezők. Vasárnap délután a városi arénában drázi számu haligatóság jelenlétében rendkívül lelkesül, hangulatu gyűlést tartottak. Először Nagy Lajos elvtárs tartott lelkes és tartalmas előadást a múlt iskoláinak bűnéiről és a jövő iskolá szabad, tényleg tudományos munkájáról. Utánna Szemes Deszóné elvtársnő mondogott buzdító és szíves beszédet a nőnekek a szocialista államban elfoglalandó helyzetéről, majd Sneff József politikai megbízott elvtárs mondogott alapos kézzeljárásról és nagy tudásról tanusodók előadást a nőnek és a szocializmusnak egymáshoz való viszonyáról. Elmondotta, hogy egyedül a szocialista társadalom ad meg a nőnek minden lehetőséget arra, hogy emberekből mások által áhívesen. Sneff elvtárs viharos tetszéssel fogadott beszéd után Szemes elvtársnő bejelentette, hogy a szakszervezet a jövőben a vasárnap gyűléseken ismeretterjesztő előadásokat fog tartani. A szervezett ezenkívül a nők részére analfabéta tanfolyamot is tart. A szocialista nők szabadszervezete felszólítja az irni-olvasni nem tudó nőket (háztartási alkalmazottakat is),

hogy a részükre tervezett tanfolyamra minél nagyobb számmal jelentkezzenek. Tanítási idő este 8-9 óra között hetenkint kétszer teljesen díjtalanul lesz. Jelentkezés a tanfolyamra a Casinóban este 6-8ig l. em.

— A májusi házbérlizetéseik. A közönség tájékoztatására közöljük, hogy május elsejétől a kétszer koronánál alacsonyabb házbérek husz százalékra leszállított összegben és havonta fizendők.

— A sütdök május elsején szünetelnek. A nagykanizsai sütdök szaktársulat ezuton is értesíti a nagyközönséget, hogy a péküzletek május elsején átütés el nem vállalnak és üzleteiket sem tartják nyitva.

— Eljegyzések. Kelemen Gyula és Csizmadia Margitot Nagykanizsán (Minden külön értesítés helyett). — Varnouts Gyula és Ramsaghy Grete jogye. (Minden külön értesítés helyett).

— Felhívás. A polgári orvosok felhívának a vörös hadseregbe való sürgős belépésre. Jelentkezni lehet az Állomás orvosostökönél (állami kórház) egészen május hó 3-ig. Állomás orvosostök.

— A kiadóhivatal hírel. Kérjük a magánkérd adását hirdető szaktátriat, živsekedjék kiadóhivatalunknál közelebbi címét megadni.

— A Tornaegylet hírel. A N. T. E. tudatja atletizáló tagjaival, hogy folyó hó 20-án, kedden d. u. 5 órakor a május elsejei sport ünnepra próbát tart a katonaréten. — A vasárnap hirdett futball mérkőzést a rossz idő miatt f. hó 4-án vasárnap tartják meg. A vártól jegyek érvényesek. A május 1-én tartandó sportünnepegen a Tornaegylet a következők athletikai számmokkal szerepel: 100 méteres siktutas, magasugrás, távolugrás rudrugás, diszkoszvelés sulydobás, szertorna (korlát, nyújtó). Azok az athleták, akik a versenyen részt venni hajlandók, Szerb Ernő főúti papirkereskedésében jelentkezenek. — Nevezési díj nincs.

— Szállítmányozás és fuvarozásal vállalatoknál nem lehet ellenőrizni munkatársakat alakítani. A közlekedés és forgalom vezetésével megbízott belügyi népbiztonság figyelemzeti mindazokat a szállítmányozó és fuvarozó vállalatokat, amelyek a Fördalmi Körmányzatának IX. számu rendelete alapján ellenőrizni munkatársakat alakították, hogy az a tekintetben megejtett mindennemű változtatások érvénytelenek, mert a IX. rendelet kiegészítéseképen kiadott LIX. számu rendelet az összes szállítmányozó és árufuvarozó üzemeket központostította, a központostított szállítmányozó és árufuvarozó összes teendőit pedig kizáróan az V. Zoltán-utca 18. alatt működő központi szerv látja el.

A pénzügyi megbízott felhívása.

Vigye minden munkás pénzét a bankba.

... A pénzügyi helyzetről kérdést intéztünk Forbáth pénzügyi politikai megbízott elvtárhoz, aki a következők felvilágosított adta:

— A Tanácsköztársaság kénytelen lesz a legrovidabb időn belül a régi pénz lebelyegzését, illetőleg új pénzre való kicserélését elrendelni, miért is nagyon ajánlatos, hogy minden földmives, proletár, munkás és katona elvtárs 2000 koronán felüli pénzt egy pénzintézetbe helyezze el, hol vagy könyvecskét kap a pénzről, vagy folyószámlájára fogják írni. Ez senkire hátránytal nem járhat, csakis előnyös.

— A lebelyegzés feltétlenül a szükség van, mert a mi pénzünk értéke a szocialista termelési mód mellett rohamosan emelkedni fog és így az nem azonosíthatjuk majd a még bennünket körülvevő kapitalista társadalmak által kizsárolzott államok pénzévé. Ezen államok pénzeik értékeivel csak egymás között tudják lépést tartani, még pedig úgy, hogy azó emelkedett legjobban, amelyek a legjobban tudta szomszédait a proletárok terhére kizsárolni, de már a szocialista államok pénzévé nem tudnak majd versenyt tartani, mert itt a termék értékek a közönség lesznek és azok élveztében minden munkás el-

társ egyformán fog részesülni. Szóval a közönség pénze értékben emelkedni fog.

A pénz kicserélésénél, avagy lebelyegzésénél annak, akinek a bankban van a pénze, szóval felesleges tökéjét a termelés céljaira, azaz az állam rendelkezésére bocsátja, a betett pénz után kárt szenvedni nem fog, míg az aki otthon fejtve lédikájában vagy trestorban tartotta, fukarult elduga és nem adta ide a közbő termelés céljaira, a régi pénzért meg fog teljes egészében jót új pénzt kapni. Ezekkel az állam könyörtelen lesz és a nem csekély érték különbséget a két pénz között a beváltásnál lefogja vonni. Lohetaság azonban az is, hogy ha kevés papirpénz folyna be, a tanácskormány esetleg arra határozza el, majd, hogy a behozandó 2000 koronán felüli összeget egy egyen részre egyáltalán nem fog lepecsételtetni vagy újpénzre kicserélni, hasonlóan ahhoz, ahogy Csehszlovákia is tették, hol azonban a behozott pénz felét tekintet nélkül annak nagyságára visszartartották.

— Nem is a milliomosoknak mondjuk ezt, mert azokat nem fogjuk sajnálni, ha az eldugott milliók helyett, csak egész csekély összeget fognak visszakapni, hanem az érdekes munkást és kisembert, kik véres verejékekkel tartották meg kis pénzeceiket és nem fukaragból, hanem tudatlanságból dugta el és ha ezt hírtelen le nem adja a pénzintézethez, a bevásárlásnál is érzékenyen károsodni fog, mert akkor már különbséget nem tehetünk. Ez azonban nem célja az államnak, azonban nekik sem érdekük.

— A bankban ma már sokkal biztosabb helyen van a pénz, mint otthon, mert ma már nem kell attól félni, hogy a pénz a bankban elvesz, mert a bank a proletár állam és az állam mindig fog fizetni tudni proletárainak, kik támogatják. Emellett pedig igen rövid idő alatt teljesen szabadon rendelkezhetik majd semmi felette és a bank még a fizetésnél, a lebonnyoltásnál is segítségére lesz, mert az átutalásokat és lefizetéseket ingyen fogja saját felelősségre eszközölni. Így a pénz-forgalom meg lesz könnyítve. Másrészt a mai korlátozás bár ismételté mondjuk, csak igen rövid ideig fog tartani, addig is senkinek sem fog ártani, mert akkor szükség van pénzre, feltétlenül kap nemcsak megélhetéshez, hanem minden más beszerzésre, termelési költségre, amire szükséges van. Hangsúlyozom, hogy a mostani korlátozással is csak azt akarjuk elérni, hogy senki ok nélkül ne tartsasson otthon nagymennyiségű felesleges pénzt, annak kárára, kinek termelés céljából arra feltétlen szüksége van és így a társadalom kárára is, amely pénz nélkül nem képes a mai világban meg termelni és a munkanélkülieket munkával ellátni.

Szássan minden proletár elvtárs és vigye felesleges pénzét a bankba, míg nem késő!

Pártügyek.

A Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak vizgalmi bizottsága ma, 20-án délután 5 órakor gyűlést tart a volt Casinó földszintjén.

Vas- és fémmunkások ma 20-án kedden este fél 7 órakor az Erzsébet-teri Munkásotthon nagyertermében gyűlést tartunk. Az ügyek fontossága miatt, megköváltatuk, hogy minden vasas otthagyen. A vesztés.

A cipészek és oszlamda munkások és munkánők csoportja ma 20-án kedden este 7 órakor rendkívüli gyűlést tart. Kérjük a tagok pontos megjelenését. A vesztés.

Vezetőség! Ilés. A nagykanizsai munkásotthon vezetésége ma 20-án kedden este fél 6 órakor az Erzsébet-teri Munkásotthonban ülést tart.

Tagyfűlés. A nagykanizsai famunkás-csoport és a 30-án, szerdán este fél 6 órakor az Erzsébet-teri Munkásotthonban gyűlést tart.

A Magántisztviselők nagykanizsai csoportja ma, 20-án délután 5 órakor a Munkáphelyi helyiségben. választmányi ülést tart.

Szabadság a munkásoktól

és a földtelen parasztoknak,
béklyó a burzsoázia számára.

A mára, sajtó, egyetemes, gyűléses stb. szabadság a Tanácsköztársaságban.*

Ha egyszer nálunk megvan a munkások és parasztok diktatúrája, amelynek célja megfoglani a burzsoáziát, kiütni a burzsoázia kezéből minden fegyvert, amely alkalmazható lenne a burzsoáhatalom visszaállításának megkísérlésére, akkor érthető, hogy szó sem lehet a burzsoázia számára semminemű széleskörű szabadságról, éppúgy, mint "ahogy nem lehet szó arról, hogy a burzsoázia választói jogot kapjon, valamint arról sem, hogy a tanács-hatalomból átmenjünk a burzsoa-köztársasági parlamenthez.

A kommunisták (bolseviklek) pártja felé minden oldalról süvöltene a hitvány kifakások, nem egyszer fenyegetések is: „Önök betilják a lapokat, fogságba vetnek emberéket, megtilják gyűlések tartását, legázolják a sajtó és szólás szabadságát, visszaállítják az énkényuralmat, meguk — erőszakoskodók és gyilkosok!” — és más efféle beszédek. Nos, erről a kérdésről, a Tanácsköztársaságban fennálló „szabadságokról” szükséges a legrésztelensebben szólnunk.

Vegyünk mindenekelőtt szemre egy példát. Amikor — még a múlt év (1917) márciusában — kitért a forradalom és letartóztatták a cári minisztereket (Stürmert, Protopopovot és a többieket — a szőlő és az ellen valaki is? Senki. Pedig egyebek közt ezek a letartóztatások csak úgy, mint minden letartóztatás, megértesítők voltak a személyes szabadságnak. Ugyan miért hagyta jóvá mindenki ezeket a szabadságsértéseket? És miért mondjuk most: „Ugy van, ezt így is kellett tenni!” Nos, igen egyszerű, hogy miért: azért, mert ezek veszélyes ellenforradalmi letartóztatásai voltak. Már pedig a forradalomban inkább, mint valaha, szükséges jól észben tartani a tiszegődik parancsolatát: *légy résen!* Ha nem nézünk minden irányba, ha elengedjük a nép ellenségeit és nem akadályozzuk meg előre őket, akkor a *forradalomból nem marad egy mákzem sem.* Még egy példa. Ugyanabban az időben, amikor a Stürmerket és Goremikineket letartóztatták, bezárták a fekete bandita sajtót is, ami világos megsértése volt a sajtószabadságnak. Am helyes volt-e a sajtószabadság ilyen megsértése? Természetes helyes volt. És egyetlen értelmes ember nem fogja tagadni, hogy igenis így kellett eljárni. Miért? Mert ugyanaz azért: mert forradalmi időben, amikor nem csak életre, hanem *halálra megy a harc*, az ellenségétől el kell venni fegyverét. Már pedig ilyen fegyver a sajtó is.

Még az októberi forradalom előtti bezárták Kievből a fekete banditák társaságát — a „Kétféle sajtó” és még másokat. Ez az egyesülés szabadságának megsértése volt. Azonban azt igen helyesen tették, mert a forradalom nem adhat szabadságot egyesülések szervezkedésére a forradalom ellen. Amikor Kornilov Pétervár ellen vonult, egész sora a tábornokoknak strájkolt, megtagadta az engedelmességét az ideiglenes kormány rendelkezéseivel szemben. Kiellenlítették, hogy ők teljesen támogatják Kornilovot. Lehetett-e támogatni a tábornoki strájkokat ilyen szabadságot? Tiszta sor: ezeknek a fekete bandita tábornokoknak ilyen strájkjára a legidegesebb intézkedésekkel kellett felelni.

Hogyan áll tehát a dolog? Látnuk most, hogy *mindenféle szabadság megsértése elkerülhetetlen a forradalom ellenségeivel szemben.* Forradalmi időben nem lehetnek szabadságok a nép és a forradalom ellenségei számára — az a világos és elmulasztatlan következtetés.

Március után és október előtt se a menesvikiek, se a jobboldali sz.-r.-ek, se a burzsoázia nem kiabáltak arról, hogy márciusban „erőszakos elfoglalás” történt, hogy eltaposták a (fekete bandita) sajtó szabadságát, a (fekete bandita) szólás szabadságát, és így tovább. Nem kiabáltak arról azért, mert

mindest a hatalmat márciusban elfoglaló burzsoázia tette: a Gucsenkovk, a Miljukovok, a Rodzjankok, a Terescsenkók és hú szolgáik a Kerenszik és Ceretellik.

(Folytatjuk)

Nyílt-tér.

Értesítés!

Érteslem az elvásárokat, hogy **Deák-tér 10. szám alatt, Pollák bórkereskedő házában**

dohányárudát nyitottam,

ahol okmánybélyeg, postatérécikkek, mindenféle pipere és papíruraktóron tartok. Szíves látogatásukat kérve vagyok

tisztelettel

Grünhut Pál.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy lakószemély **Zrínyi Miklós-u. 26. szám alól Zrínyi Miklós-u. 35. szám alá, Bazár-épület, II-k udvarba helyeztem át. Ezenben maszirozni is elfogadok.**

Kérem továbbra is szíves látogatásukat s vagyok

teljes tisztelettel

Fabi Arnold

szüleszand.

Magánórákat, számtan, mélyen, fizika és gyorsírásból élyvállal szaktanárr. Cim a kiadóhivatásban. P.285

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik boldogult ériem illetve édesapánk végelátszólagos megjelentek és jól eső részvételükkel mely fájdalunkat enyhítették, ez-nyit fogadják halás köszönetünket.

Özv. Schwaltzer Józsefné és családja

002/1919.

Tojás forgalom szabályozás.

Hirdetmény.

Nagykanizsa város közönségének ellátása érdekében a vidékről behozott tojás elosztását és a feleslegnek Budapesti főváros ellátására való felhasználását a következőkben szabályozzuk **1919. május 1-től kezdődőleg.**

Videkről a város közönségére részére piaci árusítás végett behozott tojás csak a piacon adható el a fogyasztó közönségnek. Ezen áru sem bevételről, sem pedig kereskedők által meg nem vásárolható, hanem csak kizárólag a piac látogató fogyasztó közönség veheti azt meg napi szükségletének fedezésére.

Tojásgyűjtők és bevásárlók (tojáskereskedők) által a vidéken és gyűjtőitől tojás mennyiségek Nagykanizsára a Csengeri-ut 6. szám alatt levő 41. a Tojáskereskedelmi Részvénytársaság Budapesti Hűtőház dunántúli főbizományságára által létesített tojásgyűjtő raktár által a mindenkor legmagasabb napi beszerzési áron vétetnek át az eladókól készpénzfizetés ellenében, mely tojásgyűjtő raktár kötbere a város önkormányzat részére szükséges tojás mennyiséget (hetenkint 15000 dróbt.) a Direktórium által a fizetett beszerzési árnál 10%-kal olcsóbban megállapított árban a városi közlekedési üzemek és általános fogyasztási szövetkezeti ki-árusítás céljából rendelkezésre bocsátják.

Ezen rendelkezésnek ellen vétők szigorúan megbüntethetnek.

Nagykanizsán, 1919. Április hó 28-án.

DIREKTÓRIUM-III. o. o.

Hirdetmény.

Felhívom a magyar mezezállott területéről menekült és Nagykanizsán letelepedett egyéneket, hogy **8 nap alatt hivatalomnál személyazonosságukat igazoló okmányokkal jelentkezzenek.**

Nagykanizsa, 1919. évi Április 28.

Kiss Lajos
rendőrkapitány.

URANIA mozgóképpalota
Rozgonyi-u. 4. Telefon 300

További intézkedésig

Henny Porten felléptével!

Az élet álarcosbálja

társadalmi dráma 4 felvonásban.

Péntestestélyis hűtöknapokon d. u. 10-12ig, d. u. 3-6, vasár, és ünnepnapokon d. u. 10-12, d. u. 1 és fél óráig.

Előadás kezdete fél 8 órakor!

VILÁG nagymozgósziatár
Szarvas szálloda. Telefon 74. sz.

Film hiány miatt előadás nem tartatik

Könyvek :: Folyóiratok :: Zeneművek

FISCHEL FÜZP FIA
Könyv- és papírbizletár
SARITZKAIKAI (Tervező: portei.)

irodaszerek, üzletkönyvek, papírok
hangszerek, díszművek, játéktárgyak

Zala-Népakarat

A KORÁRREGGELI

ÓRÁKEAN JELENIK

MEG, EREDETI TELE-

FONÉS TÁVIKAT

JELENTÉSEKSEL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Nagykanizsán kora reggel házhoz hordva,
vidékre postán küldve:

Egy óra 7.50 korona

Negyed óra 22.50

Fél 45.-

Egész 90.-

* Bucharin Nikolaj orosz kommunista író. A kommunista programja" című művének VII. fejezete. A mű minden könyvesboltban és újságárusnál kapható

ZALA-NÉPAKARAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagykanizsa, Ruzsás utca 4. szám
Szerkesztőség és kiadóhivatali
telefonszám 78. Nyomdai 557.

A SZOCIÁLISTA PÁRT HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:
Egy évre 40— korona
Fél évre 20— korona
Három hónapra 12— korona
Egy hónapra 4— korona

Van még lámpavas!

A francia forradalom népe, amely bátran, habozás nélkül küldte guillotine alá a bűnösöket, összefogóva, a vérpád körül táncolta a *farandólet* és énekelte a *ca ira*. Ezek a forradalom igazi fiai voltak, akik szembevetettek a halállal, kánkánt jártak a nemesi fejek tömegén, kigunyolták a Monseigneurök halálfelelmet és ha félvilág is rájuk támadt énekeltek, csak azért is. *ca ira*. Menni fog és ha maga az ördög támad rájuk, megdöntik a poklok kapuját, de menni fog. És nem féltek, nem latolgattak, nem fontoskodtak: *ittétek*. A nép, amelyik évszázadokon át nygte a nemesek jármáit, vépádon akarta látni gyűlölt urait. Páris és Franciaország egy veszett, üvöltő kivánság volt: *halál a nemesekre* és Guillotine anyó mindennap megkapta *lejtés* és a nép isteni jókedvvel onekelt a kosár körül: *ca ira*. Ez a nép a forradalom igazi népe volt és ha folyt is ártatlan vér, ezzel előre fizetett meg a kapitalisták, a burzsoák elkövetkező uralmáért.

A mi forradalmunk vértelen volt. A mi forradalmunk milliók egyszerre harsánó kiáltása; a piszokba, a sárba rugottak nagyszerű laipraállása volt. Felkelt a földön fekvő óriás, fejével elérte az eget, olkóvel rácsapott a jogtalanságok templomtornyára; szilánkok repültek, szerteszakadt a biborpalást, porrá törött az arany királyi trónja, de vér nem folyt, csak az óriás hatalmas árnyékában lapult földre a burzsoázia szűkülő serege. Meglapultak, de *itt vannak*. Sötétben bujálnak, undok férgek módjára máskálnak a proletárállam tiszta, ifjú testén és ráják, tépiük, halálát várják, hogy aztán boldogan lakmározhasanak rajta. Most láthatuk husvét vasárnapján, mikor riásztó és sötét hívek jöttek keletről, Nagyvárad mellől, ahol a román imperializmus támadott. Ezek a férgek hívták őket sűrű és könyörgő szóval és mikor a döbbenetes hír jött, mikor a munkás arca gondokba komorult, mikor a proletár öklöbe szorította, a kezét, akkor ezek az éldősiek felemeltek a fejüket és *mosolyogtak*. Előbujtak rejtekhelyről, vigan döröcsölték a kezüket, ragyogóra derült az arcuk és mosolyogtak. Vigan ültek a hűsvégi ebédhez, nevettek, boldogok voltak és *már kiszemelték azokat, akiket majd felakasztatni fognak*. Mert ők megtennék, mert ők lövetnének, mert ők akasztatnának, százzámra gyilkolnák le a munkásvezéreket és mosolyukban már benne lühegett a bosszu tehetetlen gyilkos dühe.

Hát est *nem!* Mindent, de est *nem!*

Hu ebben az országban vér fog folyni, az burzsoa vér lesz! A dolgozók Jrága vére helyett henyek vére fog folyni és ez csak tisztítás lesz a proletárság számára. Ha meg kell halni, akkor mint az ösmagyar hit tartotta, magunk előtt küldjük az urakat, hogyha már itt nem szolgálták, szolgáljanak a másvilágon!

Megvan a magyar *ca ira is!* És ha halni kell, akkor vörösbbe borul előbb ez az ország; és az urak akasztóái körül mi is elenkejlük:

De van még lámpavas!
De van még lámpavas!
Szabadon jár még annyi gaz,
De van még lámpavas!

Az erjedő Európa.

Nagy kommunista gyűlések Bécsben. — Felsőzárlásiában újabb sztrájkmozgalom tört ki. — Csak a cseh proletárság holttestén keresztül törhet be a cseh hadsereg Magyarországra.

Genf, április 29. Az Egyesült Államok quirinái nagykövete Párisba érkezett. Kijelentette azt a várakozásai, hogy a Fiuma kijelentés ezen a héten 'rendezést nyer és hogy az amerikai rendőrsapatokat azért szállították (Olaszországból Franciaországba, nehogy kivánság keljen venni az ottlétüket.

Budapest, április 29. Breslauból jelentik: A felsőzárlási iparkörletben újabb sztrájkok törtek ki. A sztrájkvezetéselek legnagyobb részt politikai természetűek. A helyzet nagyon komoly, általános sztrájkjal kell számolni.

Bécs, április 29. Tegnap este Bécsben több nagy kommunista gyűlés volt. Az Ottakringen a vas munkások, a Munkásotthonban a kommunisták tartották gyűlést, amelyen a forradalmi internacionálé nevében Wörtheimer szónokolt. A Munkásotthonban és még több más népgyűlésen határozati javaslatok fogadtak ki, amelyben tiltakoztak a kormánynak ama intézkedése ellen, miszerint a szabad éj alatt népgyűlések nem tarthatók.

A cseh munkásság a magyarok védelmére kel.

Páris, április 29. A *Stoboda* című lap írja: A magyar vörös hadsereg első ezrede nemzetközli-jellemű alakult. Yannak közöttük oroszok, németek, románok, horvátok, olaszok, lengyelek, sőt franciák is, akiket a szlankni fronton foglalt el. Mindezek a proletárok önkéntesen jelentkeztek a magyar Tanácsköztársaság vörös hadseregébe és mégis arra törekedeznek, hogy eloszlassák mindenki kételyét afelől: hogy a cseh-szlavok is, akik Oroszországban a szovjet-kormány ellen harcoltak, beléptek szintén a magyar vörös hadseregbe.

Néhány nappal ezelőtt Budapestre érkezett mintegy 500 cseh-szlavok, akiknek nagy része belépett a magyar vörös hadseregbe.

A munkásság Magyarországon utolsó emberig a magyarországi proletárság mellett van és készen áll arra, hogy bármilyen oldalról jövő támadást kivédjen. A cseh burzsoázia be akar Magyarországra törni, vegye azonban tudomásul, hogy elsősorban a cseh proletárium ellenállására bukhatnak, akik győzrelet kezükben szegülnek ellene a cseh burzsoáziának. Csak a cseh proletárság holttestén át törhet be a cseh hadsereg Magyarországra, hogy a magyar proletárokat leigázza.

A hadikölcső kötvények nem vesztik értéküket.

Budapest, április 29. A pénzügyi népbiztoság közli: A pénzügyi népbiztosághoz napról-napra érkeznek levelek, megkeresések

és kérések, amelyekben azt kérdezik, hogy mi lesz a hadikölcsönökből felteletett lőkövel.

A pénzügyi népbiztoság ezton-hozza az érdeketek tudomására, hogy minden költőke, kisvagyton meg fog maradni és azoknak semmi bántólasa sem lesz. Már az a rendezés is, amelyet a pénzügyi népbiztoság arra nevez adott ki, hogy mindenki, akinek akar kifizülni, akár belföldi értékpapir van a birtokában, hozza el a Tanácsköztársaság felügyelete által állító pénzületeibe, azt cellozza, hogy megállapítható legyen, mely értékpapirok származnak tényleg megakartított pénzekből, illetve a munkásság verekkel megszerzett munkabéréből, hogy azután mojlja legyen intézkedni az értékpapirok szelvényeinek kifizetéséről.

Gondoskodnak a vasutas-proletárokról.

Felemlék a fizetéseket.

Budapest, április 29. Az Államvasuti alkalmazottaknak, akikről a mindenkorikormányok mindig a legmelegebb elismerés hangján nyilatkoztak, a fizetésük még mindig oly alacsony, ami nem árnyában és állítuk tell teljesítménnyel. A Vörös Újság munkatársa megkérdezta Landier Jenő belügyi néphúztos a vasutasok fizetésrendezésének kérdéséről, aki a következő nyilatkozatot tette:

— En tnyolg elfogult vagyok a vasutasokkal szemben, mert a vasutasokkal való 10 esztendősz együttműködésem alatt igen szoros kapcsolat fejtődött ki közöttem és a vasutasok között. Csak kérdezék meg Kun vagy Böhm hadügyi népbiztos elnövsüket, azok majd megmondják, hogy ez alvt a vasutasok ma produkálnak minden képzeltet felülmul. Pénsek folytán minden erőmmel oda fogok törekedni, hogy ne legyen 'oly munkás kategória, amely több fizetést kapjon, mint a vasutasok. A kormányzólanács fizetésrendezési tervezete szerint az összes kinevezett vasutas alkalmazottak százalékban ki nem fejezhető emelést kapnak. A vasutasok között a munkabeosztás folytán lesznek ugyan osztályok, de a különbségek elenyészőek lesznek, mert a váltóór épp olyan fontos munkát végez, mint a vasút tisztviselői és. épp oly kulturánegységi vannak, mint a hivatalnokok. A legkisebb váltóórök, vagy málfhözönök is, a legbeccsületesebb lánimimum biztosítására legalább évi 12.000 korona fizetést kell kapnia. A fizetésrendezés ügyét a vasutas szövetséggel néhány nap mulva meg fogjuk tárgyalni. Azt hiszem 3 nap mulva tudni leszünk — a fizetésrendezés problémáján, amely minden vasutat teljesen ki fog éleíteni.

Hogyan zavarták szét

az alsóoldvai és novai fehér ellenforradalmárokat.

Nagykanizsán mindenki tudja, mindenki beszél róla, hogy ugyanakkor, amikor Budapestben kimondták, hogy *veszélyben a forradalom*, Zalamegye egyes községeiben — Alsóoldván és Nován — az ellenforradalmi elemek az régi uralkom visszafordítására kísérletet meg felhasználni. Az erre leled, egymásnak sokszor homlokegyenest ellenmondó hírek tisztázásán kívül főleg az vezérel bennünket akkor, mikor az alsóoldvai és novai eseményeket a nyilvánosság elé viszzük, ami a forradalmi kormányzónalacskó hadjelentéseiben: *nyilván és híven megmondani az igazat, hogy a proletárság erőteljes legyen az ellene elkövetett merénylét minden egyes részleiről, hogy így hasonló esetben tudja a teendőjét, — viszont, hogy a burzsoa megtudja, hogy minden reménye hiábavaló: a proletárság nem enged többé kivenni kezéből a hatalmat.*

A „Zalamegye” április 27-iki számában beavatól helyről nyert értesülés alapján a többek közti ezeket írja:

Ellenforradalmi puccs Alsóoldván.

Husvét másodnapján a zalaezerszegi 20-ik dandárparancsi parancsnoksághoz Alsóoldvánról ismeretlen egyén azt telefonálta be, hogy a „jugoszláv csapatok a Muraszahelyi hídfőt állítják, csapataink legnagyobb része pedig az ellenséghez csatlakozott”. A dandárparancsnokság és a zalaezerszegi direktorium erre azonnal felhívta telefonon az alsóoldvai direktoriumot és védőszakasz parancsnokságot, ahonnan egy magat megnevezni nem akaró egyén a következőket jelentette:

— A direktorium tagjai letartóztatják az ellenség hárei tevékenysége megindulni; legyenek ott akarnak, de ha ott is el akarják csapni a proletárdiktatúra vezetőit, katonai segítséget küldhetünk.

É közelebbi nyilvánvalóvá lett, hogy az alsóoldvai gaz burzsoa elérkezettnek látja az időt, hogy ellenforradalmi mozgalommal a proletárság nevükre hozza az ellenséget. A dandárparancsnokság azonnal megtele a szükséges katonai intézkedéseket, Zilahy István dandár-vádjából pedig Alsóoldvánra mentől ahol a következőket állapította meg:

Husvét másodnapján délután két óra körül megjelent Alsóoldván Sebestyén János és Fangler Béla zalamegyei arvaszék. Őnk, akik az ottani járási közigazgatási hivatal vezetőivel, dr. Vízkelety Árpád volt főszolgabíróval hírdelmenyeket függesszettek ki, amelyekben közölték, hogy a szocialdemokraták és a polgári pártok visszavonulnak a hatalomtól a kommunizálástól: a hatalom a régi vezetők kezében van.

Az ellenforradalmi puccs intézői tárgyalásokat kezdtek a hátrévedés tisztelvel is. Tárgyaltak Nuszl Béla és Bergmann volt századosokkal, Paller volt főhadnaggyal, Léndr és Zakál volt hadnaggyokkal, hogy a frontállamiságot az ellenforradalom ügyének megnyerjék. Polgári személyekkel is tárgyalásokba bocsátkoztak, akik az ellenforradalmi mozgalomban tevékeny részt is vettek. A fehér ellenforradalmárok beismerték, hogy letartóztatják az alsóoldvai direktorium tagjait Reller Ernő és Halász Lajos elvtársakat, valamint Bánhegyi György és Glöckner Endre hadügyi politikai megbízottakat, beismerték azt, hogy céljuk „fehér ellenforradalom” volt, de védelmükre azt adták elő, hogy a vasvápmi ügylégköték hátsó alatti cselekedtek, mert veszélyeztette lárták Magyarországot lerúlélléspéig.

Megállapított nyert, hogy Sebestyén Intézkedése 21-én délután dr. Némethy Vilmos alsóoldvai ügyvéd, Léndr, Zakál volt hadnaggy, Varga volt huszár őrszázados, valamint két katoná kíséretében megkövetelt ámentek Muraszahelyre a jugoszlávokhoz, hol egy jugoszláv őrnaggyal, a csákiornyai jugoszláv csoportpa-

ranconság megbízottjával tárgyalási folytatott. Elmondották, hogy „Alsóoldván és az egész országbán győzték a fehér ellenforradalm” és kértek, hogy ne támadjanak, amit ő őrnagy meg is ígért. Némethy kitáratétel visszafordításra és közölte tárgyalásainak eredményét Sebestyénnel, mire az a zalaezerszegi 20. dandárparancsnoksággal azt közölte, hogy „a jugoszláv támadás megindult, négy elleneségsé zászólást megfelelő létszámmal Lendvai elérté és Zalaezerszeg irányában előnyomul.”

Mikor Némethy látta, hogy Sebestyén és társainak tevékenysége kizárólag ellenforradalmi puccs, — oltahyia őket, meggyőződését közölte Varga György volt huszárvezérrel is. *Varga ezután az ellenforradalmat a legénység és a volt tiszték nagyrésztének segítségével leszárelte, a letartóztatott direktoriumi tagokat és politikai megbízottakat kiszabadították és az ellenforradalmi mozgalomban résztvevőket letartóztatta.*

Nován is megkísérelték az ellenforradalmat.

Mig Alsóoldván ilyen mederben folyt az események, ezalatt Nován, a járás-székhelyen Marincsevics László, a járási vörös őrség tagja kísérlet meg egy ellenforradalmi mozgalom Gyllési hívtól össze, hogy a proletárdiktatúra ellen felkelést szítozn, a szocialista pártvezetőséggel, valamint a járási direktorium tagjait emozdítja, illetve letartóztatja. Személyesen jött a lakosság és gyűlékre küldte azokat, akiknek meg volt győződése arról, hogy a proletárdiktatúra ellensége. Azt mondták a polgároknak, hogy menjenek a gyűlésre, hol kioktatják őket a támadásra és arra, hogy a barlangok felrevesse tesz a jel, amire a karhatalom is hozzájuk fog csatlakozni és biztosan számíthatnak arra, hogy Lendva segítségével fog küldeni Lügyencaok 6 kezdte meg a járási vörös őrségben az ellenforradalomra való szűrését a gyűlésen résztvevők: Matai János, Pál Sándor, Skernyók István, Hammer István, Hammer György, Németh József, Szabó Lajos novai lakosok.

A novai ellenforradalmárok is elnyerték melő sorukat: mindannyiukat letartóztatták és bekísérték Zalaezerszegre.

Letartóztatások — írók.

A vizsgálat lefolytatása és a tényállás megállapítása után egész csomó ellenforradalmári letartóztatták le, akiket 23-án erős fedezettel Budapestre kísértek, ahol a forradalmi törvényszék fog felülfeltéllhezni.

Az addig letartóztatottak névsora a következők: Sebestyén Jenő mérnök Fangler Béla m. 4. v. üllök, dr. Vízkelety Árpád m. főszolgabíró, Nuszl Béla volt százados, Sierko László volt főhadnaggy. Nagy Károly gazdabiztos, Fangler lendi kereskedő, Fangler Gyula kereskedő, Szemel Antal mérnök, Márai János pincér, Marincsevics J. Ig. tanító, Marincsevics László gazd, akad. balligó, Hammer György főpincér, Pál Sándor földműves, Elmanna Ödön m. dr. üllök, Fangler Ferenc p. á. számvizsgáló, Szabó Lajos földműves, Németh József és Hammer István földműves, Skernyók István földműves, Lendvai Rezső volt hadnaggy, Bergmann Gyula volt százados, Zakál Gyula volt hadnaggy, Csahó Lajos ügyvéd-jelölt. Vizsgálati fogságban vannak: Hüb Béla lenelli jegyző, Fölöp Aladár volt hadnaggy.

Az ellenforradalmi mozgalom elnyomása után megőrtött minden intézkedés az iránt is, hogy hasonló puccsok a jövőben elő ne fordulhassanak.

Alsóoldván a polgári lakosság sorából az ottani járási direktoriumi tisztak velle, amotta kétszéri jelenléteket kötelezettségével Polák József, Bíró Lajos, Neubauer József, Schwarz Már, Tivadar Ferenc Kiss Géza dr., Fusz Nándor, Hojós Ferenc, és Lovas Gyula alsóoldvai lakosokat.

Zalaezerszegen a polgári lakosság sorából tisztak vettek dr. Thassy Gyula, Kroszt Gyula, dr. Czinder István, Fenyvesi Simon, Löwenstein J. Jakab, Lendvai László, Sorocz József, Schmidt Viktor, dr. Berger Béla, Elmer Sándor, Bedő Vendel, Kuliflav Kálmán, dr. Udvardy Jenő, Schütz Frigyes, Sipos Dezso és Deutsch Ferenc zalaezerszegi lakosokat. Mindkét helyen hírdelmeny után közölte, hogy a legcsekélyebb rendezvénys, vagy ellenforradalmi mozgalom esetén őket állítják a forradalmi törvényszék elé és vonják őket felelősségre.

A május 1-i proletárnapi programja.

Délelőtt.

1. Reggel 6 órákor zenés ébresztő 4. zenekarral. Előző zenekar utátránya Erzsébet tér, Magyar-utca, Józ-officerok-utca, Sugár-és Fő-ut. Második zenekar utátránya Erzsébet tér, Fő-ut, Ötvös-tér a régi gimnázium megkerülésével, Kórház-utca, Kossut Lajos tér Szennyörgyvártól Fő-ut. Harmadik zenekar utátránya Fő-ut, Kazinczy-ut, Szemer-utca, Csenger-ut és Fő-ut. Negyedik zenekar utátránya Kiskánizsa.

2. 9 órákor a szakszervezetek gyűlekezése az Erzsébet téren. A vasutas és mozgáspórtás szakszervezet a vasutállomásról, a többi szakszervezet, női szabászszervezet, katonaság és iskolák pedig saját helyiségeiből vonulnak fel.

3. Gyűlekezés után az összes szakszervezetek zenezők mellett az Erzsébet térről a város főbb utvonalaiban, úgy mint: Rozgonyi, Sugar, Csengeri, Szemer, Kazinczy és Fő-utón át a városház elé vonulnak, hol fél 11 órákor ünnepi szónokok fogják a proletár-tírtvevőket a nap jelentőségét méltatni.

A monének a városház elé való érkezésekor a tanuló ifjúság a menetből kiválik, a Daak-térre vonul a ott külön ifjúsági ünnep: 1. Marsallás 2. Alkalmi szavalt népisoklat tanulóitól. 3. Alkalmi szavalt kereskedelmi iskolai tanulóitól. 4. Ünnepi beszéd tartja Földes Miklós tanügyi biztos elvtárs. 5. Internacionálé ének. 6. Alkalmi szavalt al-realkiskolai tanulóitól. 7. Alkalmi szavalt polgári iskolai tanulóitól. 8. Forradalmi beszéd főgimnáziumi tanulóitól. 9. Marsallás. A

városház előtt megtartandó ünnepély kezdődött a vasutas és ipartestületi dalárdák énekével.

Délután.

Délután 3 órai kezdettel néppünnyepély a katonaróten. A hajrátnál minden ekezo proletár egy pár virsli és sóskifli, sóspencet kap. A néppünnyepély csoportosítása: 1. Sport csoport: a) általiskola növendékeinek tornaszakmai, b) nagykanizsai Tornaegetlet sportajátékai és pedig: csapatornizás a nyujton es korlátok, 100 méter síkfutas, mugasugrás, sulydobás, távolugrás, díszkosvetés, rudgrás, footballmérkőzés a vasutasok csoportjával, szabadverseny a közönség részére, síkfutas, súlyemelés es kútelhuzásban. 11. Művészi csoport. Szabad szimpad. 1. A ipartestületi dalárda énekszáma. 2. Garam-völgyi Iván szaval. 3. Wortman Árpád nőimímtor. 4. Guttontag Lajos és Berghaus Gliz táncol. 5. Völgyi Lenke és Back Frida dialógot ad elő. 6. Gimnáziumi ének es zenekar. 7. Kramer László kúpiúkat ad elő. 8. Tarantella tánc. 9. Torma Pálné szaval. 10. Pander Antal kúpiúkat ad elő. 11. Polgári iskola énekszáma. 12. Lendvai René és Szabo Pista tánc. 13. Kramer Bandi monologot, aktuális kúpiúkat ad elő. 14. Páffy Gizl szaval. 15. Steiner Mancsi török táncot lejt. 16. Polgári iskolai ifjúság énekszáma. 17. Aluth Nesz szaval. 18. Moshammer Stefi huszartáncot lejt Tükör sátor, igen gazdag programmal. III. meletlati csoport. 1. Cigányjósok. 2. Repülő iskola. 3. Ringispil. 4. Marcsa gyere le. 5. Számárolvasás stb. stb. Génes délután zene mellett tánc. 9 órákor zenees takarodó. 10 órákor tüzijáték a katonaróten.

HIREK.

NAPTÁR

A nap két 4 óra 48 percor, nyugszik 7 óra 8 percor.
A hold két éjjel 4 óra 37 percor, nyugszik este 7 óra 52 percor.

1919
Április
30
Szerda

— **Hivatalos frontjelentés.** A Magyar Távirati Iroda hivatalosan jelenti: E hó 28-án a románok az egyesült Kőrös alsó folyásán és a Hortobágy felé közeledtek, Kézsgóttjára keletre a hortobágyi csatarna menten a románok ismételt eredménytelenül támadtak. Az esti szürkületkor csapataink a szárnnyal ellen irányított tulerő támadása következtében visszavonulásra kényszerültek. Tokajtól keletre a rakamazai hídfőben csapataink ellenséges tulerő támadása következtében a Tisza nyugati partjára vonultak vissza. A csehek Csap fölött, a Latorca-hid ellen s a Hernád völgyében Füzes-Némethiúré dére kisebb erőkkel eredménytelenül támadtak. Egyébként a helyzet változatlan.

— **Zalavármegyét újból fel akarják osztani.** Tapolcai tudósítónk jelenti: A tapolcai munkánctanács legutóbbi ülésén **Hordáth Jenő** elvtárs újabb és bővebben ismertette Zalavármegye felosztására és a Baktovármegye felállítására vonatkozó tervét, melynek kapcsán ama indítványt torzítottja elő, hogy a megszervezendő új vármegye székhelyéül Tapolcát jelöljék. A munkánctanács az indítványt magévá vette s a belügyi népbiztosághoz feljuttatandó memorandum megszerkesztésével dr. Székely, Fodor és Pollák elvtársakat és a főjegyzőt bízta meg.

— **A munkaadói bíróság hírei.** A nagykanizsai munkaadói és munkaadói felbontási bíróság ezúton közli az összes érdekeltekkel, — felek, ülnökök, ügyvevők, tanúk stb. hogy az igazságügyi népbiztos 20/47. sz. körjényi rendtele értelmében további intézkedésig a végrehajtás és tárgyalások az összes munkaadókban felfüggesztettek. A tárgyalásokra már kiközösített idézések tehát érvénytelenek.

— **A Forradalmi Törvényszék működése.** A zalaszentgróti Forradalmi Törvényszék szombaton üléskezelt. Molnár Géza és Szabó János tekonyai lakosok fölött, akiknek bűnük abban állott, hogy fegyvereiket a kormányzótanács rendelkezése ellenére nem szolgáltaták be. A Forradalmi Törvényszék Huszti Ferenc vődr. és Hódy Lehel védőbende után Molnár Gézát 3 napi elzárásra, 30 napi elzárásra átváltoztatható 1000 korona pénzbüntetésre, Szabó Jánost, pedig 3 napi elzárásra ítélte.

— **A Sümeg-éveger—pápai vasút építése.** Sümegi tudósítónk jelenti: Az Orsz. Munkaadói Tanács vasútpolitikai hivatala a munkahiány enyhítésére és a gazdasági tevékenység megindítása végett a pápa—dúvcsér, —sümegi gőzüzem vasútvonal megépítését elrendelte. A munkáltnak a legrovidabb idő alatt megkezdik. Erről Sümeget átíratban értesítettek, egyben pedig felhívták, hogy a munkások és mérnökök elhelyezéséről gondoskodják.

— **Házasság.** Fischer Dévid és Horog Ilonka házasságot kötöttek. (Mindenki örösiest helyett.)

— **Orsz. művészek előadása Nagykanizsán.** Május 2-án este 6 óra körül a volt Polgári Egyület nagyteremben Kantoroff Döncz operacéne. Ráder Zsigmond hegedűművész és Periskovics Althály szentpéteryi zongoraművész zenestélyit rendeznek, amelyre vonatkozó plakátok legközelebb megjelennek Nagykanizsa utcáján. A művészek, akikről a **Zalavármegye** igen elismerő hangon írt és egy egész hasábon méltatta fejlett technikáját és csodás hanganyagjakat, csak egy előadást fognak Nagykanizsán tartani s ezért mindenki igyekezzen jóval előbb megvásárolni. A burzoázia részére jellek a Fischer Fülöp Fia cégnél kaphatók, míg a szakaszervezői tagok jegyei a szocialista párttitkárságánál válthatók.

— **A nyomdászok és hírlapírók estélye.** Művészi kivitelű falragaszok vannak a kanizsai üzletek kirakataiban, melyek a május 4-iki nyomdász-és hírlapíró-művészestély programját tartalmazták. Az estély írt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a hírlapírók meg a nyomdászok, akik a közönséget először értesítettik a világeseményekről, joggal elvárhatók azt, hogy a közönség szívesül megfolytse a volt Polgári Egyület nagytermet. A műsor pompásan van összehívva. **Vilányi István** saját szerzeményű nyitányát adja elő zongorán. **Ofenbök Tereska** egy 8 éves, gyönyörű kis proletárlány elmondja **Szekély Vilmos** hírlapíró és alkalmosra írt gyermekmonológiáját. **Viola Ferenc** gyönyörű baritonján mődalokat fog énekelni. **Hojrichter Emma, Kráthy István, Gárter István** és **Sauermann Béla** vonósengyese fogja művészi játékukkal az estélyen megjelenteket gyönyörködtetni. **Garamvölgyi Iván** az ő ismert szavalóművészetével proletárvörseket fog előadni. **Welsz Zsófia, Dömötör Lajos, Bence Jenő,** a Kanizsa Tükro szerkesztői és **Garamvölgyi Iván** olfajtsák **Dömötör Lajosnak** erre az alkalomra írt humorcsúkját. **Hatal Béla**, akit a kanizsai művészi közönség már régen hallott, chanzonokat fog énekelni az ő megszokott énekmozgásával. Szencsáciszamba fog menni **Csillag Jenőné** táncprodukciója is, akinek táncművészetét a kanizsai közönségnek ezen az estélyen lesz alkalma megismerni. **Bence Jenő** egy gyönyörű melodrámt fog előadni. **Végül Somozyai Margit, Török Ferenc** és **Herrstein Kezsi** Szenes Béla kis komédiájában fogják a publikumot megkacagtatni. Az estély érdekessége lesz a **Műsor Újság**, melyet néli rikkancsok fognak árulni és amelybe a műsoron kívül az összes kanizsai újságírók írnak aktuális, humorral fűszerezett sorokat. Az estélyre "szóli jegyek előre válthatók Fischer Fülöp Fiai papírkereskedésben.

— **A biztostási tisztviselők nagykanizsai csoportjának tagjai** május 1-én délelőtt fél 10 órakor a Munkáspályai helyiségében teljes számban jelennek meg, ahonnan a felvonuláshoz testületileg fognak csatlakozni.

— **A todrászónok estélye nem lesz.** A todrászónok a hó 28-án határozatot hoztak, amely szerint tekintettel a május elsejre proletárvörse ünnepre, estélye nem monnek házhoz fűstülni.

— **Az Uránia szerdán közökvántra **Warrené mestersége**** című remék érkölsz-dramát mutatja be. E drámát a fővárosi Víg-színház a színpadon remek sikerrel játsza.

Pártügyek.

A szocialista iparosok gazdasági szervezete kéri az összes tagoknak folyó hó 30-án d. u. fél hetkor az ipartestület helyiségében leendő megjelenését. Elnökség.

Ülümunkások ügyelmébe. Felhívtnak az ifumunkások, hogy csütörtökön május 1-én d. e. 8 és fél órakor a munkásokthon előtt gyűlekezzünk. Vezetőse.

A nők szabadszervezete felkéri tagjait, hogy május elsején ruggel 7/10 órakor a volt Casino épülete előtt jelenjenek meg, mert onnan testületileg történiék a felvonulás az Erzsébet-térre. Minden tag órazze kötelezősége a részvételle, hogy ezzel is megmutathassuk Nagykanizsának a sok öntudatos proletárvörse asszonyt.

Magántisztviselők helyicsoportja f. hó 30-án ruggel 9 órakor a Munkáspályai helyiségében taggyűlést tart. Megjelenés fűrtagoknak kötelező.

Háziaszonyok és munkaadók ügyelmébe. A nők szabadszervezetébe a következő munkakeresők jelentkezték: 1. Kaszinó, 1. házvesztélő, 1. kisegítő munkanő, 1. négy polgári végzett fiatal asszony, 1. privát apólonő, 1. üzleti kiszolgáló leány, 1. mosó-és vasalónő, azonkívül több gyári munkanő és napzámomósi Felvilágosítást este 8—8 óra között ad a Nők szabadszervezete vezetőse (volt Kaszinó).

Megindult a Jusozsláv támadás az osztrák front ellen.

Klagenfurt, Április 29. Ma ruggel 4 órakor a jusozslávok a fegyverrelint szerződés megértésével megtámadták frontunkat nagy kiterjedésben. Sikerült Rosenbach pályaudvarát elfoglalniök és csapatainkat Völkermarkt városzasorintani. A front valamennyi pontján visszautasították a támadásokat.

Jelentés délelőtt 10 óráról. A rosenbachi alagutat tartjuk, hasonlóképp a front külső partjait is.

Az osztrák határt elzárják.

Bécs, apr. 29. A Zeit jelentése szerint a határvédelem megszervezése céljából 8000 osztrák tisztet osztottak be a csendőrség kötelékébe, hogy a magyarországi kommunizmusnak a határon való átjutását meggátolják. Minden tiszt a fűzfésén kívül napi 15 korona pótlékot kap. Továbbá azt is jelenti a Zeit, hogy a bécsi antant küldöttész intervencióit fűg a kancelláriának, hogy a bécsújhelyi munióciógár szűntesse be a magyar vörös hadsereg számára a munióci szállítást.

Rendele.

A gyógyszerárak nyilatvartásáról május elsején.

Budapest, Április 29. A munkaadói és népbiztosi népbiztoság közli, hogy azok a gyógyszerárak, amelyek május elsejéről másodikkára viradó éjjel nem teljesítenek inspekciószolgálatot, május elsején egész nap zárva tartandók.

Katonai felszerelés tárgyak beszoigáltatása.

A hadügyi népbiztoság elrendelte a magánosoknál levő katonai ruházati és felszerelési cikkeket felváltatást és igénybevételeit.

A vörös hadseregnek legúrszögebben szűksége van minden használható katonai ruházatra és felszerelésre. Ennek a szűkségletésű fedezésére a hadügyi népbiztoság korlátlan számban igénybeveszi az országban található alább felsorolt cikkeket:

- katonai sapkák, zubbonyok, nadrágok, köpenyek, katonai lábbelik (hakkancsok és katonai cizmák) katonai celokra készült fehéremű cikkeket s végül mindazon felszerelési cikkeket, melyeket hadfelszerelésre készílettek (hátszékők és derékszíjak).

Az igénybevétele alól mentesek:

A tölényes katonai szolgálatot teljesítő egyének, a Vörös karhatalmak, a munkásárgárak saját ruházatukra és felszerelésükre szolgáló cikkeket. Hasonlóképpen magántulajdonban maradtaknak a leszerelt katonák birtokában levő ily katonai cikkeket, ha az illetőnek ezenkívül csak egy civilruhájuk van.

Ipart és földmunkások, alkalmazottak és közlístviselők a beszoigaltott teljosen használható ruhákcikkokrét kárterítést kapnak.

A katonai sapkákért 10 kor., zubbonyért és nadrágért 50 korona, köpenyért 90 korona, hakkancsért 50 korona, cizmáért 80 korona, ingért 12 korona, lábvalóért 9 korona kárterítést. Viselt ruházati és felszerelési cikkeket a megfelelő részértéket utalják ki. Minden más nem említett foglalkozású egyéntől gyűjtött ruházati és felszerelési cikkeket kárterítést egyelőre nem fűzettek. Ezek csak átvelet elismerésvényt kapnak, a mennyiség és minőség szerint. Az elismervények szerint kijáró kárterítés kielőtése külsőbb szabályozottak.

Felhívjuk mindazokat, akik a rendelet értelmében a birtokukban levő katonai ruházati és felszerelési cikkeket beszoigáltatni tartoznak, hogy ezen cikkeket ma okvetlen a Zrínyi Miklóds-utcal emeli laklora tornatermben délelőtt 9—12 ig és d. u. 3—5 ig az átvevő biztosságunk annál is inkább beszoigáltassák, mert ellenkező esetben a forradalmi törvényesítéssel állíttatnak.

Nagykanizsán, 1919. évi Április hó 23-án.

Diréktórium.

Szabadság a munkásosztálynak

és a földieken parasztságnak,
béklyó a burzsoázia számára.

A szájla, sajtó, gyűlések, gyűlések stb. szabadsága
(a "Földművelésügyi Minisztérium" szájla.)

II.

Októberben mindez megváltozott. Októberben a munkások támadták a burzsoázia ellen, amely márciusban a hátruka telepedett. Októberben a parasztek a munkásokat támogatják. Érthető, hogy a burzsoázia eszeveszett gyűlöletre lett a munkások forradalmának és ebben az eszeveszett gyűlöletben semmi sem maradt el a földbirtokosok mögött. Valamennyi nagy magántulajdonnal rendelkező egyesült most a munkásosztály és a falusi szegénység ellen. Valamennyien odacsoposultak a nép ellen az ugynevezett népszabadság pártja köré (am valójában ez a párt a népcsalás pártja.) És ugyancsak érthető az is, hogy amikor a nép kezdet elbánni ezekkel az ellenségeivel, akkor tehetetlen dühükben mind azt kiabálják: "Erőszakoskodók!" "Bitorlók" és más ifjúságokat.

A munkás és paraszt elit most tisztán áll a következő: "A kommunista pártja nemcsak nem követel semmiféle (sajtó, szájla, gyűlések, egyesülések stb.) szabadságot a nép burzsoa ellenségei számára, sőt ellenkezőleg, éppen azt követeli, hogy mindig álljunk készen be is zérni a burzsoa-sajtó, székergélni a nép ellenségeinek gyűléseit, megdönteni a hazugadgokat, rágalmakat, rémület terjesztését; leírni a legkeményebb módon minden kiserlelet a hatalomba visszazérésre. Eppen ebben van a proletariátus diktatúrája.

Ez azt jelenti, hogy ha sajtóról van szó, mi elsősorban is azt kérdezzük: milyen sajtóról beszélnek, — burzsoa-sajtóról, vagy máncás-sajtóról. Ha gyűlésekről van szó, akkor is azt kérdezzük: milyen gyűlések ezek — munkásé, vagy ellenforradalmi. Ha pedig munkabeszűlésekre terelődik a beszéd, úgy az a fontos nekünk, hogy munkások sztrájkja-e a tökések ellen, vagy a burzsoázia, illetve a burzsoa-intelligencia szabadsága a proletariátus ellen. Aki ezeket a dolgokat nem tudja megkülönböztetni, az nem ért semmit. Sajtó, gyűlések, egyesületek és így tovább lényeges fegyverei az osztályharcnak, a forradalmi korszakban pedig lényeges fegyverei a polgárháborúnak, egyenlő értékű fegyverek a löfegyver-, gépfegyver-, robbanóanyag-, bombaktárrakkal. Az egész kérdés abban foglalható össze, hogy melyik osztály és milyen osztály ellen alkalmazza a fegyvereket. A munkásforradalom nem engedhet szabadságot Kornilovok, Dutovok, Miljukovok lázadásainak szerzetei számára a dolgozó tömegek ellen. Pontosán éppúgy nem adhat teljes szabadságot az ellenforradalmár bandák szervezetei szónokai, sajtója, gyűlései számára, hisz ezek a bandák a legnagyobb konokasággal folytatják politikájukat és csak az alkalmás eshetőséget várják, hogy a munkásokra és parasztoakra vessék magukat.

Fentebb láttuk, hogy amikor a jobb-párti sz.-r.-ek és mensevikiek jelszavukká (harcú mondasúkká) tették az alkotmányozó nemzetgyűlést, akkor szavukát a burzsoáziáért emelték fel. Pontosán így van akkor is, ha vadul lármáznak minden szabadság eltörése miatt, mert ekkor is a burzsoázia számára igyekeznek szabadságokat szerzeni: Nem szabad hozzányulni a burzsoa-sajtóhoz, a burzsoa-vezérekhez, a burzsoázia ellenforradalmi szervezeteihez, — ime ez az álláspontja valóságban ezeknek az uraknak.

Azonban önköz bezárták menzevikieket sz.-f. lapokat is — mondják nekünk — a kommunista pártja nem egyszer személyükben tisztességes egyéneket is megáldott, olyanokat, akik annak idején — a cár alatt — hőrtökben ültek. Hogyan lehetséges ez? Erre a kérdésre másik kérdéssel kell felelünk: amikor a jobboldali sz.-f. Cóc a munkások és tiszték lázadását szervezte a katonák és munkások ellen — talán megismogassuk ezért a fejecskéjét? Amikor a jobboldali

esz.-f. Rudnev a szintén jobboldali esz.-f. Rjabcev szedéssel együtt októberben fölgyezverte a moszkvai fegyvárdát, a burzsoa csemeteket, háztuladonosokat és egyéb földmúdukat, a földcsőrü suhancokat és tisztéket és jankerekkel együtt gépfegyverekkel látta el őket és a munkások és katonák veret ontotta az októberi fölkélemben, — nos talán rendeljelet aggassunk ezért a mellükre? Amikor a menzevik-i-ujság az "Élőre" (valójában inkább "Hátra") és az sz.-r. "Munka" című lap a legfőbb és a legharciasabb pillanatban azt hazudták a moszkvai munkásoknak, hogy Karszavki elfoglalta Pétervárt (Am ezt éppen azért tették, hogy megtörjék a munkások elszántságát) — nos talán az ilyen provokatóri esetekért hálládkodjunk?

(Folytatjuk)

Hirdetmény.

Felkérem mindazokat, kik Nagykanizsa városától vagy pedig a Nagykanizsa termelészöveivelkeztől (völl herceg Balogh bármi hitbizonyítvány uradejoni) bármely instant (szántóföldet, rélet, házat stb.) akárbérbé, akár pedig hasonlószerelebbe bírnak, hogy joguk biztosítása végett hivatalomban, Fő-ut 5. l. em. Erdőmészari hivatal, délelőtti órákban sürgősen jelenkezzenek.
Nagykanizsa, 1918. április 30.

Palkó Béza s k.
Vez. tanácsos, intézős.

Hirdetmény.

Felhívom a magyar megszártott területekről menekült és Nagykanizsa telepedett egyéneket, hogy 8 nap alatt hivatalomnál személyazonosságát igazoló okmányokkal jelentkezzenek.
Nagykanizsa, 1918. április 23.

Kiss Lajos rendőrkapitány.

APRÓ HIRDETÉSEK

25 métermáza burgonyára eladó
Magyar-utca 71. szám alatt 1286

Magánórákat számtan, mérés, il-
zika és gyorsírásból elvállal szaktár.
Cím a kiadóhivatalban. 1285

Értésítés!

Értesítem az elvirsakat, hogy Deák-tér
10. szám alatt, Pollák bórkereskedő házában

dohányárudát nyitottam,

ahol okmánybőlyeg, postaiértékek, min-
denféle pipere és papírárú raktárban tartok.
Szives támogatásukat kérve vagyok

Iszlelettel

Grünhut Pal.

URANIA mozgóképvilág

Mosonmagyaróvár, 4. J. Mészáros

Szerdán, április 30.

Tekintettel arra, hogy a budapesti Vig-
színház repertoárja vette a mert óriási
sikerrel játssa közölkívántra uja

Warrené mestersége

című remek erkölcs drámát mutatja be.

P. matáryma hétkönapokon d. e. 10—12. óra, d. u. 3. óra,
vasár, és ünnepeknapokon d. e. 10—12. óra, d. u. 1 óra fél órával.

Élőadás kezdete fél 8 órakor!

A nyomdászok és hírlapírók

MŰVÉSZESTÉLYE

1918. május 4-én a volt Polgári-Együtt helyiségében

1. Nyitány, zongorán előadja
Villányi István
2. Ofenbeck Terus elmondja Székely
Vilmos monológját
3. Viola Ferenc műdalokat énekel
4. Hofrichter Emma, Gürtler István
és Krátky István vonónégyese
játsszik
5. Garamvölgyi Iván proletárverse-
két szavai
6. Wicz: Zsófia, Dömbötör Lajos,
Bencze Jenő, Garamvölgyi Iván
elajtsák Dömbötör L. humoreskéit
7. Heltai Béla szonoket énekel
8. Csillag Jenőné táncol, zongorán
kíséri Hirscher István
9. Bencze Jenő melodrámt ad elő
10. Somogyvári Margit, Török Pe-
renc és Herstein Rezső Szénes
Béla jelenetét adják elő

KARCSAG REZSŐ konferál! A zongoránál VILLÁNYI ISTVÁN III

Műsor után tánc Sárközy Dezső muzsikájára!

Az estélyen Műsor Ujság fog megjelenni!

Jegyek előre válthatók FISCHEL FÜLÖP FIAI papírárúházában

Kezdete este pontosan 7 órakor!

*) Szuhárin Nikolett orosz kommunista író "A kom-
munisták programja" című művének VII. fejezete. A mű
minden könyvesboltban és újságüzemnél kapható.